Anul XV-lea No. 3611

25 BANI NUMARUL

Joi 1 Mai 1919

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 70
6 luni . . . „ 40
3 luni . . . „ 20
In străinătate indoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

PUBLICITATEA

se primeşte la administraţia ziarului, Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Cenzurat

Cenzurat

C.

Câte-va NOTE

Un ziar relevă că neînţelegerile dintre oamenii politicei români au început să şi producă efectul în străinătate.

Ast-fel se asigură că d. Clemenceau ar fi spus:

— „Je me découvre devant la Roumanie, mais je remets mon chapeau devant les Roumains".

*

Cerinţele vremei

In materie de vaccinări se ştie că femeile nu admit vaccinare de cât la picior, pe motiv că de oltagiul nu cadrează cu asemenea operaţiuni la mână.

Dăunăzi o doamnă se prezintă unui medic pentru vaccinare. Conform uzului medicul întrebă:

— *„La care picior doamnă?*

— *„La mână, domnule doctor, căci acum picioarele trebuesc să fie frumoase".*

*

Mărfurile se eftenesc. Prima urmare: negustorii improvizaţi încep a se rări.

Blanzy

POLITICA

O pace justă!

In discursul pronunţat în faţa camerei Comunelor, primul ministru englez, vorbind despre îndemnităţile de războiu a zis:

— „Menţinem aceste cereri, pentru că le credem juste. Dar noi voim o pace justă şi nu una vindicativă".

Ce înseamnează aceste cuvinte în gura lui Lloyd George şi ce impresie au produs în Franţa se poate deduce din următoarele aprecieri pe care trimisul special al ziarului „Le Journal" la Londra le transmite cu privire la acest discurs:

— „Sunt unii actori atât de populari în cât sunt aplaudaţi chiar când piesa este proastă. Acesta a fost astă-zi cazul lui Lloyd George. Se aştepta din partea lui la fapte, indicaţiuni precise, angajamente. El a întrebuinţat în schimb lecuri comune şi tangente. Dar le-a servit cu atâta virtuozitate, cu vocea se mai suplă de cât ori-cînd, şi-a ma tratat adversarii cu ironii atât de caustice, că Parlamentul dezavuat şi încîntat, a aplaudat zgomotos.

Mărturisesc cu umilinţă că am plecat de la camera Comunelor foarte decepţionat de a nu fi auzit de cât cuvinte, de cât fraze bine debitate, atunci când mă aşteptam la lucruri mult mai tangibile, ceva care ne-ar fi invederat că neînţelegerea noastră nu este justificată; ceva care ne-ar fi permis să vedem că rănile noastre vor fi în curând pansate. Uitasem să la urma urmei mai presus de toate se face totdeauna politică locală şi că justiţia şi dreptul sunt figuri frumoase, retorice de avocat, dar care nu iau parte la vot".

Ironia este lămurită, nemulţumirea şi mai evidentă.

Pe când pacea?

Cu privire la dată când va fi semnată pacea—despre care, în treacăt fie zis, la Iaşi s'a anunţat de un ziar că a fost semnată Vinerea trecută—„Le Journal" publică următoarele:

„Ziarul „Chicago Tribuna", în mod notoriu cunoscut a fi favorizat de confidenţele d-lui Wilson, pretinde că preliminările de pace vor fi semnate la 2 Mai. Această afirmaţiune invederează o desăvârşită ignorare a factorilor celor mai elementari ai problemei. Germanii au fost invitaţi să se prezinte în ziua de 25 Aprilie seara. Asta înseamnă că deliberările nu vor putea începe de cât în ziua de 26 Aprilie. Actualmente, unui curier îi trebue patru zile ca să meargă de la Paris la Weimar şi tot atâta pentru ca să revie. Asta înseamnă opt zile. Să admitem că timpul acesta ar fi prescurtat prin întrebuinţarea avionului, nu este insă posibil să se lese guvernului şi adunărei naţionale germane un timp mai scurt de cât opt zile pentru reflectare. Rămâne discuţiunea. Se spune, ce i dreptul, că nici o discuţie nu va fi admisă în ce priveşte deciziunile teritoriale şi chestiunile de principiu. Câmpul de discuţiune rămâne insă destul de vast în ce priveşte modalităţile de executare. In cercurile franceze se convine că ar fi să fie un mare noroc dacă întreaga afacere ar urma să fie lichidată pe ziua de 15 Mai.

Şi apoi, acest lucru presupune în primul loc ca faza bilaterală de negociere să poată să înceapă la data fixată. Va fi ast fel? In genere diplomaţii nu se prea grăbesc".

La aceste reflexiuni ale ziarului francez avem doar de adăugat că una din prevederi s'a şi realizat. Delegaţii germani n'au sosit la 25 Aprilie ci este vorba să sosească la Paris la sfârşitul lunei. O întârziere este deci sigură, deşi nimeni nu se mai îndoieşte de faptul că ne apropiem de sfârşit. Asta nu împiedică insă nerăbdătoarea şi obsedanta întrebare: pe când pacea?

INSEMNARI

In amintirea lui Traian Demetrescu

Pe ziua de mâne o comemorare discretă şi duioasă, asemeni vieţei şi producţiunei literare a celui adormit acum 23 de ani. Este ziua morţei lui Traian Demetrescu (17 April st. v. 1896), moment brutal al vieţei care a curmat comoara de simţire acumulată în tânărul ajuns abia în al 30 lea an al luptei şi suferinţei pământeşti.

Peste anii puţini dar grei ai luptei lui Tradem, peste existenţa în alcătuirea vitregă a lumei acesteia, peste o fecundă operă de versuri delicate şi proză poetică, s'a aşternut curând un zăbranic al uitării şi indiferenţei prea mari. Şi doar în „Iubita" şi „Cum iubim", romane strălucind în priceputa şi nuanţata conducere a conflictelor sufleteşti, în „Intime" şi „Privelişti din viaţă" nuvele şi poeme în proză de o aleasă şi profundă observaţiune şi meditare, în „Senzitive" şi „Aquarele" versuri deosebit de armonioase şi sugestive în melancolia lor bolnăvicioasă, în toate aceste puternice producţiuni a sclipit un cântec de inimă nobilă care dădeau dreptul sărmanului Traian Demetrescu la un loc mai pios şi mai temeinic în memoria posterităţii.

Proletar copleşit de visări şi lipsuri, Traian Demetrescu a compătimit masa mare a poporului muncitor lovită cu cruzime de o egoistă şi rea organizare a societăţii.

Adept entusiast al mişcărei socialiste şi-a concentrat talentul armonios în cântarea dezrobirei poporului şi cinstirea muncei. Este celebru poemul închinat muncitorilor, cu prilejul serbărei internaţionale de 1 Mai:

In Mai, când rozele infloresc,
Scăldate'n aurul din soare,
Popoarele sărbătoresc
A muncei sfântă sărbătoare;

Poemul urmează prin descrierea suferinţelor lumei muncitoare şi prin afirmarea unui noroc mai bun al vieţii sociale, terminând cu următoarele optimiste şi înălţătoare versuri:

Din idealurile voastre,
O, visători flamânzi şi goi,
Vor răsări ca nişte astre
Senine lumi cu oameni noi;
Şi'n vremile acele sfinte
Pământul poate va fi rai,
Vor răsuna mai dulci cuvinte
In cântecele lor de Mai!

Fatalitatea grăbită şi nemilosă a morţei avu totuşi o mică atenţie pentru poetul generos, visătorul socialist, închizându-i pentru vecie ochii duioşi şi mari în ajunul zilei când muncitorimea de pretutindeni serbătoreşte în prima zi de Mai frumuseţa productivă a muncei şi ideia infrăţirei universale, concepte care au încălzit sufletul şi au avântat talentul alesului şi prea timpuriu dispărutului poet Traian Demetrescu.

Renovatus

Informaţii

※ Se pare că nu numai în streinătate serbarea zilei de 1 Mai va fi o dovadă a marei forţe pe care o reprezintă organizaţiile socialiste, care în unele ţări conduc de fapt şi guvernele.

Din cele ce se constată, serbarea din această zi va fi şi o indicaţie pentru marele progres realizat la noi în ţară de ideea socialistă.

Ast fel la Iaşi sunt indicii că o însemnată parte a intelectualităţei, care până acum s'a ţinut departe de manifestările politice sau constituiau extremele stângi ale vechilor organizaţii politice de la noi, va participa la serbările de 1 Mai şi va face prin aceasta actul de adeziune.

※ In depozitele comunale se găsesc de vinzare cartofi cu 1 leu 50 bani kgr. în cantitate suficientă şi vinzindu-se fără cartelă.

※ *Ziarul cernăuţean* Bucovina *află din izvor sigur că într'o şedinţă intimă ţinută Sâmbăta trecută la Cernăuţi, secretarii şefi au hotărât în mod unanim să se retragă definitiv de la conducerea resorturilor lor respective, fixând ca ultim termen pentru a fi înlocuiţi în posturile lor ziua de 1 Mai.*

※ *Noua mişcare în magistratura inamovibilă va cuprinde şi următoarele numiri:*

D. Bârzescu, prim-preşedinte al Curţei de Apel din Galaţi trece consilier la înalta Curte de Casaţie.

D. N. Dumitrescu, actual preşedinte de secţie la Curtea de Galaţi, trece prim preşedinte.

D Ioan Corjescu, actual consilier la acea Curte trece preşedinte de secţie la Curtea de apel din Galaţi.

※ *Egalitatea naţiunilor!.* — Ziarul „Le Journal" anunţă că într'o recentă şedinţă a Conferinţei, prezidată de insăşi d. Clemenceau, s'a considerat situaţia sub un punct de vedere mai general. Puterile secundare (!) n'ar putea lipsi a se preocupa de conţinutul unui tratat pe care vor fi chemate să'l susţie dar de care ele nu cunosc absolut nimic. S'a convenit să li se comunice documentul înainte de a fi remis germanilor.

Cel puţin atât!

※ *In Bucureşti este o atât de mare scădere în materie de manufactură încât zefirul, care se vindea cu 16 lei metrul, se vinde actualmente cu 5 lei 50 şi tot nu se găsesc decât rari cumpărători.*

※ *Cercul funcţionarilor tineri.*— Aseară s'a pus bazele unui cerc al funcţionarilor din oraşul şi judeţul Iaşi.

In vederea aceasta a avut loc o mare intrunire, în una din sălile palatului de Justiţie.

Iau parte un foarte mare număr de funcţionari. Intrunirea e prezidată de d. Anastasescu, şeful serviciului de măsuri şi greutăţi.

După numeroase cuvântări, prin care se arată nevoia de a se strânge relaţiunile între funcţionari, se declară cercul constituit. Vor putea face parte funcţionarii şi funcţionarele de la instituţiile publice din oraşul si judeţul Iaşi şi funcţionarii şi funcţionarele dela principalele instituţii financiare din localitate.

Se alege un comitet de 9 persoane care să se ocupe cu pregătirile necesare, pentru ca instalaţia cercului să nu întârzie.

Printre funcţionari constituirea Cercului a produs un adevărat entusiasm.

※ Cu prilejul zilei de 1 Mai munca va fi suspendată în toate uzinele şi atelierele din Paris.

Trăsurile, autobuzele şi tramvaele nu vor circula.

Cinematografele şi sălile de spectacol vor fi închise.

※ Marele colegiu universitar se întruneşte Vineri, la ora 5 după prânz.

Colegiul se va ocupa de reforma învăţământului superior. Unii profesori sunt decişi a formula un deziderat, după care reforma legei să se facă de parlament şi nici de cum prin decret-lege.

※ Legătura de cale ferată Bucureşti—Iaşi se face prin Mărăşesti-Buzău cu transbordare la staţia Zoiţa peste puntea improvizată deasupra Râmnicului. Transbordarea se face în condiţiuni satisfăcătoare, cu singurul inconvenient că nu se pot trece bagajele mari.

※ *Situaţia medicilor.* — Marele Cartier General, serviciul sanitar, anunţă:

„Interpretându-se greşit de către unii medici publicarea apărută în ziare, în ceea ce priveşte trimiterea oarecăror date la Serviciul Sanitar al M. C. G., se face cunoscut că acele date se vor trimite de toţi medicii fie din rezervă, fie reformaţi, fie scutiţi, fie puşi în retragere, etc.

Tot deodată se insistă ca aceste date să fie trimise cel mai târziu până la 1 Mai stil nou a. c.".

※ Administraţia comunală a sporit chiria pe care o plătesc văcsuitorii de ghete pentru locul ce ocupă fie care pe trotuare, de la 3 la 15 lei pe lună.

※ *Şedinţa Comisiei interimare.*— Membrii comisiei interimare s'au intrunit aseară în şedinţă publică, sub preşedintia d-lui C. Crupenschi. Asistau d nii Climescu, Manciu, Lăzărescu, Sculy şi Palade.

Comisia se ocupă în primul rând de cererea Ciurchenilor, de a se reveni asupra dispoziţiunelor luate, atît în ceia ce priveşte taxele impuse pentru păşunatul vitelor, cît şi cu privire la arenda pentru pământul arabil.

D. Crupenschi, primarul oraşului, dă cetire cererei formulată de d Palade, delegatul populaţiei, prin care se roagă ca administraţia comunală să respecte drepturile populaţiei din periferia oraşului. Se mai dă cetire hrisovului domnesc a lui Moruzi, din 1779, prin care se recunosc aceste drepturi.

In unanimitate, comisia interimară revine asupra noilor dispoziţiuni, şi menţine în totul drepturile populaţiei din periferia oraşului.

La o întrebare cu privire la evrei, d. Crupenschi răspunde că evreii incetăţeniţi se bucură de acelaşi privilegiu.

Se votează apoi Caetul de sarcini, pentru darea în antrepriză a serviciului barometric. Antrepriza va avea o durată de doi ani Incasările se fac direct de antreprenor, fără amestecul comunei. Administraţia comunală îşi rezervă un control sever.— Antreprenorul va achita de îndată contul vehiculelor şi cailor ce i se pun la dispoziţie de comună.

La ordinea zilei este cererea d-lui Tomescu, antreprenorul Băilor Comunale, de a i se rambursa costul în plus pentru păcura ce se procură băilor. Chestia se amână, pentru a se studia contractul între comună şi d. Temescu.

Se votează apoi sporirea tuturor taxelor, ce nu au atins maximul, în conformitate cu legea maximului.

Se acordă furnizorului Morgenştern, 15000 lei de vagon de cartofi, ce are a procura comunei.

Cu acest prilej, d Crupenschi arată că la depozitele comunale se găsesc mari cantităţi de cartofi, şi roagă presa de a înştiinţa populaţia să se aprovizioneze cu acest aliment de seamă.

Bereria Azuga cere a fi scutită de chiria pentru terasă, de oare ce în anii 1916-1917 şi 1918 nu s'a putut servi de ea.

Comisia interimară respinge cererea pe motiv că n'a fost înştiinţată la timp, şi că în ori ce caz, dacă e vorba de o daună, administraţia berăriei nu are decât a se adresa la comisia pentru despăgubirele de războiu.

※ Ştirea dată eri că d. Petre ar fi cumpărat hotelul Continental nu se confirmă. Comentariile, care au intovărăşit eri în OPINIA anunţarea acestui fapt, deşi rămin în picioare în ce priveşte pe toţi cei ce au speculat în cursul războiului, nu privesc în special pe d. Constantin Petre, cunoscutul cizmar din strada Lăpusneanu, care pentru moment rămîne tot în sfera ocupaţiunelor sale de bun meseriaş, de până acum.

※ BANCA IAŞILOR din Iaşi şi sucursalele din Cernăuţi şi Chişinău primesc subscrieri la Imprumutul Naţional 5 la sută din 1919 al Ardealului, în condiţiuni avantagioase.

Termenul pentru aceste subscrieri fiind foarte scurt publicul este rugat să se grăbească cu subscrierile.

※ Marele Turneu al Celebrei Tragedane MARIOARA VOICULESCU, la teatrul Naţional: Joi 8 Mai st. n. Dama cu Camelii, Vineri 9 Mai, Invierea, Sâmbăta 10 Mai Fecioara rătăcită Duminică 11 Mai Adrienne Lecouvreur

Biletele se găsesc la Agenţia Thalia

Intr'un număr antèrior, în-rebasem ce se face cu cărămida ispărută misterios din curtea invazilor. (Externatul secundar de fete)

Ni se dau astăzi oare cari de-alii, pe cari le supunem cunoştinţei elor în drept.

Acea cărămidă a fost proprietatea Ministerului de Instrucţie, care a edat'o Primăriei în scop de bine acere.

Primăria s'a înţeles s'o dea d-lui asile Rusovici, pentru a-l ajuta ă zidească o clădire pentru orfanii în războiu.

Or, acea cărămidă a dispărut ntr'o noapte. Cazul a fost adus la unoştinţa Primăriei, iar soluţiunea ată de aceasta a fost a se cere ostul cărămizii în chestiune.

Dacă aşa stau lucrurile, atunci, um pe vremea aceasta e lipsă mare e asemenea material, şi Primăria are a voi să devină furnizoare, n unii întrebarea, de ce n'ar une-o la toată lumea, pentru ca cine să procedeze la fel?

Persoanele ce au dat lenjuri la ălat femeei Maria Ulicsiuc din strada ădărău No. 2 sau au avut'o la spălat asă şi li s'au pierdut din ele, sunt gate a se prezenta la brigada de si-uranţă locală spre a le recunoaşte ecum şi linguriţe, furculiţe, cuţite, tc. etc.

Cinema-Teatrul ELISABETA rada Gându, vis-á-vis de Liceul Na-onal.— Astăzi în matineu şi seara se prezintă: „Dispărut! sau Secretul ceanului", cinema-dramă în 4 acte.— venturi senzaţionale, peripeţii extra-dinare.— O splendidă Comedie şi in-resante vederi de pe natură com-sctează programul.

Mine, Mercuri 30 April, la ora 9 ara, are loc la Teatrul Naţional, *al ilea şi ultimul recital Chopin* dat de *Ilie Sibianu* distinsul profesor al onservatorului.

Această audiţiune muzicală are prin rcelenţă caracterul unei înalte pro-cţiuni artistice care va încorona de ur seria aleasă a concertelor care delectat publicul ieşan în iarna a-asta.

Puţinele bilete rămase se pot pro-ra la agenţia „Thalia" Th. Maxime în str. Lăpuşneanu, sau la cassa trului în seara spectacolului.

Joi 8 (opt) Maiu 1919 st. n. se vinde la Vama Antrepozite Iaşi, prin itaţie, mărfurile următoare:

Cămăşi de copii, brasiere, batiste odate, dantele, panglici de matase, oderii, panglici de bumbac, fitiluri ntru scăpărători, panglici de bumbac matasă, creioane şi tocuri de lemn, linzi mici de buzunar, jucării pentru pii, nasturi de tablă de fier, nasturi celuloid, nasturi de os, nasturi de roză, piepteni de os şi şireturi pen-ghete.

In cursul săptămânei viitoare va are un decret-lege, prin care se nţin încă pentru un an la catedrele pe profesorii universitari care mau să fie ieşiţi la pensie pe ziua 1 Octombrie, pentru limita de rstă.

In şedinţa de aseară, Comisia erimară, faţă de cheltuelile mari de reţinere, a majorat preţul la băile munale, în chipul următor: Baia de uri 3 lei, Cadă 5 lei, de lux 8 lei. reţul la băile populare a fost fixat 1 leu.

De remarcat la Cinema Orfanilor Răsboi al Corp. 4 Armată „Lux" npatica artistă daneză D-na Psilander extraordinarul film «Blestemul Mu-oundei» tragedie familiară din viaţa eală a înaltei aristocraţii şi a artiştilor. In curînd emoţionanta acţiune dra-atică „Nobleţe de Sînge şi Ura de eă" film în 5 mari acte interpretat cei mai de seamă artişti Danezi.

Serviciul de aprovizionare al co unei Iaşi aduce la cunoştinţa publi-lui că posedă o cantitate de mură ri ce se împarte în mod gratuit. Do-torii se vor prezenta Serviciului spre obţine bonuri cu care vor ridica arfa de la Depozitul Răşcanu.

Comisarul de siguranţă Gh. Leahu, anchetat pe individul Pincu Şmilo-ici din Vaslui care a fost arestat de genţii speciali Const. Hăurneanu şi Para, fiind găsit în localitate cu o antitate de tutun romînesc, pe care ia să'l ducă spre vînzare în acel oraş. I s'a aplicat amenda cuvenită care npreună cu tutunul confiscat s'a ina-tat depozitului.

A mai fost arestat individul Moisă da care a furat păsări, încălţăminte alte lucruri prin efracţie de la d-nii endel David din str. Jurătorilor No. 5 Isac A. Gheltzer din str. Elena oamnă 17. Individul cu actele s'a tri-s parchetului.

Teatrul-Cinema SIDOLI str. Unirei No. 7. Astăzi şi în zilele următoare cite 2 matineuri la ora 3 şi 5 jum. şi reprezentaţie seară la ora 9 jum. fix.— Se revizueşte azi la Paris, e interesant ca fiecare să-l cunoască în toate amănuntele lui „Procesul D-nei CAILLAUX" mare dramă petrecută în palatul Ziarului „Figaro". Reconstituirea exactă a tuturor faptelor şi întâmplărilor înainte şi după atentat. 5 mari acte, cei mai talentaţi artişti ai „Comediei Franceze" interpretează rolurile. — Programul se completează cu o interesantă vedere din Franţa şi o prea frumoasă comedie.

S'a pus în studiu şi se va reprezenta în curând pe scena Teatrului „Basarab a" (fost Pastia) o piesă nouă, „Degel Zion" (Drapelul Zionului).

Această piesă care a fost de curând jucată în Palestina cu un succes extraordinar va fi o surpriză pentru toţi evreii din Iasi. Montarea se va face sub conducerea simpaticului tenor Segalescu.

Va apare în curînd „Sfîrşitul Pogromurilor", alegorie într'un act datorită tânărului publicist C. Leibovici-Lybanon.

Stiri Telegrafice

Ungurii bătuţi pe tot frontul

Comunicat oficial din 28 Aprilie

Frontul de vest: In urma luptelor ce au avut loc în zilele de 25 şi 27, rezistenţa inamicului a fost înfrîntă pe tot frontul.

Trupele noastre urmărind pe inamicul în debandadă au ajuns în seara de 27 pe linia Tisa-Fal-Marton-Hajdu-Nujvarods-Tauac Abajda.

M. C. G.

Belgienii expulzează pe străini

BRUXELLES. — Ca o urmare a deciziunei luată de guvern, care constă în expulzarea tuturor străinilor care aparţin statelor duşmane în afară de cazuri cu adevărat excepţionale,— va pleca Luni cu destinaţia spre Germania un tren conţinând un număr din aceşti deportaţi. Trenul va pleca din Bruxelles via Colonia.

Finlandezii faţă de Bolşevişti

Un nou război în perspectivă

BALE.—Ziarul „Berliner Tageblatt" află din Stockholm că guvernatorul militar al Finlandei, generolul Mannerheim, a dat ordin trupelor de a începe operaţiunile militare contra Rusiei bolşeviste.

Regina şi Presa

— Aprecierile d-lui Clemenceau —

BUCUREŞTI. — In urma unei dorinţe expresse a M. S. Regina, ziariştii din capitală s'au prezentat în audienţă la Palatul Cotroceni, pentru a obţine lămuriri cu privire la rezultatul călătoriei Suveranei în străinătate.

Suverana a relevat bună voinţa cu care a fost primită din partea tuturor Aliaţilor, şi n'a omis a spune că în cursul întrevederei cu d-l Clemenceau, Primul Ministru francez i-a declarat că România n'ar fi trebuit să depue armele şi că în general n'a apărat rău.

Suverana i-a replicat că România a luptat viteţeşte dar n'a putut resista trădărei propriului ei aliat.

Aparţia ziarelor

BUCUREŞTI. — Comisiunile care tratează pentru aplanarea diferendului dintre directorii ziarelor speră că greva va lua sfârşit pe ziua de astă zi ast fel ca ziarele să poată apare încă în seara aceasta.

Ukraina la Congresul Păcei

BALE — Wilson a cerut secretarului de Stat din Ukraina occidentală să trimită delegaţi la Versailles, care să asiste la negocierile polono-ucraniene şi la semnarea tratatului preliminar.

ULTIMA ORA

Contra-propunerile Germaniei

BUCURESTI.— Se anunţă din izvor autentic ca *Berliner Tageblatt* vesteşte:

In cercurile conducătoare politice financiare germane se speră că se va ajunge la o soluţie în chestia dezbăgubirelor de rezboiu, cu următorul cuprins:

Germania va urma să plătească o sumă totală de 90 miliarde, din care 40 miliarde plătibile imediat în valuta streine cum sunt de pildă efectele braziliene, acţiunile drumului de fer Bagdat, etc. şi 50 milioane garantate de America. In schimb Germania va cere evacuarea imediata a tuturor teritoriilor, afară de cele cedate.

Delegaţii germani vor cere un răgaz de opt zile pentru ca condiţiile de pace sa fie supuse unui plebiscit al poporului german.

Inţelegerea Austro-Ceho-Slovacă

BUCUREŞTI.— Se comunică din izvor oficial că graţie bunelor oficii ale Ambasadorului francez din Viena, un acord financiar şi economic a intervenit între republica austriacă şi republica Ceho-Slovacă.

Crach în comerţul cu manufactură

BUCUREŞTI.— In lumea financiară din capitală se urmăreşte cu vie atenţie situaţia creată angrosiştilor de manufactură, care au adus mari depozite de mărfuri, acum când preţurile sunt într'o mare scădere din cauza marei concurenţe între fabricanţii din Anglia, Italia şi Spania.

Scăderea în preţurile mărfurilor de manufactură ia tot mai mult caracterul unui adevărat crach.

Cauzele conflictului în chestia Fiume

Susţinerile puterilor aliate.—Revendicările Italiei.— Satisfacerea Jugo Slavilor.

LYON. Guvernul Statelor-Unite a dat o notă explicativă în chestia neînţelegerilor ivite pe chestia portului Fiume.

In cuprinsul menţionatei note se spune că preşedintele Wilson de acord cu Clemenceau, sunt de părere că Fiume nu poate fi acordat Italiei. Susţinerea lor e bazată pe credinţa că prin acest fel de soluţionare s'ar nedreptăţi iremediabil tânăra republică jugo-slavă— acest port fiind singurul utilizabil pe coasta Mărei Adriatice.

Revendicările Italiei sunt bazate pe principiul majorităţii poporului italian locuitor în port.

Aliaţii cred însă că chiar dacă pretenţiunile italienilor ar avea o bază serioasă, totuşi trebue în primul rând să se ţie în seamă de alte popoare locuitoare pe malurile Adriaticei a căror întreagă activitate comercială se concentrează în acest port ar fi nemulţumite şi cu chipul acesta Fiume ar constitui pentru totdeauna o plagă purulentă pe harta Europei.

Un alt punct din susţinerile aliaţilor este convingerea că Italia şi-ar putea continua o activitate intensă în viitor fără ea pentru aceasta să resimtă necesitate de portul Fiume, având la dispoziţie Triestul şi Veneţia, pe când celelalte tinere state nu posed un altul.

Olga Şloimovici
Albert Glasman
LOGODIŢI
Iaşi
In locul ori cărei alte înştiinţări.

De vînzare o casă şi diferite mobile. Strada Toma-Cozma, 1. Intre 9—2 p. m.

Administrator Vitisultor plătit bine se caută pentru imediată angajare.
A se adresa la Colonelul A. GEORGE podgoria «La doi peri» prin gara Ciurea

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAŞI, — STR. CAROL 20 — IAŞI, TELEFON 116

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului, s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat a chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi boli interne şi nervoase, (excluse boli contagioase şi nervoşii turbulenţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2 4 p. m.

A SOSIT LA MAGAZINUL
BAZAR DE MOBILE
— Iaşi str. Costache Negri No. 24 —
UN TRANSPORT DE COVOARE DE PLUŞ, PERDELE BONFEMME, CUVERTURI DE PATURI etc ASORTIMENT DE DORMITOARE, SUFRAGERII, SALOANE etc.
CU PREŢURI MODERATE
N. B Cumpărăm ori ce mobile de ocazie **Fraţii Finkelştein**

Teatrul-Cinema SIDOLI
MARŢI 29 | 16 APRILIE 1919 ora 9 seara
se va reprezenta după cererea generală pentru a II a oară
PE DRUM
Piesă zionistă în 3 acte de Heinrich Grünau, organizată de cercul cultural „AGAEZ" sub patronagiul „Căminului Zionist" Iaşi.
In folosul creărei unei grădini de copii în oraşul Iaşi
PREŢURI POPULARE
Biletele se găsesc de vânzare la Magazinul de bijuterii Lazăr Iosef (Casele Bramstein) la Dl C. KRATENŞTEIN str I. C. Brătianu 159 („La mâna de Aur") şi la Căminul Sionist— str Unirei 1 între orele 2—4 p. m.

CIRCUL FRANCO-ITALIAN
(L. PROSERPI)
STR. LAPUŞNEANU (GRADINA TRAIAN)
Luni 15, Marţi 16 şi Mercuri 17 Aprilie 1919
Reprezentaţii serale cu NUMERE NOUI
DANSUL BOBI — KAKE WALK
DOI ATLEŢI PE CAI FARA ŞEA ex. de fraţii Maximilian
MICUL SERAFINO şi MARIA la inele romane
Copiii teribili *Mare pantomimă comică, etc. etc.*

Curele de transmisiune
Articole technice de tot felul
Piese pentru stropitoare
„VERMOREL"
oferă
BIROUL TECHNIC
Iacob Haffner & Heinrich Harth
Centrala Bucureşti str. Regală 16—18
Filiala Iaşi Str. Ştefan cel Mare 21.

De vînzare mobile de birou, saloane, dormitor, sticlărie, obiecte de gospodărie etc.
A se adresa la d. avocat Goldenzal, Str. Sf. Sava, No. 2, între orele 10-12 şi 5-7.

DOMNA văduvă rezonă de bună condiţie, doreşte a lua în gazdă un Domn de serioşi condiţie Locuinţa 5 minute de la piaţa Unire.
Adresa la ziar sub B M.

Fasole diferite varietăţi pentru semănăt de vânzare la „Căminul agricultorilor moldoveni" Sf. Sava 7 bis

Anul XV-lea No. 3612

25 BANI NUMARUL

Vineri 2 Mai 1919

ABONAMENTE

Un an . . Lei 70
6 luni . . „ 40
3 luni . . „ 20
In străinătate îndeit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

PUBLICITATE

se primește la administrația ziarului, Iași str. Gh. Mârzescu 17;

Un numar vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

SERBAREA MUNCEI —

— Zări noui sociale și politice —

In lumea întreagă ziua de 1 Mai, serbarea muncei, triumful internaționalei și simbolul viitoarei societăți socialiste, va lua proporțiile pe care nu le-a cunoscut încă până acum.

Nu numai că nu s'a realizat prevederea celor care vedeau în actualul cataclism un faliment al socialismului, dar urmările imediate ale războiului înseamnă preponderența desăvîrșită a partidului socialist în însăși diriguirea statelor.

La drept vorbind, 1 Mai 1919 nu este numai serbarea muncei și triumful internaționalei, ci este și serbarea socialismului național ca factor politic, și de guvernămînt.

Vremea și-a îndeplinit misiunea. Cela ce n'a putut face critica pozitivă științifică a teoreticianilor marxiști; cela ce nu s'a putut obține prin acțiunea volitivă a sindicalismului teoretic și practic; cela ce nu se credea posibil odinioară de către conducătorii și stîlpii ordinei sociale stabilite, s'a obținut astăzi prin revoluția popoarelor, inluctabilă urmare a enormei greșeli comise de actuala conducere socială și politică în 1914.

Evident. Societatea burgheză este la răspîntie. Zările noului societăți se arată. Proporțiile manifestațiunilor de mâne sunt un indiciu prețios în această privință.

„Opinia", care a privit totdeauna cu adâncă mulțumire manifestațiunile sănătoase ale democratismului legal, exprimându-și simpatia pentru clasa muncitoare, crede că se cuvine să se sublinieze tâlcul manifestării de astăzi și rostul ei pentru zilele de mâine.

Partide politice

Incontestabil că întreaga atențiune a lumii politice din țară, este îndreptată asupra domnilor I. I. C. Brătianu și Take Ionescu, a căror sosire se anunță imediat după semnarea preliminariilor din pace din Versailles. O obișnuință, care de altfel nu e neconformă cu realitatea, face să desemnăm partidul prin șeful respectiv.

Și așa este organizarea partidelor acestora că ce cugetă șeful gândește partidul.

Pentru moment, în afară de chestiunile de ordin interior asupra cărora partidele par a avea procedări proprii, cari îi diferențiază, ceia ce agită pe politicieni este ideia formării unui nou guvern.

Este o credință răspândită, că pentru vremurile de acum și cu deosebire pentru cele ce vor veni, se simte nevoia unui guvern tare, unui guvern care să nu fie asa de aspru combătut și atacat, cum e cel actual.

Un asemenea guvern n'ar putea fi decât un guvern național.

Ce cugetă cei doi șefi asupra acestui lucru? Uaul, și nu e greu a l ghici, vrea un guvern național fără predominarea vre-unui element politic, celălalt înclină pentru guvernul de partid sau ar dori ca într'un eventual guvern național partidul pe care-l reprezintă să aibă prioritate.

Cine are dreptate? Ce zic partidele? Fără îndoială că partidele politice sunt ca o armătură a Parlamentului, dar e sigur că această armătură nu are încă rigiditatea ce ar fi de dorit.

André Tardieu, Prezidentul Comisiunii pentru delimitarea frontariilor țării noastre în Conferința de la Paris, scria, de exemplu: „în Spania sunt două partide net deosebite, cari variază, ce e drept, după părerea ministrului de interne care face alegerile."

Aceasta însă în Spania, nu la noi.

De alt fel, conservatorii spanioli, spune d-sa, sunt în fond partidul național. Dar lăsând de o parte această observație, nu încape îndoială că în toate parlamentele se găsesc două mari categorii, cari reprezintă tendințele spiritului omenesc și acestea sunt: conservare și reforme.

Și e evident că in principiu așa trebue să fie și la noi. Despre viitorul guvern național, se vorbește de mult.

Acel guvern n'a căpătat încă ființă, dar ideile cu privire la el au evoluat.

Așa, de unde se zicea că el nu ar putea fi format de cât dintre cei ce au voit războiul, astăzi nu se mai susține acest punct.

Ba, lumea politică, care de mult încă și-a pus ochiul pe d. Iuliu Maniu pentru presidența Consiliului, ar voi, se pare, ca în noua formațiune să nu intre nici un șef de partid.

Se pune atunci întrebarea: Dacă o asemenea înjghebare s'ar înfăptui, pe cine ar putea ea să mulțumească? E ident că pe partidele politice în alcătuirea lor de astăzi, nu. Fiecare din ele au anumite clientele politice, și aceasta va protesta, se va strădui să strice ceia ce s'a și făcut. Vor fi lupte intestine, la cari de multe ori vor prezida șefii rămași în afară de combinația ministerială.

Căci să nu uităm că de mai multe ori, în momente grele pe față am declarat că ne unim cu toții, dar totdeauna am avut o rezervă mintală.

Vor fi mulțumiți poate de o atare soluțiune cei din partidele existente cărora nu li s'a dat nici o atențiune, ori li s'a dat una nepotrivită cu meritele lor si cari asteaptă apariția unei noui înjghebări politice, ca să treacă la ea.

Vor fi mulțumiti poate cei ce nu mai fac sau n'au făcut nici când politică, cari socotesc că tocmai o atare formațiune ministerială va fi prilej de noui alcătuiri de partide.

Și cu toate acestea, oricare ar fi mulțumirile sau nemulțumirile unora cu toate criticele ce i s'ar aduce, tot de la un guvern național ne putem aștepta la roade mai bune și sănătoase, decât de la unul de partid, în vremurile grele de astăzi.

VIR.

※ Persoane sosite azi din București anunță că decretul-lege pentru amânarea alegerilor, va apărea Sîmbătă.

Câteva NOTE

In loc de alimente Primăria distribuie publicului castraveți murați.

Își în hipuie se vede edilii noștrii că cei lihniți de foame și ar putea întreține viața cu murături.

Eroare! Afară doar dacă se urmărește ca nefericiții Iașului să repete exclamația antică:

— „Murituri te salutani".

*

Se știe că s'a oprit debitarea uleiului fabricat la Iași. Se mai știe că măsura este aplicată cu ultima strictețe, de către cei puși să supraveghere fabrica „Olea"

Un cetățean, dornic de a căpăta niște untdelemn, a încercat mijlocu atât de uzitat și cu efect atât de sigur, de la începutul războiului încoace: mita.

A primit însă replica:

— „Nu se trece la noi cu ast fel de marfă. Unsoare avem noi deajuns și fără D-ta. Îi greu să ne mai ungi, căci suntem unși gata.„

*

Fondul nostru de aseară a fost suprimat. Cenzura îl găsise prea cu miez.

*

S'a umflat Șușița și nu se mai poate comunica cu drumul de fer de cât până la Mărășești

Să fereas'ă sfântul să se umfle Bahluiul, că nu mai comunicăm nici cu Podul Iloaie.

Blanny

INSEMNARI

1 MAI

— Sărbătoarea Muncei —

Toată suflarea socialistă și democrată din întreaga lume cinstește mâine, 1 Mai, o sărbătoare a bunei stări obștești, a prestigiului muncei omenești, a păcei și înfrățirei maselor, deasupra granițelor etnice și geografice, așa cum se cuvine în timpuri de nobilă concepere a marelui cămin comun pentru întreaga omenire muncitoare și animată de acelaș imbold al progresului universal.

Mai cu seamă astăzi, după atita risipă a sîngelui uman și dispreț al operei de civilizație de mai multe ori milenară, sărbătoarea muncei apare nobilă și curată, cuvîntătoare a capitalului moral din sufletul omenesc și expresivă în afirmarea tendinței populare spre pace, muncă și voe bună.

De aceia socialiștii de pretutindeni au hotărît a da în acest an o atenție cu totul deosebită acestei zile internaționale, cînd expresiunea revendicărei masselor, în radicalismul impus de cursul vremii, va unifica interesul și simpatia ce sunt în mod natural în inimele diverselor națiuni, gonind spre acelaș dor vajnic de libertate și fericire socială.

Pentru a ilustra caracterul și întinderea noulor revendicări populare, cred interesant a reproduce partea finală a apelului lansat de Confederația Generală a Muncei din Paris, în vederea zilei de 1 Mai:

„Barbați și femei muncitori, amploiați, funcționari, țărani și meseriași, veți face să se audă același strigăt pentru a accentua dorința voastră de bună-stare și libertate.

„Pretindenți o pace fără anexiuni și fără posibilitate de război viitor;

„Revendicați amnestia imediată și deplină;

„Ridicați-vă împotriva intervenției armate în Rusia; în contra forțelor draconice ale impozitului asupra salariilor;

„Revendicați opt ore de muncă; proclamati nevoia reorganizărei economice pe bazele programului minim al Confederatiei Generale a Muncei:

„Pentru a revendica și protesta, muncitori nu lucrați de 1 Mai".

Iată însemnătatea zilei de 1 Mai în înțelesul și aspirațiile muncitorimei franceze, în identitatea sentimentelor proletariatului mondial.

Renovatus

INFORMATII

※ Sunt indicii precise că ne apropiem definitiv de ferecita zi în care se vor suprima măsurile represive: cenzura și starea de asediu.

Cei ce au contact imediat cu guvernul asigură că ziua de 1 Iunie ne va găsi cu viața politică formată spre normalizare

De alt-fel chiar zilele aceste se vor vedea unele dispozițiuni, care vor invedera o mare slăbire a dispozițiilor represive.

※ *Cei puși să controleze produsele ziaristice din Iași vor recunoaște că* Opinia *le-a dat cel mai puțin de lucru.*

Dându-ne seamă de resortul vremurilor și concepțiunea diriguirei de astăzi, am căutat, pe cât cu putință ca pe deoparte să nu îngreuem rolul censorilor—cari în definitiv nu au altă vină de cât că execută anume indicațiuni—și nici să nu dăm cetitorilor noștri senzația neplăcută a coloanelor albe.

Procedând astfel, am reușit să mulțumim și pe cetitori și să evităm fatalele conflicte cu censura—fatale dacă n'am fi urmat această linie de conduită.

Așa a fost până acum. Spre marea noastră surprindere am văzut însă în ultimul timp că nici aceste precauțiuni nu duc la rezultatul dorit, că ni se cenzurează știri și fapte, din care unele sunt admise de censura de la București. Ceva mai mult. Pe ziua de eri ni s'a cenzurat articolul de fond, care nu conținea decât niște aprecieri asupra unor fapte, care primiseră confirmare prin chiar ziarul Viitorul, *fapte în legătură cu conferința de pace de la Versailles.*

Nu ne plângem. N'avem obiceiul să ne lamentăm. Știm să ne înclinăm înaintea situațiilor de fapt.

Am relevat însă faptul pentru ca, pe deoparte, să lămurim publicul nostru cetitor că în cele suprimate eri de cenzură n'a fost nimic subversiv și, pe de altă parte, că chiar în cazul unui procedeu moderat ca al nostru tot nu poți scăpa de asprimea cenzurei.

※ Domnii membri ai consiliului de administrație a sindicatului proprietarilor urbani, sunt rugați a se întruni mâine, Joi 1 Mai, ora 6 p. m. în localul Băncei Moldova unde vor urma discuțiuni importante.

La ședință va asista și d. inginer Welt, directorul serviciului apei.

※ Dl N. Iorga, printr'o telegramă adresată d-lui A. C. Cuza arată ca memoriul ieșenilor privitor la revendicările Moldovei a fost prezintat M. S. Regelui.

M. S. Regele a promis că personal va privighea la toate cu ocazia reformei de descentralizare generală.

※ Moșia Dăuileni din jud. Dorohoi, fostă proprietate a lui V. V. Miclescu, a fost adjudecată după urmărirea făcută de Prima Societate de Economie asupra firmei Bercovici din București cu preț de 550 mii lei.

※ Administrația comunală este pe cale a ordonanta ca locuitorii să și ardă gunoaele prin curți. Se știe însă că orașul, chiar pe străzile principale, este împodobit de pe vremea războiului cu numeroase barăci și construcții de lemn.

Nu cred oare edilii noștri că în primăvara cu vânturi dese, arderea gunoaelor prin curți ar putea periclita orașul?

Supunem acestă chestiune meditării celor cu răspundere.

※ *Lucrătorii tipografi sindicalizați au desis într'o ședință plenară, de acord cu gazetarii profesioniști, ca ziua de 1 Mai să fie serbătorită prin încetarea lucrului.*

In consecință ziarele locale nu vor apare mâne. Numărul viitor al ziarului nostru apare Vineri la orele obișnuite.

※ Decretul lege pentru amânarea alegerilor, nefiind încă fapt îndeplinit, tribunalul a afișat azi în localitate convocarea alegătorilor pentru ziua de 15 Mai.

※ Eri, 150 de mecanici au plecat din București spre Paris, pentru a aduce un transport de locomotive cedate nouă de Aliați.

※ *Consfătuirea de la Primărie.*—La Primărie a avut loc aseară o consfătuire, în vederea reorganizărei serviciului de ridicarea gunoaielor. Consfătuirea e presidată de d. Climescu, vicepresedintele comisiei interimare, asistat de d-nii dr. Flor, medic șef al orașului, inginer Welt, directorul serviciului apelor, și dr. Georgescu, directorul Abatorului. Asistă deasemenea o delegație a sindicatului proprietarilor urbani, compusă din d-nii Gh. Lascăr. Motăș, dr. Comșa, dr. Malfmovici, Finchelstein și Rameder.

D. dr. Flor face o expunere a situației sanitare. Arată dacă nu se ia măsuri urgente pentru curățirea orașului și ridicarea gunoaielor, putem să ne așteptăm, o dată cu căldurile, la o epidemie gravă de febră tifoidă, de care serviciul sanitar nu va putea fi făcut răspunzător.

D. Climescu spune că administrația comunală face tot ce-i stă prin putință, dar e lipsită de resurse pentru a face mai mult.

D. inginer Welt, care a înaintat un raport pentru organizarea serviciului de ridicarea gunoaielor, dă explicațiunile necesare. Pentru ca să se poată efectua în mod regulat ridicarea gunoaielor, din zonele principale ale orașului, se cere pentru anul acesta cel puțin 800000 lei. Comuna, din taxele existente azi, nu dispune de cât de 65000 lei. Pentru a acoperi suma necesară, rămâne ca proprietarii urbani să facă sacrificiul dorit și să consimtă a se urca taxele.

D. Finchelstein, proprietar, crede că aceste taxe s'ar putea impune chiriașilor, de oarece altfel, proprietarii ar fi siliți să urce chiriile.

D Climescu arată că aceasta ar fi cu neputință, de oare-ce ar fi greu de urmărit pe chiriași, cari nu sunt stabili și deci controlul ar fi cu neputință.

Continuarea discuției se amână pentru Sâmbătă, rămânând ca până atunci, chestia să fie dezbătută de către proprietari, la sediul sindicatului.

※ „Asociația pentru emanciparea civilă și politică a femeilor române" înștiințează publicul că și reia activitatea începînd seara ședințelor. Sâmbătă 3 Mai a. c. vor vorbi d-nele Paula Petrea și Ella Negruzzi despre feminism, la ora 4 jum. în amfiteatrul de fisiologie de la Universitate.

※ Se aduce la cunoștință următoarele modificări în mersul trenurilor cu începere de la 29 APRILIE 1919.

Trenul de București va circula prin Barboși Brăila după mersul următor:

Trenul 101 București Barboși-Iași, sosește la ora 7.45. Trenul 102 Iași Barboși-București pleacă la ora 20.10, circulă zilnic. Trenul 121 | 143 Mărășești Iași, sosește la ora 6.15, circulă luni Mercuri și Vineri. Trenul 144 | 122 Iași-Mărășești, pleacă ora 22.05, circulă Marți, Joi și Sâmbătă.

N. B. Se păstrează legăturile cunoscute cu liniile laterale.

Linia Mărășești Buzău este impracticabilă din cauza inundațiilor și slăbirei podurilor.

※ Domnii membrii acționari ai Coop. **„Podgorenilor din Moldova"** sunt înștiințați că la Societate se găsește Oloi de floarea soarelui și sunt rugați a se prezenta până Sîmbătă 3 Mai, spre a-și ridica cota ce li se cuvine. A sosit și un nou transport de cartofi de foarte bună calitate.

※ O informaţie recentă spune că te zaurul nostru aflător astăzi la Moscova, este intact şi în deplină siguranţă.

Foarte bine, de cât o chestiune se pune.

De multă vreme auzim noi acest lucru şi nu ne permitem a-l pune la îndoială, însă restituirea lui a întârziat şi nu se ştie cât va mai întârzia.

Or, multe persoane au titluri de credit depuse la Banca Naţională şi Cassa de Depuneri. Ba unele din ele au toată averea plasată în asemenea efecte şi prin faptul că nu le au în mână nu pot încassa cupoanele.

Sunt cupoane neincasate în timp de trei ani.

La aceste persoane nu e bine oare să se gândească Statul? Şi până la venirea titlurilor din Moscova să ia oare cari măsuri provizorii, şi să li se plătească cupoanele?

Suntem de părere că toţi au aşteptat destul şi că momentul de a li se plăti dobânzile, cari sunt mijlocul de traiu a multora, a sosit

Ne facem ecoul tuturor acelor detentori de titluri de credit şi rugăm pe cei în drept a veni cât mai curând cu un decret-lege, care să dea o satisfacţie legitimă acestor nevoi.

E timpul, repetăm încă odată.

※ La librăria Barasch a sosit un mare transport de cărţi literare franceze.

※ Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi, întrunindu-se aseară şi luând act de demisia fostului preşedinte, d. Voinescu, care părăseşte oraşul, a ales în unanimitate pentru locul de preşedinte pe d. Ştefan Lungu, şeful atelierului ziarului „Evenimentul" şi preşedinte al Corporaţiei „Progresul".

Prin tot trecutul său de muncă cinstită, prin spiritul său de camaraderie, d Ştefan Lungu era persoana cea mai indicată pentru rolul de conducător al Societăţei „Unirea" compusă de cele mai valoroase elemente pe terenul muncei.

※ Comisarul de siguranţă Gh Leahu a anchetat pe individul Vasile Bărbălău din Regimentul 14 Inf stabilind că numitul evadînd din arestul poliţiei de sub paza jandarmului de santinelă la 17 Mart a. c. a comis o serie de furturi prin efracţie, furînd păsări, haine lenjuri, şi alte lucruri.

Individul, înaintat parchetului a fost depus la penitenciar.

※ Cinema-Teatrul ELISABETA strada Gându, vis á-vis de Liceul Naţional.— Astăzi în matineu şi seara se reprezintă: „Dispărut! sau Secretul Oceanului", cinema-dramă în 4 acte.— Aventuri senzaţionale, peripeţii extraordinare — O splendidă Comedie şi interesante vederi de pe natură completează programul.

Mâine Joi 1 Mai program nou.

※ Agenţii poliţiei au isbutit să a resteze pe Aurel Văţeanu, autorul unui furt de bijuterii comis la Galaţi.

※ Eri după prânz a încetat din viaţă tipograful Cubelca, unul din cei mai vechi tipografi din localitate.

Inmormântarea va avea loc Joi.

※ In astă seară are loc la Teatrul Naţional „Recitalul Chopin" dat de d. I. Sibianu.

Toţi iubitorii de artă şi elita oraşului şi au dat întâlnire la această deosebită şi aleasă audiţiune muzicală.

Puţinele bilete rămase, precum şi cărţile pentru locuri în picioare, se vor găsi în astă seară la Cassa teatrului.

※ ECOU.— In cerc intim s'a serbat logodna D-rei Jetty Herşcovici cu Dl. Iosef Herşcovici, comerciant din Bucureşti.

※ Astăzi Mercuri va rula pentru ultima dată la Cinema SIDOLI filmul „Procesul Doamnei CAILLAUX" mare dramă petrecută în redacţia Ziarului „Figaro".

— Cu începere de Joi 18 April va rula primul film american, cu mari sacrificii jucat de cei mai eminenţi artişti ai scenelor americane, în frunte cu Steaua New-Yorkului, Florence Labadie (Florenţa cea viţioasă) în propria ei creaţie. Dramă în 7 mari acte, unde se desfăşoară mândria şi egoismul.— Invidia, Luxul şi ultima modă americană—flirtul şi gelozia.

Săptămâna următoare: „Ave Maria" complectă operă cu Leda Gys şi „Seducătoarea" cu Pina Menichelli.

※ BIBLIOGRAFIE. — Mâine apare No. 5 al revistei „Scânteia" cu următorul sumar:

Intâi Mai de dr. Ghelerter; Simţul Unităţei de C. R. Ghiulea; Odată... aiurea de Alexis Nour; Sărbătoarea Golanilor şi Intâi Mai 1917 de G. Spina; Germinal de Iosif Schreiber; Rouget de Lisle de J. Niedal; Sfârşitul epopeei de Sch.; Nataşa de Ion Alexis. Insemnări, recenzii, note.

※ La depozitul de Vinuri S. S. LEIZEROVICI, str. Anastase Panu No. 24 a sosit un mare transport de Vinuri şi rachiuri de fructe naturale care se vând cu preţuri reduse.

※ Unul din cei mai distinşi agenţi poliţieneşti, Comisarul Mihai Ciudin, a fost propus pentru avansare la gradul de Comisar Clasa II a.

Toată secţia a IV, care constituie ralonul de administraţie poliţienească a D-lui Comisar Mihai Ciudin, şi care e mulţumită de felul cum D sa îşi înţelege misiunea ca şi de onestitatea caracterului său, nu poate de cât a-l felicita pentru distincţiunea al cărui obiect este.

※ S'a pus în studiu şi se va reprezenta în curând pe scena Teatrului „Basarabia" (fost Pastia) o piesă nouă, „Degel Zion" (Drapelul Sionului).

Această piesă care a fost de curând jucată în Palestina cu un succes extraordinar va fi o surpriză pentru toţi evreii din Iasi. Montarea se va face sub conducerea simpaticului tenor Segalescu.

※ BANCA IAŞILOR din Iaşi şi sucursalele din Cernăuţi şi Chişinău primesc subscrieri la Imprumutul Naţional 5 la sută din 1919 al Ardealului, în condiţiuni avantagioase.

Termenul pentru aceste subscrieri fiind foarte scurt publicul este rugat să se grăbească cu subscrierile.

BANCA MOLDOVA
— Societatea Anonimă, Iaşi —
continuă a primi subscripţiuni pentru
Imprumutul Ardelenesc
şi
Imprumutul Unirei

La Farmacia Werner este locul vacant de LICENŢIAT sau ASISTENT de ocupat imediat.

Stiri Telegrafice

VINOVAŢIA GERMANIEI

— 32 puncte de acuzare —

PARIS.—Comisiunea însărcinată cu stabilirea responsabilităţilor a supus conferinţei de pace un raport în care se cuprinde 32 puncte însumând categoriile de crime pe care Germanii în unire cu Turcii şi Bulgarii le-au comis în Franţa.

DE LA CONFERINŢA PACEI

— SEMNAREA TRATATULUI PRELIMINAR —

PARIS.—Domneşte credinţa că textul preliminăriilor păcei va fi supus delegaţiunei germane Vineri sau cel mult Sâmbătă.

TOT IN CHESTIA FIUME

— Ce crede publicul francez —

PARIS.—Opinia publică franceză speră că o soluţionare conciliantă va interveni în chestia portului Fiume.

Dezarmarea bolşeviştilor

—Luptele cu Ucrainieii. — Material de Război capturat.—Finezii au intrat în luptă.—Iminenta cădere a Petrogradului.—

ZURICH.— Din Vilna vin ştiri că pe stânga Pripetului, armata bolşevistă care numără 200.000 oameni s'a predat Ukranienilor, lăsând în acelaş timp în mâinile acestora 9000 puşti, 300 tunuri, 200 mitraliere.

Pe frontul din Galiţia 2000 bolşevişti care erau în marş spre Ungaria au fost dezarmaţi. Olonetz a fost ocupat.

Armatele unite fineze ameninţă să taie calea ferata Murman.

3000 voluntari concentraţi la est de Karelia sunt în marş spre Petrograd.

Luptele în Ungaria

Comunicat oficial din 29 Aprilie

Frontul de Est. Nimic nou.

Frontul de Vest. Inaintarea trupelor noastre continuă pe tot frontul.

Inamicul primind întăriri rezistă cu îndârjire in regiunea mlăştinoasă est de Solos.

In seara de 28 capetele noastre de coloană au ajuns pe linia Muncaci-Czap, malul stâng al Tisei. până in apropiere de Tokai.

Lupte serioase la Belicrar şi Canalul Hartobaghi la Satorno

Trofee 463 prizonieri, 7 tunuri, 2 obuziere de 100 m.m., 25 mitraliere, 1250 arme, 350 baionete şi mari cantităţi de muniţii. Pierderi: Morţi: Locot. Panu Dtru, sublt. Decef şi 25 soldaţi. Răniţi: Maior Ranetti St. Căp. Raianu, locot. Iliescu Al., Sublt. Ciudin şi 37 soldaţi.

M. O. G.

Vinovaţii traşi la răspundere

— *Kaiserul va fi judecat—Germania înlesneşte judecarea vinovaţilor* —

LION.— S'a supus Conferinţei păcei un raport cuprinzând 30 articole, privitoare la responsabilităţile şi sancţiunile războiului.

Puterile asociate, în unanimitatea lor adue o acuzaţiune publică contra Impăratului Germaniei pentru ofensă adusă moralei internaţionale şi autorităţei Sacre a tratatelor.

Un tribunal compus din delegaţii a cinci mari puteri va chema pentru judecare, în faţa tribunalelor militare, persoanele inamice care se vor dovedi de a fi comis acte contrare legei războiului.

Guvernul german îşi ia obligaţia de a servi toate documentele şi a da toate deslușirile de care va fi nevoie pentru aflarea culpabililor şi aprecierea vinovăţiei.

Cei acuzaţi vor avea prerogativa de a-şi desemna singuri apărătorii.

ULTIMA ORA

Inţelesul revoluţiei din Viena

BUCUREŞTI.— Se telegrafiază din Elveţia din sursă bună, că revoluţia din Viena n'are un caracter politic ci unul pur economic, adică foametea.

Turburările sunt datorite marelui număr de muncitori rămaşi fără lucru din cauza inactivitatei celor mai multe uzine şi stabilimente industriale din foburgurile oraşului. La aceştia s'au adăugat funcţionarii de birou rămaşi fără de resurse din cauza schimbărilor administrative.

Poliţia struneşte cu fermitate revărsarea nemulţumirilor.

Guvernul socialist este cu total stăpân pe situaţie şi se crede că în curând cauza nemulţumirilor va fi evitată iar liniştea deplină şi situaţia normală restabilite.

Serbarea de 1 Mai la Bucureşti

BUCUREŞTI.—Judecând după preparativele care se fac, serbarea zilei de 1 Mai în capitală va lua proporţii grandioase.

Vor participa toţi lucrătorii de la toate industriile din capitală. Dă asemenea sindicatele C. F. R.

Intelectualitatea bucureşteană se va asocia şi ea la aceste manifestaţiuni festaţiuni.

Conducătorii, care au luat asupra-le paza ordinei, au luat toate măsurile ca manifestaţiile să decurgă fără cea mai mică turburare.

Chestia Constantinopolului

BUCUREŞTI. — In urma tulburărilor izbucnite la Constantinopole, armata greceasca a ocupat capitala Turciei şi a dezarmat populaţia.

Totodată se anunţă din sursă grecească faptul că Grecia ar fi primit mandat a ocupa şi deţine oraşul Constantinopol, iar portul va fi internaţionalizat.

BECURI ELECTRICE
diferite Voltaje şi **MATERIALE FOTOGRAFICE** se vând cu detail cu preţuri de engros la Depozitul fotografic **ZAHARIA WEISS** Iaşi Piaţa Unirei.

De vânzare 2 sele oţărăşti în perfecta stare cu necesariile lor. Ilie Coşerca str. Unirei 2.

Intristaţii; Natalia Cubelca soţie, Ioan şi Maria Muşenschi cu copiii, Panaite şi Sevastia Oprişanu, Diaconul Toader Oprişanu, Gr. T. Cuparencu, Gh. Cuparencu cu copiii, Maria şi V. Gavriliu cu copii, Vasile şi Ecaterina Hanganu, Familia Frăţiţă cu copiii, Familiile Botez şi Carban cu copiii, au adânca durere de a vă face cunoscut încetarea din viaţă a iubitului lor soţ, ginere, nepot şi cumnat

Constantin Cubelca
în etate de 41 ani

Incetat din viaţă după o lungă şi grea suferinţă în ziua de 29 Aprilie 1919 st. n. ora 4 p. m.

Inmormântarea va avea loc Vineri 2 Maiu st. n. 1919 ora 3 p. m.

Cortegiul va pleca dela Biserica Curelar, unde se află depus corpul defunctului, spre Cimitirul Eternitatea.

Aceasta ţine loc de orice invitaţie.

Se caută o D-ră pentru ţinerea de registre şi plata la Atelierul Electro Mecanic str. St fan cel Mare No. 68
Se vinde un motor nou 45 H. P. Pacquard

Un cărucior cu două roate cumpără mediat Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Mârzescu 23 Iaşi.

De vânzare Imobilul din Iaşi Str. Zugravilor No. 57 bis în condiţiuni avantajoase.
Informaţiuni la D-l Avocat Serafimi Str. Cuza Vodă 85

O grădină de copii „MODEL"

Se aduce la cunoştinţa părinţilor, că se deschide, în localul fostului Cămin „Principele Mircea" situat în Curtea Orfelinatului „Neschotz" str. Academie 5, o grădină de Copii după Modelul din streinătate, unde pe lângă educaţia aleasă, copii vor fi instruiţi în limba română, franceză, germană şi ebraică într'un mod viu.

Inscrierile se fac zilnic între orele 9—12 şi dela 3—6 p. m. la Direcţiunea Orfelinatului.

Se primesc şi copii de altă religie precum şi orfani de război, saraci, fără plată

Către d-nii Proprietari

execut ori ce lucrări de construcţie de Clădiri de asemenea primesc orice reparaţie şi modificări din această branşă precum şi proiecte la cereri.
A se adresa la B. SVARTZ Antreprenor-Constructor Str Mârzescu 24.

Mai eftin ca ori-unde

se lucrează la Atelierul de croitorie pentru dame SOPHIE JUSTER din Strada Sărărie 126 (vis-a vis de Gimnaziul Ştefan cel Mare)
Serviciul conştiincios şi ireproşabil.

2 Odăi mobilate cu bucătărie, intrare separată se închiriază de pe acum. Sft. Sava 14

Căruţă, HAMURI ŞI ŞEA de vânzare. Sft. Sava 14

De vânzare CASA DIN STR ARCU No. 9 (Palatul Poştei)
Compus din 50 camere în 3 etaje mansarda şi subsol A se adresa D-lui V. Cuzinschi la Teatrul Naţional

LABORATORUL DE ANALIZE CHIMICE SI MICROSCOPICE
DOCTOR A. RATIANU
— Chimist de la Universitatea din Geneva —
— IAŞI STRADA CUZA VODĂ 46 —
Execută analize medicale, chimice, Microscopice şi Bacteriologice de urini, spute, secreţiuni uretrale, etc. — Analize alimentare şi industriale.
Pentru ori ce analiză cereţi instrucţiuni.

CIRCUL FRANCO-ITALIAN
(L. PROSERPI)
STR. LAPUŞNEANU (GRADINA TRAIAN)
Luni 15, Marţi 16 şi Mercuri 17 Aprilie 1919
Reprezentaţii serale cu NUMERE NOUI
DANSUL BOBI — KAKE WALK
DOI ATLEŢI PE CAI FARA ŞEA ex. de fraţii Maximilian
MICUL SERAFINO şi MARIA la inele romane
Copiii teribili *Mare pantomimă comică, etc. etc.*

S'A DESCHIS
în noul şi elegantul său local din
Str. Gh. Mârzescu 19
Cunoscutul şi Renumitul Restaurant
LA RUBIN
(fost până acum în strada Col Langa colţ cu str. Ştefan cel Mare)
Onor. clientelă va fi servită ca până acum prompt şi conştiincios

Anul XV-lea No. 3613

25 BANI NUMARUL

Duminică 4 Mai 1919

ABONAMENTE

Un an	Lei 70
6 luni	„ 40
3 luni	„ 20

In străinătate indoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

PUBLICITATE

se primeşte la administraţia Ziarului, Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.

Un number vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Pentru cetitorii „Opiniei"

Sunt ani de când Opinia, *ziar politic, a înţeles să devie o tribună întru apărarea intereselor generale şi de susţinere a legitimelor năzuinţi ale Iaşului şi Moldovei.*

Intru menţinerea acestei linii de conduită ziarul nostru a cunoscut multe vicisitudini, datorite, fie animozităţilor şi luptelor politice, fie împrejurărilor vitrege din ultimii ani, cari au influenţat atât de mult în rău ori-ce întreprindere cu substrat tehnic. Am continuat însă fără şovăire drumul ales, susţinuţi de buna-voinţa cetitorilor, care nu ne-au precupeţit încrederea.

Astă-zi înţelegem să păşim şi mai departe pe calea aleasă. In cuprinsul programului de mai sus şi a unui democratism sănătos şi respectuos de ordine, Opinia *înţelege să şi deschidă coloanele tuturor ce vor să lupte pentru aceste idei.*

Grofie unei schimbări în partea editorială a ziarului Opinia *s'a văzut în putinţă de a-şi asigura colaborarea cunoscuţilor scriitori şi publicişti* ***Mihail Sadoveanu, G. Topârceanu, Octav Botez şi M. Sevastos.*** *Ea speră să poată în curând anunţa şi alte noui şi preţioase colaborări.*

Incepând de săptămâna viitoare Opinia *va publica pe rând* ***O Cronică Literară,*** *semnată de marele* M. Sadoveanu ***O Cronică Veselă*** *de finul* Topârceanu ***O Cronică externă*** *de subtilul* Octav Botez *şi* ***O Cronică Politică*** *de vigurosul* M. Sevastos.

Menţinând în totul tradiţia cercetărei obiective, a respectuozităţei faţă de adevăr şi a unei cinstite cântăriri a faptelor suntem siguri că cetitorii noştri vor aprecia jertfele noui materiale ce ne impunem şi ne vor acorda şi mai departe largul lor concurs, de care, ne mândrim s'o spunem, nu ne-au lipsit niciodată.

OPINIA

POLITICA

Amânarea alegerilor

Decretul-lege prin care se amână alegerile generale, care urmau să aibă loc la 15 Maiu, a apărut. Spre deosebire de cele anterioare, decretul-lege de astăzi nu determină data când se vor efectua aceste alegeri. Să sperăm însă că la toamnă.

Astfel dar se va fi împlinit anul de când ţara nu are parlament, de când ea trăieşte sub regimul decretelor-legi. Din punct de vedere constituţional desigur că acest lucru constituie o etapă reprobabilă şi regretabilă.

Cum însă realitatea diferă în aplicaţiune de ceea ce prevede teoria, nu va fi posibil să nu se recunoască din punct de vedere al realităţilor politice că împrejurările au fost astfel încât alegerea unui nou parlament nua fost cu putinţă. Cel mult s'ar putea susţine că etapa decretelor-legi ar fi putut fi mai de scurtă durată.

Dar în definitiv, lăsând la o parte consideraţiunile teoretice, şi să ne înclinăm în faţa realităţei şi a situaţiei de fapt. Asa dar regimul fără parlament va mai dăinui spre marea noastră părere de rău, fără a şti câtă vreme.

Decât un lucru. Inclinându-ne în faţa situaţiilor de fapt, nu putem să nu recunoaştem că s'ar fi cuvenit, pentru respectul regimului constituţional admis la noi, ca atunci când nu există control parlamentar să fi fost măcar un simulacru de control al întregei păturí conducătoare, reprezintată prin partidele politice. In această privinţă articolul din *Indreptarea* de ieri, semnat de d. M. B. Cantacuzino, este de o eloquenţă neîntrecută.

S'ar fi cuvenit acest lucru şi ar fi fost uşor de realizat, dacă ţara fără de parlament n'ar fi fost condusă de un guvern de partid.

Nu s'a putut însă. Nu s'a făcut. După cum în materie de constituţionalism ne inclinăm înaintea situaţiilor de fapt în ce priveşte regimul decretelor-legi, tot astfel ne inclinăm înaintea situaţiei de fapt a unui guvern într'o ţară fără parlament.

Ne mulţumim doar de a spune că ar fi fost mai bine să fi fost altfel. OP.

In chestia speculei

Cîte va aprecieri, în chestia speculei, apărute în *Opinia* şi datorite unui colaborator ocazional, au fost interpretate ca o ieşire în potriva întregei clase a meseriaşilor.

Greşită interpretare, fiind-că această clasă muncitorească n'a demeritat prin nimica concursul şi solicitudinea de care s'a bucurat pururea din partea ziarului nostru.

S'a vorbit în articolul pomenit de specula în general— unde categoria meseriaşilor constituie cel mult o verigă dintr'un lanţ— ; s'a spus lămurit că trăim sub regimul speculei generale ; că toată lumea, de la Vlădică pînă la opincă, speculează. Nimic surprinzător dar că meseriaşul, speculat şi el în nevoile lui zilnice, să solicite mult prea mult în raport cu ceea ce solicita odinioară.

In afară de acest lucru, noi nu avem nimic de reproşat acestei productive categorii sociale, după cum nu avem a proteja pe nimini. Dovadă că chiar în ziua în care s'a vorbit de cazul cumpărărei hotelului Continental s'a vorbit şi de un mare câştig, realizat pe baza de speculă de imobile urbane, de către un cunoscut rentier din localitate.

Aceasta în ce priveşte meseriaşii. Tot ce s'a spus însă în legătură cu specula şi cu grava primejdie ce rezultă pentru noi din dispariţia echilibrului factorilor economici, trebuie reţinut şi menţinut, pentru ca, cît mai este timp, să se pule capăt unei stări generale imposibile de suportat.

Câteva NOTE

Una bună, dela serbarea socialistă.

Prefectul de poliţie amestecat în rândurile muncitorilor şi în forma-i prietenoasă cunoscută s'a ocupat de interesele lor.

Drept răspuns un muncitor îi spuse:

—„Inscrie-te în sindicat, domnule prefect, noi te primim".

*

Unii l'au socotit pe Dumnezeu ca ateu. Nu ştim dacă e adevărat sau ba.

Dar că i duşmanul socialiştilor, aceasta s'a dovedit eri.

Intr' adevăr, alaltă-ieri frumos, astă-zi frumos, eri ploaie de rupea pământul.

De alt fel e uşor explicabilă această pornire a celui de sus. Nu sunt socialiştii împotriva stăpânirei ?

*

Speculanţii îşi fac de cap şi nu înţeleg că prin aceasta îşi riscă capul.

Blanzy

INSEMNARI

Restabilirea unui adevăr

Este cunoscută recenta butadă a d lui Clémenceau la adresa României oficiale. Spiritualul bărbat de stat francez a spus: „Mă descopăr în faţa României, dar îmi pun pălăria în cap în faţa românilor". Evident că „în „România" d. Clémenceau a înţeles poporul acestei ţări, iar prin „români" pe politicianii conducători E adevărat că expresiunea „tigrului" păcătueste prin oarecare neclaritate şi chiar absurditate în înţelesul curent al formaţiunei de stat şi al concentrărilor etnice, dar nu este acum în intenţiunea noastră a face asemenea critice de amănunt, cu atât mai mult cu cât ţinem cu orice preţ a nu da loc la intervenţia cenzurei care este de părere că în a doua decadă a secolului al XX-lea nu-i permisă critica conducătorilor de state.

Aşa dar, d. Clémenceau, şfichiuind pe politicianii noştri, ne face nouă, cetăţenilor anonimi şi mulţi, cinstea unei deosebite şi mari consideraţiuni. Această ministerială gentileţă nu ştim până la ce punct se menţine în sinceritatea convingerei personale, şi când începe a intra în domeniul bunei creşteri şi eleganţe a exprimărei, calităţi atât de frecvente în alesele ocupaţiuni ale inutilei aristocraţii de mare, de avere sau de sferă politică. Ştim însă că părerea d lui Clémenceau este fundamental greşită.

In adevăr, se ştie că un popor are regimul şi conducătorii pe care îi merită. Şi deci norodul românesc, complăcindu-se în necinstea conducerei publice şi tirania regimului, este foarte bine reprezintat aşa cum este. Cum e turcul şi pistolul

Cînd acest indolent popor se va decide în fine a reintra în plenitudinea drepturilor sale, cînd va restabili regimul libertăţii sociale, cînd va făuri o economie naţională de veşnică şi deplină bună-stare obştească, atunci va avea cuvînt a pretinde d-lui Clémenceau să-şi dee jos pălăria.

Renovatus

Şezătoare literară.—Astă seară la ora 9 are loc în sala „Cultura" şezătoarea literară organizată de finul şi spiritualul literat Barbu Lăzareanu.

Programul variat şi bogat este complectat cu producţiuni muzicale şi interesante lecturi.

INFORMATII

Toate încercările de până acum au fost zadarnice. Speculatorii nevoilor populaţiei îşi continuă îndrăzneaţa şi nerusinata lor operă Alimentele au ajuns din nou la preţuri fabuloase.

Un început ferecit de reacţie, s'a produs însă Duminică. Populaţia a refuzat să plătească 12 lei chilogramul de carne de miel, şi enorma cantitate de carne de miel. adusă cu hărăbii, a rămas nevândută.

Lovitura dată speculatorilor a mers în plin, fiind că în special în ceia ce priveşte carnea de miel. preţul nu poate fi menţinut întru cât mielul trebuie tăiat la timp, nu cum se poate întâmpla cu alte feluri de cărnuri.

Sfătuim populaţia să continuă a această atitudine cuminte, de a opune Cartelul speculatorilor. refuzul de a se transforma în victima aceasta în ceia ce priveşte toate articolele de consumaţiune.

Aseară telefonul cu Bucureşti s'a deranjat just la ora 9, adică în momentul când trebuit să înceapă convorbirile telefonice pentru ziarişti.

Faptele sunt mai eloquente de cât ori ce comentar. De aceia le narăm, fără a mai adăuga vre-un cuvânt.

Arendaşul Feuerstein de la Voineşti se prezintă la comercianţii Margulies şi Drăcşineanu din strada Ştefan cel Mare şi le oferă, spre desfacere, ca şi urda cu opt lei kilogramul. Este refuzat pe motivul că preţul cerut este prea mare.

Aceiaşi comercianţi vînd caşul şi urda cu preţuri variind între şaisprezece şi douăzeci lei kilogrumul.

Un câştig de 8—12 lei la kilogramul de caş nu-i prea mult, nu este aşa ?

La Cernăuţi, ziua de 1 Mai a fost sărbătorită cu o solemnitate deosebită. Biurourile, atelierele şi fabricele au fost închise, tramvaele nu au circulat, apa şi lumina au fost distribuite abia seara la ora 5

Convoiul manifestanţilor, organizat după bresle, a parcurs străzile oraşului în frunte cu muzica, până la grădina publică, unde s'au ţinut cuvântări festive.

După cererea partidului socialist, cârciumele au fost închise.

Ministerul de industrie a dispus a se trimite 10 vagoane de ţiţeiu pentru băile comunale.

Cu începere de eri, orele de cancelarie la epitropia Sf. Spiridon, au fost fixate dela 9—1 dimineaţa.

D. Crupenschi, preşedintele comisiei interimare a încuviinţat ca un rabin să supravegheze la abator tăerea rituală a vitelor, în ceia ce priveşte carnea destinată pentru populaţia israelită.

Administraţia comunală a suprimat orice fel de abonamente pentru băile comunale.

Ieri a avut loc o şedinţă a consiliului de administraţie al sindicatului proprietarilor urbani.

Asupra importantelor dezbateri şi rezoluţii vom face în numărul de mâine o dare de seamă amănunţită.

Toate clasele Conservatorului de Muzică şi Declamaţie se vor muta Luni în vechiul local din str. Banu.

In faţa unui ales şi numeros public a decurs Miercuri seară recitalul Chopin dat de d. profesor Sibianu. Succesul a fost desăvîrşit.

Mîne, Sîmbătă 3 Mai, are loc concertul distinsului violoncelist Nicu Teodorescu.

Vechiul şi valorosul funcţionar ieşan Anton C. Popescu, controlor financiar, a fost avansat pe ziua de 1 Mai şef de de secţie cl. I-a la Focşani.

I Mai în Iaşi.—Ziua de 1 Mai a fost sărbătorită de muncitorimea din localitate, în chip măreţ şi cu o linişte impunătoare.

De cu dimineaţă, muncitorii, în haine de sărbătoare, cu cocarde roşii la butoniere, se'ndreptau spre cele două localuri de întrunire: Banca „Leul" şi la sediul organizaţiei socialiste.

La sediul organizaţiei socialiste din strada Colonel Langa, saloanele erau prea puţin încăpătoare, pentru a cuprinde toată lumea ce venise să asiste la serbare.

Pentru a mulţumi pe toţi, a trebuit să se improvizeze o tribună în curtea localului, unde s'au perindat mulţi oratori, cari au vorbit despre însemnătatea zilei.

*

In sala organizaţiei socialiste, frumos decorată, în ordine perfectă, iau loc muncitorii. Se remarcă multe doamne şi domnişoare.

Prezidează d. Sălceseu. Cel dintâi vorbeşte d. Darie, lucrător cismar, în numele sindicatului mixt. Urmează d. Zaharia, membru al secţiunei. Ambii vorbesc de bucuria muncitorilor de a se vedea uniţi în această zi măreaţă.

D. P. Constantinescu, profesor la Huşi, ţine o adevărată conferinţă, descrie toate frământările clasei muncitoare şi compară ziua de 1 Mai cu cea mai mare serbare religioasă şi zice că ea înseamnă pentru muncitori ziua „Invierei".

D. Gh. Tanase, lucrător tipograf, anunţă întâi vestea că patronii din Bucureşti au consimţit la toate cererile lucrătorilor tipografi şi ale ziariştilor profesionişti.

Spune că ziua de 1 Mai, înseamnă de fapt pecetluirea unei ere sociale, bazată pe interese de clasă Ziua de 1 Mai va insemna de sigur domnia poporului.

D Fişgold, în numele cercului tineretului şi a studiilor sociale, zice că în lupta dintre capital şi muncă, izbînda va fi a muncei.

Termină, adresînd muncitorilor un apel călduros spre unire.

D. *Lascar Ion,* în numele lucrătorilor metalurgişti, zice că de azi începe domnia lumei muncitoare.

D. *Nagel* zice că o eră nouă începe şi pentru proletariatul ieşan, care conştient îşi dă seamă acuma, că scopul socialismului este ca munca să fie o datorie şi nu o servitute.

Azi muncitorii jură că vor lupta pentru demnitate şi cinste şi izbînda va fi a dreptăţei.

D. *Lascar Mihai,* apelează la muncitori de a se organiza şi a fi gata pentru făurirea societăţei viitoare.

D *Grăjdeanu* analizează chestia socială, în legătură cu naţionalismul şi anunţă constituirea sindicatului lucrătorilor tipografi.

Termină aducînd eloguí d-lui dr. Ghelerter, pentru bunele sfaturi ce le dă muncitorimei.

Bătrânul tipograf Gh. Ionescu, arată pe larg pregătirile ce trebue să le facă muncitorimea, pentru a introna o eră de dreptate.

D. dr. *Ghelerter* încheie seria cuvântărilor.

D sa aminteşte de versul cunoscut: „plâng pe cei morţi şi chem pe cei vii"—şi de versurile lui Beldiceanu, „la mormintele fără nume".

Plângem pe cei morţi, pe acei cari au căzut jertfe revendicărilor sociale. Şi chemăm pe cei vii la organizare şi muncă.

Ziua de 1 Mai nu mai este o zi de manifestaţii de dorinţe, dovadă că unele din dezideratele muncitoreşti, clasa burgheză caută să le afişeze la baza Legei naţiunilor.

Dar noi am făcut un pas înainte, spre realizarea unor reforme radicale, prin dezrobirea economică şi muncitorii au a purta pe umerii lor răspunderea viitorului,

Numai muncitorimea e în stare să împedice prăpădul. Noi nu propagăm anarhia, dar dorim o organizare a societăţei, prin muncitorime, care este rezerva civilizaţiunei.

Manifestaţia de azi va fi puterea de mâine, izbânda poporului.

Cuvintele doctorului Ghelerter, sunt acoperite de sgomotoase aplauze.

*

In acelaşi timp a avut loc o întrunire la sediul Băncei „Leul."

Şi aci s'au perindat numeroşi oratori, care au vorbit despre însemnătatea zilei. Aici a rostit d. dr. Zosin, e

conferință, care a fost urmărită de auditori, cu o atențiune incordată.

*

La ora 12 s'a format un cortegiu grandios. In cea mai perfectă ordine, muncitorii, în frunte cu steagul roș al ceferiștilor, au pornit spre Grădina „Leagănul fluturilor" unde urma să aibă loc o serbare câmpenească.

*

Ploua Cu toate aceste la grădină se adunaseră peste 1500 de muncitori A domnit o animație extraordinară.

Și aci, au vorbit mulți oratori, despre ziua de 1 Mai și revendicările muncitorești.

D. dr. *Ghelerter*, într'o cuvântare vibrantă, a cerut reintronarea Constituției, desființarea cenzurei și a stărei de asediu și alegeri pentru parlament. Muncitorimea, într'un glas, s'a unit, cerând revenirea la viața constituțională.

Notăm, că între diferitele personalități care au luat parte la această serbare. a fost și d. N. Maxim, perfect de poliție, care a fost obiectul unei vii manifestațiuni de simpatie.

*

Relevăm că la manifestația zilei de eri, au luat parte pe lângă 600 ceferiști toți lucrători metalurgiști, toți lucrători în mobile și lemn, toți lucrătorii tipografi.

S'au raliat la această manifestație funcționarii comerciali și c e i de la Băncile principale. care au suspendat serviciul de dimineață.

Librăriile, drogueriile și alte multe prăvălii, au fost închis după prânz, exprimându-și astfel simpatia pentru proletariat.

※ *Din programul femenist.*— Una din chestiile programului pe care *„Asociația pentru emanciparea civilă și politică a femei or române"* o urmărește—este apropierea sufletească a femeilor din toate straturile sociale pentru o acțiune coordonată și solidară.

Evenimentele se precipită și totul impune grabă de a lucra mai c u energie pentru a nu rămâne surprinși și nedumeriți, atunci când deslegarea celor ce așteptăm ne va fi dată.

De altfel, o coincidentă fericită și care se explică prin oportunitatea nevoilor care cer să fie satisfăcute, face ca apropierea sufletească, ce trebue să existe între toate clasele, să fie simțită tot mai mult.

Apelul adresat Asociației femeniste de către Comitetul sindicatului meseriașilor, arată imperioasa necesitate a acestei apropieri conform cerinților de solidaritate și spirit uman ce cată a se stabili.

S'au întâmpinat diferite dificultăți de deosebite naturi, dar ideia unei acțiuni culturale pe la periferia orașului era preocuparea asupr a căreia trebuia să revenim neîncetat.

Astăzi, în sfârșit, s'au luat toate demersurile și în așteptarea ultimelor deslegări se pregătesc primele întruniri la care va fi desvoltat programul chestiunilor de la rezolvirea cărora Asociația femenistă așteaptă ameliorarea stării economice și a rasei.

※ Societatea de neurologie, psihiatrie și psihologie va ține ședința lunară Duminică 4 Mai ora 3 p. m., în aula facultății de medicină.

※ Administrația comunală a Cernăușului a aprobat trimiterea unei m a r i cantități de furaj pentru trebuințele comunei Iași. Un număr de 12 v goane au și fost expediate.

※ Asociația profesorilor universitari, secția Iași, va ține ședință Sâmbătă 3 Mai ora 5 p. m. în amfiteatrul laboratorului de chimie medicală, la ordinea zilei fiind :

Proectul de statut al federației corpului didactic

※ Serviciul de aprovizionare a comunei Iași are de vânzare butoaie de lemn, bidoane de tablă și saci.

Amatorii pot vizita această marfă la dep. Bucșinescu.

Ofertele se primesc la serviciul de mai sus în zilele de lucru.

※ La librăria Barasch a sosit un mare transport de cărți literare franceze.

※ Astăzi la Teatrul Cinema SIDOLI atât la ambelele matineuri la 3 și 5 jum. cât și seara la 9 jum. fix se reprezintă primul film american, cu mari sacrificii jucat de cei mai eminenți artiști ai scenelor americane. în frunte cu Steaua New-Yorkului, Florence Labadie (Florența cea vițioasă) în propria ei creație. Dramă în 7 mari acte, unde se desfășoară mândria și egoismul.— Invidia, Luxul și ultima modă americană—flirtul și gelozia.

Săptămâna următoare : „Ave Maria" complectă operă cu Leda Gys și „Seducătoarea" cu Pina Menichelli.

La licitație se vind Sâmbătă 3 Mai (20 April st. v) a. c. mobile, dormitor, sufragerie, salon, piano Bösendorfer, oglinzi, birou și altele Str. PACURARI 21. Iași.

※ Serviciul de Aprovizionare a Comunei Iași vinde cantități mari de alimente, mai-jos notate fără bon sau cartelă :

Cartofi (roșe din Bucovina) kgr	Lei 1.50.	
Linte	„	„ 8.
Arpacaș	„	„ 5.
Brânză de oi în putină	„	„ 16.
Făină (de grâu calit. 0)	„	„ 12.

Publicul este invitat a se aprovisiona spre a nu impedeca Comuna de a face comenzi noi.

※ *De la Căluza agricultorilor Moldoveni.*— Duminica 27 ort. a avut loc la sed ul acestei societăț consfătuirea agricultorilor și podgorenilor d n Jud. Iași convocată în vederea înființărei unui b urou și Magazin agricol special pentru agricultorii și podgoren i din acest județ sub f rma filiala Iași a numitei soc etăți.

După explicațiunile date de D recto rul societăți Inginer C. Ciulei, adunarea ia act cu satisfacțiune de angajarea D-lui C. Botezatu sindicul Bursei locale ca Director al filialei Iași și aproba programul de operațiuni al acestei filiale.

D-l D-r. Il'esu relevează activitatea depusă de către Societate și mulțumește conducătorilor ei pentru stăruința și energia de care au dat dovadă fața cu greutățile foarte mari ce a avut in frunte, D-lui General I. Popovici și D. Zippe, cer să se ia de urgență măsurile prescrise de codul comercial contra membrilor soc etăț i în întârziere cu de punerea cap talului subscris pentru ca soc etate să nu sufere în desvoltarea operațiunilor ei din cauza acestora.

D l Omer Popovic avocatul societății ,arată că s'au luat astfel de măsuri ș că ele vor conduce la rezultatele dor te.

※ Cinema Elisabeta strada Gându, vis a-vis de Liceul Nat onal. — Astăz în matineu și seara : Micul Lustragiu din New Jork emoționantă dramă în 4 acte mari, Film dectect v cu peripeții și aventuri emoționante. O parte a acestei splend de desfășurări se petrece la New Jork —Veder iustructive și o hazlie comedie complectează programul

※ Siguranța locală a arestat și trimis parchetului pe numita Ileana Ichim, dovedită ca autoare a furtului de îmbrăcăminte, lengerie și bani din str. Vasile Conta 32.

※ La Cinema Orfanilor de Război al Corp. 4 Armata „LUX" stârnește mare senzație superbul film „Speculatorul de Alimente" dramă în 4 mari acte, produs al Casei Nordisk.

In curând : Noblețe de Sânge și uva de Rasă.

※ Duminică 4 Mai, ora 3 p m. are loc concertul simfonic al societății „George Enescu".

Concertul e dirijat de d. Antonin Ciolan, solistă d-ra Ella Grosa (piano), Wagner, Grieg, Schumann, etc.

※ S'a pus în studiu și se va reprezenta în curând pe scena Teatrului „Basarab a" (fost Pastia) o piesă nouă, „Degel Zion" (Drapelul Z onului)

Această piesă care a fost de curând jucată în Palestina cu u succes extraord nar va fi o surpriză pentru toț evreii din Iasi. Montarea se va face sub conducerea simpaticului tener Segalescu.

LA FARMACIA D-r RATIANU Iași, este loc vacant pentru Licențiat sau Asistent (ă) cu bune referințe.

Stiri Telegrafice

Delegații germani în Franța

PARIS.—Marți seara a sosit în gara Vauciesson ultima grupă a deleg ției geemane de pace. D l Chaleil, prefect de Sena și Oise a primit delegația în numele guvernului prezentând pe colonelul Henry, șeful misiunei militare franceze ca ofițer de legătură.

Ziua Păcei se apropie!

—Când vor fi semnate preliminările—

PARIS—Sâmbătă dimineață preliminările vor fi supuse țărilor aliate. In după amiaza aceleași zile ele vor fi comunicate delegaților germani.

De la Conferința Păcei

PARIS.— Miniștri afacerilor străine vor lua în deliberare astăzi chestiunea cablurilor germane și aprovizionarea provinciilor baltice.

Intre Franța și Italia

LYON.— D-l Poincaré, a adresat un mesaj u Italiei în care declară că relațiunile dintre cele două țări latine, rămân în acelaș stadiu precum au fost în timp de pace.

Soarta Luxemburgului

LYON. — Luxemburgul devine independent și intră în Uniunea Statelor Belgiene.

Ziua de 8 ore în Alsacia-Lorena

LYON.— In Alsacia Lorena s'a introdus ziua de lucru de 8 ore.

Explozie la Anvers

PARIS. — Un depozit de muniț iuni situat în împrejurimile Anversului a făcut explozie din cauza unui incendiu ce se declarase victime nu sunt.

Proectul d-lui Klotz

PARIS.— Ministerul de finanțe francez, d-l Klotz a depus la conferința păcei un proect pentru înființarea unei secțiuni financiare, în sânul „Ligei Națiunilor".

ULTIMA ORA

Incidentul FIUME

— Votul parlamentului Italian —

București.—Din Roma se telegrafiază că expozeul primului ministru Orlando că în ce privește integralitatea revendicărilor italine a avut loc la senat și cameră în mijlocul unei enorme afluențe.

Moțiunea prin care se aprobă în totul atitudinea primului ministru italian a fost votată la Cameră cu o mare majoritate, iar la Senat cu unanimitate.

Trotzki la Odessa

BUCUREȘTI. — Călătorii din Odessa sosiți la Constanța anunță că Trotzki a sosit la Odessa.

D. Flondor fă lucru

BUCUREȘTI. - Revenit în Capitală fostul ministru bucovinean Iancu Flondor, a ținut să dea un răspuns la interviewul pe care prețe dintele de consiliu ad interim, Ferekide, l'a acordat ziarului „Viitorul" cu privire la demisia d-lui Flondor

Față însă de măsurile luate pentru a împiedica răspândirea acestui răspuns, d. Flondor l'a distribuit eri personal pe calea Victoriei trecătorilor.

Luptele la Nistru și Tisa

— Comunicat oficial din 1 Mai —

Frontul de est : Bande de bolșevisti au trecut Nistrul în sectorul Palanca.

După o luptă scurtă trupele noastre le-au aruncat înapoi.

Frontul de vest : La aripa dreaptă trupele noastre au atins toate obiectivele.

Unitățile de la centru au trecut, prin luptă, Canalul Hortobagy Bsormeny. In acest sector lupta este în curs la Csege pe Tisa. La aripa noastră stângă s'a ocupat prin luptă San Miclausul turc (Toereckszat Miclos) Tisa Fveldvar (pe Tisa) Zentă (Szentes) și Hoductzu-Vasarhein. Trofee : 4 obeziere de 100 mm.

Un om de serviciu cinstit și harnic angajează Agenția de publicitate I. Brânișteanu, str. Gh. Mârzescu 23 Iași.

ANUNCIU

Se aduce la cunoștința membrilor Cooperativei de consum, „Industularea" că astă-zi 3 Mai are loc deschiderea magazinului în str. Ștefan cel-Mare No. 38

Domii membri sunt rugați a se prezenta până în trei zile pentru a-și ridica carnetele, precum și ca se aprovizionezo cu mărfurile sosite cu primul transport.

ADMINISTRAȚIE,

Armasar de 4 ani, frumos, roib, jumătate pur sânge, dresat la călărie : de vânzare.

A se informa la ziar.

Piatră brută și sfărâmată

pentru zidării și pavaje din cariera Ceasta — Mărnovei și Baza dealului Repedea

Petriș ciuruit, Nisip și Bolovani de râu

posedă un mare deposit și poate preda atât pe loc în carieră, cât și predat la Domiciliu **SOLOMON GRUNBERG** Antreprenor de lucrări publice cu Biroul în str. Lozonski 12

Se vinde serviciuri de Masă, sticlărie, vase de bucătărie, haine. plapume de matase, tablouri etc etc.

A se adresa Str. Sfântul Sava 7 la Dl. VICTOR IACULESCU

Furda de Talpă se află de vânzare cu prețuri convenabile Str Sărărie No. 151 Iași la MEER FRIEDMAN.

Case de vânzare Situate în centrul acestui Oraș Strada Muzeelor No 32, compuse din patru corpuri de clădiri stenanse etc ; proprietatea moștenitorilor lui COSTACHI PANAITESCU

Doritorii se pot adresa direct Maiorului Panaitescu strada Lozonschy 4.

Interpuși, nu se primesc.

Fasole diferite varietăți pentru semințăi de vânzare la „Căluza agricultorilor moldoveni" Sf Sava 7 bis

Se caută o Bonă pentru ținerea de registre simple la Atelierul Electro Mecanic str. Ștefan cel Mare No 58

Se vinde un motor nou 45 H. P. Pacquard

Sala Teatrului „BASARABIA"

FOST (PASTIA)

Asociația trupei israelite

DIN BUCUREȘTI

In frunte cu eminenții artiști

Ch. M. SEGALESCU și C. ISCOVICI

și cu concursul celebrilor artiști din Moscova

D na LOTTI-ZOHN și D-l ZLOTNITZKI

Vineri 19/2 Aprilie SEARA

în benefiziul artistei d-ra R. Isacsohn

Vicara lui David

Operetă în 4 acte

Sâmbătă 20/3 Aprilie MATINEU

După cererea generală pentru a 4-a oară

FOAIE VERDE

Revistă în 3 acte

CIRCUL FRANCO-ITALIAN

(L. PROSERPI)

STR. LAPUȘNEANU (GRADINA TRAIAN)

Astăzi VINERI 2 MAI 1919

— are loc o mare reprezentație la ora 9 seara —

de remarcat

Marea Pantomimă: **Marchizul și Balerina**

La finele Pantomimei MARE BALET compus din

24 PIRO ȘI PIRETTE 24

La această reprezentație cele mai bune numere de circ

A SOSIT LA MAGAZINUL

BAZAR DE MOBILE

— Iași str. Costache Negri No. 24 —

UN TRANSPORT DE COVOARE DE PLUȘ, PERDELE BONFEMME, CUVERTURI DE PATURI etc ASORTIMENT DE DORMITOARE, SUFRAGERII, SALOANE etc. CU PREȚURI MODERATE

N. B Cumpărăm ori ce mobile de ocazie **Frații Finkelștein**

VINUL TONIC Dr. RATIANU preparat cu china gentiană și coca excită poftă de mâncare dând putere convalescenților și persoanelor debile.

IODUL COLLOIDAL OLINCHEVICI alifa și beta pentru injecții intravenoase și gama pentru uz intern se recomandă cu mare succes în cazurile arteriosclerosă, artritism, maladia de cord, sifilis, reumatism, gută.

— DEPOSIT LA FARMACIA Dr. RATIANU IAȘI —

SIROPUL JODOTANIC Dr. RATIANU este cel mai bun preparat care înlocuește untura de pește în tratamentul copiilor limfatici, scrofuloși, rachitici sau debili

De vânzare o casă și diferite mobile Stradela Toma-Cosma, 1. Intre 9—2 p m.

Administrator Viticultor plătit bine se cauță pentru imediată angajare.

A se adresa la Colonelul A. GORGOS podgoria «La doi peri» prin gara Ciurea

GHETE ALBE DE PANZA ȘI PIELE, SE INTREȚIN CURATE ȘI FRUMOASE PRIN PASTA ALBA „Mițulin"

Depositul se găsește la Farmacia Dr. Konya.

Anul XV-lea No. 3614 — 25 BANI NUMARUL — Luni 5 Mai 1919

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Un an	Lei 70
6 luni	„ 40
3 luni	„ 20

In străinătate indoit

PUBLICITATEA se primeşte la administraţia ziarului, Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.

Un anunţ vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Comunicatul oficial glăsueşte: „Trupele noastre au ajuns pe toată întinderea, râului Tisza. In unele părţi marele râu a fos trecut".

Se cuvine să subliniem această comunicare menită a înălţa sufletul a tot ce este român. Duşmanii seculari ai românismului sunt astăzi la pământ. Istoria va reţine această dată, care va însemna nu numai o strălucită afirmaţiune a voinţei unitare a românismului, ci şi o acţiune sănătoasă pentru salvarea civilisaţiunei europene, grav ameninţată de pesta bolşevistă, deslănţuită între Leita şi Tisa.

Se cuvine, de asemenea, ca odată cu această subliniere a unui atât de important fapt istoric să se releve avântul, vitejia şi sănătatea morală de care dă dovadă soldatul român în aceste vremuri de mari şi varii psihoze sociale, care se deslănţue în toate unghiurile.

Fie ca la noulle morminte ce se închid deasupra eroilor ce s'au jertfit pentru civilizaţie, dirigiuirea noastră să înţeleaga drepturile necontestabile ce se cuvin poporului, care dă dovadă de atâta vlagă şi soliditate morală şi ca măcar de acum încolo starea de tutelă actuală să înceteze şi poporul să reinire în plenitudinea drepturilor, ceri sunt garantate de Constituţia ţării.

Cuvântul Suveranei

In bucuria de a-şi vedea cauza îmbrăţişată de însăşi M. S. Regina femeile din Iaşi trimit acea telegramă prin care I cer sprijinul.

Suverana se grăbeşte a le răspunde. Dar, după ce le asigură de interesul şi simpatia Sa, ţine ca în cele câteva cuvinte să dea quintesenţa doctrinei feministe în teama— s'ar părea — ca nu cumva femeia română să nu fie perfect conştientă de toate îndatoririle la care trebue să se obligе atunci, când ea va fi investită cu noul titlu de cetăţeană.

Mulţi din cei cari nu aveau feminismul născut în ei, — feminismul adică simţul demnităţii şi al valorii personale—căutau să ştie care sunt intenţiile unor anumite persoane dela părerea cărora atârnă— credeau ei—succesul sau insuccesul celor ce ar dori să susţie.

Multă lume a aşteptat cuvântul Suveranei. Erau persoane, cari înainte de a se pronunţa dacă sunt sau nu feministe, întrebau care e părerea M Sale Regina.

Ei bine M. Sa şi-a spus cuvântul. Şi dacă ar fi destul numai atât, atunci am putea striga cu toatele: „Evrika! Am isbutit!"

Dar cei cari-şi dau perfect seama de ceea ce înseamnă *feminism*, de ceea ce înseamnă amestecul femeiei în afacerile mari de Stat, aceia nu pot să vadă decât cu mai multă îngrijorare apropierea momentului când ea va păşi pragul vieţei politice.

Căci nu e vorba astăzi — când toate s'au prefăcut — nu e vorba numai ca femeia să-şi capete drepturile ce i se cuvin şi la care a avut dreptul întotdeauna în calitate de fiinţă umană ce este. Dar e vorba ca femeia să dea tot ce inima şi sufletul ei poate concepe mai înalt, mai desinteresat mai sfânt pentru binele celor din jurul ei într'o rază cât mai mare.

Şi dacă până mai dăunăzi, acum câteva decenii, nu se vorbea decât de drepturile femeiei, astăzi se vorbeşte mai mult de datoriile ei şi utilitatea publică ce va eşi din emanciparea ei, — după cum reese chiar din telegrama Suveranei noastre.

M. S. ţine să accentueze că „femeia română va şti să înţeagă ce înalte datorii decurg pentru ea, din drepturile noi la care aspiră".

Şi într'adevăr, căpătarea drepturilor este un angajament de onoare pe care numai cei conştienţi îl pot înţelege. Nici un gând ascuns, de fală, de răsbunare, de dominare nu trebue să călăuzească pe nouile cetăţene.

Ele vor îndeplini un sacerdoţiu, vor cultiva sufletele cântând să formeze o nouă religie, o nouă credinţă de bine, de cinste, de muncă şi de adevăr.

Acestea trebuesc citite printre puţinele rânduri ale M. Sale. Şi acestea ar trebui să dea mult de gândit femeilor noastre, care voesc să intre în lupta frumoasă, dar foarte grea, a nouei vieţi sociale la care năzuesc ele acum.

Maria C. Buţureanu

Câte-va NOTE

Odinioară manufacturile erau foarte căutate. Astăzi, de când rafturile gemdе sefir, suflă vântul în prăvăliile de manufactură.

*

„Zburătorul" d lui Levinescu nu prea are căutare.

O nouă dovadă că nu tot ce zboară se mănâncă.

*

Curios. Regina a vorbit într'un singur fel ziariştilor, iar spusele Suveranei sunt redate în zeci de feluri.

Câte redacţii atâtea redacţiri.

*

Orlando a plecat supărat de la Paris Nimic surprinzător. Există doar în literatură unul care se chiamă Orlando Furioso.

Blanzy

POLITICA

Toată lumea regretă!

Alegerile au fost din nou amânate. Opoziţia regretă; guvernul la rândul lui şi-a exprimat regretele, prin glasul autorizat al d-lui M. Ferechide, ministru preşedinte ad-interim. Toată lumea regretă dar.

Dar sunt regrete şi regrete. Guvernul o fi regretând cel puţin asa sarme. Opoziţia desigur că regretă—şi nu ne îndoim de regretul ei sincer, întrucât ea speră că prin acest lucru va reuşi să răstoarne actuala dirigu. ire. De asemenea este sincer şi regretul acelora, care cred că nu este posibil o nouă dirigaire fără fiinţarea unui parlament, expresiunea sentimentelor şi a voinţei ţării. Dar este un regret mai sincer decât toate şi care le întrece pe toate: acel al democraţiei cu adevărat, care vede în deschiderea campaniei electorale un termen precis de suprimare a stărei de asediu şi a cenzurei.

In această privinţă există declaraţiuni precise. Guvernul liberal a afirmat — şi de această părere va fi desigur şi oricare alt guvern—că nu se poate concepe măcar alegeri şi campanie electorală sub regimul cenzurei şi al stărei de asediu. Campanie electorală ar urma să însemne deci termenul fatal de supresiune a acestor măsuri excepţionale.

De altfel motivele care îndreptăţiau aceste măsuri nu mai există astăzi. Bolşevismul şi îndărăsneala ungurească sunt de fapt răpuse. Cât despre bolşevismul rusesc, însăşi d. general Văitoianu, ministru de războiu, ne asigură că el nu constitue o primejdie pentru noi.

Aşa dar, de ar fi fost să se fi făcut alegerile în Mai, nu am mai fi cunoscut măsurile excepţionale de acum. Şi atunci, nu este natural ca cei mai sincer regret, că s'au amânat alegerile, să fie acel al democratismului cu adevărat, dornic de reintrarea libertăţilor pe care le-am cunoscut înainte de răsboiu?

CR.

INSEMNARI

O şezătoare literară-artistică

In aceste zile de mari frământări sociale, copleşiţi de lipsuri şi nesfârşiţi încă de cumplitele dureri provocate de cel mai nebun război al lumei, avem în orice moment o arzătoare nevoe de diversiune mângietoare, de surîs, vorbă bună, poezie şi cântec.

Cînd o asemenea diversiune îmbracă alesul caracter al artei şi prietenosul accent al humorului, fără îndoială că sufletul nostru se poate felicita de clipa cu noroc ce-l alină şi despovărează în felul şezătoarei literare de asează din sala „Cultura".

Ansamblul producţiunei şi-a ajuns înălţătorul scop atît prin combinarea programului cît mai cu seamă prin perfecţia şi accentul execuţiei.

Un cuvânt frumos de introducere, o schiţare critică asupra operei lui Barbu Lăzăreanu, o îmbinare de observaţiuni adînci şi bine colorate, aceste calităţi au ilustrat cuvîntarea d-rului Ghelerter, neobositul luptător pentru cauza mare a poporului.

Partea artistică a primit satisfacţia execuţiunei prin puterea talentului tânărului Eugen Finchelstein (violoncel), Marcel Leibovici, d rele Ginca Finchelstein şi Schönberg (piano) şi prin cîntul minunat al reputatei artiste d-ra H. Grünberg.

Un desăvârşit succes a înregistrat d. I. Schreiber prin viguroasa şi nuanţata recitare a puternicelor sale producţiuni poetice care mai posedă admirabilu dar de a ne scutura din apatia nenorocită a timpului, înfăţişându ne cu versuri de foc mirajul sublim al dezrobire maselor.

Şi apoi, miezul preţios al şezătoarei expunerea fină şi spirituală, cu un îţeles fără pereche, a lui Barbu Lăzăreanu. Poetul atât de gustat, a răscolit arhivva trecutului nostru literar, a reconstituit polemicile de ne vremuri cu tot spiritul şi vioiciunea lor de atuncea şi ne-a împrumutat simţul publicului cetitor de acum 20—30 de ani când alesele spirite ale unor Hajdeu şi Caragiale făureau un tezaur şi dădeau un imbold de literatură şi intelect. Lăzăreanu a întreţinut numeroasa asistenţă printr'o expunere plastică asupra humorului, materializând definiţia şi definind într'un mod fericit revendicarea veşnică a sufletului omenesc aplecat mereu spre surâs şi voe bună.

Ni-am încreţit pleoapele, ne-am descreţit fruntea şi am respirat o clipă sănătoşi şi satisfăcuţi, departe de atmosfera otrăvită a nemulţumirilor personale şi durerilor obşteşti.

Renovatus

Informaţii

Unul dintre bunii prietini ai d-lui Take Ionescu, om politic cu vază şi cu mari legături sociale şi politice, sosit zilele a este în Iaşi, a afirmat că starea de suspendare a ostilităţilor politice care se observă nu este decât aparentă. In fond există o tensiune extraordinară şi în primul moment după semnarea păcei şi întoarcerea fruntaşilor lupta politică va izbucni cu o violenţă necunoscută până acum în ţara românească.

Dacă o schimbare de guvern nu se va produce imediat, atacul dezlănţuit va trece peste capul guvernului şi nu va avea numai un caracter temporar ci va însemna chiar un punct de program.

Ziarul „Bucovina" anunţă că în semn de protestare împotriva modului cum se aplică censura la Cernăuţi, a înaintat un memoriu Consiliului de miniştri şi în acelaş timp a făcut ca lucrările să ajungă la cunoştinţa conferinţei de la Paris.

Relevăm faptul. Nu facem nici un comentar. Punem punct şi trecem mai departe.

Cu începere de astăzi Administraţia ziarului nostru s'a mutat în strada Gh. Mârzescu 23 la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu unde rugăm a se adresa or-ce corespondenţă, publicaţii, anunciuri, etc.

Cu multă durere luăm cunoştinţă despre săvârşirea din viaţă a lui Alexandru Teodoreanu care a cinstit magistratura şi baroul şi care a fost o venerabilă figură a oraşului nostru.

S'a stins bătrînul încetul cu încetul, liniştit cum i-a fost firea, senin cum i-au fost mintea şi sufletul.

Populaţia Iaşului, indiferent de credinţe şi categorii sociale, va lua cunoştinţă cu adâncă întristare de faptul că se desparte pentru vecie de acel care a fost Alexandru Teodoreanu.

Rugăm familia, care prenumără valoroşii fii ai Iaşului, ca să primească expresiunea sincerelor noastre condoleanţe, iar la mormântul lui Alexandru Teodoreanu îngenunchem cu ploasă smerenie.

In darea de seamă apărută în ziarul noştru, cu privire la serbarea muncitorească din ziua de 1 Mai, s'a spus că că s'ar fi format o procesiune de stradă.

Adevărul este că n'a avut loc nici o procesiune, aceasta întru cât autorităţile n'au încuviinţat manifestaţii de stradă.

Telefonul a binevoit a se deranja ascară din nou, tocmai în momentul când trebuiau să înceapă convorbirile ziariştilor.

Comandamentul militar aduce la cunoştinţă că punctul 3 din ordonanţa No. 2 se modifică după cum urmează: toate localurile care plătesc patentă categoria II, pot fi deschise până la ora 23, adică ora 11 seara.

Starea semănăturilor în cuprinsul Basarabiei se prevede a fi bună. Ploile din ultimul timp au avut un rol bine făcător.

E. G. G. Mârzescu, ministru de interne, a telegrafiat d-lui profesor Vălcovici că s'a admis suma de 200.000 lei, pentru organizarea bibliotecei Universităţei din Iaşi.

Din cauza lipsei d-lui Iulian Teodorescu, rectorul Universităţei, fiind plecat la Bucureşti, întrunirea colegiului universitar, ce urma să aibă loc aseară, s'a amânat pentru o dată posterioară.

Specula cu laptele.—Se ştie că acest aliment atît de necesar se vinde astăzi cu 4 lei litrul.

Nimic nu îndrituieşte un asemenea enorm preţ, care nu e decît fructul speculei.

Contra acaparatorilor şi speculanţilor de felul acesta trebue luptat prin toate mijloacele.

Indemnăm publicul să nu plătească de cît doi lei litrul.

Dramă pasională.—In apropiere de vila Grierul (Socola) s'a petrecut ieri o crimă pasională în următoarele împrejurări.

Tânărul farmacist Neculai Cikerski a abordat pe d-ra Florica Bădăliţă, când ea se ducea la ora 7 dimineaţa spre vila Grierul unde funcţiona ca profesoară la orfelinatul instalat acolo.

Cikerski şi-a expus sentimentul de dragoste dar a fost refuzat. Atunci a descărcat trei focuri de revolver asupra copilei, iar el şi-a tras un foc în inimă căzând mort pe loc.

Primele ajutoare au fos date victimei la spitalul Socola de unde a fost apoi transportată la Sf. Spiridon. Starea Floricăi Bădăliţă este gravă, sunt totuşi speranţe de scăpare.

Corpul lui Cikerschi a fost transportat la morgă. Asupra lui s'au găsit câteva paştile de sublimat, 200 lei şi trei scrisori adresate d relor Ropală şi Mihăilescu şi d lui magistrat Ieşanu.

Vestiam ieri pe cetitorii noştri că avem speranţa a putea anunţa în curând adeziunea unor noui şi preţioşi colaboratori.

Avem plăcerea de a anunţa că una nouă s'a şi produs. Este vorba de d. **Alexis Nour** *publicistul de talent care, în împrejurările actuale, va fi cu atât mai gustat de cetitorii noştri cu cât posedă un material inedit, cu desăvârşire interesant pentru publicul nostru şi anume: Evenimentele politice şi sociale din Rusia.*

Aşa dar, lista noulor noştri colaboratori cuprinde pe d-nii: M. Sadoveanu, G. Topârceanu, Alexis Nour, Octav Botez şi M. Sevastos.

Despre „Doi cântăreţi ai lui 1 Mai, Păun Pincio şi Traian Demetrescu" va vorbi Barbu Lăzăreanu Duminică la clubul socialist, strada Col. Langa, ora 5 p. m.

Suverana şi chestia femenistă.—In urma interviewului dat de M. S. Regina ziarului „Chicago Tribune" *„Asociaţia pentru emanciparea civilă şi politică a femeilor române"* a trimis M. Sale următoarea telegramă:

„Incurajate de cuvintele M. Voastre prin care făgăduiţi sprijin mişcării feministe, aducem la cunoştinţa M. Voastre că suntem constituite în Asociaţie la care au aderat şi Cercurile feministe din Bucureşti, Craiova şi alte centre din ţară Acest fapt s'a adus şi la cunoştinţă *Alianţei Internaţionale pentru sufragiul femeilor.* Ne punem toate speranţele în înalta Voastră ocrotire de la care aşteptăm rezolvirea întregei chestii feministe din ţara noastră".

„Membrele Asociaţiei noastre depun la picioarele tronului M. V. omagiile lor de credinţă şi devotament".

M. S. a binevoit a da prin D-na Elena Mavrodi, mare damă de onoare următorul răspuns:

„M. S. Regina mulţumeşte membrelor *„Asociaţiei pentru emanciparea civilă şi politică a femeilor române"* pentru omagiile de devotament ce le depun. M. S. Regina va urmări cu interes şi simpatie noua Asociaţiune şi o va ocroti, sigură că femeia română va înţelege ce înalte datorii decurg pentru dânsa din drepturile noi la care aspiră".

Pentru sesiunea de vară în curînd se va deschide „Teatru Cinema Orfanilor de Război al Corpului 4 Armată" în grădina Bragadiru din strada Lăpuşneanu. Direcţiunea şi a dat toată osteneala pentru a amenaja un local de distracţie după cerinţele moderne.

Sesiunea se va inaugura cu un repertoriu de filme noi de la principalele Case cinematografice din lume.

Princesa Olga Sturdza, preşedinta societăţii „Ocrotirea" a orfanilor din război, împreună cu d-nele Elia Negruzzi, Elza general Greceanu, Maria major Văleanu şi d-na Catargi, vor pleca săptămâna viitoare la Cernăuţi pentru a se pune în contact cu secţiunea bucovineană a Societăţii.

✻ *De la Sindicatul proprietarilor urbani.*—La intrunirea de ieri a Consiliului de Administrație a sindicatului proprietarilor urbani, în palatul Băncii Moldova, s'a discutat asupra unei importante chestiuni de higienă a orașului.

Se știe că încă de acum o lună și mai bine Sindicatul a avut o convorbire cu d. Primar privitor la curățirea gunoaielor.

Astăzi medicul-șef dă alarma și arată primejdia ce ne amenință din cauza necurățeniei orașului. La o ședință a consiliului de higienă, unde fusese chemați și reprezentanți ai Sindicatului, s'au schimbat oare-cari păreri, rămânând ca Sindicatul să arate mai târziu vederile sale.

In discuția de ieri, după ce s'au adus critice aspre, dar documentate, asupra procedărei de până astăzi întrebuințate de autoritatea comunală, și din care a reeșit încă odată că statul, comuna, județul nu pot fi buni administratori, s'a recunoscut din nou că în special la Primărie trebue să se facă mai multă gospodărie și prea puțină, iar de ar fi posibil de fel, politică.

Trecîndu se la partea pozitivă, adică la ceia ce ar fi de făcut, unii membri au pus de la inceput ca principiu că serviciul acesta să nu se mai indeplinească în regie ci să se dea in antreprizǎ.

Recunoscându se insă că pentru vremea de astăzi aceasta nu e cu putință, a rămas să se vadă ce îmbunătățiri se pot aduce sistemului actual.

Primăria se plinge că n'are bani, iar contribuabilii răspund că de și aceasta e adevărat, însă nici cel puțin banii plătiți anume pentru aceasta nu sunt întrebuințați la destinație.

Plata gunoaielor are caracter de impozit, dar nu impozit care reprezintă și trebue să reprezinte o echivalență în servicii reale, nu ca impozitele statului, care au drept justificare servicii, ca siguranța generală a persoanei și averii, fără a preciza nimic

Așa fiind este nevoe in primul loc a se spori veniturile comunale din taxele asupra gunoaelor.

Și cel dintâi lucru ce ar trebui de făcut este revizuirea așezării acestui impozit.

Dl. Dr. Haimovici, care a cules date precise de la serviciul respectiv al Primăriei, constată că multe imobile nu plătesc nimic, iar altele plătesc o taxă derizorie.

Sunt în Iași peste 25000 camere, cari plătesc pentru gunoaie câte 60 bani pe an fiecare. Mai sunt fabrici, prăvălii mari cari plătesc câte 10 lei anual. Sunt oteluri cari au de la 30 camere in sus și plătesc câte 20 lei pe an, sunt birturi, restaurante, cari plătesc câte 5 și 10 lei anual.

Dl. inginer Velt, arată că pentru a se pune pe cale bună acest serviciu ar trebui 900000 lei. Sindicatul crede că s'ar putea găsi suma

O altă chestiune a fost cea privitoare la incidența și perceperea unui atare impozit. Cu incidența e sigur că proprietarii cari nu dau cu chirie îl vor suferi, iar cei ce dau cu chirie îl vor arunca asupra chiriașilor.

S'a propus insă de un domn membru din consiliu, ca pe acest imposit să se perceapă o taxă lunară asupra cărțelelor de pâine ceia ce va face lunar vre o 90000 lei

Dar fiind vorba de un impozit durabil, rămâne tot sistemul intâi.

S'a propus ca impositul în chestiune să devie o dare personală, care să se perceapă de la indivizi nu de la imobile.

Sindicatul cere ca asupra modului cum Primăria își va face datoria cu privire la această chestiune să aibă și el un control.

S'a ales apoi o comisiune compusă din dnii Gh. Lascar, M. Finkelstein si Dr. Haimovici, cari impreună cu d. V. I. Radu, directorul Sindicatului, să redacteze un memoriu in sensul celor mai sus expuse, in cel mai scurt timp.

Comisiunea se va intruni Sâmbătă și Luni, așa că pe Marți ori Mercuri memoriul va fi dat.

✻ Aflăm că s'au pus bazele unei societăți anonime pentru industriile chimico-farmaceutice cu un capital de 2000000 lei.

Initiatorii sunt cîți-va profesori universitari chimiști și ingineri impreună cu Banca Iașilor.

✻ Amintim publicului că concertul violoncelistului N. Teodorescu, are loc Sâmbătă 3 Mai (stil nou), cu concursul D lui prof. Antonin Ciolan. Valoarea concertului și simpatia constantă care i-a arătat-o publicul ne face să prevedem că prezentul concert va fi „le clou" al stagiunei.

✻ Cinema Elisabeta strada Gându, vis a-vis de Liceul Național. — Astăzi în matineu și seara: Micul Lustragiu din New Jork, emoționantă dramă în 4 acte mari, Film dectectiv cu peripeții și aventuri emoționante. O parte a acestei splendide desfășurări se petrece la New Jork—Veder iustructive și o hazlie comedie complectează programul

✻ D. Lazărescu, membru în Comisia interimară, a plecat aseară la București, în interesul comunei.

✻ Serviciul de Aprovizionare a Comunei Iași vinde cantități mari de aliminte, mai jos notate fără bon sau cartelă:

Cartofi (roșe din Bucovina) kgr. Lei 1.50.
Linte „ „ 3.
Arpacaș „ „ 5.
Brînză de oi în putină „ „ 16.
Făină (de grâu calit. 0) „ „ 12.

Publicul este invitat a se aprovizionа spre a nu impedeca Comuna de a face comenzi noi.

✻ Din cauza inbolnăvirei a 2 artisti ai Companiei Dramatice Mărioara Voiculescu, reprezentațiile se amână.

Un afiș special va anunța publicului data irevocabilă a reprezentațiilor.

Biletele cumpărate rămân valabile.

■ *Hoți prinși.*— Comisarul de siguranță Gh. Leahu a arestat pe transilvănenii Vasile Lateș și David Tunaru care au furat marfă de coloniale de la comerciantul Jean Rozenberg din str. Muzelor No. 10.

Agenții special Hăurneanu și D. Para au arestat pe individul Șulem Avram dovedit a fi furat 6000 lei și obiecte de îmbrăcăminte de la croitorul Iițic Maer din Bacău, refuglindu-se apoi în localitate.

✻ *Școala de progenometrie.*— De luni încep cursurile școalei de progonometrie, care e pusă sub direcțiunea d-lui profesor Vălcovici.— Școala are ca scop de a forma specialiști pentru operațiunile de defalcare și parcelare necesare la expropiere. Școala numără o sută de elevi. Cursurile vor avea o durată numai de șase săptămâni.

✻ Astăzi la Teatrul Cinema SIDOLI atât la ambelele matineuri la 3 și 5 jum. cit și seara la 9 jum. fix se reprezintă primul film american, cu mari sacrificii jucat de cei mai eminenți artiști ai scenelor americane, in frunte cu Steaua New-Yorkului, Florence Labadie (Florența cea vițioasă) în propria ei creație. Dramă în 7 mari acte, unde se desfășoară mândria și egoismul.— Invidia, Luxul și ultima modă americană—flirtul și gelozia.

Săptămâna următoare: „Ave Maria" complectă operă cu Leda Gys și „Seducătoarea" cu Pina Menichelli.

✻ Din partea d-lui A. Cohn-Drăcșineanu, comerciant, primim următoarele:

Prin ziarul Dv. văd inserat o notiță unde sunt vizat că mi s'a oferit de către d. Feierștein caș și urdă cu 8 lei kgr. și am refusat oferta ca fiind prea scumpă.

Declar că până în acest moment d. Feierștein nu mi-a făcut nici o ofertă. In schimb, fac eu prin aceasta oferta d lui Feierștein sau ori-cărui alt producător pe prețul de 10 lei kgr. pentru ori ce cantitate de caș ce 'mi va aduce.

Sunt dintre acei comercianți care au dovedit că știu să contribuie la reducerea prețurilor. Este dar nedrept să mi se aducă o atare învinuire, absolut neintemeiată.

Serbarea de mâine

Programul sărbătoririei armatei române care a ajuns la Tisa
— 4 Mai 1919 —

La ora 10 și jumătate, se va oficia la Mitropolie un Te Deum de către I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, în asistența autorităților civile și militare, a școalelor, societăților, a corporațiunei lor, care sunt invitate a lua parte la această solemnitate.

Va urma defilarea trupelor.

Apoi toată lumea va porni spre Piața Unirei, unde se vor rosti cuvântări pentru sărbătorirea vitejiei trupelor noastre.

BIBLIOGRAFIE.—A apărut No. 12 al revistei săptămânale „Insemnări Literare" La hanul lui Colțun de Mihail Sadoveanu, Tranșeia cântă de. G. Tutoveanu, Privind viața de C. Vraja, Strofe din captivitate de Eugen Todie, La jurați de Andrei Branișteș, Proză de Ion Ojog, Jean Bart de C. V., Cronica Veselă de G. Topîrceanu și diferite recenzii și dări de seamă. De vînzare pretutindeni. Prețul 1 leu, abonamentul 40 lei, str. Ratet 7, Iași.

✻ S'a pus în studiu și se va reprezenta în curând pe scena Teatrului „Basarabia" (fost Pastia) o piesă nouă, „Degel Zion" (Drapelul Zionului)

Această piesă care a fost de curând jucată in Palestina cu un succes extraordinar va fi o surpriză pentru toți evreii din Iasi. Montarea se va face sub conducerea simpaticului tenor Segalescu.

O grădină de copii „MODEL"

Se aduce la cunoștința părinților, că se deschide, în localul fostului Cămin „Principele Mircea" situat în Curtea Orfelinatului „Neschotz" str. Academie 5, o grădină de Copii după Modelul din streinătate, unde pe lângă educația aleasă, copii vor fi instruiți în limba română, franceză, germană și ebraică într'un mod viu.

Inscrierile se fac zilnic între orele 9—12 și dela 3—6 p. m. la Direcțiunea Orfelinatului.

Se primesc și copii de altă religie precum și orfani de război, saraci, fără plată

✻ Se aduce la cunoștința onor. public și onor. clientelă că pentru tot timpul verei se execută ori ce comandă atât pentru curățit cât și boit prompt și în timpul cel mai scurt. Comenzi se primesc la filiala Bucholzer Str. Cuza Vodă No, 42 și la Biuroul fabricei Str. Păcurari No. 105.

Tot odată fac cunoscut că de la 23 Aprilie se va deschide o filială centrală în strada Lăpușneanu No 25.

Proprietarul fabricei
M. BUCHHOLZER.

✻ La depozitul de Vinuri S. S. LEIZEROVICI str. Anastase Panu No. 24 a sosit un mare transport de Vinuri și rachiuri de fructe naturale care se vând cu prețuri reduse.

1 Mai la Paris

—Incercări de dezordine reprimate—

LYON. — De dimineață lucrul a încetat în tot Parisul Au avut loc numeroase meetinguri care au decurs în complectă liniște.

După amiază câteva grupuri de manifestanți au avut intențiunea să forțeze barierele opritoare din Piața Concordei. In urma unei energice intervențiuni a forțelor polițienești liniștea a fost restabilită.

Armata noastră și-a atins obiectivele

Comunicat oficial din 2 Mai st. n.

Frontul de est. - *In cursul nopții de 28 | 29 Aprilie bande de bolșevici au atacat postul de acoperire dela Jora de mijloc. După o luptă scurtă bandele au fost aruncate peste Nistru.*

Frontul de vest. *La ambele aripi toate obiectivele au fost atinse. Trupele curăță localitățile de ultimele cuiburi de rezistență organizate de inamic. La centru s'a pus pe goană inamicul care rezistă la Săloșul Tisei. (Tisza-Szollo). In curând trupele noastre vor ajunge peste tot pe Tisa.*

M. C. G.

Circul Franco-Italian

(L. PROSERPI)

Str. Lăpușneanu (Grădina Traian)

Astăzi Sâmbătă și mâine Duminică câte 2 mari reprezentații MATINEU la ora 5 p. m. SEARA la ora 9 fix In afară de bogatul program cu numere noi la MATINEU frumoasa pantomimă COPII TERIBILI. SEARA grand oasă pantomimă în 2 acte.

Marchiza și Balerina

Casa deschisă de la ora 11 a. m.

PUBLICATIUNE

Se vinde eftin din cauza plecărei, până la 12 Mai st n mobilă nouă, nefolosită, dormitor, sufragerie complectă, biurou

Strada Uzinei No 8 în față, zilnic între orele 10—12, 4—6.

ODAITA simplu mobilată caut de inchiriat. Așternut propriu. De preferință f. israelită modestă. A se adresa C. Negri 6, Familia Perlm.

Domnișoară cunoscând limbile franceză și germană caută post ca dactilografă sau casieriță la magazin sau birou serios Referințe bune. A se adresa la ziar sub DACTILOGRAFA

Se vinde serviciuri de Masă, stielărie vase de bucătărie, haine, plapome de matase, tabiouri etc etc

A se adresa Str. Sft. Sava 7 la Dl. VICTOR IANCULESCU.

Un cărucior cu două roate cumpără mediat Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Mârzescu 23 Iași.

VAR GRAS adevărat Ștefănești-Stinca, cel mai resistent pentru lucrări speciale; foarte spornic pentru d-ni podgoreni si bun pentru văroit. — se găsești numai la depozitul Piața Sf. Spiridon No 13 Iași

In seara zilei de Vineri 2 Mai curent s'a săvârșit din viață, în preziua aniversării sale a 77-a, venerabilul **Alexandru Teodoresnu**, fost Consilier și Procuror general al Curții de Apel și Decan al baroului din Iași.

Soția sa, fiii săi cu soțiile și copiii lor, frații, surorile și nepoții scumpului și vrednicului dispărut, înștiințează pe toți oamenii de bine despre marea durere ce-i încearcă și îi roagă a lua parte la înmormântare care va avea loc în ziua de 5 Mai curent. Prohodul se va oficia la orele 5 p. m. din acea zi la biserica Sfântului Ion gură de aur din stradela Zlataust.

APEL

FRAȚI EVREI !

De o bucată de vreme asistăm la un spectacol scandalos ce se petrece în orașul nostru, care e o rușine pentru civilizație. Populațiunea evreiască este jefuită într'un mod revoltător. Măcelarii evrei vând carne cuser cu lei 18-20 kgr. în loc de prețul fixat de Onor. Primăria locală.

Comunitatea Israelită a intervenit de nenumărate ori pe lângă măcelari ca să inceteze acest jaf.

Intervenția a fost în zadar.

Deci, ne am decis în mod ferm a nu plăti mai mult de cît prețul fixat de primărie.

Dacă insă un măcelar va cere un preț mai mare decît cel fixat, fiecare e rugat să reclame imediat organelor polițienești și administrative care se află în permanență în hală precum și să comunice reprezentanților Comunității care sunt oficial autorizate de Onor Primăria de a asista la vinzarea cărnei și a observa ca ordonanța Primăriei să fie respectată.

Organele polițienești din hală vă dau tot concursul, trebuie insă și voi să dați concurs autorităților pentru a putea înfrâna specula nerușinată.

Dacă măcelarii nu vor ceda, lipsiți-vă mai bine de carne.

Evrei! Nu permiteți jaful.

Comitetul

Casă, mobilă și mașini de cusut de vânzare Stradela Toma Cozma No. 1

Sala Teatrului „BASARABIA"
FOST (PASTIA)
Asociația trupei israelite
DIN BUCUREȘTI
In frunte cu eminenții artiști
Ch. M. SEGALESCU și C. ISCOVICI
și cu concursul celebrilor artiști din Moscova
D na LOTTI-ZOHN și D-l ZLOTNITZKI
Sâmbătă 20/3 Aprilie SEARA
Sufletul de Evreu
Duminică 21 | 4 Aprilie SEARA
DEGEL ZION
(Drapelul Zionului)

De vânzare Imobilul din Iași str. Zugravilor No. 57 bis în condițiuni avantajoase.
Informațiuni la D-l Avocat Serafimi Str. Cuza Vodă 35

LABORATORUL DE ANALIZE CHIMICE SI MICROSCOPICE
DOCTOR A. RATIANU
Chimist de la Universitatea din Geneva
— IAȘI STRADA CUZA VODĂ 46 —
Execută analize medicale chimice, Microscopice și Bacteriologice de urini, spute, secrețiuni uretrale, etc. — Analize alimentare și industriale.
Pentru ori ce analiză cereți instrucțiuni.

Stiri Telegrafice

Luptele dintre Români și Unguri

— Ungurii recunosc că sunt infrânți —

BÂLE.-- Din Budapesta parvine o telegramă a Biuroului de corespondență maghiar, in care se spune că Românii s'au apropiat de cursul inferior al lui Koeroes și de Hortobaghius, spre est de Karczag. Românii, fiind superiori ca număr, trupele ungare se văd nevoite a se retrage. Spre est de Tockai ungurii se află la capul superiorității dușmanului (?) până la țărmul occidental al Tisei.

Drumul către pace deschis

LYON.--Intre delegații germani și cei aliați s-a făcut ori după amiază schimbul de împuterniciri. Formalitățile au avut loc la Versailles, în „Trianon Palace"

In Germania sunt lupte

— Trupele guvernamentale ocupă teren —

NAUEN.—Starnberg, Schoengän, Luhldorf, Ansing, Dahan au fost cucerite de trupele guvernamentale. Landhaud, Preisung și Oberschlaishein au fost deasemenea luate după lupte scurte. Din Berlin parvine știrea oficială că trupele Imperialui au trecut frontiera Bavariei. Divizia 2 de gardă „Ducele Alexandru", „Augusta", și corpul voluntarilor «Gorlitz» sunt în marș Trupele de ajutor ale guvernului vor executa, în unire cu miliția bavareză și cea șvabă, mersul contra Muenchenului.

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAȘI, — STR. CAROL 20 — IAȘI, TELEFON 115

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului, s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale,

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsa cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinși după specialități boli. interne și nervoase, (excluse boli contagioase și nervoșii turbulenți)

Informațiuni și consultațiuni intre orele 2 4 p. m.

ANUL XV-lea No. 3615

25 BANI NUMARUL

MARȚI 6 MAI 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAȚIA : : : :

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.

— — — TELEFON — — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENȚIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicității.

— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAŞI

Greşeli capitale

Dăunăzi, cu ocazia alegerei dela barou, am subliniat fenomenul curios politic dela noi, că partidul liberal, care a făcut un războiu victorios, a păşit la realizarea unor mari reforme economico-politice şi care a înscris în programul său reforme largi sociale şi cu caracter evident democratic, are cu toate acestea şi în mod neîndoios, opinia publică împotriva sa.

Explicația este foarte simplă, orcât de curios ar părea faptul în sine. Partidul liberal a comis o greşală capitală, pe care, în altă ordine de idei, a comis'o şi guvernul Marghiloman venit la putere în ştiutele condițiuni, favorabile pentru politica urmărită de şeful partidului conservator-progresist.

Colecția noastră este de față pentru a dovedi că am cerut atuncea d'lui Alexandru Marghiloman să asculte glasul vremei, să nu nesocotească promisiunile făcute în mod atât de solemn luptătorilor, şi, mai cu seamă, să ție cont că principiile înscrise în constituție de camera revizionistă din Iulie 1917, constitue drepturi câştigate de poporul român, care nu-i mai pot fi răpite. I-am cerut dar să păşească la imediata realizare a votului universal şi a expropierei, fără a mai încerca vre'o modificare sau întârziere, fiindcă ceea ce a fost cucerit sau dat de bună voie poporului, nu mai poate fi retras. Acest lucru constitue un adevăr axiomatic în ştiința politică.

D. Marghiloman a crezut altfel. A voit o fază tranzitorie în materie de expropiere — lege, care în sine, recunoaştem că ar fi fost bună cu condiția de a fi fost făcuta înainte de a se fi înscris în constituție expropierea imediată. A voit o reformă electorală cu *temperanțe*—lucru ce l'am combătut cu ultima energie.

Rezultatul se vede. E de prisos să mai subliniem ce ar fi fost astăzi d. Marghiloman, dacă realiza imediat expropierea şi votul universal, în mod vădit întârziate, în ce priveşte aplicarea, de guvernul Brătianu, care făcuse ca principiile să fie înscrise în constituție.

Aceiaşi greşală capitală, în altă direcție, a făcut'o guvernul actual. Nevoind să asculte nici el glasul vremei, nesocotind explozia de democratism real, care s'a manifestat în toate țările imediat ce războiul a luat sfârşit, guvernul nostru a înțeles să diriguiască cu ajutorul dispozițiunilor excepționale şi să facă operă de represiune.

Rezultatul se vede. El nu putea fi altul. Opinia publică, dornică de viață liberă şi indignată de a fi tratată în minora şi supusă tutelei, priveşte cu duşmănie la acei cari pe motive închipuite de necesități de stat, continuă a nesocoti drepturile ei sfinte.

Partidul liberal ar fi avut o situație admirabilă, unică în felul ei, dacă, concomitent cu programul cu adevărat democratic, ar fi înțeles să guverneze cu ajutorul legilor şi cu respectarea lor.

Măsurile excepționale n'au folosit fiind-că nimic nu era ameninţat. Au stricat însă mult partidului liberal.

Lucrul acesta îl recunosc astă-zi mulți din sincerii prieteni ai guvernului. Constatarea noastră nu face decât să sublinieze acesa ce se recunoaşte de majoritatea publicului românesc.

OP.

+ Alexandru Teodoreanu

Fiu de țăran din com. Palanc Jud. Bacău, născut la 20 Aprilie 1842.

Atît el cît şi fratele său, doritori de a se instrui, isbutesc să fie primiți în toamna anului 1852 ca bursieri în Seminarul Veniamin Costaki de la Socola din Iaşi. Termină ambii studiile seminarului în anul 1859 şi Neculai se hirotoniseşte preot şi pleacă în satul său natal.

Alexandru Teodoreanu însă, atras de luminile pe care le arunca Universitatea din Iaşi prin marii ei luminători începe a urma cursurile acelei Universități, înscriindu-se la facultățile de litere şi drept. Lipsit de mijloacele necesare obține un loc de secretar în biroul def. Panaite Christea, mare avocat pe vremuri aci în Iaşi, unde se familiarizează cu Codicele Calimach şi procedurile respective.

La 1 Februar 1868 e numit procuror la Trib. Iaşi, curînd după aceasta e numit judecător de instrucție la acelaşi Trib. La 13 Februar 1869 se căsătoreşte cu D-ra Elena Christea nepoata fostului său şef avocatul Panaite Christea. Numit Preşedinte la Secția III-a a Trib. Iaşi la 1870, ocupă acest post până la 1874, când e numit supleant la Curtea de Apel din Iaşi şi nu mult după aceasta e avansat consilier la aceiaşi Curte, post pe care-l ocupă până la 1 Sept. 1890 când e numit Procuror General al Curții de Apel din Iaşi, funcțiune din care se retrage la 1 Februar 1893, amărît fiindcă unii politicieni îi suspectau sentimentele sale din pricina unei acțiuni, care constituie cea mai frumoasă şi strălucită dovadă a marilor şi nobilelor calități sufleteşti, ale omului şi magistratului integru, onest şi dezinteresat, care a fost Alexandru Teodoreanu.

In iarna anului 1890 se îmbolnăveşte grav, bătrînul său amic Vasile Adamachi, un savant milionar, naşul a doi din copiii lui Alexandru Teodoreanu Pe patul de moarte venerabilul Adamaki, vrea să testeze întreaga sa avere amicului său Teodoreanu, cu însărcinare de a înființa la Iaşi o şcoală politecnică. Dindu-şi socoteala de greutatea realizării unui atare vis, Alexandru Teodoreanu care-şi iubea oraşul şi țara, cum numai oameni aleşi pot iubi, determină pe testator să instituie legatară universală pe Academia Romînă, cu sarcina de a susține şi încuraja pe toate căile studiile ştiințifice pozitive. In acest chip, la moartea lui V. Adamaki, Februar 1891, intră în patrimoniul Academiei Romîne, o avere de peste trei miloane pe atunci, şi într'un timp când Academia nu era tocmai bogată, i se dublează averea dintr'o dată şi pe negîndite.

Numit executor testamentar, Alexandru Teodoreanu este nevoit a avea frequente întrevederi şi raporturi cu def D; A. Sturza, care era secretarul perpetuu al Academiei Române. A fost de ajuns atît pentru ca politicianii nemernici, să-i atribuie raporturi politice cu şeful partidului liberal. O absurditate şi o aberațiune, care însă l'a amărît în aşa chip, în cît s'a hotărît să plece din magistratură, găsind că o atare bănuială nu e compatibilă cu rolul de Procuror general, căci spunea el: *„femeia censorului nu se cuvine a fi nici bănuită“.*

In urmă a fost în vre-o cîte va rînduri Decanul baroului ieşan şi în 1914 Preşedinte al comisiunei interimare, însărcinare pe care a acceptat'o cu greu şi numai *honnoris causa*, căci zicea tot dânsul: *bătrânii trebuie să facă loc tinerilor.“*

Evenimentele ultime ale războiului, durerile îndurate de țară, chinul şi sbuciumul tuturor al lor săi lui, de la munte, cari-şi pierduseră avutul şi căminurile şi cu deosebire pierderea nepotului lui Puiuțul, pe care îl iubea fără de asemănare, l'au zguduit atât de puternic, că bunul, cinstitul şi vrednicul ieşan şi romîn, care a fost Alexandru Teodoreanu, s'a stins îndurerat între ai lui, în preziua implinirei celui al 77 lea an al vieți.

A fost un om de bine şi cinstit.

Fie-i țărîna uşoară.

Informații

x **Numărul viitor al „Opiniei“ va cuprinde o** *Cronică*, **semnată de M. SADOVEANU.**

POLITICA

Cine să vie ?

Circulă o vorbă spirituală a unui politician liberal.

— „Degeaba vă agitați. Or-cât de mari ar fi greşelile ce le'ar face actualul guvern, el trebuie să rămâie, pentru bunul motiv că n'are cine să-i ia locul.“

Spirituală formulă şi nu lipsită de oare-care fond de adevăr.

Se petrece, într'adevăr, şi acum un fapt, care a caracterizat pururea viață partidului conservator şi a opoziției de la noi. Conservatorii sunt dezbinați. Opoziția nu se pune de acord. Norocul liberal, care a voit ca aceştia să nu găsească forța în ei ci în slăbiciunea adversarilor lor, continuă a le surâde.

Căci pentru ca o opoziție să poată răvni la o divizare, ea nu trebuie să reprezinte ideea critică de astă-zi ci şi ideea pozitivă, creatoare, de mâine. O opoziție nu trebuie să fie tare numai prin ce poate dărâma astă-zi ci şi prin acea ce poate construi mâine.

Or, din nefericire pentru opoziția noastră şi spre norocul liberalilor, adversarii guvernului de astă-zi continuă a fi divizați şi prin aceasta ştirbesc încrederea ce ar putea da mâine guvernul de care România Mare va avea nevoie în împrejurările dificile ce vor surveni.

Cînd opoziția va fi unită, formula spirituală de astă-zi nu va mai avea rost şi cu ea va dispare şi ultima putință a liberalilor de a se menține la putere.

Câte-va NOTE

Una singură, pe ziua de astă zi, şi excesiv de duioasă.

Se ştie drama pasională de la vila „Greierul“. Nefericitul Cikerski-care şi a găsit moartea instantaneu—era întovărăşit de câinele i fidel. Din clipa când a căzut la pământ, acest devotat amic nu l-a părăsit. L'a îmbrățişat cu labele i prietenești, căutând par ă să l ferească de vre'un neajuns şi aşteptând clipa deşteptărei.

Zadarnic însă, şi plînsul câinelui şi ochii lui spuneau o covârşitoare durere. Ințelesese, admirabil suflet fidel, că stăpânul era sfârşit pe vecie!

Aceasta nu însemna însă că l va părăsi. Şi de aceia, când sosiră poliția şi curioşii, a fost imposibil să se apropie cineva de Cikerski. Câinele-prieten stătea gata să sfâşie pe or cine. Ceasuri trecură şi nimenea nu s'a putut apropia de corpul sinucisului.

Iar oamenii or legei le a fost milă să întrebuințeze arma ucigătoare, drept răsplată pentru un atât de duios şi nemărginit devotament. S'a recurs la frânghia hoierului. A fost singurul mijloc pentru a răpune furia animalului prieten şi a se putea ridica corpul nefericitului sinucis, pentru a l transporta la morga.

Iar în plânsul câinelui, redus la neputință prin frânghia hoierului, aruncată de la distanță, nu era durere fizică de moment, ci plânsul lugrubu al celei mai cinstite fidelități, izbită în ce avea mai drag.

Sărmanul câine, prieten nepărmurit al unui om atât de nefericit!

Blanzy

INSEMNARI

Reformele în Romînia

Progresul îşi continuă mersul vertiginos, spiritul democratic cucereşte tot mai mult țări şi popoare, schimbarea formelor sociale se impune în mod hotărât şi inevitabil. In unele țări mulțimea exercită efectiv puterea şi prezidează marile transformări. In altele—între care şi România—vechile organizări politice mai dăinuesc dar guvernează prin fundamentale reforme populare democratice.

Şi guvernul nostru actual răspunde necesității timpului. El lucrează la însemnate reforme pentru binele obştesc. O era făcută până'n prezent este însemnată, iar aceia de viitor va fi considerabilă.

De pildă, guvernul liberal studiază acum reorganizarea...Siguranței Generale a Statului. Numărul polițiştilor va fi sporit, noui brigăzi se vor înființa şi probabil că se vor clădi şi noui case de arest.

E adevărat că vremurile cer o solicitudine specială pentru reorganizarea învățământului, suprimarea crizei transporturilor, alimentarea populației, ameliorarea stărei sanitare, etc. etc. Dar nu e mai puțin adevărat că grija principală rezidă în mărirea numărului detectivilor. Căci poporul este acum mai mult ca ori când pretențios, obraznic, anti-guvernamental şi bănui or.

Un interes superior de stat cere ca cetățenii răi de gură să fie supraveghiați şi eventual închişi. Iar dacă mai au păcatul a fi socialişti, apoi trebuesc bătuț cu o părintească grijă şi liberală perseverență.

Iată pentru ce trebueşte reorganizată Siguranța, instituție prin care Statul exercită controlul asupra cetățenilor care sunt supuşi reşelilor omenesti.

E adevărat că şi guvernanții şi funcționarii statului sunt oameni şi deci supuşi greşelei. Democratismul cere ca şi cetățenii să poată exercita un control asupra conducerei publice. Acest control în alte țări se face prin presa liberă şi prin Parlament. La noi însă funcționează deocamdată cenzura şi starea de asediu, iar alegeri nu se fac.

Dar fiecare lucru la vremea lui.

De oare ce interesul Statului primează cea dintâi grijă a guvernului trebueşte îndreptată pentru salvgardarea Statului, deci înființarea a noui organe detective şi zidirea de multe şi încăpătoare închisori. Operă cuvîntătoare de libertate şi democrație.

E mare noroc că avem un guvern liberal la cîrmă...

Renovatus

Pe de altă parte cei din imediatul anturagiu al d'lui Ionel Brătianu susțin că actualul şef al partidului liberal se va retrage din viața politică imediat după încheerea păcei chiar în cazul fericit când toate dolearțele şi năzuințele României vor fi îndeplinite.

Acest lucru pare a constitui o hotărâre irevocabilă a d'lui Ionel Brătianu.

Excelentul nostru confrate „Gazeta Dorohoiului“ a împlinit un an de existență. Domnul N. Stoeanovici, directorul ziarului într'un articol prim analizează activitatea desfăşurată în anul trecut şi promite de a continua lupta începută cu acelaşi energie pentru triumful cinstei, dreptății şi legalității.

Se crede că d. G. G. Mârzescu, ministru de interne, va sosi Vineri în localitate.

Din cauza sărbătoarei de mâine, Sf. Gheorghe, numărul viitor al „Opiniei“ va apare Miercuri, la orele obicinuite.

Preşedintele Tribunalului Ilfov, secția I a, d. C. Sturdza, acel care declarase anti-constituțional decretul-lege de încetățenire, a demisionat.

M.S. Regina va face în curând o călătorie în Italia, şi va sta cât va timp la Roma.

Domnii dr. Demetriade, Dimitriu şi Osvald Racoviță, efori ai casei Sf. Spiridon, au plecat aseară la Slănicul Moldovei.

Epitropii vor încerca să stabilească posibilitatea ca această stațiune climaterică să poată funcționa încă în această vară.

Ieşenii şi sărbătorirea armatei

—La Mitropolie.—Cuvântarea Mitropolitului.—Defilarea.—Meetingul de la Sidoli—.

Iaşul a sărbătorit eri izbânda trupelor române, în chip cum nu se poate mai măreț.—Orasul era în haină de sărbătoare.

La ora 10 dimineața, s'a oficiat un Te Deum la Mitropolie, de către I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei înconjurat de clerul Catedralei. Răspunsurile au fost date de excelentul cor Mitropolitan.— Asistă tot Iaşul destins, ofițerii garnizoanei, autoritățile, studențimea, şcoalele şi societățile cu drapelele.

*

După terminarea serviciului religios, I. P. S. S. Mitropolitul rosteşte o cuvântare, care a mişcat toată lumea. — Face istoricul războiului nostru, aminteşte de suferințele îndurate, recompensate însă prin eroismul oştirelor noastre. In cuvinte emoționante aminteşte de devotamentul şi abnegațiunea Suveranilor în acele clipe grele. In fine ajunge la ziua de azi care încoronează acțiunea, prin înfăptuirea idealului național.

Lumea părăseşte biserica. Trupele erau înşirate în curtea bisericei. D. general Pétala în accente duioase mulțumeşte trupelor care şi-au făcut datoria — şi termină strigând „Trăiasca M. S. Regele“ - Urale entuziaste.

Urmează apoi defilarea, care stârneşte admirația generală.

*

De aci lumea se îndreaptă spre sala Sidoli, frumos decorată.

Studențimea întonează cântece patriotice. Meetingul e deschis de d. Crupenschi, preşedintele Comisiei interimare, care în numele Iaşului salută trupele române, care au înfăptuit azi unitatea națională. Termină strigând: „Trăiască Marele Conducător, M. S. Regele Ferdinand.“

Muzica întonă imnul regal — lumea în picioare aclamă.

Mai vorbesc d-nii Sobu profesor, d. Sghimbea şi Todicescu studenți dr. Cosmovici şi d-l dr. Gavrilescu, care recitează o frumoasă poezie patriotică.

Intr'o atențiune încordată, ia cuvântul d. genaral Petala.

Mulțumeşte în numele celor de pe front autorităților care au luat inițiativa acestei serbări şi mulțimei care a participat la ea.

„Omagiul acesta—şi o spun în numele ofițerilor—se cuvine în primul rînd talpei țarei. Cinste lor. Ei au ştiut să sufere mai mult ca noi. Ei şi-au lăsat vetrele, totul, pentru a se duce cu inima voioasă acolo unde îl chema drapelul şi datoria.

Nimeni nu a suferit mai mult ca soldatul. El a avut de luptat într'o luptă neegală, cu un duşman mai armat şi cu meşteşuguri, pe cari el încă nu le cunoştea. In această luptă el nu a uitat credința pentru care luptă şi a ştiut să reziste la toate şi neclintit a ajuns până la izbânda desăvârşită“.

„Dar nu s'a isprăvit,—soldații noştri şi-au făcut datoria azi e rândul cetățenilor, de a consolida, de a păstra ceia ce ne-a dat vrednicia ostaşilor noştri.

Nu e partea cea mai uşoară

Sunt probleme ce trebuiesc rezolvate cu spiritul de dreptate ce se impune azi, indiferent de legi şi credințe indiferent de naționalism.

Dreptate, indiferent de stare socială, însă înaintînd cu cei de jos Lumină pentru toţi, începînd cu cei de jos, cari s'au arătat mai vrednici ca noi.

***

Cu prilejul acestei serbări, s'au expediat telegrame către M. S. Regele, d-lui I. Maniu şi generalului comandant al trupelor de operaţie din Ardeal.

In ziua de 19 Mai st. n. ora 10 a. m. se va ţine licitaţie publică cu oferte închise în cancelaria Epitropiei Sf Spiridon din Iaşi, pentru vânzarea materialului unei case de cărămidă de pe moşia Brătuleni, proprietatea acestei case din comuna Uricani, judeţul Iasi trecută în inventar la No. 14.

Licitaţia va începe dela suma de 300 lei şi se va ţinea conform art. 72—83 din legea comptabilităţei Statului.

Excursiunea studenţilor la Cetăţuia, ce urma să aibă loc eri, a fost amânată pentru Duminica viitoare.

In cursul acestei săptămîni va avea loc o consfătuire studenţească, în care se vor lua dispoziţiunile definitive, cu privire la excursiunea studenţilor la Cornăuţi.

Cu ocazia concertului simfonic care a avut loc ieri la Teatrul Naţional s'a relevat un frumos talent la piano, în persoana d-rei Ella Grossu care a executat unul dintre cele mai dificile concerte de piano, cu acompaniament de orchestră.

Trebue să observăm că acum un an şi mai bine maestrul Enescu a apreciat în mod elogios talentul d-rei Grossu, iar publicul adunat în sala teatrului a'subliniat cu aplauze zgomotoase succesul cum rare ori l-a înregistrat o executantă la acest instrument de obicei atît de ingrat.

Notăm că talentata d-ră Grossu este o elevă a maestrului Enrico Mezetti.

Examenul de capacitate pentru preoţi, a fost fixat pentru 20 Mai a. c.

Asociaţiunea profesorilor din Iaşi va ţine întrunire Mercuri 7 Mai la ora 5.30 p. m. în Amfiteatrul liceului naţional,

D'nii membri a Consiliului de Administraţie a Sindicatului proprietarilor urbani sunt rugaţi a se întruni astăzi Luni 5 Mai ora 6 jumătate în localul Băncii Moldova spre a discuta asupra Memoriului privitor la curăţenia oraşului şi pe care Sindicatul trebue să-l înainteze Primăriei

Astăzi are loc înmormântarea mult regretatului Alexandru Teodoreanu. Din partea baroului vor cuvînta d'nii S. Goldenthal şi P Pogonat.

Direcţiunea Serviciilor Comunale de apă, canal şi curăţire a latrinelor şi a mutat biurourile din localul Teatrului National, în casa Hălăceanu, la al II-lea etaj, Str. V. Alexandri No. 3.

Din cauza înmormântării lucrătorului ceferist Mihai Burnuz conferinţa anunţată pentru Duminică 4 Mai st. n. în localul Clubului Socialist din localitate, s'a amânat pentru Marţi 6 Mai st. n. ora 3 p. m. când cunoscutul poet socialist Barbu Lăzăreanu îşi va dezvolta conferinţa sa despre: *Cei doi cântăreţi ai lui 1 Mai Păun Pincio şi Traian Demetrescu.*

Conferinţa va avea loc în acelaş local.

Cinema Teatru ELISABETA Astăzi în matineu şi seara; Testamentul şi subteranele Castelului, impresionantă dramă în 4 acte.

In rolul principal apare D na Massart de la Comedia Franceză din Paris. —Călătorii interesante şi o splendidă Comedie complectează programul.

ECOURI — In cercul intim al familiei a avut loc în ziua de 1 Mai s. n. căsătoria religioasă a drăgălaşei D-rei Anuţa Gruber licenţiată în litere cu tânărul Avocat B. Magder din Bucureşti

*

— In seara de Sâmbătă 3 Mai s'a serbat în locuinţa D-lui Morits Damscher într'un cerc intim familiar logodna fiicei D sale simpatica D-ra Antoinette Réné Damsker cu d. Leon Leibovici fiul cunoscutului angrosist de vinuri Lupu Leibovici.

Doamnă de bună condiţie fizic plăcută, având câteva clase secundare bună gospodină, ştie şi lucru Doreşte a ocupa un post. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. BRANIŞTEANU Str. Măzăreanu 23 Iaşi.

Comisia interimară se întruneşte Mercuri, la ora 5 după prânz.

Membrii comisiei interimare vor căuta să rezolve chestia ridicărei guno elor.

La Teatrul-Cinema SIDOLI, str. Unirei No. 7, se reprezintă cu începere de astăzi şi în zilele următoare în matineu la ora 3 şi 5 jum. şi seara la ora 9 fix grandioasa şi uimitoarea dramă istorică MARTIRII CRUCII sau Căderea insulei Rhodos în 5 mari acte.

Montare de o bogăţie extraordinară, una din cele mai reuşite desfăşurări văzute până în prezent. Film din seria de aur a renumitei case Ambrosio din Torino, 3600 metri, 417 scene. Acest program va fi complectat cu „Detectivul Scherlock Holmes contra falsificatorilor de bani precum şi o interesantă vedere după natură şi o comedie foarte hazlie.

Programul viitor: AVE MARIA cu LEDA GYS.

Cu începere de astăzi Adţia ziarului nostru s'a mutat în strada Gh. Mârzescu 23 la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu unde rugăm a se adresa or-ce corespondenţă, publicaţii, anunciuri, etc.

Serviciul de Aprovizionare a Comunei Iaşi vinde cantităţi mari de aimentie, mai jos notate fără bon sau cartelă:

Cartofi (roze din Bucovina) kgr. Lei 1.50.
Linte „ „ 3.
Arpacaş „ „ 5.
Brînză de oi în putină „ „ 16.
Făină (de grâu calit. 0) „ „ 12.

Publicul este invitat a se aprovizionа spre a nu impedeca Comuna de a face comenzi noi.

O grădină de copii „MODEL"

Se aduce la cunoştinţa părinţilor, că se deschide, în localul fostului Cămin „Principele Mircea" situat în Curtea Orfelinatului „Neschotz" str. Academie 5, o grădină de Copii după Modelul din streinătate, unde pe lângă educaţia aleasă, copii vor fi instruiţi în limba română, franceză, germană şi ebraică într'un mod viu.

Inscrierile se fac zilnic între orele 9—12 şi dela 3—6 p. m. la Direcţiunea Orfelinatului.

Se primesc şi copii de altă religie precum şi orfani de război, saraci, fără plată

Diplomaţia bolşevistă

— O somaţie a lui Racovski —

BUCUREŞTI.—Doctorul Racovski, în calitate de comisar al poporului la departamentul externelor din guvernul sovietist al Ukrainei, a trimis guvernului nostru o somaţie prin care cere să părăsim imediat Basarabia şi Bucovina.

După cât suntem informaţi guvernul va răspunde acestei insolenţe printr'o tăcere plină de dispreţ.

PUBLICATIE

Subsemnata Adela Kogălniceanu proprietară domiciliată în Iaşi Str. Cerci 2, aduc prin prezenta la cunoştinţa tuturor că am sfătuit pe fiul meu George Rosetti-Roznovanu să nu facă nici un împrumut de bani sau de orice de la nimeni şi ca atare oricine va da cu împrumut bani sau orice fiului meu se nu răspund cu nimic şi nu voi plăti pe nimeni, întrucât dau cu prisosinţă fiului meu întreţinerea anuală în bani îndeplinindu-se întreaga datorie de mamă către el.

Legea nu mă obligă în nici un caz a-i plăti datoriile.

ADELA KOGALNICEANU

Iaşi 3 Mai 1919

De vînzare fîn presat de Bucovina predat gara Iaşi. A se adresa Marţi 28 Aprilie a. c. între orele 1—3 la Ing. PROTOPOPESCU Str. Cogălniceanu No. 26.

Banca Moldova

SOCIETATE ANONIMA. IAŞI

— Capital social lei 3.000 000 deplin vărsat.— Rezerve lei 2.300.000 —

1) Se aduce la cunoştinţa generală că adunarea generală ordinară a acţionarilor acestei Societăţi din 31 | 13 Aprilie a. c., a decis sporirea capitalului la **LEI 5.000 000**—prin emisiunea a **4000** acţiuni la purtător de câte **LEI 500**.—valoare nominală fiecare, cu drept la dividend pe al doilea semestru al anului 1919;

2) Cursul de emisiune al acestor acţiuni s'a fixat la **LEI 750**.—de fiecare acţiune şi anume **LEI 500**—în cont capital şi **LEI 250**.—fond de rezervă, şi se va vărsa dela 1 Mai st. n. 1919 la sediul central al Băncei a Iaşi, la sucursalele acesteia din Galaţi şi Chişinău sau la Banca Marmorosch Blank & Co. S. A. Bucureşti.

Banca bonifică subscriitorilor o dobândă de 5 la sută pe an socotită dela vărsare până la 1 Iulie st. n. a. c.

3) Vechii acţionari au preferinţă la subscrierea noilor acţiuni având dreptul la 2 acţiuni noi pentru 3 acţiuni vechi.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE

Iaşi. 18 Aprilie 1919.

Depou Dentar

MAX WECSLER Succesori, str. Lt. Col. Langa No. 11

(IN DOSUL MITROPOLIEI)

A sosit un transport nou de articole dentare: Cauciuc, Ash original, Cauciuc american. Harward-Cement, solita-Cement, Amalgam, Anestetice, Winkelştücke p. Bormaschine, Handştücke, dinţi, Oberteil, Instrumente, pile, Melotte, fraise, etc. etc.

VINUL TONIC Dr. RATIANU preparat cu china gentiană şi coca excită poftа de mâncare dând putere convalescenţilor şi persoanelor debile.

SIROPUL JODOTANIC Dr. RATIANU este cel mai bun preparat care înlocueşte untura de peşte în tratamentul copiilor limfatici, scrofuloşi, rachitici sau debili

IODUL COLLOIDAL OLINCHEVICI alia şi beta pentru injecţii intravenoase şi gama pentru uz intern se recomandă cu mare succes în cazurile arterio-sclerosă, artritism, maladia de cord, sifilis, reumatism, guttă.

— DEPOSIT LA FARMACIA Dr. RATIANU IAŞI —

Stiri Telegrafice

Ungurii au cerut armistiţiu

Comunicat oficial din 4 Mai

FRONTUL DE VEST.—Schimb de focuri între ambele maluri ale Nistrului.

FRONTUL DE VEST.—Inamicul a cerut armistiţiu. Operaţiunile noastre continua S'a capturat un aeroplan în bună stare care făcea legături între Ruşi şi Unguri. Pilotul şi observatorul aveau asupra lor sume mari de bani şi manifeste.

Ce conţine tratatul de pace?

— Când va fi cunoscut? Ce vor face delegaţii germani —

PARIS.— Consiliul celor trei a redactat Vineri clauza care va fi cuprinsă în tratatul de pace şi care prevede angajamentul pe care Germania şi l-a luat de a se dezinteresa complectamente de acordurile pe care Aliaţii le vor încheia cu Rusia, Austria, Turcia şi Bulgaria. In acelaş timp Consiliul a decis şi de soarta canalului Kiel, care de aci înainte rămâne proprietatea Germaniei, însă va fi pus sub control internaţional. S'a regulat apoi chestiunea cablurilor cari revin Aliaţilor.

Tratatul va fi cunoscut Miercuri sau Joi. Delegaţii germani la conferinţă vor avea un termen de 15 zile, în cuprinsul cărora trebue să ia cunoştinţa de conţinutul tratatului, precum şi a-l comunica guvernului pe care-l reprezintă. Dacă vor avea de făcut contra-propuneri delegaţii germani au obligaţia de a le face în scris. In decursul celor 15 zile nici o chestiune privitoare la tratat nu trebue să rămâie nerezolvită.

Două şedinţe au fost prevăzute: una pentru presentarea tratatului şi a doua pentru semnarea lui.

Intre Japonia şi Franţa

LYON.— O delegaţie a marinei japoneze a fost primită Sâmbătă, cu mare solemnitate la Paris.

D l Autrand, prefectul Senei, a exprimat gratitudinea aliaţilor faţă de imperiul Soarelui care în timpul groaznicului cataclism ce a bântuit lumea n'a pregetat o clipă să se transforme într'o imensă uzină, care a adus servicii reale Aliaţilor.

Acţiunea trupelor Lituane

PARIS. — Din Kovno vine ştirea că trupele lituane înaintează pe întreg frontul de 400 Kilometri, apropiindu-se de Vilna.

Germanii au secăluit Lituania

PARIS. — Biuroul de presă lituan primeşte o comunicare în sensul că, în timpul şederei lor în Lituania, adică în doi ani şi jumătate, germanii au scos din ţară materii prime şi cu deosebire alimente, care se cifrează la 538 milioane mărci.

Ultima oră

Procesele particularilor cu ministerele

BUCUREŞTI. — Se ştie marele număr de processe pe care diferiţii nedreptăţiţi le-au intentat la Iaşi ministerelor pe când se aflau instalate în capitala Moldovei.

Conform unei hotărâri a guvernului, toate aceste processe se refutore la competenţa instanţelor de drept, adică tribunalul din Bucureşti, căci singurile instanţe competinte a judeca aceste chestiuni sunt acele unde se află sediul ministerelor.

Plecarea generalului Berthelot

BUCUREŞTI. — In vedere că mâine Marţi, generalul Berthelot părăseşte ţara

guvernul şi populaţia din Capitală vor face o mare manifestaţie de simpatie acelui care a contribuit atât de mult la triumful cauzei româneşti.

APEL

FRAŢI EVREI!

De o bucată de vreme asistăm la un spectacol scandalos ce se petrece în oraşul nostru, care e o ruşine pentru civilizaţie. Populaţiunea evreiască este jefuită într'un mod revoltător. Măcelarii evrei vând carne cuşer cu lei 18-20 kgr. în loc de preţul fixat de Onor. Primăria locală.

Comunitatea Israelită a intervenit de nenumărate ori pe lângă măcelari ca să înceteze acest jaf.

Intervenţia a fost în zadar.

Deci, ne am decis în mod ferm a nu plăti mai mult de cît preţul fixat de primărie.

Dacă însă un măcelar va care un preţ mai mare decît cel fixat, fiecare e rugat să reclame imediat organelor poliţieneşti şi administrative care se află în permanenţă în hală precum şi să comunice reprezentanţilor Comunităţei care sunt oficial autorizate de Onor Primăria de a asista la vînzarea cărnei şi a observa ca ordonanţa Primăriei să fie respectată.

Organele poliţieneşti din hală vă dau tot concursul, trebuie însă şi voi să daţi concurs autorităţilor pentru a putea înfrâna specula nerusinată.

Dacă măcelarii nu vor ceda, lipsiţi-vă mai bine de carne.

Evrei! Nu permiteţi jaful.

Comitetul

Circul Franco-Italian

(L. PROSERPI)

Str. Lăpuşneanu (Grădina Traian)

Astăzi Luni şi mâine Marţi câte 2 mari reprezentaţii MATINEU la ora 5 p. m. SEARA la ora 9 fix In afară de bogatul program cu numere noi la MATINEU frumoasa pantomimă COPII TERIBILI. SEARA grandioasă pantomimă în 2 acte.

Marchizul şi Balerina

Casa deschisă de la ora 11 a. m.

Cario asfaltat pentru acoperit de vânzare en gros şi en detail la IMPORT EXPORT Str. Ştefan cel Mare 4.

Eftenirea traiului

Pentru un scurt timp s'a pus în vânzare la **Depozitul Central** din str. Costache Negri 12 (vis a vis de Biserica Bărboi) şi la Depositul din str. Constantin No. 6, lemne de foc uscate, tăiete cu Lei 28 lei şi lemne stejar cu lei 26 suta kgr. transportate la domiciliu.

De asemenea se vinde lemne netăiete cu Lei 25 suta kg. fag, şi stejar cu lei 23 suta kg. transportate la domiciliu. Cu vagonul se vinde cu 10% mai eftin.

Dr. L. SILBERŞTEIN

Iaşi Str. Cuza-Vodă No. 46

fiind demobilizat îşi reia consultaţiile pentru bolile interne şi venerice.

Aviz La magaziile Băncei, Iaşilor, din curtea Băncei, se află spre vânzare Portocale en gros şi cu lădiţa.

Curele de transmisiune

Articole technice de tot felul

Piese pentru stropitoare

„VERMOREL"

oferă

BIROUL TECHNIC

Iacob Haffner & Heinrich Harth

Centrala Bucureşti str. Regala 16—18

Filiala Iaşi Str. Ştefan cel Mare 21

PUBLICATIUNE

Se vinde eftin din cauza plecărei, până la 12 Mai st n mobilă nouă, neîntrebuinţată, dormitor, sufragerie complectă, biurou

Strada Uzinei No 8 în faţă, zilnic între orele 10—12, 4—6

Armasar de 4 ani, frumos, roib, jumătate pur sânge, dresat la călărie: de vânzare.

A se informa la ziar.

ANUL XV-lea No. 3616

25 BANI NUMARUL

VINERI 9 MAI 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.

— — — TELEFON — — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

NOTE ŞI IMPRESII

Laponii

Azi am citit câteva pagini care mi-au stîrnit dureroase cugetări. Sunt însemnările de călătorie ale unui cercetător etnograf, Francois Escard,—despre Laponi.

Ce ştim noi despre această rasă, cea mai necăjită de pe pământ?

Am învăţat ceva vag în şcoală. Învaţă şi copiii noştri ceva tot aşa de vag, despre sălbătăcia şi ticăloşia vrednică de dispreţ a acestor copii pierduţi ai omenirei.

Paginile călătorului în împărăţia frigului mi-au evocat nesfârşite şi posomorâte întinderi între crenelurile fiordurilor şi gheţurile veşnice, dincolo de ultimile oraşe civilizate ale Scandinaviei.

Soarele rece şi trist ca o lună albă se învârte într'un cerc îngust deasupra orizontului sudic, săptămâni şi luni. In colibe informe scobite în zăpadă, primind lumina pe unde iese fumul, trăesc în promiscuitate oameni, câini, reni. Foamea îi duce pe toţi spre hrana de toate zilele. Omul vânează foce întrebuinţând armă preistorice, renul scurmă omătul înghetat până dă de muşchi şi licheni. Se întoarce la colibe, la vatra pururi aprinsă, mănâncă şi dorm. Aceiaşi oscilaţie a vieţii, între polii nevoilor primitive se petrece şi'n timpul lungilor nopţi înflorite de misterioasele aurore boreale, pe care animale şi oameni le privesc cu un ochiu indiferent.

Această tristă populaţie, semănată pe întinderea mută şi albă, pribegind din loc în loc, căutând pentru reni un *field* mai prielnic şi pentru hrana lor un fiord mai singuratic, vine foarte rar în atingere cu lumea. La anumite epoci ale anului se apropie de aşezări permanente cu negustori finezi, coboară chiar până la Trömso şi Hamerfest,—şi schimbă blănuri de sălbătăciuni pe făină, cafea şi stofe. Unii s'au stabilit pescari la lagune. Aceştia schimbă peşte.

Toţi păstrează câteva monede de argint pentru darile către stat. Iacolo, după ce şi-au făcut provizii de hrană, din ce le rămâne îşi acordă cea mai mare petrecere, deliciul imens al vieţii lor: rachiul... Asta le ţine loc de artă, poezie, cântece şi legende.

Ei bine, oamenii aceştia risipiţi în gheţurile nordice au învăţători şi preoţi. Renii îi duc pe lucini răpeşii, Duminica, la biserici, ca s'asculte predica pasterilor. Învăţătorii îi urmăresc în pustie şi'i deprind a citi Biblia în limba laponă şi finică.

Societatea şi statul scandinav de mult au înţeles datoria lor de umanitate către acest întunecat popor. Cartea e tot aşa de indispensabilă ca lumina şi ca apa.

Cugetările mele dureroase s'au întors către o ţară în care de jumătate de veac s'a decretat învăţământul obligator şi unde statul ia sub formă de biruri directe şi indirecte, o respectabilă parte din munca mulţimii. Călătorind prin această ţară, mi s'a întâmplat să străbat sate fără drumuri, fără biserică, fără şcoală. Cuvântul „doctor“ nu avea aici decât o semnificaţie nedesluşită şi fabuloasă. Ţara aceasta nu-i un pustiu de ghiaţă, ci un Eldorado pe care l-au râvnit toate neamurile pământului. Autohtonii ei au cugetarea sprintenă şi vorba colorată şi sunt din aceiaşi rasă cu stăpânitorii, legiuitorii şi consumatorii de pâine albă din oraşele civilizate şi bogate. Totuşi la ţara aceasta, oficial creştină, nu este Biblie tipărită pentru uzul umiliţilor producători, şi în câmpiile şi văile ei cei cari ştiu să citească sunt mai puţini decât în Laponia...

M. Sadoveanu

Câte-va NOTE

Un colaborator al „Opiniei“ se crede în măsură a afirma că, intru cât so uţia în chestia Banatului nu i mulţumitoare, d. Ionel Brătianu s'ar fi decis să se retragă de la putere.

Colegul in chestiune face, după părerea mea, mai mult operă de sugestiune de cât înregistrare de fapte cu adevărat

Intâmplarea—de o fi să se realizeze—îmi aminteşte de următoarea anecdotă:

Doi comercianţi se întâlnesc pe peronul gărei.

— *„Ştiu unde pleci, zise cel dintâi.*

— *N'ai de unde să ştii, răspuns răspicat cel de al doilea.*

— *La ramaşag pe o sută de lei că ştiu.*

— *Mă prind Spune.*

— *Te duci la Viena, unde ai să anunţi că ai dat faliment Te împaci cu ferditorii cu 40 la sută şi revii om bogat.*

Cel ce ascultă scoate o sută de lei şi numără.

— *Aşa că am ghicit?*

— *Zău că nu. Dar ideia ce mi ai dat e aşa de bună în cât face o sută de lei.*

Aşa-i de precară situaţia guvernului în cât e în stare să păţească cui va numai să-i găsească un motiv plauzibil de a se retrage

*

„Barba Albastră“ de la Paris a făcut să dispară unsprezece mirese.

Şi totuşi n'a ştiut să dispară şi el, când poliţia i-a dat de urmă

Rianzy

EDILITARE

HALUL IAŞULUI

Recunoaştem fără înconjur că d. Crupensky face tot ce-i stă cu putinţă pentru a uşura întru cât-va suferinţele populaţiei celei de a doua capitală. Nu-i contestăm zeunea, destoinicia, tragerea de inimă, în sfârşit nu-i preocupeţiunea laudele.

Nu mai puţin însă trebuie să recunoaştem ce Iaşul suferă îngroziter şi că pentru remediarea acestor suferinţi nu-i suficient numai însuşirile de bun administrator ale metalului părinte al comunei.

Două sunt mai cu seamă neajunsurile, care s'au transformat în adevărate calamităţi: pavaglul şi gunoaiele. Remediarea acestor rele presupune resurse, care nu pot izvori nici din budgetul comunei nici din calităţile personale ale d-lui Crupensky. Pentru a pune capăt celor ce îndură ieşenii, din aceste două cauze, se impune concursul hotărât şi imediat al statului.

Ştim că statul roman nu stă actualmente pe roze, din punctul de vedere al resurselor financiare. Ştim că guvernul are destule dificultăţi pentru a face faţă necesităţilor curente. Nu mai puţin nevoile Iaşului nu pot fi neglijate, căci astă şi pentru faptul că primejdia este prea mare şi, mai cu seamă, pentru că neajunsurile de astă-zi se datoresc în mare parte celor ce s'au petrecut ieri în timpul şi din cauza refugiului. Se cuvine dar ca cel puţin acum vechea şi a doua capitală a Moldovei să nu cunoască numai ponosul vremurilor vitrege şi să-i se restituie macar cele ce i s'a stricat, dacă România Mare nu ar trebui să însemne mai mult pentru acest nefericit oraş.

Cu atît mai mult se impune aceasta, cu atât mai mult guvernul trebuie să dea cele necesare Iaşului, cu cât oraşul nostru are un drept de creditor, intru cât statul îi datoreşte pur şi simplu bani.

Iaşul este intr'un hal ne mai pomenit. Pur şi simplu nu se mai poate trăi în acest oraş. Gunoaiele pestilenţiale infectează atmosfera, iar pavaglul, cu noroiul şi praful lui, exasperează pur şi simplu.

Măcar dreptul de a trăi are acest nenorocit oraş, — atuncea când altele cuosc vremurile cu adevărat de aur ale celei mai ne visate bogăţii.

Cei în drept să asculte glasul cetăţenilor Iaşului, care cer dreptul la viaţă, astă-zi ameninţată. Să înceteze frazele, să se procedeze la fapte concrete, iar statul să plătească ce datoreşte efectiv, să repare ceea ce a stricat atuncea când zidurile oraşului nostru au adăpostit mulţimea celor ce au venit să caute aci un azil şi au făcut apoi ca întreg oraşul să aibă aspectul unui azil.

Inică odată: Iaşul vrea să trăiască. Cei în drept să audă şi să-şi facă datoria.

CR

INSEMNARI

IN AŞTEPTARE

Eroul Jean Christophe din opera vastă a lui Romain Rolland, luând cunoştinţă de artificialitatea şi decăderea cercurilor literare, politice şi mondene franceze, exclamă:

— „Nu se poate reduce totul numai la atât. *Mai este ceva*“.

Eroul Evsei Klimcof din profundul şi impresionantul roman „Spionul“ al lui Maxim Gorki, căzând din decepţie în decepţie în mocirla acestei mizerabile vieţi, şopteşte cu convingere:

— *„Trebue să mai fie o altă viaţă“*

In aceste două lucrări de savantă analiză a lipsurilor morale, în viaţa publică şi particulară a îngebărel sociale moderne, găsim aşa dar elocvente exemplificări cu privire la rezerva sufletească a omului în faţa marilor nemulţumiri şi dureri de toate zilele,

Privind aspectul social şi politic al vieţii prezente în cuprinsul Europei, constatăm neîndoelnic că violenţa ciocnirilor de interese şi concepţii, calamitatea lipsurilor şi furia acţiunei pentru supremaţie hotărăsc o stare de mizerie şi nemulţumiri publice care te dezgustă de prezent şi te menţine drept numai datorită rezervei sufleteşti de speranţă şi incredere.

Răutatea învechită şi lacomă a occidentului este urâtă de massele populare. Bolşevismul orientului nu surâde mulţimei. Dovada constă în localizarea lui. Starea de tranziţie a grupărilor mijlocii este apăsătoare şi insuportabilă. Cunoaştem aceasta din propria experienţă.

Nici un aspect al lumei acesteia nu se impune pentru stabilitatea şi norocul vieţii de mâne. Şi totuşi viaţa omenească trebue să-şi continue cursul natural şi etern, marea mulţime trebue să-şi afle bună starea, libertatea şi împăciuirea veşnică.

„Mai este ceva. Trebue să mai fie o altă viaţă“...

Renovatus

Informaţii

CRONICA POLITICA de mâine va fi semnată de M Sevastos

Ultimele relaţiuni autorizate, sosite de la Paris, arată că acordul între puteri este desăvârşit în ce priveşte pacea care urmează a fi impusă Germaniei.

Nu tot astfel se petrec lucrurile în ce priveşte pacea cu celelalte ţări învinse. In special chestiunile teritoriale şi doleanţele unora, sunt privite cu multă răceală de americanii care înţeleg să se menţie în spiritul celor 14 puncte vilsoniene.

Ţinuta de egatşunei americane provoacă mare îngrijorare, mai cu seamă că ea a adoptat o atitudine intransigentă.

Se pare că chiar după ce se va semna pacea cu Germania vor mai fi dificultăţi până se va putea spune că pacea generală a fost încheiată.

Cenzura a găsit de cuviinţă să suprime din comunicarea noastră telefonică privitor la plecarea generalului Berthelot, frasa că odată cu d-sa pleacă şi întregul său Stat Major. Ziarele din Bucureşti au avut însă putinţa să anunţe acest lucru şi vestesc că în locul generalului Berthelot şi a Statului său Major vine generalul Graziani cu un nou Stat Major.

E vorba ca în cursul acestei săptămâni, să aibă loc o consfătuire generală a avocaţilor din localitate, pentru a discuta noul decret-lege, prin care se mută la Bucureşti toate procesele intentate la Iaşi diferitelor ministere, în timpul războiului.

Probabil că şi „Frăţia Moldovei“ se va ralia la mişcarea avocaţilor, pentru a se reveni asupra acelui decret.

Din Dorohoi se anunţă constituirea unei societăţi anonime sub denumirea de „Banca Moldovei de Sus“.

Scopul: întreprinderi financiare, şi în special desvoltarea industriei morăritului.

O mică anchetă cu privire la preţul caşului şi al urdei stabileşte că arendaşii şi propietarii pretind 14 lei de kgr.

Nu comentăm. De ce ne-am mira de acest lucru în ţara tuturor speculaţiilor.

Ziarul „Adevărul“, care nu prea duce casă bună cu d. Al. Marghiloman, relevă cu toate acestea, că cercurile liberale sunt viu preocupate de faptul că unii dintre miniştrii Antantei au început să cocheteze cu şeful conservatorilor progresişti.

Ziarul în chestiune adaugă chiar că anumite doamne din societatea înaltă primesc subvenţii lunare pentru a cerceta şi comunica cele se se petrec în această privinţă.

In ce ne priveşte, ţinem să subliniem că la timp „Opinia“ a relevat semnificaţia vizitelor pe care misiunile americane le făceau d-lui Marghiloman şi a vizitei îndelungate pe care Sir Barclay, reprezentantul Angliei, a facut o şefului progresist înainte de a părăsi ţara.

Astăzi s'a împărţit în localitate, chiar în Piaţa Unirei, foi volante conţinând manifestul, nesupus cenzurei, prin care d. Flondor răspunde interviewului d lui Ferechide. Manifestul este identic acelui răspândit la Bucureşti şi Cernăuţi.

O comisiune a ministerului de rasboiu a sosit asi în localitate, pentru a se pronunţa cu privire la mutarea autorităţilor judiciare din palatul Roznovanu în palatul administrativ.

Crucea Roşie americană din Galaţi a trimis în mod cu totul gratuit două vagoane cu medicamente, pansamente, termometre etc. pentru a se distribui spitalului Sf. Spiridon, spitalului israelit şi „Caritatea“.

Epitropiile acestor spitale s'au grăbit a mulţumi foarte călduros Colonelului Wels, comisarul Crucei Roşii americane din Bucureşti.

D. Dimitrie Grecianu, care se află la Bucureşti, va cauta ca în numele sindicatului agricol, să aibă o întrevedere cu ministrul de interne, în chestia societăţilor de asigurare, care refuză asigurarea recoltei.

Eri s'a serbat hramul Mitropoliei. Serviciul religios a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul înconjurat de toţi stareţii mănăstirilor din eparhia Moldovei şi de clerul Catedralei.

După terminarea slujbei religioase I P. S. S. Mitropolitul a rostit o prea frumoasă predică.

P. S. S. Archiereul Gurie Basarabeanul se află de câteva zile in localitate.

Sâmbătă 10 Mai ora 4 jum. în amfiteatrul de fisiologie dela Universitate d-na Ortansa Buzoianu va face o comunicare, iar d-na Maria C. Buţureanu va vorbi despre *Doctrina pacifistă*. Cauzele răsboaelor, Istoricul ideiei de pace eternă, Detractorii pacifismului, Mijloacele pentru instituirea Păcii, Arbitrajul internaţional, Campania dusă de femei, Mijloacele pentru a pregăti era pacifistă.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen pleacă în astă seară la Bucureşti.

Comisiunile comunale pentru refacerea dărilor, şi-au terminat lucrările.

De azi începe a funcţiona la administraţia financiară Comisiunea de Apel.

D. Crupenschi, preşedintele Comisiei interimare, a dispus a se lăsa liber exportul de manufactură şi îmbrăcăminte, constatând că aceste mărfuri se găsesc în localitate în cantităţi mari.

In schimb primarul a prohibit ori ce export de alimente, fără autorizare specială.

Conform unor decrete-legi apărute în „Monitorul Oficial“ se va pune în aplicare în Basarabia, pe ziua de 1 Iunie c. codurile române penal şi de procedură penală, legea micului parchet şi legea şi regulamentele închisorilor.

Deasemenea, pe ziua de 1 Iulie c. se va pune în aplicare în Basarabia codul comercial, legea înscrierei firmelor, legea mărcilor de fabrică legea comerţului ambulant, legea asupra Camerilor de comerţ şi industrie, legea comerţului ambulant legea asupra burselor de comerţ, legea titlurilor la purtător, regulamentul pentru punerea în aplicare a codului de comerţ şi regulamentul de serviciu şi comptabilitate al sindicilor tribunalelor de judeţ.

Misiunea americană, care se află de câte-va zile în localitate, studiază înfiinţarea unei cantine pentru populaţia nevoiaşă.

După ştiri sosite din judeţ, semănăturile se arată cât se poate de bune. Porumbul s'a semănat în cantităţi foarte mari. Frigul şi bruma n'au atins nici fructele nici viile. Păşunatul se găseşte în cantităţi mari, asa cum de mulţi ani nu s'a văzut.

A fost prelungit până la 1 Iunie termenul înăuntrul căruia se face transportul gratuit al refugiaţilor.

D. prefect al judeţului va lua măsuri ca până la acea dată toţi refugiaţii ce se mai găsesc în localitate să plece la căminurile lor.

D. Lt.-Colonel Roiţ, care şi a îndeplinit multă vreme serviciul la reg. 13 infanterie, a fost chemat la comanda unui regiment format în Transilvania.

Eri fiind ziua onomastică a d-lui G. G Mârzescu, ministru de Interne şi şeful partidului naţional liberal din Iasi, i s'a trimis următoarea telegramă de către membrii clubului local:

„Membrii partidului naţional-liberal din Iaşi, însufleţiţi de cea mai adâncă dragoste şi de cel mai neclintit devotament, vă urează izbândă în munca pe care o depuneţi pentru înălţarea neamului şi aşezarea lui pe temeliile largi ale unui democratism sincer şi real.

Suntem mândri de tributul pe care îl aduceţi operei grele la realizarea căreia e chemat partidul naţional-liberal şi vă asigurăm că în totdeauna veţi găsi în organizaţia ce conduceţi, credinţă statornică şi muncă stăruitoare pentru îndeplinirea operei la care colaboraţi.

Familiile studenţilor ieşeni cari au plecat în Franţa pentru continuarea studiilor, au primit eri scrisori din Nancy, unde se află cei mai mulţi. Ei arată că sunt toţi bine, şi că au fost primiţi cu o dragoste deosebită.

Se aduce la cunoştinţa publică că birourile „Brigăzei de siguranţă Iaşi“, controlul străinilor, hotelurilor, hanurilor şi camerelor mobilate, al vizitelor lunare şi al călătorilor, biroul de servi, se mută cu începere de astăzi în casele d-nei Dr. Steuerman din str. Cuza Vodă No. 13. Din cauza acestei mutări timp de trei zile aceste birouri nu vor lucra de cit intre orele 10—12 a. m. şi numai în chestiunile urgente şi importante.

BANCA MOLDOVA
— SOCIETATE ANONIMA —
Capital şi Rezerve Lei 8.500.000
Sediul Central Iaşi—Sucursala—Galaţi şi Chişinău
Se ocupă cu toate afacerile de Bancă. Face plăţi în ţară, Basarabia, Bucovina, Ardeal, şi Dobrogia, precum şi în străinătate.
Primeşte bani spre fructificare eliberând Cartele de Economie sau scrisori de Depozit. Primeşte colete cu valori spre păstrare în Tezaurul Băncii etc. etc.
Secţiune specială de Mărfuri.

Cancelarie completă cu tot mobilierul necesar de vânzare pentru trebuinţa unui Domn Avocat.
A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu, str. Mărzescu 23 Iaşi.

Curs preparator liceal
cu profesori de stat
26 STR. PROCOPIE 26
Se aduce la cunoştinţă tuturor celor interesaţi că Cursurile preparatorii liceale cu profesori de stat cuprins *inferior şi superior* MODERN şi REAL pentru sezonul din Iunie şi Septembrie fost până acum în strada Arcu 8 se vor ţine începând de la 7 Mai stil nou în spaţiosul şi higienicul local din str. Procopie 26 în dosul Facultăţii de medecină. Înscrierile continuă zilnic între 8—12 a. m. şi 2—6 p. m.
DIRECŢIUNEA

Dactylografă cu practică de birou caută post. A. Buca. Toma Cozma 71

VAR GRAS de prima calitate din Bucovina. Se primesc comenzi cu 5000 lei vagonul predat gara Iaşi asemenea şi lemnărie de brad pentru construcţie cu 310 lei m. c. cum şi pentru tâmplărie cu 400 lei m. c. predate gara Iaşi. A se adresa la D-l Inginer Protopopescu Str. Cogălniceanu No 26

Cauciucuri de Automobil
de vânzare
Toate dimensiunile. Se vinde o cupea, una trăsură «Victoria» de 2 cai, două care. Se cumpără un autocamion de 2 jum. tone. Se angajează un şofer.
A se adresa la str. Păcurari No. 33 Iaşi sau la Agenţia I. A. SINGER Str. Cuza Vodă 71

DE VANZARE parţial sau în total următoarele obiecte: Pluguri, grape şi tăvăluci de fer, mărcător retative, semănători, secerători, moriţe prese de scărători, struguri, etc.
Amatorii se vor adresa direct la Administraţia moşiei D. Ăgăşeni jud. Suceava gara cea mai apropiată Paşcani.

Intendenţa Garnizoanei Iaşi
Având trebuinţă de 1260 vagoane lemne de esenţă tare şi 300 vagoane de esenţă moale pentru exerciţiul 1919—1920 facem cunoscut că primim oferte prin bună învoială la Serviciul Intendenţei Garnizoanei Iaşi (Hotel Europa)
Doritorii a contracta sunt rugaţi a depune ofertele în timp de 8 zile în care vor arăta cantităţile, esenţa lemnelor, calitatea lemnelor, de când sunt tăiate, locul de predare şi timpul în care se va efectua predarea.
Preferim predarea franco pe vagon în staţii, arătând în ofertă cantitatea de lemne ce se va preda în fiecare staţie.
Primim lemne şi din pădurile apropiate de Iaşi însă numai dacă vor fi scoase la şosea şi aceasta ar fi bună pentru transportul cu camioanele automobile.
Lemnele amestecate, esenţă tare cu cele moi la un loc nu primim.
Şeful Serv. Inde. denţei al Garniz. Iaşi
Intendant Colonel, COSTINESCU
No. J021 30 | IV 1919

De vânzare Imobilul din Iaşi str. Zugravilor No. 57 bis în condiţiuni avantajoase.
Informaţiuni la D-l Avocat Serafimi Str. Cuza Vodă 35

RENUMITUL RESTAURANT
CAFÈ DE LA PAIX
trecând sub direcţiunea LAMBRU BRANDEANU fost mult timp Director al Grădinei Parisiana din Bucureşti, aduce la cunoştinţa Onor. Public că serveşte orice fel de mâncări calde şi reci la orice oră din zi şi noapte.
GRATAR SPECIAL fleici şi mititei etc.
VINURI SUPER OARE
Lux **Eleganţă** **Acuratoţe**
PREŢURI MODESTE.

Prima societate Fraterna Izraelită
pentru întreţinerea
Aziluului de bătrâni
— fondată de meseriaşii din Iaşi —
CONVOCARE
In virtutea art. 25 din statut, convocăm pe D-nii membrii cotizatori în adunarea generală ordinară pe
DUMINICA 11 MAI a. c. ora 3 p. m.
La ordinea zilei:
1) Aprobarea bilanţului pe anul 1918-19
2) Raportul D-lor Cenzori
COMITETUL

PUBLICATIUNE
Se vinde efin din cauza plecărei, până la 12 Mai st. n. mobilă nouă, neîntrebuinţată, dormitor, sufragerie complectă, biurou
Strada Uzinei No 8 în faţă, zilnic între orele 10—12, 4—6.

Toţi proprietarii din acest oraş care posedă vehicule cu tracţiunea mecanică (autocamioane, autotractoare, automobile şi motociclete) sunt obligaţi a se prezenta cu maşinele lor în zilele de 6, 7 şi 8 Maiu între orele 3—7 p. m. pe locul viran al Bisericei Sf. Ioan din str. Zlataust, situat în apropiere de Cercul de Recrutare Iaşi, pentru a se proceda la recensământul şi clasarea maşinelor, aceasta conform ordinului Ministerului de Răsboiu. Toţi contravenienţii se vor pedepsi cu amendă până la 2000 lei sau cu închisoare dela 1—6 luni.

La administraţia comunală a sosit un transport de peşte sărat englezesc care a şi fost distribuit depozitelor pentru vânzare pe baza cartelelor.

Ziaristul St. Vlădescu, originar din Iaşi, care face parte din redacţia ziarului „Bucovina", a fost arestat la Cernăuţi pentru motivul că ar fi distribuit în capitala Bucovinei răspunsul d-lui Flondor la interviewul d.lui Ferichide, răspuns oprit de cenzură.

S'a deschis pe seama ministerului instrucţiei publice un credit extraordinar de 200.000 lei pentru amenajarea unei anexe la localul bibliotecei centrale din Iaşi.

In ziua de 5 Mai, sub-comisarul C. Vasiliu de la circ. I-a a descoperit un însemnat furt de curele, comis mai dăunăzi la uzina Tramvaiului în valoare de aproape 100 000 lei. Autorul furtului este un anume Neculai Spiceac din str. Sf. Andrei 59. Lucrurile s'au găsit ascunse la fraţii Iosub şi Mihel Meler, din strada Băiţi 17, gazda lui Spiceac. In momentul de a fi arestat Spiceac a lovit pe subcomisarul Vasiliu şi a luat'o la fugă, însă a fost urmărit şi prins tot de d. Vasiliu, în curtea bisericei Trei Erarhi.
Subcomisarul Vasiliu este lovit la cap şi la mâna dreaptă.

Reprezentaţiunea anunţată pentru astă seară 7 Mai ora 9 seara, la Teatrul Naţional, în beneficiul „Asociaţiunei Funcţionarilor Primăriei Comunei Iaşi", se amână sine die.

D-nii membrii ai Consiliului de Administraţiei a Sindicatului proprietarilor urban din Iaşi sunt cu insistenţă rugaţi a se întruni la Banca Moldova pentru a discuta câte-va chestiuni importante.

Funeraliile lui Al. Teodoreanu.— Luni după prânz, a avut loc inhumaţiunea rămăşiţelor pământeşti ale regretatului Alexandru Teodoreanu.
Prohodul a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Alex Şerban înconjurat de numeroşi preoţi.
Au rostit cuvântări, d-nii Pogonat, în numele baroului şi Toma, în numele clubului liberal, ambii arătând golul ce regretatul lasă în societatea ieşană, care nu-l va uita nici odată.
Cortegiul a pornit apoi de la biserica Sf. Ion spre cimitirul Eternitatea, urmat de tot ce Iaşul are mai distins.

La Comisia despărţirei I-a, a fost arestat individul Leiba Pascal, din Leopezi, care a furat din tramvai d-rei Reneé Petrescu, un pachet în valoare de 3000 lei.
Arestarea a fost făcută de subcomisarul C. Păun.

Pentru darea în întreprindere a curăţirei latrinelor oraşului Iaşi pe timp de doi ani începând de la data contractului.
Se va ţine licitaţie la Primăria oraşului (Palatul Comunal) în ziua de 22 Mai a. c. ora 10 a. m. prin oferte în chise, ce se vor depune în acea zi şi oră la Secretariatul Primăriei.
Ofertele scrise pe formularul ce se poate procura în fiecare zi de lucru la secretariat, vor purta pe plic menţiunea:
„Oferta pentru luarea în întreprindere a curăţirei latrinelor Oraşului."
Ofertanţii pot lua cunoştinţă în fie care zi de lucru de caietul de sarcini depus la secretariat.
Dispoziţiunile art. 71—83 din legea comptabilităţei publice se aplică acestei licitaţii.
Garanţia provizorie şi definitivă 10000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat, se va depune cu 24 ore înainte de licitaţie la Casieria Comunei Iaşi.

Cinema Teatru ELISABETA. Astăzi în matineu şi seara; Testamentul şi subteranele Castelului, impresionantă dramă în 4 acte.
In rolul principal apare D-na Massart de la Comedia Franceză din Paris.
—Călătorii interesante şi o splendidă Comedie completează programul.

De la cercul femenist.— Activitatea s'a reluat cu începere de Sâmbătă, 4 Mai. Amfiteatrul de fiziologie, de la Facultatea de Ştiinţi este neîncăpător faţă de numărul asistenţei.
Şedinţa o preşedează D-na Elena Meisner şi primul cuvânt e dat D-nei Paula Petrea care citeşte o prea frumoasă desvoltare a mult discutatei chestiuni a Feminismului.
In eresantă a fost partea relativă la „problema paternităţei" şi cu această ocasie ne am adus aminte de biciurile fine şi observaţiile inteligente făcute, relativ la acelaş subiect, de către D-na Maria Buţureanu, acum câteva luni în urmă, în micuţa încăpere din strada Buna-Vestire, unde Cercul de faţă a luat fiinţă. Defectele organizărei sociale, atunci ca şi acum au fost evidenţiate D-na Petrea face propuneri în sensul ca existenţa copiilor în fiecare casă să fie o obligativitate. In împrejurările actuale mai cu seamă, e nevoe ca populaţia să crească, dar pentru asta să vie şi legile în ajutor. „Patria mărită are nevoe de braţe multe în viaţa nouă pe care-o începe; să ne pătrundem de acest adevăr şi să dăm Patriei cea ce ne cere, termină prin a spune D-na Petrea a cărei conferinţă e acoperită de aplauze.
Urmează a tribună D-na Ella Negruţi—D-sa vorbeşte despre „rolul femei în evoluţia noastră socială". Incepe prin a aminti de soborul ţinut pe la 1400 la Mahon în Franţa, când s'a pus marea chestiune pentru acele vremuri şi anume dacă „femea are suflet" Cât drum de atunci şi până astăzi şi câtă deosebire de concepţii!
Vremurile ne-au făcut dreptate, zice oratoarea ele ne vor da şi drepturi.
După cum şi este necesar într'un stat democratic, emanciparea femeei nu va putea lipsi; în vederea asta însă femeile ce au avut putinţa au ştiut să se pregătească; ele şi-au virilizat creerul printr'o instrucţie potrivită, ele sunt gata a primi şi exercita în mod demn egalitare politică. D-na Negruţi arată apoi cum ştiu femeile să fie folositoare atunci când calea le este deschisă. Aminteşte de activitatea sexului slab cum obişnuesc a zice bărbaţii, la diferitele instituţii: Crucea Roşie, Ocrotirea Orfanilor, Reuniunea, Societatea Ortodoxă, etc. Respinge inferioritatea legală ca o nedreptate şi arată chestiunea feministă ca o chestie economică, nu ca un capriciu la modă—. Se pune apoi întrebarea dacă votul e o funcţie ori un drept? Cum de femeile să fie admise la judeţ şi comună şi mai departe nu? Termină apoi oratoarea prin a spune că „Femenismul e o doctrină de eliberare, de un interes practic-obştesc". In progres nici un element nu trebueşte dispreţuit, şi femeia are din calităţile şi puterea ce pot contribui la fericirea poporelor.—
(Aplauze mult prelungite)
Urmează discuţii la care participă Principesa-Olga Sturza, D-na Elena Meisner, etc.
Şedinţa viitoare, Sâmbătă ora 4 jumătate p. m.

Duminică 11 Mai va avea loc alegerea în balotaj pentru comitetul Centrului Studenţesc din localitate.

Serviciul de Aprovizionare a Comunei Iaşi vinde cantităţi mari de aimente, mai jos notate fără bon sau cartelă:

Cartofi (roze din Bucovina)	kgr.	Lei 1.50.
Linte	„	„ 8.
Arpacaş	„	„ 5.
Brânză de oi în putină	„	„ 16.
Făină (de grâu calit. 0)	„	„ 12.

Publicul este invitat a se aprovizionа spre a nu impedeca Comuna de a face comenzi noi.

La Teatrul-Cinema SIDOLI, str. Unirei No. 7, se reprezintă cu începere de astăzi şi în zilele următoare în matineu la ora 3 şi 5 jum. şi seara la ora 9 fix grandioasa şi uimitoarea dramă istorică MARTIRII CRUCII sau Căderea insulei Rhodos în 5 mari acte.
Programul viitor: AVE MARIA cu LEDA GYS.

Pe lângă Vama Galaţi s'a autorizat de Onor. Ministerul de Finanţe Decizia Ministerială No. 7115 din 1 Mai 1919 un birou de expediţiuni şi vamuiri care funcţionează în Str. Hatmanului Arbore No. 1 sub firma Dimitrie I. Filip fost taxator vamal în asociaţie cu vechiul şi cunoscutul declarând vamal D-l Goldenbaum Rubin şi d. Titus Popovici, fost funcţionar vamal şi declarant, care vor servi lumea comercială prompt şi conştiincios.

ECOURI.— In cercul intim familiar s'a serbat la locuinţa D-lui Iancu Mendelsohn proprietarul Cinematografului Sidoli logodna drăgălaşei D-rei Anuţa Leibovici cu Dl. Neuman Godel fiul cunoscutului antrepenor Mendel Godel din Iaşi.

•

— Important pentru cărciumari. Noul depozit de vinuri en gros din str. Costache Negri No. 52 primind un mare transport de Vinuri albe şi negre alese din cele mai renumite Podgorii din ţară, şi pentru a-şi introduce clientela vinde cu preţuri foarte reduse de la 80 decalitrii în sus.
SOLOMON WEISMAN

Maeştri şi maestrele de desenu şi caligrafie sunt rugaţi să se întrunească mâine Joi 8 Mai st. n. la orele 5 jum. în amfiteatrul liceului Naţional.

Dr. L. SILBERŞTEIN
Iaşi Str. Cuza-Vodă No. 46
fiind demobilizat îşi reia consultaţiile pentru bolile interne şi venerice.

Stiri Telegrafice

Atacuri inamice respinse

— Comunicat oficial din 8 Mai

FRONTUL DE EST.— Bande bolşevice au atacat porturile noastre de pe Nistru în sectorul Ataki-Calarasofcka. După o luptă scurtă, Bolşevicii au fost puşi pe goană.

FRONTUL DE VEST.— Inamicul a încercat în repetate rânduri să treacă la est de Tisa în sectorul Szolnock. A fost respins cu mari pierderi. S'a capturat în ziua de 28 Aprilie un aeroplan în care s'au găsit manifeste şi scrisori pentru Budapesta şi Viena.

Pierderile noastre sunt: 5 Morţi, Răniţi, 3 ofiţeri şi 25 soldaţi
M. C. C.

Americanii îşi vor retrage trupele

WASCHINGTON.—Indată ce pacea va fi semnată, trupele americane care se află actualmente în Germania vor fi repatriate.

Spre pacea definitivă

LYON.—Mâine Joi se va prezenta delegaţilor germani textul tratatului de pace.

Unde se va semna pacea?

Lyon.—D-nii Clemenceau, Lloyd George şi Wilson au plecat Luni după amiază la Versailles spre a vizita salonul „Trianon Palace", care are menireă de a fi locul semnării preliminăriler păcii.

Delegaţii italieni la Paris

Lyon.—D-nii Orlando şi Sonino delegaţii italiei la conferinţa păcei soseso la Paris Miercuri dimineaţa.

Belgia şi Pacea

LYON.— Intr'un consiliu de coroană ce s'a ţinut la Bruxelles s'a decis în unanimitate semnarea Păcei. In acelaş timp s'a atras atenţia marilor puteri asupra necesităţii de a se ajuta Belgia financiarmente şi economic şte.

Mândria Alsacienilor

PARIS.—Partidul democrat alsacian, respingând plebiscitul, socotind că retrocedarea Alsaciei către Franţa nu trebue să fie condiţionată, ea impunându-se prin însăşi evidenţa faptelor.

Reocuparea oraşului München

LYON.— Spartachiştii au fost alungaţi complect din München. Trupele guvernamentale au reocupat oraşul.

America şi Polonia

VARŞOVIA.— Sosirea Generalului Pilandtzcki la Varşovia a fost sărbătorită triumfal. Deasemenea a sosit aci misiunea extra-ordinară americană în frunte cu ministrul-plenipotenţiar Hugh Gerson.

Intre Serbia şi Siberia

BELGRAD.—Guvernul sârb a recunoscut pe dl. Slandmaa ca ministru plenipotenţiar al Sibariei.

FURDA de Talpă se află de vânzare cu preţuri convenabile Str. Sărărie No. 181 Iaşi la MEIR FRIEDMAN.

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI, — STR. CAROL 20 — IAŞI, TELEFON 115
Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului, s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.
Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsa cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.
Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.
Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi boli interne şi nervoase, (excluse boli contagioase şi nervoşii turbulenţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.

Ella Luwisch
Moritz Grinberg
LOGODIŢI
Mărăşeşti Iaşi
In locul ori cărei alte înştiinţări.

Circul Franco-Italian
(L. PROSERPI)
Str. Lăpuşneanu (Grădina Traian)
Astăzi Mercuri 7 Mai 1919
— Mare reprezentaţie de gală —
la ora 9 seara
In benefic ul iubitului clovn şi gimnastic
— MARIO KOKO —
cu cele mai frumoase numere de circ
Casa deschisă de la ora 10 a. m.

Sala Teatrului „BASARABIA"
FOST (PASTIA)
Trupa Israelită de Operete
In frunte cu eminenţii artişti
Ch. M. SEGALESCU şi C. ISCOVICI
D-na LOTTI-ZOHN şi D-l ZLOTNITZKI
Astăzi Mercuri 7 Mai 1919 SEARA
se va juca în beneficiul
— D-lui M. BRAUNSTEIN —
pentru prima oară
Das Juedische Herz
Operă în 4 acte de Kalainer

Piatră brută şi sfărâmată
pentru zidării şi pavaje din carierile Păun, Cozasta Bărnovei şi Buza dealului Repedea
Petriş ciuruit, Nisip şi Bolovani de râu
posedă un mare depozit şi poate preda atât pe loc în carieră, cât şi produs la Domiciliu
SOLOMON GRUENBERG Antreprenor de lucrări publice cu Biroul în str. Lozonski 12

ANUL XV-lea No. 3618

25 BANI NUMARUL

SAMBATA 10 MAI 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.

— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Aspecte din Rusia

I

Constatarea recentă, făcută de Lloyd George în Camera Comunelor, cum că forţele bolşeviste ruseşti ar fi în creştere, bolşevismul însă în descreştere,— a avut efectul ei în două direcţii: 1) Europa şi America părăsesc gândul intervenţiei directe şi armate în Rusia, şi 2) Rusia bolşevistă e încurajată în realizarea planurilor sale. Sau, mai bine zis, vorbele lui Lloyd George n'au *avut* acest efect, ci au formulat şi *exprimat* starea de fapt, care domneşte actualmente în Rusia şi în raporturile ei cu celelalte state.

Aşa fiind, nu rămân decât două lucruri de văzut: a) atitudinea de azi a Rusiei bolşeviste faţa de vecini, şi b) raporturile între statul sfaturilor şi restul de categorii sociale, încadrate numai forţamente, *pro forma*, în acest stat: social-democraţi minimalişti, menşevicii, socialişti-revoluţionari, socialişti-poporanişti, partid ţărănesc, partid constituţionalist-democrat (cadet), progresişti, moderaţi, naţional liberali, naţionalişti, conservatori, reacţionari şi partide naţionale ale minorităţilor: evrei, ucrainieni, ruşi albi, tatari, etc.

*

E de notat aci că toate partidele enumărate mai sus, în afară de partidul naţionalist rus, naţional liberali, o parte din conservatori şi reacţionari şi de partidele minorităţilor naţionale.— prezintă în Rusia un conglomerat politico-social aproape complectamente internaţionalizat. Chiar moderaţii, printre care se numără mai multe elemente de proprietari, industriaşi şi financiari de diferite naţionalităţi, s'au supus de mult şi fără rezervă acelei culturi nivelatoare generale ruseşti care consideră ori ce naţionalism, fie şi cel rusesc, ca o crimă contra demnităţii omeneşti.

Această nivelare complectă, care permisese lui Troţki să devie generalism, acest internaţionalism rusesc, izvorât din contopirea elementelor a o sută de naţiuni plus elementele civilizaţiunei universale, e ori când „dispus" să treacă graniţele-i „prea înguste" teritoriale şi să se reverse în expansiunea-i messianistă peste toţi vecinii.

Şi dacă pe de altă parte Rusia trecutului ţarist, reacţionar visa întodeauna tot o expasiune, motivată numai altfel atunci putem conch de că întrebarea „care este atitudinea de azi a Rusiei bolşeviste în faţa vecinilor?" are un singur răspuns: o atitudine agresivă, evident.

*

O asemenea agresiune este şi va fi sprijinită de toate forţele extremiste, incubate şi pe la vecinii Rusiei Mari ales republicile Siberiei, Turkestanului, Caucazului, Donului, apoi Ucraina, Polonia, Lituania, Balticele şi Finlanda, care posedă aceleaşi şi foarte numeroase grupări sociale, ca în Rusia, prezintă astăzi un material abundent pentru focul pasiunilor extremiste şi pentru întronarea noului regim al sfaturilor.

Rezistenţa celor două armate independente ruseşti: cea siberiană a amiralului Colceak şi cea a generalului Denikin, depinde astăzi de atitudinea faţă de bolşevici a celorlalte partide sus arătate.

In ultimul timp, acest regim bolşevist se arăta tot mai conciliant faţă de antagoniştii lui interni politici.

Lenin şi Troţki au ghicit, şi acuma tot ei previn lumea din Rusia cum că ajutorul dat până acuma de Antanta amiralului Colceac şi generalului Denikin va fi ridicat. Şi ei sunt crezuţi. Lumea prevede disolvarea firească a celor două armate independente şi unirea lor mecanică cu armatele bolşeviste. Ceea ce va însemna, că barierile ridicate pe marginile Siberiei, Caucazului şi Turkestanului, vor cădea, pentru a face loc unirei republicelor nou-formate cu Rusia propriu zisă.

Realizarea acestui lucru ar fi pe placul tuturor ruşilor. Dar până atunci vremea vremueşte, nevoile interne devin tot mai obsedante; nu-s seminţe, 80 la sută din terenuri rămân necultivate, import-exportul e nul, numai un singur lucru există din belşug: libertatea, cu care însă nu se poate satisface exigenţele oraşelor mari, nu se poate alimenta stomacul...

*

Şi atunci, bolşevismul de Stat procedează mecanicește la încorporarea în diferite servicii şi munci a tuturor elementelor ne-bolşeviste prin bună înţelegere şi nu prin forţare, precum era până de curând. Massele intelectuale, atât de vaste în Rusia, intrând actualmente în cadrele statului bolşevist, acesta se transformă aproape pe nevăzute într'un stat extremist de ordine.

Dacă acest proces va mai dăinui neturburat de noile cataclisme revoluţionare, ceea ce nu e exclus, atunci eventuala contopire a forţelor lui Colceak şi lui Denikin cu forţele bolşeviste va evidenţia o năzuinţă iresistibilă de reuniune.

Şi fiindcă nici-o reuniune nu se poate face decât prin concesiunile mutuale, statul actual rusesc, bolşevist cum este, nu va fi nevoit să facă concesiuni mari antagoniştilor lui interni politici. Strâns înrudit în fond cu toate forţele sociale ruseşti prin acel internaţionalism adânc, bolşevismul va continua acea evoluţie, formulată de Lloyd George.

Puterile lui vor fi în creştere, iar spiritul de ne-acomodare la mediul real şi la epoca actuală a omenirei, va continua a descreşte.

Nu facem profeţii, ci numai schiţăm tendinţele. Or, aceste tendinţe trebue să ne dea mult de gândit.

Vom mai intra în detalii.

Alexis Nour

Câte-va NOTE

Mare consum de savarine la o anumită cofetărie din localitate. In special un cunoscut mercenar al amorului se delecta cu noul produs

— *„Nimic mai natural, observă unul. Pe românește savarina se chiamă babe cu rom. Or, amicul este amator şi de una şi de alta".*

*

Spanacul costă 2 lei Kilogramul. Aceasta într'o ţară nu numai prin excelenţă agricolă dar în special producătoare de o enormă cantitate de spanac.

*

„Liga Naţiunilor" a luat fiinţă. Ea va fi ceea ce ar fi trebuit să fie.

Blanzy

EXTERNE

Societatea Naţiunilor

Data de 28 Aprilie însamnă setul ei de naştere. A luat fiinţă la conferinţa de la Paris, în mijlocul unui fast extra-ordinar. Şi cu toate acestea, nu se poate spune că s'a realizat scopul urmărit.

S'a cerut şi s'a dorit constituirea unei ligi, cu sarcina de a menţine pacea şi prevăzută cu mijloacele pentru a face ca deciziile ei să fie respectate

Or, din ceea ce s'a constituit nu rezultă nici dezarmarea, nici obligaţia reală pentru state de a se mărgini la anume contingenţe Cum foarte bine a observat Leon Bourgeois, nu este vorba decât de „angajamente morale, care nu sunt sancţionate".

Cât valorează acest lucru, cită greutate au în hotărîrea factorilor conducători de stat consideraţiunile de morală internaţională, o ştie toată lumea şi de aceea cea mai desăvîrşită neîncredere întovărăşeşte opera instituită la Paris.

De altfel, în această privinţă, s'a petrecut un fapt curios şi care invederează incoherenţa care preside opera ce se desăvârşeşte în capitala Franţei.

Intr'adevăr, până la 14 Februarie, data reîntoarcerei sale în America, Wilson era pentru arbitragiul obligator şi execuţia statelor recalcitrante sau vinovate. In timpul călătoriei sale în America, ei a constatat o puternică opoziţie în ce priveşte amestecul Statelor-Unite în afacerile extra-americane şi un ataşament hotărît pentru teoria lui Monroe Reîntors la Paris, Wilson s'a străduit să facă să dispară caracterul imperativ al unora din dispozitivele de constituire a societăţei naţiunilor. Rezultatul şi vedem: Nici dezarmare, nici sancţionare.

Astfel, o operă omenească, venită cu atâta emfază şi botezată cu atâta ceremonie, se dovedeşte a fi o imperfecţiune, care nu asigură idealul visătorilor, de a nu se mai vedea dezlănţuindu-se cruzimele de acum.

Pacea viitoare nu a fost salvată, nu-i asigurată. Din nou armament, din nou preparative pentru masacrul viitor. Căci ce a fost ideal, ideal a rămas.

CR.

INSEMNARI

Stafia trecutului

Aspectul sumar al lumei rămîne zmintit şi dezgustător. Conflictul în chestia portului Fiume a desvăluit cancerul bătăios şi prejudiciabil care roade încă massele populare, atâta timp cât soarta neamurilor stă la discreţia une oligarhii politice, sociale, literare şi morale.

Stafia hidoasă a trecutului de impilări şi brutalitate apare la orice colţ al pământului, în mijlocul ori cărui popor. Pe altarul unei nestăvilite pofte, reapare figura de carnaval a lui D'Annunzio, căutăreţul detracărilor nervoase şi a ticăloşiilor umane. El îndeamnă pe concetăţenii săi... la război! Nici mai mult, nici mai puţin. Pentru imperialismul şi rapacitatea condensată în cuvântul „Fiume" se agită pe spatele poporului istovit deja de nebunia de până acum a războiului. Pe D'Annunzio l-au încălzit dintr'o dată flacările bravurei şi a dat repede a-şi monta mitraliera la aeroplan. Căci ilustrul „pagliace" este aviator. Numai mojicii de rând mor în brazda pământului. Poeţii oratori zboară pe sus şi picură cu bravură pe muribunzii inferiori.

La atâta voinicie lombardă s'a adăogat bine înţeles şi Coriolan Drăgănescul Senei, ex-bolşevistul Gustave Hervé care se simte şi el cuprins de benedicţia sacră a sângelui vărsat pentru crime şi răutăţi de modă veche. Prosternat la crucifixul aceluiaşi Fiume, face urât la mutra lui Wilson pe care l porecleşte „un străin de Europa".

Şi doar—vorba excelentului confrate parizian „L'Humanité"—când tunurile germane băteau Parisul, acelaş Hervé se epata la ştirea „Vin americani". Pe atunci aveau rost şi canadienii şi arabii. Acum însă străinii au în Europa numai dreptul a muri, nu însă şi acel de a vorbi.

Vedeţi cum se concepe o pace de „adevăr şi justiţie"?

Imi pare că s'a strâns prea multă murdărie şi prea multe pânze de paingăn în şandramaua putredă a oligarhiei europene. Trebue numai decât un măturoi mare şi voinic, fie de la nord-vest, fie de la răsărit..

Renovatus

INFORMAŢIUNI

Numărul viitor al OPINIEI va cuprinde o *Cronică Externă* **semnată de d. Octav Botez.**

Pentru a invedera starea de spirit ce domneşte la Paris, în legătură cu mersul conferinţei de pace relevăm următoarele, publicate cu litere mari, în ultimul rumăr al ziarului *„La Démocratie Nouvelle"*. sub titlul *„Nous Voudrions savoir"*:

— *„... Pentru ce Dna Wilson asistă la şedinţele conferinţei, unde Franţa nu este reprezentată de cât printr'un ministru mut şi care impune la toţi tăcere"?*

D. d-r Harţegan, delegat pe lângă consiliul dirigent din Ardeal, care se află de două zile în localitate, a asistat eri la cursurile d-lor profesori Bogdan, Mezincescu, şi Ianu.

Doctorul Harţegan caută să-şi dea seamă de organizarea universităţei noastre.

Distinsul oaspe va mai rămâne câte-va zile în localitate.

Lenin face prognosticeuri.— *Ziarul „L'Humanite" reproduce pasagii dintr'un discurs rostit de Lenin în sovietul din Petersburg.*

Conducătorul Rusiei sovietiste afirmă că tendinţa manifestată la conferinţa păcei dovedeşte „dezilusia victoriei, ceia ce va provoca crachul deplin al aliaţilor". Lenin constată deasemenea că „din lună în lună ne apropiem tot mai mult de revoluţia mondială".

Confratele parizian aminteşte apoi de marile disensiuni ivite în sânul conferinţei şi atrage atenţia popoarelor occidentale „a trage învăţămintele care se degajează din falimentul guvernelor lor".

In urma adresei categorice a ministrului de instrucţie consiliile facultăţilor universitare din localitate, se vor întruni în cursul săptămânei viitoare, pentru a discuta din nou atitudinea unora dintre profesorii ieşeni, faţă de acţiunea naţională.

Mâine Sâmbătă, 1o Mai, deşi sărbătoare legală, „Opinia" va apare la orele obicinuite.

Am anunţat dăunăzi că urmărirea delicvenţilor politici deţinuţi la Bucureşti nu se va mai face pe tema complotului urzit contra Dinastiei ci cel mult pe consideraţiuni în legătură cu enciclica Mitropolitului aruncată la Mărăşeşti.

Ziarul „România" confirmă faptul spunînd că neurmărirea pe tema complotului este e consecinţă a dorinţei exprese manifestate de Suveran.

Ştirea lansată cum că ar fi vorba ca pe ziua de mâine 1o Mai să se acorde amnistia şi-ar găsi obârşia într'o declaraţiune în acest sens făcută de Suverană dlui C. Costa-Foru preşedintele Asociaţiei Generale a presei.

D-nii membri ai Asociaţiei profesorilor universitari din Iaşi, sunt invitaţi să participe la şedinţa de Sîmbătă 1o Mai, ora 5 p. m., în amfiteatrul Laboratorului de Chimie Medicală, la ordinea zilei fiind următoarele chestiuni:

1) Situaţiunea materială a corpului didactic universitar şi a funcţionarilor titraţii ai Bibliotecii.

2) Situaţiunea conferenţiarilor ca membri în corpul didactic universitar.

3) Proiectul de Statut al Federaţiei Corpului Didactic.

Ziua de 10 Mai se va serba mâine cu solemnitatea obişnuită.

Comisia interimară se întruneşte Luni seara, pentru a dezbate proiectul de dare în antrepriză a serviciului de ridicare a gunoaelor.

D. dr. Hortolomei, docent pe lângă facultatea de medicină, a cerut să i se încredinţeze postul de medic primar al secţiei chirurgicale de la spitalul central din Chişinău.

La epitropia Sf. Spiridon a început de azi concursul pentru posturile de medici secundari. Juriul se compune din d-nii d-ri Bejan, Negel, Bacaloglu, Zosin şi Possa.

S'au prezentat 4 candidaţi, pentru 14 locuri vacante.

In urma consfătuirei de ieri a avocaţilor din localitate, s'a expediat următoarea adresă telegrafică ministrului de justiţie:

„Corpul avocaţilor din Iaşi roagă stăruitor guvernul a nu hotărâ strămutarea instanţelor judiciare din palatul Roznovanu înainte de a fi terminat localul propriu.

„Corpul avocaţilor exprimând în această chestiune sentimentul public, socoteşte că dacă o asemenea hotărâre se aplică, ea ar fi o desconsiderare atât pentru Iaşi cât şi pentru justiţie.

„Cum aceasta nu se cuvine, avem credinţa că nu se va face."

Autoritaţile au luat vacanţă până Luni.

Ziua de 10 Mai va fi sărbătorile cu o deosebită solemnitate în tot cuprinsul Basarabiei.

Se vor organiza şezători şi serbări în toate oraşele şi centrele săteşti.

La timp am anunţat intenţia d-lui Take Ionescu de a revizui programul politic al partidului pe care-l conduce. Am dat chiar unele puncte din noul program şi anume reforma electorală largă dar fără anihilarea voinţei oraşelor, desfiinţarea prerogativei de dizolvare a corpurilor legiuitoare, descentralizarea largă şi inamovibilitatea funcţionarilor, asigurarea unei reale libertăţi individuale, îngrădirea drepturilor Siguranţei Generale şi aspra sancţionare a abuzurilor.

Un ziar din Capitală anunţă astăzi că d. Take Ionescu, înţelege revoluţie spre stânga, formând un partid radical.

Ziarul în chestiune nu face decât să confirme ceia ce „Opinia" a anunţat acum trei luni.

D. dr. Căpăţână a făcut administraţiei comunale o propunere, în senzul de a aproviziona populaţie cu carne în timpul verei, aducând din Ardeal câte 3o vite pe săptămână.

Administraţia Comunală a acceptat în principiu propunerea.

Pe piaţa financiară a Parisului se plăteşte un franc pentru 1 leu 54 bani româneşti.

Administraţia ziarului nostru s'a mutat în strada Gheorghe Mârzescu 23 la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu unde rugăm a se adresa orice corespondenţă, anunciuri publicaţii, etc.

Baia Comunală şi Populară este deschisă în fie care zi de la ora 9—12 şi 3—6 p. m.

Expoziţia de tablouri organizată de casa Artelor, a fost instalată în Magazinul Iaşilor, intrare prin gang.

Expoziţia e deschisă în toate zilele.

Sindicatul proprietarilor urbani.—Asupra chestiunei pusă in discuţie de primărie cu privire la higiena oraşului şi asemenea curăţirea străzilor şi gunoaielor de prin curţi, s'a cerut şi avizul sindicatului proprietarilor urbani.

Aseară consiliul de administraţie a ţinut o şedinţă la care a luat parte si d. inginer Velt.

Sindicatul în faţa necesităţei mari ce se simte a se lichida trecutul de urgenţă si că pentru aceasta e nevoe ca primăria să aibă la dispoziţie imediat mijloace suficiente, a opiniat că în mod provizor şi numai pentru curăţirea şi căratul gunoaelor astăzi adunate pe străzi şi în curţi să se pună o taxă, pe care s'o plătească toţi locuitorii oraşului.

Cel mai bun mijloc de percepere al ei ar fi cartelele de pâine. La schimbarea lor lunară s'ar percepe de fie-care cartelă după numărul persoanelor, câte o anumită taxă fixată de primărie.

D. inginer Velt a arătat că în alte ţări se scoate cantitatea de gunoiu produsă de individ în cursul unui an la 2 şi 2 jum. metri cubi, pe când d-sa a apreciat pentru oraşul nostru că e suficient a socoti 1 metru cub.

Comisiunea de higienă instituită de primărie înţelegea să dea o rezolvire acestei chestiuni, care să nu angajeze numai starea de moment, ci pentru o durată îndelungată.

In acest sens s'a făcut un proect de dare în întreprindere a operaţiunilor de curăţire a oraşului.

Sindicatul însă crede că chestiu-

Indendența Garnizoanei Iași

Având trebuință de 1260 vagoane lemne de esență tare și 300 vagoane de esență moale pentru exercițiul 1919—1920 facem cunoscut că primim oferte prin bună învoială la Serviciul Intendenței Garnizoanei Iași (Hotel Europa).

Doritorii a contracta sunt rugați a depune ofertele în timp de 8 zile în care vor arăta cantitățile, esența lemnelor, calitatea lemnelor, de când sunt tăiate, locul de predare și timpul în care se va efectua predarea.

Preferim predarea franco pe vagon în stații, arătând în ofertă cantitatea de lemne ce se va preda în fiecare stație.

Primim lemne și din pădurile apropiate de Iași însă numai dacă vor fi scoase la șosea și aceasta ar fi bună pentru transportul cu camioanele automobile.

Lemnele amestecate, esență tare cu cele moi la un loc nu primim.

Șeful Serv. Indendenței al Garniz. Iași
Intendant Colonel, COSTINESCU

No. J021 30 | IV 1919

La depozitul de Vinuri AL BANCEI MOLDOVA

(în curtea Băncei) str. Cuza-Vodă

Se vinde cu prețuri convenabile de la 30 litri în sus, un mare transport de vinuri de Odobești din viile cele mai renumite diverse calități superioare.

Asemenea se vinde (începând de la 9 lei litrul) vin vechiu recolta 1912 914.

Piatră brută și sfărâmată

pentru zidării și pavaje din carierile Păun, Costa Bărnovei și Buza dealului Repedea

Petriș ciuruit, Nisip și Bolovani de râu

posedă un mare deposit și poate preda atât pe loc în carieră, cât și predat la Domiciliu **SOLOMON GRUENBERG** Antrepenor de lucrări publice cu Biroul în str. Lozonski 12

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința amatorilor că cu începere de la 15 Mai 1919 st. n. se află vacant la spitalul militar al Corpului 4 Armată, postul de maistru bucătar, retribuit cu 240 lei lunar.

Doritorii de a ocupa acest post să se adreseze la spitalul militar la Copou.

Medic șef al Spitalului Militar al Corpului 4 Armată, dr. GAVRILESCU

GHETE ALBE DE PANZA ȘI PIELE, SE ÎNTREȚIN CURATE ȘI FRUMOASE PRIN PASTA ALBA **„Mițulin"**

Depozitul se găsește la Farmacia Dr. Konya.

Prima societate Fraterna Izraelită

pentru întreținerea

Azilului de bătrâni

— fondată de meseriașii din Iași —

CONVOCARE

In virtutea art. 25 din statut, convocăm pe D-nii membrii cotizatori în adunarea generală ordinară pe

DUMINICA 11 MAI a. c. ora 3 p. m.

La ordinea zilei:

1) Aprobarea bilanțului pe anul 1918-19
2) Raportul D-lor Cenzori

COMITETUL

Ghete din America

la localul magazinului «La Londra» din str. Lăpușneanu 41 vis a vis de grădina hotelului Traian s'a pus în vânzare cu prețuri fixe și convenabile un mare transport de încălțăminte pentru dame și bărbați, adus din America.

Furîndumi-se în gara Iași în seara de Duminică 4 Mai următoarele bonuri Nobles românești: No 15778, 15771, 18575, 16754, 16753, 16751 a 500 și No. 15537 a 1000 le declar nule și fără valoare în mâinele ori cărui s'ar găsi.

MARCU MELTZER proprietar Botoșani

Caut apartament nemobilat, două sau trei camere cu bucătărie având lumină electrică.

A se adresa la D-l Medic Veterinar IONESCU Str. Lascar Catargiu 20

RENUMITUL RESTAURANT

CAFÈ DE LA PAIX

trecând sub direcțiunea LAMBRU BRANDEANU fost mult timp Director al Grădinei Parisiana din București, aduce la cunoștința Onor. Public că servește orice fel de mâncări calde și reci la orice oră din zi și noapte.

GRATAR SPECIAL fleici și mititei etc.

VINURI SUPERIOARE

Lux **Eleganță** **Acuratețe**

PREȚURI MODESTE.

Doamnă de bună condiție fizic plăcut, având câteva clase secundare bună gospodină, știe și lucru, dorește a ocupa un post. A se adresa la Agenția de Publicitate I. BRANIȘTEANU Str. Mărzescu 23 Iași.

nea aceasta comportă discuțiune în sgrijinele pe statistică și observațiuni, așa că ea n'a putut fi rezolvită imediat, ci numai după studii mai amănunțite.

In adevăr, credința generală și susținerile multor economiști e ca Statul și autoritățile sunt cei mai răi gospodari. Cu toate acestea nu tot d'auna lucrul e adevărat, deaceea sindicatul a cerut timp pentru studierea chestiunei acesteia.

In sensul celor arătate aici s'a alcătuit un memoriu, care se va înainta mâne Primăriei.

Din Vaslui.— Au fost prinși și arestați de către poliția din localitate indivizii George Sava sergent la aviația din Iași, fratele său Petru Sava și soldații Gheorghe Botez și Ștefan Trohlu toți de meserie lăcătuși care au comis o mulțime de furturi prin efracție la D-nii Iacob Zilberman, Bercu Zilberman, Aron Alterescu și Aisic Horovitz din localitate precum și la Cernăuți, Iași, Galați-Bărlad etc. Mărfurile le vindeau prin București Iași și unde puteau precum și în localitate, unde s'au găsit ceva marfă la prostituatele Ruhla Peisec și Paraschiva Jgheban primite drept cadouri cum spun ele.

Aceste mărturisiri au fost obținute până în prezent prin mesteșugitele cercetări ale D-lui Comisar Gruia.

Anchета continuă.

— *Artistice.*— Grupul de tineri diletanți și domnișoarele care au obținut un real succes cu representarea revistei „Camilio" la Bărlad, va da aceeași revistă și în sala teatrului județean din localitate, după insistenta cerere a Onor. Publicului Vaslulan.

Biletele sunt plasate aproape toate de pe acuma, căci revista deși foarte hazlie, e totuși și morală și mai ales instructivă. Cor.

✱ La Trierjul de răniți din gara Iași funcționează o cantină militară pentru trupă și un adăpost la căminul „Principele Mircea" pentru de egați militari, ofițeri și trupă, ce sunt în trecere prin garnizoana Iași.

Crucea Roșie americană a adus însemnate cantități de alimente care se distribue gratuit la această cantină.

După dorința exprimată a d-lui general Petala, se va înființa la căminul „Principele Mircea" o sală de lectură cu bibliotecă. In acest scop se face apel la publicul binevoitor a dona pentru bibliotecă cărți și reviste potrivite cu sufletul soldaților noștri și care să poată servi la instruirea pentru viața practică și pentru ridicarea moralului.

Nu ne îndoim că acest apel va avea un larg răsunet.

✱ *Din lumea socialistă.*—In „Adevărul" de 1 Mai D-l Iosif Jumanca care scrie articolul primu, își încheie astfel apologia sa asupra triumfului socialismului.

„Astfel se arată azi situația și fericiții suntem noi, cărora ne-a fost dat să trăim în epoca aceasta mare și să ne bucurăm de triumful acelei idei sfinte, care ne dă puterea de luptă și de resistență, care singură dă conținut vieții noastre de triumful socialismului"

*

In numărul festiv de I Mai al organului social-democrat român „Vremea Nouă" din Cernăuți, D-l Gh. Grigorovici publică textul discursului ce l-a rostit la congresul internațional din Basel din 1912. Extragem din el acest pasagiu, care arată în cuvintele sale limpezi, naționalismul sincer al acestui hulit internationalist.

„România este în pericol să cadă jertfă lăcomiei imperialismului austriac sau rus, dacă se va încrede în amăgirile acestor două state răpitoare. Atât Rusia cât și Austria și au înfipt adânc ghiarele lor în carnea națiunei române, răpind Basarabia și Bucovina, iar Românii din Transilvania au fost dați prada oligarhiei maghiare.

— Ca urmare a succesului zilei de Intâi Mai, Ceferiștii din atelierele și depourile de la Socola, au obținut de azi încolo ziua de muncă de 8 ore.

— Duminică 4 Mai, a luat ființă la sediul organizațiilor socialiste un nou sindicat cel al tăbăcarilor.

— Pentru Luni 12 Mai ora 8 seara lucrătorii cismari, din toate specialitățile, fără deosebire de naționalitate, sunt convocați, la sediul cooperativei lor, „Infrățirea Muncei" din str. Elena Doamna, spre a pune bazele unui sindicat de breaslă.

— Aseară, Joi 8 Mai, s'au întrunit la Banca „Leul" delegații tuturor organizațiunilor sindicale din localitate, în vederea alcătuirei unui organ central de conducere.

„Comisiunea locală a sindicatelor"

✱ In localitate au început să reapară câte puțin în circulație monedele de argint și nichel.

✱ La Cinema Elisabeta se reprezintă astăzi în matineu și seara: ROUA DE SANGE (La Rosée de sang) duioasă și sentimentală dramă în 5 acte. In rolul principal apare celebra tragediană D-ra Hesperia, steaua scenei italiene.

✱ Aflăm că cursul preparator liceal pentru seziunea din Iunie și Septembrie cu profesori de stat, fost în str. Arcu 3 s'a instalat în spațiosul și higienicul local din Str. Procopie 26 (în dosul facultății de medicină), complect amenajat pentru cursul interior real și modern.

Inscrierile se fac zilnic între 8—12 a. m. și 2 6 p. m.

✱ BIBLIOGRAFIE.—A apărut voluminoasa lucrare „Basarabia" considerațiuni generale agricole, economice și statistice, de d-nii C. Filipescu consilier tehnic al directoratului de agricultură din Basarabia și Eugeniu N. Giurgea șeful statisticei agricole din Basarabia.

✱ La Teatrul-Cinema SIDOLI, str. Unirei No. 7, se reprezintă cu ince pere de astăzi și în zilele următoare în matineu la ora 3 și 5 jum. și seara la ora 9 fix grandioasa premieră MISTERELE ARISTOCRAȚIEI ENGLEZE senzațională dramă poliștă cu scene și peripeții extravagante.

Excepționalul program de astăzi se termină cu comedia premieră OCHII VAD, INIMA CERE.

✱ Pe lângă Vama Galați s'a autorizat de Onor. Ministerul de Finanțe Decizia Ministerială No. 7115 din 1 Mai 1919 un birou de expediții și vamuiri care funcționează în Str. Hatmanului Arbore No. 1 sub firma Dimitrie I. Filip fost taxator vamal în asociație cu vechiul și cunoscutul declarant vamal D-l Goldenbaum Rubin și d. Titus Popovici, fost funcționar vamal și declarant, care vor servi lumea comercială prompt și conștiincios.

✱ ECOU.—Renumitul Cantor Ch. Schulsingher cu ocazia trecerii spre București, după mari stăruințe a primit să oficieze Serviciul Divin în Sinagoga Mare din str. Cucu, astă seară Vineri și Sâmbătă dimineața.

Biletele la Cafeneaua Belvedere str. Ștefan cel Mare și seara la Sinagogă.

— Magazinul de mobile „Loebel" din str. Lăpușneanu va deschide în curînd o succursală la București Calea Victoriei No. 82 (vis-a vis de Elysée).

Magazinul din Iași va fi peste puțin timp asortat cu mărfuri ce vor sosi direct din Paris.

✱ La depozitul de Vinuri S. S. LEIZEROVICI str. Anastase Panu No. 24 a sosit un mare transport de vinuri și rachiuri de fructe naturale care se vând cu prețuri reduse.

BANCA MOLDOVA

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital și Rezerve Lei 8.500.000

Sediul Central Iași—Sucursala—Galați și Chișinău

Se ocupă cu toate afacerile de Bancă. Face plăți în țară, Basarabia, Bucovina, Ardeal, și Dobrogia, precum și în străinătate.

Primește bani spre fructificare eliberând Carnele de Economie sau scrisori de Depozit. Primește colete cu valori spre păstrare în Tezaurul Băncii etc. etc.

Secțiune specială de Mărfuri.

Armasar de 4 ani, frumos, roib, jumătate pur sânge, dresat la călărie: de vânzare.

A se informa la ziar.

Stiri Telegrafice

Orlando și Sonino în Franța

LYON.—Orlando și Sonino, președinele consiliului și ministrul de externe ai Italiei, delegați în Conferința Păcei au sosit Marți dimineața, aduși de un tren special la ora 8 și 5 minute în gara din Lyon. La scoborâre au fost salutați în numele guvernului francez de către William Martin directorul protocolului, Contele Bonin Longare Martin, secretar general și atașatul militar italian, General Cavalero.

Prezentarea tratatului de pace

LYON,— Miercuri la ora 15 a avut loc formalitatea remiterei solemne a tratatului de pace. Recepțiunea s'a făcut la Versailles în camera denumită „Trianon Palace". A existat toți reprezentanții puterilor cari au declarat razboi Germaniei, în afară de Brazilia.

In acelaș timp D-l Clemenceau a dispus ca textul tratatului elaborat de către conducătorii marilor state să se remită Conteului de Brockdorf-Rantzau.

Dispozițiuni economice

PARIS.—In urma recomandațiunilor secțiunei financiare, consiliul suprem economic a decis să ridice restricțiunile financiare. In acest caz statele neutre au fost înștiințate că sunt libere de a acorda diverse credite Germaniei. Cu chipul acesta Germania va avea din nou posibilitatea să se ridice din mormântul economic in care a fost îngropată.

Din parlamentul german

NAUEN. — S'a convocat pentru Sâmbătă la Berlin o ședință fracționară a tuturor partidelor care sunt reprezentate în adunarea națională germană. In acest scop, administrația căilor ferate va depune toate silințele pentru a pune la dispoziția delegaților trenurile necesare.

Din căuza absenței Președintelui Leinert care se află în delegația germană dela conferința din Versailles s'a creiat un al treilea post de vice-președinte, alegânduse în această calitate deputatul german von Kress.

Convorbirele d-lui Clemenceau

PARIS. — D-l Clemenceau a avut Marți dimineața o conversațiune importantă cu Mareșalul Foch, înainte de a se duce la Consiliul celor trei.

Comunicat oficial din 8 Mai

Schimb de focuri între posturile de acoperire și patrule.

M. C. G.

Situația în Spania

PARIS. La Madrid și Barcelona funcționarii și personalul telegrafo-poștal sunt în grevă. Guvernul se silește a înlocui pe greviști, dar faptul nu se poate îndeplini cu succes. După multe tratative, abia 8 funcționari au reluat lucrul pentru a transmite corespondența diplomatică.

La Barcelona greviștii fac demonstrațiuni și cer eliberarea celor arestați. Conducătorul Pedro Masoni a fost asasinat mișelește.

La Ecija a fost declarată greva generală. Cu ocazia manifestațiilor populare socialiste, jandarmii au șarjat mulțimea în mai multe rânduri. Organizațiile sindicale din Sevila sunt și ele pe punctul de a declara greva.

In unele locuri corespondența telegrafică a putut fi restabilită provizor.

Ultima oră

Noul guvern național

BUCURESTI.—Se fac ultimele preparative pentru formarea guvernului național, sub președinția d-lui I. Maniu, care va ipa ființă imediat după reintoarcerea d-lor Brătianu și Tache Ionescu.

In acest scop d. Alexandru Constantinescu a și avut două intrevederi cu d. Maniu pentru stabilirea detaliilor.

Vor fi reprezentate în acest guvern toate nuanțele. Partidul d-lui Marghiloman va fi reprezentat prin d-nii Mehedinți și Garoflid.

De închiriat salon-dormitor. A se adresa Str. Carol 42.

De vînzare o casă și diferite mobile Stradela Toma-Cosma, 1, între 9—2 p. m.

Cauciucuri de Automobil

de vânzare

Toate dimensiunile. Se vinde o cupea, una trăsură «Victoria» de 2 cai, două care. Se cumpără un autocamion de 2 jum. tone. Se angajează un șofer.

A se adresa în str. Păcurari No. 33 Iași sau la Agenția I. A. SINGER Str. Cuza Vodă 71

Casă, mobilă și mașini de cusut de vânzare Stradela Toma Cosma No. 1

Cancelarie completă cu tot mobilierul necesar de vânzare pentru trebuința unui Domn Avocat.

A se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu, str. Mărzescu 23 Iași.

Circul Franco-Italian

(L. PROSERPI)

Str. Lăpușneanu (Grădina Traian)

Astăzi Joi 8 Mai 1919 ora 9 seara

Mare reprezentație de gală

în benef. d-lui Director PROSERPI

— Pentru prima oară în Iași —

Troica Rusă în Carneval

executat de 14 persoane

— **BALETUL ALIAȚILOR** —

executat de binefăcători, etc. etc.

Sala Teatrului „BASARABIA"

FOST (PASTIA)

Trupa Israelită de Operete

In frunte cu eminenții artiști

Ch. M. SEGALESCU și C. ISCOVICI

D-na LOTTI-ZOHN și D-l ZLOTNITZKI

Se va reprezenta

Astăzi Vineri cu concursul Decanului artiștilor evrei, iubitul

— **Mordchă Segalescu** —

se va juca frumoasă operetă în 4 acte

Timpurile Mesiei

Mâine Sâmbătă Matineu:

Suflet de Evreu

Sanatoriul Dr. Tzaicu

- IAȘI, — STR. CAROL 20 — IAȘI, TELEFON 115

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului, s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale,

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsa cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinși după specialități boli interne și nervoase, (excluse boli contagioase și nervoșii turbulenți).

Informațiuni și consultațiuni intre orele 2 - 4 p. m.

ANUL XV-lea No. 3619

25 BANI NUMARUL

MERCURI 14 MAI 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ IAŞI

Unde-i omul care ?....

Asistăm, emoţionaţi şi nerăbdători, la încheierea marelui războiu şi prea puţini îşi dau seamă că, concomitent cu năvalnica încăierare, s'a desăvârşit şi o revoluţie cum n'a mai cunoscut până acum istoria.

Societatea europeană este deşurubată. Totul este pe cale de refacere, şi va mai trebui timp până se vor înbina din nou raporturile ce se vor stabili de acum încolo, între diferiţii factori ai societăţei.

In mod obicinuit revoluţiile popoarelor îşi găsesc cauza în anume factori economici şi sociali. Teoria materialismului istoric îşi află pururea aplicare.

Nu mai puţin toate aceste revoluţiuni au cunoscut influenţa hotărâtoare a acţiunei individualităţilor, rolul precumpănitor al oamenilor revoluţiei.

Este bizar, în această privinţă, cum, ceea ce a fost mai măreţ în viaţa unei societăţi, a fost hotărât de multe ori de lucruri de puţină însemnătate, din viaţa unui individ.

Cazurile de asemenea natură abundă. Cromwell, obscur la acea vreme, dezesperând de viitorul lui în Anglia, voieşte să plece în Jamaica : legile lui Carol I îl împiedică. Părintele lui Mirabeau, convins că fiul său nu şi va putea agonisi existenţa în Franţa, voieşte să-l trimită în coloniile olandeze : un ordin al regelui îl opreşte. Or, cine poate concepe revoluţia engleză fără Cromwell şi cea franceză fără Mirabeau ? Cine ştie dacă Jamaica n'ar fi salvat pe Carol I şi Batavia pe Ludovic al XVI lea ?

Spre deosebire de celelalte însă revoluţia mare de acum n'a cunoscut oamenii revoluţiei. Ea îşi găseşte desigur explicaţia în ruperea echilibrului dintre diverşi factori economici şi sociali, dar nu cunoaşte oamenii care au activat izbucnirea ei. Cel mult ea cunoaşte acţiuni a unor individualităţi care au produs maximul de rău, individualităţi care constituiau însă factorii decisivi ai ordinei sociale de până acum.

Dar dacă revoluţiile cunosc oamenii lor, progresul cunoaşte şi el la rândul lui oamenii săi. Prima, de scurtă durată, constituie fulgerul care sfărâmă vechile alcătuiri. Dăinuirea lor e mărginită, influenţa lor nu durează, Apariţia lor este rară. Cei de a doua categorie, oamenii progresului, fac opera lentă şi laborioasă a culturei principiilor ei constituie săditorii pe ogorul patriei ei îndeplinesc munca zilnică adese ori rău resplătită, a unei culturi raţionale a ogorului.

Odată revoluţiile sfârşite, criticele mai pot perzista, experimentările îndrăzneţe însă nu. Tot ce în ordine etică a fost un moment întunecat caută să'şi exercite din nou influenţa, iar progresul se desăvârşeşte îmbinându-se astfel noile raporturi, în cât normele de ordine recapătă iarăşi o stabilitate definitivă. Acest lucru nu se îndeplineşte însă fără influenţa oamenilor progresului.

In ce ne priveşte, mărturisim că nu vedem încă omul, care să asigure acest progres sănătos, pentru România victorioasă şi s'a dovedit a fi la înălţimea marelor evenimente ce s'au dezlănţuit de la 1914 încoace, poate greu fi presupusă că ar putea fi la înălţimea noilor mari probleme, de la a căror sănătoasă aşezare ar depinde progresul real şi cinstit al României de mâine.

De aceia se explică faptul că pe buzele tuturor se află întrebarea : unde-i omul care să corespundă vremurilor de acum

Şi rămân în nedumerire, îi apasă gândul necunoscutului, neliniştea celor ce va să vie !

Cu toţii nutresc însă speranţa că în cele din urmă acel om tot va apare. Steaua bună a acestei ţări justifică acest optimism, Insuşirile alese ale acestui popor vor face astfel ca în curând concepţia sănătoasă să triumfe şi această concepţie va fi întruchipată într'un om politic care va înţelege să rupă cu tot ce a constituit cauza relelor de până acum

Şi atunci progresul sănătos al Românîei mărite va fi asigurat.

CRITICUS.

Câte-va NOTE

Unele întâmplări recente invederează că cine va poate fi expropiat, din ce are mai scump, fără să fie proprietar.

*

Culmea exproprierei—ca oamenii politici care au ticluit legea exproprierei, să se vadă expropiaţi de la putere.

*

De când primăria se ocupă de gunoaiele Iaşului, cei ce treceau drept oameni cu stare au început să fie lăsaţi în suferinţă.

*

Frumoasă lună a lui Mai, ai sosit cu bine. Din nenorocire e greu să te gustăm cu praful de la Iaşi.

Am încerca să ţi gustăm farmecul într'o plimbare afară din oraş. E imposibil însă, căci riscăm să nu mai putem vedea nimica, praful îşi ia şi această însărcinare.

*

Acţiuni deplasate şi totuşi foarte bine plasate.

Se ştie nenumăratele procese intentate la Iaşi autorităţilor superioare. Se ştie decretul lege pentru regularea de competinţă, în senzul că instanţele din capitală devin competente pentru cercetarea acestor procese.

Or, din această cauză avocaţii ieşeni pierd multe procese. Nimic mai natural dar de cât ca ei să facă proces statului. Ceia ce s'a şi întâmplat.

Blanzy

Cetăţenii ieşeni să ia aminte

— .... că două sunt marile suferinţi de astă-zi ale oraşului nostru : gunoaiele şi pavagiul.

Dacă nu se face nimica in privinţa celor dintâi vom avea cu siguranţă molime ucigătoare. Dacă nu se repară pavagiul, va fi imposibilă orice circulaţie pe străzile Iaşului.

POLITICA

Adevăruri şi realităţi

Or-cât ar apărea de banală spusa că nu se poate clădi pe minciună, nu mai puţin această spusă constitue un aforism în viaţa politică.

Toate încercările de a zugruma adevărul, nu duc, la urma urmei, la nici un rezultat, şi acest adevăr triumfă pururea în ciuda tuturor temerităţilor şi uneltirilor.

Acest lucru se invederează şi de astă dată, cu privire la aprecieţiunile în privinţa rostului guvernului Marghiloman. Se ştie că, în ce ne priveşte, n'am economisit criticele noastre, cînd a fost vorba de politica sa externă, în special de enorma greşala ce a făcut, de a voi să modifice ceea ce era de acum inscris în constituţie în chestia electorală şi agrară.

Nu mai puţin, spre deosebire de mulţi alţii, noi am susţinut ca fără acţiunea de jertfă a guvernului Marghiloman, n'am fi trecut cu bine marile primejdii ce se ameninţau în primavara lui 1918 şi nici triumful de astă-zi nu ar fi desăvârşit, fără adânci zguduiri, de care graţie acelui guvern am fost feriţi.

Şi iată că un om obiectiv, un om cumiinte cu adevărat, fostul deputat Grigorovici din Bucovina, vine să spule cu curagiu, ceea ce displace atâta unora, dar care au corespunde mai puţin adevărului adevărat şi care, ca atare, va fi inregistrat de istorie.

In altă ordine de idei, contrar unor ştiri optimiste, opera de sancţionare pare a fi reluată cu şi mai multă energie Cum aceasta operă nu poate sub nici un chip îmbrăca un colorit în afară de acţiune de partid, şi cum mijlocul cu care se procedează este în afară de căile obicinuite judecătoreşti, este evident că la timpul cuvenit ea îşi va produce roade.

Există o justiţie imanentă a lucrurilor. Unii par a uita astăzi acest lucru. Realitatea de mâine insă o va reamintí desigur. Cei ce uită astă-zi vor regreta amar mâine. Va fi insă prea târziu şi mai cu seamă cea ce se petrece astă-zi şi ceea ce se va petrece mâine va constitui un mare rău şi pentru viaţa noastră politică şi pentru ţară.

OP

INSEMNARI

Ilegalitate şi nepricepere

Din ce în ce se vădeşte tot mai mult inutilitatea cenzurei. Această instituţie, pe lângă că înfrânge prin existenţa ei concepţiunea modernă a formaţiunei de stat şi garanţia constituţională a libertăţii de exprimare, mai are în special păcatul a fi aplicată la noi într'un mod de un arbitrar fără pereche şi lipsit de cel mai elemetar discernământ.

De pildă, în insemnările noastre precedente nu mi s'a permis a cere o imediată şi deplină amnistie. In ziarele din capitală, şi chiar nouă cu un alt prilej, s'a acordat libertatea exprimărei acestui deziderat intemeiat pe simţul omenirei, pe consideraţiuni moderne sociologico-politice, pe conştiinţa fermă a drepturilor individuale in sânul organizărei de stat. Ieri insă lucrul s'a petrecut pe dos, din bunul plac al unui funcţionar insărcinat cu cenzurarea, şi din cauza felului anemic şi ciudat cum a înţeles domnia sa apărarea intereselor superioare şi sensul ansamblului de teorii sociologice.

Dacă păcatele cenzurei s'ar reduce numai la atât, încă ar fi suficient a ne convinge de impertinenţa acestei instituţii anticonstituţionale în virtutea căreia de cele mai multe ori părerile celor ce ţin condeiul in mână trebuesc să sufere rigorile unor funcţionari inferiori înţelesului materiei aflate la discreţia lor şi prin nimic îndreptăţiţi a ne da ei publicului modalitatea cultivărei şi comportărei în zilele grele ale timpului prin care trecem.

Aşa stând lucrurile, invităm pe domnii cenzori a se menţine in strictele lor atribuţiuni,

şi a nu-şi întinde foarfecele peste cerera noastră insistentă de a se acorda urgent amnistia,

Renovatus

Articolul d-lui G. Topârceanu sosindu-ne prea târziu, îl vom publica în numărul nostru de mâine.

INFORMATIUNI

* DE LA „CASA ARTELOR“,— Sâmbătă la ora 5 p. m. s'au intrunit membrii comitetului Casei Artelor, în localul expoziţiei de pictură din strada Lăpuşneanu No. 40.

S'a hotărât să se facă apel la artiştii din Iaşi, să aducă tablouri spre vânzare şi de donaţie, în vederea loteriei ce se organizează pentru stringerea de fonduri. Se vor pune în vânzare 2000 bilete de loterie a 5 lei numărul, biletul de loterie servind de bilet de intrare.

Membrii comitetului se vor intâlni zilnic între orele 5—6, în vederea diferitelor chestiuni in legătură cu expoziţia.

Data deschiderei expoziţiei, se va anunţa la timp

Au participat la această intrunire, d-nii C. Crupenschi, dr. Şt. Possa, Dr. L. Cosmovici, Gh. Popovici, R. Suţu, N. Gheorghiade, Titus Patricu, I. L. Cosmovici.

Toţi secretarii şcoalelor care au o vechime mai mare de 5 ani, vor primi gradaţii de 15 la sută. Gradaţiile se vor plăti din Aprilie 1915.

Primim nenumărate plângeri din partea scutiţilor şi reformaţilor din provincie cari după ce au fost revizuiţi li se refuză eliberarea foilor de drum ca să se poată întoarce la casele lor.

Foarte mulţi dintr'insii nici nu au mijloace ca să'şi procure biletele de drum de fier, iar acei care dispun îşi pierd zilele pe la gară cu scoaterea biletelor.

Supunem această plângere justificată celor in drept.

In cursul acestei săptămâni va apare o revistă intitulată „Macabeii“ şi datorită conoscutului publicist d. Adolf Magder.

Comandamentul Legiunei cercetaşilor a făcut cunoscut că a luat iniţiativa de a înfiinţa o bibliotecă, în care cercetaşii să poată cerceta cărţi didactice, ştiinţifice şi literare.

* *Programul noului guvern bulgar.*—Ministrul de interne bulgar L. Pastukoff convocând reprezentanţii presei din Sofia a declarat că principalele puncte din programul noului guvern de stânga sunt :

Desfiinţarea stărei de asediu pentru asigurarea liniştei prin libertatea de exprimare a părerilor, libertatea cuvântului şi a intrunirilor aşa cum prevede Constituţia, desfiinţarea cenzurei Presa va fi rugată insă să păstreze in politica externă o atitudine contormă cu interesele ţării.

* Se ştie ca astăzi Constituţia a ajuns a fi considerată ca un petic de hârtie.

Violările ei, cari au putut fi aduse la cunoştinţa publicului prin presă, atât cât censura a permis, sunt nenumărate.

Ni se aduce la cunoştinţă acum că ziaristul Ştefan Vlădescu, redactor la ziarul „Bucovina“ din Cernăuţi, şi membru al sindicatului ziariştilor din Moldova, a fost arestat pe motiv că ar fi făcut să se imprime şi răspândească răspunsul fostului ministru bucovinean Iancu Flondor, la adresa primului ministru ad-interim d. M. Ferichide, ceia ce constituţia nu îngădue. Sindicatul ziariştilor din Moldova protestează cu toată energia contra acestei noi silnicii.

* *Stiri din Bucureşti anunţă că d. Take Ionescu va sosi în capitală Duminica viitoare.*

Suveranul va vizita în curând Ardealul.

Drumul îl va face direct din Bicaz, unde va merge mai intâi pentru câte-va zile.

* *Sâmbătă seara s'a comunicat telefonic că d. Constantin Stere ar fi fost depus, din ordinul Curţei Marţiale.*

Cum până la ora când scriem aceste rânduri, nu s'a mai putut efectua nici o altă convorbire telefonică, toată ziua de ieri s'a aşteptat confirmare faptului care a sosit astăzi, prin ziarele din capitală.

Faptul nu surprinde pe cei iniţiaţi, dacă luăm în consideraţie că acum vre'o patru zile d. Simionescu-Râmniceanu întâlnind pe un prietin al nostru i-a spus că ştie de la d. Stere ca până în câte-va zile fostul rector al Universităţei din Iaşi va fi depus.

Din amănunţele ce ne parvin astăzi rezultă că arestarea s'a făcut fără asentimentul guvernului şi în baza convingerei curţei marţiale, că întru cât d. Stere este urmărit pentru acelaş fapt ca şi d-nii Nenişescu, Lupu Kostake, etc. nu era posibil ca în faţa instanţei de judecată ceilalţi să se prezinte arestaţi iar fostul preşedinte al „Sfatul Ţărei“ liber.

* *Incă o dovadă de speculă fără margini: Când kilogramul de scrobeală era 70 lei, calcatul —nu şi spălatul —unui guler cossta la fabrică un leu. Astă-zi scrobeala a ajuns la 26 lei kilogramul, dar fabricile continuă sa pretindă acelaş preţ, şi mai că ne-am prinde că şi aceşti speculanţi vorbesc de scumpetea teribilă de acum.*

E de remarcat că pe când la noi specula continuă la toate, un mare restaurant din Cernăuţi anunţă prin „Czernowitzer Morgenblatt“ că serveşte dejunul şi masa de seară pentru 12 coroane pe zi—adică 6 lei. Şi nu lipseşte nici orchestra de la numitul restaurant.

Dar la noi speculatorii continuă opera ca în codru.

* La telegrama de felicitare ce i au trimis cu prilejul zilei sa e onomastice, funcţionarii stărei civile, d. G. G. Mârzescu, ministru de interne, a răspuns d-lui Sadoveanu, cu telegrama următoare :

— „Vă mulţumesc atât D-voastră personal cât şi colegilor d-voastră din birou, pentru urările ce mi faceţi. Vă rog să credeţi că ele m'au mişcat adânc, pentru că păstrez cea mai bună amintire tuturor funcţionarilor comunei Iaşi, cu care am lucrat mai bine de 21 ani în imprejurări atât de grele pentru comună şi pentru populaţia Iaşului.“

* La examenul de capacitate pentru matematică, a reuşit cu un deosebit succes şi preotul Victor Popescu, rectorul seminarului din Chişinău.

* Zilele aceste se va începe stampilarea rublelor în tot cuprinsul Basarabiei.

* In Ukraina mai multe sate s'au revoltat contra autorităţilor bolşeviste care incercau din nou să facă rechiziţii. Au avut loc multe încăerări între sătenii inarmaţi şi autorităţi.

Clasa noastră dirigentă care nu

※ *Comisia interimară.*—Membrii Comisiei interimare s'au întrunit Vineri seara, sub preşedinţia d lui Grupenschi.

Se numeşte în Comisiunea de apel la impunerile Comunale, pe d-nii Şerban, Lăzărescu şi Palade.

Se hotăreşte a se restitui garanţia depusă de d. Balmez, fost perceptor.

Se sporeşte preţul vânzărei cartofelor de la 1 franc la 1 leu şi 20 bani chilogramul.

Comisia votează apoi diferite credite.

※ Pe temeiul art. 3 din Decretul Lege No. 1476 din 1919, Camera de Comerţ şi Industrie circ. 8 a Iaşi, aduce la cunoştinţa tuturor comercianţilor din Jud. Iaşi, Roman, Vaslui şi Neamţ cari au importat mărfuri cât şi detailiaţilor că sunt datori să afişeze în mod foarte citeţ în magazinele lor de desfacere, preţurile cu care vând mărfurile.

Această obligaţiune se referă şi la mărfurile de provenienţă interioară.

De asemenea ei sunt obligaţi a prezenta la cererea organelor de control atât ale ministerului de industrie şi ale camerei de comerţ, facturile de cumpărare dela engrosişti precum şi cele de vânzare la detailişti.

Cunoscând că refuzul de a afişa preţul mărfurilor sau de a vinde publicului cu preţurile afişate constitue o contravenţie pedepsită conform art. 3 din Decret-Lege No. 1476 din 1919, dispoziţiuni cari intră în vigoare dela 15 Mai a. c.

※ *Incercare de sinucidere.* — Astă noapte, un foc de revolver a deşteptat pe pasagerii de la otelul Rusia. Lumea alergînd a găsit pe d-ra Adolfina Plaga, fiica administratorului otelului, scaldată în sânge, lovita în coastă de un foc de revolver, Durerea părinţilor era imensă.

D-ra Adolfina a fost de îndată transportată la spitalul central, unde se speră că va scăpa cu viaţă.

D-ra Adolfina spune că e victima unei imprudenţe, căci arma luase foc, pe când se juca cu dansa, fără a şti că este încărcată.

※ *De la Cercul femenist.*— Şedinţa de Sâmbătă a deschis-o D-na Meisner care în câteva cuvinte bine simţite a vorbit de insemnătatea zilei de 10 Mai.

D na Busoianu vorbeşte despre „Intensificarea industriei naţionale (casnice).

Dl. Scutariu, directorul regional C. F. R. cere inscrierea ca membru în Cerc. D-sa mulţumeşte femeilor pentru ajutorul ce i-au dat în găsirea locuinţelor pentru ceferişti.

Mărturisesto că intră în Asociaţie de convingere, din dragostea pentru mai bine. Femea, zice D-sa, nu va mai fi un zero, ea va inteci puterea bărbatului, templul ei va fi o usină de caractere, atmosfera creată de ea va fi cinste, adevăr şi dreptate.

Urmează la tribună D-na Maria Butureanu. D-sa vorbeşte despre „Pacifism" şi reuşeşte cu documentări pricepute a arăta că pacea viitoare va fi asigurată. Arată ce este războiul, ca el poate fi suprimat, că el nu-i o epidemie fatală—analizează cauzele războaelor, motivele de ordin psihologic; atacă şovinismul, megalomania aceasta colectivă ce-i o ruşine pentru un popor civilizat, se opreşte asupra motivelor economice, curentelor etnice, războaelor pentru evoluţia naturală, războaelor religioase, etc.

D-na Buţureanu ne vorbeşte apoi de pacifişti se opreşte cu deosebire asupra lui Herder şi Kant, citeşte din cartea acestui din urmă „Spre pacea eternă" pagini admirabile prin care se cere, ca condiţie imediată pentru posibilitatea unei linişti de săvârşite, ca Constituţia cetăţenească să fie republicană şi dreptul ginţilor să existe într'adevăr în statele libere. Oratoarea descrie asociaţiile pacifiste, combate metodic şi ştiinţific pe duşmanii pacifismului—, vorbeşte despre arbitrajul internaţional, şi in sfârşit cerând ca idealul pacifist să se insufle copiilor din cea mai fragedă vârstă, oratoarea izbuteşte să ne lase convinşi că pacifismul fiind o tendinţă sufletească, trecută prin filiera culturei îşi are izbânda asigurată iar „idealul", mâine va fi „realitate".

Vii şi entusiaste aplauze au acoperit admirabila conferinţă a d'nei Buţureanu.

※ Locuitorul Toader Odobaşu, din mahalaua Ciric, s'a sinucis astă noapte, strângulându-se în grădina locuinţei sale.

S'a constatat că sinciga şul suferea de pelagră.

※ La Banca Iaşilor se află spre vânzare en gros şi in orice cantităţi lămâi de bună calitate.

※ *Din lumea munciteare.* — Pentru a umple o lacună f. regretabilă, acum mai mult ca oricând, când suntem în preajma a âtor reforme, şi când ar fi de dorit ca fiecare muncitor să posede ştiinţa de carte necesară pentru a deveni conştient, Clubul socialist din localitate, a hotărât să înfiinţeze o şcoală de adulţi.

Ideia este foarte lăudabilă, cu atât mai mult cu cât şcoala pune la îndemâna muncitorilor cărţi, caete, şi orice fel de unelte necesare pentru acest scop.

Datoria muncitorilor dornici de cultură, care prin forţa imprejurărilor sociale vitrege au rămas fără ştiinţă de carte, este să frecventeze această şcoală, unde cu puţină muncă. cu oarecare bunăvoinţă şi răbdare vor ajunge să-şi deie seama de menirea şi rolul ce are şi vor avea de jucat în societate.

※ Marea tragediană Măria Voiculescu va veni la Iaşi cu un ansamblu excelent — Reprezentaţiile vor avea loc irevocabil în zilele de 30, 31 Mai şi 1, 2 Iunie (st. n.) Din ansamblu vor face parte: D na Maria Ciucurescu-Bulfinschi şi D-l Bulfinschi Societari ai Teatrul Naţional din Bucureşti, Doamnele: Chrisenghi, Tansi Baroz, Economu, Hagi Ştefan, etc. etc. Un afiş special va anunţa repertoriul.

※ D nii acţionari cari au subscris la Emisiunea III-a de acţiuni a Băncei Iaşilor, sunt incunoştinţaţi să bine voiască a plăti la sediul Băncei Strada Ştefan cel Mare No. 47 al II-lea vărsământ de 40 la sută (patru zeci la sută) la acţiunile subscrise, adică lei 200 de acţiune, până la 30 Aprilie 1919 s. v. când vor primi şi titlurile provizorii.

Acţionarii care vor rămâne în restanţă cu efectuarea acestui vărsământ vor plăti o dobândă de intârziere de 9 la sută conform proectului.

※ La „Cinema Elisabeta" se reprezintă astăzi în matineu şi seara: ‚Ancheta' sau ‚Judecător Vinovăt ?' puternică dramă cu emoţionante scene şi aventuri. Film Pathé Frères—Paris cu o deosebita montare şi o superioară interpretare.

Călătorii interesante şi o splendida Comedie complectează programul.

※ In astă seară, directorii şcoalelor secundare se întrunesc la liceul Naţional, în vederea dispoziţiunilor faţă de comunicarea făcuta de minister, că se va furniza pentru şcoli şi profesori lemne de foc în mod gratuit, de la o pădure cumpărată pentru acest scop de către minister,

※ La Cinema Orfanilor de Război a Corpului 4 Armată „Lux" cu începere de Luni 12 Mai 1919 rulează extraordinarul film detectiv „Criminalii Parisului", dramă in 4 mari acte,

Ca complectare la program „Răsbunarea fabricantului, dramă cu marele artist Norvegian Psilander.

※ La Teatrul *Cinema Sidoli* se reprezintă cu începere de astăzi şi in zilele următoare in Matineu la ora 3 şi 5 jum. şi seara la ora 9 fix grandioasa operă a lui Verdi după romanul lui Al. Dumas *Traviata* in 7 mari acte cu celebra artistă americană *Clara Kimbal Young.*

※ De oarece zilnic la Camera de Comerţ şi industrie se primesc plângeri din partea atât a publicului cât şi a funcţionarilor comerciali, că comercianţii şi patronii diverselor stabilimente şi intreprinderi comerciale şi industriale, atât din oraşul Iaşi cît şi din restul circumscripţiei compusă din judeţele Roman, Vaslui şi Neamţ, nu voesc să respecte legea repausului duminical precum şi zilele cari în afară da Duminică sunt hotărîte a se păstra spre odihnă, ţinând magazinele şi intreprinderile deschise in zilele de Duminică şi sărbătorile fixate prin lege, incheiând diverse afaceri comerciale, călcând astfel dispoziţiunile legei repausului duminical.

Pentru aceste motive Camera de comerţ şi industrie circ. 8 a Iaşi aduce la cunoştinţa tuturor comercianţilor şi patronilor diverselor intreprinderi comerciale din Iaşi, Roman, Vaslui şi Neamţ precum şi din târgurile şi orăşelele cuprinse in aceste judeţe, că va proceda prin organele de control cu toată energia, intocmind razii speciale şi va aplica legea cu toată severitatea în contra contravenienţilor.

Caut apartament nemobilat, două sau trei camere cu bucătărie având lumină electrică.
A se adresa la D-l Medic Veterinar IONESCU Str. Lascar Catargiu 20

Stiri Telegrafice

Consecinţele unei atitudini

— Indferenţa d-lui de Brockdorf — Declaraţiile lui Lloid George —

LYON.- Ziarul „Le Temps" spune că atitudinea primului delegat german la Conferinţa Păcei, d-l de Brockdorf-Rantzau, in şedinţa ce a avut loc Mercuri la Trianon-Palace a displăcut delegaţiunilor engleză şi americană. Intr'adevăr, contele Rantzau pe când vorbea a socotit prea puţin necesar să se ridice in picioare. Această atitudine este contrară celei a d-lui Clemenceau.

Lloyd George, primul ministru englez a declarat unui amic intim—care rămăsese surprins de calmul delegaţiunei franceze faţă de necuviinţa delegatului german—că poporul francez cunoaşte prea bine structura poporului german pentru a nu'i erta un gest care ca racterizează intreg poporul lui Wilhelm II.

Frontierele Austriei

Lyon. Consiliul celor cinci în unire cu D-l Tardieu studiază intocmirea frontierelor Austriei şi pe cele ale Ceho-Şlovacilor.

După cererea delegaţilor italieni comisiunea prezidată de d-l Tardieu va studia şi chestiunea frontierelor jugo-slave.

Sentimentele Franţei pentru România

LYON.—D l Lacour Gayet, a inaugurat la Paris un ciclu de conferinţe asupra României Conferinţele sunt organizate de către „Uniunea franceză".—Dl. Gayet a declarat că intreaga Franţă se bucură de unirea celor 14.000000 români într'un stat creiat pe baze etnice şi economice, căruia viitorul îi rezervă un loc de seamă în Europa sud-orientală.

Generalul Berthelot la Paris

LYON. — Generalii Berthelot şi Patey au sosit împreună cu intreg statul lor major la Paris, aduşi fiind de un tren special.

Germania şi Pacea

— Comentările presei —

NAUEN.— Textul tratatului de pace a produs o adevărată consternare in Germania. Ziarele sunt unanime a respinge prevederile severe ale tratatului. Astfel:

„Berliner Tageblatt" şi „Kreuz Zeitung" se exprimă scurt: Nu.

Ziarul socialist „Vorwaerts" spune că chiar în cazul semnărei tratatului, sub presiunea foamei, Germania respinge această monstruoasă pace a violărei poporului german, apelând la proletariatul internaţional pentru combaterea unei atari păci care nu este altceva de cât o pornire latentă de distrugere contra poporului, prin cele mai brutale mijloace de robie economica.

„Berliner Volkszeitung" spune că sub ochii lumii s'a efectuat o călcare de cuvînt fără cruţare şi ne mai auzită.

„Taeglicher Rundschau" şi "Deutche Zeitung" spun că condiţiile păcei sunt inacceptabile.

„Post" scrie: Aceasta nu este un tratat de pace, ci impilare şi umilire. Noi nu purtăm lanţurile care au fost rupte odată la 1812.

„Frankfurter Zeitung" spune că nici odată nu s'a comis un omor cu mai multă impasibilitate cinică. Duşmanii s'au dovedit a fi cei mai aleşi maeştri in arta zugrumărei. Moartea noastră fiind decisă, am putea avea un sfârşit mai glorios decît a cădea prin Clemenceau.

Ziarul socialist independent „Freiheit" spune că o asemenea pace nu va putea prezenta baze durabile pentru un viitor liniştit.

Parlamentarii sunt unanimi a susţine că condiţiile de pace nu sunt acceptabile, nereprezentînd o pace a dreptăţii, ci formula cea mai rea a unei păci de violare.

※ Aflăm că cursul preparator liceal pentru sezionea din Iunie şi Septembrie cu profesori de stat. fost in st1. Arcu 3 s'a instalat în spaţiosul şi higienicul local din Str. Procopie 26 (in dosul facultăţei de medicină), complect amenajat pentru cursul inferior real şi modern.

Inscrierile se fac zilnic intre 8—12 a. m. şi 2—6 p. m.

Avis important

Vechea şi renumita Fabrică de Boiangerie şi spălătorie chimică MARTIN BUCHOLZER din Iaşi str. Păcurari No. 105, aduce la cunoştinţă Onor Clientelei sale că a redeschis **două filiale** pentru primirea de comenzi una în str. Lăpuşneanu No. 95 si alta în str. Anastasie Panu No. 74 (colţ cu str. Ştefan cel Mare.) lângă Drogueria Rosenştein.

De carece filiala din str. Cuza Vodă No. 42 **s'a desfiinţat,** rugăm Onor Clienţi a se adresa la filiala din str. Lăpuşneanu.

Fabrica noastră, fondată încă in anul 1897 casă de increderе atrage atenţiunea Onor Public că pentru a fi bine servit şi a nu se expune la stricarea hainelor atit de scumpe astăzi, să bine voiască a se adresa numai **Filialelor** noastre sau direct **Fabricei** in str. Păcurari No. 105.

Fabrica noastră este unică în toată Moldova care are o instalaţie perfecţă şi modernă şi cu care nu se poate măsura nici o concurenţă locală, fără instalaţie şi fără ştiinţă in această branşă.

Se primesc la boit haine şi stofe in toate culorile, precum mănuşi şi ghete albe la spălat.

PREŢURI MODERATE. DIRECŢIUNEA

Curs preparator liceal

cu profesori de stat

26 STR. PROCOPIE 26

Se aduce la cunoştinţă tuturor celor interesaţi că Cursurile preparatorii liceale cu profesori de stat curs *inferior şi superior* MODERN şi REAL pentru sezionea din Iunie şi Septembrie fost până acum în strada Arcu 3 se vor ţine începând de la 7 Mai sub nou in spaţiosul şi higienicul local din str. Procopie 26 în dosul Facultăţii de medicină. Se primesc elevi cari prepauaţi in familie au nevoe de o recepitulare a materiilor pentru examenul din Iunie.

De asemenea se prmiesc elevi de la şcoliile statului pentru prepararea la obiectele la cari sunt slabi. Se prepară corigenţi de orice obiect

Inscrierile continuă zilnic intre 8—12 a. m. şi 2—6 p. m.

DIRECŢIUNEA

BIROU

de ocazie, precum şi o

CASA DE BANI

mică, eftină se caută de urgenţă. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Mârzescu 23 sub Br.

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAŞI, — STR. CAROL 20 — IAŞI, TELEFON 115

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului, s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale,

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi boli interne şi nervoase, (excluse boli contagioase şi nervoşii turbulenţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni intre orele 2 - 4 p. m.

VINUL TONIC Dr. RATIANU preparat cu china gentiană şi coca escită pofta de mâncare dând puteré convalescenţilor şi persoanelor debile.

SIROPUL JODOTANIC Dr. RATIANU este cel mai bun preparat care inlocueşte untura de peşte în tratamentul copiilor limfatici, scrofuloşi, rachitici sau debili.

IODUL COLLOIDAL OLINCHEVICI alia şi beta pentru injecţii intravenoase şi gama pentru uz intern se recomandă cu mare succes în cazurile arterio-sclerosă, artritism, maladia de cord, sifilis, reumatism, guttă.

— DEPOSIT LA FARMACIA Dr. RATIANU IAŞI —

Sally Janovici
Leon Goldştein
LOGODIŢI
Iaşi Bădăd

Pauline Groswald
Lupu Grosswald
LOGODIŢI
In locul ori cărei alte înştiinţări.
Iaşi 10 Mai 1919

Circul Franco-Italian
(L. PROSERPI)
Str. Lăpuşneanu (Grădina Traian)
※ Astăzi Luni 12 Mai 1919 ※
Mare REPREZENTAŢIE de GALA
cu cele mai bune numere de circ
De remarcat:
Troica Rusă în Carnaval
BALETUL ALIAŢILOR
Bilete la cassa Circului.

Biroul Maşinelor de scris din str C. Negri 72 s'a mutat în aceiaş stradă la No 93, via-a-vis de Farmacia Herzenberg.
Se scrie şi se copiază acte rapid şi fără greşeli. Oricine poate învăţa în scurt timp Dactylografia cu un preţ redus.
Cumpăr orice sistem de maşini.

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa amatorilor că cu incepere de la 15 Mai 1919 st. n. se află vacant la spitalul militar al Corpului 4 Armată, postul de maistru bucătar, retribuit cu 240 lei lunar.
Doritorii de a ocupa acest post să se adreseze la spitalul militar la Copou.
Medic şef al Spitalului Militar al Corpului 4 Armată, dr. GAVRILESCU

RENUMITUL RESTAURANT
CAFÈ DE LA PAIX
trecând sub direcţiunea LAMBRU BRANDEANU fost mult timp Director al Grădinei Parisiana din Bucureşti, aduce la cunoştiinţa Onor. Public că serveşte orice fel de mâncări calde şi reci la orice oră din zi şi noapte.
GRATAR SPECIAL fleici şi mititei etc.
VINURI SUPERIOARE
Lux Eleganţă Acurateţe
PREŢURI MODESTE.

DE VANZARE parţial sau în tota: următoarele obiecte. Plugori, grăpi şi tăvăluci de fier, mărcător rotative, semănători, secerători, morişte prese treerători, struguri, etc.
Amatorii se vor adresa direct la Administraţia moşiei Drăguşeni jud. Suceava gara cea mai apropiată Paşcani.

CITITI CU ATENTIE
Odată cu venirea sezonului s'a redeschis renumita grădina de vară
„LA TREI SARMALE"
situată în cea mai pitorească poziţie a oraşului. Mâncări picante, vinuri delicioase, preţuri excepţional de eftine.

La cunoscutul cizmar
MOISE ROSENTHAL IAŞI
— Str. Cucu 36 —
Se găseşte oricând un
Stoc de ghete gata
bărbăteşti, de damă precum şi pantofi maro şi negri. — lucru fin.
De asemenea primeşte şi execută COMENZI in maximum 2 zile.

Ghete din America
In localul magazinului «La Londra» din str. Lăpuşneanu 41 vis a vis de grădina hotelului Traian s'a pus în vânzare cu preţuri fixe şi convenabile un mare transport de incălţăminte pentru dame şi bărbaţi, adus din America

FURDA de Taipă se află de vinzare cu preţuri convenabile Str. Sărărie No. 151 Iaşi la MEIR FRIEDMAN.

ANUL XV-lea No. 3620

25 BANI NUMARUL

JOI 15 MAI 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :

IAŞI — Str. Gh. Márzescu 23.

— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionara exclusivă a publicităţii.

— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

BULGARII

Un ziar din Bucureşti, mai zilele trecute, ne-a adus ştirea „stranie“ dar nebăgată în seamă, că toată presa bulgară îndeamnă populaţia să se abonez la un anumit mare cotidian francez..

Pentru cine cunoaşte pe bulgari şi e obişnuit cu mijloacele lor de luptă, ştirea aceasta nu e tocmai surprinzătoare. Imi aduc aminte de campania îndărătnică şi abilă pe care presa bulgară, într'o neştirbită unanimitate, a început-o încă cu mult timp înainte de sfârşitul războiului, pe chestia Dobrogei. Mai ales *Echo de Bulgarie*, — scris într'o franţuzească mlădioasă şi impecabilă, care surprindea chiar pe prizonierii francezi,—susţinea cauza şi punctul de vedere bulgăresc, dacă nu cu dreptate şi cu bună credinţă, în orice caz cu destulă dibăcie. Toate argumentele posibile,— etnice, politice, geografice şi istorice,—erau puse la contribuţie spre a dovedi lumei, în fiecare zi, că graniţa firească dinspre miază-noapte a Bulgariei este Dunărea, până la gura braţului Chilia. Mărturiseşe că pentru un străin, prizonier sau aliat, pledoaria insinuantă a bulgarilor, cu toate sofismele ei, avea putere de convingere.

Despre bulgari am avut prea puţine veşti în timpul din urmă. Ştim vag că la Radomir, spre graniţa sârbească, au fost mai înainte mişcări bolşevice şi că, de curând, trupele de ocupaţie americane au fost înlocuite cu trupe italieneşti...

Avem obiceiul să ne dispreţuim duşmanii. Dispreţul e o atitudine foarte nobilă, dar e un lux pe care nu trebue să ni-l îngăduim decât atunci când primejdia e nulă şi adversarul inofensiv. Cuvântul „bulgar“ nu ar trebui să ne mai evoce imaginea comică a lui „baţ Ganciu“ care vrea să scoată luna din fântână.

Bulgarii sunt un „popor tânăr şi cu moravuri curate“, în sensul cel mai antipatic, dacă vreţi, dar cel mai autentic al cuvântului. Ei nu sunt şovinişti ca sârbii, dar tracia lor naţională e înlocuită prin o dragoste dârsă de ţară. Bulgaria e o ţară săracă, dar ţăranii sunt cuprinşi şi trăesc viaţă slobodă pe pământul ei cel pietros. Bugetul statului nu e mare, dar din cinci ţărani, patru sunt ştiutori de carte, citesc gazete şi fac politică.

Şi acest popor, pe care l'am dezrobit în 1877 şi ai cărui organizatori de bande pentru eliberarea Bulgariei, au găsit pe vremuri un adăpost prietenesc în ţara noastră, —acest popor, de la moşneag până la copilul gângav, ne urăşte cu ură de moarte. Nici când turcii, vechii lor asupritori, au fost înfrânţi în 1912, nici când mai târziu vrăjmaşii lor, Serbia, a fost cotropită, nu credem să fi scos un strigăt mai sălbatec de satisfacţie, decât atunci când în capitala ţării noastre au pătruns armatele germane. Bulgarii au crezut că s'a isprăvit cu ţara românească. Cruzimea excepţională cu care se purtaseră până atunci faţă de prizonierii români, fiind siguri acum de impunitate, n'a mai cunoscut margini. Fiii şi nepoţii acelora cari pe vremuri i au scos de sub jugul turcilor, au fost daţi pe mâna unor căliţi; schingiuiţi în bătăi şi lăsaţi să moară de foame, mii de prizonieri români au umplut cu oseminte lor pământul bulgăresc.

Nu, nu trebue să uităm.

Acum când cei doi duşmani minari ai neamului nostru nu ne mai pot speria; acum când primejdia imperialismului moscovit a dispărut şi ameninţarea din spre răsărit ne vine sub o formă mai trecătoare, căreia cu uşurinţă îi putem face faţă; acum când ungurimea dezorganizată se abate fără putere dincolo de Tisa, de hotarul definitiv al celor mai îndrăzneţe şi sfinte visuri ale noastre,—nu trebue să uităm că la sudul Dunării ne păndeşte un vrăjmaş neînduplecat şi vigilent. La ura lui canibalică, să răspundem cu toată vehemenţa instinctului nostru de apărare veşnic treaz şi cu liniştea conştiinţei drepturilor şi superiorităţii noastre şi să fim gata de luptă pe orice teren...

Să nu uitam nici atunci când vremurile vor fi liniştite şi relaţiile „normale“, — chiar dacă jocul capricios al intereselor politice internaţionale ne ar aduce vre-odată alături de bulgari, chiar dacă prin absurd am admite până şi o invoială de ajutor reciproc,—să nu uităm că atâta vreme cât Dobrogea va fi a noastră, adică în veci de veci, ura bulgărească va mocni sub cenuşă, cu cât mai ascunsă, cu atât mai îndărătnică.

G. TOPÎRCEANU

Câte-va NOTE

E o curată nebunie preţurile ce se plătesc actualmente pe case.

Şi cine ştie dacă speculatorii de astăzi nu vor ajunge mâine la casa de nebuni.

*

Este o tristă coincidenţă ca cineva de la noi să citeas ă, în împrejurările de acum, La justice de *Maeterlinck.*

*

In Germania a fost cenzor în 1815 marele Fichte. In 1919, în România, cenzor e d. Cătuneanu. Comparaison n'est pas raison, *ar spune unii. De astă dată comparaţia ar fi sadea nebunie.*

*

In închisoare Arghezi pregăteşte material pentru viitoarea sa revistă politico socială.

Ne prindem că se ocupă şi de d. Corbescu.

Blanzy

POLITICA

Pacea generală

Ziarele din Bucureşti ne dau extrase din tratatul de pace, ce a fost înmânat delegaţiunii germane la Versailles Le-am citit cu toţii.

Din citirea lor obţinem impresia că pacea ce se impune Germaniei învinsă e destul de umilitoare. Şi cu toate aceste, credinţa generală este că nu cu capul plecat, dar cu o rezervă mintală, o va iscăli.

Când? Aliaţii au fost destul de prevăzători când au stabilit procedura scrisă şi nu orală, pentru lupta diplomatică, ce se va angaja în jurul acestui însemnat document.

Ei au acordat 15 zile pentru un răspuns în scris, la care vor răspunde cât de curând, pentru că ei ca şi toată lumea doresc liniştea

Ce ar fi fost în adevăr, dacă se permiteau dispuţii contradictorii orale?

Ce ne va aduce semnarea păcii?

Este sigur că o destindere a acordării nervoase sub care trăeşte omenirea de mai bine de şase luni va urma.

Bucuria va fi generală, iar elopotele şi salvele de tunuri vor anunţa lumii întregi începutul unei ere de muncă pentru refacere şi progres.

Noi credem mai mult, credem că şi zbarnăielile de pe la frontiere noastre vor încetă.

Căci nu putem ascunde faptul că dacă Ungaria, ca Igarii, puteau da încă semne de neastâmpăr este ca şi închipuită ca Germania, mai poate reflecta un deget.

Din momentul ce se vor convinge că aceasta nu e cu putinţă, avem convingerea că şi velleităţile lor vor dispărea.

De aceea suntem între cei întâi cari dorim grabnica isalfire a tratatului de pace.

Vir.

INSEMNARI

Păţitele cenzurei

Cenzor! Cuvânt de provenienţă latină. Dar strămoşii noştri romani inventaseră pe cenzor pentru atribuţiuni bine cuvântate. In atribuţiunile lui intra şi supravegherea moralei publice, oficiu de procuror. Atribuţiunea din zilele noastre a cenzorului nu era însă organizată la romani şi de altfel nici vremurile nu se pretau la aceasta.

Foiletând cartea uriaşă a istoriei lumei găsim un important act care— *mutatis mutandis*—s'ar putea asemăna cu rolul cenzurei moderne prin identitatea rezultatelor aplicării ş comunitatea dispreţului faţă de libera exprimare a ideilor şi criticei în chestiunile de progres intelectual, moral şi social. Şi anume:

Viteazul calif Omar, întinzându-şi stăpânirea asupra vechei lumi, a descins victorios la Alexandria, celebrul oraş cultural al Egiptului. Legenda spune că despotul a distrus prin foc vasta bibliotecă a portului mediteranian. Aceasta catastrofă a veacului al VII lea de la Hristos a contribuit în largă măsură la întunericul ştiinţific al evului mediu.

Desigur că distrugerea operelor de cugetare şi cercetare ştiinţifică umană se înrudeşte în de aproape cu activitatea cenzurei moderne care se rezumă şi dânsa la împiedecarea progresului cultural şi moral, cu circumstanţea agravantă că, prin instituirea ei preventivă, loveşte însăşi intimitatea actului mintal, paralizează progresul la sursa lui şi poate chiar îndeamnă pe scriitori la acte de laşitate.

De aceia cred că bătrânul calif Omar poate fi cu drept cuvânt socotit ca adevăratul părinte al cenzurei.

Dar istoricii moderni au fost unanimi a batjocori pe despot pentru mizerabilul act ce i se atribuie. Insă cum astăzi, după 13 secole de progres, am ajuns din nou la cenzura lui Omar, se impune o nouă discuţie asupra părerii istoricilor în chestia distrugerei producţiunilor intelectuale. Formulăm astfel alternativa:

Sau Omar a făcut un act înţelept şi condamnarea istoriei e nedreaptă, sau verdictul istoriei este bun şi atunci strănepoţii de astăzi ai califului... ne vor cenzura sfârşitul frazei.

Renovatus

※ In ziarul „Le Temps“ din 5 Mai a. c. citim:

Se comunică din Bucureşti că la naltul comandament al aliaţilor dela Dunăre, a primit ştiri de agitaţia bulgarilor din Dobrogea unde vor să provoace răscoală; comandamentul a autorizat autoritătile române a aresta pe toţi acei chiar, cari ar purta uniforme din trupele aliate.

INFORMAŢIUNI

※ Judecând după ultimele telegrame sosite este greu de prevăzut dacă delegaţii germani vor semna pacea sau Europa va cunoaşte noui şi teribile zvârcoliri.

Nu mai puţin sunt indicaţiuni că în faţa măsurilor de constrângere proectate de aliaţi şi în faţa perspectivei foametăr i, Germania va subscrie pacea impusă de aliaţi.

In acest caz semnarea preliminăriilor se va face în termenul prevăzut de preşedintele conferinţei, adică în termen de 15 zile.

※ *După cât se anunţă s'a propus d-lui Wladimir de Herţa să rămâie primar al Chişinăului, cu condiţia ca să primească consiliul comunal.*

E de văzut dacă d-sa va accepta propunerea.

※ Testamentul d-lui A. D. Xenopol.—*In ziua de Vineri 2 Mai s'a autentificat de către tribunalul Ilfov secţia notarial, printr'un judecător delegat venit la domicilliul marelui nostru istoric, care actualmente se află la Bucureşti, testamentul care cuprinde ultimile voinţe ale acelui ce a ilustrat atâta vreme catedra şi viaţa publică română.*

Prin acest document redactat de d. avocat V. Cancicov, după ce subliniază că cu toată covârşitoarea muncă de zi la zi desfăşurată moare om sărac şi că averea sa nu constă decât în operile de literatură şi filosofie istorică d. A. D. Xenopol lasă ministerului de instrucţie toate ediţiile sale exceptând două, una pentru d. N. Iorga şi alta pentru d. general Grigorescu, eroul de la Mărăşeşti, mulţumită bravurei căruia România n'a cunoscut durerea unei ocupaţiuni integrale.

Acest testament constituind un document din cele mai interesante îl vom publica curând în întregime.

※ *D-nii Inculeţ şi dr. Cazacu aflători la Chişinău, au fost chemaţi telegrafic la Bucureşti de către d. G. G. Mârzescu, ministru de interne, aceasta în legătură cu situaţia politică din Basarabia.*

※ *După cât se anunţă se va propune d-lui dr. Cazacu locul de subdirector al serviciului sanitar, devenit vacant prin decesul d-ruiui Stavrescu.*

Cu chipul acesta s'ar pune capăt şi acţiunei ce o desfăşoară d-rul Cazacu în Basarabia.

※ Seziunea Curţei cu juri se va deschide mâine, Mercuri.

De astădată, procesele se vor judeca în localul şcoalei Adamachi, amenajat pentru acest scop.

※ Comisiunea de Apel pentru împroprietărire, va judeca la 23 a lunei curente apelurile făcute de d. Eugen Melic. de obştia comunei Mihălăşeni şi de cea din comuna Paşcani.

※ Cu începere din luna Mai s'au început a se face reţineri pentru împrumuturile vechi ale membrilor Corpului didactic, de către Casa de Credit.

Dispoziţiunea luată îi găseşte ne pregătiţi pe dieţii dascăli la plăţi de reţineri vechi, pe când ei nu-şi pot reţine un leu din salarul lor lunar, care în proporţie cu scumpetea traiului nu le ajunge nici pentru 15 zile dintr'o lună!...

Nu-i vorbă, că autoritatea şcolară a luat şi măsuri de mângâere!... Dânsa, nu le achită profesorilor lefile de cât la două, trei luni!...

※ D. Iulian Teodorescu, rectorul Universităţei, se înapoiază Joi în localitate.

※ *Locuinţele funcţionarilor C. F. R* Pentru înlesnirea descentralizărei administrative al cărei început s'a făcut prin înfiinţarea în localitate a direcţiunei regionale a căilor ferate, Comitetul Asociaţiei pentru emanciparea civilă şi politică a femeei române, a primit rugămintea D lui Scutaru, director regional, de a înlesni procurarea de locuinţe pentru funcţionarii acestei direcţiuni.

Comitetul asociaţiei având în vedere însemnătatea deosebită ce are problema descentralizărei pentru dezvoltarea viitoare a oraşului nostru, a luat imediat măsurile necesare pentru a pune la dispoziţie aceste locuinţe. In acest scop au urmat mai multe întruniri în Str. Tatarăşi, Uzinei, etc., unde lămurindu-se proprietarilor necesitatea imediată de a se pune la dispoziţia funcţionarilor direcţiei regionale locuinţele care au nevoie, proprietari au arătat o deosebită bună voinţă, oferind aceste apartamente.

Comitetul întocmind liste de toate apartamentele obţinute, în număr de 45, le a înaintat direcţiunei regionale urmând ca în ele să fie plasaţi funcţionari după ce se vor învoi asupra preţului respectiv cu proprietarii.

In caz de neînţelegere asupra preţului, comitetul Doamnelor va interveni pentru a-l stabili de comuna acord.

Comitetul Asociaţiei pentru emanciparea civilă şi politică a femeilor române aduce ville sale mulţumiri tuturor persoanelor care le-au dat concursul şi în special mulţumeşte călduros D-lui C. Toma pentru sprijinul puternic ce îl l'a acordat în această împrejurare.

Asociaţia face apel la toţi D-nii proprietari care au locuinţe de închiriat, să binevoiască a face cunoscut comitetului asociaţiei la sediul său d n Strada Ralet No. 7 la D-na Colonel Vrabie, numărul camerilor de care dispun, indicând şi adresa imobilului.

※ Un prieten se miră de ce nu scriu nimic în chestiunea reformelor ce se plămădesc la Ministerul de instrucţiune.

Fiind-că mă întreabă în scris, îi răspund tot prin scris: Aştept scrisul fără cenzură.—Nu voim să obosim pe cenzori-Tepomeneşti şi cu dinşii în comisiunile de reforme!..

※ D. general Popovici a fost numit comandant a. corpului V de armată în Basarabia.

■ Noul decret-lege pentru încetăţenirea străinilor a fost supus Regelui spre semnare.

※ *Administraţia ziarului nostru s'a mutat în strada Gheorghe Mârzescu 23 la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu unde rugăm a se adresa orice corespondenţă, anunciuri publicaţii, etc.*

※ Pentru ieri a fost fixată plecarea Suveranilor în Ardeal.

※ Duminică s'a efectuat alegerea comitetului centrului studenţesc din localitate.

A fost aleasă întreaga listă de 12 în frunte cu d. N. Lăbuşcă prin 218 voturi.

Lista în frunte cu d N. Ionescu fusese retrasă.

※ Membrii Asociaţiunei Corpului didactic, sunt convocaţi pentru mâine în adunare generală.

In această şedinţă, se vor lua dispoziţiunele cuvenite, în vederea Congresului general al Corpului didactic, ce va avea loc în Iaşi, în cursul lunei Iulie.

■ D. Eduard Lăzăresco, doctor în drept, a fost numit prim şef de cabinet al d-lui G. G. Mârzescu, ministru de interne.

※ Duminică va avea loc în grădina „Leagănul Fluturilor“, o serbare câmpenească, organizată de cercurile ziioniste din localitate.

Vor participa la serbare şi şcoalele israelite particulare.

Ieşenii, cari sufăr atât!

— ... din cauza defundărei străzilor, să ia aminte că cu toată bunăvoinţa d'lui Mârzescu, ministru de interne, primăria tot nu poate incasa suma de un milion, ce-i datoreşte efectiv statul şi care sumă a fost afectată pentru restaurarea, în parte macar a pavagiului din Iaşi.

Să-şi noteze locuitorii care sufăr atât de groaznic din această cauză că pe când Iaşul nu poate obţine ce i se datoreşte, se găseşte mijlocul de a se deschide un credit de 600.000 lei pentru repararea pavagiului oraşului Bacău şi 500.000 lei pentru reorganizarea ministerului de industrie.

Cu începere de azi
10 MAI 1919
La Restaurantul Traian
din Iași piața Unirei o orchestră clasică compusă din cele mai bune elemente, absolvenți ai conservatorului va delecta publicul în fiecare zi atât a dejun la 12—3 p. m. cât și seara de la 7—12 noapte.
RESTAURANTUL TRAIAN
este singurul restaurant din Iași mai hygienic și curat, și unde se servesc mâncărurile cele mai gustoase vinurile cele mai alese.
RACORITOARE FINE.
Cei ce n'au avut ocazia încă să se convingă să-l viziteze o singură dată spre a se convinge

Cumpăr un docar pentru un cal

Vând un docar pentru doi cai. A se adresa în Str. Zmeu No 10 prin Str. Chica Vodă.

De vînzare câteva mii Kilograme de hârtie uscată. Doritorii se vor adresa, în fiecare zi între 9 și 12 afară se Duminică la Archiva Militară Rusă, Cazarma 4 Vânători, strada Sărari No. 4.

Eftinirea traiului

Pentru un scurt timp s'a pus în vânzare la Depozitul Central din str. Costache Negri 12 (vis avis de Biserica Bărboi) și la Depozitul din str. Constantin No. 9, lemne de foc uscate, tăiate cu Lei 28 lei și lemne stejar cu 26 suta kgr. transportate la domiciliu.

De asemenea se vinde lemne netăiete cu Lei 25 suta kg. fag, și stejar cu lei 28 suta kgr. transportate la domiciliu. Cu vagonul se vinde cu 10 la suta mai eftin.

DE VANZARE parțial sau în tota următoarele obiecte Pluguri, grape și tăvălugi de fier, mărcător rotative, semănători, secerători, moriște prese tocători, straguri, etc
Amatorii se vor adresa direct la Administrația moșiei Drăgușeni jud Suceava gara cea mai apropiată Pașcani.

Armașar de 4 ani, frumos, roib, jumătate pur sânge, dresat la călărie: de vânzare.
A se informa la ziar.

CITITI CU ATENTIE
Odată cu venirea sezonului s'a redeschise renumita grădina de vara
„LA TREI SARMALE"
situată în cea mai pitorească poziție a orașului. Mâncări picante, vinuri delicioase, prețuri excepțional de eftine.

VAR GRAS adevărat Ștefănești Stânca cel mai rezistent pentru lucrari speciale, foarte sporic pentru dnii podgoreni și bun varuit. — se găsește numai în depozitul Piața Sf. Spiridon No. 13 Iași

BANCA MOLDOVA
— SOCIETATE ANONIMA —
Capital și Rezerve Lei 8.500.000
Sediul Central Iași — Sucursala — Galați și Chișinău
Se ocupă cu toate afacerile de Bancă. Face plăți în țară, Basarabia, Bucovina, Ardeal, și Dobrogia, precum și în strainătate.
Primește bani spre fructificare eliberând Carnete de Economie sau scrisori de Depozit. Primește colete cu valori spre păstrare în Tezaurul Băncii etc. etc.
Secțiune specială de Mărfuri.

Ghete din America
In localul magazinului «La Londra» din str. Lăpușneanu 41 vis a vis de grădina hotelului Traian s'a pus în vânzare cu prețuri fixe și convenabile un mare transport de încălțăminte pentru dame și bărbați, adus din America

De închiriat salon-dormitor A se adresa Str. Carol 42.

Curele de transmisiune
Articole technice de tot felul
Piese pentru stropitoare
„VERMOREL"
oferă
BIROUL TECHNIC
Iacob Haffner & Heinrich Harth
Centrala București str. Regala 16—18
Filiala Iași Str. Ștefan cel Mare 21

La cunoscutul cizmar
MOISE ROSENTHAL IAȘI
— Str. Cucu 36 —
Se găsește oricând un
Stoc de ghete gata
bărbătești, de damă precum și pantofi maro și negri. — lucru fin.
De asemenea primește și execută COMENZI în maximum 2 zile.

FURDA de Talpă se află de vânzare cu prețuri convenabile Str. Sărărie No. 151 Iași la MEIR FRIEDMAN

In zilele de 1, 2 și 3 Iunie
VA AVEA LOC O
GRANDIOASA KERMESSA în GRADINA COPOU
cu programul cel mai original ce s'a văzut în Iași
Pentru Orfanii de Război

※ *De la Frăția Moldovei Unite* — In obișnuita ședință săptămânală de Duminică, din Aula Universității, sub președinția D-lui General Tarnoschi, și la care a luat parte un însemnat număr de membri, s'au discutat câte-va chestiuni interesante.

Dl. Em. Manoliu a arătat că după cât știe se prepară la București o centralizarea a teatrelor naționale. Centralizare, tocmai când se vorbește de descentralizare?! zice D sa.

In adevăr, o comisiune a fost instituită la București care să se ocupe de reforma teatrală.

Se pare că ea ar avea intenție să creeze o singură asociație dramatică la București, care să delege din când în când pe câți va din Societari să vie a juca la Iași și Craiova.

Din Teatrul Național de la Iași, teatru cu cele mai vechi tradiții, leagănul culturei teatrale din țara întreagă, nu va rămânea de cât clădirea și un intendent.

Contra unei asemenea tendințe „Frăției Moldovei" va protesta și va înainta o adresă Ministerului arătându-i, că nu se poate călca peste drepturile teatrului Moldovei, peste teatrul de la Iași.

In discuție s'a adus apoi chestiunea strămutărei la București a proceselor intentate Statului, autorităților și particularilor domiciliați vremelnic în Iași.

S'au relevat neajunsurile ce rezultă din această măsură, cum și desconsiderarea ce se dă Iașului, desconsiderare care privește nu numai pe magistrați și avocați, dar și pe reclamanți precum și în genere întreg orașul.

In urma observațiilor făcute de d. A. C. Cuza și V. I. Radu s'a decis ca „Frăția" să se asocieze la protestul pe care cei direct interesați îl vor adresa locului competent.

Dl. A. C. Cuza face apoi cunoscut Adunării că Statutele Societății cooperative de manufactură au fost aprobate de Casa Meseriilor și că constituirea ei va avea loc Duminecа viitoare.

Roagă în acelaș timp ca Adunarea să scuze pe d. profesor C. Fedeleș, care urma să țină o conferință asupra „Idealului Național" dar din cauza unei indispoziții nu poate face acest lucru astăzi.

※ Duminică, la ora 10 dimineața, în sala Cantinei Gheltzer, se va oficia un parastas în memoria neuitate Amalia Gheltzer.

※ Doriginteле școalei din Fabrica Zahăr Ripiceni, aduce mulțumiri D-lor Fernand Sonvage directorul fabricei Zahăr Ripiceni și Gheorghe Chirilă primarul Com. Movila Ruptă, care au contribuit primul cu 200 și al doilea cu 100 lei, pentru procurare de premii elevilor merituoși de la această școală.

※ *Jafuri speculatorilor.*—Colaboratorul nostru H. g. ne trimite următoarele:

Este în deobște cunoscut publicului faptul că negustorii s'au înmulțit ca ciupercile.

Bieții negustori, vechi de carieră, nu mai pot face față noilor comercianți cu sistemul modern de negoț.

Așa bună-oară, unde te întorci dai pe la vitrine de anunțurile: „Preț de reclamă" 10 lei kgr. de smochine, la un negustor. Alături, 9 lei kgr. de smochine — preț de reclamă—, fără chilogramul la acesta e de 850 grame. Acesta e un nou sistem de reclamă și negoț. Am dat exemplul cu acest articol—smochine—căci smochinele inundă azi piața. Dar cam așa e cu toate.

In general, cu prețurile de astăzi de reclamă la toate obiectele, dar mai cu seamă la lapte, caș, unt, carne, și alte alimente strict necesare, dacă continuă tot așa, ne prăpădim noi mai cu seamă, cari nu putem fi negutători cu prețuri fixe și de reclamă.

Negutătorilor cu prețuri fixe și de reclamă, nu vă e frică de mânia lui Dumnezeu? V'a îmbunit iutr'atât banii, încât v'ați pierdut și rușinea. Opriți-vă cu jaful cât mai e vreme!

※ Cea mai splendidă petrecere ce se oferă eșenilor pentru inaugurarea sezonului de vară este:
MAREA KERMESSA
ce va avea loc în zilele de 1, 2 și 3 Iunie în *Grădina Copou* în beneficiul Societății pentru Ocrotirea Orfanilor din războ'.

Programul Kermesei va produce senzație

※ In comuna Ceplenița, s'au constatat 7 cazuri de variolă. La Sculeni și alte în două comune s'au constatat câte un caz nou de tifus exantematic.

Toate măsurile au fost luate pentru izolarea bolnavilor și desinfectarea locuințelor.

※ La Teatrul *Cinema Sidoli* se reprezintă cu începere de astăzi și în zilele următoare în Matineu la ora 3 și 5 jum. și seara la ora 9 fix grandioasa operă a lui Verdi după romanul lui Al. Dumas *Traviata*, în 7 mari acte cu celebra artistă americană *Clara Kimball Young*.

Cu începere de Joi, la spectacolele serale, între acte va debuta BOB HOPKINS și SEVERSKAIA în cele mai noi și excentrice dansuri cu cari au obținut mari succese la București.

※ Aflăm că cursul preparator liceal pentru sezionea din Iunie și Septembrie cu profesori de stat. fost instl. Arcu 3 s'a instalat în spațiosul și higienicul local din Str. Procopie 26 (în dosul facultății de medicină), complect amenajat pentru cursul inferior real și modern.

Inscrierile se fac zilnic între 8—12 a. m. și 2 6 p. m.

※ La „Cinema Elisabeta" se reprezintă astăzi în matineu și seara: ‚Ancheta' sau ‚Judecător Vinovat?' puternică dramă cu emoționante scene și aventuri. Film Pathé Frères—Paris cu o deosebită montare și o superioară interpretare.

Călătorii interesante și o splendidă Comedie completează programul.

※ La ședința de Mercuri 14 Mai ora 5,30 p. m. (amf teatrul liceului național). Asociațiunea profesorilor va lua în discuțiune organizarea congresului general din Iulie.

※ De remarcat „La Cinema Orfanilor de Război" al Corp. 4 Armata „LUX" extraordinara dramă detectivă „Cr m nalii Parisului" și „Răsbunarea fabricantului" cu marele artist danez Waldemar Psilander.

In curând se deschide în fosta grădină Bragadiru din str. Lăpușneanu „Terasa Cinema Orfanilor de Rasboi al Corp. 4 Armată", se pregătesc mari surprize.

※ *Protestul Clarei Young.* — Dna Clara Young, cunoscuta artista israelită, a înaintat eri un protest, de altfel foarte leg tim.

De un timp apar filme cinematografice, în care se anunță, că în rolul principal apare Clara Young.

Artista a dovedit că nu are nici un amestec în aceste filme și deci se abusează de numele ei.

Făcându-se cercetare, s'a constatat că eroina filmelor este e altă artistă anume Clara Kimball Young.

Autoritățile în drept, au impus proprietarilor de filme de a pune pe afiș numele întreg, pentru a nu se face o confuziune între această artistă și d-na Clara Young, cunoscută în țară.

※ Ei a avut loc alegerea noului comitet al societății „Cuza Vodă".

Au fost aleși d-nii D. I. Ionescu, președinte; D. Florescu și Cercel, vice președinți; I. Petrescu, casier, Suster, secretar, N. Ionescu și Gh. Constantinescu, controlori. Membri, d-nii V. Axinte, Gh. Stolca, N. Civarse, P. Hegu și C. Carare.

※ BIBLIOGRAFIE —D. I. N. A. Bogdan cunoscutul publicist și literat a scos de sub tipar a treia Monografie instituită „Societatea medico Naturalistă și Muzeul istoric natural" din orașul nostru. Autorul a culeș un mare număr de documente, scripte și amintiri care ne arată clar și preciz istoricul acestui așăzământ dela înființarea lui până astăzi. Multe portrete și ilustrații precum și reproduceri fotozincografice a principalelor preparate taxidermice ornează volumul, scris cu o deosebită conștiinciozitate.

Recomandăm călduros tuturora a această reușită monografie care merită să figureze în cea mai bună bibliotecă.

※ Pe lângă Vama Galați s'a autorizat de Onor. Ministerul de Finanți Decizia Ministerială No. 7115 din 1 Mai 1919 un birou de expediții și vamuiri care funcționează în Str. Hatmanului Arbore No. 1 sub firma Dimitrie I. Filip fost taxator vamal în asociație cu vechiul și cunoscutul declarant vamal D. I. Goldenbaum Rubin și d. Titus Popovici, fost funcționar vamal și declarant, care vor servi lumea comercială prompt și conștiincios.

※ ECOU.— Aflăm cu plăcere că în ziua de 1o Mai s'a serbat la Chișinău în cercul intim familiar logodna drăgălașei Dre. Suzana Ghetler cu tânărul David Milnitzer.

※ La depozitul de Vinuri S. S. LEIZEROVICI, str. Anastase Panu No. 24 a sosit un mare transport de Vinuri și rachiuri de fructe naturale care se vând cu prețuri reduse.

Stiri Telegrafice

Delegația Austriacă la Conferința Păcei

— Din cine se compune —

LION.— Se comunică din Viena că delegația austriacă pentru pace este pusă sub președinția Cancelarului Renner, care are depline puteri. Mai fac parte din delegație: profesorii Guetler și Schonhauer ca consilieri; Dr. Klein, afacerile străine, și șefii de secție Francisc Proter, Eichorf și Richard Schutler. Mai sunt unsprezece delegați tehnici, șeapte pentru chestiunile externe, unul pentru comunicații, cinci consilieri experți, doisprezece reprezentanți provinciali, șase ziariști, șeapte secretari bărbați, patru femei, patru portărei și un curier

Chestiunile teritoriale

— Chestiunea Adriaticei și a Jugo-Slave —

LYON. - Comisiunea celor patru a continuat Sâmbătă discuția cu privire la chestia Adriaticei care până în prezent este fără rezultat. Comisiunea celor cinci a adoptat raportul comisiunei speciale însărcinate cu stabilirea frontierelor jugo-slave din spre Austria-germania.— Poporul din Carintia va fi consultat. -

Estonienii contra bolșeviștilor

BASEL.—Din Reval parvine comunicatul estonian care anunță respingerea atacurilor bolșevice la răsărit de stația Prieskau și la sud de Werros.

Finanțele în Franța

LYON. — Comisiunea budgetului din Camera Deputaților s'a întrunit sub președinția d-lui Raul Peret. Ministrul de finanțe Klotz, a vorbit despre proectul de lege privitor la convenționea ce ar fi de încheiat cu Banca Franței, relativ la un avans de trei miliarde acordat Statului, și pentru patru miliarde emisiuni de bilete. D-sa a mai declarat că acest împrumut este cel din urmă pe care Franța îl solicită de la Bancă.

In cursul acestei luni dl. Klotz va face în cameră declarațiuni cu privire la politica financiară.

Cărbunii la Paris

LYON.—Parisul și-a constituit o flotă aparte în scopul preîntâmpinărei lipsei de cărbuni.

Intre Clemenceau și Brockdorf-Rantzau

LYON. - Răspunzând d-lui de Brockdorf Rautzau primul ministru francez a spus că nu se admite discuție asupra dreptului de menținere a condițiunilor fixate prin tratat. Propunerile făcute cu referire la „Liga Naațiunilor", vor fi studiate de o comisiune competentă

Adăugiuni de noi membrii în sânul Ligei, vor fi admise până la împlinirea a 2/3 din numărul actual al aderenților. Fiecare nou membru va garanta de respectarea sinceră a angajamentelor.

Circul Franco-Italian
(L. PROSERPI)
Str. Lăpușneanu (Grădina Traian)
※ Astăzi Marți 13 Mai 1919 ※
Mare REPREZENTAȚIE de GALA
în beneficiul comicului PETRU POPP
De remarcat:
DANSUL PEPPINEI, ADELINA PATI CARUSSO, precum și alte numere noi nemai văzute până acum.
Bilete la casa Circului.

Sally Weinștein
Mișu Goldenblanc
LOGODIȚI
Iași Chișinău

Clara Juster
Jancu Damscher
LOGODIȚI
10 Mai 1919 Iași

De închiriat un loc viran
A se adresa str. Cuza-Vodă 13 la D-na D-r Șteuerman.

CETATENI MOLDOVENI
Sătiți și aleșgați au toții ca să nu vă mai ardă plămânii de rachiu care-l obicinuiți nici la Moldova lăsați-l la oparte pentru alte trebuințe și comandați ȚUICA NATURALA de prune de Vlădeni de Munte jud Prahova de la productorii și angrosiștii de băuturi Sterie P. Dinescu și D. Anghelescu, expedierea promptă la orice destinație
Aromatică și gustoasă. Comandați telegrafic urgent și vă vom trimite imediat probe și prețul pe centigraf, decalitru sau litru.
Cu deosebită stimă
p. Pr directorii de mai sus
Anghelescu

Cauciucuri de Automobil
de vânzare
Toate dimensiunile. Se vinde o cupea una trăsură «Victoria» de 2 cai, doua docare. Se cumpără un autocamion de 2 jum. tone. A se adresa la str. Păcurari No. 83 Iași sau la Agenția I. A. SINGER Str. Cuza Vodă 71

Carton asfaltat pentru acoperit de vânzare en gros și en detail la IMPORT EXPORT Str. Ștefan cel Mare. 4

INȘTIINȚARE
Subsemnatul pierzând biletul de indentitate cu fotografia al pt. îl declar nul și fără valoare în mâinele oricui s'ar găsi
LEIB WEISSMAN Ungeni—Basarabia

Șofeur harnic caută ARTHUR RECHLER str. Tătarași 22 Acasă între 12—2 a. m. și 7—9 p. m.

PORTOCALE și LAMAI
proaspete, a sosit un nou transport la BANCA MOLDOVA Iași și se vinde cu lădița

De vînzare imobilul din strada Berăria Veche No. 4, material de construcție, sobe teracota, tuburi ciment etc.

DE VANZARE imobilul din Iași str. Ștefan cel Mare No 53 colț cu str C. Negri și Nemțească Nu 1, compus din apartamente de locuință cu remize și atenanșe, prăvălii și local de farmacii precum și dreptul de farmacii sub firma «La Higeia» actualmente arendat D-lui D. Herzenberg.
I formațuni la D-l avocat I. Serafimi str. Cuza V. No 35 Iași.

Dr. L. SILBERȘTEIN
Iași Str. Cuza Vodă No. 46
fiind demobilizat își reia consultațiile pentru bolile interne și venerice.

CINEMA MODERN **Napierkowska**
în „LA MISTÉRIEUSE" 5 mari acte
cu începere de Joi 15 Mai

ANUL XV-lea No. 3622

25 BANI NUMARUL

VINERI 16 MAI 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 28.

— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC CIOTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionara exclusivă a publicităţii.

—— Un număr vechiu 1 leu ——

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Ceva fisiologie politică

Pentru obişnuiţii luptelor noastre politice este de sigur o decepţie actuala apatie care le ruginește toate aptitudinele şi face să cam întârzie toate aşteptările.

Dacă la baza acestei apatii este, de sigur, suspendarea oricărei preocupări interne, până în ziua când preocuparea cea mare externă îşi va găsi dezlegarea şi dacă este vădit că toată viaţa ţărei este la remorca celor ce se întâmplă la Conferinţa Păcei, nu e mai puţin adevărat că împrejurările actuale ne pot da şi măsura artificialităţei vieţei noastre politice, care mai este suspendată şi din pricină că lipsesc din ţară şefii celor două mari partide cari vorbesc în numele României de până acum.

Va veni, poate, ziua când partidele politice vor trebui şi ele să se democratizeze, în senzul că şeful nu va mai putea să fie autoritatea divină „carele pretutindene eşti şi toate le împlineşti, vistierul bunătăţilor şi dătătorul de viaţă". In ziua când partidele politice vor avea drept ciment numai binele celor mulţi, puterea partidelor va izvori nu din munificenţa castei care, din fruntea partidului, imparte folosele celor ce-i urmează, ci din viaţa intensă pe care ele şi o vor trage din straturile adânci pe care se vor sprijini. Arborele care dă rodul de preţ are sub pământ tot atâtea ramuri pe cât are în văzul lumei; tot aşa arborele care va trebui să dea Ţărei rodul unui pământ, îngrăşat cu cel mai sfânt sânge, nu se poate scobori în adâncime numai cu un singur etaj, acela al subsolului unui institut financiar.

In ziua ce va veni, şefii de partide—dacă vor mai fi—vor trebui să fie numai delegaţi ai puterei celor mulţi, iar lipsa lor nu va putea suspenda o viaţă care nu purcede din voinţa unui singur om.

Se zice că evoluţia către aer şi soare a vieţei noastre politice, trebue să însemneze inundarea actualelor cadre, prin chemarea la viaţa politică a celor mulţi. Alipirea noilor ţinuturi, până eri subjugate, este de natură să aducă şi cadre noui şi oaste cetăţenească nouă. Cum că cetăţenii cei noui privesc cu rezervă viaţa noastră politică veche şi cum—că şi de la ei şi de la noi—se arată la fiecare pas dorinţa primenirei vieţei politice, este o axiomă scrisă pe steagul din fruntea tuturor revendicărilor cetăţeneşti actuale.

Cei d'intâiu contact între cetăţenii cei noi şi obiceiurile cele vechi, a trebuit în mod firesc să facă mai evident conflictul de tendinţi, pe care noi, blazaţii vechilor sisteme politice, le am tolerat, cu resemnarea cu care purtăm o haină veche pe vremurile când nu se găseşte stofă nouă. Fraţii cei noi însă, veniţi pe principiul auto determinărei popoarelor, cred şi în dreptul auto-exprimărei părerilor; de aici conflicte, care în cazurile Flondor şi Herţa au străbătut şi în presă, cu toate plăşile metalice pe care cenzura le-a pus în calea acestor sub-marine, menite să tulbure mersul liniştit al bastimentului mândru, care duce maestos destinele „României" noi.

Faptul că fraţii din Ardeal nu reacţionează la fel cu conducătorii din Bucovina şi Basarabia, poate să aibă explicaţia într'o împrejurare care, pentru noi, poate să fie o urmare a unei legi de adaptaţiune fiziologică a organismelor politice.

In adevăr. prin extracţia lor, dnii Flondor şi Herţa sunt boeri, pe când conducătorii politici din Ardeal sunt eşiţi din chiar sânul poporului; adaptaţiunea fiziologică impune, deci, celor d'infăi afinităţi de la care nu se pot sustrage şi simpatii, urmate sau nu de dejunuri, care pot găsi mai târziu şi consfinţiri de legături mai durabile. Nu facem nici unuia ofensa de a micşora nici măcar cu o umbră de îndoială nobleţa gestului cu care s-au pus în fruntea aspiraţiilor naţionale ale Românilor în numele cărora vorbesc; aceleaşi legi de adaptare care au făcut pe vechii boeri din România veche să se pună în vremurile mari în fruntea revendicărilor naţionale, au repetat istoria pentru noile ţinuturi deşteptate astăzi la viaţa politică. Credem, însă, că fără voia lor şi chiar prin faptul conflictului nativ după care s-au născut la viaţa politică a României mari, aceşti doi fruntaşi — şi acei cari-i vor urma—se vor găsi în tabăra opusă cu acei de care i-a despărţit conflictul actual.

Dacă fruntaşii din provinciile alipite vor lua parte în acest mod la viaţa noastră politică, înseamnează că ne vom apuca să reedităm vechea comedie politică, în care conservatori şi liberali vor vorbi în numele unor afinităţi native.

Nu credem, însă, că e altă lege, după care sângele vărsat în numele unei idei răscumpără drepturi noi pentru acei care l-au vărsat, va rămâne fără sancţiune tocmai în ziua când cel mai vrednic sânge s-a vărsat cu atâta dărnicie de poporul românesc. Revendicările democratice vor străbate de sigur, se vor înfăptui şi nu vedem cu putinţă sinuoserea politică a celor care s-ar pune în calea lor.

Dar,

Pentru o ţară care a gustat din înfrângere şi a fost pe pragul dezordinelor pe care le trage după el dezastrul; pentru spectacolul pe care ni-l oferă la toate punctele noastre cardinale anarhia izvorâtă din scăparea frâului revendicărilor populare, nu se poate ca învăţătura absolut obligateare să nu impună a se modera macar temporar, exagerarea acestor revendicări. Nevoia conservărei sociale va întreţine obligator un partid politic de conservare, care să satisfacă legea veche fiziologică, dela care natura nu face salturi.

In ziua, însă, cînd revendicările populare se vor pune cu ma. multă

mă tem că partidul care va avea mai mult interes de conservare a formelor actuale, să nu fie tocmai partidul care trage mai mult folos de pe urma actualei noastre aşezări politice.

Dr. Ştefănescu-Galaţi

P. S. Faptul că „Opinia" este o tribună de la care părerile se pot exprima fără obligaţiuni politice, mă îndreptăţeşte să public une ori în acest ziar, mai curînd de cît în cele politice, care ca atare nu mă angajeze politiceşte în vre-un fel.

Dr. S. G.

EXTERNE

Frontiere şi Vecini

Se anunţă plecarea delegaţiunei austriace la Paris şi, cu toate aceste, nici acest fapt n'are legătură imediată cu noi.

Este curios, dar aşa este: suntem singura ţară din lume care se trezeşte de fapt în raporturi noui cu aproape toţi vecinii —, raporturi inexistente la izbucnirea războiului. Se explica dar de ce n'au influenţă directă în ce ne priveşte, acele statelor cu care eram până acum în imediată vecinătate.

De fapt avem vecini noui, state ce se înfiinţează acum. In loc de ruşi avem peste Nistru statul Ucrainian. In loc de frontiera austriacă la nord avem statul nou polon. In loc de unguri la nord-vest, avem cehо-slovaci. In loc de unguri la sud-vest avem jugo-slavi.

Şi de aci rezultă şi situaţia specială şi tragismul nostru atît din punctul de vedere al suferinţelor ce mai avem de îndurat cât şi din punctul de vedere al neliniştei pentru ziua de mâine.

Căci este evident, ca un stat vechiu, chiar învins, poartă în sine sâmburele liniştei pentru viitor, pe baza tradiţiei şi a ordinei ce în mod natural urmează să se stabilească. Nu este tot astfel cu statele noui, a caror constituire poate fi determinata printr'un tratat, dar a caror fiinţare presupune multe şi multe premeniri, modificari şi chiar convulsiuni.

Iată de ce este foarte probabil că dintre statele europene acel care va ajunge mai târziu la binefacerile păcei va fi România.

O spunem aceasta pentru a evita deziluzia unora, care îşi închipuie că pacea noastră va începe la 15 Iunie sau 1 Iulie.

OP.

Din lipsă de combustibil, şi până la aprovizionare, trenul spre Basarabia va circula de 3 ori pe săptămână.

Suferinţa cea mai mare....

—.... o îndură, cu siguranţă, pe aceste vremuri de scumpete, acei cari n'au alt izvor de venituri de cât leafa.

Şi iată că o categorie de lefegii, dintre acei care au un drept incontestabil la solicitudinea statului, profesorii, după se primesc o leafă care nu le ajunge niei pentru trebuinţele a cincispreze zile, nu sunt măcar plătiţi la timp.

Intr'adevăr, descălinea din Iaşi n'a primit nici până astă-zi, deşi suntem la 15 Mai, leafa şi indemnizaţiile pe Aprilie.

O fi având statul greutăţi financiare, nu mai puţin se cuvine a nu se nesocoti drepturile unor oameni la infinit, atuncea când de drepturile altora se ţine cont cu o rigurozitate matematică.

Câte-va NOTE

Profetul a spus: „Va veni ziua când pacea va domni pe pământ, când lupul va fi prietin cu oaia iar sabia se va transforma în seceră şi arma în cioean".

Desigur că nu trăim încă vremurile concordiei şi armoniei universale. Nu mai puţin cuvintele profetului s'au adeverit în parte.

Intr'adevăr, o comunicare din stră inătate anunţă că celebrele tankuri, cari au asigurat victoria aliaţilor, au fost transformate, graţie unei abilităţi tehnice, în instrumente, care pe rând, pot servi la arat, grapat, secerat, legat snopii, etc.

*

„Figaro" spune că la licitaţia pentru vânzarea bijuteriilor rămase de pe urma decesului contesei B. s'a obţinut, numai de la perle, suma de 1 160,519 franci.

Un singur colier, de şase zeci şi nouă perle albe a produs suma de 486.000 franci.

Cu cât mai scump cu cât s'a nimerit să fie compus tocmai din 69 de perle.

*

Atelierele croitoreselor stau deşarte — în schimb abundenţă de . . . croitorese în piaţă, mai cu seamă de la o anumită oră în sus.

Imposibil să găseşti o servitoare sau femeie la lucru—în schimb gem sirdzile de femei care s'au pus în serviciul „utilităţei publice.

Stanzy

INSEMNĂRI

Grudă experienţă

L-am avut profesor de drept constituţional pe d. Constantin Stere. Cuvântul lui autoritar vibra de pasiune când răscolea trecutul frământărilor sociale ale omenirei şi atingea culmile cele mai senine ale ştiinţei când analiza formaţiunea statelor şi tranziţia seculară a raporturilor dintre individ şi societatea organizată pe forţă, până la regimul constituţional de astăzi. Mare iubitor al drepturilor individuale cetăţeneşti, d. Stere ironiza acele prevederi ale legilor prin care se enunţa garanţia libertăţii individuale dar fără sancţiune, fără control şi fără o reală răspundere, a organelor executive şi administrative. Cu toate acestea însă, d. Stere era în primul rând un vajnic susţinător al organizărei sociale într'o disciplină de fier şi un apostol al puterei şi interesului de Stat, pe bază de legalitate democratică, în faţa căreia individul trebue să sufere o ştirbire a libertăţii personale şi o adecvare a tendinţelor şi manifestării la cadrul mersului social obştesc.

In acest punct de doctrină al antitezei dintre individ şi stat, cu toată puterea argumentaţiei şi frumuseţea expunerei, ilustrul maestru nu m'a putut convinge. Şi în fanatismul credinţei mele personale regretam că d. Stere nu face indoctrină o mai largă parte drepturilor naturale ale individului, măcar ca o urmare şi protestare a tradiţiei româneşti de guvernare

Afirmarea drepturilor cetăţeneşti prin cuvântul d lui Stere, deşi hotărâtă, rămânea în umbră faţă de monstrul masiv al statului modern constituţional,

Şi iată că o ultimă lovitură de exerciţiu politic în Stat face din persoana d-lui Stere un exemplu cuvântător în contra teoriei profesorului. Iar noi, elevii entuziaşti ai maestrului, suntem aduşi la Golgota ca să auzim cuvintul:

— „*Ecce homo*"!

Astăzi poate că savantul, prin cruda experienţă personală, rostogoleşte ştiinţa şi dă individului ce este a individului, cu precădere şi mai mult ca Statului

Renovatus

Informaţii

Unele ziare cred că prima urmare a arestării d lui Stere, va fi că d'sa va face destăinuiri în privinţa unor lucruri necunoscute până acum în ce priveşte atitudinea d lui Ionel Brătianu la începutul războiului.

Ziarele în chestiune se înşeală. Nu numai că nu va face divulgări, dar din cele comunicate de d sa la timp, rezultă că în caz de va fi dat judecăţii d-l Stere nu se va apăra.

Chestiunea transferărei proceselor pendinte înaintea instanţelor judecătoreşti din Iaşi întentate autorităţilor cari şi-au reluat sediul în Capitală, a fost tranşată ieri de către Tribunalul secţ. III-a. Cererile de stămutare au fost respinse.

In curând se va cunoaşte deciziile şi a celorlalte instanţe din Iaşi, întru cât la trib. Secţ. I a s'a discutat ieri o cerere de asemenea natură şi Curtea de Apel va fi chemată să se pronunţe şi ea în toate procesele de asemenea natură.

Intru cât este vorba aci de un regulatoriu de competenţă, Inalta Curte de Casaţie va avea aşi spune ultimul cuvânt. Nu este însă mai puţin adevărat că sentimentele Tribunalelor din Iaşi au o semnificaţie care pe deoparte constituie o lovitură adusă unor dispoziţiuni, iar pe de altă parte însamnă o justă aplicare a principiilor de drept şi ale apărărei Iaşilor.

Pentru ca acest drept însă să fie apărat până la sfârşit se impune şi Ieşenilor să-şi facă datoria.

O marcantă personalitate din lumea politică şi a baroului din Iaşi spunea ieri într'un cerc de avocaţi următoarele:

—„Greşala de a fi arestat pe Stere este mai mare de cât toate greşelile la un loc pe care le-ar fi comis Stere".

S'a deschis pe seama ministerului de interne un credit extraordinar de 6 milioane lei pentru organizarea şi întreţinerea serviciilor telegrafo-poştale in Bucovina.

Administraţia comunală a luat dispoziţia ca pâinea ce se debitează în oraş, precum şi covrigii, să nu se vândă de cât cu chilogramul, pe preţul de 2.40 bani chilogramul.

In întrunirea de aseară, membrii Asociaţiunei Generale a corpului didactic, au hotărât în definitiv ca marele Congres dăscălesc din întreaga ţară. să aibă loc în Iaşi, şi zilele de 12, 13 şi 14 Iulie stil nou.

Congresul va fi urmat de o excursiune în Basarabia.

Comisia interimară a fixat noile preţuri pentru carne.

Aceste preţuri sunt:

Carne de vacă obicinuită, pentru creştini şi evrei, 12 lei chilogramul; Muşchi, antricote şi limbă 14 lei; Măruntaie 7 lei, carne de porc obicinuită 10 lei, Muschi 12 lei, Măruntaie 7 lei, osînză 20 lei, cioplitura 18 lei, carne de miel 10 lei.

Salariile corpului didactic. — Faţă de neajunsurile pe care le întâmpină profesorii cu achitarea salariilor, adunarea membrilor Asociaţiei generale a Corpului didactic a decis a se trimite personal d-lui ministru Anghelescu telegrama următoare:

„Asociaţia generală a profesorilor din România, secţiunea Iaşi, faţă de întârzierea sistematică în mandatarea şi achitarea salariilor, sporului, chiriei membrilor corpului didactic, fapt care îngreuiază foarte mult traiul în aceste vremuri de scumpete, vă roagă stăruitor să dispuneţi ori o mandatare mai expeditivă, ori plata după state de către administraţiile financiare locale, după cum s'a procedat în luna Decembriv 1918".

Telegrama a fost semnată, în numele Asociaţiei de către d. dr. Parhon, vice-preşedinte.

Excursiunea şcoalei normale. — Există toată probabilitatea, faţă de munca depusă, ca examenele de fine de an la şcoala normală Vasile Lupu, să aibă loc la data obicinuită. Faţă de aceasta, direcţiunea de acord cu profesorii, au hotărât a organiza în această vară o serie de excursiuni instructive cu elevii şcoalei.

Astfel, de Duminică, şi regulat în fie ce Duminică, elevii vor vizita împrejurimile atât de frumoase şi interesante ale Iaşului.

De îndată ce anul şcolar va lua sfârşit, elevii cu directorul şi profesorii, vor porni în marea excursiune hotărâtă. In primul rînd vor vizita „Mărăştii" amintirea neştearsă a luptelor eroice. Vor trece apoi în Bucovina, începînd cu Putna, depunînd o coroană pe mormîntul lui Ştefan cel Mare.

S'au luat cuvenitele dispoziţiuni pentru ca excursiunea să fie cât mai plăcută pentru elevi.

D. doctor Maximilian Hacman a fost numit secretar şef al serviciului industriei şi comerţului din administraţia Bucovinei.

D. Gr. Marinescu subcomisar în prefectura poliţiei Akerman a fost revocat din funcţiune.

Numiri anulate.— Ministrul cultelor şi instrucţiunei a anulat următoarele numiri în învăţământ:

Clemenţa Grecea profesoară de limba română la şcoala profesională din Fălticeni şi transferată la Chişinău.

Popescu Antonia Natalia de la şcoala profesionala din Fălticeni.

Ana Tretinescu profesoară de limba franceză la şcoala profesională de fete din Botoşani.

Ella Negruzzi profesoară de limba franceza la şcoala profesională de fete din Roman.

Eugenia Casianu, profesoară de limba franceză la şcoala profesională de fete din Huşi.

Margareta Georganda profesoară de limba franceza la şcoala profesională de fete din Dorohoi.

Florica Florescu profesoară de limba franceză la şcoala profesională de fete din Fălticeni.

Emilia Subotin, maestră de desemn şi caligrafie la şcoala profesională de fete din Fălticeni.

Dintre acestea sunt menţinute ca suplinitoare Clemenţa Grecea şi Eugenia Casian.

Orele la care fuseseră numite aceste doamne profesoare se vor publica din nou vacante.

Administraţia comunală a aderat şi a promis tot concursul pentru festivalul naţional organizat pentru mâine de studenţi, în amintirea zilei de 3 Mai 1848.

De aseară, d. Crupenschi, preşedintele Comisiei interimare, a lansat invitaţiuni către autorităţi, şcoli şi societăţi, pentru a participa la Te-Deumul ce are loc mâine dimineaţă la Mitropolie.

Azi la ora 11, a avut loc o întrevedere între primar şi studenţi, cu privire la programul festivalului de la Teatrul Naţional.

Contrar celor afirmate de un ziar de aseară, nici o comunicare cu privire la amânarea examenelor particulare, n'a sosit la Liceul Naţional.

Societatea Cooperativă de Consum „INDESTULAREA"

ANUNŢ

Conform decisiunei Consiliului de Administraţie luată în şedinţa de 13 Mai a. c. domnii membrii ai Societăţei sunt rugaţi ca în termen de 20 zile de la dată prezentei publicaţii adică până la 4 Iunie a. c. să depuie la Cassa de bancă M. Jurist al II a vărsământ de 50 lei de acţiune, asupra capitalului subscris.

In caz de neachitare la timp se va procede conf. art. 6 din statut.

Consiliul de Administraţie

Prima Societate fraterna Israelită
pentru întreţinerea
Azilului de Bătrâni
fondata de meseriaşii din Iaşi
CONVOCARE

De oarece la prima adunare generală din 11 Mai a. c. n'a răspuns numărul cerut de statut se convoacă pentru a doua oară adunarea generală ordinară pentru

DUMINICA 18 MAI A. C.
orele 2 p. m.

care se va ţine cu ori ce număr de membrii prezenţi
La ordinea zilei
1) Raportul cenzorilor
2) Aprobarea Bilanţului pe anul 1918/19
COMITETUL

Cu începere de azi
10 MAI 1919
La Restaurantul Traian

din Iaşi piaţa Unirei o orchestră clasică compusă din cele mai bune elemente, absolvenţi ai conservatorului va delecta publicul în fiecare zi atât la dejun la 12—3 p. m. cât şi seara de la 7—12 noap. e.

RESTAURANTUL TRAIAN
este singurul restaurant din Iaşi mai bygienic şi curat, şi unde se servesc mâncările ce e mai gustoase vinurile cele mai alese.

RACORITOARE FINE.
Cei ce n'au avut ocazia încă să se convingă să-l viziteze o singură dată spre a se convinge

Eftenirea traiului

Pentru un scurt timp s'a pus în vânzare la Depozitul Central din str. Costache Negri 12 (în avis de Biserica Barboi) şi la Depozitul din str. Constantin No. 9, lemne de foc uscate, tăiate cu Lei 28 lei şi lemne stejar cu 26 suta kgr. transportate la domiciliu.

De asemenea se vinde lemne netăete cu Lei 25 suta kg. fag, şi stejar cu lei 23 suta kgr. transportate la domiciliu. Cu vagonul se vinde cu 10 la suta mai eftin.

Curele de transmisiune
Articole technice de tot felul
Piese pentru stropitoare
„VERMOREL"
oferă
BIROUL TECHNIC
Iacob Haffner & Heinrich Harth
Centrala Bucureşci str. Regala 16—18
Filiala Iaşi Str. Ştefan cel Mare 21

Piatră brută şi sfărâmată
pentru zidării şi pavaje din cariere de Păun, Costa Bărnotei şi Baza dealului Repedea
Petriş ciuruit, Nisip şi Bolovani de râu
posedă un mare depozit şi poate preda atât pe loc în carieră, cât şi predă la Domiciliu
SOLOMON GRUENBERG Antrepenor de lucrări publice cu Biroul în str. Lozoneki 12

BUFETUL grădinei Cinematografului Traian din Grădina Traian cu faţa spre str. Lăpuşneanu (loc de bodegă) se închiriază pentru sezonul verii cu începere de la acum. A se adresa D-lui V. Gheorghiu str. Lăpuşneanu 25

Cumpăr un docar pentru un cal
Vând un docar pentru doi cai. A se adresa în Str. Zmeu No 10 prin Str. Cuza Vodă.

De vânzare imobilul din strada Berării Veche No. 4, material de construcţie, sobe teracota tuburi ciment etc.

DE VANZARE imobilul din Iaşi str. Ştefan cel Mare No 53 colţ cu str. C. Negri şi Neculţescă No 1, compus din apartamente de locuinţă cu remize şi anexe, prăvălii şi local de farmacii precum şi dreptul de farmacii sub firma „La Ingera" se ualmente arendat D-lui D. Berzenberg.
Informaţiuni la D-l avocat I. Serafimi str Cuza V. No 35 Iaşi.

PORTOCALE şi LAMAI
preaspete, a sosit un nou transport la BANCA MOLDOVA Iaşi şi se vinde cu lădiţa

※ *Distribuţia zahărului.*—Serviciul de aprovizionare al comunei Iaşi aduce la cunoştinţa publicului următoarele:

Impărţirea zaharului pe luna Mai va începe Duminică 18 cor. la următoarele şcoli:

Şcoala Petru Poni, disp. 1, şc. Carol I, disp. 1, şcoala Trei Erarhi, şcoala Vasile Conta, disp. 2, şcoala V. Alexandri, şcoala M. Cogălniceanu, disp. 3, şcoala Carmen Silva, şcoala Principele Ferdinand disp. 4, şcoala Cuza Vodă, şcoala Costache Negri disp. 5. Raţia 250 grame. Preţul 13 lei kgr. Cartelele colective la Depozitul Bucşinescu. Se va face distribuţia pe baza de cartelă (individuale şi colective) suprimându-se orice fel de bonuri.

Cu această ocazie se va împărţi populaţiunei şi cartofi de calitate superioară cu preţul de lei 1.50 kg. Raţia este de 1 chilogram de persoană. Nimeni nu va putea obţine raţia de zahar dacă nu o va lua şi pe aceea de cartofi.

※ Teatrul Cinema Elisabeta.—Astăzi în matineu şi seara se reprezintă: Inchisoarea de Oţel sau Marchizul Infam, puternică cinema dramă în 4 acte cu peripeţii şi aventuri extraordinare.

Interesante şi pitoreşti vederi de pe natură şi o hazlie comedie completează programul.

■ *De la Societatea „Unirea".* — Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate a ţinut ascară şedinţă avînd la ordinea zilei: Darea de seamă simestrială şi verificarea veniturilor de la 2 baluri care au adus un beneficiu net de peste 5000 lei.

Se ia în discuţie imprimarea statutului care e aprobat de casa Centrală a meseriaşilor şi se aprobă;

D. S. Lungu, preşedintele societăţei, mulţumeşte adunărei generale care a răspuns în mare număr şi spune că numai numărul mare de membrii prezenţi la societate va face marea unire a tot ce este muncitor.

După terminarea şedinţei s'a ales o comisiune compusă din d-nii Tanase, Bartin, Căniţă, Constantinescu, Niculi, Eichenkatz, Grăjdeanu, Mihailescu şi S. Lungu, care vor redacta statutul sindicatului lucrătorilor tipografi din Moldova.

※ Asociaţia profesorilor universitari, secţia Iaşi, va ţine şedinţă Sâmbătă 17 Mai, ora 5 p. m. în amfiteatrul Laboratorului de chimie medicală din strada Săulescu. La ordinea zilei sunt următoarele chestiuni:

1) Cetirea raportului activităţii secţiei Iaşi, ce urmează a se face adunării generale, ce se va ţine în Bucureşti, ai începutul lunei Iunie.

2) Alte chestiuni interesând Asociaţia.

„Frăţia Moldovei Unite" ţine şedinţa publică Duminică 18 Mai c. la ora 5 p. m. în Aula Universităţii.

La ordinea zilei:

1. Votarea moţiunii în chestia strămutării proceselor din Iaşi la Bucureşti.

2. Conferinţa d-lui profesor C. Fedeleş despre „Idealul Naţional".

※ Direcţia generală a căilor ferate a însărcinat pe d. inginer Theodor Burghele cu conducerea direcţiei regionale din localitate, în timpul absenţei d-lui Scutaru.

※ Conferinţa D-nei Buţureanu, „Doctrina pacifistă" răscolind ideile se anunţă obiecţiuni la care va răspunde, Simbătă 17 Mai ora 4 jum. în amfiteatrul de histologie când va vorbi şi D. Maior Ştefănescu în chestia femenismului.

※ Eri s'a deschis seziunea Curţei cu juri, în localul şcolei Adamache. Curtea e compusă din d-nii Lupu, preşedinte, Possa şi Cullano, membri.

Procesul de er. s'a amânat, procedura nefiind completă.

※ Astăzi la ora 4 şi jum. p. m. are loc inaugurarea cantinei înfiinţata de Crucea Roşie americană la Triajul Gărei Iaşi.

※ Implinindu-se un an de la moartea mult regretatei filantrope AMALIA GHELTZER comitetul Maternităţei israelite invită la requiemul de Duminică 18 crt. ora 10 din sala Gheltzer pe toţi prietenii şi admiratorii ei precum pe toţi acei cari au donat pentru fondul în amintirea ei.

Cumpăr casă cu 4—6 camere şi loc spaţios pentru curte şi grădină în orice parte pavată a oraşului. Cai buni pentru trăsură. Docar bun cu 2 ori 4 roate. Cotugar ori căruţă bună de un cal. Motocicletă cu ori fără ataş în stare perfectă de funcţionare.
Vând un car pentru boi. Stupi mari cu rame mobile fără albine. Adresa: STOICA Revizor şcolar str. Vasile Lupu 60 ori la ancheteria revizoratuului şcolar Iaşi.

În zilele de 1, 2 şi 3 Iunie
VA AVEA LOC O
GRANDIOASA KERMESSA în GRADINA COPOU
cu programul cel mai original ce s'a văzut în Iaşi
Pentru Orfanii de Război

※ Cinema SIDOLI. Astăzi program senzaţional Ultima Datorie, sentimentală dramă modernă produs al Casei Cesar-Film din Roma cu celebrităţile scenilor italiene în frunte cu Ghione supranumit Zar la Mort, profesorul Franciscăi Bertini precum şi Carlo şi Olga Benetti.

Programul este completat cu Bolnavul închipuit precum şi o interesantă vedere după natură şi o hazlie comedie „Un serviciu bine plătit."

※ De remarcat la Cinema Orfanilor de Răsboi al Corp. 4 Armată „LUX" cel mai interesant film detectiv „Ocnaşul cu 7 feţe" interpretat de cel mai mare artist norvegian creatorul rolului lui „Lepain" Această superbă inscenare poliţistă se poate vedea la Matineu şi seara cu începere de Joi 15 Mai 1919.

In curând se deschide în fosta grădină Bragadiru din strada Căpuşneanu „Terasa Cinema Orfanilor de Răsboi al Corp. 4 Armată" se pregătesc mari surprize, un afiş special va anunţa ziua de deschidere.

※ Pe lângă Vama Galaţi s'a autorizat de Onor. Ministerul de Finanţ Decizia Ministerială No. 7115 din 1 Mai 1919 un birou de expediţiuni şi vamuiri care funcţionează în Str. Hatmanului Arbore No. 1 sub firma Dimitrie I. Filip fost taxator vamal în asociaţie cu vechiul şi cunoscutul declarant vamal D-l Goldenbaum Rubin şi d. Titus Popovici, fost funcţionar vamal şi declarant, care vor servi lumea comercială prompt şi conştiincios.

RENUMITUL RESTAURANT
CAFE DE LA PAIX
trecând sub direcţiunea LAMBRU BRANDEANU fost mult timp Director al Grădinei Parisiana din Bucureşti, aduce la cunoştinţa Onor. Public că serveşte orice fel de mâncări calde şi reci la orice oră din zi şi noapte.
GRATAR SPECIAL fleici şi mititei etc.
VINURI SUPERIOARE
Lux Eleganţă Acurateţe
PREŢURI MODESTE.

Stiri Telegrafice

De la Conferinţa Păcei

—Tratativele cu Austria şi ceilalţi beligeranţi.—
Contra propunerile germane.—

PARIS.— Consiliul celor patru, compus din câte un delegat al celor patru mari puteri (Franţa, Anglia, America şi Italia) s'a întrunit Marţi dimineaţa pentru a discuta chestiuni cu privire la sosirea delegaţilor austriaci.

Lucrările conferinţei se îndreaptă deocamdată spre redactarea clauzelor financiare ce sunt va fi introduse în ambele tratate.

După ce se va trata cu Austria, vor veni la rând celelalte state cari au facut parte din alianţa puterilor centrale.

Comisiunea de radicalizare de sub preşedinţia d-lui Guillard a luat în cercetare chestiunea cărbunilor. Comisiunea financiară prezidată de englezul Keines şi comisiunea transporturilor maritime de sub şefia d-lui Thomas Lloyd s'a întrunit deasemenea pentru discutarea mai multor chestiuni.

Consiliul celor patru a luat cunoştinţă de contra-propunerile germane. Se va răspunde după ce se va primi avizul comisiunilor competente (a Legislaţiei muncii şi a prizonierilor de război).

Graniţele Austro-Ungare definitiv fixate

Paris.— Conferinţa Păcei a fixat definitiv hotarele în limitele cărora Austria şi Ungaria vor dăinui de acum înainte.

Activitate de foc la Nistru şi Tisa

Comunicat oficial din 14 Mai

Frontul de est.—*Viu schimb de focuri între ambele maluri ale Nistrului.*

Frontul de vest.— *Schimb de focuri de arme şi tun pe tot frontul Tisei.*

Cu ocazia operaţiilor noastre în contra ungurilor, s'au capturat 483 ofiţeri, 4752 soldaţi, 32 obuziere, 10 tunuri, 2854 arme, 141 mitraliere şi mari cantităţi de materiale şi muniţiuni.

M. C. G.

Revizuirea tratatului privitor la Belgia

PARIS.— „Petit Journal" aduce la cunoştinţă că Conferinţa Păcei se va întruni în scopul revizuirei tratatului încheiat la 19 Mai 1830, relativ la neutralitatea Belgiei.

La această conferinţă va avea probabil şi un reprezentant al Olandei.

Demobilizarea în Franţa

PARIS.—Ziarul „Petit Parisien" anunţă că îndată după semnarea tratatului se vor demobilisa clasele 1907 şi 1908.

Sosirea delegaţiei austriace

PARIS.— Miercuri, a sosit la Saint-Germain delegaţia austriacă la Conferinţa Păcei.

Dorinţele lui Scheideman

NAUEN.— Preşedintele consiliului german, Scheideman declară că năzuinţa lui este să ajungă la o înţelegere pacinică cu foştii adversari.

Activitatea delegaţiei austriace

BASEL. — Duminică, cancelarul austriac Renner a avut convorbiri cu reprezentanţii Angliei, Statelor Unite, Italiei şi Franţei în privire la tratativele de pace.

Delegatul francez Aliez a promis Cancelarului austriac că va uşura plecarea delegaţilor austriaci la Versailles.

O nouă instituţie financiară

PARIS.— S'a înfiinţat o mare bancă cu atribuţiuni în direcţia exportului. Capitalul Băncei este de 100.000 000 fr. „Banca Franţei" va da concursul ei.

Ultima oră

Ziarul „Romănimea" anunţă că este absolut sigură arestarea d-lui P. P. Carp.

Ziarul „Izbânda" spune că acest scop a avut plecarea comisarului regal la Ţibăneşti.

Senatorul Charles Humbert, acuzat că ar fi cumpărat ziarul „Le Journal" cu suma de cincisprezece milioane, pusă la dispoţizie de germani, a fost achitat de Consiliul de Război francez.

Cu toată opunerea guvernului francez, preşedinţii comisiunilor diferitelor grupări au fixat pentru ziua de 22 Mai, discuţia asupra amnestiei generale.

O fotografie bine reuşită frumos executată puteţi obţine numai la cunoscutul atelier fotografe Z. VEISS furnizorul curţei Regăle, Iaşi Piaţa Unirei.

Cassă „Naţional" foarte practică pentru restaurante, berării, magazine, etc, vinde cu preţ convenabil Farmacia Blumenfeld „La Sfîntu Spiridon" Str. Cuza Vodă.

VAR GRAS adevărat Ştefăneşti-Stânca cel mai rezistent pentru lucrări speciale, foarte spornic pentru d-nii podgoreni şi bun văruit. — se găseşti numai în depositul Piaţa Sf. Spiridon No. 13 Iaşi.

DE VANZARE parţial sau în tot următoarele obiecte Pluguri, grăpi şi tăvăluci de fer, semănător rotative, semănători, secerători, moriste prese treieratori, struguri, etc.
Amatori se vor adresa direct la Administraţia moşiei Drăguşeni jud. Suceava gara cea mai apropiată Paşcani.

La cunoscutul cizmar
MOISE ROSENTHAL IAŞI
— Str. Cucu 36 —
Se găseşte oricând un
Stoc de ghete gata
bărbăteşti, de damă precum şi pantofi maro şi negri. — lucru fin.
De asemenea primeşte şi execută COMENZ în maximum 2 zile.

Cauciucuri de Automobil
de vânzare
Toate dimensiunile. Se vinde o cupea, una trăsură «Victoria» de 2 cai, două docare. Se cumpără un autocamion de 2 jum. tone. A se adresa la str. Păcurari No. 33 Iaşi sau la Agenţia I. A. SINGER Str. Cuza Vodă 71

MARELE CAFEU ŞI BERARIA **„ASTORIA"** 17 Bulev. Elisabeta 17 vis a-vis de Cişmigiu
trecând sub Administraţia
Căpitanului Costache Mihailescu cu fraţii
Serveşte cele mai alese consumaţiuni, cu preţurile cele mai reduse din Bucureşti.
LOCAL PENTRU FAMILII
Şi local de întâlnire al tuturor leşenilor aflători în capitală.
Două săli speciale cu Biliarde.

CINEMA MODERN **Napierkowska**
în „LA MISTÉRIEUSE" 5 mari acte
cu începere de Joi 15 Mai

TABLOURI IN CONDEI
reproduse după fotografii se execută în mărimea naturală sau în orice altă mărime, în mod ireprosabil. — A se adresa la Libraria Ioan V. Ionescu str. Lăpuşneanu.

ANUL XV-lea No. 3623

25 BANI NUMARUL

SAMBATA 17 MAI 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionara exclusivă a publicităţii.

— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Aspecte din Rusia

II

— Există sau nu există, Ucraina ? —

Statului şi poporului ukrainian i a fost dat să i se aplice expresia: „uite popa, nu e popa"! In vârtejul evenimentelor de la 1914 incoace Existenţa sau inexistenţa lui, odată stabilită definitiv, am fi putut tocmai noi românii, înainte de toţ ceilalţ vecini ai Ucrainei, să profităm de ceea ce ar fi fost stabil, constant pe acolo. Dar n'am putut.

Ceva fugitiv, spălăcit, un joc cu umbre chinezeşti *en grand* s'a întins asupra acestui teritoriu de circa 600 (luând modest!) mii de km. p, cu vre o 35 milioane populaţie. Forţele lui naţionale, evident, n'au putut birui inerţia unei culturi de 250 ani, introdusă aci dela Nord-Est şi amalgamată cu primitivitatea naţional-culturală a zaporojenilor cazaci şi a slavilor carpato-dnipreni.

Asistăm de doi ani de zile la un spectacol curios: ba Ucraina se întinde de la Carpaţi până la Caucaz, cît două Franţe, ba se reduce la teritoriul ambasadelor sale pribegite pe la vecini. Sub Rada (Sfatul Naţional) din 1917, Ucraina se declarase Republică Democratică Independentă bazată pe media principiilor proclamate de Revoluţiunea Rusească, revendicîndu şi Galaţia, Donul, Caucazul de Nord, Crimeea, regiunea Rusiei Centrale Kursk-Tambov, Mlăştinile Pinsk şi Holm, mărginindu se însă pentru acel moment cu cele 8 gubernii ale fostei Rusii: Karson, Podolia, Volhinia, Kiev, Cernigov, Poltava, Ecaterinoslav. Harcov.

Peste 3—4 luni, în primavara lui 1918, ocupaţiunea militară austro germană introduce în acest teritoriu limitat, un regim nou, cu Hatmanul în fruntea statului. Sistemul politic germano-hatmaniet-revoluţionar se realizează într'un complex cludat de conservatism contopit cu anarhism. Hatmanismul înclinînd spre unire cu Rusia moderată, iar ocupaţiunea germană încetînd în Noembrie 1918, Ucraina trece printr'o lovitură de stat, adevărată revoluţie chiar, organizată de Simeon V, Petliura, democrat-naţionalist, care s'a distins mult în 1917, cînd împreună cu istoricul prof. Mih. Grusevskii şi scriitorul social democrat V. Vinnicenco, pusese bazele Ucrainei separate de Rusia.

Directoriatul lui Petliura, exercitat între 15 Noembrie 1918—15 Aprilie 1919, sub presiunea situaţiunei interne şi a necesităţilor de stat, a guvernat printr'un regim bolşevist şovinist. A fost o guvernare extrem de sângeroasă. Au trecut repede: tratativele faţarnice cu Antanta; lupte cu polonezii, ruşi, invaziunea în Basarabia de Nord; ciocnirile cu francezii în sectorul Odesa; concesiunile făcute Antantei; Congresul general ucrainian al Muncii decretând expropierea pământurilor fără răscumpărare şi legea sfaturilor locale pentru a combate contra-revoluţiunea; Unirea cu Galiţia; ofensiva armatelor bolşeviste moscovite şi căderea Kievului; furtuna de pogromuri evreeşti (în frunte cu oraşul Proscurov din Podolia, cu 7000 morţi, fuga Directoratului la Vinniţa apoi la Proscurov Kameneţ, Rovno...

Astăzi tot teritoriul Ucrainei din fosta Rusie e încălcat de bolşevicii internaţionalizaţi ai celor 100 de popoare din Rusia, dar veniţi din Moscova; iar independenţa şi speranţa Ucrainei s'au încuibat deocamdată într'un colţişor între Galiţia, Holmul polonez, mlaştina Pinscului şi Volinia bolşevistă, fixîndu-se capitala provizorie în oraşul Rovno. Directoratul lui Petliura au cedat locul unui guvern social-democrat format de Martos, care nu numai că înclină spre bolşevism, dar mai împinge şi pe Galiţia, ultima rezervă naţională, tot într'acolo.

Aşa dar, în ce fel există Ucraina şi în ce fel nu există?

Există ca limbă şi rasă, ca o secţiune a expansiunei panslaviste, ca o varietate a culturei slave, ca o regiune vastă, proprie pentru vre-o autonomie limitată prin o federalizare cu alte state slave. Dar ori ce încercare de a-şi creia statul independent se arată până astăzi negativă. Puţinele-i forţe naţionaliste nu sunt în stare să stăpînească massele desagregate politiceşte şi semidenaţionalizate.

Naţionalismul ucrainean, degenerînd într'un şovinism arbitrar, se pune în conflict imediat cu bolşevismul masselor şi cu anarhia; ca rezultat—căderea statului pur naţional şi numai speranţa unei autonomii social-naţionale

Tot ceea ce fusese ucrainean, era mult gustat în Rusia înainte de revoluţie, era ceva clandestin, scump tuturor intelectualilor ruşi, internaţionalişti. Problema ucraineană intra în rândul problemelor revoluţionare.

Or, faţă cu lipsa de excese de naţionalism din partea revoluţiei ruseşti, poporul şi societatea din Ucraina s'au dezgustat prea repede de procedeurile şi reformele leaderilor mişcării ucrainene naţionale, îndreptate spre stîrpirea culturei ruseşti internaţionale. Trebuia mult tact, multă răbdare, dar ea a lipsit domnilor Vinnicenco-Petliura.

Sub prigonirile absurde, elementele rusificate, nemăsurat mai numeroase decît cele naţionaliste ucrainene, s'au mascat, şi pătrunzînd prin toţi porii în noul stat, l'au distrus.

Bolşevicii moscoviţi n'au făcut altceva decât să încoroneze opera bolşevicilor ucraineni.

Alexis Nour

POLITICA

Lămuririle s'au produs

In primul moment de nedumerire, produs prin arestarea d-lui Const. Stere, unele ziare şi-au exprimat credinţa că faptul s'a produs fără asentimentul guvernului.

Or, din cele ce publică în ultimele zile ziarul „Viitorul" rezultă clar că guvernul admite cu totul această arestare.

Ceva mai mult: Notele din oficiosul liberal explică şi faptele care se impută fostului rector al Universităţei ieşene.

Intr'adevăr, după spusele „Viitorului" d. Stere s'ar fi făcut vinovat că „a căutat să solidarizeze populaţiunea noastră cu interesele ocupanţilor a instigat în oştire pentru ca luptătorii noştri să depună armele; a avut o atitudine antidinastică, în momentele speranţelor neamului nostru, a mers la Berlin pentru ca acolo să chibzuiască cu duşmanii ţărei despre soarta poporului românesc; a acordat interview-uri ziarelor ungureşti prin care susţinea ideia că ţara noastră trebue să se alipească definitiv de Puterile evident duşmane, susţinând de asemeni abdicarea Regelui".

E cel puţin clar şi lămurit.

OP.

Statele mici nemulţumite

—Importantele declaraţiuni ale d-lui Duca.—

In altă parte a ziarului, vorbim despre situaţia politică nelămurită de la noi, în urma celor ce se hotărăsc la conferinţa păcei.

In această privinţă, credem prea caracteristice, următoarele cuvinte rostite de d. ministru Duca la clubul liberal, pentru a nu mai fi nevoe de un comentar

Iată aceste cuvinte:

„Incidentul cu Italia e departe de a fi aplanat cu toate că delegaţii s'au întors. Intre ţările mici şi aliaţii cei mari asperităţile s'au accentuat şi cu drept cuvânt din partea celor mici.

Nu numai în chestiunile politice ci şi în acea a despăgubirilor nemulţumirile statelor mici sunt profunde şi îndreptăţite.

Belgienii au adresat un protest vehement şi au ameninţat că părăsesc Conferinţa.

De asemeni reprezentantul Portugaliei d. Alfonso Costa a redactat un admirabil protest, care reprezintă sentimentele tuturor celor mici. Nu intru în analiza prea amănunţită a tratatului de pace. Rămânând în condiţiile impuse de tactică şi abilitatea diplomatică a situaţiei mele vremelnice de membru al guvernului, vă pot declara că aşa cum e făcut tratatul nu poate asigura o pace trainică şi va fi izvor de mari dificultăţi".

Comuna şi statul îndură....

—....mari neajunsuri, din cauza dificultăţilor enorme financiare cu care au de luptat. Şi cu toate aceste este de neînchipuit neglijenţa ce domneşte la serviciile însărcinate cu încasarea impozitelor.

Răul rezidă în sistemul atotputerniciei politice, care determină şi persoana încasatorilor şi dreptul unora de a nu plăti. Acei ce au prilej de a face acte de notariat ar putea da detalii interesante în privinţa datoriilor către stat şi comune ale proprietarilor noştri.

E ceva fantastic—şi un bine organizat serviciu de percepţie ar face să fie evitate multe neajunsuri datorite unor lipse de fonduri.

In ce priveşte comuna Iaşi, nu crede d. Crupensky că chestia merită a fi cercetată şi rezolvită radical?.

Câte-va NOTE

Curios. Sunt oameni cu greutate şi cari au suflete de femei uşoare.

*

La Bucureşti este vorba de o grevă a cioclilor.

Şi bieţii oameni, care în astfel de greve nu pot răspunde măcar cu un lockoot.

*

Suntem în luna Mai. Epoca fluturilor de zi şi de noapte.

*

Se anunţă din Constantinopole sinuciderea a numeroşi speculanţi.

Pe noi nu ne aşteaptă un astfel de chilipir.

Blanzy

INSEMNARI

Impărăteasa Eugenia

Impărăteasa Eugenia, eroina tristelor evenimente de la 1870, şi a sărbătorit de curând a 93-a aniversară.

Acest act, personal şi comun, are totuşi în vremea de astăzi un caracter special, prin coincidenţa aniversării cu dezbaterile unei păci prin care se distruge imperiul german.

Războiul franco-german de la 1870 a fost nenorocit pentru luptătorii Senei încă din primele ciocniri. Insuccesele militare, rezultând din nepriceperea şi dezordinea regimului, urmau în mod firesc a periclita siguranţa tronului uzurpat la 1851. Spiritul combativ al împărătesei Eugenia a intervenit atunci în treburile statului şi a determinat pe nehotărîtul Napoleon al III-lea să ducă lupta extremă în contra duşmanului care ameninţa patria, dar mai a es coroana. Tendinţa lui Napoleon de a evita lupta de la Sedan a fost dejucată de combinaţiile politice ale împărătesei. Şi dezastrul a venit fulgerător şi aprig. In timp ce Napoleon se preda duşmanului, împărăteasa zorea în taină pe dramul decăderei şi exilului.

In acea zi aspră a pribegiei desigur că Eugenia-Maria de Montijo de Guzman şi-a clădit în inimă un monumen de ură şi un dor de răzbunare în contra duşmanului învingător. Şi târziu de tot, după o jumătate de veac, evenimentele lumei au răsturnat balanţa raporturilor iar împărăteasa a învins natura şi a cuprins la sin cu satisfacţie ziua iubită a revanşei.

Impărăteasa îşi vede răzbunaţi soţul şi copilul, tronul şi onoarea.

Dar sentimentele imperiale ale Eugeniei se pot opri aici. La 1870 a fost înfrânt imperiul şi la 1919 a învins republica.

Democraţia în mers este mai capabilă şi în război decât senioria feudală. Victoria de astăzi a Franţei republicane poate satisface orgoliul Eugeniei, dar nu i poate reabilita calitatea şi greşelile trecutului.

Renovatus

Informaţii

※ Repetăm informaţiunea pe care am mai dat'o în diferite rânduri, că în cele mai iniţiate cercuri liberale din capitală, se susţine cu preciziune că imediat după întoarcerea sa din capitala Franţei d-l Ionel Brătianu se va demite din şefia partidului liberal şi se va retrage din viaţa politică.

■ Cu privire la situaţia politică e cel puţin curios că la ultima întrunire de la Clubul liberal, un vorbitor a crezut de cuviinţă să amintească că dacă la Conferinţa păcei nu se vor satisface pe deplin legitimele noastre năzuinţi în chestia Banatului, partidul liberal va trebui să se retragă de la guvern. Dl. Duca a răspuns că guvernul rămâne la modul său de a vedea în această chestiune.

Este curios faptul, fiind-că el se produce în momentul în care se comunică în mod oficial că viitoarele graniţi ale Austriei şi Ungariei sunt definitiv fixate.

Este oare cu putinţă ca în asemenea condiţiuni guvernul să nu cunoască hotărârea luată la Paris? Şi dacă da, cum se explică chestiunea pusă de oratorul de la Clubul liberal?

Evident, se petrece ceva neobişnuit în această chestiune.

※ *Atât căpeteniile politice conservatoare cât şi cele liberale sunt de acord în a susţine că de astă dată alegerile nu vor mai fi amânate şi că ele vor avea loc negreşit începând de la 28 Iulie. In ce ne priveşte înregistrăm ştirea sub toată rezerva cuvenită şi cu tot acordul, unanim de astă dată, al diriguitorilor noştri politici.*

※ *La ultima consfătuire de la clubul partidului conservator-progresist, d-l Alexandru Marghiloman a declarat că crede a şti că trupele române nu vor mai înainta asupra Buda-Pestei.*

※ *Dăunăzi „Românimea" a publicat o notă prin care vorbea de imposibilitatea unui acord cu partidul d-lui Marghiloman „Viitorul" s'a grăbit să releve faptul şi să tragă anumite concluzii.*

„Românimea" de ieri revine şi cere oficiosului liberal să nu prea jubileze pe aceasta temă întru cît se va găsi o formulă pe baza căreia opoziţia unită va putea combate guvernul actual. Mai urmează câte-va rânduri pe care cenzura le-a suprimat. E lesne de înţeles ceea ce cuprindeau.

※ In chestia strămutărei proceselor, s'a pronunţat eri şi trib. secţ. II-a, respingând cererea de strămutare.

Tot odată a sosit o telegramă de la ministerul de justiţie prin care decretul de strămutare e interpretat în senzul relevat la timp şi de ziarul „Opinia" şi anume că procesele care după dreptul comun erau şi înainte de competinţa tribunalelor din ţară nu se strămută la Bucureşti cum sunt de pildă cele isvorite din acţiunile personale şi quasi-delict.

Nu este mai puţin adevărat că decretul în chestiune este o lovitură dată Iaşilor şi că protestarea avocaţilor va continua.

※ Ministerul de interne a aprobat cererea direcţiunei generale a serviciului sanitar, de a cumpăra o casă în Iaşi, pentru instalarea direcţiunei sanitare regionale şi serviciile sanitare locale.

In curând aceste servicii se vor instala în casa propie.

※ Pâinea ce s'a pus eri în consumaţiune, a fost combinată dintr'un rest de făină de grâu de care dispunea comuna şi din făina de la aliaţi. Din această cauză pâinea era neagră.

※ A fost dat un nou ordin circular în sensul ca nici un ofiţer de rezervă nemobilizat să nu mai aibă dreptul de a purta uniforma militară.

※ *Serbarea de azi*—Serbarea naţională de azi, organizată de studenţimei în amintirea zilei de 4 Mai 1848, a început prin un Te-Deun oficiat la Mitropolie. Asistă d-nii general Petala, comandantul corpului 4 de armată, general Anastasiade, N. Maxim, prefect de poliţie, colonelul Kemingher, Climescu şi Manciu, membri în comisia interimară, Haliţa, V. Dimitriu, dr. Cosmovici şi o numeroasă asistenţă. Asista deasemenea toate şcoalele, în frunte cu profesorii.

Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Arhierul Gurie.

După terminarea serviciului religios, preotul profesor director Isopescul a ţinut o admirabilă predică.

Asistenţa, în frunte cu grupul de studenţi bucovineni, în costum naţional, au pornit în ordine perfectă spre piaţa unirei.

■ *Cantina americană.* — Eri după prânz, a avut loc inaugurarea cantinei înfiinţată lângă spitalul de triaj, de misiunea americană.

In această cantină se ospătează ofiţerii şi soldaţi români şi aliaţi, în trecerea lor prin localitate. O bibliotecă interesantă e deasemenea pusă la dispoziţia spitalului.

Solemnitatea a fost precedată de un serviciu religios, oficiat de P. S. S. Ahierul Gurie. înconjurat de numeroşi preoţi.

D. general Petala, comandantul corpului 4 de armată, a rosit o mişcătoare cuvîntare, relevînd marea solidaritate între aliaţi şi România, şi tot ce au făcut aliaţii pentru noi.

Reprezentanţii autorităţelor, asistenţa de elită, în frunte cu căpitanul Meier şi locotenentul Donceli din misiunea americană, au vizitat instalaţia admirabilă a spitalului de triaj.

■ D. Ion S. Nica a fost numit în postul de subchirurg la azilul de tuberculoşi Bârnova.

※ Şi procesul de eri, de la Curtea cu jur, s'a amânat, tot din cauza că procedura nu era complectă.

※ Banca Naţională şi direcţia generală a căilor ferate, au declarat recurs la Inalta Curte de Casaţie, în potriva respingerei tribunalului a cererei de strămutarea proceselor lor, în virtutea decretului lege.

※ La cercul de studii al partidului naţional-liberal din localitate d. profesor I. Constantinescu îşi va dezvolta Duminică 18 Mai, ora 5 p. m. conferinţa: „Asupra expropierei."

※ Părintele Cezar Vuza, licenţiat în teologie, în urma probei ce a depus în faţa profesorilor universitari Bratu şi Fedeleş, a fost declarat absolvent al seminarului pedagogic universitar.

※ La Tg. Jiu a încetat din viaţă ziaristul şi literatul C. Sp. Hasnaş.

Defunctul a fost în timpul războiului un apreciat redactor al confratelui local „Mişcarea".

BANCA IAŞILOR

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital Lei 6.000.000.— Rezervă Lei 1 120 000

Sediul Central Iaşi — Sucursale: Chişinău şi Cernăuţi

Se ocupă cu toate afacerile de bancă. Face plăţi în ţară, Basarabia, Bucovina, Ardeal şi Dobrogea precum şi în străinătate.

Primeşte bani spre fructificare eliberând carnete de Economie sau Scrisori de Deposit. Primeşte colecte cu valori spre păstrare în tezaurul băncei etc.

Face avansuri pe Efecte Publice. Se ocupă cu afaceri de mărfuri etc.

De vânzare 8 garnituri complecte pentru treier cu batozele lor şi toate accesoriile necesare, din care 2 garnituri 10 cai putere şi una 8 cai putere toate sistem Klayton et Sutlevort în stare bună de funcţiune şi se vând cu preţ moderat. A se adresa D-lui MORITZ GROPPER Paşcani.

BECURI ELECTRICE

diferite Voltaje şi **MATERIALE FOTOGRAFICE** se vând în detail cu preţuri de engros la Depozitul fotografic **ZAHARIA WEISS** Iaşi Piaţa Unirei.

Armasar de 4 ani, frumos, roib, jumătate pur sânge, dresat la călărie: de vânzare.

A se informa la ziar.

Piatră brută şi sfărâmată

pentru zidării şi pavaje din carierile Păun, Costa Bărnovei şi Buza dealului Repedea

Petriş ciuruit, Nisip şi Bolovani de râu

posedă un mare deposit şi poate preda atât pe loc în carieră, cât şi predat la Domiciliu **SOLOMON GRUENBERG** Antrepenor de lucrări publice cu Biroul în str. Lozonski 12

Societatea Cooperativă de Consum „INDESTULAREA"

ANUNŢ

Conform decisiunei Consiliului de Administraţie luată în şedinţa de 13 Mai a. c. domnii membrii ai Societăţei sunt rugaţi ca în termen de 20 zile de la dată prezentei publicaţii adică până la 4 Iunie a. c. să depuie la Cassa de bancă M. Jurist al II a vărsământ de 50 lei de acţiune, asupra capitalului subscris.

In caz de neachitare la timp se va procede conf. art. 6 din statut.

Consiliul de Administraţie

Prima Societate fraternă Israelită

pentru întreţinerea

Azilului de Bătrâni

fondată de meseriaşii din Iaşi

CONVOCARE

De oarece la prima adunare generală din *11* Mai a. c. n'a răspuns numărul cerut de statut se convoacă pentru a doua oară adunarea generală ordinară pentru

DUMINICA *18* MAI A. C.

orele *2* p. m.

care se va ţine cu ori ce număr de membrii prezenţi

La ordinea zilei

1) Raportul cenzorilor

2) Aprobarea Bilanţului pe anul *1918 | 19*

COMITETUL

Cu începere de azi 10 MAI 1919

La Restaurantul Traian

din Iaşi piaţa Unirei o orchestră clasică compusă din cele mai bune elemente, absolvenţi ai conservatorului va delecta publicul în fiecare zi atât la dejun la *12—3* p. m. cât şi seara de la 7—12 noaptea.

RESTAURANTUL TRAIAN

este singurul restaurant din Iaşi mai hygienic şi curat, şi unde se servesc mâncărurile cele mai gustoase vinurile cele mai alese.

RACORITOARE FINE.

Cei ce n'au avut ocazia încă să se convingă să-l viziteze o singură dată spre a se convinge.

BUFETUL grădinei Cinematografului Traian din Grădina Traian cu faţa spre str. Lăpuşneanu (loc de bodegă) se închiriază pentru sezonul vara cu ori ce preţ de pe acum. A se adresa D-lui V. Gheorghiu str. Lăpuşneanu 25,

A sosit în oraşul nostru

în Str. Bucşinescu No *1* în capăt cu Sta. VASILE LUPU PRIN STR. GHICA VODA — pentru un scurt timp celebrul descoperitor prin calcul de cifre

— SAVESCU —

şi prezice orice chestie, oricui, personale, familiare şi politică, etc.

Preziceri sigure, precise şi la date fixe, totul prin convingere.

Consultaţii de la 9—12 şi 3—7.

Vine şi la domiciliu de la ora 7 în sus.

Balanţă şi greutăţi

se caută spre cumpărare eventual închiriere. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu Str. Mărzescu 28. sub T.

※ Poliţia a prins în flagrant delict de furt pe refugiatul muntean Vasile Vlădescu zis Ion Baldovin, autor a numeroase furturi comise în diferite localităţi şi mai cu seamă în Iaşi. Intre altele, el este autorul furtului din str. Sărăriei de la profesorul Stănilescu.

Hoţul a fost depus la penitenciar.

※ La concursul de medici secundari pentru spitalul Sf. Spiridon au reuşit d-nii N. Balan, G. Nastase, M. Garofeanu şi N. Trufinescu.

※ Diferite instituţii au suspendat servicile, cu prilejul serbărei naţionale de azi.

※ Cunoscutul ziar săptămânal „Egalitatea" reapare astăzi la Bucureşti, tot sub vechea direcţie a d-lui M. Schwarzfeld.

※ Se aduce la cunoştinţă următoarele modificări în mersul trenurilor.

Trenul 117 Iaşi Chişinău Tighina, circulă Luni spre Marţi, Mercuri spre joi, Vineri spre Sâmbătă.

Trenul 118 Tighina-Chişinău-Iaşi, circula Marţi spre Mercuri, Joi spre Vineri, Duminică spre Luni.

Trenul 119 Galaţi-Tighina, circulă Luni, Mercuri şi Vineri.

Trenul 120 Tighina-Galaţi, circulă Marţi, Joi şi Duminica.

※ Ministerul Instrucţiei a acordat d-lui A. D. Xenopol o pensie viageră egală cu ultimul salar, cu începere de la 1 Septembrie 1918.

※ *Direcţia sanitară.*—In chip provizor, serviciile sanitare din localitate au rămas provizor în localul ce'l ocupă, în strada Carol.

Tot aci s'au amenajat câteva săli, unde s'a instalat direcţia sanitară regională sub conducerea d-lui dr. Bordea. Funcţionarii ataşaţi la această direcţiune, şi-au luat posturile în primire.

In chip regulat direcţiunea regională sanitară îşi va începe activitatea la 1 Iunie.

※ *La sindicatul proprietarilor.*—Membrii sindicatului proprietarilor urbani s'au întrunit aseară în şedinţă, ocupându-se de mai multe chestiuni privitoare la acest sindicat.

Nu mult după deschiderea şedinţei, a sosit şi o delegaţie din partea ligei femeniste, compusă din doamnele Maisner şi Filotti.

Delegaţia a arătat că are misiunea de a invita Sindicatul proprietarilor, de a da tot concursul pentru a se găsi locuinţele necesare pentru instalarea diferiteler direcţii regionale ce se găsesc în localitate şi pentru funcţionarii acestor servicii.

Cu multă ardoare delegaţia a susţinut importanţa descentralizărei pentru oraşul Iaşi, singurul mijloc de a reda Iaşului viaţa şi importanţa ce i se cuvine.

Membrii sindicatului proprietarilor s'au declarat de acord cu aceste vederi şi a rămas să studieze şi această chestiune.

※ Teatrul Cinema Elisabeta.—Astăzi în matineu şi seara se reprezintă: Inchisoarea de Oţel sau Marchizul Infam, puternică cinema dramă în 4 acte cu peripeţii şi aventuri extraordinare.

Interesante şi pitoreşti vederi de pe natură şi o hazlie comedie completează programul.

※ Comitetul Central Sionist înştiinţează pe D-nii membri ai secţiunilor sioniste, Iahbuch. Căminul Sionist Bnoth'Zion şi Agaez, că în ziua de LAG B'OMER (Duminică 18 Mai a. c.) orele 2 p. m. a aranjat o serbare Câmpenească la Grădina „Leagănul Fluturilor" (Perjoaia).

Sunt invitaţi a lua parte toţi membrii secţiunilor de mai sus cu familiile şi prietenilor.— In aceiaş grădină dimineaţa la orele 8 va avea loc o serbare şcolară a tuturor elevilor şi elevelor şcolelor israelite din localitate.

P. S. Fiecare trebue să-şi aducă merinde băuturi se găsesc acolo.

※ In seara de Duminică 11 Mai a. c. s avut loc la Botoşani, în cerc intim logodna d-lui Herman Lozner cu d-ra Bertha Bitterman din Dângeni.

※ Ieri a avut loc căsătoria tânărului Sublocotenent Sadoveanu, fiu al colonelului şi D-nei Isabela Sadoveanu nepot al colaboratorului nostru M. Sadoveanu, cu D-şoara Iorga.

※ ECOU.— Se aduce la cunoştinţa, D-lor membrii ai Cooperativei „Indestularea" să bine voiască a depune Carţelele la sediul Societăţii în ziua de Sâmbătă 17 Mai a. c. urmând a fi transformate în cartelă colectivă.

※ *Cerşetorii.*—Pentru a se lupta cu succes contra acestei plăgi sociale avem astăzi deosebite instituţiuni ca orfelinate pentru orfanii din războiu, instituţii pentru invalizii din războiu, internemiri civile ca aziluri pentru bătrâni şi infirmi, pâinea săracilor etc.

Se pare însă că toate aceste nu sunt de ajuns.

Un număr destul de respectabil de cerşetori civili au împânat strazile Iaşului. Unii din ei spre a atrage atenţiunea publicului scot strigăte stridente alţii exibează plăgi, răni, etc.

In fine unii sărută pământul şi se milogesc.

Prin ei se poate întinde unele epidemii. Nu ar fi bine ca toţi să fie strânşi cercetaţi, examinaţi de medici şi să se dea invoire unui foarte restrâns număr dintre ei şi la anumite locuri de pe străzi, ceilalţi fiind strânşi prin diferite azluri? Căci dacă săracii au toată solicitudinea, nu înseamnă că prin neatenţia autorităţilor ei să ajungă primejdie pentru higienă.

※ Cinema SIDOLI. Astăzi program senzaţional **Ultima Datorie**, sentimentală dramă modernă produs al Casei Cesar-Film din Roma cu celebrităţile scenilor italiene în frunte cu Ghione supranumit **Zar la Mort**, profesorul Franciscăi Bertini precum şi Carlo şi Olga Benetti.

Programul este completat cu Bolnavul închipuit precum şi o interesantă vedere după natură şi o hazlie comedie „Un serviciu bine plătit."

※ Marele filantrop basarabean Vasile Stroescu a înştiinţat telegrafie tribunalul din Bălţi că îşi pune candidatura de senator în judeţul Bălţi, pe lista Partidului ţărănesc.

CINEMA MODERN **Napierkowska**

în „LA MISTÉRIEUSE" 5 mari acte

cu începere de Joi 15 Mai

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAŞI, — STR. CAROL 20 — IAŞI, TELEFON 115

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului, s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale, *Clinică chirurgicală perfect instalată.* Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi bol. interne şi nervoase, (excluse boli contagioase şi nervoşii turbulenţi)i

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.

VINUL TONIC Dr. RATIANU preparat cu china gentiană şi coca excită poftа de mâncare dând putere convalescenţilor şi persoanelor debile.

SIROPUL JODOTANIC Dr. RATIANU este cel mai bun preparat care înlocueşte untura de peşte în tratamentul copiilor limfatici, scrofuloşi, rachitici sau debili

IODUL COLLOIDAL OLINCHEVICI alifa şi beta pentru injecţii intravenoase şi gama pentru uz intern se recomandă cu mare succes în cazurile arterio-sclerosă, artritism, maladia de cord, sifilis, reumatism, gută.

— DEPOSIT LA FARMACIA Dr. RATIANU IAŞI —

Şofeur harnic caută ATHUR RECHLER str. Tătaraşi 28 Acasă între 12—2 a. m. şi 7—9 p. m.

Stiri Telegrafice

Hotărârile consiliului economic

— Menţinerea blocusului în Ungaria.— Măsuri economice contra Germaniei —

LYON—Consiliul suprem economic a decis ca în cea ce priveşte Ungaria, blocusul să se menţie atâta timp cât situaţia politică va rămânea nesigură. In acelaş timp consiliul a chibzuit asupra măsurilor economice ce sunt de luat impotriva Germaniei, în cazul eventual când aceasta ar refuza semnarea tratatului de pace.

De la Conferinţa Păcei

— Sosirea delegaţilor austriaci. — Chestiuni privitoare la Austria.—

PARIS.— Cei patru şefi ai marilor puteri aliate s'au ocupat Marţi de chestiunile ce s'au ivit în legătură cu sosirea delegaţilor Austro Ungari şi predarea tratatului de pace.

Hotarele Austro-Ungariei fiind definitiv stabilite, comisiunile se vor ocupa cu redactarea clauzelor financiare şi economice ce sunt a se introduce în tratatele ce vor fi încheiate cu Austro-Ungaria.

Germania nemulţumită

— Poporul german contra condiţiilor păcei. —

NAUEN.— Diversele partide politice germane protestează cu energie împotriva condiţiunilor impuse prin tratatul preliminar. La Inusbruck şi în alte localităţi din Tirol, vor avea loc la 18 Mai, mari manifestaţiuni populare cu tendinţa de a arăta nemulţumirea poporului german faţă de impunerile aliaţilor.

CE VOR GRECII ?

SALONIC.— Presa locală cere aliaţilor ca aceleaşi condiţii umilitoare de pace cari au fost impuse germanilor să fie impuse şi bulgarilor şi turcilor.

Lucrările Consiliului interaliat

LYON.— Consiliul de război interaliat s'a întrunit Marţi după amiază la „Trianon Palace". A asistat şi consiliul amiralilor sub preşedinţia vice-amiralului Deshass.

America alimentează Europa

WASCHINGTON. — S'a decis a se trimite în Europa una sută milioane lăzi cu carne şi cinci sute de milioane funzi slănină.

Notele lui Brockdorf-Rantzau

LION. Dl. de Brockdorf a trimes Miercuri seara o nouă notă guvernului aliaţilor.

Mulţumirile cehoslovacilor

PRAGA. — Ziarul „Narodny Listy" exprimă mulţumirile poporului ceho-Slovac pentru cele 115 avioane pe care Franţa le'a dăruit noului republici.

Compensaţii pentru Italia

LYON.—Comisiunea formată din miniştrii coloniilor marilor puteri va lua în cercetare compensaţiile coloniale ce trebue a fi acordate Italiei în regiunea Soomali.

VARGRAS de prima calitate din Bucovina. Se primesc comenzi cu 5000 lei vagonul predat gara Iaşi asemenea şi lemnărie de brad pentru construcţie cu 350 lei m. c. cum şi pentru tâmplărie cu 400 lei m. c. predate gara Iaşi. A se adresa la D-l Inginer Protopopescu Str. Cogălniceanu No 26

Circul Franco-Italian (L. PROSERPI)

Str. Lăpuşneanu (Grădina Traian)

— Astăzi Vineri 16 Mai 1919 —

Beneficiul fenomenalului atlet TOGO

Numai astăseară cu ocazia beneficiului marea figură de forţă. TOGO va ţine pe frunte 2 oameni în balansă.

De remarcat:

Bambus sau Marinarii pe catarge

precum şi

TROICA RUSA IN CARNAVAL

Biletele la Casa circului dela 10 dim

Sala Teatrului „BASARABIA"

FOST (PASTIA)

Trupa Israelită de Operete

în frunte cu eminenţii artişti

Ch. M. SEGALESCU şi C. ISCOVICI

Astăzi Vineri 16 Mai ora 9 seara

DEGHEL ZION

operetă în 4 acte de Latainer

Mâine Sâmbătă 17 Mai 1919

Matineu: TIMPURILE MESIEI

Seara A X-a PORUNCA

Ciocolată,—Cacao,—Ciocolatină

din renumitele fabrici elveţiene

Gala Peter, Kohler, Tobler

se vinde cu preţuri reduse

LA TRAUBICI

Str. Cuza Vodă 69 (vis-avis de Banca Moldova)

— Creditul Urban din Iaşi —

La 26 şi 27 Mai 1919 se va face a 73 a tragere la sorţi a scrisurilor Societăţei noastre conform art. 53 din legea Creditelor funciare şi art. 128 din statute.

Domnii detentori de scrisuri sunt rugaţi a asista la tragere care va avea loc în palatul Societăţei din Str. Lăpuşneanu ora 15 (3 p. m.) în prezenţa Consiliului de Ad-ţie şi a Comisarului Guvernului.

DIRECŢIUNEA

DE VANZARE parţial sau în tota următoarele obiecte Plugari, grăpi şi tăvăluci de fer, mărcător rotative, semănători, secerători, morişte prese treerători, struguri, etc.

Amatorii se vor adresa direct la Administraţia moşiei Drăguşeni jud. Suceava gara cea mai apropiată Paşcani.

Eftenirea traiului

Pentru un scurt timp s'a pus în vânzare la Depozitul Central din str. Costache Negri 12 (vis avis de Biserica Bărboi) şi la Depozitul din str. Constantin No. 9, lemne de foc uscate, tăiete cu Lei 28 lei şi lemne stejar cu 26 suta kgr. transportate la domiciliu.

De asemenea se vinde lemne netăiete cu Lei 25 suta kg. fag, şi stejar cu lei 23 suta kgr. transportate la domiciliu. Cu vagonul se vinde cu 10 la suta mai eftin.

Cumpăr un docar pentru un cal

Vând un docar pentru doi cai. A se adresa în Str. Zmeu No. 10 prin Str. Ghica Vodă.

ANUL XV-lea No. 3624

25 BANI NUMARUL

DUMINICA 18 MAI 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

CEI CARE AU SUFERIT....

Ziarele ne aduc ştirea că d-nii profesori universitari I. Găvănescu, I. Ursu, V. Dimitriu, O. Tafrali, etc., care în timpul războiului au stat la Paris,—au înaintat un memoriu ministerului de instrucţie. In acel memoriu, ei — „care au suferit atâta“—cer excluderea din învăţământ a profesorilor care au judecat altfel decât domniile lor în chestiunea externă.

Cum? Profesorii universitari vor prigoniri pentru o idee, pentru o credinţă?...

Desigur,—ni se va răspunde: Acesti profesori doar au „suferit atâta“.

Da —au suferit!..:

La Paris,

credeţi că aveau tihnă?

Ei sufereau, o suferinţă profundă, sfâşietoare, când citeau de pildă după masă, în restaurantele elegante, telegramele tragice din România... Ei îşi imaginau foamea din ţară şi punându-şi în cruce pe farfurie furculiţa şi cuţitul, se gândeau cu strângere de inimă la crucile de pe mormintele celor morţi de lipsă din ţară. Ei sufereau cu o suferinţă fără pereche, când îşi imaginau ravagiile tifosului exantematic; vedeau săli lungi de spital, fără foc, cu bolnavi despuiaţi pe asfaltul gol în toiul iernei.. vedeau pe străzi camioanele încărcate cu morţi, vedeau mâinile lor zgârcite şi feţele hidoase...vedeau în sfârşit frontul în dezastru . .

Menu-urile oricât de gustoase, şampania oricât de bună şi de vechie, odăile oricât de confortabile, cinematografele, teatrele, nu puteau mângâia suferinţele.

Şi se poate compara oare suferinţa lor cu traiul nostru comod pe un capăt de laiţă, lângă o strachină de fasole, printre bolnavi şi morţi, când tunul bubuia peste deal şi aeroplanele zburau pe deasupra? Acestea au fost displăceri uşoare, pe lângă suferinţa atroce a universitarilor români de la Paris....

D. Găvănescu, desigur, e palid la faţă ca un perete de morgă. Undeva rumenul exuberant al feţei sale de odinioară, care se agita la tribună ca un steag socialist sau rămânea noaptea la o răsnântie, pe urma unei şcolăriţe, imobil şi îmbujorat ca un felinar roşu? D. Găvănescu s'a ofilit, dela distanţă. In ultimul timp când se primbla pe malurile Seinei, faţa lui se oglindea în apă, albă ca o lună de argint . . .

Dar d. Ursu? Fântâna d-sale solidă, întreţinută dimineaţa c'o ceaşcă de rachiu şi c'o halcă de slănină la amiază cu „bors flăcău“ ardeiat şi seara c'o harchisă de friptură de porc, urmată de câteva pahare cu moară de curechi,—făptura d-sale zdravănă de intelectual român s'a sfărâmat, s'a uscat, s'a strafiziat. .

Ceilalţi. . domnii. . . sunt aproape în agonie. Memoriul a fost iscălit în numele lor de judecători, lângă patul de suferinţă — pe care nu-l vor părăsi decât pentru a intra în mormânt. . .

Par'că toată suferinţa neamului s'au concentrat ca într'un acumulator, în sufletele acestor universitari,— parcă lacrămile văduvilor şi ale orfanilor s'au strâns în ei, cum se adună electricitatea în buteliile de Leida . . .

Vedeţi, deci, că au dreptate aceşti intelectuali prăpăditi de suferinţă,—când cer pedepse pentru acei care n'au suferit ca dânşii la Paris. Şi să fie bucuroşi acuzaţii. Universitarii n'au cerut executarea lor, şi ar fi putut s'o ceară. Universitarii vor numai să nu mai fie colegi cu „trădătorii“: un lucru de nimic. De-aceia, poate, nici nu trebuia să dăm acestei chestiuni prin porţile unui articol.

M. SEVASTOS

Câte-va NOTE

Cuvinte profetice:

La încoronarea de la Kremlin, ultima ţarină rusă a leşinat, în momentul servicului divin.

Ţarina văduvă, Maria Federovna, a exclamat atuncea:

— O împărătească care cade la pământ cînd îi se pune în cap coroana— lugubru simbol.

*

Mare concurenţă între fabricele de curăţit.

De fapt totul se reduce la cine va reuşi să cureţe mai complect de parale pe clienţi.

*

Libertatea desăvârşită a opiniilor este garantată—cînd insă şi garanţiile constituţionale sunt păzite.

Alt fel, se întâmplă ce se întâmplă astăzi.

Blanzy

※ S'a publicat in ziare că primăria va distribui zahar începând de la 18 Mai c. Intrucât pînă azi nu au sosit lefurile membrilor corpului didactic nici pe luna Aprilie administraţia comunală este rugată să dea zaharul pe datorie până la sosirea lefurilor, căci unii dintre membrii cu familii mai numeroase au împrumutat până acuma sume aşa de însemnate pentru traiul zilnic, încât cu greu vor mai putea găsi şi pentru zaharul, de care nu se pot dispensa.

ACTUALITAŢI

Nu anti-muntenism!

Plină de însufleţire a fost sărbătoarea de eri. Pentru prima dată întreg romînismul şi toată oficialitatea au comemorat cum se cuvine măreţele fapte de la 3 Mai 1848

Pe lângă alţi vorbitori, cari au analizat semnificaţia evenimentului naţional din câmpia Turdei, a luat cuvântul şi d. A. C. Cuza. Discursul d-sale, pronunţat cu talentul notoriu, a fost în prima parte, un expozeu al concepţiunei lui Barţentin, în opoziţie cu concepţia lui Maiorescu—sinteza acestei din urmă concepţii a cam suferit din punctul de vedere al adevărului exact, colorat cu frumoase sugetări şi sentimente patriotice.

Partea a doua a cuvântarei, însă, a însemnat nu numai o apărare a moldovenismului ci şi o violentă filipică în potriva munteniilor.

Lăsând la o parte chestiunea de tact, dacă la o înălţătoare serbare naţională se cuvine să se aducă în discuţie ast fel de chestiuni, ne întrebăm însă dacă este a face operă cumpănită de bun român, când se face o acţiune de sădire de ură între fraţi, între fii aceluiaş popor.

Căci d. A. C. Cuza nu face moldovenism, face mai mult chiar de cât separatism. D-sa lucrează la crearea unei atmosfere cetăţii contra populaţiei unei mari părţi din ţara românească. Prin acte de propagandă ca cele de ieri d-sa tinde să redeschidă o rană care a sângerat atâta amar de vreme corpul românesc.

De sigur că nu-i nimic surprinzător că d. A. C. Cuza a depăşit măsura. Cu ast fel de lucruri suntem obişnuiţi din partea-i. Dar ca să transformi o chestiune de dreptate, de ordine descentralizatoare, intr'o chestiune de luptă în potriva restului de jumătate a României vechi, este o greşală mai mare de cât greşala celor din Bucureşti de a ne fi tratat ca o ţară cucerită.

Serbarea de ieri nu se preta la forma discursului d-lui Cuza, iar fondul de luptă pentru satisfacerea revendicărilor Moldovei nu se împacă cu lupta iraţională pe care par s'o predice oratorul care a vorbit eri în numele „Fraţiei Moldovei“.

OP

Toţi cei ce au nădăjduit....

— . . . că din aburii sângelui imens, vărsat în teribilul război de acum, va răsări pacea eternă de acum încolo şi că omenirei nu-i va mai fi dat să vadă nenorociri ca cele astă-zi, s'au înşelat.

Aceasta ne-o spune un ministru, d. I. G. Duca, în măsură de a şti, în poziţiune de a cunoaşte.

Şi nu numai acest lucru ni-l spune, ci exprimă şi tânguirea statelor mici, care au luptat cu mari jertfe, şi cari la rândul lor sunt jertfite poftelor statelor mari.

Astfel dar se învederează că totul se repetă în istorie, că statele mici sunt pururea victime şi că pacea asigurată pentru deapunerea, visată de unii, nu a fost de cât un cuvânt în van.

INSEMNARI

Infrăţire şi umanitarism

Acum 50 de ani se petrecea în Camera franceză o scenă aproape tot atât de tragică şi vie ca cea ce se petrece astăzi în adunarea naţională germană. In primăvara lui 1871 cu ocazia discuţiei tratatului de pace, răsunau cuvinte de durere şi vorbe de nădejde.

Marele vizionar artist Victor Hugo, anunţând că Franţa îşi va lua când va revanşa, adăoga:

— „Atunci Franţa va exclama: E rândul meu! Germanie iată mă. Sunt duşmana ta?.. Nu Eu îţi sunt soră! Ţi-am reluat totul şi îţi redau totul, cu o condiţie, şi anume, să nu mai fim de cât un singur popor, o singură familie, o singură Republică. Am să mi dărâm fortăreţele, tu ţi le vei dărâma pe ale tale. Răzbunarea mea este frăţia!“

Siguranţa revanşei a conceput-o marele poet cu puterea înfăptuirei de astăzi. Insă în privinţa „frăţiei“ dacă Hugo n'a greşit cu totul, cel puţin a întrezărit o dintr'o imensă depărtare peste zilele erei de astăzi.

Aşa cum decurg evenimentele acestui sfârşit de ostilităţi, n'avem cuvânt, a vorbi nici despre înfrăţire, nici despre armonie şi linişte viitoare. Fatalitatea istorică a conducerei de stat în vederea intereselor restrânse economice şi contrasentimentului poporelor apare astăzi nestirbită în vechiul caracter al întâmplărilor de odinioară. Şi poate că dezideradditul exprimat de Victor Hugo la 1871 nu era o religie a omului ci o determinare şi un ecou al împrejurărei. Totdeauna învinsul a visat înfrăţirea cu învingătoru, după rezerva infimă a răzbunărei. Şi astăzi Germania singură este în situaţia de a propovăduí umanitate.

Infrăţirea curată va exista numai atunci când popoarele vor fi cu adevărat stăpâne pe soarta lor. Dar atunci nu vor exista nici graniţe politice, nici alianţe militare, nici industrie de exploatare omenească. Atunci va fi dispărut şi ideia organizărei forţei brutale, iar Dumnezeu şi Oamenii vor fi pierdut amintirea crucei Hristoşilor legendari.

Renovatus

※ La Bicaz s'au început preparativele pentru amenajarea cantonului, întrucât familia regală va petrece şi în acest an acolo cursul verei.

INFORMATIUNI

■ Mâine, deşi Duminică, ziarul nostru va apare, la orele obicinuite

※ Lumea noastră politică, surprinsă de declaraţiunile d-lui I. G. Duca, a făcut rezerve aştepând confirmarea lor prin cele ce vor apare în publicaţiile oficiale ale partidului de la guvern.

Această confirmare a venit astă zi prin cele relatate de ziarul „Viitorul“ Diferită formă, relaţia în chestiune arată că ministrul Duca este foarte sceptic în ce priveşte rezultatele tratativelor de la Paris şi că a unit glasul sau la nemulţumirea pe care o manifestă toate statele mici.

In asemenea condiţiuni nu mai este nici o îndoială că guvernul actual are motive puternice de a fi nemulţumit de cele ce se petrec la Paris şi că spusele d-lui I. G. Duca ar putea fi considerate ca preludiul unor iminente şi importante evenimente politice externe.

※ *Indicaţiuni din Bucureşti spun că atunci când o fi să se producă amnestia ea nu va cuprinde de cât lumea civilă şi gradele superioare.*

Ofiţerii, cari s'au făcut pasibili de fapte pedepsite de codul justiţiei militarenu vor beneficia de iertarea dată prin legea amnestiei.

※ *Intrucât avocaţii ieşeni nu şi fac multe iluzii în privinţa celor ce se vor decide de înalta curte de casaţie, atunci când instanţa supremă va fi chemată a se pronunţa în chestia decretului-lege cu privire la strămutarea proceselor din Iaşi, este vorba ca doi avocaţi de aci să fie delegaţi de barou ca să pledeze în primul proces de regulare de competenţă, aceasta pentru a se da chestiunei întreaga dezvoltare şi importanţă ce comportă.*

※ *In afară de procesele pendinte actualmente la Curtea Marţială cari sunt în număr mare, sosesc de la corpuri extraordinar de multe acţiuni de dare în judecată în privinţa cărora s'a dispus prin ordin de zi în timpul războiului şi cărora abia acum se dă urmare.*

※ *Printre materialele lăsate de nemţi a fost şi cantitate enormă de traverse absolut necesare căilor ferate.*

Direcţia refacerei în loc să pue acest material la dispoziţia Direcţiei C. F. R. care slăvă Domnului, are atâta de refăcut, a găsit de cuviinţă să le vândă unei obştii ad.hoc cu 20 lei metru cub, care la rândul ei l-a vândut fabricei Götz cu 40 lei metrul.

Am fi curioşi să ştim cam care este preţul pe care-l pretinde astăzi numita fabrică de la Direcţia C. F. R. pentru care acest material e absolut necesar?

Aceasta, întrucât, după cât se asigură, pentru Direcţia C. F. R. ar fi o diferenţă care se cifrează la câteva zeci de milioane.

※ După „Debats“ Fiume a fost atribuit Italiei, cu condiţia ca portul să rămână liber timp de 15 ani pînă când jugo-slavi vor construi un alt port la Buccari.

Italia ar fi acceptat soluţiunea dar jugo-slavii o resping cu hotărâre.

※ *Ni se denunţă că agenţi politici au început din nou să adune oamenii şi să i ducă la munca forţată.*

Ne îndoim dacă faptul ce ni se denunţă corespunde adevărului. Credem că el nu poate fi de cât un act izolat şi abuziv.

※ Aplicarea legei pentru taxele de timbru şi înregistrare în Basarabia a fost amânată până la 15 Iunie.

※ In „Monitorul Oficial“ a apărut decretul lege prin care se înfiinţează la Cernăuţi, pe ziua de 25 Mai, o Curte de Apel pentru Bucovina.

※ La Curtea de Apel, secţia a doua, s'au fixat pentru 27 a lunei, următoarele apeluri în chestia expropierei: general G. Serghie, Obştia comunei Cincesti şi Casa centrală de împroprietărire.

※ Şedinţa consiliului de higienă a oraşului, ce urma să aibă loc eri a fost amânată pentru o dată ulterioară.

※ *Uşurarea stărei de asediu.* — Eri a avut loc o consfătuire între d-nii general Petala, comandantul corpului 4 de armată şi N. Maxim, prefect de poliţie.

In comun acord, au hotărât a aduce o uşurare cu privire la aplicarea unor dispoziţiuni din legea stărei de asediu. Astfel localurile principale din localitate şi grădinele vor putea rămâne deschise pînă la ora 1 de noapte. Fiecare din aceste localuri va obţine pentru aceasta un bilet de voe special eliberat de prefectura de poliţie. Celelalte localuri, care erau obligate a inchide la ora 9 seara, obţin învoirea de a le ţine deschise până la ora 11 nopteа.

Circulaţia în oraş este incuviinţată pînă la ora 2 de noapte.

Permisele pentru a circula după această oră se vor elibera de prefectura de poliţie.

※ **Arestarea d lui Stere.**—Sub titlul „Un invins“ ziarul „Bucovina“ scrie următoarele în legătură cu ştirea despre arestarea d-lui Const. Stere:

„Ziarele din Bucureşti ne aduc ştirea că dl. Constantin Stere, cunoscutul profesor al Universităţii din Iasi şi aprigul luptător politic, a fost arestat din ordinul Curţei Marţiale. Astfel se joacă ultimul act al farsei sinistre începută în epoca de neutralitate a României. Epilogul acesta e cu atât mai important, cu cât de astă dată nu mai e vorba de un oportunist in politică, de un om cu convingerile superficiale şi şubrede, ci de un politician cu o concepţie care chiar de n'ar fi fost greşită, era înainte de toate onestă şi străină abilităţilor de cul se.

De astădată Curtea marţială trage la răspundere pentru convingerile şi atitudinea sa, un om, nu o fantoşă politică.

Nu vom discuta acuzaţiile pe cari numai rechizitoriul Comisarului regal le va putea preciza. Dar nu putem trece sub tăcere omul In marea mulţime a improvizaţilor oameni politici din vechiul regat, C. Stere a fost o personalitate care s'a impus şi adversarilor. Inarmat cu o rară cultură, teoretician care a influenţat toate curentele democratice din Regat în ultimul timp, fostul deportat în Siberia a fost unul din puţinii oameni cari au ştiut să şi sacrifice personana, convingerilor

Dacă partidul liberal a înscris reforme democratice in programul său, a făcut-o numai sub continua presiune a d lui C. Stere. Foştii prieteni de eri, cari i-au utilizat personalitatea şi care adesea i-au exploatat convingerile pentru josnice manopere de abilităţi pseudo-diplomatice, îl părăsesc astăzi şi socotesc că a sosit momentul să l arunce ca un balast netrebuincios“.

Prima Societate fraterna Israelită

pentru întreţinerea

Azilului de Bătrâni

fondată de meseriasii din Iaşi

CONVOCARE

De oarece la prima adunare generală din 11 Mai a. c. n'a răspuns numărul cerut de statut se convoacă pentru a doua oară adunarea generală ordinară pentru

DUMINICA 18 MAI A. C.
orele 2 p. m.

care se va ţine cu ori ce număr de membrii prezenţi

La ordinea zilei
1) Raportul cenzorilor
2) Aprobarea Bilanţului pe anul 1918 | 19

COMITETUL

Ciocolată,—Cacao—Ciocolatină

din renumitele fabrici elveţiene

Gala Peter, Kohler, Tobler

se vinde cu preţuri reduse

LA TRAUBICI

Str. Cuza Vodă 69 (vis-avis de Banca Moldova)

De vînzare imobilul din strada Berărie Veche No. 4, materiale de construcţie, sobe teracota tuburi ciment etc.

DE VANZARE imobilul din Iaşi str. Ştefan cel Mare No 53 colţ cu str C Negri şi Neculţeasca Nu 1, compus din apartamente de locuinţă cu remize şi atenanse, prăvălii şi local de farmacii precum şi dreptul de farmacii sub firma «La Higeia actualmente arendat D-lui D. Herzenberg.

Informaţiuni la D-l avocat I Serafimi str Cuza V. No 35 Iaşi.

BUFETUL grădinei Cinematografului Traian din Grădina Traian cu faţa spre str Lăpuşneanu (loc de bodegă) se închiriază pentru sezonul v[illegible] cu no o re depe acum. A se adresa D-lui V. Gheorghiu str Lăpuşneanu 25,

Curs preparator liceal

cu profesori de stat

26 STR. PROCOPIE 26

Se aduce la cunoştinţă tuturor celor interesaţi că Cursurile preparatorii liceale cu profesori de stat curs *inferior şi superior* MODERN şi REAL pentru sezonea din Iunie şi Septembrie fost până acum în strada Arcu 8 se vor ţine începând de la 7 Mai stil nou în spaţiosul şi higienicul local din str. Procopie 26 | în dosul Facultăţii de medecină. Se primesc elevi cari preparaţi în familie au nevoe de o recapitulare a materiilor pentru examenul din Iunie.

De asemenea se primesc elevi de la şcolile statului pentru prepararea la obiectele la cari sunt slabi. Se prepară corigenţi de orice obiect

Inscrierile continuă zilnic între 8—12 a. m. şi 2—6 p. m.

DIRECŢIUNEA

Curele de transmisiune

Articole technice de tot felul

Piese pentru stropitoare

„VERMOREL"

oferă

BIROUL TECHNIC

Iacob Haffner & Heinrich Harth

Centrala Bucureşti str. Regala 16—18

Filiala Iaşi Str. Ştefan cel Mare 21

BANCA MOLDOVA

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital şi Rezerve Lei 8.500.000

Sediul Central Iaşi—Sucursala—Galaţi şi Chişinău

Se ocupă cu toate afacerile de Bancă. Face plăţi în ţară, Basarabia, Bucovina, Ardeal, şi Dobrogia, precum şi în străinătate

Primeşte bani spre fructificare eliberând Carnete de Economie sau scrisori de Depozit. Primeşte colete cu valori spre păstrare în Tezaurul Băncii etc. etc.

Secţiune specială de Mărfuri.

AVIS

Renumita BAIE POGOR

Aduce prin această la cunoştinţa că a redus preţurile de intrare cu un leu la fiecare clasă Funcţionează zilnic pe tru Domni şi Doamne atât abonaţi cât şi căz (puţini).

Deasemenea sunt şi cabine separate, curăţenie exemplară

Armasar de 4 ani, frumos, roib, jumătate pur sânge, dresat la călărie: de vânzare.

A se informa la ziar.

Circul Franco-Italian

(L. PROSERPI)

Str. Lăpuşneanu (Grădina Traian)

— Astăzi Sâmbătă 17 Mai 1919 —

2 MARI REPREZENTAŢII 2

Matineu ora 5 şi seara ora 9 fix

Atât la matineu cât şi seara va lua parte şi senzaţionalul număr executat de 43 persoane

TROICA RUSA IN CARNAVAL

Seara marea pantomimă cu balet

— FLAUTUL FERMECAT —

Biletele la Casa circului dela 10 dim.

VAR GRAS adevărat Ştefăneşti-Stinca cel mai rezistent pentru lucrări speciale, foarte spornic pentru d-nii podgoreni şi bun văruit. — se găseşti numa în depozitul Piaţa Sf. Spiridon No. 13 Iaşi

✻ *Dela Sindicatul Proprietarilor.*—In afară de cele arătate în No. nostru de ieri cu privire la discuţiunele de la Sindicatul proprietarilor, putem adăoga că după declaraţiile făcute de S. Triandaf, şef de serviciu la C. F. R. care s'a prezintat Sindicatului odată cu d-nele Maissner şi Filoti, o parte din funcţionarii veniţi din Bucureşti au putut găsi locuinţe, iar o alta stă şi astăzi în vagoane cu soţiile şi copiii. Unii s'au îmbolnăvit din cauza curentelor de prin acele vagoane

S'a emis ideia de a se construi imediat locuinţe de vară pe linia Tramvaiului pentru Copou.

Insă în acelaş timp Sindicatul e convins că numai armata ar putea da cel mai mare ajutor. Ea are geamuri, scânduri, în fine tot ce trebue, deci către Comandantul ei din Iaşi, d general Petala ar fi de îndreptat o rugăminte.

Trecând în alte ordine de idei Sindicatul a continuat a se ocupa de măsurile ce ar trebui luate cu privire la higiena oraşului.

S'a propus a se face o nouă intervenire la Primărie pentru ridicarea gunoaelor. Iar dacă Primăria ar arata de ce mijloace de transport dispune şi n'ar lua măsuri, atunci Sindicatul ar putea el singur să facă pe întreprinzătorul, cu anumite condiţii.

In şedinţa viitoare se vor lua dispoziţiuni pentru procurarea de materiale necesare reconstruirilor şi reparaţiilor.

✻ Mâine Duminică la orele 2 şi jumătate după prânz, va avea loc la Casa de Cetire „Simion Barnuţiu", din strada Tatarăşi 3, a zecea şezătoare literară. Va vorbi d. A. C. Cuza.

✻ Duminică în 26 Mai stil nou, va avea loc în saloanele societăţei de sport şi gimnastică, o serată literară, urmată de bal, organizată de „Asociaţiunea Frăţiei Moldovei".

✻ D. Crupenschi, preşedintele comisiei interimare, a convocat pentru azi la Primărie pe mai mulţi cetăţeni, în vederea constituirei unei comisiuni, care să verifice cartelele de pâine.

✻ *Festivalul de la Teatru.* — Ieri după amiază a avut loc la Teatrul Naţional festivalul studenţimei pentru sărbătorirea zilei de 3 Mai 1848 şi cinstirea memoriei marelui Simion Barnuţiu.

Din partea studenţilor a vorbit d. Todicescu.

D profesor A. C. Cuza a scos în evidenţă însemnătatea zilei şi rolul cultural al lui Simion Barnuţiu. A adus deasemenea omagiu armatei moldoveneşti.

Bătrânul profesor ieşean Brandia spune câteva emoţionante cuvinte în memoria marelui dascal Barnuţiu.

Partea artistică a fost frumos susţinută de corul studenţesc şi orchestra simfonică de sub conducerea d-lui Antonin Ciolan.

✻ *Mişcare în magistratură.*—Ultima mişcare făcută în magistratură se referă la Moldova după cum urmează:

D. Gh. I Gavrilescu actualul procuror la tribunalul Roman a fost înaintat prim-procuror al trib Teleorman

Alex. A Râşcanu subst tuit al trib. Neamţ a fost numit supleant la acelaş tribunal.

Emil N. Teodoru a fost numit substituit la trib. Cahul.

Grigore Câmpeanu, actual ajutor de judecător la judecătoria ocolului Fălticeni, a fost permutat în aceiaşi calitate la judecătoria ocolului II rural Piatra.

Ştefan Hamza a fost numit magistrat stagiar la judecătoria ocolului Găiceana (jud Tecuci).

Nicolae N Pelin a fost numit magistrat stagiar la judecătoria ocolului Podu-Turcului (jud. Tecuci)

Ion Rotăreşcu a fost numit magistrat stagiar la judecătoria ocolului Ştefăneşti (jud. Botoşani)

Garabet Aburel a fost numit magistrat stagiar la judecătoria ocolului Vidra (jud Putna).

Emil Drăguşanu a fost numit magistrat stagiar la judecătoria ocolului Brăhăşeşti (jud. Tecuci)

Titus Dragoş a fost numit magistrat stagiar la judecătoria ocolului Huşi II rural.

✻ Teatrul Cinema Elisabeta.—Astăzi în matineu şi seara se reprezintă: Inchisoarea de Oţel sau Marchizul Infam, puternică cinema dramă în 4 acte cu peripeţii şi aventuri extraordinare.

Interesante şi pitoreşti vederi de pe natură şi o hazlie comedie completează programul.

✻ Prin decisiune ministerială a fost înfiinţat punctul vamal Zibrieni pendinte de vama Chilia-Nouă.

Intreaga familie a regretatului **ALEXANDRU TEODOREANU** aduce mulţumirile sale tuturor persoanelor, cari au luat parte la doliul şi durerea ei, rugând în mod special pe acei ce pe orice cale i'a adus cuvinte de condoleanţe şi de mângâere să binevoiască a primi aceasta expresiunea sentimentelor sale de recunoştinţă.

✻ La *juraţi.*— Curtea cu juri a judecat eri pe Ioana Pruteanu, C. Iliescu şi Catinca Iliescu, învinuiţi că în urma unei certe, ar fi lovit şi cauzat moartea lui Teodor Pruteanu, din comuna Hodora.

Curtea era prezidată de d Lupu, consilier de curte. Acuzarea a fost susţinută de d. prim procuror Vincler

Apărarea susţinută de d-nii Oswald Teodoreanu şi Ferderber, a adus un verdict negativ al juraţilor, în urma căreia Curtea a achitat pe toţi trei acuzaţi.

✻ D-nii Membri ai „Sindicatului Agricol" sunt rugaţi a se prezenta la Sindicat spre a primi peşte sărat ce mult până în ziua de 30 crt.

✻ „Frăţia Moldovei Unite" va ţine şedinţă publică Duminică 18 Mai c, ora 3 p, m. în aula Universităţei.

La ordinea zilei:

1. Conferinţa d-lui profesor C. Fedeleş despre *Idealul naţional.*

Votarea moţiunei în chestia strămutării proceselor de la Iaşi la Bucureşti.

✻ Arhimandritul Scriban, şi preoţii Gibescu şi Ovid Muscaleanu au fost trimişi înaintea consiliului de judecată pentru motivul că ar fi iscălit cunoscutul manifest lansat pe front.

✻ Adunarea generală a membrilor asociaţiei medicilor veterinari, ce urma să aibă loc eri la Bucureşti, a fost amânată pentru Joia viitoare.

✻ Azi are loc adunarea generală a membrilor asociaţiei corpului didactic israelit La ordinea zilei: organizarea societăţei.

■ Recursul ziariştilor condamnaţi de Curtea Marţială a fost fixat de Curtea de Casaţie pentru ziua de 20 Iulie.

✻ *Din lumea socialistă.* Mercuri 14 c. la ora 9 seara a avut loc adunarea generală a tuturor membrilor secţiunei socialiste din Iaşi. Diferitele diverginţi care existau până în prezent printre membrii partidului au luat sfârşit.

S'a procedat apoi la alegerea a unui nou comitet definitiv, cel de până acum fiind provizoriu.

Au fost aleşi următorii membrii în comitet: Dr. L. Ghelerter, Leon Gheller, G. Tănase, Florescu, L. Abramovici, V. Ionescu şi V Lascar iar în comisiunea de control: Săl'ceru, Talpă şi Vasilescu.

— *Din lumea socialistă.*— O parte din membrii Cercului de studii sociale al studenţilor socialişti, au făcut o foarte interesantă excursiune Duminică la Repedea.

In tot timpul excursiei veselia şi voia bună a domnit între membrii.

In pădurea dela Repedea, după o masă copioasă, comunistă, au urmat discuţiuni din domeniul ştiinţelor sociale.

Prin această excursie s'a făcut un mare pas spre scopul întreprinderilor de acest fel, care nu e decât strângerea, legăturilor intime de tovărăşie ale lor.

✻ Cinema SIDOLI. Astăzi program senzaţional Ultima Datorie, sentimentală dramă modernă produs al Casei Cesar Film din Roma cu celebrităţiile scenilor italiene în frunte cu Ghione supranumit Zar la Mort, profesorul Franciscăi Bertini precum şi Carlo şi Olga Benetti.

Programul este completat cu Bolnavul închipuit precum şi o interesantă vedere după natură şi o hazlie comedie „Un serviciu bine plătit."

✻ A apărut „Social-Democraţia" foaia partidului socialist democrat, cu următorul sumar: Perspectivele Revoluţiei de K. Kautsky, Tovarăşi fără patrie (Axelrad) Cu prilejul morţei tov. Burnuz, Mişcarea socialistă, ştiri şi fapte, etc. numărul 20 bani.

■ Luni 19 curent începe la Bucureşti examenul de capacitate pentru maeştrii de muzica.

: Vechea şi renumita Fabrică de Boiangerie şi spălătorie chimică MARTIN BUCHOLZER din Iaşi str. Păcurari No. 105, aduce la cunoştinţă O or Clienteiei sale că a redeschis **douăfiliale** pentru primirea de comenzi una în str. Lăpuşneanu No. 25 şi alta în str. Anastasie Panu No. 74 (colţ cu str. Ştefan cel Mare.) lângă Drogheria Rosenstein.

De oarece filiala din str. Cuza Vodă No. 42 **s'a desfiinţat,** rugăm Onor Clienţi a se adresa la filiala din str. Lăpuşneanu.

Fabrica noastră, fondată încă în anul 1897 casă de încredere atrage atenţiunea Onor Public că pentru a fi bine servit şi a nu se expune la stricarea hainelor atât de scumpe astăzi, să bine voiască a se adresa numai **Filialelor** noastre sau direct **Fabricei** în str. Păcurari No. 105

Fabrica noastră este unică în toată Moldova care are o instalaţie perfectă şi modernă şi cu care nu se poate măsura nici o concurenţă locală fără instalaţie şi fără ştiinţă în această branşă.

Se primeşte la boit haine şi stofe în toate culorile, precum mănuşi şi ghete albe la spălat.

PREŢURI MODERATE. DIRECŢIUNEA

✻ Cârnapii evrei venind azi la primărie, au prezintat un memoriu, prin care arată că nu pot vinde carnea cu preţul fixat de comună, din cauza scumpetei vitelor.

✻ Comitetul Central Sionist instiinţează pe D-nii membri ai secţiunilor sioniste, Iabneh Căminul Sionist Bnoth'Zion şi Agaez, că în ziua de LAG B'OMER (Duminică 18 Mai a c.) orele 2 p. m. a ara jat o serbare Cămăneească la Grădina „Leagănul Fiuturilor" (Perjoaia)

Sunt invitaţi a lua parte toţi membrii secţiunilor de mai sus cu familiile şi prietenilor— In acelaş grădină dimineata la orele 8 va avea loc o serbare şcolară a tuturor elevilor şi elevelor şcolelor israelite din localitate.

P. S. Fiecare trebue să-şi aducă merinde băuturi se găsesc acolo.

✻ BIBLIOGRAFIE.— A apărut No. 14 al revistei săptămânale „Insemnări Literare" Un precursor de M. Sadoveanu, Sară târzie de Demostene Botez, Cucernicie de Artur Gorovei, Floare albă de Tudor Mainescu, Răspuns unui ercu de G. Topârceanu, Jucării cu luna de Ionel Teodoreanu, şi diferite recenzii şi dări de seamă De vânzare pretutindeni. Preţul 1 leu abonamentul 40 lei, str. Ralet 7, Iaşi.

Şedinţa comitetului sindicatului ziariştilor, ce urma să aibă loc astăzi la Cafe de la Paix, a fost amânată pentru Luni, la ora 3 jum. după prânz.

Stiri Telegrafice

Declaraţiile lui Ebert

NAUEN.--Preşedintele republicei, Ebert, a declarat că guvernul nu poate aproba condiţiunile de pace impuse. Poporul german va depune toate sforţările pentru ca regiunea Memel să nu fie desfipită de Germania. Lupta va fi dusă pînă ce poporul va obţine dreptul de auto-determinare.

Germania şi pacea

— Regiunea Saarului.—Propunerile germane. —

NAUEN.— Germania este dispusă să intre în tratative cu privire la chestiunile regiunilor carbonifere, asupra cărora aliaţii au pretenţiuni. Astfel guvernul propune ca în locul cedărei regiunei Saarului, Germania să fie obligată a livra aliaţilor pe un timp nedeterminat cărbuni atât din minele dela Saar cât şi de la Ruhr.

Austria la Conferinţă

LION.— Marţi seara a sosit în gara Saint-Germain delegaţia de pace austriacă.

Textul tratatului care priveşte Austria nu va fi remis delegaţiei decât către sfarşitul săptămânei viitoare.

Generalul Foch la Rin

PARIS.— Ziarul „Chicago Tribune" anunţă că Mareşalul Foch a plecat la direcţia Rinului.

Delegaţia italiană la Clemenceau

PARIS.—Vineri dimineaţă a avut loc o intrevedere între d. Clemenceau, Orlando şi Sonino.

CINEMA MODERN **Napierkowska**

în „LA MISTÉRIEUSE" 5 mari acte

cu începere de Joi 15 Mai

MARE CAFEU ŞI BERARIA **„ASTORIA"** 17 Bulev. Elisabeta 17 vis a vis de Cişmigiu

trecând sub Administraţia

Căpitanului Costache Mihailescu cu fratii

Serveşte cele mai alese consumaţiuni, cu preţurile cele mai reduse din Bucureşti.

LOCAL PENTRU FAMILII

Şi local de întâlnire al tuturor ieşenilor aflători în capitală. Două săli speciale cu Biliarde.

Sala Teatrului „BASARABIA"

FOST (PASTIA)

Trupa Israelită de Operete

In frunte cu eminenţii artişti

Ch. M. SEGALESCU şi C. ISCOVICI

Astăzi Sâmbătă 17 Mai ora 9 seara pentru a 2-a oară

A X-a PORUNCA

operetă în 4 acte de Laimer

Casa deschisă de la ora 10 dim.

Laboratorul Prof. Dr. Deleanu

cere Tânăr 6-18 ani, inteligent, eventual cu câte-va clase liceale bine retribuit. A se adresa la Facultatea de Medicină Str. Universităţei 16,

Bârlad

S'a găsit un portofel conţinând bani şi alte obiecte cu un bilet de identitate pe numele Dnei Sofia H. Finckelman din Bârlad. Păgubaşul să se adreseze la ziar.

De vânzare în mod avantajos material foarte puţin uzat de construcţie scânduri, grinzi, căprioare etc. compuse din diferite dimensiuni

A se adresa Săulescu No. 2 în dosul Uzinei Electrice.

Cooperativa Podgorenilor din Moldova

Aduce la cunoştinţa tuturor podgorenilor că are putinţa a furniza prompt cantitatea de 33 000 fire de viţă americană pe part altoi Riparia rupestris 3306 şi 3309 de bună calitate în opt varietăţi.

Inscrierile şi livrarea se va face la sediul Cooperativei Iaşi Str. Ştefan cel Mare 38

ANUL XV-lea No. 3625

25 BANI NUMĂRUL

LUNI 19 MAI 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Rândul oamenilor nuoi!

Se vorbeşte iarăşi despre organizarea, de astă dată a întregului învăţământ.

Vorba se potriveşte însă numai pentru învăţământul secundar şi superior, pentru învăţământul primar, nu. Cel secundar şi superior trebuie reorganizat, pentru că el există pe când şcoala primară, putem zice că nu există, ea trebue creată.

Intr'adevăr, era în interesul clasei conducătoare, ca să se ocupe mai mult de învăţământul secundar şi superior decât de cel primar, întru cât există credinţa că numai clasa conducătoare are nevoie să fie luminată, iar cât priveşte poporul, acesta tocmai când e mai puţin luminat este mai uşor de condus. Clasa conducătoare prin urmare a avut tot interesul ca să creeze şi să organizeze din vreme şcoala secundară şi superioară. Ca dovadă este faptul că intâi apar Universităţile ca institute de cultură, apoi şcoala secundară şi numai în urmă de tot apare şcoala primară. Că şcoala secundară şi cea superioară ţin prea mult de tradiţie şi sunt lipsite de coheziune, aceste sunt defecte care, prin organizare, se pot leoui.

Dar nu mă întind în amănunte. Vreau numai să demonstrez faptul că clasa conducătoare s'a arătat incapabilă, chiar când a fost interesul ei, să-şi potrivească instituţiile de cultură după nevoile societăţii.

Venim la învăţământul primar. Acesta a fost cerut şi creat în contra dorinţei majorităţei clasei conducătoare şi n'a fost interesul acestei clase ca să facă din el un serviciu public accesibil tuturor copiilor, săraci şi bogaţi. Căci deşi plătit de către toţi membrii societăţei, şi cu toată obligativitatea şi gratuitatea înscrise pe hârtie, totuşi şcoala primară n'a asigurat tuturor copiilor dreptul la învăţătură, pentrucă nu asigură în acelaş timp şi mijloacele necesare ca să poată primi pe toţi copiii. In şcoala primară nu este un sistem egalitar care să fie o compensaţie pentru cei ce sufăr din pricina inegalităţilor economice. Cantina şcolară, coloniile de vacanţă, magazinul de îmbrăcăminte şi încălţăminte, papetăria, librăria, etc. care ar trebui să fie nelipsite de lângă fiecare şcoală, lipsesc de pe lângă cele mai multe.

In toate ţările lumea se plânge că şcoala nu e destul de *socializată* ca să poată primi pe toată lumea şcolară: bogaţi şi săraci, normali şi anormali, cu bune şi rele apucături. Incât cea mai mare parte din cei săraci şi unii chiar bine dotaţi sub raportul intelectual rămân fără instrucţii şi educaţii spre marea pagubă a societăţii, iar locul lor îl ocupă de multe ori fiii familiilor înlesnite, câte odată mai puţin dotaţi sub raportul intelectual şi atunci spre marea pagubă a progresului societăţei. Şcoala primară, prin organele ei competente, are menirea să scotocească inteligenţele, să le dezvolte şi să le împingă spre învăţătură înaltă, indiferent dacă aparţin familiilor sărace sau bogate; şcoala nu are menirea să facă dintr'un scaete un trandafir de lună, nici dintr'un căţelandru de vulpe un câine de vânătoare, cum zicea Caragiale.

Dacă acum, din privire generală, ne întoarcem ochii numai la ţara noastră, şi privim rezultatele ce ni le-a dat şcoala primară, apoi cu atît mai mult putem susţine că la noi n'a existat, pentru că noi intrecem în numărul analfabeţilor pe toate ţările. In această privinţă trebue să luăm exemplu de la Bulgari, cari au, după cum spune d. Topârceanu într'un număr trecut din „Opinia", din 5 bulgari numai unul care nu ştie carte, pe când la noi contrarul: unul ştie şi 4 nu ştie. Şi cu toate acestea noi avem garantate prin constituţie şi inscrise şi în legea instrucţiei încă de la 1864 două principii democrate: gratuitatea şi obligativitatea învăţământului primar.

Care să fie atunci pricina acestui rezultat aşa de ruşinos şi umilitor pentru romîni, că avem, cu toate garanţiile constituţionale, o proporţie de 80 la sută de analfabeţi, cum nu au nici un popor din Europa.

Din această dilemă nu putem eşi: ori că poporul românesc mai prejos de cît orice rasă de pe suprafaţa pământului, este absolut incapabil de a prinde elementele cele mai reduse ale instrucţiei, ori clasa conducătoare a fost incapabilă in conducerea poporului romîn. Toată lumea cred că va conveni că vina este a partidelor politice care ne'au condus până acum. Prin urmare la cîrma ţării trebue făcut loc oamenilor noui. Cei vechi au diploma de incapacitate pe care stă scris 80 la sută de analfabeţi. Că'i vom aduce de peste Carpaţi, de peste Prut, ori din Bucovina, ori că'i vom căuta prin păturile muncitoare nu ştim ce vom face, dar pe mulţi din cei care ne'au condus până acuma trebue să'i lăsăm să se odihnească.

C. V. Buţureanu

EXTERNE

Nedumerirea continuă

Suntem în zilele hotărâtoare şi cu toate aceste nedumerirea continuă, ca şi până acum.

Simultan cu incertitudinea ce domneşte în privinţa faptului dacă Germania va semna sau ba pacea,—lucru nesigur încă, dacă ţinem cont de declaraţiile conducătorilor republicei germane — continuă nesiguranţa în ce priveşte atitudinea Italiei.

Reîntoarcerea delegaţiunei italiene la Paris, departe de a avea semnificaţia unei cedări din partea Italiei, înseamnă, din contră, judecând după ultimele întâmplări din acea ţară, că Roma înţelege să-şi menţie în totul pretenţiile asupra Fiume-ului.

Desigur că în privinţa raporturilor dintre celelalţi aliaţi şi Italia este caracteristic că se vorbeşte de un acord defensiv între Franţa, Anglia şi Statele Unite, fără să se pomenească un cuvânt de cea a patra mare putere prezentă la conferinţă. Dar această caracteristică a unei stări oarecare de tensiune, nu înseamnă şi soluţia problemei Fiume. Or, şi în aceasta privinţă nu suntem mai lămuriţi decât adineaurea.

In privinţa tratativelor cu Austria se ştie că s'au determinat definitiv hotarele dar nu se spune lămurit care sunt acele hotare. Că se păstrează secretul dovedeşte faptul că până şi „Viitorul" se plânge că nu se spune ceva mai precis în aceasta chestiune.

Iata dar şi în aceasta problema, care ne interesează atât de mult şi atît de aproape, suntem tot atat de nedumeriţi ca şi până acum.

Şi cu toate aceste suntem în zilele hotaritoare, cand se fixeaza graniţele lumei şi mai cu seama se determina hotarele ţarei noastre.

Dureroasa nedumerire. OP.

Că suntem victima....

—....unor jafuri organizate, fără urmă de ruşine, de către unele categorii de funcţionari, noi am afirmat'o în diferite ocaziuni.

Confirmarea vine acum din însă şi rândurile partizanilor guvernului, cari cu citaţiuni precise, dovedesc că la C. F. R. se pradă în toată regula, iar la serviciile anexe ale armatei se traficheazăfără urmă de sfială.

Guvernul asigură că va lua măsuri drastice, că va implânta cuţitul până în profunzime.

Aşteptăm. Până atunci relevăm că o ţară nu poate trăi cu venalitate rîjată în sistem, de funcionarii statului!. Măsuri de îndreptare se cimpun.

Ele au întârziat prea mult.

Câte-va NOTE

Zguduitor sfârşit. „Povestea unui dor"—doi care se iubesc şi se despart totuşi pe veci. Ea pleacă şi povestea se sfârşeşte astfel:

„Ceasurile trei de dimineaţă.

Pe şinele care duc spre sud, merge un om. Oraşul e colo departe.

Noaptea e limpede şi răcoroasă, de jur împrejur câmpiile exală aburi albaştri.

Omul merge mereu inainte, pe şinele cari duc spre sud.

La stânga, o grădină. Vârfuri de pomi cari lucăresc în umbră. Parfumul razelor se înalţă în noapte.

Omul se caţără pe gard. Un câine latră. Omul merge liniştit din tulpină in tulpină şi rupe trandafiri.

In fundul unde şinele se afundă in pădure el se opreşte.

Aruncă rozele pe şine.

Apoi aşteaptă.

In depărtarea ceţoasă apare un punct ţintunecos.

Suflă, răpăe cu turbare, fierul răsună —izbind fierul.

Omul se dă inapoi.

Trenul se apropie turbat—trenul trece turbat.

Omul s'a descopere".

Cu neputinţă să aştern un rând. Am transcris acest sfârşit. E singurul lucru, ce pot face in această seară târzie, când m'am aşezat să scriu ceva pentru ziar.

Sărmanul „om"! Nefericita Bianca!

Blanzy

IN LOC DE INSEMNAR

Dealungul veacurilor

Ce ar fi dacă cenzura scrisului ar fi fost exercitată cu severitatea de acum, în decursul veacurilor?...

Sau, dintre vechii autori, cari oare ar cădea acum victima creioanelor multicolore ale cenzorilor de astăzi?... Iată două întrebări fără îndoială interesante.

Cenzura scrisului a existat din primele epoce ale evului de mijloc, dese-ori scrisele diverşilor autori au fost date pradă flacărilor, şi nu rare ori însuşi acei ce-şi aşterneau scrisul pe pergament sau hârtie întovărăşiau operile lor pe rug. Flacăra mistuia pe autor şi opera lui.

...Acum, mai civilizaţi, ne mulţumim numai să i vărăm prin puşcării...

Bacaccio, Savouarola, Galileu, Giordano Bruno şi au văzut operile arse, adevărate păsări fenix însă reinviate de nenumărate ori până acum.

Dar timpurile trec şi recitind pe mulţi iluştri autori sărbătoriţi de contemporanii şi urmaşii lor, cu groază ne gândim la ravagiile foarfecilor, în acea ce voiau să lese moştenire posterităţei

...Insuşi Sf. Ioan Gură de aur, archiepiscop al Constantinopolului, în vehementele lui atacuri contra oligarhiei şi bogaţilor ar fi scăpat el oare întreg?.. A avut nu'i vorbă şi prea sfântul părinte al bisericei multe de indurat.

Să tăcem asupra ilustrei pleiade care a urmat de la 1789 până 'n zilele noastre, numai gândidu-te la ei un imens burete pare că ar vrea să steargă totul.

Sărmana cugetare omenească! M.

INFORMATIUNI

Situaţia politică poate fi considerată ca fiind clarificată.

Semnarea preliminăriilor de pace va insemna pentru noi instituirea unui guvern naţional, care va proceda imediat la consultarea ţărei.

Parlamentul va fi convocat de urgenţă, iar viitorul guvern va depinde în mare parte de rezultatul alegerilor.

Guvernul actual nu va dăinui nici mai mult nici mai puţin de cât timpul necesar semnărei păcei.

Ori care ar fi rolul ce ar avea de jucat de la acea dată.

Administraţia Comunală a luat o măsură drastică, pentru a încasa dările comunale. In adevăr s'au dat cuvenitele dispoziţiuni, a nu se elibera cartelele de pâine de cât acelora cari vor dovedi, că sunt în curent cu plata dărilor către comună.

Pâinea devine astfel din ce în ce mai grea de obţinut.

Starea d-lui P. P. Carp.—*Din partea d-lui doctor M. D. Berbeciu primim următoarele:*

„In ultimul timp apărând prin ziare diferite versiuni cu privire la starea sănătăţei d-lui P. P. Carp, subsemnatul în calitate de medic curant, comunic că d-sa sufere de aortită cronică care în ultimul timp s'a manifestat prin câte-va simptome de angină de piept şi turburări în circulaţia cerebrală, pentru care i s'a prescris să ducă un anumit regim şi să evite ori-ce fel de surmenaj.

Cu temperamentul său şi ţinând seamă şi de debilitatea inerentă vârstei sale, actualmente, starea generală se prezintă totuşi în mod cât se poate de satisfăcător".

Administraţia Comunală a învoit pe casapii evrei, ca pe ziua de azi Duminică, să vândă carnea cu 14 lei chilogramul.

Incepând însă de săptămâna viitoare, truncherii evrei vor trebui să desfacă carnea pe preţul de 12 lei chilogramul, stabilit de comună.

Crucea Roşie Americană.— In solicitudinea ce are pentru soldaţii Români, a trimis in Iaşi, o delegaţie compusă din Maiorul George Twose şi Locot. Dr I—F. O. Donceil cari au luat să intreţie pe seama Crucei Roşie Americană cantina, ce funcţiona deja insă in mod modest, pe lângă Triajul Gărei Iaşi, astfel că in viitor soldaţii Români sau aliaţi in trecere prin Iaşi, pe lângă baia şi deparazitarea ce o capătă la Triaj, vor putea mânca bine şi gratuit.

De asemenea atît ofiţeri cât şi soldaţii cari în trecere prin Iaşi sunt obligaţi a rămânea una sau mai multe nopţi, găsesc loc de dormit şi o sală de lectură la căminul „Principele Mircea" situat lângă Triajul Iaşi.

Graţie interesului deosebit ce Domnul General N. Petala, Comand. Corp. IV armată le acordă, aceste instituţii a căror utilitate este de cea mai mare importanţă, pot să funcţioneze regulat, îndeplinind astfel nu numai un rol umanitar şi militar, dar răspunzînd unei simţite necesităţi sociale, nelăsându-se să umble pe străzi şi prin taverne soldaţii, cari fiind tineri, uşor se pot corupe şi deveni elemente de desordine, hoţii şi tulburări sociale.

Cu prilejul cercetărei contestaţiei făcute de d. A. Kleper, cunoscutul morar din localitate, în potriva hotărârei de a fi pus sub sequestru întru cît ar fi supus străin, Curtea de Apel secţia I, constatând că d. Kleper a cerut şi obţinut împământenirea in baza decretului—lege de incetăţenire, a admis, fără a mai cerceta celelalte motive, contestaţia şi-a ordonat rădicarea sequestrului.

Azi, Duminică, are loc adunarea generală a membrilor societăţei arhitecţilor din localitate. La ordinea zilei mai multe chestiuni ce privesc de aproape pe arhitecţi.

„Căminul Studenţesc Unirea".— Comitetul organizator al căminului studenţesc „Unirea", socotindu-şi îndeplinită misiunea prin punerea în stare de funcţiune a Căminului, a înaintat demisiunea sa rectoratului Universităţii. Inainte de a se retrage scoate insă ca o datorie de recunoştinţă să aducă călduroase mulţumiri tuturor persoanelor cari au contribuit cu bine voitorul lor sprijin la înjghebarea acestei atât de necesare instituţii.

In primul rând atenţiunea noastră se îndreaptă către M. S. Regina, care a bine voit să ia sub înaltul ei patronaj căminul studenţesc „Unirea" contribuind prin delegata sa Doamna Zoe Mârzescu impreună cu Doamnele Alexandrina Gavrilescu şi Elena Iordăchescu la aprovizionarea Căminului şi aranjarea secţiei studenţilor cu toate cele necesare.

Tot odată aducem mulţumirele noastre Domnului dr. N. Leon, fostul rector al Universităţii, care prin străduinţele sale a putut pune bazele acestei instituţii, obţinând votarea sumei de patru sute mii lei, anume pentru acest scop.

Aducem mulţumirile noastre d-lui Prof. C. Fedeleş fost director al căminului, şi îndeosebi d lor prof. Dr. C. Şumuleanu, Dr. D. Mezincescu şi P. Bujor care prin dragostea, energia, şi munca lor neobosită, şi-au câştigat marele merit de a fi dus la bun sfârşit organizarea definitivă a Căminului studenţesc „Unirea".

Ne aducem insă aminte şi de bine voitorul concurs al d-lui Poni fost ministru, V. Vâlcovici fost secretar general, al onor. guvern bucovinean, ardelean şi al tuturor autorităţilor care ne-au sprijinit.

Căminul se află astăzi în posibilitatea de a găzdui 200 studenţi şi 100 studente în palatul Sturza. Tot la palatul Sturza funcţionează şi Cantina Studenţească, unde se serveşte masa zilnic pentru 320 persoane in momentul de faţă.

Comitetul „Casei Artelor" a hotărât ca expoziţiunea de tablouri, al acestei instituţiuni, să aibă loc în cursul săptămânei aceştela.

Astăzi, la ora 10 dimineaţă are loc excursiunea pe care toate şcolele israelite o face în împrejurimile oraşului. Copilaşii se vor aduna apoi la o mică gustare în grădina Lesgănul fluturilor.

După prânz, are loc în acelaşi grădină, o serbare câmpenească organizată de cercurile zioniste.

In oraş s'au constatat două cazuri noi de tifus exantematic. S'au luat toate măsurile pentru izolarea bolnavilor şi desinfectarea lor.

Din lumea socialistă.—Pentru a putea face mai intensă propagandă socialistă şi sindicalistă în rândurile proletarilor evrei, s'a hotărât înfiinţarea pe lângă secţiunea din Iaşi, a unui cerc de literatură în Idiş (Jargon).

Sedinţele se vor ţine săptămânal Diferiţi tovarăşi ţinând conferinţe cu subiecte socialiste în idiş, restul timpului fiind intrebuinţat pentru lectură din literatura socială in idiş.

—Am anunţat în unul din numerele trecute că în localul clubului socialist din localitate funcţionează o şcoală de adulţi. Suntem în măsuri a anunţa acum, că tot în acelaş local, se mai află şi o şcoală de copii, care din cauza sărăciei nu pot frecvente şcolile publice, unde copiii capătă cunoştinţele elementare din clasele primare. Şi aici ca şi în şcoala de adulţi se dau cărţi, caete, tăbliţe, pe gratis

Până acum s-au inscris vre-o 30 de copii toţi în vârsta de 5-8 ani.

Părinţii cari doresc ca copiii lor, să nu rămâie străini de isvoarele culturei, să-şi trimeată copiii la acea şcoală.

Luni 19 curent începe la Bucureşti examenul de capacitate pentru maeştrii de muzica.

Descoperitorul noilor prezziceri prin calcul de cifre

SAVESCU.

cu noua s'a descoperire în scop patriotic, pentru a o împrăştia în popor, absolut ca ştiinţă, cu acest sistem care va rămâne unicul, clar, sigur, şi precis. A arătat toate evenimentele Războiului mondial şi ale ţărei precum şi victoriile, astăzi realizate (posedă documente).

Sosind din Bucureşti unde a făcut prezicerî autorităţilor asupra evenimentelor ţării, interne şi externe, publicate în «Dimineaţa» de la 11 şi 20 Martie 1919, astăzi realizate pe deplin, totul bazat pe încredere şi convingere.

Fiind în localitate un scurt timp, prezice ori-cui în ori ce chestiuni familiare, politice, despre viitorul ţării toate bazate pe un timp fix şi dată hotărâtă.

Arată duşmanii casei, în afaceră etc. arată cifra norocoasă sau fatale (ziua), arată ori-cui reuşita scopului urmărit, dificultăţile ce va avea să întâmpine. Prezicătorul descoperă singur fără ca nimeni să'i spue scopul urmărit, arată deasemenea mijloacele de iubire şi împăcăciune familiară, prezice chiar şi pentru persoane absente sau care se găsesc în altă ţară. Descoperă furturile şi face preziceri în scris.

Adresa: Str. Bucşinescu No. 1 (colţ cu Vasile Lupu, prin str. Ghica Vodă) de la 9—12 şi 3—8 p. m.

P. S.—Prezice şi ziarelor despre viitorul ţării, dă şi lecţiuni de preziceri ori-cui. Chemat vine şi la domiciliu.

Autorizat cu No. 5198 şi 1005.

O fotografie bine reuşită frumos executată puteţi obţine numai la cunoscutul atelier fotografic **Z. VEISS** furnizorul curţei Regăle, Iaşi Piaţa Unirei.

Cu începere de azi
10 MAI 1919
La Restaurantul Traian
din Iaşi piaţa Unirei o orchestră clasică compusă din cele mai bune elemente, absolvenţi ai conservatorului va delecta publicul în fiecare zi atât la dejun la 12—3 p. m. cât şi seara de la 7—12 noaptea.

RESTAURANTUL TRAIAN
este singurul restaurant din Iaşi mai bygienic şi curat, şi unde se servesc mâncărurile cele mai gustoase vinurile cele mai alese.

RACORITOARE FINE.
Cei ce n'au avut ocazia încă să se convingă să-l viziteze o singură dată spre a se convinge.

Biroul Maşinelor de scris din str. C. Negri 72 s'a mutat în aceiaş stradă la No 93, vis-a-vis de Farmacia Herzenberg.
Se scrie şi se copiază acte rapid şi fără greşeli. Oricine poate învăţa în scurt timp Dactylografia cu un preţ redus.
Cumpăr orice sistem de maşini.

Piatră brută şi sfărâmată
pentru zidării şi pavaje din carierile Păun, Costa Bărnovei şi Buza dealului Repedea

Petriş ciuruit, Nisip şi Bolovani de râu
posedă un mare deposit şi poate preda atât pe loc în carieră, cât şi predat la Domiciliu
SOLOMON GRUENBERG Antrepenor de lucrări publice cu Biroul în str. Lozonski 12

BANCA IAŞILOR
— SOCIETATE ANONIMA —
Capital Lei 6.000.000.— Rezervă Lei 1 120 000
Sediul Central Iaşi — Sucursale: Chişinău şi Cernăuţi
Se ocupă cu toate afacerile de bancă. Face plăţi în ţară, Basarabia, Bucovina, Ardeal şi Dobrogea precum şi în străinătate.
Primeşte bani spre fructificare eliberând carnete de Economie sau Scrisori de Deposit. Primeşte colecte cu valori spre păstrare în tezaurul băncei etc.
Face avansuri pe Efecte Publice. Se ocupă cu afăceri de mărfuri etc.

DE VANZARE parţial sau în tota în următoarele obiecte Pluguri, grăpi şi tăvăluci de fer, mărcător rotative, semănători, secerători, moriste prese treerători, struguri, etc.
Amatorii se vor adresa direct la Administraţia moşiei Drăguşeni jud. Suceava gara cea mai apropiată Paşcani.

De vânzare 8 garnituri complecte pentru treier cu batozele Ion şi toate accesoriile necesare, din care 2 garnituri 10 cai putere şi una 8 cai putere toate sistem Klayton et Sutlevort în stare bună de funcţiune şi se vând cu preţ moderat. A se adresa D-lui MORITZ GROPPER Paşcani.

PORTOCALE şi LAMAI
proaspete, a sosit un nou transport la BANCA MOLDOVA Iaşi şi se vinde cu lădiţa

Cumpăr un docar pentru un cal

Vând un docar pentru doi cai. A se adresa în Str. Zmeu No. 10 prin Str. Ghica Vodă.

In curând la TERASA CINEMA ORFELINATULUI „PRINCEPELE MIRCEA" (în foasta grădină Bragadiru

Marea bătălie depe Somme

Cea mai interesantă lucrare cinematografică în 5 mari acte, luată depe câmpul de luptă, unde Germanii au avut de suferit una din cele mai mari înfrângeri din partea Englezilor.

※ **Critica muzicală.**— D. Mircea Bârsan a dat concerte şi la Bucureşti. Cu acest prilej puturăm constata că critica muzicală din capitală se arată foarte aspră pentru concetăţeanul nostru

„Izbânda" începe prin a mărturisi că „constatările ce le-a notat n'au fost desigur încurajatoare pentru tânărul violonist". Şi în altă parte, criticul spune că „D. Mircea Bîrsan cântă îngrozitor de corect"... şi termină astfel:

„Imitându-l pe maestru (Enescu) ca vigoare de arcuş, fără însă a se putea apropia de fondul acestei forţe, d. Bîrsan a executat la acelaş concert sensuala sonată în la major de Cesar Franck şi complexa sonată Kreutzer de Beethoven. Două şiroae de apă ce ni s'au prelins pe corp fără a ne lăsa vre-o impresie".

„Rampa" se exprimă deasemenea de' favorabil, spunînd despre cântul d-lui Bîrsan că „n'are relief, nici rezonanţă. E mat, deşi prin impetuozitatea arcuşelor ar trebui să trezească impresia că e plin de foc".

La execuţia sonatei lui Franck, spune criticul, „punctualitatea lui Mircea Bîrsan s'a vădit în chip grozav de anti-muzical", iar la execuţ a sonatei Kreutzer „n'a putut înşela asupra faptului că d. Bârsan n'a atins nici un moment tiemu real al fondului sonatei".

Cu alt prilej, acelaşi severitate de apreciere s'a constatat în presa bucureşteană. Tânărul nostru violonist şi'a găsit Bacăul peste Milcov.

※ Aflăm ca *Banca Dacia* din Iaşi a vărsat Direcţiunei de Aprovizionare 2,000,000 lei pentru aducerea de alimente Comunei şi judeţului Iaşi.

※ **D nii Membri ai „Sindicatului Agricol" sunt rugaţi a se prezenta la Sindicat spre a primi peşte sărat cel mult până în ziua de 30 crt.**

※ **Teatrul Cinema Elisabeta.**—Astăzi în matineu şi seara se reprezintă: Închisoarea de Oţel sau Marchizul Infam, puternică cinema dramă în 4 acte cu peripeţii şi aventuri extraordinare.

Interesante şi pitoreşti vederi de pe natură şi o hazlie comedie complectează programul.

※ *Din Vaslui.*— **Serbare Câmpenească.** Duminică 11 Maiu a avut loc la „Casa Naţională" din satul Munteni judeţul Vaslui, cu ocaziunea inaugurării acestei case destinată pentru bune şi frumoase indemnuri ca: şezători, conferinţe, serbări, etc,. o serbare câmpenească dată de elevii Liceului şi şcoalei profesionale de fete din Vaslui şi cu concursul orchestrei diletanţilor din Vaslui sub conducerea talentatului tânăr Heinrich Solomon.

Elevii au rostit diferite declamaţiuni şi corul a executat în mod alternativ diferite cântece naţionale.

D'na Ursulescu profesoară de Franceză a ţinut o documentată conferinţă despre importanţa acestei case şi a cestor serbări, la care a răspuns Părintele Maisin fondatorul şi Preşedintele acestei „Case naţionale". Au urmat apoi dansuri naţionale la sunetele armonioase ale orchestrei Muresanca, Romînca, horă, jocuri de popici, scrânciob (dulap) şi iar dansuri etc.

Serbarea s'a sfârşit la orele 7 jum. seara, ducând fie care cu el cele mai plăcute impresiuni şi o vină dorinţă de a asista cât mai des la asemenea plăcute serbări. Cor

※ **Cinema SIDOLI.** Astăzi program senzaţional **Ultima Datorie**, sentimentală dramă modernă produs al Casei Cesar-Film din Roma cu celebrităţile scenilor italiene în frunte cu Ghione supranumit **Zar la Mort**, profesorul Franciscăi Bertini precum şi Carlo şi Olga Benetti.

Programul este complectat cu Bolnavul închipuit precum şi o interesantă vedere după natură şi o hazlie comedie „Un serviciu bine plătit."

※ La Cinema Orfanilor de Răsboi al Corpului 4 Armată „Lux" numai Sâmbătă şi Duminică la ambele matineuri de la 3 şi 5 precum şi seara rulează cel mai superb film detectiv „Ocnaşul cu 7 feţe" interpretat de cel mai mare artist Norvegian, creatorul celebrului „Lepain". Ca complectare la program „Salvată prin Aeroplan" dramă în 3 acte produs al Casei Nordisck.

In curând se deschide în fosta grădina Bragadiru Terasa Cinema Orfelinatului „Principele Mircea". Surprize mari se pregătesc.

— *In curând va sosi la Banca Dacia* **un mare transport de mărfuri Coloniale ca:** *Măsline, Untdelemn, Ciocolată, Scrobeală, Bomboane,* **şi altele.**

※ In chestia Complotului.— *Curtea Marţială a Corpului II armată a mai emis mandate de arestare în contra d lor D. D. Patraşcanu, I. Simionescu-Rîmniceanu şi Petre Ciorăneanu. Rînd pe rînd vor fi arestaţi toţi acei care au participat la întrunirea ţinută acasă la d. Simionescu-Rîmniceanu unde s'a discutat chestiunea demiterei actualei dinastii.*

Dovada materială a existenţei complotului constă în declaraţiunea făcută de colonelul Verzea şi d. Tzigara-Samurcaş că şi d-lor au fost convocaţi la această întrunire dar că au refuzat semnarea declaraţiunei de demitere.

Instrucţia priveşte şi pe d. P. P, Carp căruia i s'a şi luat un lung interogator. D-sa a declarat că îşi asumă întreaga răspundere a acţiunei anti-dinastice desfăşurată.

Procesul va cuprinde pe toţi oamenii politici arestaţi până acum, sau în curs de arestare, cărora li se imputd fapte în strânsă conexiune unele cu altele.

※ **După o telegramă din Paris d. Clemenceau ar fi declarat că în cazul când delegaţii germani nu vor refuza a semna pacea, formalităţile vor fi terminate la 4—5 Iunie.**

※ **A apărut „Social-Democraţia foaia partidului socialist democrat, cu următorul sumar: Perspectivele Revoluţiei de K. Kautsky, Tovărăşi fără patrie (Axelrad). Cu prilejul morţei tov. Burnuz, Mişcarea socialistă, ştiri şi fapte, etc. numărul 20 bani.**

※ **Probabil că în cursul săptămânei aceseia circulaţia silnică pe liniile ferate în întreaga Moldovă va fi reluată.**

Aceasta întrucât Direcţia Regională C. F. R. din Iaşi a mai intrat în posesiunea a 20 maşini.

※ **Din Podul Iloae** — Duminică 27 Aprilie cor. în prezenţa D lui Administrator al Plăşei şi a D-lui Primar a avut loc pentru prima oară prin buletine de vot alegerea unui comitet pentru Comunitatea israelită. S'a ales în urma unei lupte foarte aprige lista zionistă compusă din D-nii M. Buchman V. Fichler, H. Ornştein, M. H. Anciu, A. Ianculovici, M. Schor, V. Iosupovici, M. Marcovici, D. Hahamovici, Lipa Maisner şi T. Herşcovici.

După cunoaşterea rezultatului dl. G. Buchman, student, Preşed. biroului electoral arată importanţa acestei alegeri şi a rezultatului ei şi îşi exprimă siguranţa că evreii vor fi conştienţi şi a tunci când vor fi chemaţi a-şi exercita drepturile politice. Dl. Administrator Casian îşi exprimă admiraţie pentru modul cum a decurs alegerea precum şi pentru faptul că în noul comitet sunt reprezentate toate clasele sociale. Dl. primar Popovici, avocat speră că civilizaţia va face să dispară ori-ce patimă şi că toţi fii ţării vor conlucra în comun pentru binele şi propăşirea patriei.

※ **După cât se pare, nu mai este vorba că linia telefonică cu Bucureştii este deranjată, ci pur şi simplu ea nu va mai fi pusă la dispoziţia publicului şi gazetelor.**

— *A sosit un mare transport de cafea* **Santos şi Martinică la** *Banca Dacia* **care l'a pus în vânzare engros cu preţuri reduse.**

Stiri Telegrafice

Declaraţiile lui Cecil Harsworth

Când se va ridica blocada — Tratatul de pace nu va fi modificat

CARNAVON. | Subsecretarul afacerilor externe din Anglia, Cecil Harsworth, a declarat că blocada, nu va fi indicată decît atunci cînd Germania va subscrie tratatul de pace.

Crede încă, că nici o modificare substanţială nu va intervenî în clauzele tratatului de pace.

Revizuirea tratatului cu Belgia

PARIS. — La 19 Mai începe revizuirea tratatului cu Belgia.

Turburările din Bosnia

PARIS.—Cu toată starea de asediu existente în Bosnia, s'au produs turburări. Dezordinele nu sunt de natură bolşevistă ci are caracterul unei mişcări opoziţioniste faţă de intenţiile anexioniste ale Serbiei.

Revendicările italiene

PARIS.—Comisiunea însărcinată cu soldierea revendicărilor naţionale italiene este pusă sub preşedinţia Lordului Milner, ministrul colonilor din Anglia. Italia şi-a formulat pretenţiile asupra Mărei Roşii şi hinterlandul în Tunisia.

Populaţiunea Dodecanezului cere a se uni cu Grecia.

Regele Albert în Anglia

LYON. — Regelé Belgiei a sosit în Anglia, venind cu aeroplanul.

Plecări şi sosiri de vapoare

ATENA. Dreadnougtul „Arizona" însoţit fiind de patru cuirasate americane a sosit la Smirna. Cuirasatul francez „Loraine" a luat acelaş drum. Escadra japoneză din Marea Mediterană se îndreaptă spre patria.

Soarta statelor baltice

CARNAVON. — Conferinţa Păcei a numit o comisiune care să aibă menirea a studia afacerile micilor state baltice.

Ce va obţine Polonia?

PARIS.— Teritoriile luate bolşevicilor de către trupele Generalului Pilsudscki nu vor trece sub suzeranitatea polonă. Districtele Bialostock, Sokol, Brest-Litowzk, Woltinia se vor alipi direct de Polonia.

Călătoria mareşalului Foch

LION. — Mareşalul Foch a sosit la Coblenz venind din Maienţa. Pentru Vineri şi-a fixat plecarea spre Coloniai unde va avea întâlnire cu Robertson, comandantul armatei engleze din regiunea Rinului.

Balanţă şi greutăţi
se caută spre cumpărare eventual închiriere. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu Str. Mărzescu 27. sub T.

NOU! NOU! NOU!
Doritorii de a mânca o friptură bună şi în special Mititei, şi patricieni preparaţi de renumitul cărnăţar **NIŢA PRAVAT** (fost în Bucureşti şi Constanţa) sunt rugaţi să viziteze renumitul restaurant
ANGHEL TARICEANU
(Zis Bucureşteanu)
— STR. CUZA-VODA No. 6 —
aranjat din nou. Se serveşte o masă aleasă, diferite mâncăruţi şi băuturi bune. Vinuri naturale şi ţuică de Văleni.

Circul Franco-Italian
(L. PROSERPI)
Str. Lăpuşneanu (Grădina Traian)
— Astăzi Duminică 18 Mai 1919 —
2 MARI REPREZENTAŢII 2
Matineu ora 5 şi seara ora 9 fix
Atât la matineu cât şi seara va lua parte şi senzaţionalul număr executat de 48 persoane
TROICA RUSA IN CARNAVAL
Seara marea pantomimă cu balet
— FLAUTUL FERMECAT —
Biletele la Casa circului dela 10 dim.

Sala Teatrului „BASARABIA"
FOST (PASTIA)
Trupa israelită de Operete
In frunte cu eminenţii artişti
Ch. M. SEGALESCU şi C. ISCOVICI
Astăzi Duminică 18 17 Mai ora 9 seara
INIMA DE MAMA
Casa deschisă de la ora 10 dim.

Cauciucuri de Automobil
de vânzare
Toate dimensiunile. Se vinde o cupea, una trăsură «Victoria» de 2 cai, două docare. la cumpără un autocamion de 2 jum. tone. A Se adresa în str. Păcurari No. 88 Iaşi sau se Agenţia I. A. SINGER Str. Cuza Vodă 71

BANCA MOLDOVA
— SOCIETATE ANONIMA —
Capital şi Rezerve Lei 8.500.000
Sediul Central Iaşi—Sucursala—Galaţi şi Chişinău
Se ocupă cu toate afacerile de Bancă. Face plăţi în ţară, Basarabia, Bucovina, Ardeal, şi Dobrogia, precum şi în străinătate.
Primeşte bani spre fructificare eliberând Carnele de Economie sau scrisori de Depozit. Primeşte colete cu valori spre păstrare în Tezaurul Băncii etc. etc.
Secţiune specială de Mărfuri.

Curele de transmisiune
Articole technice de tot felul
Piese pentru stropitoare
„VERMOREL"
oferă
BIROUL TECHNIC
Iacob Haffner & Heinrich Harth
Centrala Bucureşti str. Regala 16—18
Filiala Iaşi Str. Ştefan cel Mare 21

BUFETUL grădinei Cinematografului Traian din Grădina Traian cu faţa spre str. Lăpuşneanu (loc de bodegă) se închiriază pentru sezonul V[illegible] cu [illegible] depe acum. A se adresa D-lui V. Gheorghiu str. Lăpuşneanu 25,

Armasar de 4 ani, frumos, roib, jumătate pur sânge, dresat la călărie: de vânzare.
A se informa la ziar.

Avis important
Vechea şi renumita Fabrică de Boiangerie şi călătorie chimică MARTIN BUCHOLZER din Iaşi str. Păcurari No. 105, aduce la cunoştinţă Onor Clientelei sale că a redeschis **două filiale** pentru primirea de comenzi una în str. Lăpuşneanu No. 85 si alta în str. Anastasie Panu No. 74 [colţ cu str. Ştefan cel Mare.) lângă Drogueria Rosenştein.
De oarece filiala din str. Cuza Vodă No. 42 **s'a desfiinţat,** rugăm Onor Clienţi a se adresa la filiala din str. Lăpuşneanu.
Fabrica noastră, fondată încă în anul 1897 casă de încredere atrage atenţiunea Onor Public că pentru a fi bine servit şi a nu se expune la stricarea hainelor atât de scumpe astăzi, să bine voiască a se adresa numai **Filialelor** noastre sau direct **Fabricei** în str. Păcurari No. 105.
Fabrica noastră este unică în toată Moldova care are o instalaţie perfectă şi modernă şi cu care nu se poate măsura nici o concurenţă locală, fără instalaţie şi fără ştiinţă în această branşă.
Se primeşte la boit haine şi stofe în toate culorile, precum mănuşi şi ghete albe la spălat.
PREŢURI MODERATE. DIRECŢIUNEA

AVIS
Renumita BAIE POGOR
Aduce prin această la cunoştinţa că a redus preţurile de intrare cu un leu la fiecare clasă Funcţionează zilnic pentru Domni şi Doamne atât aburi cât şi căzi (putin).
Deasemenea sunt şi cabine separate, curăţenie exemplară.

Bârlad
S'a găsit un portofel conţinând bani şi alte obiecte cu un bilet de identitate pe numele D-nei Sofia H. Finckelman din Bârlad. Păgubaşul să se adresze la ziar.

ANUL XV-lea No. 3616

ABONAMENTE :
UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

25 BANI NUMARUL

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

MARTI 20 MAI 1919

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionara exclusivă a publicităţii.
—— Un număr vechiu 1 leu ——

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

CRONICA EXTERNA

Germania şi pacea de la Versailles

OCTAV BOTEZ

POLITICA

Interegatorul lui Petre Carp

Sub titlul „Impletate" ziarul „Bucovina" scrie următoarele:

„Abia câteva zile au trecut de când ziarele din capitală au adus vestea că octogenarul om politic Petre P. Carp se află grav bolnav şi că medicii chemaţi la patul său arată puţine nădejdi de scăpare—şi iată ca aceleaşi ziare ne vestesc că d. Nicolescu-Bolintin Comisarul Regal al Curţei Marţiale, a plecat la Tg. Ocna pentru a supune pe acest om bătrân şi bolnav, la tortura unui interogatoriu. Căci cum s'ar putea califica altfel, supliciul moral al unui bolnav ce pluteşte între delir şi agonie?

Ştim. Dacă Petre P. Carp, va mai fi având încă puterea să învingă o clipă măcar legile fatale şi imperioase ale naturei, dacă se va putea o clipă smulge din slăbiciunea şi deprimarea boalei de care se sfârşeşte, va găsi cuvântul indestul de puternic pentru a stigmatiza procedeul. Noi ne rezumăm numai a-l semnala. Pe când atâţia delicvenţi de drept comun se plimbă nesupăraţi sub ocrotirea celor a toţ puternici, filadea au o respectabilă supraţă electorală, unii din puţinii veterani ai luptelor politice oneste, îndură şi cea din urmă insultă a societăţii noastre în care nimic nu e respectat de norodul intrigilor mărunte.

Se va fi făcut poate vinovat de convingeri străine de sufletul nostru. Va fi chemat pentru aceasta la răspundere, căci societatea are legi cari nu-şi cruţă duşmanii. Dar se cuvenea mai multă pietate în camera unui muribund".

In urma avizului medicilor d. C. Stere a fost transportat la sanatoriul Elisabeta.

Guvernul nemulţumit de Conferinţă

— Ameninţările ziarului „Viitorul" —

In toate cercurile politice produce mare vâlvă ţinuta ziarului „Viitorul" în chestia situaţiei Romîniei faţă de congresul păcei.

Astfel, în revista sa de astă-zi, organul oficial al guvernului scrie:

„Nici pe ziua de azi vre o ştire din Paris nu anunţă în mod oficial ce fel de soluţiune s'a dat diferendului ro-mâno sârb pe chestiunea Torontalului. In ce ne priveşte aşteptăm ca cei mari, cari azi ca şi eri înţeleg să hotărească singuri de soarta celor mici, să fi hotărât aşa în cât să nu fim siliţi a lua în diferendul cu Serbia atitudinea care la 1883 a trebuit s'a luăm în chestiune Dunărei, după deciziunea de la Londra Aceia ce se hotărâse atunci în afară de noi şi fără voinţa noastră, nu s'a putut aplica. E o pildă din care cei mari ar trebui azi mai mult de cât eu să tragă toate învăţămintele cari se desprind din această experienţă a trecutului şi să priceapă că nimic nu se poate impune peste voinţa şi simţimântul popoarelor".

Pentru edificarea cetitorilor vom spune că la Conferinţa din Londra, unde s'a hotărât în chestiunea Dunărei, Alexandru Lahovary, delegatul României, a plecat refuzând să semneze convenţia.

INFORMATIUNI

Cu toate ultimele aparenţe contrare, persoane politice sosite din Bucureşti susţin că chestiunea oamenilor politici arestaţi nu va ajunge a fi cercetată de Curtea Marţială.

Se mai susţine ca ultimele arestări s'ar datori unei campanii dusă la Paris în contra d-lui Ionel Brătianu că păsuieşte pe prietinii sau foştii prietini, cari s'ar fi făcut vinovaţi de aceleaşi fapte ca şi personalităţile conservatoare cari au fost arestate de mult.

Cu începere de la 1 Iunie st. n. se vor organiza pe toate liniile principale cîte două trenuri pentru călători dintre care unul cu mers mai repede şi care nu se va opri la toate staţiile. Astfel trenul cu mers repede pentru Iaşi va pleca din Bucureşti la ora 2 p. m. pentru a ajunge în localitate a doua zi la ora 6 a. m.

Această îmbunătăţire în circulaţia pe C. F. R. se datoreşte locomotivelor cari ne-au şi sosit din Franţa şi cari urmează să mai sosească atît din Franţa cât şi din America.

Dacă guvernul liberal va rămâne la putere până în momentul când Curţile de Apel vor începe, conform Constituţiei, judecata apelului asupra preţului terenurilor expropriate, va face să apară un decret-lege prin care se vor spori cu 50 la sută preţurile regionale cari, după cum se ştie, sunt baza pentru stabilirea preţurilor.

Măsura guvernului va fi justificată de faptul că multe comisiuni judeţene de expropriere au admis în unanimitate preţuri cari se apropie, de acel al vinderilor—cumpărări din ultimii cinci ani şi care este mult superior preţului bazat pe preţul regional înmulţit cu 20 cum prevede decretul.

Guvernul liberal speră însă că un alt guvern decât cel care a făcut decretul de expropriere va schimba preţul prevăzut de acel decret.

D. Crupenschi, preşedintele comisiei interimare, a înaintat ministerului de interne un raport documentat cu privire la şoselele ce cad în sarcina comunei.

Primarul cere a se acorda comunei un ajutor, spre a se putea restaura aceste şosele, cari, nu din vina comunei, cu devenit impracticabile.

Un foarte apropiat prietin al d-lui Alexandru Constantinescu, ministru de interne, sosit în Iaşi fiind întrebat asupra situaţiei politice a respuns:

—„Impresia mea este că partidul liberal este pe cale de a părăsi puterea".

Două păreri. — *Cu privire la aprecierea făcută de Suverana, cu ocazia audienţei acordată reprezentanţilor presei, cum că populaţia evreiască din Moldova ar fi avut în timpul războiului o ţinută regretabilă d. Lascar Antoniu, într'un interview acordat unui ziar din localitate, spune că această apreciere nu poate fi de cât urmarea unor informaţiuni greşite.*

Drept dovadă d. Lascar Antoniu reproduce următoarele cuvinte pe care Suveranul le a spus unei delegaţiuni evreieşti din Iaşi, în cursul războiului.

„Luând parte la viaţa de toate zilele a tuturor straturilor sociale din ţară, am ajuns, de mult, la convingerea şi sunt mulţumit de a constata în împrejurările de faţă, că nu m'am înşelat—că toţi locuitorii pământului României, fără deosebire de origine de rasă, de religie, sunt însufleţiţi de aceleaşi sentimente înalte de frăţie. Această frăţie şi comunitate de sentimente şi aspiraţii constituie garanţia cea mai sigură pentru viitorul ţărei şi renaşterea idealului nostru naţional."

Administraţia comunală e hotărâtă a suprima serviciul de aprovizionare, la 1 Iunie. Aducerea făinei de grâu de la Constanţa la Iaşi, va fi încredinţată unui antreprenor.

In afară de arestarea d-lor Pătrăşcanu şi Ciorăneanu s'a mai lansat mandat în potriva D-lor Gr. Coandă şi Simionescu-Râmniceanu.

Toţi sunt învinuiţi de complot contra dinastiei.

D. Iulian Teodorescu, rectorul Universităţei, s'a înapoiat azi în localitate.

D. Rang, prefect de judeţ, a sosit aseară în localitate, venind din Bucureşti.

La spitalul Sf. Spiridon s-a terminat concursul de externat reuşind, în ordinea clasificaţiei, d-nii: Ralescu Const, Cociu Vladimir, d-ra Mironescu Alexandrina, Armand Roland, d-ra Cociu Silvia, Renescu Emil, Vasiliu Dumitru, Kernbach Mihai.

Astă-zi se începe la Spitalul Sf. Spiridon concursul de medici secundari în specialitatea de Chirurgie. Juriul se compune din d-nii: profesori Tănăsescu şi Amza Jianu, d-rii Anghel, Mârzescu şi Nicoleanu.

In cercul intim al familiei a avut loc eri seara logodna simpaticei D-şoare Rose Bergher fiica D-lui Israel Bergher din localitate cu D-nul Max Damsker.

Urăm toate fericirile tinerilor logodiţi.

Intre praf şi noroi....

—....îşi duce astă-zi viaţa bătrânul Iaşi. In locul aerului cristalin de odinioară, ozonizat prin respiraţia plantaţilor din frumoasele împrejurimi ale oraşului, ceă de a doua capitală respiră actualmente miazmele pestilenţiale, pe cari le exală mormanele de gunoaie de la toate răspântiile.

Şi cu toate aceste nu se face nimic spre a pune capăt mizeriei de acum şi a preveni epidemiile ce cu o riguroziitate matematică îşi vor face negreşit apariţia.

Desigur că dacă este una din caracteristicile acestui blând popor,

INSEMNARI

In jurul unui exemplu

Cunoscutul socialist revoluţionar, E. Vandervelde, actualmente ministru al Belgiei, face o interesantă analiză a evoluţiei diverselor branşe de producţiune şi modalităţii schimbului, risipind concludente constatări şi adunând cuvântătoare exemplif cări în lucrarea sa „Colectivismul şi evoluţia industrială". Cu acest prilej reproduce în parte un articol al lui Karl Buecher din „Revista de Economie Politică" pe anul 1892, articol în care este descrisă pe larg viaţa ţăranului bucovinean, cu activitatea lui de producţiune exclusiv pentru întrebuinţare, cu varietatea lui de meşteşug, cu autonomia economică rudimentară dar destul de complectă, făurindu-şi singur uneltele de muncă, îmbrăcămintea, locuinţa, hrana, etc. etc.

Această stare a ţăranului bucovinean se identifică cu aceia a ţărănimei româneşti din regat, menţinându se încă mulţi ani spre veacul al 20 lea.

Dar pentru vremea de astăzi, constatările de la 1892 sunt învechite cu totul. In ultimii ani ţărănimea românească, producând valori de schimb pentru arendaş sau proprietar, el în suşi îşi procura necesarul de la prăvăliile orăşeneşti, pierzând cu totul tradiţia autonomiei economice. Iar astăzi ţăranul susţine specula comerţului, cumpărând cele mai scumpe şi inutile mărfuri, din grămada banilor pe care îi are şi ei din cea mai neghioabă speculă. Fericita întorsătură a lucrurilor merge până acolo că ţăranul refuză în mare măsură chiar a răsturna brazda şi produce pânea.

Şi desigur că purtarea ţăranului e datorită grozavei inculturi. Şi tot din această pricină este lipsit de cel mai elementar simţ civic, suportând închizuţia şi teroarea acestui an blestemat, acţiuni de guvernământ exercitate în loconştientul lui nume.

Câtă apă va mai curge pe Prut până când această bază etnică a pământului românesc se va pricepe să cuvinte şi să lovească? Şi cită este vina oligarhiei care a înşelat, a exploatat şi a abrutizat această paşnică ţărănime?

Renovatus

Câte-va NOTE

Prăjiturile s'au eftenit. Odinioară era doi lei bucata, astăzi e numai 2 lei.

*

In legătură cu textul tratatului de pace de la Versailles se caută în lumea întreagă un mulţumit. Până acum nu se găseşte. Cât despre nemulţumiţi, din Portugalia până în România.

*

Statele mici sunt din nou în mare primejdie.

In jurul mesei verzi de la conferinţă este mare îmbulzeală, din cauza numărului delegaţilor.

Şi se ştie doar, iar congresul de acum a invederat şi mai mult adevărul, că statele mici sunt nişte bătături.

Să ferească sfântul de călcătură la Conferinţa de acum.

Blanzy

O măsură drastică. — Dacă nu ar fi decât drastică, la urma urmei n'am mai spune nimic. Dar ca este şi excesiv de nedreaptă.

Se ştie într'adevăr că în afară de dispoziţia prin care cei ce obţin 250 grame zahar sunt nevoiţi să ia şi un chilogram cartofi putrede, primăria a mai luat măsura ca să nu se preschimbe cartelele acelora cari nu sunt în curent cu plata taxelor comunale.

Socotim şi noi că se impune ca aceste taxe să fie urmărite cu rigoare. Am fost cei dintâi care am cerut acest lucru în mod public. Măsura însă trebue să fie dreaptă şi să ducă direct la ţelul urmărit.

Or, a flămânzi copiii pentru că părintele nu e în curent cu taxele nu corespunde celor trebuitoare. Înţelegem să nu se acorde nici o cerere de nici o natură, să nu se dea nici un certificat, să nu se admită nici o autorizaţie fără o dovadă a plăţirii taxelor. Înţelegem ca perceptorii să fie ţinuţi la o răspundere severă pentru neglijenţă sau păsuire.

Societatea „Tinerimea Română" din Bucureşti, organizând ca în toţi anii un concurs de limba română pentru elevii de curs secundar, a invitat şi şcoalele secundare din localitate, de a lua parte, printr'un număr de elevi, la acest concurs. Concursul are loc la 31 Mai.

Proces universitar. — Curtea de casaţie a dat decizia într'un proces care priveşte Iaşul, respingând recursul profesorilor Grigore Dimitrescu şi Tabacovici, în potriva deciziunei ministerului de instrucţie care anulase mutarea lor de la Universitatea din Iaşi la cea din Bucureşti.

In acest mod s'a terminat o afacere care durează de la 1914 şi care, după diferite anulări şi reconfirmări a mutărei acestor d-ni profesori ajunsese la ultima anulare, care putea să pară curioasă tuturor acelora cari cunosc că actualul guvern nu putea să facă un neajuns tocmai d'lui Gr. Dimitrescu.

Măsura anulărei a fost, poate, anume inventată, pentru ca profesorii să se adreseze Contenciosului, iar hotărarea acestuia să fie obligatoare chiar şi pentru Universitatea din Bucureşti, care protestase în 1915, când mutarea se făcuse numai pe baza recomandărei colegiului universitar din Iaşi.

Casaţia a făcut odată divergenţă şi apoi a respins recursul.

Prin urmare d-nii Gr. Dimitrescu şi Tabacovici nu sunt profesori la Universitatea din Bucureşti. Se iveşte însă chestiunea: mai sunt dânşii profesori la Iaşi, odată ce au fost mutaţi, sau trebuesc din nou numiţi la această Universitate?

La serviciul de geniu al corpului IV armată din Iaşi sunt vacante trei locuri de conducători de lucrări, cu retribuţia şi sporul lunar de 671 lei.

Actele şi cererea se vor trimite la adresa de mai sus. Condiţiunile de admitere se găsesc în „Monitorul Oficial" No. 263 din 1919

Cinema Elisabeta—Astăzi in matineu şi seara: „Locotenentul Sergiu sau Patrie şi Dragoste" grandioasă dramă cu o impresionantă desfăşurare.

Programul mai cuprinde: Bubbi e foarte gelos, comedie splendidă în 2 acte.

In pauza cinematografului la toate matineurile şi seara apar echilibriştii jongleri The Welston's in miraculoasele lor producţii.

Pentru dispensarul medical al corporaţiei meseriaşilor din localitate se caută un sub chirurg salariat lunar cu 250 lei.

Orele de serviciu 12—2 şi 6—8 p. m.

Ofertele se adresează corporaţiei în str. Alexandri 3.

Şcoalele secundare îşi vor suspenda cursurile la 13 Iunie stil nou. La cele din localitate materia poate fi considerată ca terminată.

Dela Cercul femenist. — Sâmbătă 17 Mai, primul cuvânt e dat D-lui Maior Ştefănescu care mărturisându-se un convins partizan al „Emancipărei" anunţă că va vorbi despre „Femenism". D-sa începe prin a descrie caracterul romantic al Iaşului şi continuă prin a aduce elogii femei romîne pe tărâmul dramatic (Aristiţa Romanescu), literar (Veronica Micle) şi eroic (Ecaterina Teodoroiu). — Sfârşeşte apoi prin o tiradă împotriva socialiştilor şi mai cu seamă a celor români pe care-i clasează de slugi ale lui Rakowski şi sfătueşte pe D-nele întrunite în cerc să lupte împotriva acestui „pericol".

Dl. inginer Guran, cere cuvântul pentru a aduce complectări D-lui Ştefănescu. D-sa cere egalitatea femei cu bărbatul în casnicie şi o instrucţie superioară.

D-na Meisner aduce la cunoştinţa publicului numirea D-nei Filiti în Sindicatul agricol şi a D-nei Lucia Leon Borcea ca doctor primar la Maternitatea.

In urmă D-na Bratu se ridică împotriva Conferinţei ţinută la o şedinţă trecută despre Pacifism, se declară tulburată de sentimentele ce-au fost trezite atunci de D-na Buţureanu şi ca o protestare, invită publicul la Conferinţa de la „Frăţia Moldovei-Unite" a D-lui Fedeleş.

Comitetul Cercului contestă că D-na Buţureanu ar fi făcut socialism şi ar fi propovăduit religia ştiinţei, act foarte cludat, de oare ce sensul intim al mişcărei femeniste este în strânsă conexiune cu doctrina şi practica socialistă. Reesă aşa dar că totul se rezumă până acum la o distracţie de cucoane, în loc de o acţiune a transformărei sociale şi regenerăre politice în lumina evenimentelor în curs.

Viitoarea şedinţă Sâmbătă 24 Mai.

PARASTAS. — Eri, la ora 10 dimineaţa, în localul Cantinei Gheltzer din strada Elena Doamna, s'a oficiat un parastas în memoria defunctei filantrope Amalia Gheltzer.

Serviciul religios a fost oficiat de cantorul Gall. Au urmat cuvântări rostite de d-na Schoenberg şi de d-nii dr. Solomovici, Ianover şi Mikden, cari au relevat marile acte filantropice remase pe urma regretatei, care întreaga viaţă a sacrificat-o operelor de bine.

A asistat o numeroasă asistenţă.

De la mai mulţi s'au primit plângeri contra brutarului Aron Avram din strada Păcurari asupra relei calităţi a pâinei. In totdeauna pâinea la acest brutar este vârtoasă parcă ar fi de o săptămână, numai miez, fiind lipită una de alta şi de culoare mai neagră, rea la gust. Cetăţenii roagă cu insistenţă autoritatea comunală, să ia măsuri ca acest brutar să fabrice pâinea ca şi celelalte brutării.

Conferinţă. — La cercul de studii sociale şi politice a clubului liberal din localitate, d. Jean Constantinescu, profesor, şi-a desvoltat aseară conferinţa anunţată, vorbind despre legea de improprietărire.

Conferenţiarul zice că această lege a răspuns unei mari necesităţi. Ea rezolvă chestia agrară, dar nu chestia ţărănească în întregime. Arată cum pământul formează marea avuţie a ţărei, dar pe cînd produsele pământului pot spori, întinderea teritorială rămâne aceiaş. Or, un stat are un teritoriu, şi de împărţirea dreaptă a acestui teritoriu depinde a feri statul de zguduiri

Face istoricul chestiei agrare la noi, pentru a ajunge la concluziunea că ţăranul nu dispune de cît de o mică cătime de pământ, din care nu se poate măcar hrăni. Pe lîngă aceasta, prin închiderea exportului de vite din 1885, inventarul de unelte şi vite au rămas pe seama ţăranilor, de care se folosesc proprietarii, pe cînd ţăranul din micul său produs, mai are a hrăni şi vitele.

Relevă că marii proprietari şi-au tot întins proprietăţile, pentru a-şi spori câştigul şi a subordona pe ţărani, şi din aceleaşi motive au creiat arendăşia detestabilă şi trustul. Azi starea ţăranului e precară, caci din lipsa de hrană, mortalitatea e mare, iar pelagra face numeroase victime.

Argumentul că marea proprietate aduce o recoltă mai bună, a căzut, prin rezultatele bune date de obştile. Conchide că marea proprietate este un pericol social.

Conferenţiarul, viu aplaudat, se opreşte aci, rămânînd să continue Duminica viitoare.

De la începutul anului şi până astăzi, s'au constatat în oraş 879 naşteri, faţă de 1162 decese. E o disproporţie ce dă de gândit.

Membrii corpului didactic israelit s'au întrunit eri în adunare generală, în vederea reorganizărei societăţei.

Vechiul comitet demisionând, s'a ales o comisie, compusă din d-na Waintraub şi d-nii Magder, Gherner şi Hersovici, de a se ocupa cu organizarea alegerei noului comitet.

Se aduce la cunoştinţa amatorilor că administraţia orfelinatului „Principele Mircea" are de dat în antreprizâ exploatarea teraşei din strada Lăpuşneanu care se va deschide în fosta grădină Bragadiru cu restaurant şi tot felul de băuturi. Amatorii vor prezenta oferte închise la comandamentul corpului 4 de armată, biroul orfelinatului Principele Mircea.

TEATRUL CINEMA SIDOLI. — Astăzi şi în zilele următoare Nou! Senzaţional! Palpitant! Ultima noutate cinematografică. Marea tragediană italiană Hesperia în sentimentalul film „In Gerda Maestăţii Sale" în 5 mari acte 3000 metri lungime.

Bogatul program este complectat cu o frumoasă vedere după natură şi o comedie foarte hazlie.

La Cinema orfelinatului „Principele Mircea" a Corp. 4 Armată „Lux" cu începere de Luni 19 Mai rulează cel mai interesant film: „Intre Amor şi Datorie" dramă sentimentală din viaţa intimă. Ca complectare la program o vedere după natură şi o comedie de mare haz.

In curând se deschide în fosta grădină Bragadiru Teresa Cinema Orfelinatului „Principele Mircea" al Corp. 4 Armată surprize mari se pregătesc publicului ieşan.

Cooperativa Podgorenilor din Moldova

Aduce la cunoştinţa tuturor podgorenilor că are putinţa a furniza prompt cantitatea de 33.000 fire de viţă americană pe pai şi Riparia rupestris 3306 şi 3309 de bună calitate în opt varietăţi.

Inscrierile şi livrarea se va face la sediul Cooperativei Iaşi Str. Ştefan cel Mare 38

Stiri Telegrafice

Soarta Constantinopolului

— El va trece sub suzeranitatea Ligei Naţiunilor —

PARIS. — „Petit Journal" crede a şti că Constantinopolul va trece din stăpânirea Turcilor în aceea a Ligei Naţiunilor. Statele-Unite, Franţa şi Anglia vor avea mandat de a-l administra.

Delegaţii germani se reintorc în patrie

BUCUREŞTI. — O parte din delegaţia germană dela Congresul Păcii a plecat la Berlin. In curînd, primul delegat, contele Brockdorf-Rantzau, va pleca şi dînsul pentru a se reintoarce cu instrucţiuni din partea guvernului german.

Concesiunile făcute Italiei

LION. — Italia va primi mandat asupra Anatoliei meridionale cu Adalia, Koma.

Anatolia septentrională cu Brasa Angora vor forma un stat oparte aparţinând Turciei şi va fi pus sub protecţiunea engleză. Aci va fi şi reşedinţa Sultanului.

Aliaţii faţă de Austria

— Foasta monarhie dualistă recoltează simpatii — Austria şi „Liga Naţiunilor. —

BUCUREŞTI. — Delegaţia austriacă sosită la Paris, a întâmpinat simpatiile mulţimei.

Este vorba chiar că Austria să fie admisă a face parte, din „Liga Naţiunilor" cu obligaţia pentru ea, de a nu se uni nici odată cu Germania.

Romînii din Banat îşi afirmă revendicările

BUCUREŞTI. — La Sibiu a avut loc o adunare a „Ligei Bănăţene". Au vorbit Inginerul Vlad, avocatul Pascu şi alţii. S'a decis redactarea unui memoriu care va fi înaintat Conferinţei de Pace şi care va cuprinde teza României cu privire la Banat.

De la „Liga Naţiunilor"

PARIS. — Guvernul intenţionează a numi pe D-nii Jean Monnot şi Poni Montoux, ca reprezentanţi în secretariatul permanent al „Societăţei Naţiunilor".

Căderea Petrogradului iminentă

COPENHAGA. O puternică armată finlandeză, de sub şefia generalului Marheim se află în apropierea Petrogradului. Căderea capitalei Rusiei este chestie de zile.

Americanii reconstruesc oraşul Reims

LYON. — Cetăţenii oraşului Chicago, şi'au luat sarcina de a reconstrui oraşul Reims.

Sub SEMNATUL, aduc la cunoştinţa Onor. Public că articolul meu din ziarul «Viaţa Muncitorească» No. 19 din 16 | 3 Mai a | c, îl declar nul, din cauza că nu este conform cu manuscrisul meu, care l'am încredinţat administraţiei acelui ziar.

DUMITRU VASILESCU, comerciant

Domnişoară tânără

serioasă caută post ca casieră sau vânzătoare

A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Bănişteanu Str. Mărăscu 22 Iaşi.

Circul Franco-Italian

(L. PROSERPI)

Str. Lăpuşneanu (Grădina Traian)

— Astăzi Luni 19 Mai 1919 —

ora 9 seara are loc o mare

REPREZENTAŢIE DE GALA

în beneficiul simpaticilor clovni

FRAŢII FRATELLINI

cari se vor produce în scenele cele mai hazii. — Cele mai bune numere de circ vor da concursul.

Biletele la Casa circului dela 10 dim.

— *In curând va sosi la Banca Dacia* **un mare transport de mărfuri Coloniale ca:** *Măsline, Untdelemn, Ciocolată, Scrobeală, Bomboane,* **şi altele.**

DE VANZARE imobilul din Iaşi str. Ştefan cel Mare No 53 colţ cu str C. Negri şi Neamţeasă Nu 1, compus din apartamente de locuinţă cu remize şi anexe, prăvălii şi local de farmacii precum şi dreptul de farmacii sub firma «La Higeia» ce ualmente arendat D-lui D. Herzenberg.

I formaţiuni la D-l avocat I. Serafimi str Cuza V. No 35 Iaşi.

De vînzare imobilul din strada Berărie Veche No. 4, material de construcţie, sobe teracota, tuburi ciment etc.

PORTOCALE şi LAMAI

proaspete, a sosit un nou transport la BANCA MOLDOVA Iaşi şi se vinde cu lădiţa

Biroul Maşinelor de scris din str. C Negri 72 s'a mutat în aceiaş stradă la No 93, via-a-via de Farmacia Herzenberg.

Se scrie şi se copiază acte rapid şi fără greşeli. Oricine poate învăţa în scurt timp Dactylografia cu un preţ redus.

Cumpăr orice sistem de maşini.

BECURI ELECTRICE

diferite Voltaje şi **MATERIALE FOTOGRAFICE** se vând în detail cu preţuri de engros la Depozitul fotografic **ZAHARIA WEISS** Iaşi Piaţa Unirei.

— *A sosit un mare transport de cafea* **Santos şi Martinică la** *Banca Dacia* **care l'a pus în vânzare engros cu preţuri reduse.**

La cunoscutul cizmar

MOISE ROSENTHAL IAŞI

— Str. Cucu 36 —

Se găseşte oricând un

Stoc de ghete gata

bărbăteşti, de damă precum şi pantofi maro şi negri. — lucru fin.

De asemenea primeşte şi execută COMENZ în maximum 8 zile.

MARELE CAFEU ŞI BERARIA **„ASTORIA"** 17 Bulev. Elisabeta 17 vis-a-vis de Cişmigiu

trecând sub Administraţia

Căpitanului Costache Mihailescu cu fratii

Serveşte cele mai alese consumaţiuni, cu preţurile cele mai reduse din Bucureşti.

LOCAL PENTRU FAMILII

Şi local de întâlnire al tuturor ieşenilor aflători în capitală. Două săli speciale cu Biliarde.

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAŞI, — STR. CAROL 20 — IAŞI, TELEFON 115

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului, s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale,

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi bol. interne şi nervoase, (excluse boli contagioase şi nervoşii turbulenţi)i

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2 4 p. m.

VINUL TONIC Dr. RATIANU preparat cu china gentiană şi coca escită poftа de mâncare dând putere convalescenţilor şi persoanelor debile

SIROPUL JODOTANIC Dr. RATIANU este cel mai bun preparat care înlocueşte untura de peşte în tratamentul copiilor limfatici, scrofuloşi, rachitici sau debili.

IODUL COLLOIDAL OLINCHEVICI alfa şi beta pentru injecţii intravenoase şi gama pentru uz intern se recomandă cu mare succes în cazurile arterio-sclerosă, artritism, maladia de cord, sifilis, reumatism, guttă.

— DEPOSIT LA FARMACIA Dr. RATIANU IAŞI —

VAR GRAS de prima calitate din Bucovina. Se primesc comenzi cu 5000 lei vagonul predat gara Iaşi asemenea şi lemnărie de brad pentru construcţie cu 350 lei m. c. cum şi pentru tâmplărie cu 400 lei m. c. predate gara Iaşi. A se adresa la D-l Inginer Protopopescu Str. Cogălniceanu No 26

CITITI CU ATENTIE

Odată cu venirea sezonului s'a redeschise renumita grădina de vară

„LA TREI SARMALE"

situată în cea mai pitorească poziţie a oraşului Mâncări picante, vinuri delicioase, preţuri excepţional de ieftine.

ANUL XV-lea No. 3627

25 BANI NUMARUL

MERCURI 21 MAI 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
—— Un număr vechiu 1 leu ——

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

NOTE ŞI IMPRESII

PREFACERI

Bătrânul meu profesor de geografie, acum un sfert de veac, ne spunea lucrări ciudate şi minunate despre ţările pe care le călcase cu piciorul şi le văzuse cu ochii lui. Mai cu seamă ţinuturile nordice îl încântaseră.

In casa celui mai umilit ţăran, ne spunea el, sub icoane a observat bibliotecă şi pe o masă o gazetă şi o revistă. Când a întrebat dacă toată lumea ştie carte, a fost privit cu mirare. Căci învăţătura, fireşte, e tot aşa de necesară ca lumina şi ca apa.

Locuinţa animalelor e curată ca a omului; are ferestre cu geamuri limpezi şi ghiveciuri cu flori în ferestre.

Biserica, şcoala, spitalul sunt clădiri monumentale, Drumul satului e un bulevard pavat şi plantat cu îngrijire. Lumina electrică nu este un apanagiu al capitalelor.

Factorul poştal, ca să nu-şi piardă timpul pe toate drumuşoarele fermelor, lasă corespondenţa şi pachetele într'o cutie de lemn, la crucea drumurilor. Fiecare gospodar în trecere caută şi ia ce e al său.

— Nu ia cineva un pachet al altuia? a întrebat odată profesorul nostru, zâmbind maliţios.

— Cum să'l ia? i-a răspuns naiv norvegianul; doar e scrisă adresa: vede că nu e al lui.

Ţinuturile acestea în care dreptul omului e respectat cu rigoare; în care nimeni nu împlineşte sama. voinic nici pe rege, nici pe ţăran; în care bunurile civilizaţiei sunt răspândite cât mai egal; în care a avea un drept nu se traduce prin dreptul de a face rău şi privilegiul de a ocoli legea; ţinuturile acestea profesorul meu cel vechiu le descrie mişcat, c'un ochiu plin de întristare.

Acuma îl înţeleg foarte bine. Rîvna de civilizaţie acolo înseamnă patriotism. La noi acest cuvânt evocă frazeologie levantină, netoleranţă, frunţi înguste, ochi injectaţi, —şi nici una din preocupările cari ne-ar putea face mai puţin sterpi şi mai nobili.

Patriotismul practic, adică şcoli, drumuri, asistenţă sanitară, dreptate, administraţie, adică tot ce ridică conştiinţa şi sufletul, aproape n'au oprit cugetarea şi activitatea conducătorilor noştri. Şcoala mai ales şi garantarea drepturilor omului sunt şi astăzi în patria noastră ceva din cărţi şi din romane.

Pricinile cari explică starea de lucruri dela noi sunt multe. Una din cele mai serioase e şi faptul izolării şi ignoranţei poporului.

Niciodată ţăranii noştri n'au avut prilej să privească dincolo de orizontul satului lor şi să iasă din bîrlogul strămoşilor. Au stat ţărcuiţi ca oile şi i'au vânuit lupii.

Acuma, războiul care a răsturnat şi a prefăcut atâtea, a deschis şi pentru mulţimea noastră cea fără-de-cată zările.

Ca şi în vremea invaziilor ori a cruciatelor, s'au mişcat toate neamurile lumii. Intâlnim astăzi destul de des oameni cari au cutreerat Europa. Ba sunt cari au trecut şi'n Siberia şi au ajuns pînă la Amur, ori au străbătut Asia Mică pînă la vechiul Babilon.

Luptînd sau prizonier de război, soldatul de azi a călcat cu piciorul ţărmuri clasice, unde dorm lumi dispărute şi a văzut ceiace este astăzi lumea...

Am cunoscut un flăcău bucovinean care străbătuse Rusia, care servise apoi în armata noastră şi căzuse prizonier în Carpaţi. Şi fugise din captivitate tocmai din Alsacia, străbătînd Bavaria, Austria şi Ungaria.

Purtaţi de vîrtej pe urmele lui Alexandru Macedon şi Napoleon, în toate aceste peregrinaţii la limbile pămîntului, ţăranii noştri au văzut şi au auzit. Lumea nu mai este ţărcuită şi celelalte neamuri nu sunt nici mai proaste, nici mai sărace, nici mai puţin iubite de Dumnezeu. Ba au libertăţi şi bunuri, rînduieli şi cîştiguri vrednice de ţinut în samă.

Şi aceste observaţii nu vor fi fără urmări. Cucerirea ce ne-o vor aduce nu va fi cea mai puţin însemnată din războiul nostru,

M. SADOVEANU

Câte-va NOTE

Toate sunt actualmente extrem de schimbătoare la noi.

Singur timpul continuă a fi neschimbat ploios.

*

Atât de mare este nenorocirea ce s'a abătut asupra lumei în cât până şi cerul continuă a fi mereu posomorât.

*

Austriaci sunt mai bine priviţi la Paris Şantagiul legat serveşte în or ce ocazie.

*

Din tot ce se petrece rezultă că Germanilor nu li se iartă nimic. In schimb Germanii par hotărâţi a nu uita nimic.

Blanzy

EXTERNE

Atitudine tranşantă

Unii şi-au putut închipui că tentativa delegaţilor germani de a încerca o discuţie şi o ameliorare a condiţiilor de pace, ar fi posibilă. Această credinţă a mai fost motivată şi de faptul că Germania manifestă tendinţa de a nu semna pacea.

Or, primul angajament scris între delegaţii germani şi preşedintele Congresului de pace a pus repede capăt or-cărei speranţe germane.

Intr'adevăr, la intervenţia scrisă a preşedintelui delegaţiunei germane, d. Clemenceau răspunde prin următoarele:

„Reprezentanţii puterilor aliate şi asociate au luat cunoştinţă de nota prin care se expune observaţiunile delegaţilor plenipotenţiari germani relativ la textul condiţiilor de pace.

„Drept răspuns la această comunicare ei doresc să reamintească delegaţiunei germane că fixînd condiţiile tratatului, ei s'au inspirat în mod constant de principiile pe baza cărora armistiţiul şi propunerile de pace au fost propuse.

„Reprezentanţii puterilor aliate şi asociate nu pot admite nici o discuţiune asupra dreptului lor de a menţine condiţiile de fond ale păcei, ast-fel precum au fost fixate.

„El nu pot lua în consideraţiune de cît sugestiunile de ordin practic pe care plenipotenţiarii germani ar avea a le propune".

Textul este clar: Germanii trebuie să se supuie şi, după cele mai multe probabilităţi, se vor supune şi vor semna pacea.

In ori-ce caz răspunsul clar şi categoric al d-lui Clemenceau asigură că un rezultat trebuie să se obţie în lăuntrul celor 15 zile fixate. Germania va trebui să se pronunţe—tergiversările nu sunt posibile.

Şi de aceea pare sigur că începutul lui Iunie va însemna rezolvirea, într'un sens sau altul, a marei probleme.

OP

✻ O telegramă transmisă din Londra de către agenţia Havas aduce ştirea primită din Haga de către „National News" că guvernul olandez a decis predarea ex-Kaiserului Wilhelm.

INSEMNARI

Cu prilejul unui apel

Ziarul „L'Humanité" a publicat un apel al lui Henri Barbusse, adresat tuturor intelectualilor lumii, şi prin care autorul celebrei opere de schiţare şi critică a josnicilor societăţii actuale, „Le Feu" conjură pe scriitori a porni o acţiune largă de înfrăţire şi solidaritate morală, independent de prejudecăţi naţionale şi graniţe geografice.

In acest scop s'a întemeiat la Paris o ligă în frunte cu marele Anatole France.

Apelul lui Barbusse termină astfel:

„Uriaşa putere populară care se ridică astăzi nu mai are nevoe de nimeni spre a-şi scutura lanţurile. Mişcarea în fruntea căreia ne aruncăm fără ezitare s'ar înfăptui şi fără noi. Democraţia n'ar putea fi învinsă. Dar această înviere totală a omenirei va înflori mai liniştită şi mai frumoasă dacă o luminează cei aleşi, dacă lumea are conştiinţe lucide alături de energii şi voinţi".

Iată dar un colţ al conştiinţei omeneşti care încearcă a sparge coiful enorm al brutalităţii ignorante şi ridică un cuvînt de zile bune. Prin unele locuri ale occidentului apelul va trezi un ecou desigur, n'avem însă motiv a ne face mari iluzii.

Dar la noi?

Hei, în această mahala dintre oraşul apusean şi satul oriental mişcarea de la Paris n'ar putea găsi azil. In această România a tuturor cremelor intelectuale şi turpitudinelor civice, zadarnic s'ar murdări în trecere apelul conştiinţei umane. La noi scribii s'au băgat în sacul „Societăţii Scriitorilor Români" sub auspiciile unui Mihalache gras de talent şi roşu de inteligenţă. In acest distins joi s'a aranjat intelectualitatea română, ca nu cumva s'o spulbere vântul, căci ştiut este că vîntul împrăştie pleava. Câteva rare boabe de grâu au fost date jos din sac de Mihalachii ticăloşiei noastre.

Nu. Apelul lui Barbusse n'are ce căuta la noi!

Renovatus

Informaţii

✻ In legătură cu comunicarea apărută eri în ziare, cum că guvernul nostru a luat măsuri, dictate de împrejurări, ziarul „Universul" se crede în drept a afirma, că trupele au şi păşit în Banat.

Pe de altă parte acelaş ziar anunţă că presa franceză publică în mod detaliat noile graniţi ale Ungariei, în raport cu România şi Serbia.

„Universul" adaugă că dacă nu reproduce acele detalii ce interesează atât publicul român, este că nu voeşte să apară cu coloanele albe, fiind sigur că cenzura nu va permite publicarea.

Atâta se poate spune doară, că Ungaria nu mai dispune de cât de câmpia dunăreană.

✻ *O telegramă sosită eri dela Paris, spune* Epoca, *anunţă că Consiliul Miniştrilor de Externe ai Marilor Puteri au trimis în studiul comisiunei teritoriale chestiunea frontierei româno-bulgare.*

Acelaş consiliu ar fi acordat sârbilor ca frontieră spre Bulgaria linia Strumiţei, amânând, până la fixarea limitelor noului stat al Constantinopolului, rezolvirea chestiunei graniţelor Greciei.

Se anunţă de asemenea şi apropiata convocare a delegaţilor bulgari şi turci. După toate probabilităţile locul de întâlnire va fi Salonicul.

✻ *După ultimele ştiri din Paris se pare că pacea va fi încheiată înainte de a se fi semnată cu Germania*

✻ In baza noei organizări a serviciului Sanitar medical, direcţiunea generală a serviciului veterinar, urmează să funcţioneze în mod deosebit.

Ca urmare, între altele, va fi înfiinţarea în Iaşi a unei direcţiuni regionale a serviciului protecnic.

✻ D. Const. Chirana a fost numit agent sanitar la Cercul Bivolari (judeţul Iaşi).

In cea mai mare neştire,....

—...., cu privire la succesiunea Habsburgilor, se află toate popoarele cari au luptat pentru această succesiune, iar neştirea în chestiune persistă chiar în clipa când delegaţia austriacă se află instalată la Saint-Germain-en-Laye. Nu numai România, dar nici Italia, nici Serbia nu ştiu ce le va reveni de pe urma descompunerei monarhiei.

In clipa în care se încheie pacea, care trebue să aibă la bază principiul dreptului naţionalităţilor şi al auto-determinaţiunei, sute de mii de oameni ignorează încă dacă viitoarea lor capitală va fi Bucureşti Belgrad sau Roma; sute de mii de oameni ignorează dacă vor aparţine lumei slave sau lumei latine.

E şi aceasta unul din multele paradoxe ale vremurilor de prefacere radicală prin care trecem.

✻ *Cenzura a crezut de cuviinţă să suprime cronica externă din numărul trecut, semnată de d. Octav Botez, colaboratorul nostru.*

In ea d-sa nu făcea de cât să reproducă aproape fără comentarii părerile lui Hanotaux şi Albert Thomas asupra păcii dela Versailles, împreună cu unele pasagii din discursul lui Scheideman şi altele dintr'un articol al lui Kautsky, sfârşind cu unele aprecieri pesimiste asupra durabilităţei acestei păci, păreri întru total identice cu acele exprimate zilele trecute de d. Ministru Duca, căruia de altfel, printr'o curioasă şi ironică coincidenţă, colaboratorul nostru îşi a succedat la cronica externă a „Vieţei româneşti" în momentul în care D-l Duca devenea ministru. Toate aceste pasagii apăruseră de altfel în gazetele din Bucureşti cu o zi sau două mai înainte.

S'a cenzurat dar pe Hanotaux, Albert Thomas, Scheideman şi Kautsky şi mai ales pe ministrul de domenii Duca,

✻ Una din cele mai mari societăţi comerciale din America „Amstring Comp." cu capital de 200 milioane dolari şi cu un credit aproape nelimitat la cea mai mare bancă din America, care este un fel de federală a marilor case americane ce se ocupă cu exportul tuturor produselor solului şi al industriei americane, a organizat filiale în toate capitalele Europei printre care şi Bucureştii.

Direcţiunea sucursalei din Bucureşti a fost încredinţată concetăţeanului nostru d. Ilie Pisoschi, inspector la ministerul de industrie.

✻ Imbunătăţirea valutei noastre face progrese mari. Cunoscătorii treburilor financiare afirmă că înainte chiar de a începe exportul cerealelor noastre, leul va egala francul.

Acest fapt se datoreşte marelor credite pe care le-au acordat Anglia şi mai ales America pentru mărfurile pe care România le importă din aceste ţări.

✻ Consiliul facultăţii de medicină, în ultima sa întrunire, s'a pronunţat în chestia provocată de ministrul de instrucţiune, în ceia ce priveşte trimiterea unor absolvenţi în străinătate pentru specializare.

Consiliul a opiniat a nu se ţine concurs în această privinţă, ci alegerea absolvenţilor să se facă de corpul profesoral.

In ceia ce priveşte specialităţile, consiliul a opiniat pentru specializare în Radiologie, Radioscopie, electricitate, chimie, Anatomie, Anatomia patologică, Medicină legală, Higienă, Bolile nervoase şi mentale.

✻ Astăzi va apare o ordonanţă prin care locuitorii Iaşului sunt obligaţi să zidice gunoaele în termen de 10 zile. Contravenienţii devin pasibili de judecata Curţii Marţiale şi pot fi condamnaţi la amendă şi închisoare.

Tot odată Comenduirea a organizat echipe punând la dispoziţie căruţe şi cai pentru transportatul gunoaelor.

✻ *Declaraţiile lui Kautsky* —Un trimis special al ziarului „Le Temps" a avut o convorbire cu Karl Kautsky în chestia păcei. Marele teoretician socialist, între altele, a declarat:

«Nu cred că această pace ar putea să dureze multă vreme. Ea nu va fi sfărâmată de un război—căci un nou război ar fi mai mare crimă de cât această pace—ci de noui revoluţii. Ar fi trebuit încheiată o pace care să facă din Germania o prietenă a Franţei căci altfel Germania va fi întodeauna duşmana Franţei. Şi aceasta va fi un ne incetat pericol pentru lume. Astfel a. această pace este din primul moment nestabilă. Ea va forţa pe francezi sta veşnic de santinelă şi a menţine o mare armată.

„In fine—termină Kautsky—din punct de vedere intern german, această pace va suscita în mod spontan acel mare pericol care este întoarcerea naţionalismului. Nădăjduesc totuşi că în cursul convorbirelor conferinţiile păcii se vor îndulci într'o apreciabilă măsură şi că Germania va putea semna pacea fără a se condamna la sclavie".

✻ Meseriaşii cizmari şi pălăpomari sunt convocaţi pentru Duminică la sediul cooperativelor, pentru a proceda la alegerea membrilor în comitetele breslelor.

✻ Colegiul universitar este convocat pentru Joi, la orele 4 după prânz.

D. Ion Teodorescu, rectorul Universităţei, va expune rezultatul obţinut, cu privire la unele doleanţe formulate de corpul profesoral universitar din localitate.

✻ *Politica de abstinenţă.* —„Journal des Débats", comentând politica de abstinenţă a Italiei scrie:

„Pare că absenţa dela Paris a d-lor Orlando şi Sonino a servit pe dos interesele italiene. „Corriere della Sera" observă că Italia a fost reglijată în clauzele economice şi financiare ale tratatului de pace, clauze care fuseseră remaniate tocmai în timpul acestei absenţe. Analizând faptele, marele jurnal din Milan scrie:

„Tristele episoade ale acestor 2 săptămâni de criză dovedesc cât era de necesară întoarcerea la Paris a delegaţilor noştri. Izolarea, dacă ar fi devenit definitivă, ar fi fost fatală pentru noi şi în pacea dela Versailles am fi jucat rolul de învinşi".

✻ Curtea cu juri a judecat Sâmbătă pe Ion Vicol, acuzat de loviri cauzătoare de moarte. Apărarea a fost susţinută de d-nii Oswald Teodoreanu şi Ferderber.— In urma verdictului juraţilor, Curtea a condamnat pe Ion Vicol la două luni închisoare.

✻ Ministerul de Instrucţie a cerut şcoalelor secundare amănunte cu privire la începutul cursurilor şi întreruperile ce au suferit în cursul anului.

Aceasta pentru a fixa data examenelor, la fie ce şcoală în parte.

✻ La Gimnaziul Ştefan cel Mare s'a descoperit o bandă de elevi minori, cari îşi propuse să distrugă cataloagele şcoalei. La unul din această bandă s'a constatat că purta armă.

Cercetările continuă.

✻ D-nii Membri ai „Sindicatului Agricol" sunt rugaţi a se prezenta la Sindicat spre a primi peşte sărat cel mult până în ziua de 30 crt.

※ Curtea de Apel, secția I-a, s'a pronunțat eri în chestia decretului lege, pentru strămutarea proceselor.

Urma a se judeca un apel al Ministerului de războiu, într'un proces judecat în prima instanță de tribunalul de Vaslui.

Avocații ministerului au cerut Curtea declinarea de competință, în baza decretului lege de permutare.

Curtea, după deliberare, a respins cererea.

※ Epitropia Generală a Casei Spitalelor și Ospiciilor Sft. Spiridon din Iași face cunoscut tuturor D-lor Medici care doresc a concura pentru ocuparea posturilor de Medic Primar definitiv la Spitalul „Profetul Samuil" din Focșani că acest concurs se va ține în ziua de 20 Iunie a. c stil nou.

※ Aflăm cu plăcere că Duminică a avut loc, în cercul intim al familiei, logodna drăgălașei d-re Ella Rotkirch cu d. Martin Schor.

※ „Monitorul Oficial" publică următoarele numiri, mutări și înaintări de personal la epitropia Sf. Spiridon:

N. Stanciu, șef al serviciului general de aprovizionare a spitalelor.

Gh. Mircea, actual secretar al serviciului de primire, se înaintează ajutor șef al serviciului de aprovizionare.

Alfonso Cirillo, registrator, și Al. Voișel, ajutor contabil, sunt mutați unul în locul altuia.

Gh. Vasiliu, verificator farmacist, se înaintează farmacist-ajutor-șef al depozitului de med camente.

Gh Gh. Teodoru copist la serviciul casei pensiilor, înaintat țiitor de scripte.

Petre Filipescu, supraveghetor de lucrări, se înaintează desenator al serviciului tehnic.

Aurel Assani controlor de lucrări la serviciul tehnic.

※ *Pentru d. ministru de războiu* — Mai mulți rezerviști conting. 1908—1911 ni se plâng că deși au fost chemați înaintea sărbătorilor de Paști pentru 15 zile de gardă totuși unii sunt ținuți 32 zile și alții mai mult fără ca vre-un ordin în această privință să legitimeze întârzierea desconcentrărei lor.

D-lui ministru de războiu i se supune această plngere iar dacă motivul de întârziere a desconcentrărei se datorește unui abuz al celor insubordine, e timpul ca aceste abuzuri să înceteze.

※ Școlile israelite din localitate, au serbat eri sărbătoarea israelită de primăvară, printr'o reuniune în localul școalei „Cultura" din strada Gh Mârzescu. D. Herșcovici, institutor, a vorbit despre însemnătatea zilei.

La urmă s'au distribuit copiilor câte o gustare și diferite fructe.

■ Pe baza intervenției ministerului de finanțe și direcției R. M. S. Comendulrea piețel a luat cele mai severe măsuri impotriva acelora cari vând neautorizați tutun și foiță de țigară. Intrucât aceste mărfuri sunt supuse monopolului, nu pot fi vândute de acum incolo de cât de către debitanții autorizați, iar ceilalți vor fi dați judecății

※ Membrii Asociațiunii profesorilor sunt convocați la Liceul national pentru Mercuri 21 Mai ora 5.30 p. m. spre a continua discuția asupra Congresului din Iulie și a escursiei în Basarabia.

※ Doamnele și Domnii membri în Comitetul de propagandă al asociației „Frăția Moldovei Unite" sunt rogați cu insistența să se întrunească Mercuri 21 Mai c. la ora 5 jum p. m. la Laboratorul de chimie, având a discuta darea de samă asupra activității asociației pe tot anul curent în vederea adunărei generale de fine de an de la 25 Mai c. cînd se va alege și noul comitet al „Frăției Moldovei Unite".

※ De oare ce a apărut de curînd o nouă revistă cu titlul „Politica", vechea revistă „Politica" scrisă de d. T. Rîșcanu se va intitula de acum înainte spre a se evita orice confuzie *„Gândul Liber"*.

D. Rîșcanu a și înscris azi la Trib. s. III a noul titlu al publicației sale periodice.

※ Siguranța locală a reușit a aresta pe individul George Stan, periculos jefuitor din banda Bilici—Buceag, cît și pe tovarășul acestuia sergentul de zertor Neculai Berdilă.

Amândi au fost depuși la penitenciar.

※ La Circul Franco Italian din str. Lăpușneanu pentru ziua de 24 Mai se angajează o mare și frumoasă reprezentație de elită în folosul orfelinatului Principile Mircea de sub patronajul D-lui General Petala Comandantul Corpului 4 Armată. Tot ce Iașul are mai select va asista la această reprezentație de bine-facere.

※ Face mare senzație superbul film „Intre Amor și Datorie" cea mai interesantă și sentimentală dramă familiară ce rulează la Cinema orfelinatului „Principele Mircea" a Corp. 4 Armată „Lux". O frumoasă vedere și o comedie de mare haz completează programul.

In curând se deschide în fosta grădină Bragadiru Terasa Cinema Orfelinatului „Principele Mircea" al Corp. 4 Armată. Mari suprize se pregătesc publicului ieșan.

Un afiș special va anunța ziua deschiderei.

※ Epitropia Sf. Spiridon a încredințat d-lui Ion Dafin, ziarist, elaborarea unei monografii a instituțiunei și spitalelor Spiridoniei.

Lucrarea promite a fi, prin toate datele culese, de un interes general.

※ Siguranța locală a arestat pe numiții David Teitler și Lazăr Segal autori ai mai multor furturi.

※ Cinema Elisabeta—Astăzi în matineu și seara: „Locotenentul Sergiu sau Patrie și Dragoste" grandioasă dramă cu o impresionantă desfășurare.

Programul mai cuprinde: Bubbi e foarte gelos, comedie splendidă în 2 acte.

In pauza cinematografului la toate matineurile și seara apar echilibriștii jongleri The Welston's în miraculoasele lor producții.

※ *Din lumea muncitoare.* — In ziua de 12 crt. s'au întrunit membrii diferitelor sindicate pentru a constitui o comisie locală a sindicatelor din Iași.

S'a ales urmatoarea comisie:

Andriu, C. F. R; Murgescu metal; Stoica-lemn și mobila; Pocklery croitor; Klamer-tabacar și Rubensaft-funcț. comercial.

*

Am anunțat în unul din numerile trecute că un nou sindicat, cel al tăbacarilor, a luat ființă.

La ședința ce a avut loc, Joi la ora 8 seara, membrii adunându-se în ședință și-au ales un comitet.

Dl. G. Tanase le'a vorbit, căutând să arate foloasele ce le trag muncitorii atunci când sunt solidrizați.

Dealtfel constatăm, spre meritul și cinstea lucrătorilor tăbăcari, că numărul membrilor din sindicat a crescut dela prima ședință până acum, foarte simțitor.

Pentru a se vedea ce lipsiți sunt copiii populației sărace din Iași, de mijloace pentru a frecventa școala vom spune că la școala pentru copii, ce funcționează în localul clubului socialist, unde copiilor li se pune la dispoziție toate cele necesare pentru a putea învăța, cărți, caiete, tăbliițe, s'au înscris până în prezent peste 140 copii, în vârstă de 6 10 ani.

※ TEATRUL CINEMA SIDOLI.— Astazi și în zilele următoare Nou! Senzațional! Palpitant! Ultima noutate cinematografică. Marea tragediană italiană Hesperia în sentimentalul film „In Garda Maestății Sale" în 5 mari acte 3000 metri lungime.

Bogatul program este complectat cu o frumoasă vedere după natură și o comedie foarte hazlie.

— *A sosit un mare transport de cafea* Santos și Martinică la *Banca Dacia* care l'a pus în vânzare engros cu prețuri reduse.

SUBSEMNATUL, aduc la cunoștința Onor. Public că articolul meu din ziarul «Viața Muncitorească» No. 19 din 16 | 3 Mai a | c, îl declar nul, din cauza că nu este conform cu manuscrisul meu, care l'am încredințat administrației acelui ziar.

DUMITRU VASILESCU, comerciant

Avis important

Vechea și renumita Fabrică de Boiangerie și călătorie chimică MARTIN BUCHOLZER din Iași str. Păcurari No. 105, aduce la cunoștință Onor Clientelei sale că a redeschis **două filiale** pentru primirea de comenzi una în str. Lăpușneanu No. 25 si alta în str. Anastasie Panu No. 74 [colț cu str. Ștefan cel Mare.) lângă Drogueria Rozenștein.

De oarece filiala din str. Cuza Vodă No. 42 **s'a desființat,** rugăm Onor Clienți a se adresa la filiala din str. Lăpușneanu.

Fabrica noastră, fondată încă în anul 1897 casă de încredere atrage atențiunea Onor Public că pentru a fi bine servit și a nu se expune la stricarea hainelor atît de scumpe astăzi, să bine voiască a se adresa numai **Filialelor** noastre sau direct **Fabricei** în str. Păcurari No. 105.

Fabrica noastră este unică în toată Moldova care are o instalație perfecțiă și modernă și cu care nu se poate măsura nici o concurență locală, fără instalație și fără știință în această branșă.

Se primește la boit haine și stofe în toate culorile, precum mănuși și ghete albe la spălat.

PREȚURI MODERATE. DIRECȚIUNEA

Stiri Telegrafice

SOARTA TURCIEI

Imperiul otoman desmembrat.—America mandatara Constantinopolului.—Reședința Sultanului.—Musulmanii din India cer menținerea Turciei

PARIS.—Cu privire la soarta Turciei, Conferința Păcei a luat următoarele deciziuni: Constantinopolul va trece sub mandatul Statelor-Unite, Armenia, Regiunea Adana și Merinia trec deasemeni sub privigherea republicei de peste ocean; Grecia primește Smirna și zona coastelor, Italia va avea mandat asupra Anatoliei meridionale; Limita septentrională e va constitui deșertul care taie Asia Mică dinspre Răsărit la Asus. Anatolia septentrională cu Brussa și Angora vor forma un stat aparte în care va fi reședința sultanului.

Dl. Montagu, secretarul de stat engiez în indii, a sosit la Paris având insărcinare din partea musulmanilor din india, de a cere să nu se desmembreze Turcia în mod extrem.

In diferitele cercuri se crede că se va păstra integritatea Turciei proprii zise, exceptându-se țările arabe.

Când vor primi austriacii trătatul?

PARIS.—Tratatul conținând textul preliminăriilor păcei va fi înmânat delegațiunei austriace, în mai puțin de o săptămână de zile.

Simpatiile Serbiei pentru Aliați

PARIS—Din Belgrad parvine știrea că in ultima ședință a Parlamentului, Președintele a citit o adresă care a fost trimisă d-lor Clemenceau și Wilson. Intreg parlamentul a manifestat simpatic pentru America și Franța

Schimb de acreditări

PARIS. — Eri la ora 3 și 15 a avut loc recepția schimbului de acreditări între delegații Antantei și cei Austriaci.

O nouă notă a lui Brockdorf

PARIS.—Contele de Brockdorf-Rantzau a remis Conferinței o nouă notă, conținînd o contra-propunere cu privire la basinul Saarului.

Plecarea d-lui Brockdorf

PARIS.— Primul delegat german a plecat Sâmbăta seara spre Spaa de unde va reveni Luni dimineață.

Chestia Fiume se prelungește

PARIS. — Au loc conciliabule în jurul chestiunei portului Fiume.

Bulgaria și pacea

KARNAVON.—Pacea bulgară va fi probabil decisă la Salonic.

Neînțelegerile din Polonia

Demisia lui Paderewsky. — Ofensiva — contra Ucrainei —

VARȘOVIA.— Primul-Ministru Paderewski și-a prezentat demisia. Motivul îl constitue faptul că Parlamentul a refuzat să aprobe angajamentele pe cari le-a luat la Paris, de a înceta ofensiva contra Ukrainei.

Dieta i-a respins demisia.

Bulgaria la Conferință

PARIS.— Până în prezent nu s'a trimis Bulgariei nici o invitațiune pentru a trimite delegați la Congresul Păcei.

Amiciția franco-spaniolă

LYON. — In Sarragosa (Spania) au avut loc serbări cu prilejul inaugurărei unei expoziții de artă franco spaniolă.

Letonii se organizează

BÂLE.— Letonii din Siberia, cari sunt în număr de aproape 230000, au format două mari organizații cu scopul apărărei patriei. Sediul lor este la Omsk și Wladiwostock.

PORTOCALE și LAMAI

proaspete, a sosit un nou transport la BANCA MOLDOVA Iași și se vinde cu lădița

---

Curs preparator liceal
cu profesori de stat
26 STR. PROCOPIE 26

Se aduce la cunoștință tuturor celor interesați că Cursurile preparatorii liceale cu profesori de stat curs *inferior și superior* MODERN și REAL pentru sezonea din Iunie și Septembrie fost până acum în strada Arcu ă se vor ține începând de la 7 Mai stil nou în spațiosul și higienicul local din str. Procopie 26 | în dosul Facultății de medecină. Se primesc elevi cari prepauați in familie au nevoe de o recapitulare a materilor pentru examenul din Iunie.

De asemenea se primesc elevi de la școlile statului pentru prepararea la obiectele la cari sunt slabi. Se prepară corigenți de orice obiect

Inscrierile continuă zilnic între 8—12 a. m. 2—6 p. m.

DIRECȚIUNEA

Circul Franco-Italian
(L. PROSERPI)
Str. Lăpușneanu (Grădina Traian)
— Astăzi Marți 20 Mai 1919 —
ora 9 seara are loc o mare
REPREZENTAȚIE DE GALA
cu program absolut nou. — Numere ne mai văzute până acum. La fine grandioasa pantomimă NUNTA RUSEASCA
Biletele la Casa circului dela 10 dim.

DE VANZARE parțial sau în total următoarele obiecte. Pluguri, grăpi și tăvăluci de fer, mărcător rotative, semănători, secerători, moriște prese treevători, struguri, etc.

Amatorii se vor adresa direct la Administrația moșiei Drăguseni jud Suceava gara cea mai apropiată Pașcani.

Curele de transmisiune
Articole technice de tot felul
Piese pentru stropitoare
„VERMOREL"
oferă
BIROUL TECHNIC
Iacob Haffner & Heinrich Harth
Centrala București str. Regala 16—18
Filiala Iași Str. Ștefan cel Mare 21

Biroul Mașinelor de scris din str. C Negri 72 s'a mutat în aceiaș stradă la No 93, vis-a-vis de Farmacia Herzenberg.

S scrie și se copiază acte rapid și fără greșeli. Oricine poate învăța în scurt timp Dactylografia cu un preț redus.

Cumpăr orice sistem de mașini.

BANCA MOLDOVA
— SOCIETATE ANONIMA —
Capital și Rezerve Lei 8.500.000
Sediul Central Iași—Sucursala—Galați și Chișinău

Se ocupă cu toate afacerile de Bancă. Face plăți in țară, Basarabia, Bucovina, Ardeal, și Dobrogia, precum și în străinătate.

Primește bani spre fructificare eliberând Carnete de Economie sau scrisori de Depozit. Primește colete cu valori spre păstrare în Tesaurul Băncii etc. etc.

Secțiune specială de Mărfuri.

De vânzare 8 garnituri complecte pentru treier cu batozele lon și toate accesoriile necesare, din care 2 garnituri 10 cai putere și una 8 cai putere toate sistem Klayton et Sutlevort în stare bună de funcțiune și se vând cu preț moderat. A se adresa D-lui MORITZ GROPPER Pașcani.

O fotografie bine reușită frumos executată puteți obține numai la cunoscutul atelier fotografe Z. VEISS furnizorul curței Regăle, Iași Piața Unirei.

Cooperativa Podgorenilor din Moldova

Aduce la cunoștința tuturor podgorenilor că are putința a furniza prompt cantitatea de 33.000 fire de viță americană pe part altei Riparia rupestris 3306 și 3309 de bună calitate in opt varietăți.

Inscrierile și livrarea se va face la sediu Cooperativei Iași Str. Ștefan cel Mare 38

— *In curând va sosi la Banca Dacia* **un mare transport de mărfuri Coloniale ca:** *Măsline, Untdelemn, Ciocolată, Scrobeală, Bomboane,* **și altele.**

Domnișoară tânără

serioasă caută post ca casieră sau vânzătoare

A se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu Str. Mârzescu 28 Iași.

BANCA IAȘILOR
— SOCIETATE ANONIMA —
Capital Lei 6.000.000.— Rezerve Lei 1.120.000
Sediul Central Iași — Sucursale: Chișinău și Cernăuți

Se ocupă cu toate afacerile de bancă Face plăți in țară, Basarabia, Bucovina, Ardeal și Dobrogea precum și în străinătate.

Primește bani spre fructificare eliberând carnete de Economie sau Scrisori de Deposit, Primește colecte cu valori spre păstrare în tezaurul băncei etc.

Face avansuri pe Efecte Publice. Se ocupă cu afăceri de mărfuri etc.

— Creditul Urban din Iași —

La 26 și 27 Mai 1919 se va face a 73 a tragere la sorți a scrisurilor Societății noastre conform art. 53 din legea Creditelor funciare și art. 128 din statute.

Domnii detentori de scrisuri sunt rugați a asista la tragere care va avea loc în palatul Societății din Str. Lăpușneanu ora 15 (3 p. m.) in prezența Consiiului de Ad-ție și a Comisarului Guvernului.

DIRECȚIUNEA

Căsătorie Dorește un văduv de 40 ani, venit sigur pentru o viață fericită, cu o doamnă văduvă simpatică, veselă.

I. SAVESCU str. Bucșinescu No. 1 Iași

GHETE din AMERICA

In localul Magazinului „La Londra" din str. Lăpușneanu 41, vis a vis de grădina Hotelului Traian, s'a pus în vânzare un mare transport de: Ghete bărbătești și de dame cu prețuri fixe și convenabile.

O doamnă fizic plăcut serioasă etate mijlocie caut un post ca menajeră la un domn singur cu sau fără copii, fie la țară sau în oraș.

A se adresa în Str. I. C. Brăteanu 141 la etaj FLORICA NICULESCU.

Bun bilanțier agricol

dorește angajament la un salar foarte modest.

A se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu Str. Mârzescu 28 sub 5.

DE VANZARE imobilul din Iași str. Ștefan cel Mare No 53 colț cu str. C. Negri și Nemțească Nu 1, compus din apartamente de locuință cu remize și atenanșe, prăvălii și local de farmacii precum și dreptul de farmacii sub firma «La Higeia actualmente arendat D-lui D. Herzenberg.

Informațiuni la D-l avocat I. Serafimi str Cuza V. No 35 Iași.

Armasar de 4 ani, frumos, roib, jumătate pur sânge, dresat la călărie: de vânzare.

A se informa la ziar.

LABORATORUL DE ANALIZE CHIMICE SI MICROSCOPICE
DOCTOR A. RATIANU
— Chimist de la Universitatea din Geneva —
— IAȘI STRADA CUZA VODĂ 46 —

Execută analize medicale, chimice, Microscop ce și Bacteriologice de urini, spute, secrețiuni uretrale, etc. — Analize alimentare și industriale.

Pentru ori ce analiză cereți instrucțiuni.

ANUL XV-lea No. 3628

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

25 BANI NUMARUL

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

JOI 22 MAI 1919

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionara exclusivă a publicităţii.

— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Dl. Brătianu se retrage de la Conferinţă

Guvernul se pregăteşte de plecare

De eri dimineaţă încoace ştirile cu privire la situaţia ce ni se creiază la Conferinţa de la Versailles deveneau tot mai sumbre, mai alarmante. Ziarele franceze, în special „Le Journal", apărute eri dimineaţa şi cari indicau că prin fixarea definitivă a graniţelor Austriei şi ale Ungariei, s'au nesocotit cu desăvârşire drepturile noastre, izvorîte din tratatul din August 1916, au fost un adâuc motiv de neliniştire a opiniei publice.

Seara, graţie bune-voinţei telefonului de a se restabili, lucrurile au început să ia o formă mai concretă. S'a aflat atunci de ediţia specială a ziarului „Izbânda", în directa legătură cu cercurile ministeriale, şi prin care se anunţa că d. I. I. C. Brătianu a declarat că se retrage de la Conferinţa păcei şi că nu va semna o pace în sensul soluţionărei chestiilor teritoriale în condiţiile în care au fost fixate de comisia de 10, cu o cazia stabilirei hotarelor Austriei şi ale Ungariei

Suntem dar în faţa unui fapt îndeplinit. Aceasta înseamnă incontestabil şi retragerea guvernului. Cine va lua locul? Cum se va rezolvi criza? Pe buzele tuturor este cuvântul: soluţia: guvern naţional.

Să nu se uite însă că prin modul cum se retrag şi prin actul de solidarizare a miniştrilor, participarea liberalilor la un atare guvern nu mai este posibilă.

Pe de altă parte, platforma liberală înseamnă nota nationalistă la extrem. Or-care alt guvern, or-cât de abil şi or-cât de norocos, nu va putea obţine tot ceea ce au cerut liberalii. Situaţia acelui guvern va deveni în acest caz excesiv de grea, mai cu seamă că liberalii s'au negijiat să atârne şi o altă ghiulea de picioarele viitorului guvern, publicând noul decret de încetăţenire a evreilor. Liberalii indică şi în aceasta chestie că ei cred ca atâta se poate. Or-cine va voi mai mult se va izbi de o opoziţie puternică.

Iata motive pentru cari socotim că criza care se produce este extrem de gravă şi nu credem că îi se va putea da repede o soluţie.

Noui amănunte

Ziarul „Izbânda" în ediţia sa de dimineaţă mai aduce noui amănunte şi anume:

Membrii actualului guvern s'au solidarizat cu ţinuta primului ministru. Este deci lesne de înţeles că nu poate fi vorba de o participare a lor în viitorul guvern naţional.

Pe de altă parte, în condiţiile neobicinuite în care se produce criza de acum, nici nu se poate ştie cînd îşi va da guvernul efectiv demisia, întru-cât chiar din sursă ministerială se afirmă că gestul d lui Brătianu însamnă de fapt şi demisia guvernului.

O declaraţie a d-lui Mârzescu

La comunicatul partidului conservator-naţionalist, prin care se cere guvernului ca să demisioneze în 24 de ore spre a face loc unui guvern naţional, d. G. G. Mârzescu, ministru de interne, respunde într'un interview acordat:

— „Nu credeam că pentru un partid românesc este necesar numai de cât puterea sau să facă parte dintr'o combinaţiune ministerială pentru a protesta împotriva unei eventuale ştirbiri a revendicărilor noastre recunoscute prin tratatul de alianţă.

Guvernul pleacă

Deşi se pregăteşte de plecare, cei din actualul guvern nu pot privi cu simpatie pe acei ce se pregătesc să-i ia locul.

Aceasta ca prognostic în privinţa modului de constituire a viitorului guvern.

Un fapt curios

Cu toate importantele evenimente ce se produc, nu se va modifica cu nimica programul vizitărei Ardealului de către Suverani.

Regele şi Regina vor părăsi Joi capitala şi se vor reîntoarce în ziua de 2 Iunie.

Ultimele comunicări

Ziarul „Viitorul" spune:

O telegramă din Paris anunţă că eri s'a intrunit comisiunea teritorială română. Aceasta înseamnă că lucrările acestei comisiuni continuă incă şi deabia acum se iau hotărările definitive şi cari vor fi decisive in privinţa celor ce vor urma să survie în eventualitatea când cerinţele româneşti nu vor fi satisfăcute".

Intr'un articol de fond intitulat „Intreg Banatul" acelaş ziar spune că in chestiunea Banatului ori-ce soluţiune contrară revendicărilor noastre se va izbi de unanimitatea conştiinţelor româneşti.

Câte-va NOTE

Izbânda înregistrează foarte serios că actualii membrii ai guvernului nu privesc cu simpatie pe cei ce râvnesc să ia puterea.

Se cunoaşte că Izbânda *e foarte tă nără.*

•

Cei din urma vor fi şi cei dintâi.

Aceasta se poate întâmpla acum din nou, odată cu marile schimbări politice ce se pregătesc.

•

Necăjită lume, posomârât cer. Unde i doamne, cerul senin şi lumina de primăvara!

Blanzy

SUCCESUL FRANŢEI

Incepem a ne da seama câte puţin despre cele ce s'au petrecut în Conferinţa de la Paris.

Se vede că un adevărat proces s'a pertractat între delegaţiile aliate înainte ca reprezentanţii lor să fi dat ochii cu duşmanul comun.

Ţara care a avut să suporte neajunsurile precum şi neplăcerile acestui proces a fost tot Franţa.

Greutăţile răsboiului asupra ei au căzut şi tot ea a trebuit să intervie cu toată autoritatea pe care i-o dădea între altele şi lungul martiriu al locuitorilor pentru tranşarea diferendelor.

Urmează oare că procesul s'a isprăvit?

Din cât cunoaştem se pare că numai o latură a lui e pe cale de a fi lichidată şi anume acea privitoare la Germania.

Din cele 120.000 cuvinte, pe cari Preşedintele Conferinţei de la Paris, G. Clemenceau, le-a prezintat delegaţiei germane, se va vedea tot ce aliaţii doresc să ia de Statul respectiv al lor: teritorii, colonii, mine, flotă, rîuri, canale şi bani.

Rămâne încă deschisă, după cât înţelegem noi, cealaltă latură a procesului: împărţeala între cei ce au putut îngenunchia marele colos german, şi cu privire la aceasta, cea mai elementară judecată spune că cel ce a fost întâiul la sacrificii, tot întâiul trebue să fie şi la onoruri.

Nimeni nu contestă astăzi Franţei ca în seria suferinţelor războiului, ea a fost cea întâi.

Lăsând de o parte chestiunea provocării lui, e cert că după ce el s'a dezlănţuit, pentru Franţa era la mijloc o chestiune de viaţă ca şi de moarte. Dacă Franţa ar fi căzut, căderea ei ar fi fost de sigur mult mai dezastruoasă ca a Germaniei.

Căci ori ce măsuri de rigoare s'ar lua contra acesteia, ele nu vor putea avea repercursiune pe un număr aşa de mare pe care o ar fi avut pentru Franţa.

De aici e uşor de înţeles febrilitatea diplomatică a oamenilor ei, din timpul războiului cari căutau să ridice impotriva duşmanilor ei, pe ori cine aveade zis câte ceva contra lor.

De aici seria de angajamente făcute ori numai garantate, pecetluite de Franţa.

Astăzi tot ea stă la mijloc. Ei i se adresează toată lumea, ei i se cere respectarea angajamentelor.

Şi poporul francez, poporul cavaler şi sclav al onoarei ţine la indeplinirea a tot ce a promis.

Noi, de exemplu, cari ne găsim între cei cărora li s'au promis satisfacţiuni in schimbul ajutorului dat, la Franţa alergăm întâi, de la Franţa cerem.

Citind cele ce se scriu în ziarele noastre, n'o să vedem vorbindu-se decât de Franţa şi iar de Franţa. Numai prin mijlocirea ei socotim noi că cuvântul nostru poate ajunge până la aliaţi.

De aceia, în afară de sentimentul de rasă, tot către ea ne mână interesele

Negreşit că se pot face tot felul de aprecieri asupra antagonismului aparent între Franţa şi Statele Unite însă noi ştim că de la succesul Franţei, depinde cel al nostru.

Tot românul doreşte triumful cauzei franceze.

VIR.

INSEMNARI

Sistem de aprovizionare

Chestiunea de primă importanţă a vremei este fără îndoială alimentarea. Imprejurările au făcut ca distribuţia hranei să se socializeze intruc-itva. Şi este deci bine venită orice observaţiune critică asupra modului în care alimentele sunt puse la dispoziţia publică.

Un aliment de prima necesitate e zaharul. Din cauza rarităţii şi scumpetei, el este distribuit cîte 250 grame cârca lunar cu preţ de 13 lei kgr. La ultima distribuţie însă a fost obligatorie cumpărarea a 4 kgr. cartofi pentru 1,50 lei, kgr. de zahăr, ceia ce a făcut ca acest din urmă aliment să revie la 19 lei kilo! Nu înţelegem intrucît a fost legitimat ca o proastă administraţie să se compenseze pe punga mulţimei. Toată iarna a fost lipsă de cartofi, iar administraţia comunală abia acum şi-a procurat o imensă cantitate, putredă sau încoţită şi cu substanţe vătămătoare, şi a silit publicul a cumpăra sub pedeapsa refuzului de zahăr.

Dar e ceva mai grav.

Se cunoaşte măsura luată de a nu se praschimba cartelele alimentare fără prezentarea dovezei că au fost plătite taxele către comună şi stat

După cît ştim însă legile ţării prevăd anumite moduri de procedare pentru plata acelor taxe, cu o însărcinare specială a agenţilor de percepere.

Prin măsura luată, Comuna a lucrat în afară de lege, deci abuziv. Dar a lucrat şi neuman de oare ce o intârziere de plată nu-şi poate găsi sancţiunea în infometare. Distribuţia pîinei este o chestiune de ordine socială şi moralitate publică ce nu poate fi întru nimic zădărnicită de vre-o fantazie fanariotă.

Protestăm impotriva abuzului Comunei şi facem apel la conştiinţa cetăţenească. Dar perfecta noastră sinceritate ne sileşte a mărturisi că apelăm fără nici o nădejde, întrucît cunoaştem şi lupeul boerilor şi creţinismul sluţilor.

Renovatus

Ingrijorarea manifestată dăună-zi....

— ... de către ministrul I. G. Duca, în legătură cu mersul lucrărilor Conferinţei de pace, se dovedeşte, din nenorocire, a fi fost cât se poate de legitimată. Faptele aşa cum se constată a fi, din cele ce narăm mai jos, dovedesc deasemenea că oficiosul liberal Viitorul *a avut şi el dreptate când a relevat că şi astăzi ca şi altădată cei mari dispun de soarta celor mici, fără să ţie cont nici de jertfe nici de drepturile sfinte pentru care s'au dus luptele crâncene.*

De cât, un lucru. Să se ştie că ori cari ar fi diviziunile între noi, românimea va fi una şi indivizibilă întru apărarea drepturilor jignite şi or-care ar fi guvernul, din moment ce el va protesta bărbăteşte în potriva situirei ce se face, va avea aprobarea tuturor şi întregul popor românesc va face zid în jurul acelora cari vor ţine sus steagul şi drepturile României.

INFORMATIUNI

x Reportagiul din fruntea ziarului cu privire la situaţia politică şi retragerea d-lui Brătianu de la Conferinţa păcei este în intregime trasmis prin telefon de corespondentul nostru din capitală.

De aseară există posibilitate de convorbiri telefonice cu Bucureşti.

„Monitorul Oficial" apărut eri în capitală publică textul noului decret de încetăţenire a evreilor. Acesta cuprinde exact cele anunţate de noi la timp, în sensul că se menţine principiul încetăţenirei individuale, simplificîndu se formele.

Proectul asigură drepturile câştigate ale celor incetăţeniţi pe baza decretului din Decembrie 1918 şi dispune că acei respinşi de tribunale pe baza decretului vechiu nu vor putea cere împămîntenirea pe baza noului decret.

Copiii minori însă ai celor respinşi vor putea cere încetăţenire când vor ajunge la majorat.

Cererile nerezolvate încă pe baza decretului vechiu se vor rezolvi pe baza decretului nou.

Contingente mobilizate. — Conform ordinului Marelui Stat Major No. 5980|919 se pune în vedere tuturor gradelor inferioare din contigentele 1915-1912 inclusiv care fac parte din Regimentele 17, 18, 1, 31, 7, 32, 8 şi 9 Infanterie 1 şi 7 Artilerie 5 şi 29 Obuziere Divizionul 1 (unul) tren şi compania I Subsistenţă să se prezinte de urgenţă la corpurile lor fiind mobilizaţi cu începere de la 10 Mai 1919 st. n.

La Compania I Sanitară se vor prezenta toţi acei din contigentele 1915-1908 inclusiv.

De asemenea ofiţerii de rezervă, sub-locotenenţii şi Locotenenţii mai tineri de 32 ani sunt mobilizabili şi sunt obligaţi a se prezenta la unităţile arătate mai sus.

Vor fi lasaţi la vatră dispensaţii condiţionali, dispensaţii ca susţinători de familie, amânaţi pentru studii şi mobilizaţi pe loc (cari au obţinut aprobarea Marelui Stat Major, care fac parte din contigentele şi unităţile arătate mai sus.

Se atrage atenţiunea că prezenta publicaţiune ţine loc drept ordin de chemare şi ca atare acei care nu se vor prezenta la unităţile lor vor fi urmăriţi şi trimişi în judecata Curţii Marţiale.

Ministerul de finanţe a făcut cunoscut, că în ordonanţele de plată, nu se mai admit trecerea de cât sumi cari se termină la bani cu zero sau 5. De exemplu la suma de 2750 lei şi 87 bani, are a se trece 2750 lei şi 80 bani.

A apărut decretul regal, prin care pe lângă creditul de 10 800000 lei ce serveşte ca îndemnizaţia de scumpete pentru corpul didactic se adaugă un nou credit de 1,500,000 lei.

„Epoca" anunţă probabilitatea unei apropieri intre socialişti şi d-nii C. Stere, V. Morţun şi dr. Lupu.

Acelaş ziar mai anunţă că un grup de socialişti in frunte cu d. Cristescu au vizitat pe d. Stere.

Un mare filo român la Iaşi. Marele filoromân Ion Urban Iarnic, profesor de filologia romanică la Universitatea cehă din Praga, şi-a anunţat sosirea in oraşul nostru pentru Joi dimineaţa. D-sa ne va ţine in limba română, două conferinţe. Prima având ca subiect „Despre relaţiile poporului ceho-slovac cu poporul român in viitoarea legătură politico socială a constituirei noilor state", o va ţine în Aula Universităţei Vineri 23 Maiu ora 9 seara.

Dl. profesor Iarnik a venit la noi cu însărcinarea din partea preşedintelui republicei ceho slovace, profesor Masarik, şi a preşedintelui guvernului ceh, Kramarz să intervină pentru întemeierea unei legături economico-politice cu statul nostru.

A doua conferinţă, tratând despre „Dragostea de graiul şi versul românesc" o va ţine probabil la Teatrul Naţional Sâmbătă 24 Maiu ora 5 după amiază.

Beneficiul ambelor conferinţe va fi destinat orfanilor din războiu.

Iarnik ne este bine cunoscut nouă Românilor, căci ne a vizitat in mai multe rânduri.

Ca filoromân d-sa, atât la Paris cât şi la Viena, era in mijlocul studenţilor români. In deosebi, in timpul actualului răsboiu, Iarnik vizita deseori pe soldaţii români din Transilvania şi Bucovina cari se găseau răniţi in spitalele din Praga, incurajându'i şi interesându-se de soarta lor. In marea sa dragoste pentru poporul românesc, d-sa a intervenit şi obţinut ca la facultatea de litere şi filosofie a Universităţei din Praga să se introducă şi un lector pentru limba romînă, cu menirea ca in mod practic să inveţe pe cehi să vorbească graiul nostru.

D-sa are printre noi ieşenii un amic intelectual foarte bine cunoscut al său, pe distinsul profesor universitar d-l d-r Mototolescu, care prin erudiţia sa si-a atras iubirea şi simpatia cea mai călduroasă a foştilor săi profesori dela Universitatea cehă din Praga şi în special a d-lui profesor Iarnik.

Noi românii suntem deci datori să primim cu toată dragostea pe filoromânul profesor Iarnik, aşa fel ca şederea a câtorva clipe în mijlocul nostru să i lase amintiri frumoase, precum frumoase sunt intenţiunile şi sentimentele ce acest mare învăţat le are pentru noi.

Senatul universitar se întruneşte azi la ora 4 după prânz, sub preşedinţia d lui Iulian Teodorescu, rectorul Universităţei. La ordinea zilei chestiuni importante.

D. N. Maxim, prefect de poliţie, pleacă în astă seară la Bucureşti în interes de serviciu.

SITUAŢIA MEDICILOR.—«Din cauza probabil a unei greşite interpretări ce s'a dat de unii medici publicaţiunilor anterioare din ziare, foarte mulţi nu au trimes datele ce s'au cerut de către Serviciul Sanitar al Marelui Cartier General, din Spitalul Militar „Regina Elisabeta".

„De aceea se revine pentru ultima oară şi se dă ca ultim termen ziua de 31 Mai st n. a. c., până la care să se primească la acest serviciu următoarele date: numele şi pronumele complect şi desluşit, gradul, etatea, specialitatea profesională, unitatea de care a fost demobilizat în 1918, dacă este funcţionar la stat sau la vre o instituţiune particulară, adresa, situaţiunea militară (rezervă, retragere, scutit, reformat, etc.) şi dacă a fost clasat de vre o comisie medico-militară, de care şi când."

„Toate aceste date sunt necesare pentru formarea catagrafiei medicilor, care va servi ca bază la repartizarea lor la mobilizare; acest date vor fi trimise şi de studenţi şi absolvenţii facultăţilor."

„Tot odată se aminteşte pentru ultima oară medicilor, că acei cari ar avea vre-o întâmpinare de făcut în cazul când ar fi mobilizaţi, să o facă înainte de a primi ordinul de chemare, căci odată acesta primit, trebueşte executat, medicul în acest caz trebuind a-şi aranja situaţia după prezentare la serviciu."

✻ Ministerul de instrucţie a cerut direcţiunelor şcoalelor secundare ca până în cel mult 10 zile, să înainteze ministerului datele statistice ale şcoalelor, pe anii 1911, 1912, 1913, 1914 şi 1915.

✻ Ni se comunică anume că la depozitele comunale unde se distribuie zahăr, populaţiunea continuă să fie obligată—sub ameninţarea de a nu se elibera zaharul—să primească în acelaş timp atâtea kilograme de cartofi câte persoane figurează pe cartela respectivă.

Până aici, nimic surprinzător.

✻ *O chestiune neglijată.* — Suntem în preajma examenelor particulare. Ingrijorarea domneşte în rândurile elevilor. Ministerul Instrucţiunei lansează comunicate, cari excelează prin felul nebulos în care sunt redactate.

Intr'adevăr, chestiunea ce se pune este următoarea.:

Ce vor face elevii cari datorită dispoziţiunei ministeriale au neglijat cu desăvârşire limba germ na în decursul anilor trecuţi ?. Materia cărei clase sunt obligaţi s'o înveţe acum ?.

Ce vor face apoi acei elevi din cursul superior al învăţământului nostru secundar, cari tot ca o urmare a ordinelor pornite de sus, au suspendat studiul limbei engleză sau italiană ?.

Ce vor face toţi elevii cari în decursul claselor anterioare n'au depus examen la dexterităţi ?.

Iată întrebări pentru care solicităm răspunsul Ministerului de Culte.

✻ Cinema Elisabeta—Astăzi în matineu şi seara: „Locotenentul Sergiu sau Patrie şi Dragoste" grandioasă dramă cu o impresionantă desfăşurare.

Programul mai cuprinde: Bubbi e foarte gelos, comedie splendidă în 2 acte.

In pauza cinematografului la toate matineurile şi seara apar echilibriştii jongleri The Welston's in miraculoasele lor producţii.

✻ Starea d-lui dr. Lambrior, bolnav de mai multă vreme, s'a agravat şi inspiră serioase îngrijiri.

✻ Medicii veterinari din localitate au plecat aseară la Bucureşti, pentru a lua parte la adunarea generală a Asociaţiunei medicilor veterinari, ce are loc Joi.

✻ Eri a incetat din viaţă Alexandru Gaetinovici, un vechiu funcţionar comunal.

✻ Mai mulţi mari fabricanţi din Anglia, în dorinţa de a relua legăturile comerciale cu România, au anunţat pe comercianţi că sunt gata a trimite mărfuri a căror cost să fie depus la o Bancă din ţară, iar fabricanţii îi ridică, de îndată ce valuta română se va stabili. Fabricanţii englezi socotesc că aceaste nu va întârzia mult.

✻ Cu ocazia reprezentaţiei ce se dă la Circul franco-talian în ziua de 24 Mai în folosul Orfelinatului „Principele Mircea" Direcţiunea Circului pe lângă că va reprezenta cele mai frumoase numere din circ, va da încă odată şi pentru ultima oară Troica Rusă jucată de 13 persoane. Călăreţi şi acrobaţi.

— *In curând va sosi la Banca Dacia* **un mare transport de mărfuri Coloniale ca:** *Măsline, Untdelemn, Ciocolată, Scrobeală, Bomboane,* **şi altele.**

In curând la TERASA CINEMA ORFELINATULUI „PRINCEPELE MIRCEA"(în foasta grădină Bragadiru

Marea bătălie depe Somme

Cea mai interesantă lucrare cinematografică în 5 mari acte, luată după câmpul de luptă, unde Germanii au avut de suferit una din cele mai mari înfrângeri din partea Englezilor.

✻ *Alegerile generale.*— Ministrul de interne a făcut eri comunicare administraţiei Comunale, că alegerile generale fiind amânate pentru zilele de 28, 29 şi 30 Iulie, 2, 3 şi 4 August, se va relua înscrierea în listele electorale şi distribuirea cărţilor de alegători în condiţiunile stabilite. Aceste liste se vor afişa în fie care comună cu 40 zile libere înainte de data alegerei adunărei pentru care au fost înainte, adică la 17 Iunie pentru adunarea deputaţilor şi 22 Iunie pentru Senat. Cetăţenii orăşeni din listele electorale pot să ceară de la judecătoria respectivă înscrierea în liste în termin de zece zile libere, adică până la 27 Iunie inclusiv pentru Cameră şi până la 2 Iulie pentru Senat. Contestaţiile se vor face în acelaş termen şi judecata lor va trebui terminată până cel mai târziu în 5 zile libere înainte dela data alegerilor, adică până la 22 Iulie inclusiv. La această dată listele rămân definitive.

Ministrul adaugă că data este fixată după noul calendar şi prin urmare toate terminele se înţeleg pe stil nou.

✻ Se aduce la cunoştinţă amatorilor că Administraţia Orfelinatului „Principele Mircea" are de dat în antrepriză exploatarea terasei din strada Lăpuşneanu care se va deschide în fosta grădina Bragadiru cu restaurant şi tot felul de băuturi.

Amatorii vor prezenta oferte închise la Comandamentul Corp. 4 Armată biroul Orfelinatului „Principele Mircea".

✻ Epitropia Generală a Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sfânt. Spiridon din Iaşi face cunoscut tuturor D-lor Medici care doresc a concura pentru ocuparea posturilor de Medic Primar definitiv la Spitalul „Profetul Samuil" din Focşani că acest concurs se va ţine în ziua de 20 Iunie a. c stil nou.

✻ TEATRUL CINEMA SIDOLI.— Astazi şi în zilele următoare Nou! Senzaţional! Palpitant! Ultima noutate cinematografică. Marea tragediană italiană Hesperia în sentimentalul film „In Gerda Maestăţii Sale" în 5 mari acte 3000 metri lungime.

Bogatul program este complectat cu o frumoasă vedere după natură şi o comedie foarte hazlie.

✻ La *Cinema* Orfelinatului „Principele Mircea" a Corp 4 Armată „Lux" se poate vedea numai Miercuri în matineu şi seara superbul film „Iatre Amor şi Datorie".

— *Din lumea Socialistă* Duminică ora 5 p. m. a avut loc şedinţa obicinuită a secţiunii partidului socialist din Iaşi.

A vorbit d-l Leon Gheller despre: Descentralizarea administrativă, arătând că descentralizarea aşa cum o face guvernul d-lui Brătianu e o descentralizare numai cu numele, funcţionarii, instituiţi ca directori pe provincii fiind numiţi de ministere şi deci la ordinile lor.

Adevărata descentralizare nu se poate face decât atunci când fiecare district va fi administrat de aleşii săi, independenţi de ministere.

Şedinţa se ridică la ora 8 seara.

—Ziarul „Socialismul" din Bucureşti, pentre a putea să'şi schimbe formatul şi să devie un mare cotidian, cum sunt marile cotidiane din apus, va organiza în toată ţara serbări, al căror beneficii vor servi peatru mărirea fondului ziarului.

La aceste serbări toată muncitorimea trebue să ia parte, pentru ca astfel ziarul să poată deveni o armă puternică în sprijinul ideei socialiste.

Adresându-se muncitorilor «Socialismul» zice: „Sprijin-ţi ziarul vostru, căci astfel ascuţiţi una din cele mai puternice arme care vă stau la îndemână în lupta impotriva oligarhiei.

Stiri Telegrafice

Schimb de imputerniciri

LYON.—Luni la ora 16 a avut loc la Saint-Germain recepţia schimbului de acreditări intre diplomaţii austriaci şi cei ai Antante.

Ceremonia a fost de scurtă durată şi s'a asemănat cu acea care a avut loc în urmă cu trei săptămâni, cu prilejul schimbului cu plenipotenţiarii germani.

Delegaţii germani s'au reintors

LION.—Luni dimineaţa a sosit la Versailles reîntorcându-se de la Spaa, contele de Brockdorf-Rantzau împreună cu delegaţia financiară germană în fruntea căreia stă directorul dela Reichsbanck, Wassermann.

De asemenea au revenit în acelaşi zi, domnii Lantzberg, ministrul justiţiei, Gişberg, ministrul poştelor, generalul Secht, comandantul Heinrick, căpitanul Fischer, consilierul intim Kuno şi o duzină de secretari şi dactilografi.

Căsătoria principesei Maria

BUCUREŞTI. — Din Londra se anunţă că marile ziare engleze publică ştirea despre probabila căsătorie a prinţului de Gales, moştenitorul tronului englez, cu principesa Maria de Romînia.

Flota bolşevică in luptă cu cea engleză

— Luptele de la Helsingfors şi Kronstadt.—Pierderile Bolşevicilor.—

PARIS.— La Helsingfors a avut loc o ciocnire între flota bolşevică şi cea engleză. Un crucişetor, 2 torpiloare şi mai multe pescuitoare de mine aparţinând bolşevicilor au eşit la 6 dimineaţa din Kronstadt. In acelaş timp bateriile bolşevice din Crasna Akorga au bombardat coasta finlandeză. Vapoarele engleze au întreţinut cu focuri continuie flota bolşevică. In urma unei lupte care a durat 35 minute, un vapor bolşevic a căzut prada bombardamentului englez şi un altul a fost avariat.

Mobilizări in Ardeal

BUCUREŞTI. — „Monitorul oficial" publică o dispoziţie după care în Ardeal se va continua cu mobilizarea contingentelor până la limita trebuinţelor necesare.

Ofiţerii vor fi mobilizaţi prin ordine individuale până la vârsta de 42 de ani.

Germania nemulţumită, protestează

— Manifestaţiile din Berlin — Poporul german se opune păcei dela Versailles —

NAUEN.— Duminică în 18 Mai au avut loc în capitală numeroase şi impozante manifestaţii de protest contra păcei impuse Germaniei. S'au ridicat glasuri in contra condiţiunilor fantastice ce figurează in tratat in contra răpirei proprietăţilor lăsate la streini, in contra restricţiunilor impuse dreptului de colonizare De asemenea se mai protestează contra măsurilor ce s'au luat cu privire la şcolile germane, la instituţiile culturale, etc. şi in contra suspendărei libertăţei şi drepturilor de a dispune singură in chestiunile comerciale de ordin internaţional.

Atitudinea Germaniei

NAUEN. — Faţă de diversele ştiri apărute în ziarele franceze şi engleze cum că ar exista divergenţe de păreri în sânul delegaţiunei germane, se anunţă din sursă autorizată că delegaţii germani stau în front strâns, cu contra-propunerile lor, pe tărâmul politic, financiar şi economic şi că sunt unanim de acord că preliminările păcii sunt inacceptabile.

Circul Franco-Italian (L. PROSERPI)

Str. Lăpuşneanu (Grădina Traian)

— Astăzi Mercuri 21 Mai 1919 —

ora 9 seara are loc o mare

REPREZENTAŢIE DE GALA

in beneficiul iubiţilor clovni

Gustavo şi Max Fratelini

care se va produce in scenele cele mai hazlii. Cele mai bune numere de circ vor da concursul.

Unirea Romaniei Mari

Români din departate hotare
De acum avem cu toţi numai o ţară
De acum avem cu toţi numai un rege
Un Dumnezeu, un suflet şi o lege!
Români din departate hotare
Acum avem un singur angrosist mare
Un rar barbat şi o fire bună
TOMA CALINESCU din Văleni de Munte
In judeţul Prahova cu toţii dau navală
ca să vadă
Cu ochii lor văzându-l să creadă
De la Nistru pân' la Tisa, sar cu toţii
ca la comandă
Ţuica de Văleni să guste
Să păşim cu incredere la el
Lui Călinescu să-i dovedim cu toţii
Că ne-place ţuica lui
Deci toţi Românii concursul să-l dăm
Telegramă deci să-i trimetem
Ca să ne trimi tă ţuică bună;
Cu gust aromatic şi bun

D. ANGHELESCU
Poseşti jud. Prahova

Domnişoară tânără

serioasă caută post ca casieră sau vânzătoare
A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu Str. Mârzescu 23 Iaşi.

BANCA IAŞILOR

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital Lei 6.000.000.— Rezerve Lei 1.120.000

Sediul Central Iaşi — Sucursale: Chişinău şi Cernăuţi

Se ocupă cu toate afacerile de bancă Face plăţi in ţară, Basarabia, Bucovina, Ardeal şi Dobrogea precum şi în străinătate.

Primeşte bani spre fructificare eliberând carnete de Economie sau Scrisori de Deposit. Primeşte colecte cu valori spre păstrare in tezaurul băncei etc.

Face avansuri pe Efecte Publice. Se ocupă cu afaceri de mărfuri etc.

DE VANZARE imobilul din Iaşi str. Ştefan cel Mare No 53 colţ cu str C. Negri şi Nemţească No 1, compus din apartamente de locuinţă cu remize şi atenanţe, prăvălii şi local de farmacii precum şi dreptul de farmacii sub firma «La Higeia» actualmente arendat D-lui D. Herzenberg.

Informaţiuni la D-l avocat I. Serafimi str Cuza V. No 35 Iaşi.

O doamnă fizic plăcut serioasă etate mijlocie caut un post ca menajeră la un domn singur cu sau fără copii, fie la ţară sau în oraş.

A se adresa în Str. I. C. Brătianu 141 la etaj FLORICA NICULESCU.

Piatră brută şi sfărâmată

pentru zidării şi pavaje din carierile Păun, Costa Bărnovei şi Buza dealului Repedea

Petriş ciuruit, Nisip şi Bolovani de râu

posedă un mare deposit şi poate preda atât pe loc în carieră, cât şi predat la Domiciliu

SOLOMON GRUENBERG Antreprenor de lucrări publice cu Biroul în str. Lozonski 1

DE VANZARE partial sau în total următoarele obiecte: Pluguri, grăpi şi tăvăluci de fer, mărcător rotative, semănători, secerători, moriţe prese treerători, struguri, etc.

Amatorii se vor adresa direct la Administraţia moşiei Drăguşeni jud. Suceava gara cea mai apropiată Paşcani.

GHETE din AMERICA

In localul Magazinului „La Londra" din str. Lăpuşneanu 41, vis a vis de grădina Hotelului Traian, s'a pus în vânzare un mare transport de: Ghete bărbăteşti şi de dame cu preţuri fixe şi convenabile.

Bun bilanţier agricol

doreşte angajament la un salar foarte modest
A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu Str. Mârzescu 23 sub 5.

Cursie de transmisiune

Articole technice de tot felul
Piese pentru stropitoare
„VERMOREL"
oferă
BIROUL TECHNIC
Iacob Haffner & Heinrich Harth
Centrala Bucureşti str. Regala 16—18
Filiala Iaşi Str. Ştefan cel Mare 21

La cunoscutul cizmar
MOISE ROSENTHAL IAŞI
— Str. Cucu 36 —
Se găseşte oricând un
Stoc de ghete gata
bărbăteşti, de damă precum şi pantofi maro şi negri. — lucru fin.
De asemenea primeşte şi execută COMENZI in maximum 2 zile.

De vânzare imobilul din strada Berărie Veche No. 4, material de construcţie, sobe teracota, tuburi ciment etc.

PORTOCALE şi LAMAI

proaspete, a sosit un nou transport la BANCA MOLDOVA Iaşi şi se vinde cu lădiţa

Biroul Maşinelor de scris din str. C Negri 72 s'a mutat în aceiaş stradă la No 93, via-a-vis de Farmacia Herzenberg.

Se scrie şi se copiază acte rapid şi fără greşeli. Orcine poate învăţa în scurt timp Dactylografia cu un preţ redus.

Cumpăr orice sistem de maşini.

— *A sosit un mare transport de cafea* **Santos şi Martinică la** *Banca Dacia* **care l'a pus în vânzare engros cu preţuri reduse.**

VINUL TONIC Dr. RATIANU preparat cu china gentiană şi coca escită poftа de mâncare dând putere convalescenţilor şi persoanelor debile

SIROPUL JODOTANIC Dr. RATIANU este cel mai bun preparat care înlocueşte untura de peşte în tratamentul copiilor limfatici, scrofuloşi, rachitici sau debili.

IODUL COLLOIDAL OLINCHEVICI alfa şi beta pentru injecţii intravenoase şi gama pentru uz intern se recomandă cu mare succes în cazurile arterio-sclerosă, artritism, maladia de cord, sifilis, reumatism, guttă.

— DEPOSIT LA FARMACIA Dr. RATIANU IAŞI —

Eftenirea Traiului!

LA MAGAZINUL DE COLONIALE EN GROS ŞI EN DETAIL

CHRISTACHE TH. SOTIRIU

Str. C. Negri 93 (*lângă farmacia Hertzenberg*)

s'a pus în vânzare

Unt de lemn de Masline suprafine	Lei 20 litrul
„ „ Nisa „	„ 24
Cafea veritabilă Santos Salvador	„ 21 kgr.
Orez Camolino	„ 18
Masline speciale	„ 18
Ceai Mandarin Cal. I.	„ 125
Chocolată Kohler	„ 85
Rahat Constantinopol fin	„ 34

şi alte articole orientale cu preţurile cele mai reduse.

ANUL XV-lea No. 3619

25 BANI NUMARUL

VINERI 23 MAI 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
—— Un număr vechiu 1 leu ——

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Clipa supremă

Până în câteva zile vom şti dacă delegaţii germani vor semna ori nu pacea impusă de Puterile aliate.

Chestiunea este, fireşte, de un interes covârşitor pentru orice locuitor al planetei noastre (şi de sigur, ea n'ar lăsa indiferenţi nici pe locuitorii planetelor vecine, presupunând că aceştia există), întrucât acum se fixează cel puţin pentru câteva zeci, dacă nu sute, de ani— harta lumii şi relaţiile de putere dintre state. Aceeaşi chestiune prezintă şi un alt interes, imediat, pentru lumea întreagă: vom avea peste câteva zile începutul unei ere de pace, sau începutul unui nou războiu? Toate naţiile, interesate direct sau indirect, îşi ţin suflarea. Si poate că spectatorii cosmici din sistemul nostru solar, cu mijloace de investigaţie interplanetară necunoscute pământenilor, urmăresc tragedia de pe Terra, fac prognosticuri şi pariază în vederea deznodământului...

Dar oricât de palpitantă pentru orice om civilizat ar fi rezolvirea conflictului mondial cu Germania, — pentru noi, Romînii, există o problemă şi o aşteptare cu mult mai palpitantă. E vorba de soarta întregului romînism, care se hotărăşte acum la Versailles. E vorba de idealul nostru, care, pentru întâia oară şi poate pentru ultima oară în tot decursul timpului, e pus in dezbatere sub forma lui *integrală*, în condiţiuni şi cu posibilităţi *unice* de aducere la indeplinire.

Trei state, sau mai bine zis trei oameni, deţin momentan cea mai formidabilă putere pe care împrejurările istorice au pus o cîndva in mîinile unui muritor: puterea de a hotărî soarta cătorva sute de milioane de semeni de-ai lor, puterea celei mai uriaşe sentinţe cunoscute in Istorie.

Aceste state şi aceşti oameni au hotărît in ultimă instanţă şi soarta nefericitului popor romîn, rupt in bucăţi şi risipit sub dominaţiuni străine atît de amar de vreme.

Cum au hotărît?... Ce ştim noi şi *cât* putem intrezări din cîteva raze slabe de lumină cari ajung până la noi, dacă punem cap la cap cele câteva crâmpee de informaţii răzleţe de prin gazete?

Cetitorul cunoaşte aceste crîmpee, aceste firimituri de adevăr, pe care de sigur că le a adunat cu mintea la un loc şi a tras singur concluzia: Protestările Belgiei şi Portugaliei împotriva modului cum sunt tratate ţările mici la Conferinţă; nemulţumirile Italiei, tot atât de semnificative in privinţa dispoziţiunii celor mari faţă de revendicările celor mai mici, in clipa cînd vor să culeagă rodul legitim al sacrificiilor; declaraţiile d-lui Duca şi aluziile „Viitorului" (in momentul cînd graniţele dintre Unguri, Ceho Slovaci şi Români par definitiv aprobate de Conferinţă) la „1878" cînd „ne'am supus", şi la 1883 cînd am protestat şi *nu* ne am supus...; ştirea necenzurată a cîtorva ziare că din pricina unor tulburări de natură republicană, care ameninţă şi Banatul, guvernul nostru a luat măsurile dictate de imprejurări,—ba chiar că trupele noastre ar fi trecut in Banat...

Toate acestea ne arată că situaţia e mai solidă acolo unde ne bazăm pe puterea *stării de fapt*: în Ardeal, în Bucovina şi în Basarabia. Asta însemnează că nădejdea trebue să ne o punem mai ales în noi înşi-ne, în realitatea concretă a puterii de care dispunem în acest moment: în armata noastră ageră, disciplinată şi înăsprită de nevoi.

Şi să nu uităm că zilele numărate ale acestui solemn sfârşit de primăvară, vor hotărî de soarta romănismului pentru veacuri. Toate încercările acestor doi ani de cumplită jertfă, *acum* îşi vor găsi răsplata sau nesocotirea. Stânca strivitoare pe care am urnit-o cu spetele noastre până aproape de culme, să n'o lăsăm definitiv împotmolită la jumătatea drumului ori, printr'o clipă de nebăgare de seamă, să cază din nou în prăpastie.

Incă o sforţare, încă un moment de încordare supremă, solidară, a întregului organism! Pilde nu ne lipsesc. Ni le dau şi prietenii şi, mai ales, duşmanii. Să lăsăm măcar pe-o săptămână chestiunea tramvaielor, chestiunea vagoanelor, chestiunea amnestiei si atâtea alte chestiuni ale microcosmului nostru intern, să uităm măcar pentru o clipă batracomiomahia politicei noastre cotidiane, pentru lupta cea mare şi decisivă căreia abia acum trebue să-i smulgem adevărata victorie.

Oficiosul guvernului, şi unul dintre miniştri, în măsura posibilităţii, ne a indicat primejdia.

Ori care ar fi azi sau mâine guvernul ţării, toate forţele vii ale neamului trebue să-l secondeze în lupta cu străinii: armata şi presa, opinia publică şi partidele politice adverse.

In clipa supremă, în faţa străinătăţii nepăsătoare sau ostile, romănismul trebue să ridice un singur glas şi un singur pumn.

G. TOPÎRCEANU

POLITICA

Rolul succesorului

Credinţa generală este că succesiunea la guvern este virtualmente deschisă—aceasta intrucât retragerea de la conferinţă a primului nostru delegat inseamnă ea însă—şi retragerea d-lui Brătianu de la guvern.

Se pune în primul loc chestiunea: cine ar putea fi succesorul la guvern? Un guvern de partid? Nu, întru cât se cere în această clipă un guvern care să fie de fapt naţiunea in ansamblul ei. Or, un atare guvern nu ar putea cuprinde şi partidul liberal. Lucrul e clar, intru cât întreg acest partid se solidarizează cu şeful său în această chestiune. De altfel câteva din micile incidente din ultimele 2 zile constitue indicii precise in această privinţă.

Dar chestiunea cea mare se pune atunci când e vorba de rolul eventualului nou guvern. Este oare posibil de admis că acel guvern să accepte ceea ce a refuzat d. Brătianu?

Evident ca nu—fără urmă de îndoială că nu.

Atunci ce situaţie se creiază şi cine ar putea fi atât de meşter ca să găsească o formulă de eşire din acest impas? Mai mare meşter încă cine ar putea prevedea decursul evenimentelor.

Am spus'o in repetate rînduri: Suferinţele noastre nu au luat încă sfârşit. Ne mai aşteaptă enorm de mult sbucium.

OP.

Raportul Mareşalului Foch

PARIS. — Reintors din călătoria sa în regiunea Rinului, Mareşalul Foch a prezintat D-lui Clemenceau un raport asupra celor constatate. Zilele acestea va înainta un alt raport conţinând măsurile militare propuse în cazul când Germania va refuza semnarea păcei.

Marea criză naţională....

—.... dezlănţuită prin cele ce s'au decis în chestia Banatului, angajează romănismul de pretutindenea.

Câtă gravitate prezintă o soluţie, care ar insemna o ştirbire a integralelor revendicări romăneşti rezultă din cea ce spune insă-şi marele ziar Le Temps.

„Banatul Temişoarei, iată o chestiune de puţină importanţă în ochii marilor popoare din Occident. Se înşeală insă: acest punct constituie unul din carefururile păcei europene. Dacă marile puteri sunt decise a menţine pacea prin forţă, atunci să nu stea la îndoială de a sancţiona o pace şchioapă. In acest caz insă să se pregătească de crize apropiate. Nici odată România nu va renunţa la integralitatea Banatului, după cum Franţa n'a renunţat la Alsacia şi Lorena în întregimea lor".

Câte-va NOTE

Deputatul francez Gustave de Kerguezec, care a vizitat Orientul pentru a constata starea trupelor franceze, in raportul său alarmant adresat armatei şi marinei, publicat în Le Matin *scrie despre România:*

„Am auzit în câmpiile româneşti, unde duşmanii noştri au distrus până şi urma satelor, unde nu mai sunt nici cai, nici vite, unde în lipsa bărbaţilor femeile pornesc carele, strigătul populaţiunei infometate: „Franţo, daţi-ne pâine".

•

„Le Gouvernement reste" aşa a spus cineva şi formula banală a prins şi a rămas.

Astazi nouă ni se spune că guvernul rămâne dar ni se spune că nu pleacă încă.

O mică variantă — foarte simţitoare pentru cei interesaţi.

Blanzy

INSEMNARI

Vizita d-lui I. Urban Iarnik

Pentru astăzi este aşteptată în localitate sosirea d-lui doctor Ioan Urban Iarnik, profesor la Universitatea din Praga.

Bătrînul şi ilustrul reprezintant al culturei ceho slovace onorează Iaşul pentru a doua oară cu prezenţa sa. D. Iarnik a mai fost oaspe al oraşului nostru în Septembrie 1911, cu prilejul împlinirei a 50 ani de la înfiinţarea Universităţii din Iaşi, desemnat de senatul academic ca reprezintant al Universităţii boeme.

Atunci, prezenţa universitarului din Praga a fost deosebit remarcată, întrucit profesorul Iarnik poseda la perfecţie limba poporală română şi era cu deosebire cunoscător al ţării şi nesmului nostru.

Serbările odată terminate, d. Urban Iarnik n'a rupt cu desăvîrşire contactul cu capitala Moldovei, cum făcură ceilalţi reprezintanţi ai Universităţilor străine. D-sa a avut deosebita atenţie a trimite revistei „Viaţa Romînească" în traducere un articol din „Revista boemă" asupra serbărilor din Blaj din 1911 ale Centralei Culturale Române din Ungaria. D-sa a mai scris deasemenea o serie de articole în revista bi-lunară «Epigonii" care apărea pe atunci în Iaşi sub conducerea d-rei E. Prasin.

Din activitatea publicistică a d-lui profesor Iarnik, şi din declaraţiile sale făcute în 1911 confratelui local „Mişcarea" a reeşit în evidenţă dragostea deosebită pe care universitarul ceh o poartă neamului şi ţărei noastre. Pentru simpatiile sale filo-româneşti şi pentru contribuţiunile aduse pe tarîmul folkloristicei române, dr. Iarnik a fost decorat de Regele Carol cu ordinul „Coroana României" în gradul de comandor.

Astăzi când profesorul din Praga vizitează pentru a doua oară capitala Moldovei, în scopul frumos de a cuvânta pentru legarea de raporturi prietenesti între România Mare şi tânăra republică Ceho-Slovacă, se cuvine a primi pe distinsul oaspe cu multă dragoste şi cuvinte de bună venire.

Renovatus

Informaţii

※ **Intru apărarea d-lui Stere.** — **Sub acest titlu cunoscutul luptător basarabean Gherman Pântea publică în «Sfatul Ţării» din Chişinău un inimos articol, pe care cu multă parere de rău nu-l putem reproduce în întregime din cauza îmbulzelei de materie.**

„După ce descrie viaţa jertfită pentru popor şi rolul d-lui Stere în chestia alipirei Basarabiei, d. Pântea scrie:

„Inainte de înfăptuirea actului Unirei, el, iubit şi respectat de toate naţionalităţile pentru suferinţa îndurată în trecut, arătînd cu lacrimi în ochi că Romînia are un drept nediscutat asupra Basarabiei, că el au suferit o viaţă întreagă pentru înfăptuirea actului de unire şi ziua unirei Basarabiei cu Romînia va fi cel mai sfînt, scump şi insemnat moment al vieţei sale, şi el a putut convinge chiar şi pe unii streini să voteze Unirea.

Nici odată nu voi uita, cum C. Stere după votarea rezoluţiei Unirei, plângea ca un copil, fericit, transportat, sărutând pe toţi vechii noştri luptători pentru realizarea idealului naţional."

Mai departe spune:

„In acest moment, C. C. Stere, zace în închisoare, amănuntele cauzelor arestărei sale nu le şiim, dar voim să credem că a fost o greşală

Acel care toată viaţa sa, a închinat'o pentru a sluji poporul, pentru ridicarea lui, pentru sfânta democraţie; acel care a răbdat şi suportat lipsuri şi suferinţe întru înfăptuirea acestor idei; acela nu poate merge în potriva patriei sale."

※ *Eri a fost depus d. Gr. Coandă invinuit de a fi participat la complotul contra dinastiei.*

Ziarul Izbânda *crede a şti că cu această arestare s'a închis seria arestărilor în chestia complotului.*

※ *In legătură cu ştirea că ar fi vorba de suprimarea cenzurei, se anunţă că acelaş cenzură a dispus suspendarea ziarului „Românimea" organ oficios al partidului conservator-naţionalist.*

※ Brigada 57 de infanterie înfiinţată de curând va cuprinde regimentele 113 şi 114 şi va avea sediul la Cernăuţi. Trupele se vor recruta din cercurile de recrutare bucovinene, incorporându-se contingentele ce se găsesc sub arme şi în vechiul regat.

Cu organizarea militară teritorială a Bucovinei şi cu comanda brigăzei a fost insărcinat d. general Al. Văitoianu.

Pe lângă probabilitatea căsătoriei princesei Mărioara cu prinţul de Galles, ziarele engleze mai anunţă ca probabilă căsătoria prinţului Carol cu principesa Yolanda de Italia.

※ In cela ce priveşte cartelele de pâine, administraţia o munală arată că nu se cere dovada de achitarea prestaţiei, ci numai acea de inscriere la plata acestei dări.

※ Dr. Urban Iarnik şi limba română.— După cum arătăm în altă parte a ziarului, profesorul universitar din Praga dr. Ioan Urban Iarnik a mai vizitat odată Iaşul în 1911, cu ocazia jubileului de 50 ani a fiinţărei Universităţii moldoveneşti. D-sa a fost remarcat atunci prin perfecta cunoaştere a limbei poporale româneşti, lucru despre care a scris personal intr'o revistă ieşană de pe vremuri, în următorii termeni:

„Chiar inaintea sosirei familiei regale pe peronul gării, am stirnit atenţiunea generală mai cu seamă prin aceia că vorbeam româneste uşor şi incă în limba poporului şi nu într'un fel de jargon jumătate român, jumătate francez» („Epigonii" Decembrie 1911).

Este caracteristic faptul că un cehoslovac vorbeşte o limbă română mai curată decît tîrgoveţii noştri care şi-au denaturat graiul cu franţuzisme de importaţiune „aristocrată".

După cum am anunţat ieri, d. Iarnik soseşte astăzi în localitate.

Din Haga se desminte oficial ştirea răspândită din Londra cum că guvernul olandez ar fi decis predarea ex Kaiserului Wilhelm.

Se declară din potrivă că extrădarea ex-Kaiserului nu priveşte pentru moment decât pe Germania şi Antanta. Guvernul olandez actualmente n'are a se ocupa de aceasta.

Curtea Marţială din Bucureşti a condemnat eri la 5 ani muncă silnică pe Max Goldştein acuzat de a fi lucrat pentru schimbarea formei noastre de guvernământ.

Senatul universitar.— Senatul universitar s'a întrunit aseară, sub preşidenţia d-lui Iulian Teodorescu.

Senatul a luat cu mulţumire act de donaţiile făcute de Banca Naţională şi societatea de intreprinderi.

Se aprobă constituirea de diferite societăţi studenţeşti, între care şi acea a studenţilor evrei.

Senatul confirmă alegerea comitetului centrului studenţesc.

※ D-l Seguinaud a fost numit consul al Franţei la Chişinău.

※ D. sub-comisar Vasiliu de la comisia despărţirei I a a descoperit pe autorii unui furt de mezeluri, comis in strada Gărei, in valoare de peste 3500 lei.

Cercetările continuă.

※ La juraţi.—Curtea cu juri a judecat eri pe locuitorii Simion Moroiu şi B. Gavriloff acuzaţi de lovituri, cauzătoare de moarte. Acuzarea a fost susţinută de d. procuror Lambrino, apărarea de d. avocat Climescu.

In urma verdictului juraţilor, Curtea a condamnat pe Moroiu la un an şi pe Gavriloff la 3 luni inchisoare.

※ Mai mulţi profesori universitari au luat iniţiativa, de a organiza o agapă in onoarea profesorului Iarnik care se află de azi in localitate.

※ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen s'a inapoiat eri in localitate,

※ Epitropia Generală a Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon din Iaşi face cunoscut tuturor D-lor Medici care doresc a concura pentru ocuparea posturilor de Medic Primar definitiv la Spitalul „Profetul Samoil" din Focşani că acest concurs se va ţine în ziua de 20 Iunie a. c stil nou.

※ D. IARNIK IN IAŞI.— D. profesor Iarnik, a sosit azi in localitate, insoţit de fiul d-sale. Au fost primiţi la gară in chipul cel mai afectuos de numeroşi profesori universitari şi de o delegaţie de ceho-slovaci.

D. Iarnik este găzduit la d. profesor dr. Bogdan, iar d. Iarnic-junior la d. prefesor Mototolescu.

D. Iarnik va ţine două conferinţe în localitate, în limba română.

Prima are loc mâine seara, Vineri, în aula Universităţei. A doua are loc la Teatrul Naţional, Sâmbătă la ora 3 după prânz. Produsul acestor conferinţe este în folosul orfanilor de războiu.

Sâmbătă seara, d. profesor Iarnic părăseşte localitatea, pentru a se duce la Cernăuţi.

※ Colegiul universitar a fost convocat pentru Sâmbătă, la ora 5 seara.

In această şedinţă, d. Iulian Teodorescu va expune discuţia avută cu ministrul de instrucţiune, în chestia reformei învăţământului superior.

Suflete rătăcitoare și **Vreau să ajung ROTHSCHILD**

Tragedie sguduitoare după I. L. PERETZ — **comedie după ŞALOM ALECHEM**

Unde? Cînd? — **Unde? Cînd?**

Aflăm că în ședința de eri a societății farmaciștilor din Iași s'a hotărât în unanimitate a se da tot sprijinul noului industrii chimico-farmaceutice ce s'a creat în orașul nostru.

In ședința de eri a comitetului de propagandă a „Frăției Moldovei unite" s'au luat unele dispozițiuni pentru întrunirea de Duminică, ce va avea loc ca de obicei în Aula Universității la orele 5 p. m.

D. A. C. Cuza a arătat că n'a fost bine înțeles de „Opinia" cînd i s'a spus că în discursul ținut cu ocazia serbării lui 1 | 16 Mai, ar fi vorbit contra Muntenilor. De altfel în ședința viitoare va răspunde tuturor acuzărilor ce-i s'au adus

S'a decis a se face propaganda pentru ca „Frăția Moldovei" să aibă revista sa, fie lunară ori săptămînală, dar s'o aibă. Ar fi mai bine, se spune de unii, o revistă lunară în genul „Veții Romînești" de altă dată.

Duminica viitoare se vor face subscrierile și se va constitui Cooperativa Manufactură, ale cărei statute au fost aprobate de Casa Meseriilor.

Se va alege Consiliul de Administrație, Censorii și cenzorii supleanți.

Tot atunci se va alege și noul Comitet de propagandă conform Statutelor Asociației „Frăția Moldovei Unite".

Pe pânza cinematografului „Elisabeta" rulează filmul „Portretul mamei sale" sau „Farmec de femee" duioasă și impresionantă dramă în 4 acte. O comedie și pitorești vederi completează programul. In pauză apar echilibriștii jongleri The Welston's în miraculoasele și uimitoarele lor producții.

In curând se deschide în fosta grădina Bragadiru din strada Lăpușneanu „Terasa Cinema Orfelinatului „Principele Mircea" a Corp. 4 Armată. Se pregătesc mari surprize.

BANCA MOLDOVA.— Iași (secția de mărfuri) a primit spre vânzare En gros, Portocale, prune, piele Lack și Chevreux neagră și colorat, de provenință franceză, Sulf pentru vii, vin vechiu cu lei 6.50 litrul (vinde numai de la 3 litri în sus), săpun, etc.

La Cinema Orfelinatului, „Principele Mircea" a Corpului 4 Armată „Lux" în Matineu și seara rulează cel mai senzațional film detectiv „Bandiții de Saloane" operă în 4 mari acte cu cei mai mari artiști ai Nordului, — O frumoasă vedere după natură și o comedie de mare haz cu noul și simpaticul Willy complectează programul.

TEATRUL CINEMA SIDOLI.— Astazi Matineu și seara Ultima noutate cinematografică, celebra capo d'operă „Ave Maria" în 7 mari acte cu frumoasa artistă italiană LEDDA GYS.

Programul este complectat cu frumoase vederi pitorești precum și o hazlie comedie. Intre acte va debuta Micul „Bebé-Mandy

Cu ocazia reprezentației ce se dă la Circul Franco-Italian în folosul Orfelinatului „Principele Mircea" Direcția Circului pe lângă că va reprezenta cele mai frumoase numere de Circ, va da încă odată și pentru ultima oară— Troika Rusă—jucată de 13 persoane — Călăreți și Acrobați.

I. L. PERETZ

Zilele acestea s'au împlinit patru ani de când unul din cei mai puternici nuvelişti evrei a dispărut dintre cei vii.— I. L. Peretz a fost quintesența geniului evreesc renăscând. — Trăind intens și cunoscând adânc viața evreească din Rusia, a descris în puternice nuvele viața sbuciumaiă a acestui popor, desvăluind misterele sufletești și suferințele morale, atât de puțin cunoscute în lumea ne evreească.—Peretz a scris o nouă pagină în istoria literaturei evreești, îmbogățind o cu numeroase nuvele, poezii, balade, etc. Nuvelele sale au fost traduse în mai toate limbile moderne, producînd senzație în lumea străină sufletului evreesc. — „Bonțe tace" și „Ochii plecați" sunt cele mai puternice producțiuni ale lui Peretz.—Prima nuvelă a apărut de curînd în traducerea romînească în „Lumea Evree" iar a doua va apare zilele acestea pe pînza cinematografului „Sidoli" sub titlul de „Suflete rătăcitoare" sau „Răsplata lui Dumnezeu."

Acest film este editat de celebra casă „Mizrach" din New-York și rolurile sunt interpretate de cei mai distinși artiști evrei-americani. In cinci mari acte vedem desfășurîndu se în fața noastră toată viața evreilor ruși, cu toate frumusețele ei patriarhale și cu tot tragismul ei sguduitor.

E cea mai bună ocazie de a cunoaște mai deaproape această viață, și a ne adinci în misterele ei.

Constituirea Cooperativelor orășenești de Consum.— Pentru înființarea Cooperativelor orășenești de consum în legea decretului lege 614-10|II 919 inițiatorii trebuesc să se adreseze în localitate la Biroul Inspectoratului Cooperativelor Orășenești str. Alexandri No. 3 (Etaj I) care le va pune la dispoziție statutele tip și formularele necesare pentru constituire.

După obținerea statutelor și formularelor de constituire, inițiatorii convoacă o adunare generală în care se citesc și se aprobă statutele și actul de constituire semnându-se de către cel puțin 50 membri.

După aceia câte un exemplar de statut și act constitutiv se înaintează direcții Cooperativei Orășănești Bucuresti pentru aprobare și trimiterea delegatului care procedează la constituirea legală a Cooperativei. După constituirea Cooperativei în fața delegatului Direcției Cooperației actele și statutele se publică în „Monitorul Oficial" prin îngrijirea acestei Direcțiuni, trimițîndu-se și Cooperativei câte un exemplar de acte și „Monitorul Oficial" impreună cu certificatul de liberă funcționare.

Toate aceste formalități sunt gratuite și scutite de orice taxe de timbru, publicații etc.

— *In curând va sosi la Banca Dacia* **un mare transport de mărfuri Coloniale ca:** *Măsline, Untdelemn, Ciocolată, Scrobeală, Bomboane,* **și altele**

GHETE ALBE DE PANZA ȘI PIELE, SE INTREȚIN CURATE ȘI FRUMOASE PRIN PASTA ALBA **„Mițulin"**

Depozitul se găsește la Farmacia Dr. Konya.

Stiri Telegrafice

Dela Conferința Păcei

— Chestia prizonierilor.—Chestiunile ceho-slovace, jugo slavă și poloną—Revizuirea tratatului de la 1839 —

PARIS. — Marți s'au intrunit comisiunile insărcinate cu studierea chestiunei prizonierilor de războiu, a ceho-slovacilor, jugo slavilor și polonilor. Deasemenea s'a intrunit și comisiunea reparațiilor.

Pichon, Balfour, Lansing, Sonino și Machino cari formează comisiunea celor cinci, au lucrat Luni cu d-l Himans, ministru belgian și cu d. van Karnebeck din partea Olandei, cu privire la revizuirea tratatului de la 1839.

Președintele Wilson a convocat pe Clemenceau, Lloyd George, Sonino și Venizelos pentru a studia chestiunea privitoare la Asia Mică, Marea Egee și Epir.

Ur. mările dezordinelor din Austria

ROMA.— Agenția oficială din Leibach transmite știrea că din cauza tulburărilor petrecute s'a proclamat starea de asediu la Windischgratz, Colli, Marburg și Manansdorf.

Unde-i salvarea Rusiei

— Ce scrie Burtzew.— Amiralul Colceack singurul binefăcător.—

PARIS.—„Le Matin" publică un articol al prea cunoscutului socialist revoluționar rus, Vladimir Burtzew, în care spune că salvarea Rusiei stă în unirea tuturor democraților în jurul armatelor lui Colceack.

ULTIMA ORA

Criza politica

— Afirmarile opoziției—Un guvern al tuturor nuanțelor:—Care ar fi rolul lui—Condițiile opoziției—Cercurile liberale.—Declarațiile d-lui Mărzescu —

BUCURESTI.—In legătură cu criza politică, dezlănțuită de pe urma știrilor din Paris că ar fi vorba de o stirbire a revendicărilor noastre naționale, iată care este mersul evenimentelor pe zina de Mercuri:

Ziarul „Indreptarea" află că ar fi vorba ca la retragerea actualului guvern să urmeze un guvern care să reprezinte toate culorile și nici una. Ar face parte din el toate partidele și nici un șef.

Rolul acestui guvern ar fi să reprezinte protestarea unanimităței naționale in potriva nedreptăței ce ni s'ar face și să iscălească tratatul cu rezerva dreptului de a nu ne ține la rândul nostru de unele obligațiuni luate.

In acest scop partidele își vor afirma punctul lor de vedere.

*

Liberalii sunt de părere că in eventualitatea retragerei d-lui Brătianu va fi insărcinat cu formarea ministerului d. Toma Stelian.

*

Adevărul *află că până în acest moment nu s'a făcut nici un demers oficial pe lângă șefii opoziției în vederea constituirei unui guvern național.*

Se dă ca sigur că opoziția invitată a participa la un guvern național nu va admite să se solidarizeze cu politica de acum a d-lui Brătianu.

*

Sedința de aseară de la clubul liberal a fost și ea în nota zilei: criza politică prin care trecem.

D. Mârzescu a spus că de la Paris n'a sosit nimica nou. A dezmințit că ar fi vorba de plecarea guvernului, dovadă că Suveranul pleacă în Ardeal pentru 12 zile.

La Paris se continuă discuția în privința chestiunilor teritoriale și guvernul rămâne la punctul său de vedere. Numai când se va cunoaște rezultatul se vor trage concluziile ce se vor impune.

D-nii *Leonte Moldovanu* și *Tony Iliescu* au vorbit pe larg de drepturile noastre imprescriptibile în chestia Banatului.

D. *Jean Th. Florescu* vorbește despre era democrației și spune că democrația trebuie dovedită prin fapte nu vorbe.

D. *Mârzescu* luând din nou cuvântul dezminte categoric că ar fi vorba de oare-cari rectificări de teritoriu în Cuadrilater.

Principele Carol în Japonia

București. — A. S. R. Principele Carol pleacă în astă seară la Constanța, de unde se va îmbarca pentru Japonia, unde are o importantă misiune.

Mari fraude

BUCUREȘTI.— După știrile sosite din Braila cercetarile în privința fraudelor de la intendența dovedese ca au fost frustate circa 40 milioane.

Frontiera de Sud

BUCUREȘTI. — Ziarele opoziției se ocupă de chestia frontierei noastre de la Sud.

ADEVARUL anunță că ar fi să păstrăm numai Silistra și Turtukaia. Balcicul și Kavarna ar reveni Bulgariei.

In cercurile oficiale știrea se dezminte insă.

Suveranii în Ardeal

BUCUREȘTI. —In vederea plecărei in Ardeal, Suveranul a lucrat Miercurea cu toți miniștri. Vizita va dura 12 zile și inspecția trupelor de pe front se va face intovărășit de d. General Văitoianu, ministru de războiu.

Inainte de plecarea majestăților lor, vor pleca in Ardeal, cu un tren special, d-nii miniștri Ferechide și Alexandru Constantinescu.

BANCA IAȘILOR

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital Lei 6.000.000.— Rezerve Lei 1.120.000

Sediul Central Iași — Sucursale: Chișinău și Cernăuți

Se ocupă cu toate afacerile de banca Face plăți în țară, Basarabia, Bucovina, Ardeal și Dobrogea precum și în străinătate.

Primește bani spre fructificare eliberând carnete de Economie sau Scrisori de Deposit. Primește colecte cu valori spre păstrare în tezaurul băncei etc.

Face avansuri pe Efecte Publice. Se ocupă cu afaceri de mărfuri etc.

— *A sosit un mare transport de cafea* **Santos și Martinică la** *Banca Dacia* **care l'a pus în vânzare engros cu prețuri reduse.**

O doamnă fizic plăcut serioasă etate mijlocie caut un post ca menajeră la un domn singur cu sau fără copii, fie la țară sau în oraș.

A se adresa în Str. I. C. Brăteanu 141 la etaj FLORICA NICULESCU.

Avis important

Vechea și renumita Fabrică de Boiangerie și călătorie chimică MARTIN BUCHOLZER, din Iași str. Păcurari No. 105, aduce la cunoștință Onor Clientelei sale că a redeschis **două filiale** pentru primirea de comenzi una în str. Lăpușneanu No. 25 si alta în str. Anastasie Panu No. 74 [colț cu str. Ștefan cel Mare.) lângă Drogheria Rosenstein.

De oarece filiala din str. Cuza Vodă No. 42 **s'a desființat,** rugăm Onor Clienți a se adresa la filiala din str. Lăpușneanu.

Fabrica noastră, fondată încă in anul 1897 casă de incredere atrage atențiunea Onor Public că pentru a fi bine servit și a nu se expune la stricarea hainelor atît de scumpe astăzi, să bine voiască a se adresa numai **Filialelor** noastre sau direct **Fabricei** in str. Păcurari No. 105.

Fabrica noastră este unică în toată Moldova care are o instalație perfectă și modernă și cu care nu se poate măsura nici o concurență locală, fără instalație și fără știință în această branșă.

Se primește la boit haine și stofe în toate culorile, precum mănuși și ghete albe la spălat.

PREȚURI MODERATE. DIRECȚIUNEA

BECURI ELECTRICE

diferite Voltaje și **MATERIALE FOTOGRAFICE** se vând în detail cu prețuri de engros la Depozitul fotografic **ZAHARIA WEISS** Iași Piața Unirei.

180 Lei mia kgr. lemne foc predate la domiciliu. A se adresa Sft. Andrei 10

Industriile chimico-farmaceutică

SOC. ANONIMA

Prima emisiune 1,000,000 lei.— Acțiuni a 500 le

Creiază industrii pentru fabricarea de produse chimice și farmaceutice. Depo it de produse chimice, preparate farmaceutice, droghe, materii prime pentru diferite industrii.

Subscrierile se primesc la Banca Iașilor.

De vânzare 8 garnituri complect Ion tru treier cu batozeleren și toate accesoriile necesare, din care 2 garnituri 10 cai putere și una 8 cai putere toate sistem Klayton et Sutlevort în stare bună de funcțiune și se vând cu preț moderat. A se adresa D-lui MORITZ GROPPER Pașcani.

O fotografie bine reușită frumos executată puteti obtine numai la cunoscutul atelier fotografe Z. VEISS furnizorul curței Regăle, Iași Piața Unirei.

Eftenirea traiului

Pentru un scurt timp s'a pus in vânzare la Depozitul Central din str. Costache Negri 12 (vis avis de Biserica Bărboi) și la Depozitul din str. Constantin No. 9, lemne de foc uscate, tăiete cu Lei 28 lei și lemne stejar cu 26 suta kgr. transportate la domiciliu.

De asemenea se vinde lemne netăete cu Lei 25 suta kg. fag, și stejar cu lei 23 suta kgr. transportate la domiciliu. Cu vagonul se vinde cu 10 la suta mai eftin.

La cunoscutul cizmar

MOISE ROSENTHAL IAȘI

— Str. Cucu 36 —

Se găsește oricând un

Stoc de ghete gata

bărbătești, de damă precum și pantofi maro și negri. — lucru fin.

De asemenea primește și execută COMENZI în maximum 2 zile.

Biroul Mașinelor de scris din str. C Negri 72 s'a mutat în aceiaș stradă la No 93, via-a-vis de Farmacia Herzenberg.

Se scrie și se copiază acte rapid și fără greșeli. Oricine poate învăța în scurt timp Dactylografia cu un preț redus.

Cumpăr orice sistem de mașini.

Circul Franco-Italian

(L. PROSERPI)

Str. Lăpușneanu (Grădina Traian)

— Astăzi Joi 22 Mai 1919 —

ora 9 seara are loc o mare

REPREZENTAȚIE DE GALA

in onoarea trupei

ATLANTIC

cu numere nemai văzute până acum

La fine grandioasa patomimă:

Nunta rusească

Cassa deschisă de la ora 10 dim.

MARELE CAFEU ȘI BERARIA **„ASTORIA"** 17 Bulev. Elisabeta 17 vis a-vis de Cișmigiu

trecând sub Administrația

Căpitanului Costache Mihailescu cu frații

Servește cele mai alese consumațiuni, cu prețurile cele mai reduse din București.

LOCAL PENTRU FAMILII

Și local de întâlnire al tuturor ieșenilor aflători în capitală. Două săli speciale cu Biliarde.

LABORATORUL DE ANALIZE CHIMICE SI MICROSCOPICE

DOCTOR A. RATIANU

Chimist de la Universitatea din Geneva

— IAȘI STRADA CUZA VODĂ 46 —

Execută analize medicale, chimice, Microscopice și Bacteriologice de urini, spute, secrețiuni uretrale, etc. — Analize alimentare și industriale.

Pentru orice analiză cereți instrucțiuni.

ANUL XV-lea No. 3630

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

:::: ADMINISTRAŢIA ::::

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.

— TELEFON No. 200 —

25 BANI NUMARUL

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

SAMBĂTA 24 MAI 1919

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionara exclusivă a publicităţii.

— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Aspecte din Rusia

— III. Inghegarea Poloniei —

Noul stat polonez în organizare, ivit pe ruinele produse de războiu regiunilor limitrofe a trei imperii, s'ar părea astăzi aflat sub două tendinţe istorice cu totul opuse: elementele lui înaintate şi cele de fermentaţiune adîncă socială, plus masele în prigonire,— tind hotărît spre Rusia şi bolşevism. Pe de altă parte un curent puternic naţional-liberal, şovinist prin împrejurări şi necesităţi, dar şi aliat cu toată lumea conservatoare şi reacţionară,— se căsneşte la constituirea unei republici naţional-democratice.

Procesul are loc cam în următoarele condiţii.

Polonia Centrală, fostă rusească, de o întindere circa 200 mii km. p. se complectează cu părţile poloneze ale Prusiei, Poznaniei, Silesiei, Galiţiei, Ucrainei, Rusiei Albe, Lituaniei şi Liflandei, formînd la o laltă circa 400 mii km. p. cel puţin, cu 24 milioane de locuitori din cari 2 jum. mil. evrei 1 jum. mil. germani şi încă vre-o 2 mil. de diverse ramuri ruseşti. Sunt indicii, că această masă de străini ar trebui socotită chiar până la 8 milioane şi nu 6;

In noua republică masele se împart cam astfel: La ţară 60 la sută şi în oraşe şi tîrguşoare 40 la sută din totalul populaţiunei.

Două curente sus-arătate, cel bolşevist şi cel naţionalist, sfîşie astăzi aceste categorii politico-economice.

Situaţiunea se complică mult prin problemele minorităţilor naţionale, din care problema evreească prezintă o greutate principală. Luptele de clasă şi ele sunt în curs.

Noua republică căutând afirmarea sa prin impunerea voinţei naţionale tuturor naţionalităţilor şi categoriilor de cetăţeni precum şi vecinilor, atât de puţin concilianţi, se luptă astăzi înlăuntrul ei: cu evrei, germani, muncitori şi bolşevici, iar în afară cu germani, lituanieni, ucrainieni şi bolşevicii ruşi. Ultimele informaţiuni ne spun chiar că Rusia bolşevistă i-a declarat Poloniei răsboi în urma ocupărei de către polonezi a oraşului Vilna.

Fosta capitală a marelui ducat Lituanian, fost odinioară în unire cu Polonia, având astăzi circa 250 mii de locuitori, este un centru important de patru culturi deosebite: poloneză, rusă lituană şi evreiască. E un oraş foarte original: aceste 4 culturi nu se amestecă între ele şi se păstrează aproape pure şi puritane, deşi pe deasupra lor adie un zefir de cultură generală ruseasca-internaţională.

Propriu zis numai evreii n'ar putea pretinde Vilna ca oraş al lor; ei ar inclina, natural, mai mult de partea ruşilor. Or şi lituanienii şi polonezii când îşi declară sau încearcă să realizeze pretenţiile lor asupra Vilnei, pun în bilanţul lor pe evrei din Vilna plus minoritătile mici de ruşi albi şi germani, toţi laolaltă presupuşi ca eventuali cetăţeni ai Poloniei sau Lituaniei.

Incă cu mult de dinaintea revoluţiei 1917 Rusia sa obicinuit cu gândul separării Poloniei de imperiu. Era o absurditate prea evidentă să fie împiedecat un popor deosebit ca limba şi cultură, numărând peste 17 milioane de suflete, de a-şi creia organizaţiunea lui de autonomie, chiar independenţa. Dar odată cu aceasta, interesele economice lăsau şi polonezilor şi ruşilor să întrezărească o federaţiune ruso poloneză.

Această din urmă tendinţă se accentuiază astăzi la poloneji prin masele comerciale şi muncitoare. Statul i se opune din răsputeri, loveşte în Vilna, face pogromuri, seamănă şovinismul democrat şi recolteazā bolşevismul. O greşală atrage alta.

Ultimele ştiri din Polonia schiţează situaţia internă şi externă ca fiind destul de gravă. Un atentat terorist s'a produs contra lui Paderevski când el s'a întors dela Paris în Varşovia, aducând Poloniei tot concursul Franţei (M-me Paderevski e franceză, se spune că e sora D-nei Pichon).

Alexis Nour

Sultanul se mută

LONDRA. — „Times" află că Sultanul a manifestat dorinţa, să se mute la Alexandria din cauza evenimentelor de la Constantinopol.

Câteva NOTE

Un mijloc ingenios.

Un cunoscut personagiu din Moldova obicinuia, în timpul neutralităţei, să adreseze foarte des felicitări unui portar de la un mare hotel din capitală.

Unii pasageri, cari au avut ocazie să vadă aceste felicitări, surprinşi a vedea un atare personagiu adresând felicitări unui portar, au cercetat cazul. Rezultatul: felicitările telegrafice, cari nu costau de cât 25 bani, constituiau un semn convenţional că personajul soseşte a doua zi la Bucureşti. Cu aceasta făcea economia costului unei telegrame

Măsura patriotismului:

Judecând după manifestările patriotice a celora cari au stat la Paris se poate spune că ardoarea patriotică este în raport direct cu numărul kilometrilor de la front.

Cunosc o familie care are şapte fii Nici unul n'a fost mobilizat. Toţi sunt însă vajnici adversari ai duşmanilor din lăuntru.

Blanzy

O mare manifestaţie naţională....

—.... va avea loc în Bucureşti Duminică, după cum află cetitorii din cele ce publicăm la rubrica ştirilor telefonice.

Capitala ţarei, în numele românismului de pretutindenea, va spune aliaţilor noştri, cari dispun astă zi de soarta pământului românesc din Banat, că ruperea în două a acestei provincii româneşti ar sîngera inima poporului şi ar constitui o nedreptate, care foarte curând ar cere să fie reparată.

Poporul român, care n'a precupeţit sîngele celor mai buni fii ai săi şi care a cunoscut jertfe fără pereche, ar socoti o eventuală ştirbire a drepturilor noastre imprescriptibile drept un act de adâncă înjustiţie; în sufletul său s'ar sădi sămânţa descurajărei în luptă pentru dreptate şi libertate, iar nevoia reparaţiunei ar deven ţelul principal al fiinţei sale naţionale de mâine.

POLITICA

Nelinişteа perzistă

Faza actuală a crizei naţionale prin care trecem, ar putea fi caracterizată prin cuvintele: nelinişteа perzistă, nimic nou şi hotărator n'a survenit.

De multă vreme se ştie că forma de astăzi a vieţei noastre politice interne este în funcţiune de cele ce se vor decide la Paris. Nimic surprinzător dară că veştile rele venite de la congresul de pace au însemnat zguduirea situaţiei guvernului actual. De altfel el însă-şi şi-a legat soarta de aceste hotărâri, întrucât a făcut chestie de guvern din cerinţa ca obligaţiile luate prin tratatul din August 1916 să fie în întregime îndeplinite.

Că cele hotărâte până acum — definitive după părerea ziarelor franceze, provizorii după părerea oficioaselor liberale—sunt nemulţumitoare, aceasta-i evident. Dacă conferinţa nu revine, d. Ionel Brăteanu nu rămâne.

Se pare însă că chestiunea nu este atât pe simplă ci mult mai complicată. Intr'adevăr, dacă cele hotărâte până acum constituie frontierele de mâine ale României apoi nu numai în privinţa Banatului nu se respectă tratatul din 1916. Nu ni se dau şi alte comitate de pe malul Tisei. Nu venim nicăierea în atingere cu acest mare rău, care îmbrăţişează români mul la apus, după cum Nistrul îl îmbrăţişează la răsărit.

Ceva mai mult: Ziarele opoziţiei perzistă în a vorbi şi de trunchieri în privinţa Dobrogei. Guvernul a dezminţit—dar este motiv puternic de dubiu, întru-cât şi în privinţa frontierei de apus aceiaş opoziţie a adus din timp veşti rele, cari au fost dezmintite de guvern, dar cari, din nenorocire, încep a se dovedi acum întemeiate.

Iată de ce, pe lângă că nelinişteа perzistă, pesimismul unora nu pare a constitui nota exagerată a zilelor grele de acum.

OP.

INSEMNARI

Dr. Urban Iarnik şi Iaşul

Am arătat ieri împrejurările în cari distinsul oaspe dr. Ioan Urban Iarnik a vizitat oraşul nostru pentru întâia oară, acum opt ani.

Impresia pe care Iaşul a făcut-o asupra d-lui Iarnik a fost notată atunci de profesorul ceh într'un articol publicat în revista „Epigonii" din Decemb. 1911.

Reproducem în parte acele impresiuni, cu stilul şi felul lor original:

„Stilul oraşului este încântător.

Jur împrejurul oraşului se ridică nişte dealuri nu prea înalte, ale căror coaste sunt acoperite cu copaci, vii— ici colea într'o verdeaţă închisă apare cîte o vilă, cîte o casă, sau cîte o veche mînăstire, în cari România fusese odinioară atît de bogată. Unul din aceste dealuri, numit Copou, aduce cu Belvederul nostru (din Praga), în proporţiune însă de câte-va ori mai mare; aici se găseşte Universitatea, aici şcoala militară, cazarma cu locul de muştră, rezervoarele de apă; aici este şi o frumoasă grădină publică cu un monument curios: pe un piedestal înalt se odihnesc patru lei de piatră, purtând pe dosul lor un obelisc mare.

Astăzi se pune la cale cu mare zel canalizarea şi de la luna lui Iunie s'a adus în oraş o bună apă de băut; se poate deci nădăjdui că starea sanitară a oraşului cu vre-o 70000 locuitori, mare parte izraeliţi, acum are a se îmbunătăţi, căci şi ăst an tifosul ameninţă să nimicească iarăşi serbările. Păcat numai că oraşul nu e situat lângă un rîu mai mare, căci Prutul e departe şi aici nu curge decît un rîuleţ neînsemnat, numit Bahluiul. In oraş sunt mai multe biserici printre cari cîteva mai vechi care posed nişte monumente vechi preţioase..."

Iată impresiunile d-lui Iarnik în 1911. Şi e păcat că astăzi, după atîţia ani de zile, distinsul profesor boem este în situaţia a constata că Iaşul a dat îndărăt mai în toate privinţele, din vina centralismului nostru exagerat.

Renovatus

INFORMAŢIUNI

x Intreacuzaţiunile formulate de d. Ştefan Ioan la clubul liberal a fost şi marea risipă de automobile care s'ar face la ministerul de razboi.

Replica acestui minister nu este lipsită de savoare.

Iat-o:

1) La întreaga armată de operaţiune şi Comandamentele şi serviciile din zona interioar se găsesc 197 maşini.

2) La misiunile străine şi autorităţile civile şi numai din Capitală sunt rechiziţionate de Corpul de Traţiune automobilă 242 maşini.

Cu adâncă părere de rău luăm cunoştinţă de vestea tristă a încetărei din viaţă a d-rului Alexandru Lambrior.

Fiu al marelui Al. Lambrior, decedatul de astăzi, emerit medic, a fost o inteligenţă scânteetoare care odinioară o pusese în slujba publicisticei şi a luptelor politice ca partizan al grupărei radicale de sub conducerea lui Gh. Panu.

Cu doctorul Lambrior dispare o figură a Iaşului, un medic reputat şi o inteligenţă vie, care, deşi extrem de caustic uneori, n'a fost mai puţin o inimă largă şi un suflet plin de bunătate.

Deplângem din toată inima această dispariţie atît de timpurie a ultimului visător al marelui Lambrior. Pe cei îndoliaţi de această dispariţie rugăm să primească expresiunea sincerilor noastre condoleanţe.

Comisia interimară. — Membrii comisiei interimare s'au întrunit sub preşedinţia d-lui Crupenschi; S'a dat citire memoriului prezentat de sindicatul proprietarilor urbani, prin care se propune ca spre a se aduna suma necesară pentru curăţitul gunoaielor, să se impue o taxă pe cartelele de pâine.

D. Crupenschi arată că o atare propunere este inacceptabilă. Ea va însemna a se specula pâinea şi a se impune la taxe mai grele, tocmai pe acei săraci, cari au familii mai numeroase. Propunerea se respinge. Rămâne ca primarul să studieze chestiunea şi să găsească soluţiunea mai nimerită.

Membrii comisiei interimare mai fac un act lăudabil, hotărînd a acorda indemnizarea de chirie şi micilor funcţionari ai comunei.

Asociaţia „Frăţia Moldovei Unite" ţine şedinţa publică Duminică 25 Mai c. ora 5 p. m. în Aula Universităţii, str Carol.

La ordinea zilei:

1. Conferinţa d-lui profesor *Vasile Bogrea* „Contribuţia Moldovei la cultura *românească*".

2. Subscrierile pentru constituirea societăţei cooperative de manufactură.

Intrarea liberă.

Apelurile la aplicarea legei de împroprietărire, ce urmau a fi judecate eri de Curtea de apel, secţia I-a, au fost amânate, procedura nefiind complectă.

Ministerul de instrucţie a făcut cunoscut direcţiunilor şcoalelor, că a valorificat certificatele obţinute la Stat a elevilor, cari au urmat clasa anterioară la şcoalele comunităţei evanghelice din Bucureşti.

Sfatul negustorilor a convocat o întrunire a comercianţilor ieşeni pentru Duminică 25 Mai, ora 3 p. m. pentru a se consfătui asupra comerţului nostru în viitor.

Se face cunoscut de ministerul de instrucţie că elevii cari prezintă certificate mai vechi de doi ani, nu trec examenul sumar.

LA CASA ARTELOR. — Eri după prânz, a avut loc inaugurarea expoziţiei de tablouri, organizată de „Casa Artelor". Expoziţia e instalată într'un splendid salon, alăturea de magazinul Iaşilor, în strada Lăpuşneanu.

In asistenţă, remarcăm artiştii Stahi, Bardasan, Popovici, Băncilă, Burghelea, Briese, Mateescu, Cosmovici. Apoi dnii dr. Possa, C. Crupenschi, V. I. Radu, C. Praja, I. Praja, Gheorghiade, Rudolf Suţu, Patriciu.— Se înţelege, şi un grup numeros de ziarişti.

Se serveşte o gustare.— D. dr. *Possa*, mulţumind tuturor cari s'au grăbit să asiste la inaugurare, arată greutăţile întâmpinate pentru organizarea societăţei Casei Artelor. Astăzi instituţiunea se bucură de un fond de 65000 lei, adunaţi prin acţiuni. Expoziţia de acuma va complecta suma necesară, pentru ca în fine să se apropie clipa, în care în Iaşul nostru sărac să se întemeieze un locaş pentru artişti şi un Ateneu ce i se cuvine. Arată tot devotamentul şi concursul ce-l dau artiştii ieşeni.

D. *V. I. Radu*, în numele ziariştilor, felicită pe d. dr. Possa, căruia se datoreşte crearea Casei Artelor, şi care depune o muncă şi un devotament fără preget.

D. *Bujor*, zice că în Iaşul sărac, există un local artistic mai mare ca aiurea şi o iniţiativă particulară lăudabilă. Crede că Iaşul va avea curând Ateneul său.

Azistenţa admiră apoi tablourile expuse, cari sunt de o valoare mare.

Remarcăm între altele: Azalia Florii de Băncilă; Tăetorul de lemne de Băncilă; Casa de mahala şi Casa de ţară de Mateescu; Bunica şi nepoata de Bardasare, Turnul Goliei de Costin; Vederea Iaşului de Cosmovici, Cap de studiu de Stahi; La vie de Cosmovici; Intre Agapia şi Văratec de Burghelea şi alte lucrări de mare valoare, datorite d-lor Popovici, Helt, Dumitriu şi alţi.

Asupra părţei artistice a expoziţie vom reveni.

Ni se aduce la cunoştinţă faptul că nici preoţilor nu li s'au plătit salariile sau sporurile pe două luni de zile.

Această întârziere de plată este cu adevărat incalificabilă iar cei vătămaţi sunt în imposibilitate a face faţă nevoilor.

Si când te gândeşti că administraţia noastră comunală găsise de cuviinţă tocmai în asemenea împrejurări a refuza eliberarea cartelelor fără dovada plăţii dărilor...

Consiliul permanent al instrucţiunei a hotărât ca dexterităţile la examenele particulare să nu fie considerate ca materii care să determine repetenţa elevilor.

Dacă în ultimele sesiuni au fost declaraţi repetenţi din cauză c'au rămas la dexterităţi, ei se pot prezenta să dea examen de corigenţă în sesiunea Iunie.

Epitropia Generală a Casei spitalelor şi espicilor Sf. Spiridon Iaşi, face cunoscut că în ziua de 3 Iunie stil nou 1919, ora 10 a. m. se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte închise pentru darea în antrepriză a furnizărei cărnei necesară spitalului: Central, Paşcanu, Pavilioanele de Izolare, Institutul Grigore Ghica Vodă, ospiciul Galata şi azilul Balş pe timp de un an cu începere de la data facerei contractului.

Garanţia provizorie va fi de 2000 lei în numerar sau efecte publice.

Licitaţia se va ţine conform art. 72 83 din legea contabilităţei generale a statului

Condiţiunile şi ori ce informaţiuni se pot vedea şi lua în ori ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei serviciul administrativ.

Mâine seară, Sâmbătă, are loc în saloanele societăţei de gimnastică, serata dansantă precedată de o şezătoare literară, organizată de „Frăţia Moldovei" şi Casa de cetire „Simion Barnuţiu". Tot Iaşul să şi dea întâlnire la această serată, care promite să fie splendidă.

BECURI ELECTRICE

diferite Voltaje şi **MATERIALE FOTOGRAFICE** se vând în detail cu preţuri de engros la Depozitul fotografic **ZAHARIA WEISS** Iaşi Piaţa Unirei.

180 Lei ia kgr. lemne foc predate la domiciliu A sadresa Sft. Andrei 10

Curele de transmisiune
Articole technice de tot felul
Piese pentru stropitoare
„VERMOREL"
oferă
BIROUL TECHNIC
Iacob Haffner & Heinrich Harth
Centrala Bucureşti str. Regala 16–18
Filiala Iaşi Str. Ştefan cel Mare 21

De vânzare docar nou elegant pe patru roate. A se adresa str. Ioan Creangă 21 Iaşi.

Piatră brută şi sfărâmată
pentru zidării şi pavaje din carierile Păun, Coasta Bărnovei şi Buza dealului Repedea
Petriş ciuruit, Nisip şi Bolovani de râu
posedă un mare deposit şi poate preda atît pe loc in carieră, cât şi predat la Domiciliu
SOLOMON GRUENBERG Antrepenor de lucrări publice cu Biroul în str. Lozonski 12

DE VANZARE parţial sau în total următoarele obiecte: Plugeri, grăpi şi tăvăluci de fer, mărcător rotative, semănători, secerători, morişte prese treerători, struguri, etc.
Amatorii se vor adresa direct la Administraţia moşiei Drăguşeni jud. Suceava gara cea ma apropiată Paşcani.

GHETE din AMERICA
In localul Magazinului „La Londra" din str. Lăpuşneanu 41, vis a vis de grădina Hotelului Traian, s'a pus în vânzare un mare transport de: Ghete bărbăteşti şi de dame cu preţuri fixe şi convenabile.

— *A sosit la Banca Dacia* **un mare transport de mărfuri Coloniale ca:** *Măsline, Untdelemn, Ciocolată, Scrobeală, Bomboane,* şi altele

SCHALOM ALECHEM

In primele zile ale primăverei anului 1917 telegraful ne aduse de peste ocean trista veste a morţii celui mai iubit şi celui mai popular scriitor evreu *Schalom Alechem.*

Rar un scriitor care să fi pătruns atît de adînc în massele largi populare. Nu este o casă evreească, nu e aproape un copil de evreu care să nu cunoască şi să nu poarte pe buze cu dragoste numele acestui scriitor în idiş.

Schalom Alechem sau Mark Twain-ul evreilor, cum a fost denumit in cercurile literare, un fiu al ghettou-lui rusesc, un credincios discipol al Bunicului Mendale şi I. L. Peretz a creiat un nou gen in literatura evreească, genul umoristic.

Poporul evreu, obicinuit să plângă şi să jelească mii de ani, a învăţat din nou să rădă.

Şi aceasta este meritul lui Schalom Alechem.

Psiholog subtil, el a disecat cu măestrie sufletul evreesc creind perle ca „Toivie der Milichaegher", „Menachem Mendel", sau „Motel dem Chazens".— Fiecare personagiu din operele lui este un tip caracteristic al poporului evreu.

Schalom Alechem a pribegit de la un centru evreiesc la celălalt, culegind impresii şi citind el singur mocoloagele sale umoristice. De aceea a devenit şi atît de popular şi iubit. Nu e serbare, nu e festival evreesc la care să nu se citească din operele lui.

„Motel dem Chazens" este una din cele mai reuşite lucrări ale sale Motel este prototipul lui „Luftmensch" a evreului care trăeşte din aer, şi care caută fel de fel de ocupaţii pentru a şi putea agonisi codrul de pâine. Sub titlul „Vreau să ajung Rotschild" publicul ieşan va vedea zilele acestea rulind pe pînza cinematografului „Sidoli" o splendidă comedie in două acte in care „Motel dem Chazens" ne va face să rădem cu lacrimi. De această dată Schalom Alechem va complecta pe I. L. Peretz şi astfel numele acestor doi scriitori atît de înrudiţi sufleteşte vor rămânea in amintirea tuturor.

— *A sosit un mare transport de cafea* **Santos şi Martinică la** *Banca Dacia* **care l'a pus în vânzare engros cu preţuri reduse**

✱ *De la Sindicatul proprietarilor urbani.* — In şedinţa de ieri s'a luat hotărârea a se interveni la Primărie în chestiunea ordonanţei pentru ridicarea gunoaelor, arătându se unele incoveniente şi cerându-se unele lămuriri.

S'a decis a se interveni la locurile competente pentru a face ca bonurile de rechiziţie date proprietarilor cărora li s'au rechiziţionat mobilele pentru nevoile armatei, să fie primite de casele publice pentru plata dărilor către Stat, judeţ şi comună.

Se va cere prin o publicaţie, ca proprietarii, ce fac parte din Sindicat şi voesc a construi, reconstrui sau repara imobilele, să se adreseze pentru materiale Sindicatului, care le va arata de unde şi le vor putea procura prin mijlocirea lui, mai eftine şi mai bune.

S'a discutat asupra înfiinţării unei bănci ipotecare şi s a decis a se cere Statutele respective de la Sindicatul proprietarilor din Bucureşti, precum şi Statutele societăţii pentru locuinţe eftine.

In şedinţa viitoare se va discuta chestiunea aceasta în amănunt şi se vor lua deciziunile necesare.

✱ **D-nii Călinescu şi Lazărescu, inspectori financiari au sosit azi în localitate, in interes de serviciu.**

✱ **Duminica are loc adunarea generală a membrilor Casei de cetire „Simion Barnuţiu".**

✱ **BANCA MOLDOVA.— Iaşi (secţia de mărfuri) a primit spre vânzare En gros, Portocale, prune, piele Lack şi Chevreux neagră şi colorat, deă provenienţă franceză, Suif pentru vii, vin vechiu cu lei 6.50 litrul (vinde numai de la 30 litri in sus), săpun, etc.**

✱ **Cu ocazia reprezentaţiei ce se dă la Circul Franco-Italian in ziua de 24 Mai in folosul orfelinatului „Principele Mircea" Direcţiunea Circului, pe lingă că va reprezenta cele mai frumoase numere din circ, va da incă odată şi pentru ultima oară „Troika Rusă" în Carnaval cu 13 persoane. Călăreţi şi Acrobaţi.**

✱ **De remarcat la Cinema Orfelinatului „Principele Mircea" a Corp. 4 Armata „Lux" senzaţionalul film „Bandiţii de Saloane" cea mai grozavă inscenare detectivă în 4 mari acte.**

O splendidă vedere după natură şi o comedie de mare haz cu micul Willy complectează programul.

In curând se deschide în fosta grădina Bragadiru din strada Lăpuşneanu „Terasa Cinema Orfelinatului „Principele Mircea" a Corp. 4 Armată. Se pregătesc mari surprize.

✱ **Epitropia Generală a Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon din Iaşi face cunoscut tuturor D-lor Medici cari doresc a concura pentru ocuparea posturilor de Medic Primar definitiv la Spitalul „Profetul Samuil" din Focşani că acest concurs se va ţine în ziua de 20 Iunie a. c. stil nou.**

✱ **La Cinema Elisabete se reprezintă astăzi în matineu şi seara HOAŢA sau SACRIFICIUL UNEI MAME, dramă modernă cu o puternică destăşurare. Vederi sportive după natură şi o splendidă comedie complectează programul In pauză apar la matineuri şi seara echilibriştii-jongleri The Welston's în miraculoasele şi uimitoarele lor producţii.**

✱ **La Banca Iaşilor se găseşte de vânzare floare de pucioasă pentru stropitul viilor.**

✱ **Se aduce la cunoştinţă tuturor delegaţiilor sinagogilor şi instituţiunilor evreeşti din localitate a se intruni Duminică 25 Mai a. c. orele 9 a. m. în sala şcoalei „Cultura" din strada Gh. Mârzescu 26.**

La ordinea zilei: Darea de seamă a activităţei comitetului de ajutorare şi votarea statutelor Comunităţei Israelite

✱ **Mâine, Sâmbătă, ora 11 a. m. are loc la cimitirul Eternitatea un parastas pentru pomenirea nefericitului avocat C. Soroceanu, mort cu ocazia catastrofei din Socola de anul trecut.**

Avocaţii baroului local şi prietenii sunt rugaţi să participe.

✱ **TEATRUL CINEMA SIDOLI.— Astazi Matineu şi seara Ultima noutate cinematografică, celebra capo d'operă „Ave Maria" in 7 mari acte cu frumoasa artistă italiană LEDDA GYS.**

Programul este complectat cu frumoase vederi pitoreşti precum şi o hazlie comedie. Intre acte va debuta Micul Bebé-Mandy

Ştiri Telegrafice

Neinţelegerile in jurul chestiunei turceşti

— Franţa cere menţinerea Turciei—America refuză mandatul asupra Constantinopolului —

PARIS.—Ziarul „Echo de Paris" anunţă că Conferinţa dela Versailles susţine necesitatea unităţei teritoriale a imperiului otoman. Dificultatea e facerea controlului.

După „L'Humanite" Statele Unite refuză mandatul asupra Constantinopolului.

Unguril îşi caută un Rege

— Coroana Sfântului Ştefan oferită Regentului Sârb —

PARIS. - Din Geneva se comunică ziarului „L'Echo de Paris" că o deputaţiune ungară a plecat la Belgrad pentru a oferi Prinţului Alexandru, moştenitorul tronului, coroana Ungariei unite cu Statele Jugo-Slave.

Dela Conferinţa Păcei

— Chestiunile orientale — Frontierele Serbiei —

LION. Colegiul celor patru şefi de guverne s'a întrunit Marţi pentru a discuta chestiunile în legătură cu Orientul european. In această privinţă nu s'a luat nici o deciziune. Comisiunile română şi jugo slavă a ascultat pe d nii Trumbici, Vestnici şi Solgar. Au fost ascultaţi deasemenea mai mulţi delegaţi technici cu privire la frontierele sârbo-croate-slavone.

Situaţia din India este gravă

NAUEN.— Faptul că Anglia intenţionează a trimite în India ca comandant militar suprem pe Generalul Douglas Haig, sugerează presei din Berlin credinţa că situaţia din India e atât de gravă incât implică o puternică intervenţie militară.

Condamnarea atentatorilor Rozei Luxemburg

NAUEN. - Lt. Vogel a fost condamnat la 4 luni închisoare pentru vina de a fi participat la evenimentele omorârei Rozei Luxemburg.

O nouă linie ferată

ROMA.— **Societatea engleză „Cunard Line" din Liverpol a construit o nouă linie ferată care leagă Liverpol cu Fiume. Această linie e construită în vederea traficurilor de mărfuri pentru Serbia. Mărfurile călătoresc sub garanţia guvernului englez.**

In scopul acesta, în Anglia a luat fiinţă o nouă casă de bancă.

Răspunsul D-lui Clemenceau

PARIS. — Premierul francez a răspuns notei Contelui Brockdorf cu privire la responzabetabile războiului — menţinând în totul punctele enunţate în trecut.

Ultima oră

In chestia Dobrogei

BUCUREŞTI. — Ziarul „Indreptarea" spune, în legătură cu cele publicate de ziarul „Le Temps" cu privire la graniţa noastră viitoare cu Bulgaria, că se pare că nu mai este vorba de o fâşie de pământ care să aducă Bulgariei Balcicul şi Bazargicul ci se pune în discuţie situaţia Dobrogei meridionale din punctul de vedere al principiului naţionalităţilor-

„Epoca" suspendată

BUCUREŞTI.—Ziarul „Epoca" a fost suspendată pe timp de 5 zile pentrucă, fără aprobarea cenzurei, a publicat un document din care rezultă că in 1915 d I. Bratianu a trimis o notă la Sofia in care spune:

„In ce priveşte revendicările bulgăreşti asupra Macedoniei, d-sa ar vedea cu satisfacţie Bulgaria reluând, prin mijloacele ce i-ar părea nimerite, această bucată a patrimoniului său".

Un demers al Regelui Belgiei

LONDRA.—Regele Belgiei a sosit aseară cu un avion şi a descins la palatul regal.

Scopul viziteĭ sale este să protesteze împotriva felului cum consiliul de 4 tratează Belgia.

Prada din Ardeal

BUCUREŞTI.— După datele sosite la C. F. R. trupele noastre din Ardeal au capturat 200 locomotive şi aproximativ 3500 vagoane de marfă şi călători.

Ofensiva contra Balticei

— Bolşevicii atacă —

NAUEN — Odată cu incălzirea vremei a inceput aşteptata ofensiva a trupelor sovietiste in contra Balticei.

De Sâmbătă sunt în curs lupte crîncene pe intregul front de la Klok pâna la Pinsk.

Conferinţa socialistă

BUCURESTI. — Astăzi începe în sala Transilvaniei conferinţa socialistă la care participă foarte numeroşi delegaţi din ţară, Ardeal şi Bucovina.

Meeting naţional

BUCURESTI. —In vederea evenimentelor dela Paris, d. S. Mândrescu, preşedintele societăţii românilor de pretutindeni, a lansat un apel pentru un mare meeting ce va avea loc Duminică în sala şi in piaţa Teatrului Naţional.

Spre Petersburg

BUCURESTI.— O radiogramă din Nauen anunţă că trupele estone sunt la o distanţă de 100 km. de Petersburg.

In chestia Complotului

Bucureşti. — Din izvor bun se anunţă că cercetările în chestia complotului contra Dinastiei vor mai dăinui foarte puţin, după care cei depuşi vor fi puşi în libertate, urmând ca procesul să aibă loc la o dată mult mai tîrzie.

Deasemenea se anunţă din izvor bun ca în eventualitatea judecărei procesului în chestia complotului, d. C. Stere va vorbi.

Grave turburări la Constantinopol

LYON. —In urma evenimentelor survenite la Constantinopol, din cauza ocupărei Smirnei, Şerif-Paşa a format un nou cabinet.

*

CONSTANŢA.—Călători sosiţi din Constantinopol anunţă că acolo au izbucnit mari turburări şi din cauza ocupărei Smirnei. Manifestanţii au dat foc la multe case şi prăvălii. Numeroase ciocniri s'au produs cu trupele aliate cari au încercat să pue în aplicare starea de asediu.

In veci nemîngâiaţi: Doctor Eliza A. Lambrior, Maria A. Lambrior, Ioan şi Speranţa Lambrior cu copiii, Fausti şi Ecaterina Bârsănescu, Gheorghe şi Maria Finţescu cu copiii, şi întreaga familie au nemârginata durere a face cunoscut tuturor prietinilor şi cunoscuţilor încetarea din viaţă a iubitului lor soţ, fiu, frate, cumnat, moş şi rudă

Doctor Alexandru A. Lambrior

Medic primar al Spitalelor Sft. Spiridon şi docent Universitar

în vîrstă de 48 ani, decedat în ziua de 9 | 22 Mai ora 8 dimineaţa, după o lungă şi grea suferinţă.

Inmormântarea va avea loc Duminică 12 | 25 Mai ora 2 p. m. Cortegiul va pleca de la locuinţa defunctului, Str. Vovidenie No. 1, la cimitirul Eternitatea.

Aceasta ţine loc de orice instiinţare.

A dispărut în noaptea de 16 Mai din ograda mea, o vacă alb cu negru având piciorul dindărăt puţin înţepenit. Dau o recompensă foarte bună aceluia care mă va înştiinţa unde se află.
Z. ASPLER Mahalaua Adunaţilor 18

Descoperitorul noului sistem de prezicere prin calcul de cifre.
— SAVESCU —
Sosit de 8 zile din Bucureşti în str. Bucşinescu No. 1 numai Sâmbătă prezice la aceiaş adresă. Cu începere de Duminică 25 crt. se stabileşte în str. I. C. Brătianu 89 prin gang în curte pe stânga, intrarea e şi prin strada Stâncă. Face ori ce prezicări serioase şi ori ce secrete descoperă singur, orice preziceri o dă notată şi garantează de realisare. Numai la persoane de încredere care se vor convinge la consultaţii. Numai câte o persoană.

Circul Franco-Italian
(L. PROSERPI)
Str. Lăpuşneanu (Grădina Traian)
— Astăzi Vineri 23 Mai 1919 —
ora 9 seara are loc o mare
REPREZENTAŢIE DE GALA
în beneficiul
— D-lui GIOVANI PROSERPI —
cu numerile cele mai frumoase de circ
De remarcat intre altele
SCHERLOCK HOLMES
pantomimă în 8 tablouri jucată de intreg personalul circului.

Sala Teatrului „BASARABIA"
FOST (PASTIA)
Trupa Israelită de Operete
In frunte cu eminenţii artişti
Ch. M. SEGALESCU şi C. ISCOVICI
Astăzi Vineri 24 Mai ora 9 seara
pentru prima oară
REGELE ŞOILIK
operetă în 4 acte de Mogulescu
Sâmbătă 25 Mai MATINEU ora 4. m.
DAVID'S FIDALE
operetă în 4 acte de Latainer
La cunoscutul cizmar

MOISE ROSENTHAL IAŞI
— Str. Cucu 36 —
Se găseşte oricând un
Stoc de ghete gata
bărbăteşti, de damă precum şi pantofi maro şi negri. — lucru fin.
De asemenea primeşte şi execută COMENZI in maximum 2 zile.

VINUL TONIC Dr. RATIANU preparat cu china gentiană şi coca escită poftа de mâncare dând putere convalescenţilor şi persoanelor debile.
SIROPUL JODOTANIC Dr. RATIANU este cel mai bun preparat care înlocueşte untura de peşte în tratamentul copiilor limfatici, scrofuloşi, rachitici sau debili.
IODUL COLLOIDAL OLINCHEVICI alia şi beta pentru injecţii intravenoase şi gama pentru uz intern se recomandă cu mare succes în cazurile arterio-sclerosă, artritism, maladia de cord, sifilis, reumatism, guttă.
— DEPOSIT LA FARMACIA Dr. RATIANU IAŞI —

ANUL XV-lea No. 3631

25 BANI NUMARUL

DUMINICA 25 MAI 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionara exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Arestarea d-lui Stere

Ecoul ce a putut să aibă în presă arestarea d-lui Stere, pune tot atâta vreme să se manifeste, pe cât a pus arestarea ca să se producă. Voci cari să aprobe faptul nu s'au auzit; numai comunicatul oficios din „Viitorul“ a fost în măsură să ne arăte pe baza căror articole din C. P. s'a făcut arestarea, iar din altă notă a aceluiaş ziar am înţeles că motivele arestărei nu sunt indiferente guvernului. „Izbânda“ află, în fine,—că arestarea se ridică la proporţiile unui act european, destinat să fie răspunsul la arestările ordonate de fosta comisie de anchetă, împotriva prietenilor Antantei.

Incolo nu s'a auzit nici o voce care să dovedească la ce necesitate naţională a răspuns această măsură.

Doar câţi-va universitari şi politiciani faţă de care Stere a adăogat, la redoarea lui obişnuită, tratamentul ce credea că se cuvine oamenilor cu cari nu putea avea nici un contact, au jubilat, nu doar pentru că aceştia găsesc justificări de principiu la această arestare, ci fiindcă în acele cercuri „trădător“ este argument şi principiu.

Voci de dezaprobare a arestărei s'au auzit, fie în numele libertăţei cu care acelaş om şi-a exprimat in tot timpul neutralităţei noastre aceleaşi păreri pentru cari azi e arestat, fie izvorâte dintr'un sentimentalism, cu care suntem obişnuiţi, şi care în Colegiul universitar votează urmărirea lui Stere, iar într'o „cauzerie“ la Jockey Club o dezaprobă.

Nu cercetăm dacă nu cum-va într'o zi afacerea Stere se va isprăvi „en queue de poisson“ cum ar zice d. Matei Cantacuzen, când justiţia militară ne va explica eliberarea acuzatului fiindcă s'a isprăvit instrucţia; nu anticipăm nici asupra verdictului Curţei marţiale, dacă afacerea va ajunge vre-odată la judecarea ei. Am vrea doar prin câte va timide reminiscenţe istorice, să cercetăm, întrucât activitatea lui Stere s'a pus in potriva realizărei idealului naţional.

Se ştie in ce mod toate argumentele cu cari Stere vroia să neferească de o alianţă cu Rusia, au fost deplin dovedite fie la o săptămână după intrarea noastră în război, când Rusia nu ne-a dat în Dobrogea ajutorul hotărât, fie în ziua când s'a cunoscut ceia ce s'a chemat „trădarea lui Stuermer“, fie în ziua când s'a prăbuşit puterea militară a Rusiei. De la Februar 1917, când ultima din prevederi s'a realizat şi până la pacea noastră,—să ne erte Dumnezeu, dar nu ştim în ce proporţie chiar acei care i azvârl azi piatra, n'au zis în sufletul lor că a avut dreptate Stere.

La încheierea armistiţiului nostru tot ce astăzi i se impută d-lui Stere a fost deplin cunoscut de noi toţi; asta nu a împedecat ca în Martie 1918 Stere să fie omul providenţial, care a dat Ţărei singura mângâiere, în jalea tratatului de la Bucureşti: Basarabia. Regele ţărei, aclamat de popor în ziua când s'a cunoscut alipirea Basarabiei, a eşit în balconul palatului ţinînd după spate pe Stere, l'a decorat „proprio motu“ cu o înaltă decoraţie, iar un automobil regal era veşnic la poarta şi la dispoziţia lui Stere.

Astă-zi a vrut norocul să ni se izbândească visul nostru total, aşa cum nu-l visasem nici la încheierea pactului pe baza căruia am intrat in război; astă-zi Ardealul şi Bucovina ne vin conform pactului; ce nevoe mai avem să ne amintim cum ne-a venit Basarabia? Astă zi toate ţările îşi au trădătorii lor: numai noi, vorba veche, să n'avem şi noi trădătorii noştri?

Trădarea, însă, care se impută lui Stere, s'a imputat. Am fost acuzaţi de trădători, fiind-că am făcut pacea cu Nemţii A trebuit ca Regina să se ducă la Paris, pentru ca iertarea să ni se acorde poate de hatârul Inaltului advocat, dar poate şi de hatârul nevoiei ce va avea de noi Apusul, pentru garantarea intereselor sale în Orient

Pentru Stere nu ştim dacă va interveni vre-un Inalt advocat care a ştiut toată activitatea lui din timpul ocupaţiunei şi totuşi l-a distins îndată ce l-a văzut la Iaşi. O nevoe va interveni, însă, dacă ne cunoaştem bine ţara: la aşezarea Ţărei pe o nouă bază constituţională, nu ne putem lipsi de luminele unui om care prin disciplina unei vieţi întregi nchinate democraţiei, se ridică la o înălţime dela care înlăturarea lui este o perdere de neînlocuit pentru Ţară.

Dar mai este o nevoe: aceia care rezultă din legăturile ce are cu toţi fruntaşii politici din Ardeal şi Basarabia; la rezerva cu care aceştia privesc viaţa noastră politică, un singur om poate mijloci încrederea lor, este Stere. S. G.

POLITICA

ŢARILE MICI

Nu vă prezintăm un articol de politică externă, ci simple lamentaţii de ţară mică...

Intr'adevăr, enorme sunt desavantajele unei ţări care nu-i Mare Putere. La fiecare moment se expune la titlul de „bătută“ sau la ameninţarea cu dispariţia de pe hartă—după cum se exprimă spiritul german ori cel englez. O ţară mică nu numai c' n'are dreptul să acţioneze cum vrea, dar n'are nici dreptul să gândească în voe. De multe ori ţara noastră a trebuit s'-şi ceară scuze pentru nişte articole, pentru o întrunire...

In soarta ţărilor mici s'a produs însă o revoluţie: din momentul izbucnirei conflagraţiei mondiale, ţările mari au fost lovite de un amor tandru pentru ele. Patru ani de zile ţările mici au ocupat atenţia diplomaţiei şi strategiei universale. Cînd o ţară mică primia insultele unui vecin brutal, ţările mari se ridicau cu armatele şi cu diplomaţii lor.

Ţările mari erau zguduite de un înalt altruism: oricînd, începeau lupta pentru alţii—spre repararea unei distrugeri, spre validarea unui tratat. Iar ţările mici îşi arătau cu umilinţă gratitudinea lor. România a cântat imnuri de slavă sub balconul Ingaţiilor ruseşti...

Dar a venit şi pacea. Marile Puteri prea mult se gândiseră la alţii. Sosise timpul să se gândească şi la ele însi-le. De aceia ţările mici au fost ţinute în antretul dela Versailles, şi împrejurul mesei verzi au stat numai ţările mari. Belgia, Romînia, Portugalia, se burzuluesc. Ele amintesc trecutul; ele cuteaz' s' susţie nişte drepturi, consfinţite de câteva „petece de hârtie“... Marile Puteri însă nu cedează nimic: acestea au dreptul, între fruntariile lor, să aib' populaţii straine care uneori se revoltă,—pe cînd ţările mici sunt îndatorate să fie compact naţionale. Marile Puteri pot anexa ţinuturi străine, care n'au fost nici odată ale lor, ţările mici nici nu se pot atinge de un ţinut care are 25 la sută străini.— Desigur, două măsuri.

In regularea acestor chestiuni, Marile Puteri au uitat şi de principiul auto-determinării popoarelor, pe care îl vînturaseră în timpul r zboiului european...

Naivii sunt surprinşi: oare totul n'a fost decît tactică, mincinună? Atîtea discuţii zadarnice împrejurul meselor de ber rie, atîtea discursuri arun ate în vînt la Arenele Romane, atîtea articole pline de patimă grave ait dat ridiecle acum!

Aliaţii sunt învingători: ne numim răm şi noi printre dînşii. Dar observăm ceva straniu—Marile Puteri se poartă mai bine, la tratativele de pace, cu un duşman mare decît cu un aliat mic.. Acesta-i un net găduit adev r.

Cum va dispăreea oare spiritul care domin astăzi pe guvernanţii Marilor Puteri? C ci spiritul acesta trebue să dispară. O speranţă există: numai democratizarea radicală, treptat sau violentă, a Marilor Puteri,— ar putea schimba fundament l modul de formare şi de conducere a statelor,— cari poate nu vor cunoaşte, odat', nici lupte de clasă, nici lupte de popoare.

M. SEVASTOS

Demisia guvernului Bulgar

Danef formează noul cabinet

BELGRAD. — Guvernul bulgar abia format şi-a dat demisia din cauza marelor neînţelegeri dintre membrii cabinetului.

Regele a însărcinat pe d. Danef cu formarea noului guvern.

Gospodăria noastră comunală....

—....se va face de astăzi înainte de un mare consiliu, reprezentant al tuturor categoriilor sociale având şi reprezentanţi ai sexului slab şi ai populaţiei evreeşti. In corpul ziarului cetitorii găsesc numele noilor edili, aşa precum procedeul rapid al decretelor-legi a permis să fie instituiţi.

Astfel dar o nouă eră începe în privinţa administraţiunei comunei Iaşi. Fie ca la mormântul vechei întocmiri să ia sfârşit toate acele procedeuri şi metode, cari au făcut un atât de mare rău în genere, Iaşului în special.

Fie ca graţie noului aşezări Iaşul să renască din noroiul şi praful în mijlocul căruia trăieşte astăzi cea de a doua capitală.

Fie ca mormântul vechei întocmiri să insemne o viaţă nouă, o viaţă sănătoasă pentru ieşeni şi de cinstită gospodărie pentru edili.

Amin!.

IN LOC DE INSEMNARI

Profesorul dr. I. Urban Iarnik

„Peste puţin voiu putea sărbători aniversarul al doilea al zilei când îmi fu dat să văd pentru intâia şi desigur pentru cea din urmă oară fosta capitală a Moldovei. Primirea ce mi se făcu acolo, cele văzute in câteva zile petrecute acolo, toate acestea mă fac să mi aduc cu duioşie aminte de cele câte-va zile cari mi se par atât de îndepărtate.“

„Se înţelege că venindu-mi de acolo vre-un semn de viaţă, va să zică un semn că n'am fost uitat cu desăvârşire, aducerile mele aminte mi se impros pătează şi mai vii...“

Acesta este inceputul unei lungi scrisori particulare pe care distinsul profesor a trimis o pentru a mulţumi de „ploconul“ primit in ţară la el in 1913. Era vorba despre un studiu ce privia *femeia* în general.

Şi fiindcă părerile oamenilor mari şi de inimă trebue să fie cunoscute de toată lumea, ne facem o datorie să cităm aceste câteva pasagii din acea pretinsă scrisoare, mai ales că ele cuprind actualităţi ce ţin aşa de mult de sufletul nostru.

„... Am fost surprins din cale afară citind cât de timpuriu s'au auzit in România glasul unei profete a feminismului, Sofia Cocea“.

„Se vede că această femeie s'a născut prea de timpuriu ca vocea ei să fi putut afla răsunet în patria ei şi că este una din acele persoane necunoscute cari avuseseră aceiaşi soarta ca ea“.

„Un alt pasaj care m'a interesat este amintirea unui grup de 7 femei cari se pregătesc în chip foarte nimerit pentru apostolatul lor de viitor. Ce'ind aceste rânduri îmi adusei viu aminte de istoria fulfinţărei Academiei franceze din Paris“ . . . . . .

„Cine ştie dacă din inceputurile aceste modeste n'o să iasă intr'o zi un lucru tot atât de mare pentru Romînia cum eşise pentru Franţa. *Şi doresc să contribuiască cât se poate de mult la propăşirea ţării şi naţiunei lor.* Este netăgăduit că femeile ca soţii şi mai cu seamă ca mame au mare putere asupra desvoltării intelectuale a omenirei.“

. . . . . .

Scrisoarea se inchee cu vorbele: „Doresc sporul cel mai mare din toate punctele de vedere...“

*

Dorinţa şi urarea adresată de veneratul profesor e pe cale de a se infăptui. Femeile romîne s'au pus pe muncă conştientă, pentru a-şi ajuta şi inălţa ţara şi neamul, să propăşească aşa după cum d. Profesor ne a făcut prognosticul. Pornită din inima Moldovei, din Iaşi, dintr'un mic sîmbure—mişcarea femeilor cată să şi intindă ramurile asupra intregii ţări mărite. Femeile si-au inţeles in sfârşit adevăratul rol şi caută să devie demne de el.

Aducem cele mei inalte omagii de respect si admiraţiune d-lui profesor dr. Iarnik exprimându-i în acelaş timp toată bucuria ce simţim avindu-l de oaspete. Il urăm şi noi sănătate, bun sosit si mulţi ani incă spre mulţumirea şi curajul celor ce-l inţeleg.

Maria C. Butureanu

Informaţii

✻ O *relaţiune oficială sosită astă-zi anunţă că pe baza decretului-lege prin care se modifică actuala organizare a consiliilor comunale acordându-se şi femeilor majore cari au participat la opere de binefacere dreptul de consilier, Consiliul comunei Iaşi este constituit după cum urmează.*

Preşedinte d. N. Crupenschi, Membrii d-nii Const. M. Climescu, Const. Manciu, Vasile Teodoru, Raul Sculy, Gh. Scobai, Const. Palade, Gh. Scutariu, directorul regional C. F. R. d-r Emil Puşcariu, Doctor Philipe Blumenfeld, C. Schönfeld—Siteanu, Cristea M. Otin, dna Maria d-r Gavrilescu, preotul Cicerone Iordăchescu, Al. Fantak cofetar, Al. Zdrovici fost director al prefecturei de poliţie, Const. Vasiliu muncitor şi V. I. Radu, preşedintele Sindicatului ziariştilor.

✻ «Marele Cartier General Serviciul Sanitar face cunoscut următorilor medici că sunt mobilizaţi la corpurile şi serviciile notate in dreptul fiecărula şi îi invită să se prezinte la serviciu făcîndu-le cunoscut că in caz de intîrziere sau neprezintare vor fi urmăriţi şi pedepsiţi conform legilor de răsboi“

„Medic Locot. Nistor Gh., la Batalionul 12 Pionerl Huşi de unde va lua relaţiuni unde este partea activă a batalionului; medic sub. lt. rez. Cociu A. Călăraşi Reni“

✻ Dl. Eugen Vîrgolici, şef din Birou clasa I-a, la Casa Centrală a Maseriilor a fost avansat Inspector clasa III-a.

Dl. N. Gh. Vasiliu, diplomat a şcoalei Comerciale Superioare, a fost inaintat sub inspector clasa III-a, incredinţîndu-i se Regiunea Iaşi cu judeţele din nordul Moldovei.

✻ Dl. Gh Rădăşanu a fost numit revizor şcolar cl. II al jud. Dorohoi.

✻ *Derdlarea din Basarabia.* Ziarul „Sfatul Ţării“ aduce următoarele amănunte asupra groaznicei deraieri a trenului Galaţi-Tighina: Trenul de persoane Galaţi Tighina ce urma să soseasca astăzi aicea a deraiat in apropiere de gara Catnari. Deraierea s'a produs in următoarele imprejurări:

Pe când trenul urca panta spre Catnari maşina nemai având presiune suficientă s'a oprit la cotitura pantei. Din cauza frinelor defectuoase sau din alte motive, cari urmează să se stabilească, intreg trenul a alunecat înapoi, unde din cauza vitezei a deraiat. Un mare număr de vagoane s'au sfărâmat, intrând unele într'altele. Numărul morţilor şi rănitilor nu s'a putut stabili incă.

Din staţia Tighinei s'au format in grabă trei trenuri sanitare care au plecat spre locul catastrofei.

✻ *Conferinţa d-rului Iarnik.*— O asistenţă numeroasă şi de elită, s'a adunat aseară in aula Universităţei, pentru a asculta conferinţa d-lui dr. Iarnik. Atât profesorul dr. Iarnik cât şi fiul d-sale au fost primiţi cu mari ovaţiuni.

Doctorul Iarnik a vorbit despre legăturile dintre România şi statul ceho-slovac, de modul de a se face aceste legături cât mai temeinice şi de rolul Universităţilor in această privinţă.

D. Iarnik junior a vorbit despre literatura şi presa romînă.

Ambii conferenţiari ascultaţi cu sfinţenie au fost foarte aplaudaţi.

✻ Azi, la ora 4 după prânz, are loc în aula Universităţei întrunirea ligei femeniste, la care va vorbi principesa Olga Sturza.

✻ Generalul Const. Boboc a fost numit inspector al biurourilor de recrutare şi rechiziţii din Basarabia cu reşedinţa în Chişinău.

✻ Secţiunea socialistă locală este reprezintată la Conferinţa Socialistă din Capitală prin d-nii dr. Gheler-ter, L. Gheller şi Florescu.

✻ In învăţământul d-n Iaşi sunt vacante următoarele catedre:

La şcoala comercială elemantară contabilitate 13 ore, mărfuri 7 ore. La şcoala comercială superioară economia politică 3 ore, finanţe şi statistică 2 ore, istoria comerţului 2 ore, biuroul comercial 12 ore, aritmetica 11 ore La liceul Naţional romîna 13 ore, latina 15 ore, engleza 12 ore, higiena 5 ore. La liceul Internat istoria 8 ore, higiena 3 ore. La seminarul Veniamin filosofia şi pedagogia practică 11 ore, higiena 2 ore, ştiinţe agricole 9 ore.

✻ Au fost expropiate în interes militar terenurile necesare la construcţia căilor ferate Dingeni Rădăuţi din jud. Dorohoi şi Băceşti-Vulpăşeşti-Roman din jud. Roman.

✻ In cursul lunei Iunie vor avea loc examene facultative la secţia juridică a Universităţi locale. La 1 Iulie va incepe sesiunea obşnuită a examenelor obligatorii.

✻ Membrii „Asociaţiei generale a corpului didactic“ s'au ocupat în ultima consfătuire, de banda de minori prinsă la Gimnaziul „Stefan cel Mare“.

S'a redactat o adresă către minister, prin care se cere prohibirea filmelor de cinematograf aşa zise „detective“, cari au o influenţă dezastruoasă asupra copiilor.

✻ Administraţia comunală a renunţat la proectul de a desfiinţa serviciul de aprovizionare. Acest serviciu urmează numai să fie reorganizat.

✻ La Banca Iaşilor se găseşte de vânzare floare de pucioasă pentru stropitul viilor.

La cinema MODERN

SIMFONIA X-a

Miercuri 28 Mai — O FRUMUSEȚE

※ *Ridicarea gunoaielor.* — Administrația comunală a întocmit un proect, menit a aduce o repede soluție in chestia ridicărei gunoaelor. In astăseară tot personalul serviciului stradelor, se intrunește la primărie, pentru a primi cuvenitele instrucțiuni din partea d-lui Manciu ajutor de primar.

De Luni incepe ridicarea gunoaielor, cu o echipă de 60 de care, in afară de cele ale comunei, pentru care s'a angajat un personal suplimentar. Ridicarea gunoaielor se va face fără intrerupere, sub privighearea ajutorilor de primar și a d-lui inginer Welt, directorul serviciului apelor, căruia se datorește organizarea specială pentru a reuși ca asanarea orașului să se facă in chipul cel mai repede posibil.

Resursele financiare comuna le ia de la o sporire ușoară a prețului fainei la brutării, fără insă a se spori prețul actual al pâineĭ.

Suflete rătăcitoare ?....

※ Publicul iesan își poate da întâlnire astăzi 24 Mai a. c. ora 9 seara la Circul Franco Italian din strada Lăpușneanu unde în folosul orfelinatului „Pricipele Mircea" și sub patronajul D-lui General Petala N. Comand, Corp. 4 Armată se va da o mare reprezentație de elită cu un repertoriu ales și Troica Rusă în Carnaval.

※ D. Eugeniu G. Săndulescu 'a fost numit procuror la tribunalul Roman.

Vreau să ajung Rotschild ?....

※ D. Gh. Vasiliu, funcționarul bine cunoscut al Creditului foncier, a fost victima unui furt indrăzneț. Niște hoți, rămași incă necunoscuți, au spart ușa de la o odae din locuința sa, din strada Vasile Lupu 46 bis, si i-au furat lingerie, in valoare de 5000 lei.

※ Epitropia Generală a Casei spitalelor și espicilor Sf. Spiridon Iași, face cunoscut că in ziua de 3 Iunie stil nou 1919, ora 10 a. m. se va ține in camera acestei Epitropii licitație publică prin oferte inchise pentru darea in antrepriză a furnizărei cărnei necesară spitalelor : Central, Pașcanu, Pavilioanele de Izolare, Institutul Grigore Ghica Vodă, ospiciul Galata și azilul Balș pe timp de un an cu incepere de la data facerei contractului.

Garanția provizorie va fi de 2000 lei in numerar sau efecte publice.

Licitația se va ține conform art. 72 83 din legea contabilității generale a statului

Condițiunile și ori ce informațiuni se pot vedea și lua in ori ce z de lucru in cancelaria Epitropiei serviciul administrativ.

Suflete rătăcitoare ?....

※ BANCA MOLDOVA.— Iași (secția de mărfuri) a primit spre vânzare En gros, Portocale, prune, piele Lack și Chevreux neagră și colorat, de provenienta franceză, Sulf pentru vii, vin vechiu cu lei 6.50 litrul (vinde numai de la 30 litri in sus), săpun, etc.

※ La Cinema Orfelinatului „Principele Mircea" a Corpului 4 Armată „Lux" numai Sîmbătă și Duminică in ambele Matineuri și seara se poate vedea cel mai grozav film detectiv „Banditii de Saloane" operă in 4 mari acte, produs al Casei Nordisk O vedere după natură și o comedie hazlie cu micul Willy complectează programul.

※ Se aduce la cunoștință tuturor delegaților sinagogilor și instituțiunilor evreești din localitate a se intruni Duminică 25 Mai a. c. orele 9 a. m. in sala școalei „Cultura" din strada Gh. Mârzescu 26.

La ordinea zilei Discutarea și votarea statutelor Comunității Israelite

※ Toți doritorii de a inchiria Terasa Cinema Orfelinatului „Principele Mircea" a Corpului 4 Armată ce se va deschide peste cîteva zile in fața grădinei Bragadiru din strada Lăpușneanu, să se prezinte mâine Duminică ora 11 la Comandamentul Corpului 4 Armată biroul Orfelinatului, unde va avea loc licitația

※ ECOURI. La Brânzăria Abramovici din piața Sfț. Spiridon se vinde caș, urdă și brânză frământată cu 10 (zece) lei kgr. Brânză de vacă cu 6 lei kgr. și Unt de masă cu 32 lei kgr.

Din lumea socialistă.— Sâmbătă, 17 crt. au urmat la Cercul de studii Sociale din Iași, discuțiile cu privire la conferința ținută de Dl. Leon Gheller, în ședința anterioară : «Spiritul nou în societatea modernă".

Discuțiile au gravitat în jurul a două puncte principale.

Dacă constatând că războiul a adus îmbunătățirile ce le am relatat în darea de seamă din săptămâna trecută, inseamnă că zeificăm războiul ?

La această intrebare dl. Leon Gheller răspunde că pentru a recunoaște și justificește progresele făcute din evoluția timpurilor sub imboldul războiului, nu inseamnă să zeifici războiul.

Socialiștii nu au dorit războiul, au luptat totdeauna contra lui, dar asta nu insemnează ca să i negi influențele ce le-a avut el asupra spiritului muncitoresc. Marele Jaurès a știut, a prevăzut foloasele pentru socialism, ce ar putea aduce un război ouropean, dar a fost contra lui, numai pentru că sacrificiile, ce el cerea, erau prea mari.

Și socialiștii din România sunt contra războiului dar totuși trebue recunoscute influențele lui, atunci când faci socialism științific.

Al doilea punct de discuție a fost dacă clasa funcționarilor și comercianților, cari nu iau o parte activă în procesul actual de producere, ci numai la acel de schimb, este sau nu o clasă parazitară socială, luând bine înțeles cuvântul de parazit în înțeles științific.

D. L. Gheller susține că deoarece clasa funcționarilor nu ia direct parte la producere în societatea capitalistă de astăzi, ci cu toate că e o clasă exploatată, ajută totuși pe exploatatorii, stăpânii lor, la exploatarea maselor, intră în cercul parazitismului social, repetând încă odată, cu toate că și ei la rândul lor sunt exploatați.

Rolul funcționarilor însă se va schimba în societatea socialistă viitoare. cînd ei nu vor mai fi in slujba unor bine definiți exploatatori, ci vor avea rolul lor social, în distribuția viitoare a produselor.

Cu aceasta ședința se ridică, pentru ca cea următoare să aibă loc astăzi Sâmbătă 24 crt.

※ La Cinema Elisabete se reprezintă astăzi în matineu și seara HOAȚA sau SACRIFICIUL UNEI MAME, dramă modernă cu o puternică desfășurare. Vederi sportive după natură și o splendidă comedie complectează programul In pauză apar la matineuri și seara echilibriștii jongleri The Welston's în miraculoasele și uimitoarele lor producții.

Vreau să ajung Rotschild ?....

※ TEATRUL CINEMA SIDOLI.— Astazi Matineu și seara Ultima noutate cinematografică, celebra capo d'operă „Ave Maria" in 7 mari acte cu frumoasa artistă italiană LEDDA GYS.

Programul este complectat cu frumoase vederi pitorești precum și o hazlie comedie. Intre acte va debuta Micul Bebé-Mandy

※ Duminica are loc adunarea generală a membrilor Casei de cetire „Simion Barnuțiu".

Suflete rătăcitoare ?...

※ BIBLIOGRAFIE — A apărut No. 15 al revistei săptămânale „Insemnări Literare." Cantargieva de G. Topîrceanu, Visare de Sylvia Pan, Amintiri de M. Sevastos, Imn de Ionel Teodoreanu, Cintecul cîtorva de Al. A. Philippide, Pîinea de N. N. Beldiceanu Din Umbră de Alexandru O. Teodoreanu, Cronica Veselă de E. Marghita, și diferite recenzii și dări de seamă. De vinzare pretutindeni. Prețul 1 leu, abonamentul 40 lei, str. Ralet 7 Iași.

Mercuri 28 Mai se deschide

Grădina Cinema Modern

Cea mai spațioasă și splendidă grădină din centrul orașului, renovată și amenajată astfel ca Spectacolul în caz de timp nefavorabil se poate continua în sala alăturată complect lipsită de curent.

Orchestra mărită anume pentru Grădină.

Salonul Hotelului Binder

— din Iași str. I. C. Brătianu 174 —

cu totul renovat și cu un serviciu complect, angajează nunți, baluri și banchete, cu sau fără masă.

ADMINISTRAȚIA

Stiri Telegrafice

In chestia păcei

—Germania obține un nou termen.—Când se va semna tratatul ? —

PARIS.—Un nou termen s'a acordat Germaniei în cuprinsul căruia reprezentanții ei dela Versailles vor trebui să depuie toate observațiunile ce au de făcut cu privire la textul tratatului preliminar. Termenul acesta expiră la 29 Mai. Soluția ultimă în chestia tratatului se va da la 15 Iunie.

După unele știri, semnarea tratatului va avea loc la 11 Iunie.

Guvernul ungar din Seghedin

VIENA — Marți a avut loc la Seghedin o conferință, în care s'a decis ca guvernul instituit acolo să fie autorizat a reprezenta la Paris, interesele statului ungar, ca fiind singurul guvern legal constituit

Deciziunile acestei formațiuni ministeriale au fost comunicate reprezentanților puterilor aliate din Viena

Luptele din Ukraina

PARIS. — Intre trupele Generalului Gregorief, și cele ale Generalului Zelenyi, s'a făcut jonctiunea. Detașamentele ruse din Ukraina occidentală sunt izolate în stânga Dniprului.

Bolșevicii atacă

PARIS — Cartierul general al armatei letnoe anunță că începând de la 18 Mai, timp de două zile bolșevicii au continuat o ofensivă puternică. Intreaga lor sforțare se concentra asupra căilei ferate Riga-Mitau-Kalnzen-Schlock.

Cu toate acestea, ofensiva a eșuat.

Orlando a revenit

PARIS. — Primul Ministru italian, Orlando, s'a reintors la Paris.

Un nou delegat austriac

PARIS.— Schumpeter, Ministru de finanțe austriac va pleca la Saint-Germain, ca delegat al Austriei.

Tirolezii pentru Elveția

PARIS.—Un mare număr de locuitori ai Tirolului cer alipirea provinciei la Confederațiunea elvețiană,

Nou academician francez

PARIS.—Henry Bordeaux, a fost ales membru al Academiei.

Ultima oră

Procesul lt.-colonelului Vasilescu

BUCUREȘTI—Curtea superioară de justiție militară judecă astăzi recursul lt. colonelului Gr. Vasilescu din grăniceri, condamnat la Iași de către Curtea Marțială a corpului II la 5 ani muncă silnică pentru complicitate la trădarea col. Sturdza căruia i a inlesnit trecerea prin front la dușman.

In timpul desbaterilor, președintele Curții a interzis atât avocaților apărărei cît și comisarului regal să pronunțe cuvântul de „colonel Sturza", ci numai acel de „trădătorul" Sturdza.

Ministrul Italiei

BUCURESTI. — Dl. Tomasini a fost numit ministru al Italiei la București.

Demonstrații în Germania

NAUEN. —Ieri Joi, cu ocazia inmânărei contra-propunerilor germane, au avut loc în toată Germania o sută de meetinguri de protestare contra condițiilor de pace.

Destituirea prefectului de Roman

BUCUREȘTI— In Monitorul Oficial a apărut decretul prin care d. Moșinski este destituit din funcția de prefect al jud. Roman.

Raportul d-lui ministru Mirzescu arată că din ancheta unei comisiuni reesă că d. Moșinski a concedat intregul serviciu de aprovizionare unui biurou de comision al d lor Melinte și Solomon Lobel pe care îi proteja cu drepturi deosebite.

In registrele biroului de comision d, Moșinski este trecut cu cereri de bani în sumă totală de 142,000 lei, sub denumirea de bine faceri.

Conferința Socialistă

BUCURESTI —Astăzi s'a deschis conferința socialistă în sala Transilvania.

Participă un mare număr de delegați din țară și provinciile alipite în frunte cu d. Flueraș, ministru în consiliul dirigent din Sibiu

Președinte a fost ales d. I. Popovici, iar vice președinți d-nii dr. Ghelerter și Oprescu.

D. dr. Ghelerter deschide conferința printr'un omagiu adus luptătorilor socialiști morți : Frimu, Max Vechsler, dr. Otoi. Salută apoi pe delegații ardeleni spunându-le :

— „V'am dobândit cu prețul a sute de mii de victime și în voi ne este nădejdea că veți contribui la dezrobirea milioanelor de iobagi".

S'a expediat apoi o telegramă lui C. Dobrogeanu-Gherea.

Intrunirea de la Clubul Conservator

Declarațiile d lui Grădișteanu

BUCUREȘTI. — a intrunirea de la clubul conservator naționalist d. Ion Grădișteanu a arătat că se pare a nu fi acum vorba numai de pierderea Torontalului ci și o parte din comitatul Temișoarei, și o parte din Cadrilater.

Oratorul a cerut un guvern național, pentru că actualul guvern nu și dă seamă de marea răspundere ce-și asumă. Ceia ce face d. Brătianu nu mai este indrăzneală ci inconștiență. Numai un guvern național ar putea să ne asigure dreptatea cauzei și concesiunea aliaților.

D. M. Sipsomo a ținut apoi o conferință despre cazul Herța, arătînd că și in Basarabia guvernul face administrația cum o face și in vechiul regat.

Mulțumire Publică

Am suferit timp indelungat de un ischias reumatic la picorul drept și nu puteam merge de cât prin casă și susținută.

După o cură de 30 băi de lumină la D-l D-r S. Dulberger str. Costache Negri No. 10 durerile mi-au incetat și pot merge distanțe cât de mari. In urma acestui tratament mă simt bine și ca stare generală.

De aceea recomand tuturor suferinzilor aceste băi și aduc tot odată cele mai viu mulțumiri D-lui D-r Dulberger.

CONSTANTA PALADE Invățătoare
Iași Str. Lascar Catargiu 23.

Om de serviciu cu femeie se angajează imediat pentru o instituție. A se adresa la Agentia de Publicitate I. Brănișteanu str. Mârzescu 23.

De vânzare trei tauri, rasă moldovenească, vârstă trei ani, Un plug aburi Wenitzki în bună stare de funcțiune.

A se adresa Moșia Cozia 30 Klm. de Iași Jud. Fălciu

De vânzare în mod avantajos material foarte puțin uzat de construcție scânduri, grinzi, căpriori etc; compuse din diferite dimensiuni:

A se adresa Săulescu No. 2 în dosul Uzinei Electrice.

De vînzare la directia școlei de fete NICORIȚA din Tătărași (în fața Comisiei 5) o jumătate garnitură mobilă de salon, 2 crivaturi din cari unul de bronz, un garderob, mai multe vânduri haine civile și militare, precum și diferite obiecte de gospodărie Orele de vizitare 1—4 p.m.

Pentru BOALE FEMEIEȘTI și interne

Dr. I. FREY

a amenajat din non cancelaria in casele sale, peste drum de grădina Copou.

180 Lei ia 1 kgr. lemne foc predate la domicliu A seadresa Sft. Andrei 10

De vânzare decar nou elegant cu patru roate. A se adresa str. Ioan Creangă 21 Iași.

Descoperitorul noului sistem de a preciza prin calcul de cifre

SAVESCU

Prin propria sa descoperire absolut în scop patriotic pentru a o împărți în popor ca știință pentru a fi mai prevăzător poporul, descoperindu-se mijlocele de a înlătura piedicele sau cele ce îl asteaptă personal sau în general se va putea apăra, primele încercări le a făcut cu toate evenimentele războiului punct cu punct realizate, precum si evenimentele țărei iar la 11 și 20 Martie 1919 în Bucureși a arătat Autorităților Superioare ce va fi în viitorul României publicate în „Dimineața" și ultimul punct cu conferința păcei de acum se realizează. Pentru toate acestea se posedă documente clare tipărite din 'nainte cu date precise.

Nimimic curios, totul se poate prin răbdare. Sosit din București pentru un scurt timp în Str. I. C. Brătianu 89 intrarea prin gang pe stânga în curte — și prin str Stâncă — face orice fel de preziceri serioase la persoane serioase și cu *încredere* despre orice în viitor descoperă orice secrete familiare etc ; prezicerile le da notate pe un timp de câte-va luni sau un an, arătă de când se vor realiza evenimentele fie bune sau nu, arati dușmanii și cifra norocoasă sau fatală, mijlocul de impăcăciune în familie etc, face preziceri și la persoane absente fie în alt oraș sau țară, numai prin anul de naștere și pentru furturi prezice spartu cu No. casei vine și la domicliu chemat de la ora 7 p. m. cu taxa dublă. Ora de Consultație de la 8 jum. — 12 a. m. și 3—8 p. m. Persoanele culte și elita trebue să incerce, nu cei de jos.

Pentru persoane sărace Vineres dimineață prezice gratuit.

Oferă pentru ziare prezceri despre Evenimentele țărei gratuit.

Cari vor și nu dorim.... să urmărească visu cu ochii.

Autorizat cu No. 5198 și Certificatul Camerei de Comerț cu No 1005 din 1919. Dă și lecții celor care doresc a învăța în 15 zile.

INTENDENȚA GARNIZOANEI IAȘI

PUBLICAȚIE

Se face cunoscut amatorilor că in ziua de 2 Iunie st. n. 1919 la ora 10 dimineața se va ține licitație publică cu oferte inchise la Cancelaria Manutanței Iași (moara Grinspan Păcurari) pentru vinderea cantității de 25914 kgr. grîu alterat.

Licitația se va ține conform art. 72—83 din legea comptabilității publice.

Grîul se poate vedea in fiecare zi lucrătoare la Manutanța Iași.

Șeful Intendenței Garnizoanei Iași
Intendant Colonel COSTINESCU

Sala Teatrului „BASARABIA"

FOST (PASTIA)

Trupa Israelită de Operete

In frunte cu eminenții artiști

Ch. M. SEGALESCU și C. ISCOVICI

Azi Sâmbătă 25 Mai MATINEU ora 4

DAVID'S FIDALE

operetă in 4 acte de Latainer

SEARA ora 9 fix

Papagalul Vesel

Operetă in 4 acte de Nager

Biletele la Cassa Teatrului.

Bun bilanțier agricol

dorește angajament la un salar foarte modest

A se adresa la Agentia de Publicitate I. Brănișteanu Str. Mârzescu 23 sub 5.

MARELE CAFEU ȘI BERARIA „ASTORIA" 17 Bulev. Elisabeta 17 vis a-vis de Cișmigiu

trecând sub Administrația

Căpitanului Costache Mihailescu cu fratii

Servește cele mai alese consumațiuni, cu prețurile cele mai reduse din București.

LOCAL PENTRU FAMILII

Și local de întâlnire al tuturor ieșenilor aflători în capitală.

Două săli speciale cu Biliarde.

ANUL XV-lea No. 3632

25 BANI NUMARUL

MARŢI 27 MAI 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . 60 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

CRONICA EXTERNĂ

Pe ruinele Monarhiei habsburgice

Pe cînd lumea aşteaptă răspunsul Germaniei la condiţiile de pace ale aliaţilor, Conferinţa de la Versailles a început tratativele cu delegaţii tinerei republici austriace.

Căci alături de guvernul bolşevic din Pesta, pe care aliaţii refuză să l recunoască, acel din Viena rămîne singurul succesor autentic al monarhiei habsburgice.

Edificiul străvechiu şi atît de ruginit în care două naţii, germană şi maghiară, continuau să stăpînească alte şeapte, de origine slavă sau latină, era desigur menit pieirei. Şi numai adoptând la timp federalizmul, conducătorii monarhiei i-ar fi putut poate salva existenţa. Căci or-cât de puternice erau aspiraţiile naţionalităţilor oprimate spre libertatea deplină, ele erau mai slabe decât teama lor comună de jugul ţarist.

In ziua însă în care regimul ţarist a căzut şi Rusia intrînd într'o perioadă de criză şi de disoluţie a încetat de a mai constitui, cel puţin pentru cîtva timp, acelaşi primejdie, nimic n'a mai putut opri manifestarea forţelor centrifuge cari minau de atâta timp însăşi temeliile monarhiei.

Şi edificiul ei s'a prăbuşit atunci, în câteva zile.

Pe ruinele vechii monarhii, naţionalităţile, Ceho Slovacii şi Polonii la Nord, Jugo-Slavii la Sud, şi'au văzut realizate aspiraţiile lor seculare, independenţa politică ca şi întregirea etnică.

Italienii şi Romînii s'au alipit la patriile lor de origine, Ruteni din Galiţia vor gravita desigur spre fraţii lor ukrainieni.

Dar tinerele state născute din furtuna marelui război european comparate cu vecinii lor din Apus şi Răsărit, cu Germania şi Rusia, sunt state mici, din punctul de vedere al numărului, al resurselor şi al forţii. Populaţia celui mai mare din ele, acel polon, nu întrece cu mult 20 de milioane.

Şi dacă din punctul de vedere economic ca şi din acel al apărării comune faţă de un duşman numeros şi puternic, între aceste state sunt unele interese identice, cîte greutăţi cari pot fi tot atîtea cause de conflicte nu există între ele!

Din punct de vedere etnografic, ca şi din acel istoric sau geografic, frontierele noilor state nu sunt uşor de fixat şi ar fi o naivitate să credem că la masa verde a unui congres ele vor primi o soluţie definitivă.

Pe când unele din aceste state rămîn în sinul lor ca puternice minorităţi naţionale, altele sunt însufleţite de viguroase apetituri imperialiste...

Şi dacă ideia unei alianţe politice şi militare cît mai strînse, între Poloni, Jugo Slavi, Ceho-Slovaci şi Romîni, alianţă care să servească ca barieră în calea presiunei germane spre Orient şi de cordon sanitar împotriva bolşevizmului, e cu multă căldură îmbrăţişată în sinul Antantei, sunt şi unele spirite cari privesc cu sceptic'zm această eventualitate.

Salutînd cu simpatie tinerele state ridicate pe ruinele vechii monarhii, Gabriel Hanotaux vorbeşte nu fără o nuanţă de ironie de inerţia economică, de tendinţele anarhice ale unora din aceste popoare care se nasc „pline de viitor, dar legănate de primele cîntece ale copilăriei, fără a cunoaşte încă greutatea de a fi".

El ar fi mai de grabă partizanul unei grupări a popoarelor din basinul Dunării tot în jurul Austriei. Dar fiindcă această soluţie prezintă deocamdată mari greutăţi, alipirea Austriei la blocul german trebue însă cu orice preţ împiedecată.

Sentimentele republicei socialiste din Viena în această privinţă, sunt cunoscute.

Cancelarul Renner, şeful delegaţiei austriace la Conferinţa de pace, e una din personalităţile cele mai marcante ale socialismului austriac. Dacă odinioară împreună cu regretatul Aurel Popovici el a fost unul din teoreticienii federalizmului, astăzi părerile lui s'au schimbat. Ca şi majoritatea Adunării naţionale din Viena, el crede că faţă de ostilitatea pronunţată a Ceho-Slovacilor cari ingloboară în sânul lor aproape două milioane de germani ca şi de acea a Jugo-Slavilor, interesele Austriei cer ca ea să-şi caute orientarea politică acolo unde o îndreaptă vocea sângelui ca şi afinităţile ei naturale.

Pentru a combate aceste tendinţi, Antanta dispune de o puternică armă. Austria e lipsită de alimente şi reconstituirea ei cere un sprijin economic şi financiar. Şi e probabil că guvernul din Viena va ceda sub presiunea acestor nevoi urgente. Rămâne însă îndoelnic dacă această stare de lucruri va rămâne durabilă şi dacă presiunea Antantei va fi şi în viitor mai puternică decât voinţa unui popor. Cu atât mai mult cu cât în această chestie, nu pare a exista între cele patru mari puteri aliate o deplină înţelegere. Dacă pentru Franţa, problema austriacă prezintă o mare importanţă, pentru Anglia şi mai ales pentru America ea nu are des gur acelaş interes. Iar în ceia ce priveşte Italia nu e un secret pentru nimeni, că din consideraţii economice cari o fac să dorească o graniţă comună cu Germania, ea favorizează ideia alipirei Austriei la blocul german.

Care va fi în urma păcii de la Versailles situaţia Ungariei?

Ori cum vor fi fixate în detalii graniţele ei, un lucru pare sigur, ea nu va rămânea decât cu valea Dunării.

Puterile aliate vor fi săvârşit astfel un act de mare dreptate istorică.

Poporul maghiar nu face decât să plătească astăzi orbirea unei nobilimi care în numele unui fals orgoliu de rasă a călcat în picioare prea multă vreme în centrul Europei cu o salbatecă intrasigenţă, orice idee democratică şi ori ce drept naţional.

Redus în limite cu totul modeste, căzut din înălţimele de la care se deprinsese a privi în jurul lui, incotro se va îndrepta el oare? Ungaria e o ţară agricolă şi ea va avea desigur nevoie de aportul industrial al Austriei şi al Bohemiei. Dar prin deslipirea Croaţiei, Ungaria rămâne fără de acces la mare. Şi de aceia nu ar fi imposibil ca trecând peste resentimentele naţionale, necesităţile existenţei să silească pe Unguri la o uniune personală cu Jugo-Slavii sau cu Romînii.

La 1848 Kossuth spunea că Ungaria din cauza situaţiei ei geografice, în nici-un caz nu poate trăi izolată.

Ori care ar fi mersul evenimentelor, acum ca şi odinioară, vîitoarea orientare a popoarelor din basinul Dunării, rămâne un factor cu care va trebui să compteze politica noastră.

Octav Botez

POLITICA

Muntenism-Moldovenism

«Opinia» a luat mai cu căldură apărarea drepturilor Moldovei. Era unul din punctele programului desfăşurat în ultimul timp de d. Al. A. Bădăreu.

Moldova are drepturi deosebite, drepturi tradiţionale, drepturi istorice. Ea le revendică astăzi cu oare care energie.

Contra cui le revendică ea? Negreşit că contra acelora cari le au acaparat.

Acaparatori sunt toţi acei cari profitând de împrejurări, ori prin manopere dolosive ajung să monopolizeze unele materii sau drepturi.

Dacă astăzi ar întreba cineva pe cel mai umil Moldovean, cari sunt acaparatorii drepturilor lui răspunsul cu drept sau fără, drept ar fi: Muntenii.

Aşa să fie însă? Vinovaţii pentru starea de lucrurile de care ne plângem Muntenii să fie?

O analiză cât de sumară ne ar face poate să vedem că alţii sunt marii culpabili.

Şi ei sunt, împrejurările politice ale trecutului şi alcătuirea noastră administrativă.

Aşa, e cert că din moment ce Capitala ţării a fost declarată Bucureştii, muntenii trebuiau să profite în primul loc de acest eveniment, după cum dacă astăzi s'ar alege drept capitală a ţerii mărite Braşovul ori Sibiul, Transilvaneni ar profita mai întâi. In momentul unirei Principatelor mulţime de moldoveni au plecat acolo odată cu administraţiile publice ale Moldovei.

Câţi din ei n'au devenit, ardeleni se expresia, nişte îndraciţi Munteni?...

Deşi constituanţii de la 1866 au văzut ca adevărata organizare, care corespunde firii omeneşti, e descentralizarea şi au înscris principiul în constituţie, totuşi această măsura rămâne chiar după ei, un deziderat.

Noi moldovenii purtăm vina de a fi renunţat la Capitală şi a fi lăsat ca totul să se concentreze la Bucureşti.

Şi astfel e evident că nu contra Muntenilor ne ridicăm noi, ci contra sistemului, care ne-a adus aici.

VIR.

Delegaţia italiană

Roma.—In urma unei înţelegeri între Rege şi primul ministru s'a decis modificarea delegaţiei italiene la congresul de pace. D. Salandra s'a retras din acea delegaţie,

Manifestaţia naţională din Iaşi

Din iniţiativa d-lui Iulian Teodorescu, rectorul Universităţei, şi a mai multor profesori universitari, va avea loc Joi un mare meeting naţional, în chestia susţinerei drepturilor noastre netăgăduite asupra Banatului.

In acest scop a avut loc aseară o consfătuire la care au luat parte numeroşi profesori, studenţi, representanţii autorităţilor şi delegaţi ai diferitelor societăţi.

S'a hotărât în principiu ca meetingul să aibă loc în grădina Copou. In astă-seară are loc o nouă consfătuire în care se va stabili programul meetingului naţional, de la care nici un ieşan nu va lipsi.

O ţinută caracteristică

Se ştie ţinuta plină de rezervă a d-lui V. G. Morţun. Se ştie ultimele zvonuri cu privire la orientarea d-sale politică.

Drept caracterizare a acestei ţinute şi a întregei situaţiuni publicăm rîndurile de mai la vale, adresate de omul politic român fostului cancelar german:

D-lui Bethmann Holweg

fost cancelar al Imperiului German

BERLIN

„Un tratat?... Nu e decât un petec de hârtie!..." Aţi spus în 1914.

Ce de-a protestări indignate!... Ce mai larmă!... Cât de cinică părea atuncea această afirmaţie.

Şi când te gândeşti că azi în 1919 aceiaşi oameni cari se indignau atunci se silesc să dovedească câtă dreptate aveaţi.

V. G. MORŢUN

fost preşedinte al Adunarei Deputaţilor

Meetingul de eri din Capitală....

—....a luat caracterul unei grandioase manifestaţiuni naţionale, pentru susţinerea dreptelor noastre revendicări, în ce priveşte Banatul.

Oratorii au fost unanimi în a arăta că un popor nu se poate resemna în faţa unei lovituri ca aceia ce ce pregăteşte României prin împărţirea Banatului, iar prin telegrama adresată d-lui Clemenceau se spune vîtos că din punct de vedere etnic, strategic, economic şi politic Banatul face parte din trupul României.

Iar de va fi ca în în cursul acestei săptămâni să nu se facă dreptate României se va dovedi că a avut dreptate oratorul de ieri, care a spus că în curând toată românimea va fi în picioare.

Câteva NOTE

O comunicare oficială spune că trenul ministerial, care a precedat trenul regal în Ardeal, a deraiat. Nu s'a produs nici un accident de persoane.

Extraordinar noroc— explicabil însă când ne gândim că d Alecu Constantinescu se afla în acel tren.

*

S'a schimbat dictonul.

De unde până acum era vorba numai de părintele comunei, de astă zi încolo, odată cu pătrunderea femeilor în consiliul comunal, se va vorbi şi de mama comunei.

Iar mamele vor face fii desigur.

*

Supărat pe comună e de văzut cum va înjura de azum încolo cetăţeanul român.

Cine poate ghici?.

Blanzy

INSEMNAR

Abuzul comunei

In legea pentru constatarea, perceperea şi urmărirea veniturilor comunale din 20 Februarie 1887, se spune la art. 6 că sunt aplicabile comunelor legile de urmărire şi de percepere a contribuţiunilor şi a celorlalte taxe sau venituri publice ale statului. In legea pentru urmăriri din 24 Mart 1877, la art. 10 § în regulamentul pentru constatarea, perceperea şi urmărirea veniturilor comunale din 28 April 1887, la art. 151 se spune că «gradele de urmărire sunt somaţiunea, sechestrul şi vânzarea". In fine, legea pentru constatarea şi perceperea contribuţiunilor din 10 Mart 1882, stabileşte mecanismul şi organele de percepere.

Prin urmare, contopiştii de ambe sexe cari preschimbă cartele la poliţii nu au drept a se amesteca la plata dărilor către comună, iar perceperea dărilor nu se poate face prin refuzul cartelei de pâine şi zahar.

Legile sunt clare, iar administratorii comunali nu le pot nesocoti cu nici un preţ şi cu atât mai puţin prin scuza incapacităţii sau aristocraţie'. Măsura primăriei de Iaşi de a nu se elibera cartelele fără dovada plăţii dărilor este un abuz intolerabil.

Neputinţa sau chiar nevoinţa achitărei dărilor nu'şi poate găsi urmarea în infometare. Este o chestiune de ordine publică a se da cetăţeanului fărămitura de pâine la două zile şi lingurica de zahăr cu grămada cartofelor putrezite, la lună.

La noi nu există nici sistemul constîngerei corporale, dar edilii Iaşului vor să introducă sistemul

Protestăm împotriva acestei şi apelăm la ministrul internelor, la noul consiliu comunal şi mai cu seamă la conştiinţa cetăţenească.

Renovatus

Informaţii

— Din cea mai autorizată sursă se anunţă că imediat după semnarea păcei se va da amnestia care va cuprinde delictele politice şi militare, afară de crimele ordinare şi de căzurile grave cum sunt acele ale colonelului Sturdza.

※ Sâmbătă s'a terminat la epitropia Sf. Spiridon, concursul de medici secundari de specialitate în chirurgie. Juriul era compus din domnii dr. Jeanu, Tanasescu, Niculaescu, Anghel şi d-na dr. Puşcariu.

Au reuşit cu deosebit succes d-nii medici Ţugulea, Bazgan, d-na Nastasă, d. Andrei Trosa şi d-na Radu Raicu lescu, cari a fost viu felicitaţi.

※ Azi Curtea de Apel secţia I a are a judeca apelurile în chestia expropierei ale d-lui General Serghie, a obştei Comunei Cănesti şi a Casei centrale de improprietărire.

※ *Din causa timpului nefavorabil marea Kermesă organizată de societatea pentru ocrotirea orfanilor din răsboi, în grădina Copou, şi care urma să aibă loc în zilele de 1. 2 şi 3 Iunie se amină pentru zilele de 8. 9 şi 10 Iunie.*

※ Consiliul de higienă al oraşului se întruneşte mâine Marţi, sub preşedinţia d-lui C. Crupenschi, avînd la ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

※ „NU ESTE VINOVAT!"—Sub acest titlu „Sfatul Ţării" organ oficial al partidului diriguitor basarabean publică un nou articol datorit d-lui Gherman Pântea şi care se ocupă despre arestarea d-lui Stere. Repetăm mâhnirea noastră de a nu putea reproduce în întregime inimosul articol care se sfârşeşte prin cuvinte de foc la adresa urzitorilor arestării, întrucât numărul din „Sfatul Ţării" ne soseşte la încheerea gazetei. Ne vedem nevoiţi deci să nu dăm decât sfârşitul frumoaselor rînduri semnate de d. Gherman Pîntea:

„Stere, martirul naţionalismului din Basarabia în timpul rusismului, împreună cu ceilalţi infocaţi naţionalişti, nu e criminal. Stere este numai jertfa intrigilor din culise ale partidelar din Bucureşti! Şi acestor cercuri cari lucrează din umbră şi care fără îndoială au indus in eroare autorităţile, le spunem: la o parte.. nu vă atingeţi cu mâinile voastre de curatul şi cinstitul Stere, care a slujit şi slujeşte voia.

„Mâinile în lături! Il apărăm fiindcă nu credem şi nu vom crede nici odată în vinovăţia lui. Şi ce ştiinţa noastră ne spune: nu, el nu e vinovat! Da, şi inima şi judecata ne strigă: nu, nu, nu e vinovat!"

※ *Funerariile d-rului Lambrior.*—Eri la orele 2 după prânz, a avut loc înhumaţiunea rămăşţelor pământeşti ale regretatului dr. Lambrior.

Prohodul a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Şerban, inconjurat de numeroşi preoţi. Apoi sicriul a fost coborît de prieteni şi aşezat în carul funebru, acoperit cu coroane.

In faţa spitalului central au vorbit d-nii dr. Demetriade, Ştefănescu Galaţi, Botez şi d. Gh. Ghibănescu, cari au relevat marea perdere ce suferă medicina şi Iaşul, prin moartea mult regretatului.

Apoi mulţimea, care număra mii de oameni, a condus pe mult regretatul până la ultimul locaş.

※ Azi a fost adus de către părinţi corpul tânărului fiu al Iaşului, sublocot. de rezervă Cerchez Constantin din reg. 53 infanterie mort în luptele din Dobrogea pentru a opri cotropirea ţărei de duşmanul secular şi îndeplinirea idealului naţional.

※ Duminică are loc alegerea noului epitropi a spitalului israelit din localitate.

Suflete Rătăcitoare

(ARUPGELOSTE OIGHEN)

Tragedie de I. L. PERETZ

5 MARI ACTE 5

NUMAI 3 ZILE

TEATRUL CINEMA SIDOLI

Luni 26, Marți 27 și Mercuri 28 Mai 1919

Acțiunea ne arată toată tragedia a două surori evreice crescute într'o casă patriarhală, ambele resemnate și cu „ochii plecați" dar cu sufletele rătăcitoare unul sfâșiat de pasiuni pământești, pe când celalt cast și sfânt este primit cu dragoste în împărăția cerurilor.

—Pentru prima oară în România—

Vreau s'ajung Rotschild

(MOTEL DEM CHAZEN'S)

Comedie de ȘALOM ALECHEM

2 ACTE 2

NUMAI 3 ZILE

Italia cedează.—Ziarul „Viitorul" scrie:

„O știre de azi pare să dea o indicațiune că, în diferendul italo-sârb, s'a produs o schimbare în atitudinea Italiei, care s'ar arăta mai conciliantă de cât se putea spera. Telegrama din sursă franceză spune că Italia ar fi dispusă să facă „largi concesiuni" în Dalmația și să admită chiar formula internaționalizărei portului Fiume. Nu știm dacă e o eroare în transmisiunea telegramei sau dacă ea reprezintă adevărul. In cazul din urmă, s'ar părea logică întrebarea: la ce a servit diferendul italo sârb, cu intreg cortegiul de manifestațiuni și protestări?

Ca să se ajungă după atâtea săptămâni de discuțiuni la soluțiunea care a provocat diferendul? Iată de ce primim vestea cu rezerva pe care ne-o impune și logica și o limpede judecată a oamenilor și lucrurilor, așteptând o confirmare pe calea faptelor împlinite. Până atunci însă Italia și-ar fi luat angajamentul să semneze în tot cazul pace cea cu Austria și cu Germania, indiferent de soluțiunea care se va da diferendului cu Fiume.

※ *Ziarele repetă din nou știrea că în locul d-lui de Saint Aulaire va fi numit ministru al Franței la București d. Cambon.*

※ Pentru Închiderea stagiunei de iarnă. La Cinema Orfelinatului „Principele Mircea" a Corp. 4 Armată „Lux rulează senzaționalul film:

TRUCURILE POLIȚIEI

Inscenare Detectivă cu Clara Wieth și Waldemar Psilander răsfățații artiști ai Casei Nordisk.

※ *De la Frația Moldovei Unite.* In lipsa d-lui profesor Bogrea, care fiind indispus n'a putut ține conferința anunțată despre „Contribuția Moldovei la cultura generală Românească". D-l Gh. Ghibănescu a întreținut adunarea aleasă de doamne și domni, cari veniseră în mare număr ieri în Aula Universității.

D-l Ghibănescu a vorbit asupra aceluiași subiect și a răsturnat multe din credințele și ideile pe cari noi le-am primit încă de pe băncile școalei.

Astfel d-sa arată că în Moldova crește o cultură înaintată când Gheorghe Lazăr a venit în Muntenia și citind din poeți și prozatori ca Alexandri, Eminescu, Creangă, vrea să arate că moldovenii s'au arătat refractari în a primi dialectul transilvănean, pe care Muntenii nu l'au refuzat.

Arată că aceasta se datorește felului de organizare a celordouă țări. In Moldova, zice d-sa, boerii au format satele. Satele purtau numele boerului pe când în Muntenia boerii au eșit din sate și ei boerii purtau numele satelor.

D-l A. C. Cuza nu se învoește cu aceste explicații, ci atribue geniului special Moldovenesc faptul de a fi avut o cultură veche.

Trecându se la alt punct al programului d-l Cuza arată că e vorba de înființarea unei cooperative de manufactură.

D-l Ed. Tuffli, delegat al Ministerului de Industrie, spune că de oare ce această cooperativă se instituește conform decretului lege asupra cooperativelor orășenești, și și-a făcut statutele potrivit statutului tip al acestora, d-sa a fost însărcinat să constituiască cooperativa.

Cooperativa aceasta va avea un câmp limitat de activitate întru cât nu va furniza cu mărfuri de cât pe Societari și cooperativele sătești.

De altfel ea va începe activitatea când lucrurile se vor liniști.

Dl. C. Tăzlăoanu cere un ajutor pentru Societatea corală înființată de d-sa și d. Th. Burada, condusă astăzi de d-l Ciolan.

D-l A. C. Cuza în numele asociației promite tot sprijinul și asigură că tot de aici va eși organizarea unei opere Moldovenești.

Pentru Duminica viitoare cunoscutul etnograf și muzicant Th. Burada anunță o conferință asupra muzicei populare, care va fi insoțită de executarea pe violină a câtor-va din ele.

Procedându-se la constituirea cooperativei de care s'a vorbit, cei de față subscriu diferite sumi și aleg prin aclamație Consiliul de Administrație, care e compus astfel:

Doamnele Savopol, Climescu, Zarifopol, și Pascu.

Domnii V. I. Radu, G. C. Stănilescu Preotul Leonte, V. Carpuz și C. Șumuleanu.

Președinte a fost ales d. V. I. Radu.

Censori s'au ales:

Domnii A. C. Cuza I. V. Praja, d-r St. Possa, iar ca sunleanți: Th. Motaș, P. Heste și Strat Zaharia.

※ La Cinema Teatrul Elisabeta se prezintă astăzi în matineu și seara: „Raffles și Nat Pinkerton", episoade detective în 6 părți.

Cu incepere de Mercuri 28 Mai în matineuri și seara: Misterul unei nopți de primăvară, mare dramă în 5 acte, în al cărei rol principal apare d-ra Hesperia, celebra tragediană italiană.

※ Aflăm că Dl. Max Bercovici proprietarul magazinului General din Iași și-a deschis un elegant Magazin la București în fața Palatului Regal Calea Victoriei 88 sub denumirea de Magazin „Tivoli".

Ii dorim deplin succes în noua întreprindere.

※ TEATRUL CINEMA SIDOLI.—Luni, Marți și Mercuri: „Răsplata lui Dumnezeu" (Arupgheloste oighen) zguduitoare dramă în 5 mari acte după marele scriitor evreu I. L. Peretz.

„Doresc să ajung Rotschild" comedie în 2 acte de Schalom Alechem.

Duminică 9 Iunie ora 9 seara reprezentație teatrală cu piesa „O nuntă la New Jork" jucată de Trupa „Petre Liciu" de sub conducerea artistului C Niculescu.

ROZA KARNIOL
ISAC SOLOMON
LOGODIȚI
Iași București
In locul ori-cărei alte înștiințări

Stiri Telegrafice

Violentă erupție a vulcanului Stromboli

ROMA. — Vulcanul Stromboli se află în erupție. Mari incendii au fost provocate. Ajutoare grabnice au fost trimise la Messina. Erupția e violentă.

Stabilirea fruntariilor române

PARIS.—Vineri Consiliul de cinci a stabilit definitiv viitoarele fruntării ale României în Banat, Temișoara și Bucovina.

De la Conferința Păcei

Activitatea Consiliului de cinci—Chestiunile reparațiilor—Tratatul — cu Austria —

PARIS.— In ședința sa de Sâmbătă după amiază Consiliul celor cinci a cercetat următoarele chestiuni: 1) Clauzele financiare ce sunt a se insera in tratatul cu Austro-Ungaria; 2) Operațiunile trupelor Germane in Lituania; 3) Controlul navigațiunei comerciale spre Rusia de Nord; 4) verificarea scrisorilor de acreditare a delegațiunei austriace.

Pentru astăzi dimineață a fost fixată ascultarea, in comisia de reparații, a delegaților cehoslovaci, jugo-slavi, poloni și *români*.

Dat fiind că clauzele ce sunt a se insera in tratatul cu Austria—propuse de comisia specială—prezintă o importanță deosebită din punct de vedere politic,— s'a decis participare la aceste dezbateri a Generalului Smuts, D-lor Keines, ca delegat al Angliei, Tardieu și Loucheur din partea Franței.

Desmințire

— Petliura nu s'a predat —

PARIS.— Biuroului presei ukraniene din Berna îi se comunică din Stanislau cum că toate svonurile despre trecerea lui Petliura de partea bolșevicilor sunt nefondate.

De asemenea se desminte și invazia armatelor bolșevice în Galiția.

Tratatul cu Austria

LYON. — Consiliul celor patru șefi de guverne a cercetat clauzele tratatului cu Austria, care va fi remis cel mult peste opt zile.

Delegațiile vor vorbi

PARIS.—Luni se va ține ședința consiliul de 4 și vor fi ascultate delegațiile Jugo-slave, române și poloneze, în legătură cu chestiunile pendinte înainte acestei comisiuni.

Intru cât se vor lua deciziuni importante vor asista la aceasta ședință general Foch, un general englez și d. Tardieu.

Ultima oră

Bolșevicii din Ukraina

București.— Din Constanța se anunță că diferiți călători sosiți din porturile rusești anunță că trupele ukraniene au repurtat succese decisive împotriva bolșevicilor. Lupte crâncene au avut loc, după care bolșevicii s'au retras pretutindenea. Orașul Odessa poate fi considerat ca eliberat și în curând intreaga Ukraina va fi definitiv curățată de bolșevici.

Ministerul englez

Londra. — Ziarul „Dailly Expres" află că imediat după semnarea păcei se va face o insemnată remaniere în cabinetul Lloyd George

Evenimentele din Turcia

București. — Călătorii sosiți la Constanța cu vasul „Principesa Maria" anunță că situația din Constantinopol este foarte serioasă din cauza ocupărei Smirnei.

Orașul este în plină revoltă și prăvălile sunt închise de opt zile. Cu ocazia ocupărei Smirnei de către trupele grecești a avut loc o crâncenă luptă între aceste trupe și garnizoana Smirnei, la care s'a alăturat populația civilă. Numărul morților în urma acestei lupte se socotește la 1500.

Trupele grecești înaintează spre Andrianopole urmând să ocupe intreaga Tracie, până la linia Enos-Media.

Se așteaptă sosirea lui Venizelos la Smirna.

Meetingul de ieri

BUCUREȘTI.—Ieri a avut loc marele meeting național organizat în sala și piața Teatrului Național, pentru a manifesta întru susținerea revendicărilor noastre în chestia Banatului.

Asistă reprezintanți ai tuturor păturilor sociale și politice, precum și reprezentați ai tuturor organizațiunelor de bine facere și corporative din capitală.

Vorbesc simultan oratorii în sala teatrului și în piață și cu toții sunt de acord în a declara că o stirbire in chestia Banatului ar insemna o nedreptate strigătoare la cer făcută unui popor care se află în rîndurile dintâi din punctul de vedere al mărimei jertfelor.

Cel din urmă care vorbe te în sală este d. profesor universitar S. Mindrescu care dă cetire unei telegrame adresată d-lui Clemenceau prin care se spune că, din punct de vedere etnic, geografic, economic și strategic Banatul aparține Romîniei și se cere primului ministru francez să nu incuviințeze marea nedreptate ce se pune la cale impotriva Romîniei.

D. Mîndrescu a încheiat cu cuvintele: „Dacă în cursul acestei săptămâni nu ni se va face dreptate, de astăzi în opt zile întreaga romînime va fi în picioare".

Se organizează apoi o mare procesiune la statuia lui Mihai Viteazu cu participarea unei mulțimi imense purtând placarde și embleme cu indicația motivului manifestațiunei. Aci se pronunță noui cuvintări patriotice.

Recursurile din Bucovina

Bucureștt. — Un decret regal apărut în Monitorul Oficial menține în competința Inaltei Curți de Cassație române toate afacerile din Bucovina cari erau în competența Curții din Viena.

Suveranii în Ardeal

Oradia-Mare. — Suveranii sosiți aici au fost obiectul unei primiri triumfale. M. S. Regele a primit o delegațiune de șvabi care a exprimat dorința ca Banatul să fie numai decât alipit României. De asemenea a primit o delegațiune a bănățenilor care a cerut ca dorința acestora exprimată prin actul de la Albalulia să fie respectată.

Suveranul a răspuns că va face tot ce-i stă în putință pentru ca cererea dreaptă a Romîniei să fie satisfăcută

Descoperitorul noilor prezicări prin calcul de cifre

SAVESCU

Prin propria sa descoperire absolut în scop patriotic pentru a o împărți în popor ca știință pentru a fi mai prevăzător poporul, descoperindu-se mijloacele de a înlătura piedicele sau cele ce îl așteaptă personal sau în general se va putea apăra, primele încercări le a făcut cu toate evenimentele războiului punct cu punct realizate, precum și evenimentele țărei iar la *11* și 20 Martie 1919 în Bucureș i a arătat Autorităților Superioare ce va fi cu viitorul României publicate în „Dimineața" și ultimul punct cu conferința păcei de acum se realizează. Pe tru toate acestea se posedă documente clare tipărite din 'nainte cu date precise.

Nimimic curios, totul se poate prin răbdare. Sosit din Bucureș.i. pentru un scurt timp în Str I. C. Brătianu 89 intrarea prin gang pe stânga în curte — și prin str. Stâncă — face orice fel de preziceri serioase la persoane serioase și cu *încredere* despre orice în viitor descoperă orice secrete familiare etc; prezicerile le da notate, pe un timp de câte-va luni sau un an, arătând când se vor realiza evenimentele fie bune sau nu, arată dușmanii și cifra norocoasă sau fatală, mijlocul de impăcăciune în familie etc, face preziceri și la persoane absente, fie în alt oraș sau țară, numai prin anul de naștere și pentru furturi prezice aparte cu No. casei vine și la domiciliu chemat de la ora 7 p. m. cu taxa dublă. Ora de Consultație de la 8 jum. — *12* a. m. și 3—8 p. m. Persoanele culte și elita trebue să incerce, nu cei de jos.

Pentru persoane sărace Vinerea dimineață prezice gratuit.

Oferă pentru ziare preziceri despre Evenimentele țărei gratuit.

Cari vor și nu dorim... să urmărea.că visu cu ochii.

Autorizat cu No. 5198 și Certificatul Camerei de Comerț cu No 1005 din 1919. Dă și lecții celor care doresc a învăța în 15 zile.

DE VANZARE parțial sau în totalu- următoarele obiectel Plugari, grăpi și tăvăluci de fer, mărcător rotative, semănători, secerători, moriște prese treerători, struguri, etc.

Amatorii se vor adresa direct la Administrația moșiei Drăgușeni jud. Suceava gara cea ma apropiată Pașcani.

Circul Franco-Italian

(L. PROSERPI)

Str. Lăpușneanu (Grădina Traian)

— Astăzi Luni 26 Mai 1919 —

ora 9 seara are loc o mare

REPREZENTAȚIE DE GALA

cu numerile cele mai frumoase de circ

De remarcat intre altele

SCHERLOCK HOLMES

pantomimă în 8 tablouri jucată de intreg personalul circului.

※ PUBLICAȚIE. — Noi Directorul Manutanței Iași, în virtutea ordinului Ministerului de Război No. 6825 din 8 Mai 1919 facem cunoscut amatorilor că în ziua de 10 (zece) Iunie 1919 la ora 9 dimineața se va ține licitație publică în localul Manutanței din strada Șoseaua Moara de foc No. 6 (Moara Păcurari) pentru vinderea a două mii lăzi de lemn foste ambalaj, in parte stricate și fără capace.

Doritorii se pot prezenta în sus arătata zi insoțiți de garanția prevăzută de lege.

Materialul se poate vedea în fiecare zi le lucru de la ora 8—12 și de la 15—19.

No. 1457 din 22 Mai 1919

Desfacerea depozitelor de mobile

Dormitoare, sufragerii, se vinde cu prețur convenabile la

FABRICA de OGLINZI

EMILE BERGHER str. Palat 62

D-r H. SOLOMOVICI specialist în **boli de gât, nas și urechi**, fiind demobilizat și-a reluat ocupațiunile. **Fași str. Cuza-Vodă** (camera de Comerț

GHETE din AMERICA

In localul Magazinului „La Londra" din str. Lăpușneanu 41, vis a vis de grădina Hotelului Traian, s'a pus în vânzare un mare transport de Ghete bărbătești și de dame cu prețuri fixe și convenabile.

— *A sosit la Banca Dacia* **un mare transport de mărfuri Coloniale ca:** *Măsline, Untdelemn, Ciocolată, Scrobeală, Bomboane,* **și altele.**

Bun bilanțier agricol

dorește angajament la un salar foarte modest A se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu Str. Mărzescu 28 sub 5.

— *A sosit un mare transport de cafea* **Santos și Martinică la** *Banca Dacia* **care l'a pus în vânzare engros cu prețuri reduse**

De vânzare în mod avantajos material foarte puțin uzat de construcțe scânduri, grinzi. căpriori etc; compuse din diferite dimensiuni:

A se adresa Săulescu No. 2 în dosul Uzinei Electrice

Piatră brută și sfărâmată

pentru zidării și pavaje din carierile Păun, Costa Bărnovei și Buza dealului Repedea

Petriș ciuruit, Nisip și Bolovani de râu

posedă un mare deposit și poate preda atât pe loc in carieră, cât și predat la Domiciliu **SOLOMON GRUENBERG** Antrepenor de lucrări publice cu Biroul în str. Lozonski 12

O fotografie bine reușită frumos executată puteți obține numai la cunoscutul atelier fotografe Z. VEISS furnizorul curței Regăle, Iași Piața Unirei.

Industriile chimico-farmaceutică

SOC. ANONIMA

Prima emisiune 1,000,000 lei.— Acțiuni a 500 lei

Creiază industrii pentru fabricarea de produse chimice și farmaceutice. Deposit de produsii chimice, preparate farmaceutice, droghe, mater prime pentru diferite industrii.

Subscrierile se primesc la Banca Iașilor.

Mulțumire Publică

Am suferit timp îndelungat de un ischias reumatic la piciorul drept și nu puteam merge de cât prin casă și susținută.

După o cură de 30 băi de lumină la D-l D-r S. Dulbergher str. Costache Negri No. *10*, durerile mi-au încetat și pot merge distanțe cât de mari. In urma acestui tratament mă simt bine și ca stare generală.

De aceia recomad tuturor suferinzilor aceste băi și aduc tot odată cele mai vii mulțumiri D-lui D-r Dulberger.

CONSTANȚA PALADE, Invățătoare
Iași Str. Lascar Catargin 25.

ANUL XV-lea No. 3633

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

25 BANI NUMARUL

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

MERCURI 28 MAI 1919

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
—— Un număr ve chiu i leu ——

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Spre şcoala Franceză

Aşa ne indrumează primul articol din „Viitorul“ dela 18 Mai.

Sub o formă, pe care desigur am subscrie o cu toţii, este un imn ce se cântă culturei franceze şi influenţei ce ea a avut asupra desvoltărei noastre culturale.

Dacă acest imn vrea să fie un salut amabil cu ocazia prezenţei în Bucureşti a misiunei şcolare franceze, atunci a răspuns unui sentiment general; dacă vrea, însă, să ne fie o directivă pentru viitor, atunci a făcut ceia ce francezul numeşte „enfoncer des portes ouvertes“.

In adevăr, singur „Viitorul“ arată cât a fost de stăpânită de spiritul francez în ultimele decenii, nu numai viaţa noastră culturală, dar însăşi croiala noastră sufletească.

Dacă, totuşi astăzi, după atâtea decenii de cultură franceză, se mai poate spune în România: „îndrumaţi-vă spre şcoala franceză“, nu credem că pricina să fie că nu suntem destul de francezi in cultură. Pricina trebue să fie căutată în spiritul, care este firul conducător al întregei activităţi a congresului de la Versailles şi care vrea să ridice Germaniei chiar şi coloniile în care ar putea exporta marfa culturală, despre care spune „Viitorul“, „este incapabilă a face adevăraţi oameni şi a croi suflete civilizate“.

Dacă in oceanul nostru de cultură franceză, acei câţiva cari s'au adăpat in trecut la cultura germana, au făcut insule care au rezistat valurilor ce-i înconjurau, în cât la ceasul cel mare „s'a putut vorbi de un curent germanofil în ţara noastră, atunci desigur că trebue slăbită prin vre un mijloc îndărătnicia cu care Români, nu tocmai din cei mai slabi, au ţinut la credinţele lor în această direcţie.

Astăzi o nouă orientare—fiindcă e vorba de Orient—trebue să înlocuiască „drang nach Osten“.

S'a adunat la Versailles toată planeta noastră pentru nişte principii cari trebuiau să aducă frăţia popoarelor; deocamdată însă s'a ocupat tot să le răscroiască *hainele*. Ne-au dat şi nouă altă haină, care, cu toate răscroelile ce se pare că i se mai fac dela o zi la alta. va ajunge într'o zi să ne fie deplin hotărâtă.

O haină nouă, când o faci unui copil îi dai în seamă să n o murdărească; când o faci unei slugi, îi dai în seamă să te slujească cu credinţă. De sigur că Europa nu ne-a socotit copii, de vreme ce nu se îndoeşte că vom şti să purtăm cu cinste haina cea nouă; despre credinţă, însă, se vede că se cam îndoeşte, şi de aceia misiunea şcolară, care vine *ca la noi*, trebue să aibă rolul de a ne întări credinţa.

Dacă, însă, la ceasul cel mare, au putut să fie necredincioşi între noi, pricina necredinţei lor nu le a fost cultura; mulţi din ei nici n-au avut cultură germană; cu toţii au crezut că situaţia de atunci şi creînţinţa în tratate, trebuia să ne mâne tr'acolo.

Astă zi soarta Europei s-a schimbat; astă zi nimeni nu şi mai poate drepta spre Germania zdrobită, de cât un gând de compătimire pentru „valoarea culturei germane în domeniul practic şi technic“ precum declară „Viitorul“.

Cu toate astea, comisia şcolară în intrunirile ce a avut pentru reforma învăţământului, a hotărât să introducă şi la noi îndrumarea practică şi technică, la oraşe şi la sate, adică tocmai ceia ce admiră „Viitorul“ la Germani. Prin urmare chiar de pe acum nu ne grăbim să arătăm un zel în credinţă, care de sigur nici nu ne va fi cerut. Vom avea, de sigur, dreptul să ne alegem haina sufletească ce ne va conveni. Se va duce la Paris pentru complectarea ştiinţei dreptului, tot tineretul nostru care cunoaşte calităţile incontestabile ale celei mai strălucite şcoale de drept, a poporului care poate vorbi în numele dreptului. Se vor duce, însă, tot în Germania acei cari caută în o disciplină severă ceia ce a făcut ştiinţa germană în filosofie şi filologie. Va continua să rămână în ţară tineretul care se îndreaptă către medicină; vor rămâne aici şi viitorii ingineri, pentru că, cu mijloacele noastre, ne-am format medici şi ingineri care fac einste chiar ştiinţei occidentale.

Servitutea culturală nici nu se va mai potrivi de altfel cu noua soartă ce ne vom croi. Un popor de 18 milioane, care în definitiv, de şi fără tradiţie străveche culturală, totuşi a putut să prindă disciplina mintală macar în virtutea afinităţei de rasă, trebue să găsească în el izvoarele de vrednicie care să l facă să poată trăi într'o zi o viaţă proprie.

La o viaţă proprie vom fi siliţi şi prin situaţia noastră. Vecinii de la care am luat moşteniri teritoriale, nu ne vor uita. Liga naţiunilor, realizată, poate, pentru ca macar unul din punctele wilsoniane să fie împlinit, este de pe acum ultima preocupare a popoarelor „cu interese nelimitate“. Chiar dacă ar fi o realitate, pământurile cele noi, dacă nu le am cucerit cu arma, trebue să le cucerim cu sufletul, ori cât de românesc ar fi şi al lor.

Prin urmare „spre şcoala românească“ trebue să fie strigătul de raliare cu care pornim la viaţa cea nouă.

Dr. Ştefănescu-Galaţi

EXTERNE

Pacea cu Austria

N'a scăpat desigur nimănuia faptul că Austria se bucură de o solicitudine deosebită din partea aliaţilor.

Explicaţia este la îndemâna tuturor. Franţa are cel mai mare interes ca Austria-Germană să nu se alipească de republica germană, căci în acest caz Germania este mai mare, ca teritoriu şi populaţie, de cum a intrat în războiu.

Se explică dar tot ce se petrece actualmente la Paris cu delegaţii austriaci si se explică lesne şi cele ce urmează, pe care le reproducem după «Le Petit Parisien», şi provenite din Viena:

«Ziarul «Neu Tag», odinioară «Fremdenblatt» se declară autorizat de autorităţile diplomatice franceze cele mai competente a comunica cele ce urmează:

Condiţiunile de pace, publicate de ziarele vieneze de astăzi dimineaţă, după oare-cari informaţiuni ale presei parisiene, nu urmează a fi aplicate decât în cazul când Austria germană va perzista în ideea a se uni cu Germania. Aceste condiţiuni au fost astfel formulate tocmai din cauza politicei pe care Austria oficială a urmat'o până acum şi al cărui prim punct era unirea cu Germania. Aceste nu sunt condiţiuni definitive, ci numai baze de negociaţiune, căci Antanta nu înţelege să dicteze pacea Austriei germane.

Dacă negocierile vor invedera că delegaţii Austriei germane sunt animaţi de un spirit de conciliaţiune şi n'au nici un gând ascuns, de nici o natură, Antanta, în ce o priveşte, nu numai că va conduce negocierile cu bună-voinţă ci şi cu o sinceră amiciţie. Nimic nu este încă fixat. Nimic nu este definitiv, nici măcar deciziunea în chestiile teritoriale.

Totul depinde de ţinuta delegaţiunei Austriei germane. Ea este aceia care va determina pacea pe care Antanta o va da acestei ţări».

Foarte explicit, foarte clar. Şi acum se explică de ce a trebuit o săptămână până să se facă schimbul de imputerniciri şi alta săptămână până să se comunice textul preliminariilor.

Nu numai în viaţă ci şi în diplomaţie nenorocirea serveşte câte-odată. Austria va trage foloase din faptul propriilor sale nenorociri.

OP.

Câteva NOTE

Cuvinte la modă.

Un portar de la un hotel din Iaşi, atins în drepturile lui de către un băiat de serviciu, replică răstit:

— „Nu admit aşa ceva, domnule, întru cât eu sunt aci factorul răspunzător.“

*

Ştiţi instituţia unde controlul e mai iluzoriu. Cu toate aceste necăutarea ca la instituţia în chestiune nu se aude mai des cuvintele:

— „Eu port răspunderea.“

Aceasta probabil fiind-că ştie că rare ori cei din castă sunt chemaţi la răspundere.

*

Pe când toate cinematografele e îşi organizează localuri cât mai frumoase şi îngrijite teatrul nostru naţional ia tot mai mult înfăţişarea unei ruine.

Şi nu cu puţin a contribuit la aceasta interminabile şi nenumărate discursuri aci pronunţate in răstimpuri.

Blanzy

IN LOC DE INSEMNARI

O Nădejde nouă

„Habemus papam“ exclamai azi cu un oftat de uşurare, cînd desfăcînd „Opinia“ ce o cumpărasem în acel moment, zării intre informaţii, că cel mai nou decret-lege ne hărăzise în fine un consiliu comunal.

Parcursei iute numele noilor noştri părinţi ai comunei şi care nu mi fu surprinderea de a vedea şi un nume de femee intre ele; „habemus matrem“ putem dar adăuga, salutînd această reformă fericită.

Curioasă sa aflu ceva mai de aproape relativ la această cucerire a feminismului, mai ales că veneam tocmai de la intrunirea feministă, şi fiind aproape de „Ripa Galbenă“ mă indreptai înspre terasa de-acolo cu gândul să savurez această noutate mult promiţătoare, în cadrul admirabilei privelişti de acolo.

Dar vai, ce aspect lamentabil prezintă această scară monumentală!

O fericită îmbinare a unei splendide situaţii naturale cu o arhitectură măreaţă artistic concepută, adevărată capod'operă cu care ori-ce oraş occidental s'ar mîndri şi ar face din ea un punct de atracţie pentru locuitori şi străini, aci e lăsată într'un hal de părăsire ce stringe inima ori-cărui iubitor de frumos.— Voind să mă aşez pe unica bancă sfărâmată ce a mai rămas, fui în pericol de a cădea de pe înălţimea vertiginoasă a terasei o bucată enormă din balustrada de piatră fiind căzută în fundul ripei.— Treptele minunate ce duc par'că într'un somptuos castel, cu totul dislocate, trotuarul de sus spart lăsînd apa să se infiltreze, e o jale să priveşti, cum o asemenea podoabă a unui oraş, e lăsată să se prăpădească — Poate că edilii noştri, în marea lor solicitudine pentru noi, au vrut să ne ofere, fără trudă şi cheltuiala unui lung voiaj, sensaţia estetică a ruinelor din Pompei? Mărturisesc că vizitând aceste ruine, n'am simţit revolta ce o simt aci, acolo forţele oarbe, inconştiente, ale naturei distruseseră opera omului, aci omul singur prin nepăsarea lui vinovată conştient îşi distruge opera.

Fi-va de aci încolo alt-fel administrat acest nenorocit oraş ce ameninţă pe de-a întregul a ruină?

Lista numelor oamenilor noui aleşi din toate straturile societăţei fără deosebire de credinţă, poziţie socială şi sex, ne dă parcă noi speranţe, deschizîndu-ne perspectiva unei îndrumări spre muncă cinstită şi rodnică.

Prezenţa unei femei în gospodăria comunei, după ce-am văzut femeile lucrînd cu atîta rîvnă serioasă la „Asociaţia pentru emancipare“ după ce îţi răsună încă în urechi şi suflet cuvântul răscolitor şi hotărît a unei femei pline de energie cum e princesa Sturdza, îţi dă încredere că prin venirea femeilor la această administraţie importantă, un aer nou, primenit, va inviora atmosfera stagnantă a acestui urgisit oraş.

«Habemus matrem“ să exclamăm dar cu nădejde insufleţită în faţa îmbucurătorului eveniment a alegerei primei femei în consiliul nostru comunal!

R. Sch.

Incontestabil că trăim....

—....nu numai clipele hotărătoare, în privinţa fixaţiunei graniţelor noastre e viitoare, dar trăim şi ultimele zile ale regimului de legi excepţionale, sub care a viţuit România de la 14 August 1916 încoace.

Momentul semnărei păcei —căci orice ar fi să fie pacea tot va trebui să fie semnată — va însemna reluarea formelor normale de viaţă constituţională.

Şi, or-cât de uituc ar fi românul este, sigur că odată regimul excepţional sfârşit nu va mai putea fi reînfiinţat nici odată.

Ţara aceasta a cunoscut atâta nelegiuire, tagadă de dreptate, abuzuri supreslune de puteri în stat, etc. în cât or-care ar mai încerca să readucă regimul legilor excepţionale, cu drept cuvânt va fi tratat de duşmanul libertăţilor şi al democraţiei.

România de mâine va cunoaşte zilele însemnate de destinul ei. Ea nu va mai putea cunoaşte ceea ce am văzut noi graţie stărei de asediu, cenzurei şi tot cortegiul de măsuri ştiute.

România de mâine va fi o ţară a libertăţilor cu adevărat şi a democraţiei reale. Aceasta e sigur.

Informaţii

MEETINGUL DE JOI. — In vederea marei manifestaţiuni de Joi profesorii şi studenţimea universitară au lansat următoarea Chemare **către populaţia Iaşului:**

Români,

Când negrul văl al suferinţelor,— aruncat peste mult impovăratul nostru neam de vitregia vremurilor,—a fost sfâşiat prin jertfele fără număr, prin sângele cu prisosinţă vărsat al eroilor noştri;

Cînd Mureşul şi Tisa, care duceau numai lacrimile durerii neamului romînesc spre limanurile depărtate, oglindesc astăzi biruinţa dreptăţii şi pe incercaţii biruitori încărunţiţi sub arme;

Când gîndul pios al înaintaşilor, prinosul sîngelui vărsat, Rominia in hotarele-i firesti, s'a intrupat prin vrednică luptă şi nemărginită jertfă;

Iată că mina nedreptăţii stă intinsă spre răşluirea unei părţi din pămîntul sfînt al neamului romînesc, din trupul nostru cuinuit şi prea adeseori rănit;

Iată că cei chemaţi să facă pace intre neamuri ascultînd mai mult de glasul Sîrbilor, vor să frîngă o parte din BANATUL NOSTRU, să-i ciuntească, stăvilind viaţa neamului in chip nefiresc.

Naţiunea romînă preţueşte cît pămîntul romînesc, iar acest pămînt până unde ne au pus hotar: *Tisa Dunărea şi Nistru* şi intreg cuprinsul Dobrogii.

Români,

De ziua Inălţărei Domnului, Joi 29 Mai c. vă chemăm in numele conştiinţei de Romîni, in numele dreptăţii jignite şi al demnităţii noastre de neam la *marea adunare* ce vom ţinea-o in câmpul Copoului.

Să vină bătrânii, ca prin cuvîntul lor cumpănit să ne spună cît de mult e jignită dreptatea aşteptărilor şi jertfelor noastre;

Să vină cei in floarea vieţii, chezăşie sfîntă in zilele incercări.

Să vină tinerii, nădejdea zilei de mîine şi să cunoască amărăciunea paharului intins să gustăm.

Să vină Romînii de pretutindenea din cuprinsul vechei Moldove şi din Iaşul intrupărei zilelor mari, să plece către Domnul nostru voinţa nestrămutată a neamului romînesc:

Cerem să ni se recunoască drepturile asupra Banatului, asupra căruia nici în vre o parte cât de mică nu putem îngădui stăpânirea străină.

Veniţi cu toţi. E zi de grea incercare, Vo'm hotărât hotarul nostru intreg dela Nistru până la Tisa.

Nici o îndoială că ziua de Joi va insemna cea mai măreaţă manifestaţie naţională ce a cunoscut vre'o dată Iaşul.

Membrii Asociaţiunei profesorilor se întrunesc Miercuri 28 Mai ora 5.30 la liceul naţional spre a discuta participarea Asociaţiunii la Meetingul naţional de Joi.

Cu *privire la catastrofa de la Bender, mai aflăm următoarele:*

Numărul morţilor e de opt.

In ceia ce priveşte Iaşul, n'a căzut victimă de cât d-na Catz, comerciantă de vinuri.

Doamna Catz se găsea într'un vagon, în care erau îngrămădite numeroase poloboace cu vin, proprietatea victimei. In momentul deraiărei un poloboc se rostogoli şi căzu peste nenorocita d-na Catz, stîrîvindo literalmente. O scăpare nu mai era cu putinţă.

D. N. Maxim, prefect de poliţie, s'a înapoiat azi în localitate, venind din Bucureşti.

D. ministru Ciugureanu a sosit azi dimineaţa in localitate.

Cu începere de Miercuri 28 a. c. cartelele colective pentru pâine vor trebui prezentate la Serviciul de Aprovizionare pentru a se indica brutăriile.

Descentralizare.— In Iaşi se va înfiinţa o Casă de Economie a Corpului Telegrafo Poştal, pentru Moldova.

Cu direcţia ei va fi insărcinat fostul Inspector Telegrafo-Postal Dl. G. I. Radu.

La Prima Societate de Economie, Serviciile Administrative, de Casierie şi Contabilitate se vor ţine cu incepere de la 1 Iunie in orele de dimineaţe de la 8—12 a. m.

D. N. Radovici, Prim-preşedinte la tribunalul Iaşi, invită pe toţi d-nii sechestri administratori ai averilor supuşilor străini, din judeţul Iaşi, să bine-voiască a-şi comunica de urgenţă domiciliile lor la Grefa Tribunalului Iaşi, secţia I-a.

De la Mitropolie. — Duminică la ora 4 p m. elevii Seminarului fiind impreună cu Păr. Director Savin şi Pr. spiritual Mitru, la slujba vecerniei, I. P. S, Mitropolitul Pimen a găsit de cuviinţă, ca fiind în mijlocul seminariştilor să le impărtăşească nădejdile zilei de mâne, când îi va chema şi trimete la apostolat. Le a arătat noile trebuinţe ale României Mari; le-a zugrăvit deosebita situaţiune ce se pregăteşte clerului român prin reforma seminariilor şi asigurarea existenţei trupeşti a servitor lor bisericeşti, şi in cuvinte entuziaste, care au mişcat profund pe elevii seminariştl, i-a provocat la dragoste şi devotament pentru misiunea preoţească „Sunt sigur, zice I. P. S. sa, că cele ce vă spun se vor realiza; şi vă veţi aduce aminte de mine când veţi vedea că sunteţi cei dintâi cari vă bucuraţi de zile aşa de frumoase.“ Răspunzând Păr. Savin in numele elevilor arată recunoştinţa, pentru neintrerupta grijă ce I. P. S. poartă şcoalei lui Veniamin. Mulţumeşte călduros pentru iniţiativa şi conducerea mişcărei de reorganizare a clerului român şi-şi exprimă admiraţiunea pentru devotamentul cu care se interesează de propăşirea a tot ce e bisericesc. Conştienţi de misiunea lor preoţească, precum şi de măreţia operei sociale la care sunt chemaţi a lucra, Părintele Rector Savin spune că dragostea şcolarilor e aşa de vie că fie care poate spune ca şi Şagana: De 100 de ori de m'aş naşte, tot preot m'aş face.

La cinema MODERN

SIMFONIA X-a

Miercuri 28 Maĭ — O FRUMUSEȚE

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAȘI, — STR. CAROL 20 — IAȘI, TELEFON 115

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului, s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale,

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi bol. interne şi nervoase, (excluse boli contagioase şi nervoşii turbulenţii)

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2 4 p. m.

✻ *Manifestaţiunea pentru Banat.* La întrunirea ce a avut loc aseară în aula Universităţei, în vederea marelui meeting naţional de Joi, s'a ales un comitet de organizare. Acest comitet se compune din d. Iulian Theodorescu, rectorul universităţei d-ra Strătilescu, directoarea Externatului de fete, d-ra Severin, directoarea şcoalei Oltea Doamna, d-nii generali Petala şi Anastasiu, d-nii colonel Dimitriu, d-nii I. Petrovici, dr. Bogdan, şi A. C. Cuza, profesori universitari; Părintele Gotcu, colonel Cherculescu, d-nii I. Haliţa, C. Pancu, Alex. T. Stoica, I. Mitru, Gh. Ghibănescu, Gh. Nădejde, D. Gheorghiu, Victor Munteanu şi dr. Zosin.

Delegaţia studenţească din acest comitet, se compune din d-nii Lăbuşcă, Năstase, Iacinski şi Cazacliu.

Programul meetingului stabilit în consfătuirea de aseară, arată:

La ora 2 populaţia, delegaţiile societăţelor cu drapele, profesorii şi studenţii, şi şcoalele de băeţi, se vor întruni la ora 2 după prânz, la statuia lui Ştefan cel Mare. De aci în frunte cu muzica militară, vor porni spre Copou. In dealungul drumului vor fi înşirate şcoalele de fete.

Ordinea va fi menţinută de membrii comitetului de organizare şi de studenţi.

Meetingul se va ţine pe platoul de la Copou, unde 4 tribune vor fi ridicate şi unde se vor perinda vorbitorii.

In aceiaşi ordine, va avea loc întoarcerea în spre centrul oraşului.

✻ Primim numeroase plângeri din partea populaţiei că nu se pot scoate cartelele de pâne din pricina măsurilor ilegale luate de administraţia comunală.

✻ Compania Dramatică Română Petru Liciu, sub direcţia distinsului artist C, Niculescu, cu ocazia trecerei prin Iaşi spre Bucovina va da în acest oraş o singură reprezentaţie de gală Duminică 1 Iunie stn. ora 9 seara cu „O nuntă la New Jork".

Biletele se pot reţine de pe acum la casa cinematografului Sidoli.

✻ POLIŢIENEŞTI.— Siguranţa locală a arestat pe individul Ion Ştefan Cioarec autor al mai multor furturi.

A fost deasemenea arestat în gara Ungheni şi depus la penitenciarul local numitul Oprea Vlad, cunoscut pungaş de buzunare.

Siguranţa locală a arestat pe David Lebelsohn din Dorohoi, autorul furtului unui docar a d-lui Moritz Fruchtenberg şi a doi cai proprietate a d-lui Svartz din Vaslui.

✻ Din iniţiativa d-lui profesor d-tor Francis Reiner, în amfiteatrul de anatomie în fiecare Luni vor face cetiri d-nii G. Ibrăileanu, M. Sadoveanu, I. Mironescu, G. Topârceaau etc. pentru educaţia culturală a studenţilor basarabeni.

■ Ziarele din Copenhaga prezintă faptul amnistiei generale acordate de Lenin ca o dovadă de consolidarea guvernului sovietelor din Moscova.

✻ In cursul acestei săptămâni, împlinindu-se doi ani de la moartea lui M. Wechsler socialiştii ieşeni vor serba această tristă aniversare prin şedinţa consacrată memoriei celui dispărut.

✻ Curtea de apel, secţia I-a s'a pronunţat Sâmbătă cu privire la cererea unui supus polon, de a i se scoate averea de sub sechestru judiciar.

Curtea a primit apelul şi a ordonat scoaterea de sub sechestru arătând că România nefiind în stare de războiu cu statul polon, supuşii acestui Stat nu au a vedea averile lor puse sub sechestru judiciar.

✻ La creditul urban din localitate, a avut loc eri tragerea scrisurilor eşte la sorţ, în prezenţa d-lui Jean Maxim, comisarul guvernului pe lângă credit.

Tragerea continuă şi astăzi.

✻ Neputându-se ţine în ziua de 25 crt. licitaţia pentru închirierea terasei Orfelinatului „Principele Mircea" care se va deschide în curând în fosta grădină Bragadiru; Se face cunoscut amatorilor că această licitaţie s'a amânat pentru Joi 29 crt. ora 12 în localul Comandamentului Corpului 4 Armată Biroul Orfelinatului.

✻ Duminică 1 Iunie st. n. „Social-Domocraţia" va apare în număr festiv cu ocazia comemorărei a doi ani de la moartea lui Max Vexler.

✻ De remarcat la Cinema Orfelinatului „Principele Mircea" a Corpului 4 Armată „Lux" numai Marţi şi Mercuri pentru inchiderea stagiunei de iarnă extraordinarul film: „Trucurile Poliţiei" cea mai grandioasă inscenare cinematografică din viaţa detectivilor şi aventurierilor cu Clara Weth şi Waldemar Psilander.

✻ Se aduce la cunoştinţa D-relor şi D-lor Studenţi ai Facultăţei de Drept că aprobându-se de către onor. Senatul Universitar statutele Societăţei studenţilor in drept sunt rugaţi a se intruni in seara de 28 Mai crt. ora 7 p. m. (Miercuri) in Amfiteatrul Facultăţei de Drept pentru a proceda la constituirea Societăţei şi a fixa şedinţa inaugurală.

✻ La Conferinţa mediciler veterinari, ce a avut loc la Bucureşti, s'a adus la cunoştinţă faptul că în baza descentralizărei, serviciul veterinar trece la ministerul de agricultură şi nu va mai depinde de direcţia generală sanitară.

La Iaşi se va numi un inspector cu atribuţiuni de director regional.

✻ BANCA MOLDOVA.— Iaşi (secţia de mărfuri) a primit spre vânzare En gros, Portocale, prune, piele Lack şi Chevreux neagră şi colorată, de provenienţă franceză, Sulf pentru vii, vin vechiu cu lei 6.50 litrul (vinde numai de la 30 litri în sus), săpun, etc.

✻ In depozitele comunale se găseşte o mare cantitate de ulei de floarea soarelui de calitate superioară provenienţă din fabrica Oleia care se vinde cu 14 lei kgr.

✻ Comercianţii au fost înştiinţaţi că importul de smochine a fost prohibit.

Motivul e că este un aliment de lux.

✻ La Cinema Teatrul Elisabeta se prezintă astăzi în matineu şi seara: „Raffles şi Nat Pinkerton", episoade detective in 6 părţi.

Cu incepere de Mercuri 28 Mai in matineuri şi seara: Misterul unei nopţi de primăvară, mare dramă in 5 acte, in al cărei rol principal apare d-ra Hesperia, celebra tragediană italiană.

— *A sosit un mare transport de cafea* Santos şi Martinică la *Banca Dacia* care l'a pus în vânzare engros cu preţuri reduse.

Stiri Telegrafice

Meeting-ul din Geneva

— Românii din Elveţia protestează contra regimului impus Transilvaniei

LION.—La Geneva a avut loc o mare întrunire de protestare contra martiriului Transilvaniei. Au luat cuvântul d nii Henri Fasy, vicepreşedinte al Consiliului de Stat, Duparc, profesor universitar, preotul Lucaci, membru al guvernului român din Ardeal, Petrescu—Comnen, avocat din Bucureşti.

S'a redactat o moţiune care constitue un act de reprobare contra regimului odios impus populaţiunei române din Ungaria.

Trupele romine in Galiţia

CERNAUŢI.—Ziarul „Bucovina" publică următorul comunicat cu data de 24 Mai:

Trupele regale române au trecut astăzi 24 Mai, ora 4 dimineaţa, graniţa Bucovinei înaintând in Galiţia. Am atins azi toate obiectivele care au fost fixate de comandament pentru acestă zi. Mâine se va publica textul proclamaţiilor aruncate din aeroplan cu acestă ocazie.

Hotarele Rusiei

PARIS.— Sub titlul „Vocea Rusiei" ziarul LE TEMPS publică un interesant articol, care începe cu cuvintele următoare, pline de o adâncă semnificaţie pentru multe probleme ce se pun acum cu ocazia conferinţei pentru pace.

„Pentru a determina frontierele Europei, urmează să se delimiteze frontierele Rusiei. Se poate proceda oare la această operă fără a consulta vre-un reprezentant al intereselor ruseşti? Acest lucru n'ar fi nici prudent nici drept. Timp de trei ani teribil aliaţii au avut nevoie de Rusia pentru a face războiu. Acum au nevoie de ea pentru a face pace iar Statele-Unite nu sunt cele din urmă pentru a conveni la acest lucru".

De la Conferinţa Păcei

—Schimbul de note între Aliaţi şi Brockdorf-Rantzau.— Vinovăţia Germaniei.—

LYON. — Duminică, Conferinţa de pace a remis Contelui Brockdorf o notă răspuns, la nota trimisă de primul delegat german cu privire la chestiunile teritoriale şi la statutul basinului Saarului. Acest document mai tratează şi chestiunile cedărei Moresnetului prusian. In nota de mai sus, Aliaţii declară că s'au inspirat din principiile lui Wilson.

Contele de Brockdorf a transmis o altă notă ca răspuns la chestiunea responsabilităţilor şi reparaţiunilor. In cuprinsul acestei note Brockdorf se străduеşte a susţine că singura vină a Germaniei, constă în faptul de a fi violat neutralitatea Belgiei.

Trotzki vorbeşte

PARIS. — In timpul şederei sale la Cazan, Trotzki a pronunţat un impozant discurs constatând că intregul teritoriu rus este teatrul revoltelor ţărăneşti.

Conferinţa guvernelor scandinave

NAUEN. — La 6 Iunie va avea loc la Stockholm intrunirea guvernelor ţărilor nordice.

D'Anunzio oprit de a vorbi

LION.— „Petit Journal" află că guvernul italian a interzis poetului Gabriel D'Anunzio, de a-şi dezvolta conferinţa ce urma să aibă loc Duminică.

Guvernul Colceack recunoscut de Conferinţă

PARIS.— „Journal des Debats" scrie că colegiul celor patru şefi de guverne sunt dispuşi, în principiu, să recunoască guvernul Colceak din Omsk.

Incordarea Italo-franceză

Atacurile violente ale presei italine în contra aliaţilor şi tratatului de pace

Paris.—Ziarele reproduc comentariile presei italiene asupra tratatului păcei şi relevă animozitatea acută ce o nutreşte publicistica peninsulei apenine faţă de aliaţi şi politica lor, şi in special faţă de Franţa.

Sunt caracteristice următoarele extrase puplicate de „Journal des Débats".

„Gazeta trustului catolic" scrie: „Faţă de Germania condiţiunele păcei nu sunt şi nu pot să fie decât promisiunea formală a unui nou războiu cu scadenţa apropiată, dacă cumva nu va fi precedat de o revoluţie care va scufunda nu numai Germania ci intreaga Europă. Ni se promisese moartea tuturor imperialismelor şi pentru aceasta tinereţea noastră şi-a vărsat eroic sângele. Tratatul din Versailles consacrează in mod sfidător imperialismul francez pe continent, imperialismul britanic pe apă, şi imperialismul american asupra burselor din lumea intreagă."

„Corriere della Sera" scrie:

„Pacea, aşa cum este formulată in preliminările prezintate delegaţiunei germane, nu coincide cu ideile poporului nostru care cerea o pace justă şi care îşi vede guvernul subscriind la o hotărire care condamnă Europa la o criză de „aranjament" a cărui caracter şi durată nu poate fi prevăzută.."

Şi mai departe, acelaş jurnal spune:

„Tratatul constă in singure după propuneri ilustrate in numeroase paragrafe: 1) Germania trebue să moară, chiar dacă nu poate, 2) Austro-Ungaria trebue să renască chiar dacă nu poate."

„Stampa" sub titlul „Opera celor 3 Ghedeoni de la Paris" scrie:

„Cu astfel de obligaţiuni şi privaţiuni, în ce condiţii se găseşte poporul german? O frază română caracterizează această condiţie cu o puternică eficacitate: *servus qui moratur in libertate*" (un sclav căruia i se acordă dreptul a muri in libertate).

Ziarul „Paese" vede în persoana d-lui Clemenceau „spiritul cel mai italo-fob al Franţei contimporane".

La acestea „Journal des Débats" adaugă că este neîndoios că, dacă această campanie ar trebui să se prelungească, amiciţia franco-italiană va fi grav compromisă. Preferim a crede, adaugă ziarul, că amicii noştri italieni s'au ambalat odată mai mult prea repede şi că lămuririle care nu pot lipsi a se produce vor determina o destindere profundă în spiritele supra excitate de presă.

In aceiaşi chestiune „Figaro" prin pana lui Achille Richard, dă strigătul de alarmă: „Să luăm seama! In patru luni suntem pe punctul de a fi anihilat fructul a patru ani de sforţări comune".

Estonia independentă

NAUEN.—Adunarea naţională din Estonia a proclamat solemn independenţa republicei.

S'a eftenit Vinul

PENTRU TOATA LUMEA

LA MAGAZINUL Dr. I MANOLESCU

Str. Lăpuşneanu Vis-a-vis de Grădina Traian

A sosit un mare transport de vinuri albe şi negre din Odobeşti şi s'a pus în vânzare cu preţul de 9 (nouă) lei litrul, atât pentru consumul casei cât şi pentru consumul pe loc, unde sa amenajat special camere destul de spaţioase.

Se atrage atenţia D-lor Clienţi că preţul 9 (nouă) lei litrul s'a fixat în dorinţa de a se înfrâna specula ce se face cu vinurile şi de a ajunge direct la consumator cu preţul de 9 lei, D-nii Clienţi ce doresc a lua vin pentru casă sunt rugaţi a aduce sticle goale. Probe la dispoziţia amatorilor.

ADMINISTRAŢIA

La cunoscutul cizmar

MOISE ROSENTHAL IAŞI

— Str. Cucu 36 —

Se găseşte oricând un

Stoc de ghete gata

bărbăteşti, de damă precum şi pantofi maro şi negri. — lucru fin.

De asemenea primeşte şi execută COMENZI in maximum 2 zile.

+

Indureraţii părinţi fac cunoscut rudelor şi prietenilor c'au adus rămăşiţele pământeşti ale neuitatului lor fiu.

AUREL CERCKEZ

artist al Teatrului Naţional.
Sublocotenent de rezervă în reg 53 infanterie

mort pe câmpul de onoare in luptele din Dobrogea.

Inmormântarea se va face Mercuri 25 Mai ora 3 p. m. Cortegiul va porni de la Biserica Banu unde este coscrugul la Cimitirul Eternitatea.

Aceesta ţine loc de invitaţie.

Mercuri 28 Mai se deschide

Grădina Cinema Modern

Cea mai spaţioasă şi splendidă grădină din centrul oraşului, renovată şi amenajată astfel ca Spectacolul în caz de timp nefavorabil se poate continua în sala alăturată complect lipsită de curent.

Orchestra mărită anume pentru Grădină.

De vânzare 2 CAI, mari, negrii, tineri, buni pentru orice tracţiune; un DOCAR de 2 persoane, de un cal, 1 MASCAR grat, o bucată STOFA de 4 Metrii, dublu lat, pentru costume de dame

FRANŢ PŞAIELT strada Morilor 7 vis-a-vis de Fabrica Fortuna

TELEGRAMA

Soseşte în Iaşi celebra subretă

Sarah Kanner

şi cunoscuta primadonă

Tina Tuchten

(născută Kanner)

care vor da o serie de 5 reprezentaţii incepând de Vineri 30 Mai in

: : SALA TEATRULUI BEJAN : :

Ocazione din cauza plecărei, se vinde un dormitor complect, fabricaţie straină, o sufragerie, un piano bun şi multe alte obiecte de mesaj.

A se adresa la D-l IOSEF MARCUS strada Cuza-Vodă No. 18 intre orele 2—5 (Casa fost Berman fruter.)

In Piaţa Unirei No. 6 a sosit TALPA prima calitate. Vânzarea începând de la un balot cu preţul de 50 lei kgr.

PUBLICATIE

Se aduce la cunoştinţa amatorilor că Duminică 1 Iunie a.c. st. n. ora 10 dim. se va ţine licitaţie publică pontru vânzarea bardeamentelor Batalionului I. Explotare din strada Ioan Creangă Iaşi.

Licitaţia se va ţine la localul bărăcilor No. 267 | 919 Şeful Biroului de Geniu Iaşi

MAIOR V. RUSU

De vânzare 8 garnituri complecte pentru treier cu batozele lor şi toate accesoriile necesare, din cari 2 garnituri 10 cai putere şi una 8 cai putere toate sistem Klayton et Sutlevort in stare bună de funcţiune şi se vând cu preţ moderat. A se adresa D-lui MORITZ GROPPER Paşcani.

A dispărut in noaptea de 16 Mai din ograda mea, o vacă alb cu negru având piciorul dindărăt puţin înţepenit. Dau o recompensă foarte bună aceluia care mă va înştiinţa unde se află.

Z. ASPLER Mahalaua Adunaţilor 18

Om de serviciu cu femeie se angajează imediat pentru o instituţie. A se adresa la Agenţia de Publicitate I Brănişteanu str. Mârzescu 23.

Salonul Hotelului Binder

— din Iaşi str. I C. Brăteanu 174 —

cu totul renovat şi cu un serviciu complect angajează nunţi, baluri şi banchete, cu sau fără masă.

ADMINISTRAŢIA

De vânzare trei tauri, rasă moldovenească, vârstă trei ani. Un plug aburi Wenitzki in bună stare de funcţiune.

A se adresa Moşia Cozia 30 Klm. de Iaşi Jud. Fălciu.

Circul Franco-Italian

(L. PROSERPI)

Str. Lăpuşneanu (Grădina Traian)

— Astăzi Marţi 27 Mai 1919 —

ora 9 seara are loc o mare

REPREZENTAŢIE DE GALA

cu numerile cele mai frumoase de circ

De remarcat intre altele

SCHERLOCK HOLMES

pantomimă in 8 tablouri jucată de intreg personalul circului.

Rezervat 8 lei, Stal I 6, Stal II 4 lei, Galeria 2 lei.

ANUL XV-lea No. 3634

25 BANI NUMARUL

JOI 29 MAI 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.

— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

— Unnumăr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

NOTE ŞI IMPRESII

OLIGARCHIA

N'aşi putea să spun cine a făcut cândva o constatare istorică şi socială dintre cele mai interesante.

A trecut peste diferenţele de limbă, obiceiuri şi aptitudini, care caracterizează feluritele rase ale Europei şi a găsit că lumea aceasta diversă, rămasă după dărâmarea împărăţiei romane şi după amestecurile învolburate ale seminţiilor năvălitoare, s'a împărţit de fapt în două mari categorii, peste graniţele firesti şi silnice.

Una, a marelui popor aplecat pe brazdă şi pe unelte, robul tradiţiilor, producătorul de pâne şi de confort, docil, ignorat şi supus muncii eterne ca unui blăstăm. Alta, a unei viclene caste de oameni de războiu, baronii, cari şi-au făcut cu sabia parte de leu din munca mulţimilor.

Neamurile supuse şi umilite au continuat a se diferenţia, fiecare în colţul lui de lume,—înfrăţite totuşi prin aceiaşi îndeletnicire şi aceiaşi trudă. Stăpânitorii n'au avut patrie, n'au avut naţionalitate. Aşa ceva pentru ei nu putea avea sens. Condiţia vieţii lor era parasitismul. Apanagiile şi dulceaţa vieţii, între furtunile războaelor de pradă, constituiau singurul lor scop.

Nobleţa aceasta a Europei putea odinioară să şi facă o carieră, urmând baniera oricărui suveran. Schimbările de hotare le erau indiferente: lupii se miroseau, se înfrăţeau la pradă şi urlau la fel.

Aşa au ajuns în timpurile moderne, ca un fel de masonerie deasupra popoarelor subjugate: proprietari de latifundii, posesori de titluri, beneficiari prin graţie divină a bunurilor lumii.

Un coborâtor din asemenea case sfinte e sortit din leagăn să fie ministru, cardinal sau amiral. Ca să şi păstreze aceste privilegii, se înfrăţeşte cu cuceritorii vremelnici. Baron al Spaniei lui Carol Quintul, devine duce austriac; cneaz al Ardealului, devine magnat maghiar; boer al voevozilor noştri, devine sfetnic al Ţarului tuturor Ruşilor.

Convulsiunile sociale îi împuţinează, îi dezbracă de titluri. Ei reapar în altă ipostază, aliaţi şi redutabili. Nu au nici meserie, căci vechile îndeletniciri de pradă ale străm şilor au încetat. Nu sunt muncitori, nici artişti, nu contribue cu nimic la progresul omenirei. Au blazon, se îmbracă şi vorbesc elegant şi fac cariere diplomatice. Ruinaţi,—confreria descopere pentru ei alianţe bogate. Continuă să steie deasupra mulţimei şi să consume fără a munci, în virtutea unor misterioase şi neînţelese legiale ordinei sociale...

Aceste ciudate constatări îmi vin în minte în chip firesc acum, în pragul vremurilor nouă.

Cu preţul unor jertfe infinite, neamul nostru s'a întregit sămănînd morminte pe toate câmpiile de luptă ale Europei. Cu toţii simţim nevoia grozavă a unor schimbări. „Este ceva putred în Danemarca"... Oameni noui, orânduiri nouă! E un strigăt unanim, ca un ecou al unor vechi şi amare dureri...

Cei cari nu văd prefacerile îndată şi fără grele lupte, ni se pare că au dreptate.

Ca să reducem vechea masonerie la care s'au alipit toţi dezertorii poporului înfruptaţi din blestemata pâine albă, trebueşte timp şi luptă. Vom mai avea desigur o epocă de diplomaţi şi miniştri prin drept de moştenire. Numai democratizarea şi cultura poporului vor putea roade cu timpul, ca un val, această stîncă îndărătnică a trecutului.

Atunci abia, după înfrîngerea acestui neam străin din mijlocul nostru, neamul românesc va putea răsufla în voie deplină.

M. Sadoveanu

Câte-va NOTE

Plouă de îneacă pământul. Singuri cultivatorii de pământ nu sunt plouaţi.

*

Se anunţă o scădere mare în preţul brânzei. Asta de sigur nu fiind-că producătorii n'au făcut multă brânză.

*

Să dai cu tunul şi nu găseşti un covrig în tot oraşul.

A easta când, din cauza lipsei, cei mai mulţi din noi ajunseserăm la covrigi.

*

Inoiro te întorci n'auzi de cât de ieftenirea mărfurilor, scăderea preţurilor.

Ce o mai fi, doamne, când s'o scumpi din nou, dacă asta se cheamă eftenire.

Blanzy

Retragerea trupelor americane

WASCHINGTON.— Generalul Meorch, anunţă că toate trupele expediţionare americane, cari se găsesc actualmente în Franţa, vor fi repatriate. Se va lăsa numai o armată regulată.

POLITICA

Noul guvern rus

Se ştie vorba lui Bismark, în timpul comunei de la Paris: „Dacă Franţa nu are guvern cu cine să tratăm, va trebui inventat unul."

Ceea ce nu s'a întâmplat la 1871 este pe cale să se înfăptuiască actualmente. Un articol de acum câteva zile din „Le Temps" preconiza recunoaşterea guvernului de la Omsk a generalului Colceak, iar o telegramă de aseară din Paris las- să se intrevadă c- acest lucru constituie deja un fapt indeplinit.

De alt-fel Conferinţa nu putea să procedeze de cât cum a procedat. In imposibilitate de a recunoaşte guvernul lui Lenin—cu toate tratativele şi străduinţele americane—Congresul nu putea să păşească la rezolvirea problemelor în directă conexiune cu fruntariile ruseşti, fără ca Rusia s- fie prezentă şi s- nu-şi dea aprobarea.

Rusia a fost un aliat, şi pentru ziua de mâine ea cântăreşte cel puţin atât cât a cântărit în timpul celor trei ani de participare la războiu. Ar fi fost imposibil să se dispuie în lipsa ei, fără a nu se crea grave consecinţi pentru viitor. Conferinţa ar fi putut cel mult, în chestiunele teritoriale din Asia, Extremul-Orient şi Europa, s- constate starea de fapt, ceea ce n'ar fi convenit nici marelor puteri, nici tinerilor state noui create, nici statelor mai vechi cari şi-au realizat doleanţele în contul imperiului moscovit.

Pentru a preveni toate aceste rele, Conferinţa se gândeşte să recunoască guvernul generalului care duce lupta acerbă în contra bolşevismului. Reprezentanţii acestui guvern, prezenţi la Conferinţă, convenind, formele sunt salvate iar consensul Rusiei la cele ce se vor decide devine o realitate.

Această soluţie, impusă de împrejurari, dar nu o invenţie a vremurilor de acum, va simplifica mult situaţia grea creată prin dezordinea internă şi toţi cei interesaţi, între care şi România, vor primi cu satisfacţie vestea că stările de fapt vor fi şi din punct de vedere al formelor recunoscute ca valabile.

OP.

Era lesne de prevăzut....

—.... că textul păcei ce se va încheia la Versailles nu va corespunde în totul marilor şi idealelor principii, enunţate de cei ce luptau în acest crâncen războiu în numele dreptăţei şi a libertăţei.

Era lesne de prevăzut că şi opera de acum, ca orice operă omenească va avea imperfecţiuni cu atât mai explicabile cu cât în cursul luptei au fost puse anumite principii, care erau pur şi simplu de domeniul ideologiei.

De sigur însă că nu s'a găsit om de lume, care să fie prevăzut tabloul de astă-zi al cărui cea mai complectă carecterizare o dă telegrama noastră de aseară cu privire la încordarea ce domneşte în Italia împotriva aliaţilor şi a Franţei.

Toată lumea e nemulţumită şi nemulţumirea nu-i numai între popoarele ce au fost in luptă, nu-i numai între popoarele până astă zi prietene, ci şi înlăuntrul popoarelor însă-şi.

Ca şi cum rezboiul nu ne-a dat măsura tuturor nenorocirilor, pacea de acum ne dă tabloul profundei nemulţumiri şi spectrul revanşei cu scadenţă scurtă.

Războiul de până acum, pare-se că va continua de fapt dincolo de pacea de astă-zi.

INSEMNARI

Pesimism civic

Intr'un stat democratic se cere considerarea opiniei poporului, şi respectul legilor din partea autorităţilor. O ne. socotire a legilor ar putea fi uneori admisă de partea celor conduşi, căci legile sunt făcute pentru popor şi nesocotirea lor de către mulţime presupune o defectuositate a regulilor scrise cari trebuesc schimbate ca ne mai fiind o expresiune a stărei sociale. Insă o nerespectare a legilor de către autorităţi e un joc cu totul periculos care duce la tiranie, căci oricât de incomodă şi fictivă ar fi norma scrisă, ea constitue totuşi o determinantă de raporturi universal ştiute şi o garanţie a dreptului de manifestare cetăţenească într'un fel admis şi recunoscut.

Acest lucru ne învaţă şi îl exemplifică lucrările de sociologie, istorie socială, drept şi politică. Şi acest lucru nu se găseşte la noi, de unde urmează că nu suntem un stat democrat in înţelesul curat al vorbei.

Exemplul cel mai nou în Iaşul mizeriilor noastre ni-l oferă abuzul administraţiei comunale cu măsura de a nu se elibera cartelele de alimente fără dovada plăţii dărilor. Toate măsurile legale de percepere şi sensul umanităţii sunt călcate in picioare cu un tupeu şi o suficienţă profund aristocrată. Dar nenorocirea cea mai tragică stă in inconştienţa cu care mulţimea primeşte fără, de legile conducătorilor. Ieri domnul primar a vândut cu sila cartofi putrezi, astăzi refuză distribuţia cartelelor, mâne îi va trece prin cap a nu da pâne celor ce nu poartă pantaloni cadrilaţi sau nu se inscriu in partidul liberal, şi cetăţeanul cuminte se va grăbi să se conformeze.

Dacă subsemnatul ar avea fantazia a pune o barieră în Piaţa Unirei şi a cere 20 bani taxă de trecere, desigur că cetăţeanul ar deznoda basmaua şi ar plăti, iar insuşi don primar ar cere doar scutire de taxă, fiind autoritate.

Şi iată cât de uşor, autorităţi fără scrupul, folosind inconştienţa cetăţeanului, pot invia ţarismul in România blăstămului ceresc.

Protestarea României

Când am luat armele pentru a int a în marea vâltoare, care însângera Europa, aveam conştiinţa că luptăm pentru libertate şi dreptate.

Mulţime de popoare gemeau sub jugul cător va împărăţii cari nu îşi înţelegeau rostul existenţei lor, precum nu'şi dădeau nici seamă dacă au vre o misiune de indeplinit.

Cauza libertăţii ca şi acea a dreptului a triumfat. In momentul când representantul cel mai puternic al opresiunii a depus armele, toţ apăsaţii din lumea întreagă au respirat.

După ce zângănitul armelor a încetat, s'a început munca titanică a reconstruirilor, a aşezării unei noui şi solide îndrumări a dreptului.

Dar, pe când noi Românii aşteptam respectarea drepturilor, iată că de la Paris veni vestea că şi de data aceasta indeplinirea idealului nostru e în pericol a rămânea în parte, tot un vis. Ştirea străbătu ca un fulger prin toate ţinuturile.

Românii din patru unghiuri se scoală astăzi ca un singur om pentru a protesta contra nedreptăţii de care sunt ameninţaţi.

Ei nu au pierdut încă speranţa, că marii aliaţi vor înţelege durerile neamului acestuia, jertfit timp de secole.

Vor înţelege că dacă am făcut sacrificii pentru drept şi idealul naţional, suntem in stare să mai facem.

Vor înţelege aceasta, când vor auzi că de la mic la mare, de la tânăr la bătrân, cerem să ni se recunoască ce e al nostru.

Vor înţelege că deşi a suferit atât, poporul român e incă in stare să zică *„Romania fara da se"*.

Ţarism? Ba mai mult Căci nici odată in Rusia desigur, nu s'a găsit satrap care să ia pânea din gura copiilor pentru că tatăl n'a plătit birul pentru oligarhie...

Renovatus

Informaţii

■ Duminică seara când telefonul era pe calea a se deranja, ceia ce s'a şi produs apoi, corespondentul nostru din capitală ni-a comunicat că în ce priveşte Cadrilaterul, Conferinţa de pace a invitat guvernul român să se înţeleagă direct cu cel bulgar.

Am crezut că este o greşală de transmisiune şi am preferat să nu inregistrăm ştirea Astăzi însă vedem faptul inserat în fruntea ştirilor politice din ziarul „Epoca" şi deci inregistrarea permisă de cenzură.

Dacă faptul e adevărat, el este uimitor Tratatele sunt petece de hârtie nu numai în ce priveşte revendicările ci şi în privinţa integrălităţii teritorului în momentul intrării la război.

„Chemarea" publică la „Ultima oră" următoarele rânduri:

Liga Naţiunilor a înscris în statutele ei următorul articol unic privitor la chestia evreiască:

Toţi evrei din Polonia, Ucraina şi România, cari în decursul unui an de la termenul ce se va fixa, nu vor declara formal că doresc să aparţină vreunui alt stat, vor fi consideraţi cetăţeni de drept ai celor trei state de mai sus.

Se pare că enunţarea din Paris că Consiliul de cinci a fixat graniţele Bucovinei, se referă la punctul în litigiu în privinţa pretenţiunei ukranienilor din nord vestul Bucovinei.

Ucrainienii îşi menţin pretenţiile asupra văei Ceremuşului şi Baba-Sadova.

E de văzut acum cum a tranşat Conferinţa de la Paris această chestiune, întrucât, până acum nu s'au făcut comunicări autorizate de guvern in această privinţă.

In şedinţa de aseară a Consiliului de higienă, d. Crupenschi a explicat felul cum a fost organizat serviciul de ridicarea gunoaelor, şi mijloacele materiale obţinute.

Consiliul a luat act de aceste măsuri cari vor grăbi asanarea oraşului, s'a ocupat apoi ca cererea d-lui d-tor Tănăsescu, ca gunoaiele să fie vărsate la extremităţile oraşului şi desinfectate.

D. Manciu a dat explicaţiuni de felul cum va funcţiona serviciul reorganizat.

La ultima şedinţă a cercului femenist au vorbit d-na Vânătoru şi principesa Olga Sturdza.

Consiliul de higienă.— Consiliul de higienă al oraşului, s'a intrunit aseară, sub preşedinţia d-lui C. Crupenschi. Acistă d-nii d-ri Floru, Zosin, Tănăsescu, Ochs, Tudor, Sava-Goiu, Petrovici, Buzenchi, Georgescu, d-nii arhitecţi Savul şi Mihailescu, d-rii Climescu, vice-preşedinte şi Manciu, membru în comisia interimară.

După rezolvirea unor chestiuni mai mărunte, d. dr. Flor, medic şef al oraşului, face o dare de seamă de mersul bolelor contagioase, în lunile Martie, Aprilie şi Mai

In ceia ce priveşte tifosul exantematic s'au constatat 39 cazuri, în afară de 68 de soldaţi veniţi de aiurea. Medicul-şef arată că deparazitarea şi desinfectarea se face şi primejdia unei lăţiri a bolei este exclusă.

In ceia ce priveste variola, de şi se prezintă în chip mai benign, primejdia e mai mare.

S'a constatat în acelaş interval 76 de cazuri. Atribue acest număr faptului, că multe cazuri nu se declară. Relevă cazul unui covrigar din strada Mlaştinei, care de şi bolnav, continua a fabrica şi vinde covrigi, şi implicit a propaga microbul. Revaccinarea continuă şi de la 1 Ianuarie şi până azi s'au revaccinat 16.900 persoane.

Consiliul se ocupă apoi de vânzarea îngheţatei şi a limonatei, în mod ambulant.

Se decide a se prohibi cu desăvârşire vânzarea îngheţatei. In ceia ce priveşte limonata, se permite vânzarea numai a produselor de la acele instalaţiuni, cari au o legătură directă cu apa de la conductă.

Se decide a se invita pe brânzarii din hală, ca frământarea brânzei să o facă în altă parte şi nu în gheretele din hală, puse la dispoziţie numai pentru vânzare.

In urma recunoaşterei Asociaţiei Studenţilor evrei din Iaşi, de către Senatul Universitar, Onor. rectorat a invitat Asociaţia să ia parte la Meetingul Naţional de Joi 29 Mai. Comitetul roagă pe studenţi evrei a se aduna la ora 1 jum. la şcoala „Cultura" pentru a porni in grup la statuia lui Ştefan cel Mare.

Reamintim că marele meeting naţional de mâne va incepe la ora 2 p. m. prin punerea în mişcare a cortegiului de la statuia lui Ştefan cel Mare inspre Copou.

Curtea cu juri, a judecat Marţi pe Elena Gabară, acuzată de a şi fi asasinat soţul, în complicitate cu un amant al ei.

Elena Gabară a fost condamnată la 5 ani muncă silnică.

Un ziar local a dat ştirea că Joi va avea loc la Prima Societate de Economie din Iaşi, o întrunire a pensionarilor, pentru a se consfătui asupra stării lor şi a măsurilor de îndreptare.

Din cauză însă că mâine urmează a se face marele meeting de protestare pentru Banat, acea Adunare a pensionarilor se amână pentru o altă zi, care se va anunţa la timp.

La cinema MODERN

SIMFONIA X-a

Miercuri 28 Maĭ — O FRUMUSEȚE

Studenții Facultății de Științi din Iași s'au constituit într'o societate cu caracter științific, cu următorul comitet de conducere:

C. Gheorghiu președinte, V. Pușcaru vice-președinte, D-ra Georgeta Munteanu casieră, D-ra Elena Andriescu bibliotecară, S. Creangă secretar.

Traian Anghelescu, A. Cișman, C. Gavrilescu, și Băncilă membri.

Duminică 2 Iunie st. n. orele 10 jumătate a. m. va avea loc prima ședință de inaugurare a Societății la care sunt invitați a lua parte Decanul și toții D-nii profesori ai Facultății de Științi.

Președintele Societății C. Gheorghiu își va desvolta conferința sa, a cărei subiect se va anunța ulterior.

Ședința se va amâna dacă în aceiași zi va avea loc excursia studențească la Bărnova.

D-nii d-r Flor, Petrovici și Răteanu. au fost numiți în comisia de inspectarea farmaciilor.

Consiliul de higienă, în anume condițiuni, a autorizat redeschiderea băei Diana, din strada Mitropoliei.

D-ra Hesperia, celebritatea scenică italiană, apare astăzi pe ecranul Teatrului Elisabeta în filmul „Misterul unei nopți de primăvară" sentimentală și impresionantă dramă în 5 acte. Subiectul acestei drame este cu desăvârșire original și montarea piesei e de un lux și o bogăție fără seamăn.

Filmul e absolut nou, adus acuma din Italia.

Un conflict s'a ivit între administrația financiară din Chișinău și starețul monastirei Suruceni din Basarabia pentru taxele pe vii ce urma a le plăti Statului. Administrația a cerut darea în judecată a starețului.

Constituirea federalei de consum — Eri s'a constituit în localitate, sub denumirea de „Înfrățirea" prima federală de consum orășenesc din Moldova. Fac parte din această federală, cooperativele *Leul, Furnica, Locomotiva, Hărnicia, Albina, Elena Doamna* și *Frăția Moldovei.*

S'a ales comitetul următor: Președinte C. Frăașcă; vice-președinte Gh. Luchian; Membrii d-nu Gh Vasiliu, d-na Elena Savopol, d-nii D. Cojocaru, T. Manoliu, U. Stângaciu, V. Carpuz și Gh. Hutău. Cenzori d-nii C. D, Palade, dr. Șumuleanu, Gh. Dobos, Supleanți d-nii D, Armiu, I. Adamiu și N. Ghițescu, Consiliul diriginte e compus din d-na Elena Savopol, Gh. Huțan și D. Carpuz.

Federația s'a constituit în prezența d-lui inspector delegat al Casei Centrale al cooperativelor orășenești.

Un conflict cu rabinii. — Se știe că administrația comunală a încuviințat rabinilor de a întra în abator, și a supraveghea tăerea vitelor în chip natural de către hahami.

La ședința de aseară a consiliului de higienă, d. dr. Georgescu a relatat un conflict avut cu rabinul Taubes.

Acesta, când să facă o operațiune de „insuflare pulmonară", la o vită tuberculoasă, a fost oprit a o face cu gura. Rabinul a părăsit abatorul.

D. dr. Georgescu zice că rabinii nu au nici o cunoștință de higienă și face în această privință apel la d. dr. Ochs, care era de față.

D dr. Ochs, spune în treacăt că în Iași nu există nici o comunitate israelită recunoscută ca atare, că rabinii nu cu nici o cunoștință de higienă.

Consiliul de higienă, în acord cu primarul, consimt ca rabinii să poată controla pe hahami, dar nu au a se amestica în chestii de higienă, ce privesc exclusiv pe medicii veterinari.

Curtea cu juri, urma să judece eri procesul de presă intentat de d. N. Iorga ziarului „Tribuna".

Procedura nefiind complectă, procesul a fost amânat pentru seziunea viitoare.

Situația trupelor ukrainiene. Biuroul ukrainian al presei desmintă știrea publicată de ziare că generalul Oskilyo ar fi trecut cu trupele de partea polonezilor. Biuroul adaogă că generalul a fost desărcinat de comandă și s'ar putea să fi trecut la polonezi însă fără trupe.

Dar comunicatul polonez din 18 Mai anunță cucerirea orașului Luck și capturarea trupelor ucrainene de acolo, împreună cu generalul Oskilyo și alți doi comandanți superiori cu statele lor majore.

O comunicare primită de „Gazeta Polska" mai vestește că trupele naționale ucrainiene fiind respinse, gărzile roșii ar fi pătruns în Galiția și înaintează spre Tarnopol. Guvernământul sovietelor stabilit la Kiew este condus de Rackovschi. Lenin și Trotzki au vizitat de curând Kievul.

Pâinea. — Se ventilase ideia distribuirei zilnice a rației de 250 grame pâne, S'a crezut apoi nemerit a se da câte 500 grame de persoană la două zile. Și s'a decis în fine a se da ca și până acum câte 250 grame la două zile.

Și doar în multe orașe, rația de pâne este mai mare decât la Iași. Ba la noi populația este expusă a nu mânca pâine de loc dacă nu se poate grăbi cu plata dărilor. Ilegalitatea este cunoscută, dar dedesuptul rămâne încă misterios.

Meseriașii metalurgiști se întrunesc în astă seară, pentru a proceda la constituirea unei cooperative care să procure membrilor materii prime.

Din lumea socialistă.— La ședința săptămânală ce a avut loc în ziua de 18 crt. la sediul sindicatului C. F. R. după ce Dl. Țintă arată pericolul pentru muncitorime ce-l prezintă ideile ce le propagă Dl. Iorga, a luat cuvântul Dl. dr. Zosin.

Acesta arată rolul intelectualilor în mișcarea muncitorească și termină spunând că muncitorii români trebue să ducă lupta separat de cei evrei, aceștia având alte interese și alte scopuri.

Răspunsul i l-a dat Dl. Zaharia, care spune că toată muncitorimea de ori ce naționalitate ar fi nu are decât un singur și acelaș interes, acela de a se desrobi de lanțurile capitalismului actual și deci separatismul dintre lucrătorii români și cei evrei nu-i de loc intemeiat.

Numai astăzi Miercuri 28 Mai se mai poate vedea cel mai superb film detectiv „Trucurile Poliției" extraordinară inscenare Cinematografică a Casei Nordisk cu Clara Wieth și Waldemar Psilander artiști răsfățați ai Nordului, la Cinema „Orfelinatului Principele Mircea a Corp. 4 Armată „Lux".

TEATRUL CINEMA SIDOLI.— Cu începere de mâine Joi 29 Mai: Cel mai mare produs al casei Gaumont din Paris, „Misterele Umbrei" film senzațional în 6 acte cu o montare și un lux fastuos, în rolul principal apare frumoasă artistă Fabienne Fabreges de la Comedia franceză, rivala Franciscăi Bertini.

Duminică 1 Iunie ora 9 seara: O singură reprezentație dată de către trupa „Petru Liciu" de sub conducerea distinsului artist C. Niculescu cu frumoasa comedie „O nuntă la New-York".

Biletele se pot reține de pe acum la casa cinematografului Sidoli.

Aflăm că dl. Max Bercovici proprietarul Magazinului General din Iași și a deschis un elegant Magazin la București în fața Palatului Regal Calea Victoriei 88 sub denumirea de Magazin „TIVOLI".

Îi dorim deplin succes în noua întreprindere.

Neputându-se ține în ziua de 25 crt. licitația pentru închirierea terasei Orfelinatului „Principele Mircea" care se va deschide în curând în fosta grădină Bragadiru; Se face cunoscut amatorilor că această licitație s'a amânat pentru Joi 29 crt. ora 12 în localul Comandamentului Corpului 4 Armată Biroul Orfelinatului.

Duminică 1 Iunie st. n. „Social Domocrația" va apare în număr festiv cu ocazia comemorărei a doi ani de la moartea lui Max Vexler.

„Epoca" găsește de cuviință a primi în mod iseverențios numirea in consiliul comunal a confratelui nostru de la „Mișcarea" d. C Săteanu.

Jignirea pe care ziarul din Capitală încearcă sa o ducă d-lui Săteanu pe cât este de urâtă pe atit n'ar putea atinge pe cel vizat. Numirea excelentului nostru confrate în consiliul comunal a fost cu o deosebită satisfacție primită în toate cercurile din Iași.

Auto-Camion închis

pleacă Joi 29 Mai ora 7 dim. spre Vaslui Bârlad, Tecuci, și rotur.

Biletele se pot reține la Ceasornicăria Tișler Str. Ștefan cel Mare 33 M. ALTER Str. Palat 61.

In Piața Unirei No. 6 a sosit TALPA prima calitate. Vânzarea începând de la un balot cu prețul de 50 lei kgr.

Stiri Telegrafice

ITALIENII CEDEAZA

In jurul chestiunei portului Fiume.—Negocierile dintre Jugo-Slavi și Italieni

PARIS.—Se comunică faptul că negocieri indirecte au loc intre jugo slavi și italieni. Italienii au devenit mai puțin intransigenți în privința portului Fiume și a Dalmației, declarându-se însă hotărâți in cea ce privește liniile ferate cari se termină la Fiume și Triest.

Dacă Germania nu va semna....

— ...blocada va fi reinființată și Aliații vor trece Rinul —

BYK.—Consiliul aliaților a decis ea in eventualitatea refuzului de a semna tratatul din partea Germaniei blocusul să fie imediat reintrodus. Inainte insă de a se proceda la această măsură, un ultimatum va fi remis guvernului din Berlin. Și dacă in timp de 72 ore răspunsul nu va parveni, armatele engleze, franceze și americane vor trece Rinul pătrunzînd in fostul imperiu al lui Wilhelm II-lea.

Ocuparea orașului Peterhof

Stockholm.— Armata, voluntară rusă dela Nord, în unire cu flota engleză au ocupat Peterhof, la 24 km. depărtare de Petrograd.

Inaintarea armatei estoniene

COPENHAGA.— Trupele estone se găsesc la o distanță de 8 km. de Rahof, și Pskof. Au luat de la bolșevici o mie de prizonieri și numeroase tunuri.

Reprezentantul Olandei la Paris

HAGA.— Fostul ministru de externe Lodden, a primit insărcinarea de a reprezenta la Paris, Țările de jos.

Noua notă a D-lui Brokdorff

PARIS.— Contele Brockdorf a remis Duminică D-lui Clemenceau a treia notă—răspuns, ocupându-se de chestiunile privitoare la reparațiuni și responsabilități.

Pentru mutilații războiului

LION.— Comisarul republicei franceze din Metz a colectat o sumă insemnată în cuprinsul Lorenei, destinată ajutorărei mutilaților din război. Suma a fost remisă Mareșalului Petain.

Soarta aviatorilor îndrăzneți

LION.— Aviatorului Hawkeer, care incercase să treaca Atlanticul în aparat, i s-au cules rămășițile în mijlocul mărei la 60 mile distanță de coasta Scoției.

Comisarul american din Viena

STOCKHOLM. — Dl. Halstead a plecat din localitate spre Viena, însărcinat cu funcțiunea de comisar al Statelor-Unite, în capitala Austriei.

Cel mai îndrăzneț raid aerian

PARIS. — Un radio american, aduce la cunoștiință că Locotenentul Homear Lokear, fost instructor aviator, a atins apogeul in cea ce privește stăpînirea aerului. In timpul unui sbor al mai multor aeroplane, Lockear săria dintr'un aeroplan într'altul, agățîndu-se de o frînghie coborîtă din aeroplanul superior, și continuînd astfel timp îndelungat.

Soarta Austriei

Chestiunea teritorială—Concesiuni economice și financiare

BASEL.—„Franckfurter Zeitung" primește din Viena următoarea comunicare telegrafică:

Se consideră, in cercurile diplomatice neutre, că tratatul de pace va fi remis foarte curând delegației austriace. Articolul principal al tratatului va indica condițiile in care Antanta ințelege a se indeplini lichidarea fostei Austrii.

Austria germană va fi declarată stat independent a cărui neutralitate va fi ingrădită de un anumit număr de garanții. Apoi, chiar dacă se supune condițiilor ce-i vor fi stabilite, Austria germană nu trebue să nădăjduiască in concesii teritoriale. Cel mult va putea compta pe autorizația de a face un plebiscit in teritoriile Moraviei meridionale și ale Ungariei occidentale unde elementul german predomină.

Din potrivă, Austria poate spera la importante concesiuni financiare și economice; ar putea chiar conta pe un imprumut de un miliard până la un miliard și jumătate coroane pe care i l'ar consimți Antanta in scop de a i ușura transformarea sistemului monetar și echivalarea coroanei cu francul. In fine, Austria mai speră a obține un larg credit care îi va permite să'și ridice viața economică.

Prima Societate de Economie din Urbea Iași

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăți de Economie din Urbea Iași, sunt convocați în Adunare Generală pe DUMINICA 1 IUNIE 1919 st n. ora 2 p. m., în localul propriu al Societății din str. Ștefan cel Mare și Palat No. 1.

La ordinea zilei sunt următoarele chestiuni:

1. Raportul Comitetului de Administrație asupra mersului afacerilor Societății dela 1 Ianuarie pâna la 30 Aprilie 1919 st. n.

2 Raportul comisiunei de Control privitor la constatările făcute de dânsa prin verificarea registrelor de contabilitate, precum și a operațunilor efectuate in intervalul de mai sus:

3. Alegerea Comisiei de Control conf. art. 29 și 41 din Statute, pentru verificarea gestiunei pe timpul dela 1 Mai—31 August 1919 și care Comisiune va lua parte și lucra la alegerea și impărțirea dividendului pe anul curent social 1918 - 1919.

4. Chestiunile ce se vor ivi in cursul ședinței.

Președintele Comitetului de Administrație V. I. RADU.

TEATRUL NATIONAL

Turneul celebrei Tragediane

Marioara Voiculescu

cu concursul D-lor R. Bulfinski, Economu; Hagi Ștefan etc. și al D-nelor Maria Ciucurescu Bulfinski, Crissenghi, Barorzi etc.

Vineri 30 Mai FECIOARA RATACITA — Biletele poartă No. 3

Sâmbătă 31 Mai FEDORA — Biletele poartă No. 1

Duminică 1 Iunie MATINEU FECIOARA RATACITA — Biletele poartă No. 4

Seara DEZETORUL — Biletele poartă No. 5

Luni 2 Iunie FEDORA — Biletele poartă No. 2

Biletele la Agenția «Thalia» Th. Maximovici

Floare de pucioasă

pentru stropit vii, cu Lei 6. Kgr. precum și Coloniale mai eftin ca oriunde. vinde Magazinul „CAMILA" Strada Anastasie Panu 47.

De vânzare Oglindă mare venețiană lampi electrice, perdele, diverse obiecte.

A se adresa la d-na Stenerman str. Cuza-Vodă 13 între 10— 12 și 2- 5.

Farmacia din Podul-Iloaiei

cu sau fără casă de vânzare. Adresați Str. Lățescu 3 bis Iași.

Frizeria „FIGARO"

STRADA ANASTASIE PANU 23

Caută 2 lucrători plătiți cu 400 lei lunar, fiecare

VAR GRAS de Bucovina de vânzare la Cooperativa Podgorenilor din Noldova Str. Ștefan cel Mare 38; de vânzare și cu vagonul.

CARTOFI jum. vagon de vânzare eftin.

O fotografie bine reușită frumos executată puteți obține numai la cunoscutul atelier fotografe Z. VEISS furnizorul curței Regăle, Iași Piața Unirei.

De vânzare în mod avantajos material foarte puțin uzat de construcție scânduri, grinzi. căpriori etc; compuse din diferite dimensiuni:

A se adrasa Săulescu No. 2 în dosul Uzinei Electrice.

Circul Franco-Italian

(L. PROSERPI)

Str. Lăpușneanu (Grădina Traian)

ULTIMELE 6 ZILE —

— Astăzi Mercuri 28 Mai 1919 — ora 9 seara are loc o mare

SERATA COMICA

jucată de tot personalul circului

De remarcat intre altele

MAREA PANTOMIMA COMICA

Bărbierul din Sevila

sau ENGLEZUL GRABIT

Rezervat 8 lei, Stal I 6, Stal II 4 lei, Galeria 2 lei.

Sala Teatrului „BASARABIA"

FOST (PASTIA)

Trupa Israelită de Operete

In frunte cu eminenții artiști

Ch. M. SEGALESCU și C. ISCOVICI

Azi Mercuri 28 Mai ora 9 seara pentru a 4-a oară

:: IDIOTUL ::

dramă in 4 acte de Iacob Gordin

In rolul titular CH. M, SEGALESCU

BANCA IAȘILOR

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital Lei 6.000.000.— Rezerve Lei 1.120.000

Sediul Central Iași — Sucursale: Chișinău și Cernăuți

Se ocupă cu toate afacerile de bancă Face plăți in țară, Basarabia, Bucovina, Ardeal și Dobrogea precum și in străinătate.

Primește bani spre fructificare eliberând carnete de Economie sau Scrisori de Deposit. Primește colecte cu valori spre păstrare in tezaurul băncei etc.

Face avansuri pe Efecte Publice. Se ocupă cu afăceri de mărfuri etc.

Industriile chimico-farmaceutică

SOC. ANONIMA

Prima emisiune 1,000,000 lei.— Acțiuni a 500 lei

Creiază industrii pentru fabricarea de produse chimice și farmaceutice. Deposit de produse chimice, preparate farmaceutice, droghe, materi prime pentru diferite industrii.

Subscrierile se primesc la Banca Iașilor.

De vânzare docar nou elegant pe patru roate. A se adresa str. Ioan Creangă 21 Iași.

Mercuri 28 Mai se deschide

Grădina Cinema Modern

Cea mai spațoasă și splendidă grădină din centrul orașului, renovată și amenajată astfel ca Spectacolul în caz de timp nefavorabil se poate continua în sala alăturată complect lipsită de curent.

Orchestra mărită anume pentru Grădină.

ANUL XV-lea No. 3635

25 BANI NUMARUL

VINERI 30 MAI 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 80 LEI
ŞEASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionara exclusivă a publicităţii.

—— Un număr vechiu 1 leu ——

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Evaluăríle funciare

In tecnica inevitabil plină de lacune a exproprierei marei proprietăţi agrare, prima fază — aceia a defalcărei celor 2 milioane Ha — s'a terminat.

Faza a doua, adică aceia a evaluărilor pământului pentru stabilirea despăgubirei cuvenită proprietarului deposedat, a început Comisiunile de evaluare şi au şi început lucrările

După cât ştim, nicăeri proprietarii nu rămân mulţumiţi cu preţurile fixate de comisiuni. Şi cu drept cuvânt Ei *nu pot* rămâne mulţumiţi cu o despăgubire care dacă dintr'o împrejurare de forţă majoră nu poate fi, după litera constituţiei „prealabilă" nu este nici, după aceiaş literă, măcar „justă".

In adevăr, nu este just ca la evaluarea hectarului de pământ să nu ţii socoteală de valoarea lui *reală actuală*, ci să iai ca normă de apreciere preţurile de vânzare şi de arendă din anii din urmă

Ar fi cu totul anti economic să ne închipuim că în toiul scumpirei enorme şi nemai pomenite de azi şi a urcărei tuturor valorilor, pământul singur şi-a păstrat intactă valoarea lui de mai înainte.

Este ştiut că tocmai pământul, a cărui valoare a fost mereu în urcare la noi, nici în timpul războiului nu numai că n'a scăzut dar nici n'a rămas staţionar. Pământul la noi a fost şi este mereu în urcare.

Pe când, în timpul războiului, atâtea valori erau periclitate sau distruse, pământul singur, din cauza siguranţei plasamentului ce oferă şi a menţinut sus valoarea.

Şi asta nu numai la noi, ci pretutindeni.

In mod normal, adică economic şi sfidând oare cum preţul maximal al hectarului din decretul exproprierei, pământul se vinde între particulari cu totul cu alte preţuri.

Preţ care, faţă cu cele din trecut este mult mai mare.

In realitate, azi, pământul se cumpără mai scump de cum se cumpăra acum trei ani în urmă. Valoarea pământului s'a urcat mereu.

Şi valoarea lui normală, adică reală, este valoarea lui actuală. Absolut ca cu toate celelalte valori supuse toate ireductibilei legi economice a „cererei şi a ofertei".

Preţurile maximale cu care intervenţionismul copilăresc incearcă să contrazică cerinţele riguroase a unei legi naturale economice ori produc momentane perturbarţiuni ori rămân literă moartă.

Avem doar proaspătă în minte experienţa faimoaselor preţuri maximale aplicate pe toate articolele şi cari au avut ca efect pe deoparte: dispariţia de pe piaţa comercială a tuturor articolelor şi deci desfiinţarea comerţului şi pe de altă parte continuarea *extra-legem* a aceluiaş comerţ, în mod liber, în ciuda intervenţionismului protecţionist, şi conform cu exigenţele legei „cererei şi ofertei".

Este incontestabil că valoarea pământului nu este azi aceiaşi ca în trecut. Dovadă că falcea de pământ în Moldova ajunge la 4.000 lei.

Sunt ţărani cari făcând multe parale în anii răsboiului prin urcarea preţurilor produselor agricole au cuminţenia de a nu aştepta improprietărirea şi cumpăr pământ prin bună învoială dela cine are de vînzare. Ei bine, acei ţărani plătesc falcea de pământ cu preţul ei real, adică actuala valoare economică.

Evaluările funciare pentru expropiere sunt foarte anevoioase. Căci pe lângă valoarea curentă a pămîntului in genere, care trebue să fie în mod logic şi normal criteriul fundamental de apreciere, mai trebue apreciată la fiecare moşie în parte: calitatea pământului, regiunea unde e situată moşia, preţul unor anterioare expropieri pentru utilitate publică, capacitatea de muncă şi de producţie a moşiei, etc.

Orice alte consideraţiuni, de ori ce altă natură, cari ar viola aceste criterii economice—singurele criterii valabile—de apreciere a valoarei terenurilor expropiate, ar fi pe cât de nedrepte pe atât şi de imorale. Ele ar fi de natură a coborî foarte mult prestigiul pe care o astfel de reformă trebue să o aibă într'o ţară civilizată.

Mi se pare că Statul are datoria de a plăti proprietarilor pământul expropiat după valoarea lui actuală economică fără a abuza de puterea sa impunînd unor oameni, complect dezarmaţi in faţa acestei puteri, un preţ de expropiere anti-economic (adică sub valoarea reală) şi deci nedrept.

A face astfel expropierea ar deveni o quasi-spoliaţiune a unei întregi categorii de cetăţeni, nedemnă de un stat civilizat.

Teodor Rîşcanu

POLITICA

Programul socialist

Declaraţia de principii şi programul electoral socialist au văzut lumina zilei. Ele constitue un act de mare importanţă politică nu numai pentru condiţiile speciale ale noului forme de convieţuire a noastră politică ci şi din faptul ca programul practic ralia la partidul socialist toate elementele cinstite din ţara romînească, înşelate până acum în năzuinţele lor prin suprimarea de fapt a drepturilor ce-i sunt conferite poporului romînesc de Constituţia ţării.

Simptomatic în această privinţă sunt numeroasele aderiuni ale intelectualilor care până acum faceau parte din partidele istorice. Simptomatic e faptul că ministrul de interne, la întrunirea de aseară de la clubul liberal, a relevat ca partidul socialist se desemnează ca un partid de ordine şi eventual de guvernamînt.

După cele petrecute în ţara romînească, cînd onoarea şi libertatea cetăţeanului era la discreţia agentului de siguranţă sau jandarmului rural, nu va fi cu putinţă ca toţi acei cari rîvnesc la o libertate cu adevărat, care cred în nevoia absolută a unor garanţii împotriva abuzurilor de tot soiul, menite s ştirbească ceia ce este un drept al poporului, nu va fi cu putinţă ca toţi aceştia să nu se îndrepte spre partidul socialist menit, in împrejurările speciale de la noi, să asigure triumful legalităţii înainte de a trîmbiţa victoria revoluţiei sociale.

Să ia aminte partidele politice dirigente de astăzi. Greşelile lor şi nesocotirea legilor vor constitui cel mai eficace mijloc pentru a întări forţa socialistă din România. Din cauza chipului cum partidele dirigente au înţeles şi înţeleg să-şi îndeplinească misiunea, partidul socialist va deveni foarte repede o forţă mai presus de toate, o mare forţă politică.

CR.

Câteva NOTE

Evreii din capitală vor fi reprezentaţi în consiliul comunal prin d. O hs.

Dată fiind inteligenţa notorie a rasei, evreii ar fi avut dreptul ca cel puţin după nume să fie mai bine reprezentaţi..

*

Numele celor doi evrei, cari au pătruns în consiliul comunal din Iaşi, vorbeşte de câmpii frumoase şi pline de flori.

Prezenţa lor însamnă un contrast cu trecutul; numele lor indică un contrast cu prezentul, atât de mohorât, al Iaşului de astă-zi.

*

Când doi se bat al treilea duce greul. Aşa se poate defini prezenţa trupelor noastre in Galiţia.

Blânzy

Reforma mult aşteptată,....

— .... a descentralizărei, va căpăta un început de executare, în cursul săptămânei viitoare.

In acest sens d. G. G. Mârzescu, ministru de interne, a făcut o formală declaraţie la întrunirea de aseară de la clubul liberal din capitală.

Intr'adevăr, d-sa a anunţat că la acea dată va apare decretul-lege prin care se introduce descentralizarea administrativă în Basarabia, iar directoratele vor fi desfiinţate.

De asemenea se vor introduce şi în restul ţerei dispoziţiunele în vederea descentralizărei.

Asi fel dar, fie şi pe cale de măsură excepţională, ţara va cunoaşte binefacerile acestei importante reforme.

După experienţele făcute în ultimul timp nimeni nu se mai îndoieşte că era şi vremea ca ea să fie înfăptuită.

INSEMNARI

Academicianul Henry Bordeaux

Henry Bordeaux a fost ales membru al Academiei Franceze.

Noul academician este un stilist de mîna întâia, un pictor dibaci al înfăţişărilor naturei resfrînte în sufletul omenesc, un armonist al amintirilor vieţii personale şi un literat tezist în sprijinul ordinei sociale stabilite la începutul veacului trecut, idealizator al îndestulării burgheze şi tainic duşman al pretenţiunilor de mai bine exprimate inestetic de gloata proletară lipsită de fetişismul lanţurilor din trecut. Romancier psicholog, cu orizonturi mai largi decît strîmtul şi chinuitorul Paul Bourget, Bordeaux este constant în a se avînta pe terenul vast al raporturilor omeneşti, sfîrşind totuşi nelipsit cu o simplă intrigă de interes indoelnic, într'o logică silită şi o postură agasantă faţă de zborul pretenţios al începutului. Bordeaux îţi face impresia unui vultur cu aripile larg deschise pentru un zbor voinic înlăuntrul unei cuşti ceva mai mare ca înaripatul.

Caracteristic în teza noului academician este cultul desăvîrşit al căminului, cu rămăşiţele de ierarhie medievală, simbure al formei de stat şi temei al aspiraţiunilor de economie la noroc înlăuntru şi război pentru epopee în afară. Opera lui Bordeaux nu poate fi despărţită de casa educaţiei sovine, de familia ridicată ca un zid în drumul progresului social cosmopolit şi libertar.

Din această pricină vedem in alegerea lui Henry Bordeaux o caracteristică a spiritului incrustat în instituţiile Franţei din zilele acestei epopei de afaceri industriale pentru război şi militarizare extremă.

Vremea visurilor omeneşti mai presus de tăbliţele cu indicaţia drumurilor străinătăţii, avântul nelimitat al individului refractar contribuţiunilor pentru cadre de administraţie cu drapel şi uniformă... mituri respinse astăzi de instituţiile in stat care rămân ca totdeauna cele din urmă citadele morale ale construcţiei trecutului în luptă cu binecuvântarea spiritului nou de aspiraţiuni şi viaţă.

Alegerea lui Bordeaux la Academie este una din ultimele slujbe la altarul Stafiei Trecutului, mai mult de cât o distincţiune a producţiunei literare care este destul de modestă, inflorită la suprafaţă şi politicoasă pe cât e de străină înţelesului social al eforturilor profunde omeneşti.

Renovatus

※ *Fruntaşii „Ligei poporului" se vor întruni într'un mare congres la Bucureşti, în ziua de Duminică 22 Iunie.*

Informaţii

※ **Am relevat importanţa ce prezintă pentru noi hotărârea Consiliului de 4, de a recunoaşte guvernul generalului Colceak de la Omsk, ca reprezentant autorizat al Rusiei. Consiliul de 4 motivează această hotarâre, pe faptul că este imposibil ca să se determine hotarele Europei fără a se determina hotarele Rusiei şi că acest lucru nu este cu putinţă, dacă Rusia nu are un reprezentant la Conferinţa de pace.**

Ziarul „Adevărul" ocupându-se de această chestiune spune că generalul Colceak are ca program imediat Rusia unitară şi nu admite de cât despărţirea ei de Polonia.

Ziarul în chestiune adaugă, în cazul când guvernul de la Omsk va apărea la Conferinţa de Pace, calvarul României la această Conferinţă nu e încă terminat.

※ *Cu toate declaraţiile contrare ale cercurilor liberale, EPOCA îşi menţine afirmaţia, că hotarele noastre au fost definitiv fixate.*

※ *Ştiri sosite pe cale particulară —scrie „Izbânda"— anunţă retragerea certă a d-lui Clemenceau îndată după semnarea preliminăriilor adică peste cel mult 15 zile.*

Premierul francez va fi înlocuit de către d. Aristede Briand care ar forma un minister de concentrare republicană.

In aşteptare, d. Klotz, ministrul de finanţe, a părăsit cabinetul în urma unui vot al Camerei şi a fost înlocuit cu d. Doumer.

※ *Evreii din Bucureşti, vor fi reprezentaţi în comisia interimară din capitală, prin d. farmacist Iosef Ochs, originar din Iaşi.*

※ *Populaţia ar dori să ştie dacă e victima unei negligenţe sau a unei manopere cu intenţie frauduloasă.*

De aceia transmitem şi noi celor în drept întrebarea ce ni se face cu privire la loteria statului. S'au încasat milioane şi deţinătorii de lozuri, în mare parte oameni săraci, nici nu capătă banii înapoi nici nu văd trăgându-se sorţii.

Ce este cu loteria ?.

※ Diferitele comisiuni care pe lângă instanţele judecătoreşti, au a verifica şi judeca declaraţiile cu privire la pagubele de răsboiu, se vor constitui in cursul săptămânei viitoare.

※ Administraţia comunală, in urma avizului consiliului de higienă, va da o ordonanţă prin care negustorii de haine vechi, sunt datori a trimite aceste lucruri spre desinfectare, înainte de a le pune in vânzare.

※ Direcţia generală a aprovizionărei aşteaptă sosirea unui mare transport de zahăr. E vorba de 1000 vagoane.

※ *Defecţiuni in comisiunea americană.* — Ziarul „Le Temps" publică următoarele:

Se află că comisiunea americană ataşată Conferinţei, a primit cererea demisiei din partea a nouă consilieri tehnici, din cauza nemulţumirilor cauzate de tratatul de pace. Trei din aceste demisii pot fi considerate ca definitive. Celelalte şease vor fi supuse examenului comisiunei.

Cei trei membrii a căror demisiune este inevitabilă sunt: profesorul A. A. Joung şeful experţilor economici, d-rul Isaia Bowman, şeful serviciilor informaţiunilor teritoriale şi M. W. C. Ballist unul dintre membrii comisiunei americane în Rusia.

El a fost acela care a raportat preşedintelui Wilson condiţiile de pace ale Rusiei, in urma intrevederei sale cu Lenin.

Celelalte şease demisii cari rămân in suspensie, vor fi poate retrase, dacă un compromis de principii va permite acelor cari au protestat de a relua serviciile lor.

Ceilalţi trei declară că de acum inainte le e imposibil de a continua misiunea lor.

※ Din judeţul Fălciu se anunţă mari inundaţii cauzate de revărsarea apelor Jijiei unite cu cele ale Prutului. Sute de hectare sunt complectamente sub apă.

※ La Târgul Frumos a avut loc azi o mare manifestaţie patriotică în chestia Banatului. Oratorii au relevat drepturile noastre netăgăduite cu privire la Banat şi s'a votat o moţiune in acest senz.

※ Cu ocazia deraierei trenului Galaţi-Tighina au fost sfărâmate 2 maşini şi 23 vagoane.

Ancheta a stabilit că nenorocirea e datorită unei mâini criminale.

※ In vederea marei manifestaţiuni naţionale de astăzi întreg oraşul a fost frumos pavoazat cu steaguri şi crengi verzi.

Societăţile culturale din Bucovina au trimis delegaţiuni care vor participa la meeting.

In acelaş scop au sosit şi numeroase persoane din Chişinău.

※ D. Dragomir, şeful siguranţei generale din Chişinău, şi-a prezintat demisia din acest post.

※ In ceia ce priveşte unificarea învăţământului, d. ministru Angelescu, în sânul comisiunei, a declarat că această unificare va cere statului un sacrificiu anual de 43 milioane lei.

※ Seziunea Curţei cu Juri, s'a închis eri.

※ LA JURAŢI.— In ziua de 21 a lunei Curtea cu Juri a condamnat pe Ştefan Belescu şi Gh. Zurbagiu la 10 zile închisoare, pentru loviri cauzătoare de moarte.

Procesul ce urma să se judece eri şi anume pe Gh Melinte şi Ion Manole acuzaţi de tâlhărie, a fost amânat pentru sezisunea viitoare.

※ Portul Fiume a fost declarat porto franc.

※ Meseriaşii cizmari, şi metalurgişti, sunt convocaţi pentru Duminică la sediul Casei meseriilor, pentru a alege membri în comitetele breslelor.

※ D-nii Ingineri hotarnici şi Ofiţerii topografi din Iaşi şi Moldova sunt rugaţi a veni Marţi 3 | 21 la Dl. Căpitan Celebidache Demostene strada Banu No. 1 orele 4 jum. p. m. aducând cu D-lor actele doveditoare de lucrările executate.

D-nii Ingineri şi Ofiţeri topografi vor fi puşi în cunoştinţa cu rezultatul intervenţiei asociaţiunei, lucrările şi însărcinările ce se pot da membrilor asociaţiei, după care cei care convin vor semna cererile de angajamente.

※ BIBLIOGRAFIE.— „Lumina Creştinului" interesanta revistă catolică lunară anul V No. 4, cu un variat şi bogat material cultural şi educativ.

Redacţia şi administraţia în Iaşi. Preţul unui exemplar un leu.

Abonamentul anual 10 lei.

LA MAGAZINUL
Arnold Brociner
S-sor SOLOMON FRUCHT Str. Lăpușneanu 40
A sosit un mare transport de **sandale, hăinuțe de copii, parfumerii, pudre veritabile franceze** *și diferite alte articole se vinde cu prețuri reduse.*
Incercați și vă veți convinge!

Vizitați Grădina de vară
VIAȚA LUNGA
situată pe cea mai frumoasă poziție a Iașului pe partea stângă a șoselei Copou—Breazu, unde se găsește în permanență un Bufet asortiat cu gustările cele mai fine.
Gratar special; Vinuri alese; Șampanie, licheruri etc.
5 chambres curat amenajate.
Prețuri convenabile
Serviciul prompt

Cerneală de tipografie
străină, neagră, calitate superioară, vinde de la 5 Kgr. în sus, cu prețuri convenabile pentru scurt timp.
Tipografia „Modernă" S. SCHOENFELD str. Ștefan cel Mare 56 (peste drum de Biserica Trei Erarchi).

De vinzare un camion de 3 tone și o camionetă ambele în bună stare de funcțiune.
A se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Mărzescu 23 Iași.

De vînzare piatră secasă din pivniță de pe via d-lui Teodor Pogor — comuna Galata lângă șoseaua Iași Voinești P ste șase zeci m. c.
A se adresa la Administrația averii Episcopiei catolice, în curtea bisericei catolice.

Societatea Cooperativă de Consum
— INDESTULAREA —
Având trebuință de 300 vagoane lemne uscate de esență tare (fag carpen și stejar) se aduce la cunoștința amatorilor că în ziua de 10 Iunie st n. va avea loc licitația la sediul Cooperativei Str. Ștefan cel Mare 38 ora 3 p. m.
Semnele vor trebui să fie predate la domiciliu în termen de maximum 4 luni de la data licitației.
Otertanții vor trebui să depună garanție provizorie de 5000 lei în ziua licitației.
ADMINISTRAȚIA

De vânzare docar nou elegant pe patru roate. A se adresa str Ioan Creangă 21 Iași.

Șofeur Se caută. A se adresa la Agenția de Publicitate I Brănișteanu str Mărzescu 23 Iași.

Circul Franco-Italian
(L. PROSERPI)
Str. Lăpușneanu (Grădina Traian
ULTIMELE 5 ZILE —
Astăzi Joi 29 Mai 1919
—2 MARI REPRESENTAȚII 2—
Matineu ora 5 cu prețuri reduse
COPII GRATUIT
Seara ora 9 Reprezentație de Gală
De remarcat între altele
TROICA RUSA iar la fine marea pantomimă RASBUNAREA

BECURI ELECTRICE
diferite Voltaje și **MATERIALE FOTOGRAFICE** se vând în detail cu prețuri de engros la Depozitul fotografic **ZAHARIA WEISS** Iași Piața Unirei.

180 Lei ia kgr. lemne foc predate la domiciliu A se adresa Sft. Andrei 10

Epitropia Spitalului Israelit din IAȘI

CONVOCARE

Conform art. 21 din statute, Domnii membrii donatori și cotizanți sunt rugați a lua parte la
ADUNAREA GENERALA ORDINARA
Duminică 1 Iunie 1919, orele 3 p. m.
în sala Școalei „Cultura" din str. Gh. Mârzescu.

La ordinea zilei fiind:
1) Darea de seamă și descărcarea Epitropiei de gestiunea anilor 1916, 1917 și 1918.
2) Votarea budgetului pe anul financiar 1919 | 20
3) Alegerea Epitropiei Spitalului pe timp de trei ani, în virtutea art. 23 din statute.

Președinte, **Moritz Wachtel**
Secretar, LEON BIBER

N. B Se atrage atențiune că dacă la prima Adunare nu se va întruni numărul suficient de membrii cerut de statut, aceasta se amână pentru Duminica 8 Iunie 1919, când Adunarea se va constitui și lucra cu orice număr de membrii prezenți.

※ Batalionul de Specialități și-a strămutat reședința pe ziua de 29 Mai st. n. de la Iași la București.

※ In locul d-lui Dragomir, șef al siguranței din Chișinău a fost numit d. Zăhărescu.

※ Duminică 1 Iunie st. n. „Social-Domocrația" va apare în număr festiv cu ocazia comemorărei a doi ani de la moartea lui Max Vexler.

※ D-ra Hesperia, celebritatea scenică italiană, apare astăzi pe ecranul Teatrului Elisabeta în filmul „Misterul unei nopți de primăvară" sentimentală și impresionantă dramă în 5 acte. Subiectul acestei drame este cu desăvârșire original și montarea piesei e de un lux și o bogăție fără seamăn.
Filmul e absolut nou, adus acuma din Italia.

※ *Din lumea muncitoare.*—O foarte clară și interesantă expunere a situației externe creată după războiul european, a făcut dl. ing Volanschi, la ședința săptămînală ce a avut loc la sediul sindicatului ceferiștilor, Duminică 25 crt.
D-sa a arătat motivele principale care au hotărît aproape toată Europa să ieie parte la acest groaznic măcel.
O pace durabilă, conchide conferențiarul, nu se va putea căpăta decît opunînd capitalului, care este astăzi internaționalizat, o organizare a muncii internaționalizate.
Internaționalismul, bine înțeles, va tranșa și chestiunea naționalităților, care e azi așa mult desbătută.
La cuvîntul apoi dl. dr. Zosin, care complectează unele date aduse în conferința d-lui Ing. Volanschi.
In chestia separatismului dintre activitatea muncitorilor Evrei de cei Romîni, dl. Dr. Zosin a căutat să se explice mai bine, părîndui-se că n'a prea fost bine înțeles în ședința trecută.
In orice caz, propunere D-sale n'a căpătat nici un răsunet în rîndurile muncitorilor.
Dl. Zaharia i-a răspuns la toate obiecțiunile D-sale privind prin prisma unui adevărat marxist.

*

La Cercul de studii sociale din localitate a avut loc Duminică la ora 9 seară, o ședință intimă în care s'a hotărît norma de conduită a cercului în viitor
El va avea de acum înainte un caracter mai intim.
Au urmat apoi discuțiuni cu privire la atitudinea ce trebue s'o ieie socialiștii față cu decretul-lege de incetățenire a Evreilor

*

Duminică 1 Iunie va avea loc în localul secțiunei socialiste din Iași, din str. Lt-col. Langa, o ședință de aniversare a 2 ani dela moartea regretatului Max Wechsler.
Toți prietenii lui, toți socialiștii, democrații și cei care simpatizează cu mișcarea socialistă, sunt invitați să ieie parte la această tristă și dureroasă comemorare.

※ Delegații instituțiunilor și sinagogilor sunt rugați a fi prezenți Duminică 1 Iunie 1919 ora 9 a. m. precis în localul scoalei „Cultura" din strada Gh. Mârzescu 26 când se va continua discuția pe articole a Statutului Comunității.
Ședința se va ține cu ori ce număr de membri.
Domnii membrii sunt rugați a fi prezenți precis la ora de mai sus.

※ Neputându-se ține în ziua de 25 crt. licitația pentru închirierea terasei Orfelinatului „Principele Mircea" care se va deschide în curând în fosta grădină Bragadiru; Se face cunoscut amatorilor că această licitație s'a amânat pentru Joi 29 crt. ora 12 în localul Comandamentului Corpului 4 Armată Biroul Orfelinatului.

※ LA DEPOZITUL din str. Arcu No. 8 visa-vis de Poșta Centrală, sa pus în vânzare Benzină, Ulei și Valvolină numai pentru automobile trecătoare.
„Soc. Anonimă pentru distribuirea produselor petroleului"

※ TEATRUL CINEMA SIDOLI.—Cu începere de astăzi Joi 29 Mai: Cel mai mare produs al casei Gaumont din Paris, „Misterele Umbrei" film senzațional în 6 acte cu o montare și un lux fastuos, în rolul principal apare frumoasă artistă Fabienne Fabreges de la Comedia franceză, rivala Franciscăi Bertini.
Duminică 1 Iunie ora 9 seara: O singură reprezentație dată de către trupa „Petru Liciu" de sub conducerea distinsului artist C. Niculescu cu frumoasa comedie „O nuntă la New-York".
Biletele se pot reține de pe acum la casa cinematografului Sidoli.

Farmacia din Podul-Iloaiei
cu sau fără casă de vânzare. Adresați Str. Lățescu 8 bis Iași.

Stiri Telegrafice

Condițiile păcei cu Austria

PARIS.— S'a comunicat astăzi delegațiunei austriace cea mai mare parte a condițiunilor preliminarilor păcii.
Noua republică va avea o populațiune de 7 milioane, va avea să suporte o parte din obligațiunile de despăgubire, intră în Liga Națiunilor, aderă la programul dezarmărei reducîndu-și efectivul la 30,000 soldați pentru paza internă, iar marina ei dispare cu totul.

Antanta și Polonia

VARȘOVIA.—Membrii misiunei americane și engleze au avut o conferință cu Paderevschi, președintele consiliului de miniștri, căruia i'au făcut cunoscut că dacă Polonia nu incetează ofensiva în Galiția meridională Antanta va refuza orice ajutor Poloniei.
Nu se cunoaște încă rezultatul, dar Dieta poloneză și'a amânat lucrările.
Reprezentantul Ukrainei a sosit aici pentru a trata direct cu guvernul polonez.
Se anunță că Antanta a cerut Poloniei să evacueze imediat Borislava din Galiția meridională.

Constătuirea de la clubul liberal

—Discursul d-lui Mârzescu

Bucureşti.—Aseară a avut loc obișnuita întrunire de la clubul liberal. A vorbit d. G. G. Mârzescu, ministru de interne. D-sa a spus că în politica externă n'a survenit nimic nou, cel puțin nu este nici o știre nouă de la Paris. Faptul că hotărârea celor 5 trebue să fie ratificată de consiliul de 4 dovedește că înainte de o săptămână nu se va putea cunoaște hotărârea definitivă în ce privește granițele Banatului și Bucovinei. Până atunci, d-sa constată îmbucurătorul fapt al unanimității conștiinței românești și atitudinei patriotice a întregei prese din țară.
Polemizînd cu d. general Averescu în privința declarațiunilor făcute ziarului „Adevărul", d. Mârzescu repetă că actualul prim delegat a Romîniei nu va semna pacea decît dacă Banatul ne va reveni în intregime.
In altă ordine de idei, d. ministru anunță că în cursul săptămînei viitoare va apare decretul-lege prin care se dă o nouă organizațiune Basarabiei în sensul descentralizărei și că directoratele din Chișinău vor fi desființate. Reforma descentralizărei se va întinde apoi asupra restului țării.
Vorbind de faptul că în Monitorul Oficial a apărut noul decret-lege în chestia incetățenirei evreilor, d. Mirzescu a declarat că cu aceasta partidul liberal consideră chestiunea definitiv rezolvită și închisă.
Vorbind apoi despre congresul și hotărîrile partidului socialist, d. ministru de interne constată cu plăcere că dezbaterile ca și programul dovedesc că avem a face cu un partid de ordine și chiar de guvernămînt.

O declarație

NAUEN.— Cu privire la diferitele declarațiuni ce se atribue d-lui Brockdorff Rantzau, se anunță că primul delegat german a declarat: „Nu voim iscăli niciodată un tratat care să nu fie decât un simplu petic de hârtie".

O dezmințire

NAUEN.—Se opune o dezmințire categorică spuselor d-lui Robert de Flers cum că în timpul tratativelor de pace cu România un delegat german ar fi spus delegatului romîn Missir că se va convinge cât de ușoară este pacea ce se impune Romîniei în ziua cînd se va cunoaște ce pace se pregătește Franței și Angliei.

Recunoașterea guvernului rus

ROMA — In urma recunoașterei guvernului Colceak de către conferința de pace, d. Sasonof a fost acreditat ministru al Rusiei la Londra.

Hindemburg pentru semnare?

COPENHAGA. — Feldmarașalul Hindenburg ar fi prevenit pe Scheideman și miniștrii germani de pericolul în care ar pune Germania dacă ar refuza să semneze tratatul de pace.

Contra propunerile germane

PARIS.— Astăzi au fost depuse de către primul delegat german Brockdorff-Rantzau, contra-propunerile germane care se raportă în special în ce privește basinul Sarului și în ce privește flota comercială germană care ar urma să devie un apanaj al Ligei Națiunilor administrat de un consiliu al ei și fiecare membru al Ligei să aibă drept de utilizare a unei proporțiuni corespunzătoare cu tonajul.

Proect pentru autonomia Indiei

LONDRA.—In cursul discuțiunei budgetului Indiei la Camera comunelor, d. Montagu, secretar de stat pentru India, a vestit că guvernul va prezinta la inceputul lunei Iunie un proect de modificare a sistemului de guvernămînt din India in sensul unui self guvernămînt.

O nouă aminare

ROMA.—Se anunță că d. Brockdorff-Rantzau va cere o nouă amânare de opt zile.
Nu există probalitatea că i se va admite cererea.

Moartea lui Barzilai

PARIS.— Cunoscutul om politic italian Barzilai, membru în delegațiune, a încetat subit din viață astă noapte.

America și vasele germane

WASHINGTON. — In cercurile politice de aici a intervenit un acord.
Statele Unite nu vor obține din partea Germaniei decît vasele germane aflate în porturile americane în momentul declarărei războiului.

Mercuri 28 Mai se deschide
Grădina Cinema Modern
Cea mai spațioasă și splendidă grădină din centrul orașului, renovată și amenajată astfel ca Spectacolul în caz de timp nefavorabil se poate continua în sala alăturată complect lipsită de curent.
Orchestra mărită anume pentru Grădină.

TEATRUL NATIONAL
Turneul celebrei Tragediane
Marioara Voiculescu
cu concursul D-lor R. Bulfinski, Etc omu, Hagi Ștefan, etc. și al D-nelor Maria Ciucurescu Bulfinski, Crasserghi, Barozzi, etc
Vineri 30 Mai FECIOARA RATACITA
Biletele poartă No. 3
Sâmbătă 31 Mai FEDORA
Biletele poartă No. 1
Duminică 1 Iunie MATINEU
FECIOARA RATAȚITA
Biletele poartă No. 4
Seara DEZETORUL
Biletele poartă No. 5
Luni 2 Iunie FEDORA
Biletele poartă No. 2
Biletele la Agenția «Thalia»
Th. Maximovici

100 H. P. 15.000 m. pătrați 200 lucrători
Exploatarea marei fabrici de Mobile „FORTUNA" Iași
Inginer EDGARD MENDL et Co. Societate în Comandită
IAȘI, STR. PAVLOV No. 6 — — — BUCUREȘTI STR. LIPSCANI No. 17
DORMITOARE, SUFRAGERII ȘI BIBLIOTECI.
Instalațiuni complecte de școli, Teatre, Cinematografe, Restaurante, Cluburi, Hoteluri și Vile.
SCAUNE ȘI MOBILE CURBATE.
Rotărie și Căruțe. Reparațiuni și confecțiuni din nou.
Atelier mecanic pentru reparațiuni de mașini agricole, motoare și piese mecanice, etc
DEBITARE DE LEMN DE CONSTRUCȚIE.
Vânzare de cherestea de tot felul.
INSTALAȚIUNI DE TABACARIE.
Butoaie de stejar și fag pentru toate scopurile.
ROȚI DE TRANSMISIE.
Accesorii de lemn și fier pentru orice industrie

LURION
CEA MAI BUNA **CREMA DE GHETE**
Dintr'o bucată se prepară 1/4 Kgr. cremă cea mai economică și eftină
— — VANZARE IN EN GROS — —
PERETZ & HERMAN
București, Strada Sf tul Nicolae Șelar No 1
ȘI LA SUCURSALA DIN GALAȚI

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAȘI, — STR. CAROL 20 — IAȘI, TELEFON 115
Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului, s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale,
Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune. Adaptat la chirurgia de urgență.
Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.
Se primesc în consult cu medici distinși după specialități bol. interne și nervoase, (excluse boli contagioase și nervoșii turbulenții)
Informațiuni și consultațiuni intre orele 2-4 p. m.

La cinema MODERN
SIMFONIA X-a
Joi 29 Mai **O FRUMUSEȚE**

ANUL XV-lea No. 3636

25 BANI NUMARUL

SAMBATA 31 MAI 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionara exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Ziua de ieri

— Glasul Moldovei. — Sârbii şi Banatul. — Ploaia şi Cometa —

Bătrâna capitală a Moldovei şi a spus eri durerea, pe care întregul românism o simte pentru vitregia cu care tribunalul cel mare din Apus vrea să ne hotărască soarta.

Oraşul trecutului ş'al melancoliei, oraşul florilor ş'al cugetării, a protestat liniştit, cu gravitatea lui obicinuită, impotriva înstrăinării forţate a unei părţi din Banatul nostru. Sufletul trist al Moldovei s'a îndreptat cu dragoste spre îndepărtata provincie românească, pe care străinii vor s'o rupă în două.

Peste colinele Iaşului a trecut ca un fior glasul sfânt al Mitropoliei, dangătul rar şi grav al clopotelor, care părea că vine de departe, din trecut. Şi cum se ridica de-asupra cetăţii străvechi, în glasul de aramă părea că vibrează însuşi nobilul ei suflet.

L am ascultat şi ne-am gândit: Oare nu sună prea târziu? E glas de deşteptare, ori e sunet de îngropare?...

*

Nu ştim până acuma dacă Sârbii ne vor fi prieteni sau duşmani. Asta atârnă de înţelepciunea cu care civilizaţia depărtatului Apus va da sentinţa definitivă în diferendul nostru cu ei. In orice caz, turbulentul nostru vecin nu va ceda de bună voe. Am cunoscut felurite naţii în captivitate. Nu există şovinist mai mândru şi mai încăpăţinat decât Sârbul.

Un prieten sârb mi a arătat într'o zi, pe un petec de hârtie, că el ştie să scrie nu numai alfabetul lor cirilic, dar şi literile noastre latine. Mi-am aruncat ochii: erau nişte mâzgâlituri, nişte slove fantastice... Ştiţi ce mi-a răspuns? Că nu cunosc alfabetul nostru! In zadar i-am adus mărturie pe toţi francezii din lagăr. Zile întregi ne-am ţinut de capul lui. Degeaba! Nimeni nu l'a putut convinge. A rămas încredinţat până la urmă că tot el cunoaşte mai bine decât noi, alfabetul nostru latin!

Aşa li-i firea. Sîrbii se vor încăpăţâna o vecie întreagă în chestia Banatului. Cu atât mai stăruitor însă trebue să le spunem: Ţara voastră va fi destul de mare. Aveţi drepturi in Macedonia, aveţi ceva de împărţit cu Italia.

Dar, nu vă fie cu bănat, — Banatul e al nostru.

*

Peste manifestaţia de eri, cerul s'a posomorît exact la ora obicinuită şi ne-a aruncat ploaia lui cotidiană.

De câteva săptămâni, oraşul face hidroterapie zilnică. Norii colaborează cu Primăria şi apele cerului, cu o vehementă eficacitate, dau concurs noului consiliu comunal pentru asanarea străzilor

Se zice că numai Cometa care se apropie e de vină şi că, după ce vom trece prin coada ei, ploaia va înceta. Şi vom avea secetă mare, după atâta igrasie... Nu ştiu. Poate că cerul plânge mizeria terestră şi dihoniile dintre popoare.

Ori-cum ar fi, ploaia care ne surprinde pe stradă şi ne ofenseazâ zilnic cu proectilele ei de lichid, incepe să devie primejdioasă şi pentru semănături. Asta e mai grav. In fiecare dimineaţă ar trebui să ne rugăm: Doamne, facă-se voia Ta. Dar nu ne mai da nouă şi astăzi, ploaia noastră cea de toate zilele...

G. TOPIRCEANU

EXTERNE

Dezmembrarea Turciei

Ultimele zile ne au adus telegrame extrem de detailate cu privire la modul cum va fi împărţită Turcia. Se vorbea chiar de Constantinopolul trecut Ligei Naţiunilor şi Statele-Unite având un mandat de administraţiune.

Or, se pare că s'a renunţat la aceste idei. Se pare că Islamismul va continua să rămâie în Europa şi Califatul la Constantinopole. Aceasta rezultă şi din cele mai noui ştiri de la Paris şi din tot ce transpiră prin presa franceză.

In *Le Figaro* **strălucitul Pierre Loti publică o splendidă apărare a poporului turcesc. Luând ca motiv o telegramă ce a primit de la un comitet musulman concepută în termenii:**

„Rugăm adăugaţi pentru ultima dată protestările voastre la ale noastre pentru apărarea libertăţei scumpei şi adoratei noastre patrii" **luând apoi ca obiect sentimentele trupelor franceze reîntoarse din Orient care cu miile produc protestarea lor** *semnată* **în favoarea nefericiţilor turci, Pierre Loti scrie:**

— «Cu toţii sunt gata să atesteze că adevăraţii osmani sunt în Orient tot ce se poate fi mai cinstit, mai brav, mai drept, mai tolerant; cu toţii cer că să nu se distrugă printr'o trăsătură de condei o naţiune, plină de viaţă şi omogenă, şi ca osmanii să nu fie alungaţi din acel Bosfor din care au făcut, în cinci secole, prin arta lor esquis, una din cele mai splendide minunăţii ale lumei».

Marele academician constatând că s'a produs în ultimele zile o schimbare în dispoziţia celor cinci, spune mai departe:

— «Le apare astă-zi că suprema insultă proiectată împotriva Califatului Islamului ar avea o repercursiune infinită, în Africa ca şi în fundul Indiilor, la acele milioane de musulmani cari, cu atâtă fidelitate şi nobleţe, au vărsat sângele lor pentru cauza Aliaţilor — şi se gândesc la o soluţie conciliantă, care ar fi desigur mult mai durabilă.

Pierre Loti încheie prin a spune: «Cauza Islamismului nu este încă pierdută».

Câte-va NOTE

In timpul cînd consiliul de cinci ţinea misterioasele sale şedinţi, iar în Franţa se manifesta îngrijorare cu privire la modul cum vor fi apărate interesele republicei, Forain, cunoscutul caricaturist, a dat la iveală un mişcător desemn.

Franţa, în formă de femeie, apare în anticamera celor cinci. Rugată de aprod să-şi dea numele, răspunde:

— Anunţă pe Doamna de Verdun.

*

Delegaţii germani au presentat contra propunerile şi au declarat că dacă nu sunt acceptate, ei nu pot semna pacea

Dictonul „C'est á prendre ou à laisser" *se schimbă de astă dată. Et sună:* „C'est á prendre ou a nous prendre"

*

Se pare că Clemenceau va mai fi multă vreme la putere în Franţa.

Intr'adevăr, el este decis a nu se demite de cît după semnarea păcei. Or, pînă atunci... va mai ploua mult.

Blanzy

INSEMNARI

„Armonia lumii"

Excrescenţa organizării de exploatare umană a societăţi actuale, diplomaţii cu justiţia pe buze şi bancnotele în inimă, au căutat un panaceu prin care să adoarmă violenţa redeşteptării conştiinţei glotei nenorocite de pe urma acestui îngrozitor război. Şi crezură că l-au găsit in Liga Naţiunilor, cu oferta unei vagi perspective de viaţă paşnică şi pururi apărată de zăngănitul armelor ucigătoare.

„Armonia lumei" e oferită in spectacol cu artificii la Conferinţa reprezintanţilor clasei impilătoare şi este legănată la risipa şampaniei diplomaţilor fără mandat rămaşi la casa de bani a intreprinderilor industriale.

Şi toată vorbăria prezentă învesmântă cu razele stilului aranjamente ingenioase asupra organizărei sociale redusă la raportul dintre cei ce muncesc fără să aibă şi cei ce au fără să muncească.

Un corolar al istoricei Conferinţe a fost şi serbarea patronilor de urice ţinută la Londra, cu care prilej a cuvântat exemplarul domn Schneider. Acest fericit proprietar al celor mai vaste intreprinderi industriale frenceze de război, a făcut o expunere asupra viitoarelor raporturi dintre capital şi muncă, a preconizat mijloace practice pentru injectarea increderei in stăpâni in viitorele bădărane ale muncitorilor şi a intrevăzut dispariţia depresiunei morale la golănime, dragostea de viaţă şi armonia lumii.

Cuvintele culegătorului de milioane din sîngele poporului trebuesc înţelese astfel: muncitorii trebue să privească cu admiraţie pe patroni şi să primească cu entuziasm exploatarea, ei trebue să fie voioşi după durerile războiului, să aibă dragoste de viaţă şi deci să nu facă revoluţie, iar pe de altă parte să se organizeze milităreşte pentru beneficiile viitoare ale Schneiderilor mitiţei de astăzi; şi în fine să stabilim armonia lumei, adică fabricaţiunea de tunuri în mod armonic, fără greve şi fără urcări de salarii.

La acest tablou dumnezeesc al armoniei cu simţi, d. Schneider a scăpat o lacrimă în cupa cu şampanie iar băutura a căpătat un gust sărat. Şi d. Schneider a telegrafiat urgent la Versailles să nu se cedeze nimic în chestia Saarului şi a industriei de război germane.

Şi aşa fiind salvate justiţia şi echitatea, popoarele pot lua fericite pactul Ligei Naţiunilor spre a l cocoţa ca pampon la pălăria iaşităţei din zilele preistorice ale veacului al 20 le-a.

Renovatus

Informaţii

✱ *O ştire din Bucureşti anunţă că zilele aceste a avut loc la Londra căsătoria d-lui Take Ionescu cu d-na Adina Olmazu.*

✱ In urma unui apel lansat de preşedintele Camerei de comerţ din Iaşi, comercianţii au participat în număr mare la adunarea de eri de la Copou, iar în tot cursul după amiezei prăvăliile au fost închise în semn de protestare împotriva tentativei de a se ştirbi revendicările noastre din Banat.

✱ Un măreţ meeting de protestare în chestiunea Banatului a fost ţinut eri şi la Chişinău in sala Eparhială.

In faţa unei numeroase asistenţe au vorbit reprezintanţi din toate ţinuturile româneşti.

✱ Pe ziua de 1 Iunie vor fi excluşi din învăţământul basarabean toţi membrii cari nu au depus jurământul până la 29 Mai.

✱ La manifestaţie naţională de eri în localitate, a luat parte şi o numeroasă delegaţie a comunităţei israelite din Podul-Iloae.

✱ Ministrul de Interne a aprobat alegerea pentru Camera de Comerţ din Chişinău.

Membrii aleşi vor proceda în cursul acestei săptămâni la constituirea lor.

✱ *Un mare succes al femenismului.* — Conform legei constituirei cooperativelor orăşeneşti, cooperativele existente in Iaşi, in număr de opt, au fost convocate in ziua de 27 Mai de reprezentantul Ministerului de Industrie şi Comerţ, ca prin reprezentanţii lor să se constituie in Federală. Doamna Ella Savopol, delegata cooperativei de manufactură „Frăţia Moldovei" ce s'a constituit in oraşul nostru, a fost aleasă in consiliul de administraţie şi in comitetul diriginte al Federalei.

Doamna Ella Savopol e prima femee căreia printr'un decret-lege special i se dă acces la un post aşa de insemnat, menit să fie dirigătorul comerţului moldovean.

✱ P. S. S. Archiereul Gurie Basarabeanul, a plecat in inspectarea mănăstirelor din eparhia Moldovei.

Una din chestiunile....

— .... care va fi în viitor mai mult la inima întregei democraţii române va fi desigur acea a garanţiilor necesare pentru asigurarea unei reale libertăţi individuale.

In ultimul timp s'a păcătuit atât de mult la noi pe această chestiune în cât s'ar putea afirma, fără urmă de exagerare, că această libertate, cucerirea cea mai strălucită a democraţiilor lumei şi baza însăşi a progresului omenirei, a fost de fapt suprimată.

Or, ea trebuie să fie întronată, iar abuzivii, care au nesocotit'o trebuesc să dispară şi în viitor oricine va aduce vre-o atingere acestei libertăţi, îngrădita de lege, să fie pedepsiţi cu ultima asprime.

✱ **Meetingul de eri.** In ceia ce priveşte măreţia şi insemnătatea zilei de eri, cetitorii vor găsi a precierea justă în primul nostru articol. Ne mulţumim aci a face o concisă dare de seamă a faptelor. La chemarea studenţimei şi a profesorilor, au răspuns ieşenii cu toţii. Oraşul era pavoazat.

La ora 2 după prânz se adunară delegaţiunile toate: diferitele societăţi cu drapele, şcoalele normale de băeţi şi fete, şcoalele secundare, studenţii şi profesorii, la care s'au asociat o mulţime care număra mii de cetăţeni şi cetăţene. Indealungul stradei Stefan cel Mare erau inşirate şcoalele de fete. La ora 2 manifestaţia se pune in mişcare. In frunte venea şcoala normală Vaşile Lupu, cu muzica. Seria delegaţiunilor o incheia studenţimea universitară. Numeroase pancarte cu inscripţiile *„Vrem Banatul nostru, Vrem răsplată pentru jertfiţii noştri, Vrem România neştirbită,* erau duse de studenţi. In dealungul drumului, muzicele intonară imnul naţional şi cântece naţionale.

Se ajunse pe platoul de la Copou. Aici încă o mare mulţime aştepta. Patru tribune erau instalate, ce curând fură inconjurate de delegaţiuni şi de masse compacte de cetăţeni. I. P. S. S. Mitropolitul Pimen este proclamat preşedinte al meetingului.

Rînd pe rînd se perindează la tribună oratori, cari vorbesc mulţimei. Astfel rostesc cuvintări I. P. S. Mitropolitul, d-nii dr. Zosin, Fedeleş, Vasile Dimitriu, A. C. Cuza, părintele Gotcu, d-na Ella Necruzzi, d-nii Ghibănescu şi Ifrim, studenţii Lăbuşcă, Hulubiţă şi Ionescu. Seria cuvintărilor o incheie d. Iulian Theodorescu, rectorul Universităţei.

Cuvântătorii au arătat dreptatea cauzei noastre, sacrificiile făcute şi au relevat drepturile netăgăduite de a ni se reda Banatul in intregime. Mulţimea răspunde la aceste cuvintări, prin un strigăt general: „Vrem Banatul nostru!

Se aprobă apoi următoarea moţiune trimisă M. S. Regelui:

1. Românii din Moldova, din Basarabia şi din Bucovina, rezpunzînd la chemarea profesorilor şi studenţilor, intruniţi astăzi Joi 29 Mai în Iaşi, vechea capitală a Moldovei într'o mare adunare populară, prezidată de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, la care participă mii de cetăţeni şi cetăţene, cu delegaţi din comunele Moldovei, în frunte cu preoţii şi învăţătorii, cu profund respect aduc la cunoştinţă Majestăţei voastre, hotărârea lor de a vă urma cu toate jertfele în lupta pentru înfăptuirea unităţei noastre depline, fără nici o ştirbire a paturelor naturale ale României Mari din care nu poate lipsi Banatul intreg, ca parte nedespărţită din teritoriul nostru naţional".

Moţiunea e aclamată. Asemenea se aclamă o telegramă ce urmează a se trimite d-lui Clemenceau.

In aceiaşi ordine mulţimea părăseşte platoul Copoului, se înapoiază în piaţa Unirei, unde se depune o coroană la picioarele statuei lui Vodă Cuza, după care lumea se împrăştie în linişte.

✱ *La direcţia regională c. f. r.* — Constatăm cu plăcere că ordinea s'a stabilit la emiterea biletelor pentru vagoanele cu paturi. Rare ori s'a întâmplat să poată capăta cine-va un loc, chiar dacă se înscria cu multe zile înainte, une ori acelaşi loc era închiriat la două persoane. Astăzi d. inginer Burghele, directorul serviciului personalului, s'a ocupat personal şi de acest serviciu şi fie care e satisfăcut cu multă bună voinţă, dar şi cu o riguroasă imparţialitate. Este locul să arătăm că efectele bune ale descentralizărei administraţiei c. f. r. se arată în mod imbucurător pentru intreaga regiune a Moldovei, cu Basarabia şi Bucovina şi în special pentru ieşeni cari astăzi cruţă timpul şi cheltuelile, pentru a tot alerga la Bucureşti.

In adevăr înainte, pentru ori ce cerere, de vagoane, de furnituri, de trenuri speciale pentru lemne, pentru restituiri de taxe percepute în plus, te adresai şefului de gară, iar acesta o inainta serviciului de mişcare, unde rămânea săptămâni şi cînd te duceai la Bucureşti, cu greu treceai peste aprodul „Ioniţa", pentru a pătrunde la director. Rar te intorceai cu un răspuns satisfăcător. Astăzi, toate acestea se rezolvă de direcţiunea regională, unde toţi, directorul regional d. Scutariu, toţi directorii şi sub-directorii şi funcţionarii până la cei din urmă impiegaţi, se pun la dispoziţia publicului fără intârziere, în chip amabil şi se rezolvă lucrările în cel mai scurt timp. Reclamaţiunile de restituiri de supra taxe sau despăgubiri se rezolvă de a dreptul până la suma de 3000 lei.

In curând se va înfiinţa şi o şcoală specială pentru formarea impiegaţilor de mişcare, sub direcţiunea d-lu inginer E. Niţescu, directorul serviciului de mişcare.

E un pas inainte în aplicarea descentralizărei.

✱ Răspunzînd unei solicitări a comitetului pentru ocrotirea orfanilor de război, prin care sindicatul cofetarilor este rugat a face ofrande pentru tombola de la marea Kermesă din zilele de 1, 2 şi 3 Iunie, d. Al. Funiak preşedintele sindicatului cofetarilor a încunoştiinţat despre aceasta pe membrii sindicatului.

Apelul a găsit un larg răsunet în sînul cofetarilor ieşeni cari au donat sute de obiecte pentru tombolă.

✱ Eri a avut loc in sala Sindic Naţional str. Ştefan cel mare, cinematograful „Victoria" o consfătuire a gradelor inferioare din oraşul Iaşi, foşti mobilizaţi pentru a alcătui un memoriu către autorităţile în drept, pentru a obţine şi ei pământ ca ostaşii ţărani S'a fixat a doua consfătuire Sâmbătă seara incepând de la ora 6 tot în sala Sindic. Naţional Str. Ştefan cel Mare Cinema Victoria când sunt invitaţi toţi foştii ostaşi grade inferioare din oraşul Iaşi.

✱ La 1 Iunie reapare la Bucureşti apreciata revistă „Curierul judiciar". De astă dată revista apare sub direcţiunea d lui Toma Stelian

✱ Azi dimineaţa a fost găsită spînzurată fata Tiţa, servitoare la d. Petrone, în curtea locuinţei stăpânului său din strada Ştefan cel Mare. Moartea datează de cite-va ore. Cauza e dragostea.

Avis important

Vechea și renumita Fabrică de Boiangerie și călătorie chimică MARTIN BUCHOLZER, din Iași str. Păcurari No. 105, aduce la cunoștință Onor Clientelei sale că a redeschis **două filiale** pentru primirea de comenzi una în str. Lăpușneanu No. 25 si alta în str. Anastasie Panu No. 74 [colț cu str. Ștefan cel Mare.) lângă Drogueria Rosenștein.

De oarece filiala din str. Cuza Vodă No. 42 **s'a desființat,** rugăm Onor Clienți a se adresa la filiala din str. Lăpușneanu.

Fabrica noastră, fondată încă în anul 1897 casă de încredere atrage atențiunea Onor Public că pentru a fi bine servit și a nu se expune la stricarea hainelor atît de scompe astăzi, să bine voiască a se adresa numai **Filialelor** noastre sau direct **Fabricei** în str. Păcurari No. 105.

Fabrica noastră este unică în toată Moldova care are o instalație perfectă și modernă și cu care nu se poate măsura nici o concurență locală, fără instalație și fără știință în această branșă.

Se primește la boit haine și stofe în toate culorile, precum mănuși și ghete albe la spălat.

PREȚURI MODERATE DIRECȚIUNEA

Descoperitorul noilor prezicери prin calcul de cifre
SAVESCU

Prin propria sa descoperire absolut în acop patriotic pentru a o împărți în popor ca știință pentru a fi mai prevăzător poporul, descoperindu-se mijlocacele de a înlătura piedicele sau cele ce îl așteaptă personal sau în general se va putea apăra, primele lucrări le-a făcut cu toate evenimentele războiului punct cu punct realizate, precum și evenimentele țărei iar la *11* și 20 Martie *1919* în București a arătat Autorităților Superioare ce va fi cu viitorul României publicate în „Dimineața" și ultimul punct cu conferința păcei de acum se realizează. Pe tru toate acestea se posedă documente clare tipărite din 'nainte cu date precise.

Nimimic curios, totul se poate prin răbdare. Sosit din București, pentru un scurt timp în Str. I. C. Brătianu 89 intrarea prin gang pe stânga în curte — și prin str. Stâncă — face orice fel de preziceri serioase la persoane serioase și cu *încredere* despre orice în viitor descoperă orice secrete familiare etc; prezicerile le da notate, pe un timp de câte-va luni sau un an, arătă când se vor realiza evenimentele fie bune sau nu, arata dușmanii și cifra norocoasă sau fatală, mijlocul de împăcăciune în familie etc, face preziceri și la persoane absente, fie în alt oraș sau țară, numai prin anul de naștere și pentru furturi prezice aparte cu No. casei vine și la domiciliu chemat de la ora 7 p. m. cu taxa dublă. Ora de Consultație de la 8 jum. — *12* a. m. și 3- 8 p. m. Persoanele culte și elita trebue să încerce, nu cei de jos.

Pentru persoane sărace Vinerea dimineață prezice gratuit.

Oferă pentru ziare preziceri despre Evenimentele țărei gratuit.

Cari vor și nu dorim... să urmărească visa cu ochii.

Autorizat cu No. 5198 și Certificatul Camerei de Comerț cu No. 1005 din 1919. Dă și lecții celor care doresc a învăța în 15 zile.

BECURI ELECTRICE

diferite Voltaje și MATERIALE FOTOGRAFICE se vând în detail cu prețuri de engros la Depozitul fotografic ZAHARIA WEISS Iași Piața Unirei.

Mulțumire Publică

Am suferit timp îndelungat de un ischias reumatic la picorul drept și nu puteam merge de cât prin casă și susținută.

După o cură de 30 băi de lumină la D-l D-r S. Dulbergher str. Costache Negri No. *10*, durerile mi-au încetat și pot merge distanțe cât de mari. In urma acestui tratament mă simt bine și ca stare generală.

De aceea recomand tuturor suferinzilor aceste băi și altor totodată celor mai vii mulțumiri D-lui D-r Dulberger.

CONSTANȚA PALADE Invățătoare
Iași Str. Lascar Catargiu 23.

Salonul Hotelului Binder

— din Iași str I. C. Brăteanu *174* —

cu totul renovat și cu un serviciu compleet angajează nunți, baluri și banchete, cu sau fără masă.

ADMINISTRAȚIA

De vânzare trei tauri, rasă moldovenească, vârstă trei ani

Un plug aburi Wenitzki în bună stare de funcțiune.

A se adresa Moșia Cozia 30 Klm. de Iași Jud. Fălciu.

Desfacerea depozitelor de mobile

Dormitoare, sufragerii, se vinde cu prețuri convenabile la

FABRICA de OGLINZI

EMIL BERGHER str. Palat 62

S'a eftenit Vinul

PENTRU TOATA LUMEA

LA MAGAZINUL Dr. I. MANOLESCU

Str. Lăpușneanu Vis-a-vis de Grădina Traian

A sosit un mare transport de vinuri albe și negre din Odobești și s'a pus în vânzare cu prețul de 9 (nouă) lei Litrul, atât pentru consumul casei cât și pentru consumul pe loc, unde sa amenajat special camere destul de spațioase.

Se atrage atenția D-lor Clienți că prețul 9 (nouă) lei litrul s'a fixat în dorința de a se înfrâna specula ce se face cu vinurile și de a ajunge direct la consumator cu prețul de 9 lei, D-nii Clienți ce doresc a lua vin pentru casă sunt rugați a aduce sticle goale. Probe la dispoziția amatorilor.

ADMINISTRAȚIA

Șofeur Se caută. A se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Mărzescu 23 Iași.

Farmacia „La Sft. Spiridon" *H. Blumenfeld*, Str. Cuza Vodă No. 40, a primit din *Paris* următoarele specialități franceze:

Aplolin-Chapoteaut, Capsule Guyot, Iodon Robin, Pastile Belloc, Pastile lactobaccilină, Digalen Roche, Oxymentol-Peraudin, Pilule Delaut, Arheol Astier, Pastile Zed, Dragée Haequet, Nucleatol Robin, Peptonat fer Robin, Glycerophosphat Granulat, Electrargol, Enesol, Cascarin-Leprince, Digitalin Nativelle, Jubol. etc. etc.

S'a decis ca pașapoartele eliberate înainte de 15 Mai curent să nu mai fie valabile dacă nu vor purta o nouă viză a Direcției Siguranței generale a Statului.

D. profesor Ursu și părintele Vuza, au fost aleși ca delegați ai secției Iași, la congresul Ligei culturale, ce are loc zilele acéste la București.

Duminică 1 Iunie st. n. „Social-Domocrația" va apare în număr festiv cu ocazia comemorărei a doi ani de la moartea lui Max Vexler.

D-ra Hesperia, celebritatea scenică italiană, apare astăzi pe ecranul Teatrului Elisabeta în filmul „Misterul unei nopți de primăvară" sentimentală și impresionantă dramă în 5 acte. Subiectul acestei drame este cu desăvârșire original și montarea piesei e de un lux și o bogăție fără seamăn.

Filmul e absolut nou, adus acuma din Italia.

Din lumea socialistă.— Duminică, la ora 4 p. m. a avut loc ședința ordinară a secțiunei socialiste din Iași.

A vorbit într'o „documentată conferință Dl. Gh. Tanase despre Chestia Evreiască în România. Conferențiarul a arătat că dacă Evreilor li se poate imputa ceva pe tărâmul cultural și cel moral, aceasta e datorită numai regimului oligarhic, la care au fost supuși până în prezent.

S'a protestat apoi contra propunerei D-lui Dr. Zosin de a se despărți activitatea socialiștilor Evrei de cea a socialiștilor Români.

Secțiunea Sionistă „Bnoth Zion" invită Doamnele și Domnișoarele din localitate la șezătoarea literară care va avea loc în sala Uniunei Zioniste str. Ștefan cel Mare 49 (lângă Banca Iașilor) Sâmbătă 31 Mai a. c. ora 4 p. m.

TEATRUL CINEMA SIDOLI.— Cu începere de astă-zi Joi 29 Mai: Cel mai mare produs al caseì Gaumont din Paris, „Misterele Umbrei" film senzațional în 6 acte cu o montare și un lux fastuos, în rolul principal apare frumoasa artistă Fabienne Fabreges de la Comedia franceză, rivala Franciscăi Bertini.

Duminică 1 Iunie ora 9 seara: O singură reprezentație dată de către trupa „Petru Liciu" de sub conducerea distinsului artist C. Niculescu cu frumoasa comedie „O nuntă la New-York".

Biletele se pot reține de pe acum la casa cinematografului Sidoli.

BANCA MOLDOVA.— Iași (secția de mărfuri) a primit spre vânzare En gros, Portocale, prune, piele Lack și Chevreux neagră și colorată, de provenință franceză, Sulf pentru vii, vin vechiu cu lei 6.50 litrul (vinde numai de la 30 litri în sus), săpun, etc.

La brânzăria Abramovici din piața Sf. Spiridon se vinde: Caș și urdă 8 lei kgr. Unt de masă 30 lei kgr. Unt de gătit 24 lei kgr. Brânză sărată de vaci 5 lei kgr, brânză proaspătă de vaci 6 lei kgr.

PUBLICAȚIE. — Noi Directorii Manutanței Iași, în virtutea ordinului Ministerului de Război No. 6825 din 8 Mai 1919 facem cunoscut amatorilor că în ziua de 10 (zece) Iunie 1919 la ora 9 dimineața se va ține licitație publică în localul Manutanței din strada Șoseaua Moara de foc No. 6 (Moara Păcurari) pentru vinderea a două mii lăzi de lemn foste ambalaj, în parte stricate și fără capace.

Doritorii se pot prezenta în sus arătata zi însoțiți de garanția prevăzută de lege.

Materialul se poate vedea în fiecare zi le lucru de la ora 8—12 și de la 15—19.

No. 1457 din 22 Mai 1919

PUBLICAȚIE

Delegatul Depozitului de Muniții din Gara Vlădeni. a perdut în trenul ce pleacă din Iași la București, prin Pașcani în noaptea de 26 27 Mai a. c., o ladă conținînd mai multe acte și corespondență de valoare, care pentru cel ce le'a găsit nu reprezintă nimic.

Cel ce le'a găsit, este rugat a le preda la cea mai apropiată autoritate civilă sau militară vestindu'ne prin o carte poștală,

p. Șeful Depozitului Ad-tor Căpitan
C. DUMITRESCU.

Frizeria „FIGARO"

STRADA ANASTASIE PANU 23

Caută 2 lucrători plătiți cu 400 lei lunar, fiecare

Stiri Telegrafice

REFUZUL ELVEȚIEI

— Ea nu va lua partea la blocada contra Germaniei —

NAUEN.—Presa elvețiană anunță că guvernul federal a remis un răspuns negativ aliaților la invitația acestora de a colabora la eventuala blocare a Germaniei.

Chestiunea Fiume se limpezește

PARIS.—După afirmațiunile lui „Petit Journal" neînțelegerile din jurul chestiuni portului Fiume se evaporează. O dovadă despre aceasta o constituie faptul că discuțiunile au alunecat de pe terenul național și teritorial pe acel al chestiunelor economice.

Delegații americani se retrag...

—...din cauza nemulțumirilor provocate de tratat... —

NAUEN.— 25 membrii ai delegațiunei americane la Conferința din Verssailles și-au depus mandatele. Cauza rezidă în faptul că textul tratatului elaborat de Conferință are darul de a stârni pe zi ce trece tot mai multe nemulțumiri în sânul statelor reprezentate la Conferință.

Soarta Austriei

—Armata redusă la minimum.— Suprimarea marinei.—Limita numărului populațiunei.—Măsuri de constrângere.

LYON — Astăzi, o parte din tratatul cu Austria va fi predat delegaților, cuprinzând clauzele relative la chestiunile teritoriale, aeriene, militare, navale, economice, financiare

Statul austro-german va fi redus la numărul de șeapte milioane de locuitori.

Clauzele cari privesc dezarmarea sunt asemănătoare celor impuse Germaniei.

Efectivul armatei va fi redus la cel mult 30 mii oameni.

Marina va fi împărțită între Aliați.

In cea ce privește flota aeriană, s'au luat măsurile cele mai riguroase ca ea să nu poată fi transformată în flotă de război.

In jurul semnării păcei

—Se așteaptă proectul german.—

PARIS. — Miercuri s'a ținut acasă la Președintele Wilson ședința colegiului de cinci. S'a decis ca imediat ce reprezentanții Germaniei vor înainta Conferinței contra propunerile lor, să se înceapă examinarea de către șefii guvernelor aliate, împreună cu comisiunile competente.

Partea Americei...

WASCHINGTON.—Ca o urmare a hotărârei consiliului de patru dela Paris, Statele Unite vor păstra pentru serviciile proprii toate vasele capturate in porturile americane.

Marea întrunire din Vaslui

Vaslui.—(prin telefon de la corespondentul nostru).

Un mare meeting de protestare la care au asistat peste 3000 persoane a avut loc astăzi pentru a se protesta contra intenției de a se stirbi din drepturile noastre asupra intregului Banat.

Au asistat la această grandioasă întrunire locuitori din toate clasele sociale și fără deosebire de religiune.

Președinte al întrunirei a fost proclamat dl. Lefter-Răscanu.

In mijlocul unei mari insuflețiri au luat cuvântul d-nii col. Grigoriu, Tomida, directorul liceului din localitate Teodor Mandrea, avocat, Popescu Rahova, George Volenti, avocat, Negură, Leon, Diamant, din partea populației evreiești și Dimitriu din partea meseriașilor.

Toți oratorii au discutat chestiunea din toate punctele de vedere, dovedind că din punct de vedere istoric, etnic, geografic, Banatul este și trebuie să fie întreg unit cu patria mumă.

In urmă, in aplauzele și aclamațiile mulțimii se decide trimeterea unei telegrame M. S. Regelui în care se relevă cuvintele spuse de Rege: N'am tras sabia numai pentru Ardeal ci pentru toate ținuturile locuite de Romini.

Cazul fostului prefect Moșinschi

— Ministerul dat in judecată —

ROMAN.—Se cunoaște cele petrecute in chestia fostului prefect de Roman. Se știe că d-sa a fost destituit pentru grave nereguli in ce privește funcționarea comisiunei de aprovizionare din acest județ Ceva mai mult. S'a anunțat chiar că d-sa a fost depus din ordinul Curței Marțiale.

Or, iată că cel acuzat se adresează justiției cerând cercetarea imparțială a faptelor.

Intr'adevăr, d. Moșinschi a adresat ministerului de interne următoarea telegramă:

„Prin raportul Dv. către M. S. Regele, prin care ați cerut destituirea mea din postul de prefect al județului Roman, mi se atribue fapte neexacte, care nu s'ar fi strecurat, dacă ancheta s'ar fi făcut în mod legal, cu ascultarea mea, pentru a da deslușiri asupra învinurilor aduse mie.

„Protestez contra măsurei nedrepte luată contra mea ca răsplata pentru zelul ce am pus și sacrificiile materiale ce am făcut ca să satisfac la timp nevoile de semințe a întregului județ să dau ministerului de domenii la apelul său desperat, un stoc de semințe mai mare de cât mi s'a repartizat, să fac față nevoilor Iașului și armatei și să îndestulez Ramanul cu alimente cu cele mai mici prețuri de cât ori unde astfel că pe cînd la Iași s'a vîndut populației prin Comisia de aprovizionare făină albă cu 12 lei și de porumb cu 2,80—3 lei. La Roman s'a vîndut cu 3 lei kg. făina albă și 1.20 cea de porumb. Fața de procedarea ilegala și pripitată a autorității administrative, pierzînd ori ce speranță de a mi se repara pe această cale nedreptatea făcută, m'am adresat justiției".

Pe dealtă parte d-sa s'a adresat tribunalului de Roman, cerînd o anchetă in futurum:

Intre alt le d-sa cére să se constate:

„Că gestiunea Comisiunei de aprovizionare a județului Roman, a fost condusă de mine in mod corect și că deci imputările făcute de dl. Ministru de Interne prin raportul său din 21 Mai 1919 către Majestatea Sa Regele, sunt neexacte;

Că n'am concedat numărul serviciul de aprovizionare al județului Roman, ci am insărcinat un biurou cu cumpărarea și stringerea disponibilităților de cereale din acest județ la dispoziția comisiei de aprovizionare, biurou, care departe de a prejudicia pe cineva și de a trage beneficii enorme pentru el, a adus servicii reale aprovizionărei generale, iar la beneficiile biroului n-am participat cu nimic; din contra n'am cruțat nici un sacrificiu material pentru ca aprovizionarea să nu sufere; iar suma de 142000 (una sută patru zeci și două mii) lei consistă in avansurile date de mine de la o zi la alta ca facere de bine, fără dobîndă și rambursate de biurou și nici de cum dată mie sub denumirea de bine facere ca să mă folosesc de ea cum ar reeși din raport."

S'a deschis
Grădina Cinema Modern

Cea mai spațoasă și splendidă grădină din centrul orașului, renovată și amenajată astfel ca Spectacolul în caz de timp nefavorabil se poate continua în sala alăturată complect lipsită de curent.

Orchestra mărită anume pentru Grădină.

De vânzare O pianină mare venețiană lămpi electrice, perdele diverse obiecte.

A se adresa la d-na Stenerman str. Cuza-Vodă *13* între 10— 12 și 2— 5.

De vânzare 8 garnituri complecte pentru treier cu butozele lor și toate accesoriile necesare, din cari 2 garnituri 10 cai putere și una 8 cai putere toate sistem Klayton et Sutlevort în stare bună de funcțiune și se vând cu preț moderat. A se adresa D-lui MORITZ GROPPER Pașcani.

TEATRUL BEJAN

Trupa Israelită de Operete

In frunte cu eminenții artiști

Ch. M. SEGALESCU și C. ISCOVICI

cu concursul celebrei subrete
SARAH KANNER
și a gloriossei primadone
TINA TUCHTEN
va reprezenta astăzi Vineri 30 Mai
pentru prima oară

Der leșive Bucher

operetă în 4 acte

In rolul titular d-na SARAH KANNER

Biletele de vânzare la teatrul Bejan.

Circul Franco-Italian
(L. PROSERPI)

Str. Lăpușneanu (Grădina Traian

Astăzi Vineri 30 Mai 1919

Seara ora 9 Reprezentație de Gală cu numerile cele mai bune de circ

De remarcat intre altele

CALUL DANSEAZA polca, mazurca la fine pantomimă RASBUNAREA

Biletele la casa circului de la 10 dim.

In Piața Unirei No. 6 a sosit TALPA prima calitate. Vânzarea începând de la un balot cu prețul de 50 lei kgr.

Floare de pucioasă

pentru stropit vii, cu Lei 6. Kgr. precum și Coloniale mai eftin ca ori unde, vinde Magazinul „CAMILA" Strada Anastasie Panu 47.

Ocazione din cauza plecărei, se vinde un dormitor complect, fabricație straină, o sufragerie, un piano bun și multe alte obiecte de menaj.

A se adresa la D-l IOSEF MARCUS strada Cuza-Vodă No 18 intre orele 2—5 (Casa fost Berman Iuster.)

La cinema MODERN

SIMFONIA X-a

Vineri 30 Mai **O FRUMUSEȚE**

MARELE CAFEU ȘI BERARIA **„ASTORIA"** 17 Bulev. Elisabeta 17 vis-a-vis de Cișmigiu

trecând sub Administrația

Căpitanului Costache Mihalescu cu frații

Servește cele mai alese consumațiuni, cu prețurile cele mai reduse din București.

LOCAL PENTRU FAMILII

Și local de întâlnire al tuturor ieșenilor aflători în capitală. Două săli speciale cu Biliarde.